

Kallelse till sammanträde med Kommunstyrelsen

Datum och tid: 2022-09-06, klockan 17:00

Plats: Möller/Sahlin, stadshuset

Förhinder anmäls till Helena Heintz

helena.heintz@eslov.se eller 0413-62123

Ordförande

Johan Andersson (S)

1. Val av justerare

2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens redovisning till kommunstyrelsen avseende aktuella frågor, mål och resultat samt väsentliga framtidsfrågor i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna 2022 (KS.2022.0027)

3. Rättelse av kommunstyrelsens beslut § 151, 2022, Genomförande av Spritfabriken Eslövs Bostads AB (KS.2022.0309)

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Rättelse av kommunstyrelsens beslut § 151, 2022, Genomförande av Spritfabriken Eslövs Bostads AB
- Kommunstyrelsens beslut § 151, 2022 Genomförande av Spritfabriken Eslövs Bostads AB

4. Eslövs Bostads aktiebolags framställan om att få godkänt att genomföra projektet Spritfabriken, att bygga lägenheter, parkeringsplatser och kontorslokaler, samt godkänt att starta ett parkeringsbolag (KS.2022.0367)

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Eslövs Bostads aktiebolags framställan om att få godkänt att genomföra projektet Spritfabriken, att bygga lägenheter, parkeringsplatser och kontorslokaler, samt godkänt att starta

5. Fastigheter utsatta för erosionsproblem vid Saxån, Marieholm (KS.2022.0361)

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Fastigheter utsatta för erosionsproblem vid Saxån, Marieholm
- Rättslig utredning om kommunens respektive fastighetsägarens ansvar
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

**7. Revidering av riktlinjer för
landsbygdsutvecklingsmedel (KS.2022.0378)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Revidering av riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel
- Förslag till riktlinje för landsbygdsutvecklingsmedel
- Riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel, antagna av KS 2020-03-30

**8. Biosfärområdet Vombsjösänkans
utbredningsområde, namn, samarbetsavtal med
Lund och Sjöbo och framtida organisation inför
ansökan till UNESCO (KS.2022.0104)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Biosfärområdet Vombsjösänkans utbredningsområde, namn, samarbetsavtal med Lund och Sjöbo och framtida organisation inför ansökan till UNESCO
- Protokoll från Biosfärområdsmöte 10 juni 2022
- Bilaga A till protokoll från 10 juni 2022, Karta
- Bilaga B till protokoll 10 juni 2022, Förslag till samarbetsavtal
- Informationsunderlag 10 maj 2022
- Kommunstyrelsens beslut § 56, 2020 Förslag att godkänna förstudie och anta avsiktsförklaring avseende biosfärområde Vombsjösänkan
- Kommunstyrelsens beslut § 155, 2014 Avsiktsförklaring om inrättande av ett biosfärområde i Vo,mbsjösänkan

**11. Beslut om bygglov för mur och lusthus samt
marklov avseende stadsparken, Eslöv 53:4, Eslövs
kommun (KS.2022.0353)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Bygglov och marklov för stadsparken, ESLÖV 53:4
- Skrivelse om pergola, spalje med mera stadsparken Eslöv del 1 av 2

- Detaljritning på tegelmur Stadsparken, Joel Sallius plats och Bäckavägen
- Utrustningsplan Stadsparken
- Planterings- och utrustningsplan Stadsparken, Joel Sallius plats och Bäckavägen
- Ansökan om lov- och anmälningspliktiga åtgärder Stadsparken Eslöv
- Arbetsmaterial ritning Sektioner överbyggnadstabell sektion C
- Arbetsmaterial Sektion överbyggnadstabell sektion A och B Stadsparken
- Karta Marklov ändringar Stadsparken
- Handläggarkarta Stadsparken
- Förslag till lusthus Stadsparken
- Sektionsritning Överbyggnadstabell
- Utformning- höjdsättnings- och VA-plan Stadsparken
- Utformning- höjdsättnings och VA-Plan Stadsparken
- Utformnings- höjdsättnings- och VA-plan stadsparken

**12. Antagande av detaljplan för fastigheterna
Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Eslövs
kommun (KS.2020.0446)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Antagande av detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Eslövs kommun
- Planbeskrivning antagande Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Eslövs kommun. Antagandehandling
- Plankarta antagande för Detaljplan Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Antagandehandling
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- MUR tillbyggnad Kulturskolan (Markteknisk undersökningsrapport)
- PM - Geoteknik Tillbyggnad Kulturskolan
- Antikvarisk förundersökning för Åkermannen 10 Granskningshandling
- Antikvarisk konsekvensbeskrivning för Åkermannen 10
- PM - Miljöteknisk markundersökning tillbyggnad Kulturskola
- Trädrapport för Medborgarhuset i Eslöv
- Riskbedömning detaljplan Åkermannen 10 m fl i Eslöv, WSP 2021-08-19, rev 2022-06-08

**13. Komplettering med yrkande och grunder avseende
överklagande av tillstånd enligt miljöbalken
Länsstyrelsens dnr. 551-3991-2020, 1285-144, O.
Kavli AB (KS.2021.0399)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Komplettering med yrkande och grunder avseende överklagande av tillstånd enligt miljöbalken Länsstyrelsens dnr. 551-3991-2020, 1285-144, O. Kavli AB
- Bilaga 1, yrkande och grunder avseende överklagande av tillstånd enligt miljöbalken Länsstyrelsens dnr. 551-3991-2020, 1285-144, O. Kavli AB
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 114, 2021 Yttrande över remiss gällande ansökan om miljöfarlig verksamhet O. Kavli AB

**14. Godkännande av överlåtelseavtal avseende del av
Eslöv Skatan 10, Eslövs kommun (KS.2019.0243)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Godkännande av överlåtelseavtal avseende del av Skatan 10, Eslövs kommun
- Förslag till överlåtelseavtal del av Skatan 10, Eslövs kommun
- Utdrag ur fastighetsregistret för Skatan 10, Eslövs kommun

**15. Lägesbild nyanlända och integration 2022
(KS.2022.0356)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Lägesbild nyanlända och integration 2022
- Lägesbild 1 nyanlända och integration 2022
- Kartläggning nyanlända kvinnor i Eslöv, Rädda Barnen 2022

**16. Yttrande över remiss avseende ansökan om
förlängt förordnande som borgerlig
vigsselförrättare (KS.2022.0352)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Yttrande över ansökan om förordnande som borgerlig vigsselförrättare i Eslövs kommun
- Ansökan om förordnande som borgerlig vigsselförrättare, förlängning, 214-23235-2022,
- Borttagen på grund av personuppgifter.

**17. Godkännande av årsredovisningar och beviljande
av ansvarsfrihet för 2021 för Selma Sundelius
stiftelser (KS.2022.0283)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Godkännande av årsredovisningar och beviljande av ansvarsfrihet för 2021 för Selma Sundelius stiftelser
- Årsredovisning 2021 för Magnus och Bengta Sundelius donationsstiftelse
- Årsredovisning 2021 för Selma Sundelius Julgåvestiftelse
- Årsredovisning 2021 för Selma Sundelius utbildningsstiftelse

18. Kommundirektören informerar (KS.2022.0030)

**Rättelse av kommunstyrelsens beslut § 151,
2022, Genomförande av Spritfabriken Eslövs
Bostads AB**

3

KS.2022.0309

2022-08-22

Agneta Fristedt

+4641362822

agneta.fristedt@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut; Rättelse av kommunstyrelsens beslut § 151, 2022, Genomförande av Spritfabriken Eslövs Bostads AB

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade i § 151, 2022, bland annat att godkänna ett negativt resultat för Eslövs Bostads aktiebolag. Beslutet överklagades genom laglighetsprövning till Förvaltningsrätten i Malmö. Då beslutet riskerar att undanröjas av Förvaltningsrätten behandlas ärendet åter då beslutet behöver rättas.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Rättelse av kommunstyrelsens beslut § 151, 2022, Genomförande av Spritfabriken, Eslövs Bostads AB
- Protokollsutdrag från kommunstyrelsen § 151, 2022
- Laglighetsprövning enligt kommunallagen, föreläggande från Förvaltningsrätten i Malmö.
- Svarsskrivelse till Förvaltningsrätten från Eslövs kommun
- Delbeslut från Förvaltningsrätten i Malmö

Beredning

Ärendet behandlades vid kommunstyrelsens sammanträde den 28 juni 2022 och beslutet som fattades var:

”Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Eslövs Bostads AB framställan avseende genomförande av projektet Spritfabriken och därmed godkänna ett negativt resultat för bolaget året då projektet är färdigställt samt

godkänna att Eslövs Bostads AB bildar av ett parkeringsbolag 2023”

Beslutet överklagades till Förvaltningsrätten i Malmö med bland annat en begäran om inhibition. Eslövs kommun har svarat till Förvaltningsrätten att en av frågeställningarna till kommunen var hur kommunen ställer sig till ett negativt resultat för bolaget. Då ett sådant resultat skulle strida mot ägardirektivet måste ett sådant ställningstagande fattas

av kommunfullmäktige och att syftet med ärendet inte varit att föregripa kommunfullmäktiges beslut om att eventuellt besluta om undantag från ägardirektivet. Laglighetsprövning kan innebära att Förvaltningsrätten undanröjer hela beslutet, det vill säga hela § 151, då domstolen inte får ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut. Kommunledningskontoret föreslår därför att hela beslutet undanröjs och att hela ärendet behandlas på nytt.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att undanröja beslut § 151, 2022, Genomförande av Spritfabriken Eslövs Bostads AB.

Beslutet skickas till

Eslövs Bostads AB
Förvaltningsrätten i Malmö

Eva Hallberg
Kommundirektör

Patrik Linder
Avdelningschef Juridiska avdelningen

Kommunstyrelsen

§ 151

KS.2022.0309

Genomförande av Spritfabriken Eslövs Bostads AB**Ärendebeskrivning**

Bostadsbolagets styrelse har i enighet beslutat att genomföra projektet Spritfabriken i Eslövs tätort med byggstart snarast efter sommaren. Eftersom projektets ekonomiska kalkyl kommer att innebära nedskrivningsbehov som ger bolaget ett negativt resultat året då Spritfabriken står färdig 2024 eller 2025 behövs ägarens godkännande. Bolaget inte får gå med negativt resultat enligt gällande ägardirektiv. Styrelsen önskar även ägarens godkännande av att starta ett parkeringsbolag.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Genomförande av Spritfabriken, Eslövs Bostads AB
- Skrivelse från VD för Eslövs Bostads AB
- Protokollsutdrag från styrelsemöte med Ebo 2022-06-03 gällande Örnen 4, Spritfabriken
- Protokollsutdrag från styrelsemöte med Ebo 2022-04-22 avseende parkeringsutredning

Beredning

Ärendet har behandlats vid ägarsamråd den 14 juni varvid ägarrepresentanterna tagit med sig frågan om ett extrainsatt möte med kommunstyrelsen i juni för att behandla bolagets framställan. Projektet omfattar 55 lägenheter och 45 parkeringsplatser samt kontorsytor. Den aktuella kalkylen överträffar tidigare kalkyl varför projektet kommer att belasta bolagets resultat det år Spritfabriken är färdigställd 2024 eller 2025. Styrelsen har föreslagit ägaren att godkänna att bolaget gör ett negativt resultat aktuellt år. Den ekonomiska belastningen äventyrar inte bolagets framtid dock kommer bolagets ekonomiska förmåga att begränsas i viss utsträckning för andra projekt.

Bolagets styrelse önskar även att ägaren godkänner bildandet av ett parkeringsbolag 2023 som till sin början omfattar parkeringen på Spritfabriken.

Kommunledningskontoret delar styrelsens bedömning att bolaget kan genomföra projektet till redovisad kostnadskalkyl utan att bolagets framtid riskeras eller behov uppstår av kapitaltillskott. Kommunledningskontoret tillstyrker även bildandet av parkeringsbolag då det innebär ekonomiska fördelar kopplat till projektet och framtida drift.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Närvaro

Fredrik Ottesen (SD) anländer efter att ärendet börjat behandlas.

Jäv

Fredrik Ottesen (SD) anmäler sig jävig och deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Yrkanden

Catharina Malmberg (M) yrkar med instämmande av Janet Andersson (S) och Lars Holmström (V) bifall till Kommunledningskontorets förslag till beslut.

Beslut

- Kommunstyrelsen godkänner Eslövs Bostads AB:s framställan avseende genomförande av projektet Spritfabriken och godkänner därmed ett negativt resultat för bolaget året då projektet är färdigställt.
- Kommunstyrelsen godkänner att Eslövs Bostads AB bildar ett parkeringsbolag 2023.

Beslutet skickas till

Eslövs Bostads AB

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

**Eslövs Bostads aktiebolags framställan om att
få godkänt att genomföra projektet
Spritfabriken, att bygga lägenheter,
parkeringsplatser och kontorslokaler, samt
godkänt att starta ett parkeringsbolag**

4

KS.2022.0367

2022-08-22

Agneta Fristedt

+4641362822

agneta.fristedt@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut; Eslövs Bostads aktiebolags framställan om att få godkänt att genomföra projektet Spritfabriken, att bygga lägenheter, parkeringsplatser och kontorslokaler, samt godkänt att starta

Ärendebeskrivning

Eslövs Bostads aktiebolags styrelse har i enighet beslutat att genomföra projektet Spritfabriken i Eslövs tätort med byggstart snarast efter sommaren. Projektet omfattar att omvandla den gamla Spritfabriken i Eslöv till 55 lägenheter, 45 parkeringsplatser samt kontorslokaler. Eftersom projektets ekonomiska kalkyl kommer att innebära nedskrivningsbehov som ger bolaget ett negativt resultat året då projektet Spritfabriken står färdig 2024 eller 2025, behövs ägarens godkännande. Bolaget inte får gå med negativt resultat enligt gällande ägardirektiv. Eslövs Bostads aktiebolags styrelse önskar även ägarens godkännande av att starta ett parkeringsbolag.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Eslövs Bostads aktiebolags framställan om att få godkänt att genomföra projektet Spritfabriken, att bygga lägenheter och kontorslokaler, samt godkänt att starta ett parkeringsbolag
- Skrivelse från VD för Eslövs Bostads AB
- Protokollsutdrag från styrelsemöte med Eslövs Bostads AB 2022-06-03 gällande Örnen 4, Spritfabriken
- Protokollsutdrag från styrelsemöte med Eslövs Bostads AB 2022-04-22 avseende parkeringsutredning

Beredning

Ärendet har behandlats vid ägarsamråd den 14 juni 2022 och vid ett extrainsatt möte med kommunstyrelsen i juni 2022 för att behandla bolagets framställan.

Kommunstyrelsen behandlade och fattade beslut i ärendet 28 juni 2022. Ett beslut som sedan överklagades till Förvaltningsrätten. Då beslutet riskerar att undanröjas av

Förvaltningsrätten behandlas ärendet åter och besluten kan fattas på nytt, denna gång av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Den aktuella kalkylen för projektet Spritfabriken överträffar tidigare kalkyl varför projektet kommer att belasta bolagets resultat det år projekt Spritfabriken är färdigställd år 2024 eller 2025. Bolaget behöver därför få ägarens godkännande för att genomföra projektet Spritfabriken, även om det innebär att bolaget gör ett negativt resultat när projektet är klart, vilket ägardirektiven inte tillåter. Den ekonomiska belastningen äventyrar inte bolagets framtid men bolagets ekonomiska förmåga kommer att begränsas i viss utsträckning för andra projekt. Alternativet att lägga ner och avbryta projekt Spritfabriken skulle innebära att hittills nedlagda kostnader och kostnader för att stoppa byggnadernas förfall på mellan 65-70 miljoner kronor i så fall måste tas på resultatet utan att något värde skapats.

Projektet Spritfabriken omfattar att omvandla den gamla Spritfabriken till 55 lägenheter, 45 parkeringsplatser samt kontorsytor. Spritfabriken lades ner 1957 och har därefter bland annat varit ett lagerutrymme, men också en plats för utställningar, svartklubbar och filminspelning. Byggnaderna vid Spritfabriken är listade som värdefulla för kulturmiljön i centrala Eslöv. De byggnader som är skyddade kommer därför i Projekt Spritfabriken att bevaras och kompletteras med nya byggnader i en stil som harmoniserar med de äldre.

Ur ett stadbyggnadsperspektiv är det viktigt för utvecklingen av Eslöv att ta vara på lokala kvaliteter som är unika, har karaktär och det som särskiljer från andra städer. Det kommer att bidra till hela stadens attraktion.

Spritfabriken, som en del av östra Eslöv, kommer ingå i den stadsomvandling som kommunen nu startar genom ett stort stadsbyggnadsarbete. Östra Eslöv är en plats nära centrum och stationen vilket är gynnsamt eftersom det bidrar till stadslivet och ger utmärkta pendlingsmöjligheter.

Eslövs Bostads Aktiebolag vill också att ägaren godkänner bildandet av ett parkeringsbolag år 2023 som till sin början omfattar parkeringen på Spritfabriken.

Kommunledningskontoret delar Eslövs Bostads aktiebolags bedömning att bolaget kan genomföra projektet Spritfabriken till redovisad kostnadskalkyl utan att bolagets framtid riskeras eller behov av kapitaltillskott uppstår.

Kommunledningskontoret tillstyrker även bildandet av ett parkeringsbolag då det innebär ekonomiska fördelar kopplat till projektet och framtida drift.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner att Eslövs Bostads aktiebolags får genomföra projektet Spritfabriken, omfattande 55 lägenheter, 45

parkeringsplatser samt kontorslokaler, och godkänner därmed ett negativt resultat för bolaget året då projektet är färdigställt.

- Kommunstyrelsen godkänner att Eslövs Bostads aktiebolag bildar ett parkeringsbolag år 2023.

Beslutet skickas till

Eslövs Bostads aktiebolag
Förvaltningsrätten i Malmö

Eva Hallberg
Kommundirektör

Patrik Linder
Avdelningschef Juridiska avdelningen

**Revidering av riktlinjer för
landsbygdsutvecklingsmedel**

7

KS.2022.0378

2022-08-30

Magnus Månsson

+4641362472

magnus.mansson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut; Revidering av riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel

Ärendebeskrivning

I den styrande majoritetens budget för 2020 står det att Kommunen kommer [...] ge de boende på landsbygden direkt inflytande över årliga investeringsmedel med 1 mnkr första året 2020 och därefter 1,5 mnkr per år. Kommunledningskontoret fick i uppdrag att ta fram former och riktlinjer för dessa investeringsmedel.

Gällande riktlinjer antogs av kommunstyrelsen i mars 2020 och behöver revideras.

Beslutsunderlag

- *Riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel*, antagen av kommunstyrelsen

2020-03-30

- Förslag till revidering av *Landsbygdsutveckling, riktlinjer*

Beredning

Revideringen av riktlinjerna berör tre områden – förutom språkliga korrigeringar och förtydliganden:

1. Varje boende får tre röster att fördela på de förslag man anser vara bäst, men man kan bara lägga en röst per förslag och inte som tidigare då man kunde lägga två eller tre på ett förslag. Detta beror på en teknisk begränsning i den nya dialogportal som kommunen övergått till under 2022.
2. Skrivningar som handlar om att fysiska möten ska hållas i byarna inför förslagsinlämning tas bort och istället läggs fokus på den digitala dialogportalen. Förändringen är ett resultat av de restriktioner som pandemin medförde och som visat sig fungera väl.
3. Den interna processen vid bearbetningsfasen förenklas genom att inkomna förslag inte utreds och kostnadsberäknas i den omfattning som var tänkt från

början. Mängden inkomna förslag gör det orimligt att lägga så mycket tid och resurser i denna fas, utan vidare utredning görs på vinnande förslag.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen antar de reviderade *Landsbygdsutvecklingsmedel, riktlinjer* att gälla från den 1 oktober 2022.

Beslutet skickas till

Miljö och Samhällsbyggnad.

Kommunens byalag eller motsvarande.

Eslövs kommuns författningssamling

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

RIKTLINJER FÖR LANDSBYGDS- UTVECKLINGSMEDEL

Reviderad version september 2022.

Dokumentet Riktlinjer för landsbygdsutveckling är antaget av Kommunstyrelsen 6 september 2022. Det riktar sig till den kommunala organisationen och boende i byar och på landsbygden. Ses över för revidering senast 09-2024. Kontaktperson: utvecklingsstrateg Tillväxtavdelningen.

Riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel

I den styrande majoritetens budget för 2020 står det att Kommunen kommer [...] ge de boende på landsbygden direkt inflytande över årliga investeringsmedel med 1 mnkr första året 2020 och därefter 1,5 mnkr per år. Kommunledningskontoret har fått i uppdrag att ta fram former och riktlinjer för dessa investeringsmedel.

Under arbetets gång har inspiration hämtats från Nässjö där man arbetat med landsbygdsutveckling genom medborgardialog under flera år. Idéer och inspiration har också getts av boende på landsbygd och byar, både i kommunen som i grannkommuner. Interna möten och möte med byalagsrepresentanter har genomförts där olika idéer har lyfts. Resultaten från dessa möten följer här.

Utvecklingsmedlens syfte

Genom ökad delaktighet förbättra den fysiska miljön och därmed stärka landsbygdens attraktionskraft.

Utvecklingsmedlens omfattning och fördelning

Under 2020 finns 1 mnkr och kommande år finns 1,5 mnkr att fördela.

För att anslagna medel inte ska bli för utslätade och därmed för små för att kunna genomföra något, delas kommunen in i fyra ansökningsområden där endast ett område per år kan söka utvecklingsmedel. Indelningen har kommunens större byar som centra, men en geografisk indelning gör det möjligt för de boende mellan byarna att känna engagemang och en tillhörighet. Genom denna indelning inkluderas landsbygd men även små byar med få invånare. Det öppnar också för en möjlighet för de boende att söka gemensamma projekt som berör hela "hörnet".

Indelning och ansökningsperiod:

Kungshult	2020	I budget för 2020 finns inget definierat slut för landsbygdsutvecklingsmedlen vilket innebär att varje område har möjlighet att söka utvecklingsmedel vart fjärde år.
Hurva		
Löberöd		
Harlösa	2021	
Flyinge		
Gårdstånga		
Örtofta	2022	
Marieholm		
Billinge	2023	
Stockamöllan		
Stehag		

Indelningen är också gjord så att befolkningsunderlaget är ungefär lika stort i de fyra områdena, men något lägre i det område som startar 2020, då anslagna medel är lägre.

För att i någon mån kompensera för att byarna har olika invånarantal fördelas inte medlen direkt mellan byarna, utan de kopplas till projekt. Detta möjliggör också att även de små byarna har möjlighet att genomföra större projekt.

500 000 kr per projekt och 200 000 kr reserverat per by

Föreslagna projekt får inte kosta mer än 500 000 kr att genomföra och det är de boende i ansökningsområdet som föreslår projekt och sedan röstar om vilket/vilka som ska genomföras. För att säkerställa att även de mindre byarna får tillgång till utvecklingsmedel och inte "röstas bort" av de boende i en större by, är 200 000 kr reserverade per by. Om inga förslag alls kommer in från någon by överförs även dessa medel till att fördelas ut mellan de övriga i ansökningsområdet om det finns flera projektförslag där.

Organisation och struktur

Huvudtanken bakom utvecklingssatsningen är att det är de boende i en bygd som själva ska föreslå och sedan besluta om vad som ska genomföras. Kommunen ska påverka så lite som möjligt.

Strukturen kring utvecklingssatsningen är enkel och ser ut så här:

Förslag – Bearbetning – Röstning – Genomförande

Förslag

Alla boende i ansökningsområdet har rätt att lämna förslag, oavsett ålder. Det finns inte någon gräns på hur många förslag varje individ får lämna.

Förslagen kan lämnas via en digital plattform – *Eslövs kommuns dialogportal* - och genom denna sker även röstning och vinnande förslag kan följas genom genomförandet. För att kunna lämna förslag och rösta måste ett konto skapas. Det är också möjligt att skicka in förslag med ”vanlig” post och dessa registreras då av kommunens tjänstepersoner. Däremot måste röstningen ske via dialogportalen.

Föreslagna åtgärder ska handla om att förbättra den fysiska miljön. Med detta menas en förbättring eller nyanläggning av en konstruktion eller plats. (Man kan inte söka medel för arrangemang eller hyra av lokal eller liknande.)

Kostnaden för den föreslagna åtgärden får inte överstiga 500 000 kr.

Åtgärden ska vara till för en bred målgrupp och vara tillgänglig för så många som möjligt, och förslaget ska följa svensk lagstiftning.

Bearbetning

Inkomna förslag bearbetat av en kommunal förvaltningsövergripande arbetsgrupp som har som uppgift att:

- Ta bort förslag som inte uppfyller riktlinjerna.
- Ta bort förslag som inte kan genomföras då markägare motsätter sig. (Trafikverket räknas som en markägare i detta sammanhang.)
- Vid behov kontakta förslagsställare för att med mindre förändringar göra förslaget genomförbart.
- Slå samman liknande förslag till ett röstbart.

Allt arbete som arbetsgruppen utför ska vara transparent, och arbetet ska redovisas på den dialogplattformen. Arbetsgruppens uppgift är inte att värdera förslagen utan enbart granska dem utifrån genomförbarhet, och framför allt för att förenkla för förslagsställarna.

Beräkningar av framtida driftskostnader, skötsel och eventuella markavtal görs inte förrän ett förslag vunnit. Detta dels beroende på att antalet förslag som kommit in vid varje tillfälle har varit så högt att arbetsinsatsen inte hade varit rimlig, men framför allt för att minimera antalet filter i processen; det är viktigt att medborgarnas förslag och kreativitet får så stort utrymme som möjligt.

Arbetsgruppen har också ett ansvar för att säkerställa att alla kommundelar informeras och får möjlighet att lämna förslag och rösta på likvärdigt sätt. Arbetsgruppen ska också säkerställa att det genomförs åtgärder på ett likvärdigt sätt. Om det inte kommer in förslag från en by eller ett område ska arbetsgruppen vidta åtgärder för att förslag ska komma in.

Arbetsgruppens uppgift är också att på sikt titta på möjligheter att låta byar i samma ansökningsområde söka gemensamma projekt som går över bygränser och som ger området en starkare attraktionskraft i ett större perspektiv.

Dessa riktlinjer måste anpassas och förändras efterhand utifrån de boendes behov och önskemål, och den dialogen mellan kommun och de boende ansvarar arbetsgruppen för.

Arbetsgruppen ska årligen redovisa för kommunstyrelsen dels vilka förslag som kommit in, men även hur genomförandet har gått. Förändringar av riktlinjer ska beslutas av kommunstyrelsen.

Röstning

Alla förslag som är genomförbara ska läggas fram för röstning. Röstningen genomförs via *Eslövs kommuns dialogportal*, och varje boende i hörnet har en till tre röster att fördela men man kan bara lägga en röst per förslag.

Förslagen kommer utifrån röstningen att rangordnas i en prioriteringslista där de förslag med flest antal röster ska genomföras inom ramen för årets anslag.

Genomförande

Kommunen ansvarar för att de förslag som vunnit röstningen genomförs.

Ambitionen är att förslagen ska genomföras under samma år som processen startade, men beroende på projektens komplexitet, storlek och behov av upphandling kan det bli aktuellt att åtgärderna genomförs först kommande år.

RIKTLINJER FÖR LANDSBYGDS- UTVECKLINGSMEDEL

Riktlinjer för landsbygdsutvecklingsmedel

I den styrande majoritetens budget för 2020 står det att

Kommunen kommer [...] ge de boende på landsbygden direkt inflytande över årliga investeringsmedel med 1 mnkr första året 2020 och därefter 1,5 mnkr per år.

Kommunledningskontoret har fått i uppdrag att ta fram former och riktlinjer för dessa investeringsmedel.

Under arbetets gång har inspiration hämtats från Nässjö där man arbetat med landsbygdsutveckling genom medborgardialog under flera år. Idéer och inspiration har också getts av boende på landsbygd och byar, både i kommunen som i grannkommuner. Interna möten och möte med byalagsrepresentanter har genomförts där olika idéer har lyfts. Resultaten från dessa möten följer här.

Utvecklingsmedlens syfte

Genom ökad delaktighet förbättra den fysiska miljön och därmed stärka landsbygdens attraktionskraft.

Utvecklingsmedlens omfattning och fördelning

Under 2020 finns 1 mnkr och kommande år finns 1,5 mnkr att fördela.

För att anslagna medel inte ska bli för utslätade och därmed för små för att kunna genomföra något, delas kommunen in i fyra ansökningsområden där endast ett område per år kan söka utvecklingsmedel.

Indelningen har kommunens byar som centra, men en geografisk indelning gör det möjligt för de boende mellan byarna att känna engagemang och en tillhörighet.

Genom denna indelning inkluderas landsbygd men även små byar med få invånare. Det öppnar också för en möjlighet för de boende att söka gemensamma projekt som berör hela "hörnet".

Indelning och ansökningsperiod:

Kungshult	2020	I budget för 2020 finns inget definierat slut för landsbygdsutvecklingsmedlen vilket innebär att varje område har möjlighet att söka utvecklingsmedel vart fjärde år.
Hurva		
Löberöd		
Harlösa	2021	
Flyinge		
Gårdstånga		
Örtofta	2022	
Marieholm		
Billinge	2023	
Stockamöllan		
Stehag		

Indelningen är också gjord så att befolkningsunderlaget är ungefär lika stort i de fyra områdena, men något lägre i det område som startar 2020, då anslagna medel är lägre.

För att i någon mån kompensera för att byarna har olika invånarantal fördelas inte medlen direkt mellan byarna, utan de kopplas till projekt. Detta möjliggör också att även de små byarna har möjlighet att genomföra större projekt.

500 000 kr per projekt och 200 000 kr reserverat per by

Föreslagna projekt får inte kosta mer än 500 000 kr att genomföra och det är de boende i ansökningsområdet som föreslår projekt och sedan röstar om vilket/vilka som ska genomföras. För att säkerställa att även de mindre byarna får tillgång till utvecklingsmedel och inte ”röstas bort” av de boende i en större by, är 200 000 kr reserverade per by. Om inga förslag alls kommer in från någon by överförs även dessa medel till att fördelas ut mellan de övriga i ansökningsområdet om det finns flera projektförslag där.

Organisation och struktur

Huvudtanken bakom utvecklingssatsningen är att det är de boende i en bygd som själva ska föreslå och sedan besluta om vad som ska genomföras. Kommunen ska påverka så lite som möjligt.

Strukturen kring utvecklingssatsningen är enkel och ser ut så här:

Förslag – Bearbetning – Röstning – Genomförande

Förslag

Alla boende i ansökningsområdet har rätt att lämna förslag, oavsett ålder. Det finns inte någon gräns på hur många förslag varje individ får lämna.

Förslagen kan lämnas vid inledande fysiska möten som kommer att hållas i berörda byar, eller via en digital plattform.

Föreslagna åtgärder ska handla om att förbättra den fysiska miljön. Med detta menas en förbättring eller nyanläggning av en konstruktion eller plats. (Man kan inte söka medel för arrangemang eller hyra av lokal eller liknande.)

Kostnaden för den föreslagna åtgärden får inte överstiga 500 000 kr.

Åtgärden ska vara till för en bred målgrupp och vara tillgänglig för så många som möjligt, och förslaget ska följa svensk lagstiftning.

Bearbetning

Inkomna förslag bearbetat av en kommunal förvaltningsövergripande arbetsgrupp som har som uppgift att:

- Ta bort förslag som inte uppfyller riktlinjerna.
- Ta bort förslag som ej kan genomföras då markägare motsätter sig. (Trafikverket räknas som en markägare i detta sammanhang.)
- Vid behov kontakta förslagsställare för att med mindre förändringar göra förslaget genomförbart.
- Vid behov kontakta förslagsställare för att slå samman liknande förslag.
- Se över olika alternativ för framtida driftskostnader, och där det är möjligt kontakta organisationer eller föreningar i byarna för att överlåta framtida drift och skötsel till dem. Om kommunen ska sköta drift behövs kostnader tas fram och äskas i kommunens budgetarbete.

- Ta fram plan för genomförande och involvera den eller de kommunala förvaltningar som ska stå för genomförandet; antingen med egna resurser eller upphandlade.

Allt arbete som arbetsgruppen utför ska vara transparent, och arbetet ska redovisas på den digitala röstningsplattformen. Arbetsgruppens uppgift är inte att värdera förslagen utan enbart granska dem utifrån genomförbarhet, framtida drift och framför allt för att förenkla för förslagsställarna.

Arbetsgruppen har också ett ansvar för att säkerställa att alla kommundelar informeras och får möjlighet att lämna förslag och rösta på likvärdigt sätt. Arbetsgruppen ska också säkerställa att det genomförs åtgärder på ett likvärdigt sätt. Om det inte kommer in förslag från en by eller ett område ska arbetsgruppen vidta åtgärder för att förslag ska komma in.

Arbetsgruppens uppgift är också att på sikt titta på möjligheter att låta byar i samma ansökningsområde söka gemensamma projekt som går över bygränser och som ger området en starkare attraktionskraft i ett större perspektiv.

Dessa riktlinjer måste anpassas och förändras efterhand utifrån de boendes behov och önskemål, och den dialogen mellan kommun och de boende ansvarar arbetsgruppen för.

Arbetsgruppen ska årligen redovisa för kommunstyrelsen dels vilka förslag som kommit in, men även hur genomförandet har gått. Förändringar av riktlinjer ska beslutas av kommunstyrelsen.

Röstning

Alla förslag som är genomförbara ska läggas fram för röstning. Röstningen genomförs via en digital röstplattform, och varje boende i hörnet har tre (3) röster att fördela som man vill; man kan lägga alla tre på ett förslag eller fördela sina röster på flera.

Förslagen kommer utifrån röstningen att rangordnas i en prioriteringslista där de förslag med flest antal röster ska genomföras inom ramen för årets anslag.

Genomförande

Kommunen ansvarar för att de förslag som vunnit röstningen genomförs. Ambitionen är att förslagen ska genomföras under samma år som processen startade, men beroende på projektens komplexitet och storlek kan det bli aktuellt att åtgärderna genomförs först året efter.

Vidare arbete och tidsplan

Kommunens ledningsgrupp utsåg i december 2019 en förvaltningsövergripande arbetsgrupp, och gruppen får i uppdrag att påbörja arbetet enligt dessa riktlinjer. Kommunledningskontoret ansvarar för leda arbetet, men precis som riktlinjerna ska vara öppna för förändring ska även den kommunala organiseringen ständigt utvärderas och förändras vid behov.

Fysiska möten i de utvalda byarna planeras och genomförs tillsammans med de föreningar som är aktiva i orterna, för att med deras hjälp nå ut till så många boende som möjligt.

En digital plattform måste tas fram omedelbart så att den finns på plats när de fysiska mötena startar, så att förslag kan registreras.

Ambitionen måste vara att få in förslag och påbörja arbetet med genomförandet under 2020, men det troliga scenariot är att förslagen inte genomförs förrän 2021, samtidigt som processen påbörjas för att ta in nya förslag från ett nytt hörn.

Arbetet med utvecklingsmedlen måste ständigt vara öppet för tankar, idéer och synpunkter från de boende i byarna och på landsbygden så att det hela tiden är anpassat för de behov som finns och som samtidigt ryms inom kommunens möjligheter till agerande.

**Biosfärområdet Vombsjösänkans
utbredningsområde, namn, samarbetsavtal med
Lund och Sjöbo och framtida organisation inför
ansökan till UNESCO**

8

KS.2022.0104

2022-08-15

Petra König

+4641362019

petra.konig@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut; Biosfärområdet Vombsjösänkans utbredningsområde, namn, samarbetsavtal med Lund och Sjöbo och framtida organisation inför ansökan till UNESCO

Ärendebeskrivning

Vombsjösänkans kandidatur till att bli biosfärområde avslutas med att en ansökan skickas till UNESCO. Inför sammanställandet av denna ansökan måste beslut fattas om områdets utbredning, namn och organisation för att dessa ska kunna beskrivas i ansökan. Beslut om detta ska ske senast 9 september 2022 i samtliga tre kommuner, Eslöv, Lund och Sjöbo, enligt protokoll från sammanträdet 10 juni 2022 vid vilket ordföranden i de tre kommunernas kommunstyrelser närvarade.

Då projektet ligger hos Miljö och Samhällsbyggnad behandlas ärendet hos miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 31 augusti 2022 och paragrafen kommer att justeras omedelbart så att ärendet kan beslutas vid kommunstyrelsens sammanträde 6 september 2022.

Den 5 juli 2022 beslutade Samhällsbyggnadsnämnden i Sjöbo kommun i enlighet med föreliggande förslag till beslut (Ärendenr STRA.2017.541, §72). Ärendet tas upp i Sjöbo kommuns kommunstyrelse 31 augusti 2022. I Lund ska ärendet upp i kommunstyrelsens arbetsutskott 22 augusti 2022 och i kommunstyrelsen 31 augusti 2022.

Beslutsunderlag

- Miljö och samhällsbyggnadsnämndens beslut från den 31 augusti 2022
- Kommunstyrelsens beslut §155, 2014
- Kommunstyrelsens beslut §56, 2020
- Protokoll Biosfärområde Vombsjösänkan 10 juni 2022 inkluderat bilaga A och bilaga B
- Informationsunderlag, daterad 10 maj 2022, till biosfärområdesmötet 10 juni 2022

Beredning

Under kandidaturperioden har förstudiens förslag till biosfärområde vidareutvecklats utifrån de medskick som Nationella programkommittén och UNESCO framförde. Ett reviderat förslag till biosfärområde, namnförslag och organisation har diskuterats på ett gemensamt möte mellan kommunledningarna i Eslövs, Lunds och Sjöbos kommuner. På mötet bestämdes det att det är viktigt att kommunstyrelserna i alla tre kommuner (Eslöv, Lund och Sjöbo) fattar samma beslut avseende geografisk utbredning, namn och organisationsstruktur vid sina respektive sammanträden. Det beslutades även att ärendet ska upp i respektive kommunstyrelse senast 9 september 2022.

Vid det gemensamma mötet mellan kommunledningarna fattades beslut om fyra beslutsmeningar som samtliga tre kommunstyrelser ska ställa sig bakom senast 9 september 2022. De är:

1. att ställa sig bakom styrgruppens förslag till utökat område enligt programkommitténs rekommendation, enligt bifogad karta i bilaga A
2. att ställa sig bakom styrgruppens namnförslag enligt alternativ 1 "Storkriket"
3. att ställa sig bakom styrgruppens förslag till samarbetsavtal enligt bilaga B
4. att beslut om långsiktig organisation ska tas i samband med att kommunfullmäktige i de tre kommunerna fattar beslut om ansökan till UNESCO.

Kommunledningskontoret tillsammans med handläggarna i Sjöbo och Lunds kommuner föreslår dock att punkten 4 utgår då den blir aktuell först i samband med att beslut tas om ansökan till UNESCO.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår att anta styrgruppen för biosfärområdet Vombsjösänkans förslag till beslut, under förutsättning att samma beslut fattas av Lund och Sjöbos kommuner;

1. Utöka området enligt programkommitténs rekommendation, enligt bifogad karta i bilaga A
2. Namnförslag enligt alternativ 1 "Storkriket"
3. Samarbetsavtal enligt bilaga B

Beslutet skickas till

Koordinator för biosfärområdet, Anna-Karin Poussart
Sjöbo kommun
Lunds kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Annika Söderman, Miljö och Samhällsbyggnad

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Avdelningschef

Protokoll, möte Biosfärområde Vombsjösänkan

Fredagen 10 juni 2022, kl.13.00–15.30

Lund:

Johan Nilsson (C), ledamot i tekniska nämnden, ordf styrgruppen för biosfärområdet
 Karin Svensson Smith (MP), oppositionsråd och 2:a vice ordf tekniska nämnden, 1:a vice ordf styrgruppen för biosfärområdet
 Ander Almgren (S), oppositionsråd
 Philip Sandberg (L), ordf kommunstyrelsen, kommunalråd
 Inga-Kerstin Eriksson (C), kommunalråd
 Kristina Fontell, miljöstrateg, Hållbarhetsenheten, kommunkontoret
 Oscar Arnell, chefsjurist
 Therese Fällman, chef för avdelningen för Hållbar Tillväxt
 Christoffer Nilsson, Kommundirektör

Sjöbo:

Magnus Weberg (M), ordf kommunstyrelsen, kommunalråd
 Kent Ivan Andersson (M), 1:a vice ordf kommunstyrelsen, ledamot styrgruppen för biosfärområdet
 Jörgen Ny (C), ordf samhällsbyggnadsnämnden, ledamot styrgruppen för biosfärområdet
 Eva Nielsen Osterman, hållbarhetsstrateg

Eslöv:

Bengt Andersson (M), ordf. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, ledamot styrgruppen för biosfärområdet
 Annika Söderman, kommunekolog
 Petra König, utvecklingsstrateg
 Dave Borg, förvaltningschef miljö- och samhällsbyggnad
 Eva Hallberg, Kommundirektör
 Madeleine Atlas (C) (via länk), 2:a vice ordförande i kommunstyrelsen

Länsstyrelsen:

Jörgen Nilsson, Naturvårdsförvaltare

Övriga

Anna-Karin Poussart biosfärkoordinator

Inbjudna gäster

Markus Carlsson Reich ordförande för svenska Biosfärskommittén
 Anders Tell (S) oppositionsråd i Kristianstad, Kristianstad vattenrike

Dagordning

1. Mötet öppnas

Kent-Ivan Andersson hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat

2–4. Val av mötesordförande, mötessekreterare och justerare samt godkännande av dagordning.

Beslut:

- Kent-Ivan Andersson väljs till mötesordförande.
- Kristina Fontell väljs till sekreterare.
- Karin Svensson Smith och Magnus Weberg väljs att justera protokollet.
- Dagordningen godkänns med följande ändringar:
 - Punkt 7 får underrubrikerna 7:1 Utbredningsområde, 7:2 Namn, 7:3 Samarbetsavtal, 7:4 Långsiktig organisation
 - Punkt 8 Övriga frågor
 - Punkt 9 Mötets avslutning

5. Unesco biosfärområde

Ordförande för svenska Biosfärprogramkommittén Marcus Carlsson Reich presenterar Reich presenterar Unesco biosfärområde.

Beslut Informationen läggs till handlingarna.

6 Erfarenheter från Biosfärsområde Kristianstad Vattenrike

Anders Tell (S) oppositionsråd i Kristianstad kommun och biosfärambassadör presenterar utvecklingen av Biosfärområde Kristianstad vattenrike

Beslut: Informationen läggs till handlingarna

7. Utbredningsområde, namn, samarbetsavtal och långsiktig organisation

7:1 Utbredningsområde

Koordinator Anna-Karin Poussart beskriver processen bakom utvidgning av det föreslagna området utifrån den nationella biosfärkommitténs rekommendationer.

De närvarande förtroendevalda diskuterar förslaget till utökat biosfärområde och vad detta kan medföra. Det uttrycks viss oro för att det kan få effekter på kommunernas exploatering. Det framhålls också att det är viktigt att ett inrättande av ett biosfärområde inte medför för stora kostnader utöver en kommunal grundfinansiering och att det är viktigt att fokus läggs på möjligheterna till extern finansiering.

Beslut: att ställa sig bakom styrgruppens förslag enligt programkommitténs rekommendation enligt karta i bilaga A samt att ärendet tas upp för beslut innan den 9 september 2022 i respektive kommuns kommunstyrelse.

Protokollsanteckning (Philip Sandberg):

Lunds hållning vad gäller utbredningsområde är ej avgjord ännu men Lund säger preliminärt ja i dag.

7:2 Namn

Koordinator Anna-Karin Poussart, beskriver processen kring att ta fram ett namn samt presenterar vad arbetsgruppen har kommit fram till. Arbetsgruppen föreslår följande alternativ i prioriteringsordning:

- 1 Storkriket
- 2 Storklandskapet
- 3 Storkens kulturlandskap
- 4 Kronriket/krondalen

Styrgruppen för Biosfärområdet förordade på sitt möte 13 maj 2022 alternativ 1 **Storkriket**, inför mötet med Eslöv, Lund och Sjöbo kommun men ansåg också att till detta möte skulle processen och övriga alternativ presenteras.

Beslut: att ställa sig bakom styrgruppens förslag enligt alternativ 1 **Storkriket** samt att förslaget tas upp för beredning i respektive kommun

7:3 Samarbetsavtal

Koordinator Anna-Karin Poussart och Oscar Arnell presenterar förslaget till samarbetsavtal

Beslut: att ställa sig bakom styrgruppens förslag till samarbetsavtal (Bilaga B) samt att avtalet tas upp för beslut innan den 9 september 2022 i respektive kommuns kommunstyrelse

7:4 Långsiktig organisation

Beslut: att beslut om långsiktig organisation ska ta under 2022 i samband med att kommunfullmäktige i de tre kommunerna fattar beslut om ansökan till UNESCO.

8. Övriga frågor

Inga övriga frågor tas upp

9 Mötet avslutning

Ordförande tackar för visat intresse, önskar en trevlig sommar och förklarar sammanträdet avslutat.

Kent-Ivan Andersson (M), mötesordförande

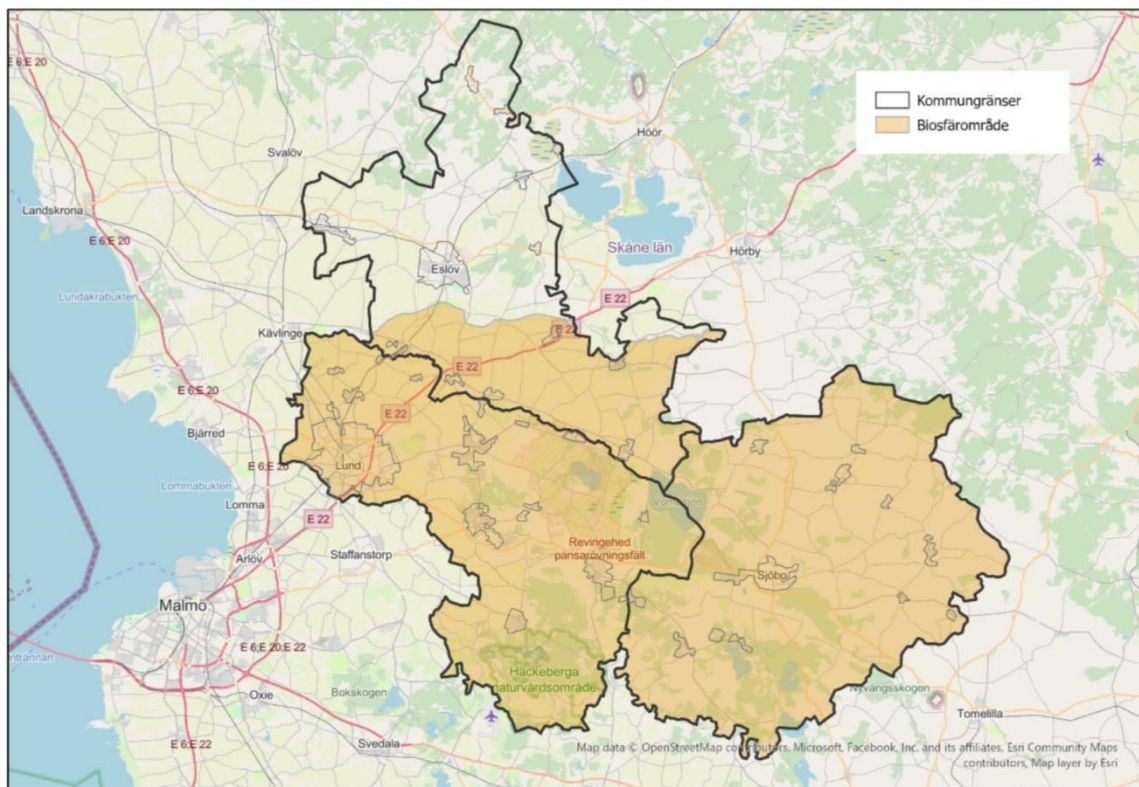
Kristina Fontell, sekreterare

Karin Svensson Smith (MP), justerare

Magnus Weberg (M) justerare

Bilaga A till protokoll 2022-06-10

Karta 1: styrgruppens förslag på utökat utbredningsområde.

Samarbetsavtal om kommunsamarbete gällande biosfärområde Vombsjösänkan

1. Parter

Mellan Lunds, Sjöbo och Eslövs kommuner har följande avtal om kommunsamarbete gällande arbetet med biosfärområdet träffats.

2. Bakgrund och syfte

Under 2017 - 2019 genomfördes en förstudie om att utveckla Vombsjösänkan till ett internationellt erkänt Unesco biosfärområde, vilket resulterade i att området år 2020 godkändes som ett kandidatområde. Sjöbo kommun samordnade arbetet under förstudien och i samband med utnämmandet som kandidatområde tog Lunds kommun över som "värdkommun" för att samordna arbetet.

Under en kandidatur ska biosfärverksamheten utvecklas och fungera som ett redan utnämnt biosfärområde och projekt och processer ska startas i samverkan med lokala aktörer, för att ge biosfärområdet dess profil och identitet. Ett förslag på långsiktig organisationsform och ett biosfärskontor ska vidare utvecklas och upprättas under kandidaturen. Biosfärkontoret ska utgöra ett centrum för biosfärverksamheten inom området och fungera som bollplank, initiativtagare och stöd för lokala idéer och initiativ. I samband med ansökan om att bli utnämnda till kandidatområde angav den svenska Unesco-kommittén ett antal rekommendationer för området, som också ska utvecklas under kandidaturen. Kandidaturarbetet innebär vidare att en fortsatt insamling av uppgifter och beskrivningar av området behöver genomföras för att kunna framställa den slutgiltiga ansökan. Då ansökningshandlingen har sammanställts skickas den därefter på remiss till berörda lokala och regionala instanser, samt till centrala myndigheter och Biosfärprogrammet Sveriges kommitté. Slutligen ska ansökan beslutas av respektive kommun samt skickas in till den svenska biosfärkommittén. Den nationella biosfärkommittén nominerar därefter kandidaturen för beslut i Unesco om att bli godkänd som ett internationellt biosfärområde.

Syftet med kommunsamarbetet är att under kandidaturen arbeta med ovan angivna arbetsuppgifter, lämna in en slutansökan till den nationella biosfärkommittén och få ett slutligt godkännande av Unesco.

3. Avtalstid och avtalets giltighet

Detta avtal är för sin giltighet beroende av att det genom beslut godkänns hos samtliga kommuner.

Avtalet avser kommunal samverkan under kandidaturfasen tills dess att en ny biosfärorganisation har beslutats av respektive kommuns kommunfullmäktige och upprättats.

Om någon av kommunerna vill säga upp avtalet ska detta ske skriftligen till Lunds kommun, som underrättar övriga ingående kommuner. Uppsägningen ska ske med minst 6 månaders uppsägningstid, som räknas fr.o.m. månadsskiftet närmast efter det att uppsägning skett.

Avtalet upphör att gälla när uppsägning träder i kraft enligt föregående stycke. Övriga kommuner ska då förhandla om eventuellt fortsatt samarbete, vilket ska regleras i nytt avtal.

4. Huvudmannaskap, organisation och verksamhet

Lunds kommun är värdkommun och huvudman för den gemensamma biosfärverksamheten. Verksamheten är placerad på kommunkontoret i Lunds kommun och består av en koordinator och en kommunikatör. Biosfärverksamheten styrs av en mellankommunal styrgrupp och det operativa arbetet genomförs av koordinator, kommunikatör och en mellankommunal arbetsgrupp.

Styrgrupp

Biosfärverksamheten styrs av en styrgrupp bestående av två förtroendevalda från respektive ingående kommun. De politiska representanterna utses av respektive kommuns kommunstyrelse.

I styrgruppens sammanträden deltar också tjänstepersoner i chefsposition från de tre kommunerna, koordinatören, tjänstepersoner från arbetsgruppen och från länsstyrelsen.

Styrgruppen ansvarar för att behandla övergripande frågor om ekonomi, organisation och verksamhet. Styrgruppen har som uppgift att förbereda ärenden rörande biosfärområdet inför beslut i de tre kommunerna och har befogenheter att skicka den slutliga Unesco-ansökan på remiss till externa aktörer.

Styrgruppen sammanträder ca fem gånger per år. Lunds kommun som värdkommun är sammankallande och koordinator ansvarar för att kallelse till möte sänds ut i god tid.

Styrgruppen väljer mötesordförande bland närvarande ledamöter. Styrgruppen är beslutförmär när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande. Styrgruppens beslut fattas i konsensus om inte samtliga närvarande ledamöter överenskommer annat.

Biosfärkoordinator och arbetsgrupp

Biosfärverksamheten leds av en koordinator, som har det övergripande ansvaret för att verksamheten i området bedrivs enligt riktlinjerna från Unesco och utifrån de lokala förutsättningarna och arbetsuppgifterna. Koordinatören är gemensam för de tre ingående kommunerna och får sitt uppdrag från styrgruppen för biosfärområdet. Som stöd i arbetet har koordinatören kommunikatör och en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från de tre kommunerna.

5. Arbetsgivaransvar

Lunds kommun har arbetsgivaransvaret för koordinator och kommunikatör.

6. Ekonomi

Budgeten under kandidaturen uppgår till 1 765 000 kr per år, varav 450 tkr kommer från Naturvårdsverket, 645 tkr från Lund (49%), 499 tkr från Sjöbo (38%), och 171 tkr från Eslövs (13%) kommun.

Kostnaden baseras på kommunens areal och befolkningsmängd inom området.

Respektive kommun erlägger beloppet, efter faktura från Lunds kommun, senast den 30 januari det år beloppet avser.

Vid avtalets upphörande ska eventuella kvarstående medel fördelas mellan kommunerna enligt fördelningsprincipen ovan.

7. Tvist

Tvist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandlingar mellan kommunerna. Kommunstyrelsen i respektive kommun ska utse förhandlingsdelegation om max två personer vardera, som senast efter en (1) månad efter en kommuns skriftliga framställan ska lämna förslag på lösning i tvistefrågan. Kan enighet trots detta inte uppnås ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Lunds kommun

Datum:

.....

.....

Sjöbo kommun

Datum:

.....

.....

Eslövs kommun

Datum:

.....

.....

Följande handlingar har undertecknats den 17 juni 2022

76 (448)

protokoll Biosfärmöte 10 juni 2022.docx

(28611 byte)
 SHA-512: b1e1151d9c238cf948ed2a4df34462f7b374
 a7ae77723ef215a1132a12fd9d3641a13bf94a9ccf10d7
 b7ab843ede66676efdb9e294896400f3f750bf2c8c4d7

Protokollsbilaga A karta.docx

(883762 byte)
 SHA-512: 1618cea869a69c51618a0165c906752af3880
 2b66bd9d3cb0b8940d1f589282d8042cb417735e53daf5
 2b86d26157929d08aeb7195a8a039f656c959ea7db4e5

Protokollsbilaga B samarbetsavtal.pdf

(220690 byte)
 SHA-512: 61a82ae2db32483fa03b24e18052709a44a66
 a27356add368ff2e646727f781221d71645ba1dabca276
 9619a8d5f0c801c8f4cc7b9a62b7ec442179d24576b17

Underskrifter

2022-06-17 10:30:30 (CET)

Kent Andersson

kentivan.andersson@sjobo.se
 Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2022-06-16 17:05:25 (CET)

Karin Svensson Smith

karin.svenssonsmith@lund.se
 Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2022-06-17 09:12:31 (CET)

Paul Magnus Willy Weberg

magnus.weberg@sjobo.se
 Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2022-06-17 10:57:09 (CET)

Kristina Fontell

kristina.fontell@lund.se
 Undertecknat med e-legitimation (BankID)

assently

Undertecknandet intygas av Assently

Protokoll Biosfärområdsmöte 10 juni 2022

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster.
 Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

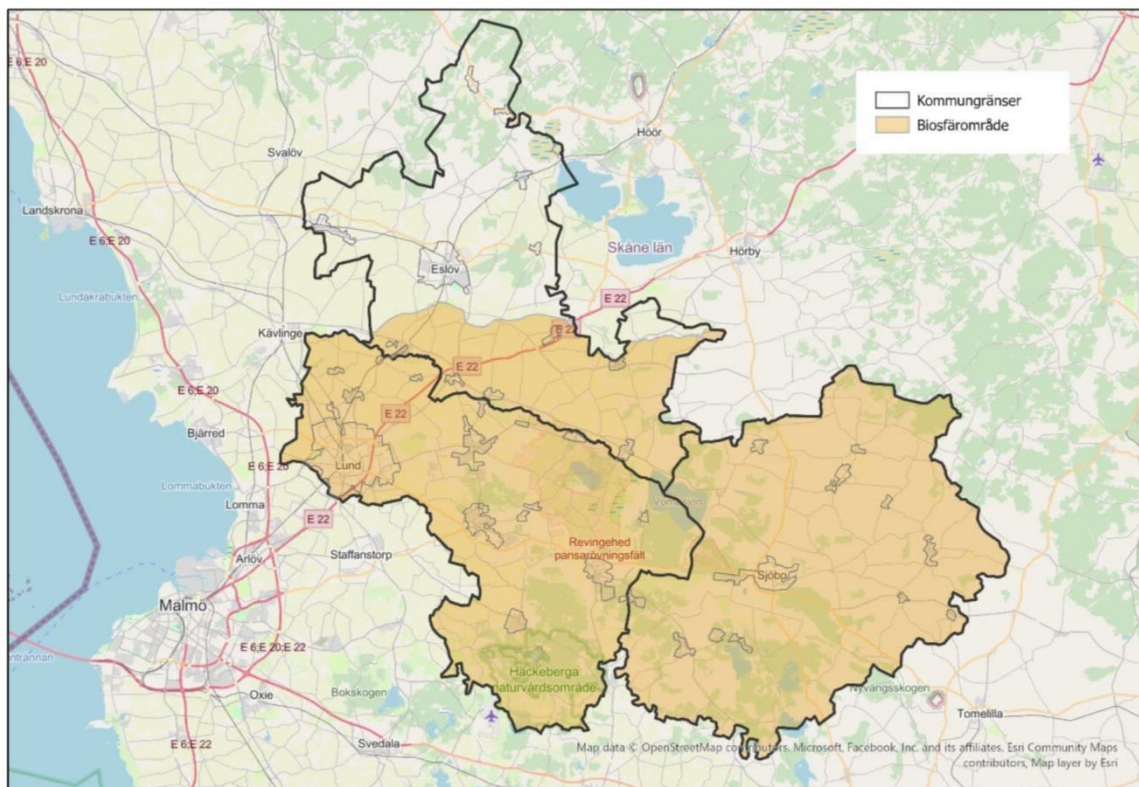
SHA-512:
 61dde3bec33728a1e256fb4ddac188f42ef3f9c79de78ce7d207d4481d8e32bfd22cc36ebcd5c781b5fc766efe824bece3665c05d801be1d3224a8755e18c415

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskriven underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Hölländargatan 20, 111 60 Stockholm, Sverige.

Bilaga A till protokoll 2022-06-10

Karta 1: styrgruppens förslag på utökat utbredningsområde.

Samarbetsavtal om kommunsamarbete gällande biosfärområde Vombsjösänkan

1. Parter

Mellan Lunds, Sjöbo och Eslövs kommuner har följande avtal om kommunsamarbete gällande arbetet med biosfärområdet träffats.

2. Bakgrund och syfte

Under 2017 - 2019 genomfördes en förstudie om att utveckla Vombsjösänkan till ett internationellt erkänt Unesco biosfärområde, vilket resulterade i att området år 2020 godkändes som ett kandidatområde. Sjöbo kommun samordnade arbetet under förstudien och i samband med utnämmandet som kandidatområde tog Lunds kommun över som "värdkommun" för att samordna arbetet.

Under en kandidatur ska biosfärverksamheten utvecklas och fungera som ett redan utnämnt biosfärområde och projekt och processer ska startas i samverkan med lokala aktörer, för att ge biosfärområdet dess profil och identitet. Ett förslag på långsiktig organisationsform och ett biosfärskontor ska vidare utvecklas och upprättas under kandidaturen. Biosfärkontoret ska utgöra ett centrum för biosfärverksamheten inom området och fungera som bollplank, initiativtagare och stöd för lokala idéer och initiativ. I samband med ansökan om att bli utnämnda till kandidatområde angav den svenska Unesco-kommittén ett antal rekommendationer för området, som också ska utvecklas under kandidaturen. Kandidaturarbetet innebär vidare att en fortsatt insamling av uppgifter och beskrivningar av området behöver genomföras för att kunna framställa den slutgiltiga ansökan. Då ansökningshandlingen har sammanställts skickas den därefter på remiss till berörda lokala och regionala instanser, samt till centrala myndigheter och Biosfärprogrammet Sveriges kommitté. Slutligen ska ansökan beslutas av respektive kommun samt skickas in till den svenska biosfärkommittén. Den nationella biosfärkommittén nominerar därefter kandidaturen för beslut i Unesco om att bli godkänd som ett internationellt biosfärområde.

Syftet med kommunsamarbetet är att under kandidaturen arbeta med ovan angivna arbetsuppgifter, lämna in en slutansökan till den nationella biosfärkommittén och få ett slutligt godkännande av Unesco.

3. Avtalstid och avtalets giltighet

Detta avtal är för sin giltighet beroende av att det genom beslut godkänns hos samtliga kommuner.

Avtalet avser kommunal samverkan under kandidaturfasen tills dess att en ny biosfärorganisation har beslutats av respektive kommuns kommunfullmäktige och upprättats.

Om någon av kommunerna vill säga upp avtalet ska detta ske skriftligen till Lunds kommun, som underrättar övriga ingående kommuner. Uppsägningen ska ske med minst 6 månaders uppsägningstid, som räknas fr.o.m. månadsskiftet närmast efter det att uppsägning skett.

Avtalet upphör att gälla när uppsägning träder i kraft enligt föregående stycke. Övriga kommuner ska då förhandla om eventuellt fortsatt samarbete, vilket ska regleras i nytt avtal.

4. Huvudmannaskap, organisation och verksamhet

Lunds kommun är värdkommun och huvudman för den gemensamma biosfärverksamheten. Verksamheten är placerad på kommunkontoret i Lunds kommun och består av en koordinator och en kommunikatör. Biosfärverksamheten styrs av en mellankommunal styrgrupp och det operativa arbetet genomförs av koordinator, kommunikatör och en mellankommunal arbetsgrupp.

Styrgrupp

Biosfärverksamheten styrs av en styrgrupp bestående av två förtroendevalda från respektive ingående kommun. De politiska representanterna utses av respektive kommuns kommunstyrelse.

I styrgruppens sammanträden deltar också tjänstepersoner i chefsposition från de tre kommunerna, koordinatören, tjänstepersoner från arbetsgruppen och från länsstyrelsen.

Styrgruppen ansvarar för att behandla övergripande frågor om ekonomi, organisation och verksamhet. Styrgruppen har som uppgift att förbereda ärenden rörande biosfärområdet inför beslut i de tre kommunerna och har befogenheter att skicka den slutliga Unesco-ansökan på remiss till externa aktörer.

Styrgruppen sammanträder ca fem gånger per år. Lunds kommun som värdkommun är sammankallande och koordinator ansvarar för att kallelse till möte sänds ut i god tid.

Styrgruppen väljer mötesordförande bland närvarande ledamöter. Styrgruppen är beslutförför när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande. Styrgruppens beslut fattas i konsensus om inte samtliga närvarande ledamöter överenskommer annat.

Biosfärkoordinator och arbetsgrupp

Biosfärverksamheten leds av en koordinator, som har det övergripande ansvaret för att verksamheten i området bedrivs enligt riktlinjerna från Unesco och utifrån de lokala förutsättningarna och arbetsuppgifterna. Koordinatören är gemensam för de tre ingående kommunerna och får sitt uppdrag från styrgruppen för biosfärområdet. Som stöd i arbetet har koordinatören kommunikatör och en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från de tre kommunerna.

5. Arbetsgivaransvar

Lunds kommun har arbetsgivaransvaret för koordinator och kommunikatör.

6. Ekonomi

Budgeten under kandidaturen uppgår till 1 765 000 kr per år, varav 450 tkr kommer från Naturvårdsverket, 645 tkr från Lund (49%), 499 tkr från Sjöbo (38%), och 171 tkr från Eslövs (13%) kommun.

Kostnaden baseras på kommunens areal och befolkningsmängd inom området.

Respektive kommun erlägger beloppet, efter faktura från Lunds kommun, senast den 30 januari det år beloppet avser.

Vid avtalets upphörande ska eventuella kvarstående medel fördelas mellan kommunerna enligt fördelningsprincipen ovan.

7. Tvist

Tvist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandlingar mellan kommunerna. Kommunstyrelsen i respektive kommun ska utse förhandlingsdelegation om max två personer vardera, som senast efter en (1) månad efter en kommuns skriftliga framställan ska lämna förslag på lösning i tvistefrågan. Kan enighet trots detta inte uppnås ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Lunds kommun

Datum:

.....

.....

Sjöbo kommun

Datum:

.....

.....

Eslövs kommun

Datum:

.....

.....

Följande handlingar har undertecknats den 17 juni 2022

81 (448)

protokoll Biosfärmöte 10 juni 2022.docx

(28611 byte)
SHA-512: b1e1151d9c238cf948ed2a4df34462f7b374
a7ae77723ef215a1132a12fd9d3641a13bf94a9ccf10d7
b7ab843ede66676efdb9e294896400f3f750bf2c8c4d7

Protokollsbilaga A karta.docx

(883762 byte)
SHA-512: 1618cea869a69c51618a0165c906752af3880
2b66bd9d3cb0b8940d1f589282d8042cb417735e53daf5
2b86d26157929d08aeb7195a8a039f656c959ea7db4e5

Protokollsbilaga B samarbetsavtal.pdf

(220690 byte)
SHA-512: 61a82ae2db32483fa03b24e18052709a44a66
a27356add368ff2e646727f781221d71645ba1dabca276
9619a8d5f0c801c8f4cc7b9a62b7ec442179d24576b17

Underskrifter

2022-06-17 10:30:30 (CET)

Kent Andersson

kentivan.andersson@sjobo.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2022-06-16 17:05:25 (CET)

Karin Svensson Smith

karin.svenssonsmith@lund.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2022-06-17 09:12:31 (CET)

Paul Magnus Willy Weberg

magnus.weberg@sjobo.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2022-06-17 10:57:09 (CET)

Kristina Fontell

kristina.fontell@lund.se
Undertecknat med e-legitimation (BankID)

assently

Undertecknandet intygas av Assently

Protokoll Biosfärområdsmöte 10 juni 2022

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster.
Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:
61dde3bec33728a1e256fb4ddac188f42ef3f9c79de78ce7d207d4481d8e32bfd22cc36ebcd5c781b5fc766efe824bece3665c05d801be1d3224a8755e18c415

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskriven underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Hölländargatan 20, 111 60 Stockholm, Sverige.

Informationsunderlag inför beslut om utbredningsområde, namn och organisation

1. Sammanfattning

Hösten 2020 utsåg den svenska programkommittén för Unesco Vombsjösänkan till ett kandidat område för att bli utnämnd till Sveriges åttonde biosfärområde. Biosfärområden är av Unesco internationellt erkända områden som ska fungera som modellområden för hållbar utveckling och gynna de boende i området genom ekologisk, social och ekonomisk utveckling.

I samband med att ansökan om att bli utnämnda till kandidat område godkändes av den svenska programkommittén angavs ett antal rekommendationer, bland annat om att fortsätta utreda utbredningsområdets storlek och inkludera staden Lund i området.

Under 2021 inleddes en arbetsprocess med att arbeta in programkommitténs rekommendationer och i juni 2021 beslutade styrgruppen för biosfärverksamheten om ett förslag till utökat utbredningsområde. Under hösten 2021 påbörjades arbetet med att ta fram ett förslag på nytt namn för biosfärområdet samt också ett utvecklingsarbete kring långsiktig organisationsform och samarbetsavtal. I detta dokument, och tills att annat beslut har fattats av de tre kommunerna, används arbetsnamnet Biosfärområde Vombsjösänkan.

Detta dokument kan för de tre kommunerna ses, och användas, som ett informationsunderlag inför beslut om utbredningsområdets storlek, namn och organisation.

2. Bakgrund

Hösten 2020 utsåg den svenska programkommittén för Unesco Vombsjösänkan till ett kandidat område för att bli utnämnd till Sveriges åttonde biosfärområde. Arbetet föranleddes av ett förstudiearbete mellan Sjöbo, Eslöv och Lunds kommun där arbetet koordinerades av Sjöbo kommun mellan 2017 – 2019. Under våren 2021 påbörjades själva kandidaturarbetet, som kommer att pågå under de tre efterföljande åren och resultera i en fullskalig ansökan till den globala styrelsen för Unesco biosfärsarbete. Kandidaturen drivs av de tre kommunerna Lund, Sjöbo, och Eslöv med Lunds kommun som huvudman.

2.1 Vad är ett biosfärområde

Ett biosfärområde är ett område som ingår i Unescos världsomspännande nätverk inom programmet *Man and Biosphere* (MAB). Biosfärområdena ska fungera som modellområden för hållbar utveckling och ska gynna de boende i området genom ekologisk, social och ekonomisk utveckling. Ett biosfärområde kan skapa nytta och bidra till att hantera både lokala och globala hållbarhetsutmaningar genom att:

- Vara en neutral arena för samverkan
- Koppla ihop aktörer på olika nivåer och med olika intressen
- Engagera och inspirera samt öka det lokala inflytandet
- Initiera, driva, stötta och koppla ihop projekt
- Integrera och konkretisera FN:s Globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030
- Främja samverkan mellan akademisk och lokal kunskap samt lärande om hållbar utveckling

- Utveckla biosfärsområdets attraktivitet för boende i och besökare till området.

Ett biosfärområde innebär inget skydd i juridisk mening och medför heller inga ytterligare inskränkningar vad gäller markanvändningen, exploatering eller allemansrätt.

Som ett gott exempel på ett biosfärområde med högt besöksantal kan nämnas Kristianstad vattenrike som med över 100 000 besökare per år, genererar stora inkomster till kommunen och till verksamma i området. Biosfärområden attraherar vidare medel till forskning och innovation och även i detta fall kan Kristianstad lyftas som ett föredöme och har beviljats över 40 miljoner i externa bidrag.

Att bli utnämnda till ett Unesco biosfärområden kan därmed ge många marknadsföringsfördelar för Lund, Sjöbo och Eslöv samt för lokala aktörer och medborgare. Vombsjösänkan har bland annat stor potential och många unika grundkvaliteter för att uppfylla framtidens efterfrågan som rekreation, turist- och besöksmål.

Genom innovation och samverkan ökas också förutsättningarna för en utveckling av landsbygden och ger förbättrad möjlighet till etablering av lokala företag och näringar.

2.2 Områdets identitet som gör det unikt

Biosfärområdets grund, världen över, är att områdena ska ha höga kulturhistoriska och biologiska landskapsvärden som ska värnas men samtidigt också nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt.

Biosfärområde Vombsjösänkan är storstadsnära och ingår i en kraftigt växande region med högt besöks- och exploateringstryck från sydvästra Skåne men även från angränsande områden och Greater Copenhagen – Nordens största metropolregion med 4,4 miljoner invånare. Befolkningen inom biosfärområdet, är ca 150 000 invånare och området utgörs av stora sammanhängande grönområden med mycket höga natur- och kulturvärden och är ett av landets artrikaste områden samt ett kärnområde för stork och kronhjort. Området är ett utpräglat kulturhistoriskt landskap och erfarenheter från lokala projekt och besöksinitiativ har gett unik kompetens inom kulturdimensionen. Biosfärområdet kan bli det första i världen som på ett tydligt sätt inkludera kulturen- och den kreativa näringens roll som en brobyggare i samhällsutveckling.

Inom området finns förutom höga natur – och kulturvärden också en omfattande livsmedelsproduktion med en av världens främsta jordbruksmarker. Mitt i biosfärområdet ligger Vombsjön som är en viktig vattentäkt och försörjer ca 350 000 människor i Malmö, Burlöv, Svedala, Staffanstorps, Vellinge och delar av Lunds och Eslövs kommuner med dricksvatten.

Ytterligare en viktig aspekt som gör området intressant och unikt för resten av världen är den framstående forskning och innovationsmiljö som finns inom området.

2.3 Den svenska programkommitténs utlåtande och rekommendationer

I sitt svar på ansökan om att bli utnämnda till kandidatområde angav den svenska programkommittén att Vombsjösänkans förstudie höll hög kvalitet och att det ger goda förutsättningar för att arbeta fram en ansökan om att bli ett av Unescos biosfärområden.

Den nationella programkommittén gav vid godkännandet ett antal utlåtanden och rekommendationer inför det fortsatta arbetet:

- Fortsätt undersöka lämpligt utbredningsområde för det eventuella biosfärområdet. Undersök möjligheter med stad-landperspektivet och överväg Lunds medverkan. Vad innebär det att göra området större och vilka för- och nackdelar har det?
- Tätorter finns i nära anslutning till det föreslagna biosfärområdet. Undersök möjligheter för tätorter att utgöra portar till området. Finns infrastruktur för det rörliga friluftslivet, så som

cykelleder och vandringsleder etc. som kan kanalisera människor till värdefulla naturområden? Hur får man tydligare ihop tätorter med naturen och människors flöde däremellan?

- Det föreslagna områdets upprinnelse har en utpräglad kulturidentitet vilket är en styrka ur den nationella kontexten. Kommittén uppmuntrar att aktörer inom kultursektorn har fortsatt central roll i biosfärområdets utveckling.
- Hästnäringen är en stor areell näring i området och särpräglar även området utifrån ett nationellt biosfärområdesperspektiv. Kommittén upplever att hästnäringen inte har så stor framtoning i förstudierapporten och uppmuntrar att detta utvecklas.
- Vilka är de viktigaste näringarna i området som kan få nya möjligheter genom en biosfärområdesutnämning och vad är viktigast för deras fortlevnad och hållbara utveckling?
- Hur sker samverkan och dialog med markägare? Finns det intressekonflikter kring marknyttjande? Hur kan ett biosfärområde med sitt landskapsperspektiv på hållbarhetsfrågor bidra till att hitta lösningar på eventuella intressekonflikter?
- Det föreslagna biosfärområdet är beläget i närheten av starka forskningsinstitutioner och innovationscenter. Fortsätt utveckla forskningens roll under arbetet med kandidaturen.

Programkommittés utlåtanden och rekommendationer ska inte ses som avgörande men stärker väsentligt ansökan till Unesco.

2.4 Nuvarande organisation och finansiering

Styrgruppen har under 2021 bestått av förtroendevalda och adjungerande tjänstepersoner från de tre kommunerna (Lund, Sjöbo och Eslöv) samt från länsstyrelsen Skåne. Biosfärverksamheten leds av en koordinator som har det övergripande ansvaret för att verksamheten i området bedrivs enligt riktlinjerna från Unesco och utifrån de lokala förutsättningarna och arbetsuppgifterna. Koordinatoren är neutral i relation till de enskilda kommunerna och får sitt uppdrag från styrgruppen för biosfärområdet. Som stöd i det operativa arbetet har koordinatoren en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från de tre kommunerna.

Finansiärerna för biosfärområdet är Lund 645 tkr (49 %), Sjöbo 499 tkr (38 %) och Eslövs 171 tkr (13 %) tillsammans med bidrag från naturvårdsverket 450 tkr. Kommunernas respektive bidrag grundas på en beräkningsmetod baserad på andel biosfärsområdesyta samt antalet medborgare i kommunen, vilken togs fram under förstudiearbetet.

3. Beslut om utbredningsområde, namn och organisation

3.1 Förslag på utökat utbredningsområde

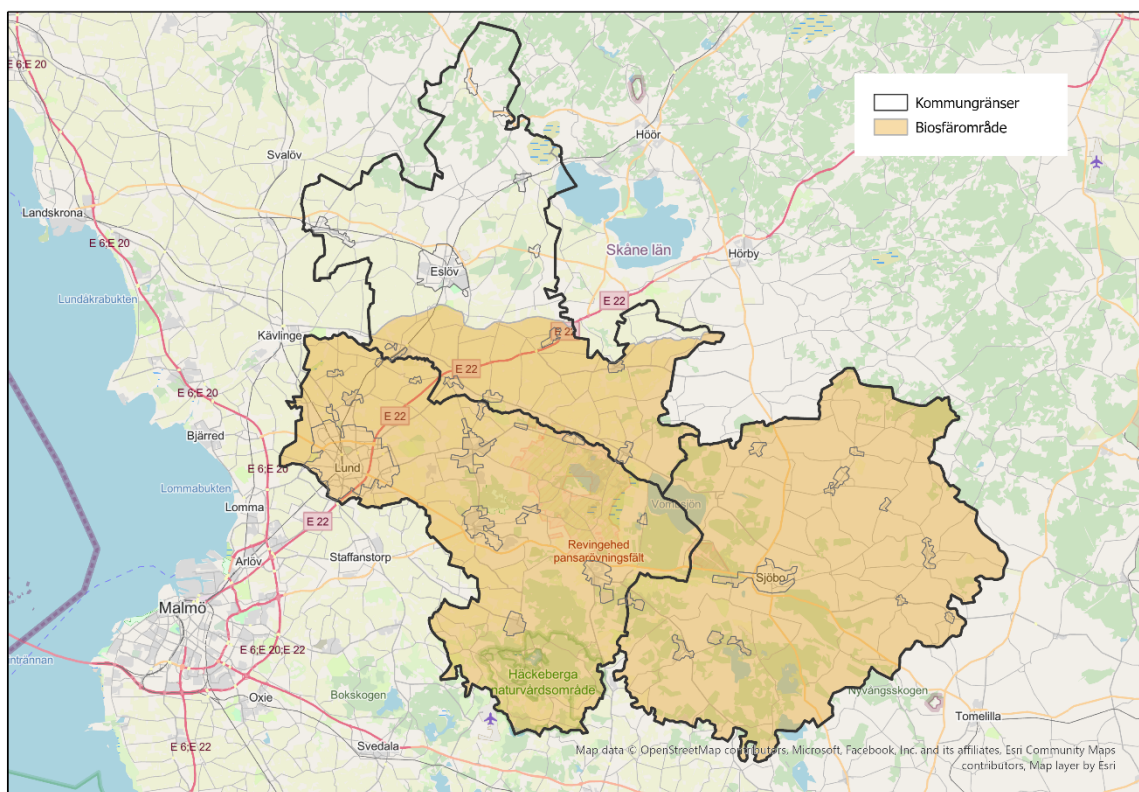
Med grund i den svenska programkommitténs utlåtande och rekommendation om att fortsätta undersöka lämpligt utbredningsområde och möjligheten att utveckla stad-landperspektivet samt inkludera staden Lund i det kommande biosfärområdet påbörjades i början av 2021 en arbetsprocess kring att utveckla områdets storlek.

Arbetet inleddes med att styrgruppen rekommenderade arbetsgruppen att försöka bibehålla ungefär samma procentfördelning mellan de tre kommunerna (se under rubriken nuvarande organisation och finansiering). Styrgruppen förordade vidare att inte ytterligare kommuner skulle ingå i det kommande förslaget på utbredningsområde.

I mars 2021 genomfördes en workshop med syfte att gemensamt ta fram ett förslag till utökat utbredningsområde. På workshopen deltog representanter från de tre kommunerna, Region Skåne, länsstyrelsen Skåne, samt de två vattenråden.

Workshopen resulterade i att styrgruppen i juni 2021 beslutade om ett utökat utbredningsområde vilket innefattar hela Lunds kommun, hela Sjöbo kommun samt de södra delarna av Eslövs kommun (se karta 1).

Det utökade utbredningsområdet ger ungefär samma procentfördelning mellan kommunerna. Lunds andel ökar något till 55 %, Sjöbo blir något lägre och minskar till 32 % och Eslöv blir kvar på exakt samma procent dvs 13 %.

Karta 1: styrgruppens förslag på utökat utbredningsområde.

Fördelar och konsekvenser med ett utökade utbredningsområdet:

- Ett utökat område som inkluderar staden Lund visar att kommunerna har lyssnat på den svenska programkommitténs rekommendationer, och på så vis förbättras möjligheten att få kandidaturen godkänd.
- Ett utökat område gör att befolkningsmängden ökar i biosfärområdet vilket är en viktig princip i biosfärbetet dvs att området inkluderar människor och samhällen, framförallt de som interagerar med naturmiljöer i kärn- och buffertzoner.
- Ett utökat område, där både stad, byar och landsbygd är inkluderat förbättrar möjligheten att arbeta med stad-landsbygdsperspektivet.
- Ett utökat område gör det mer unikt i förhållande till andra biosfärområden.

Författare: Biosfärkoordinator Anna-Karin Poussart 2022-05-10

- Ett utökat område gör det storleksmässigt likvärdigt med andra biosfärområden i Sverige och blir ca 106 000 ha.
- Ett utökat område inkluderas kulturmiljöerna i Eslövs södra delar vilket är viktigt då en av kommentarerna från den svenska kommittén var att det föreslagna områdets upprinnelse har en utpräglad kulturidentitet vilket är en styrka ur den nationella kontexten.
- Ett utökade området ger en större andel utvecklingsområden dvs uppfyller alla biosfärområdets funktioner och möjliggör för mer forskning och innovation genom testbäddar i utvecklingsområdet.

Negativa aspekter av ett utökat område som har lyfts i processen är att förstudiens beskrivning av området måste kompletteras om utbredningsområdet ökar samt att identiteten möjligen minskar genom att utöka området.

En farhåga som har lyfts i den tre kommunerna, i samband med ett utökat område är om biosfärområdet kan hindra exploatering av städer och byar, eller om all jordbruksmark behöver odlas ekologiskt inom biosfärområdet. Ett biosfärområdes syfte är inte att reglera och innebär inget skydd i juridisk mening och medför heller inga ytterligare inskränkningar vad gäller markanvändningen, exploatering eller allemansrätten. I praktiken är det svensk lagstiftning som gäller oavsett biosfärområde eller ej dvs plan- och bygglagen och miljöbalken. Det finns flera exempel på städer som ligger inom biosfärområden till exempel Umeå och Kristianstad.

3.2 Förslag på namn och platsvarumärke

I samband med arbetsprocessen om att utöka biosfärområdets utbredningsområde inleddes en diskussion kring namn på biosfärområdet. Vombsjösjönsänkan ansågs av många som svårkommunicerat och ett okänt geografiskt begrepp samt även svårt att fungera internationellt.

Det Unesco anger som krav och rekommendation när det gäller namnval är ett lokalt förankrat geografiskt, beskrivande eller symboliskt namn så att människor lättare kan identifiera sig med området.

För att få in ett underifrån/gräsrotsperspektiv gick styrgruppen ut med en öppen namntävling under hösten 2021. Namntävlingen var öppen för boende och verksamma i området vilket resulterade i ca 50 namnförslag.

För att arbeta vidare med inkomna namnförslag genomfördes en mellankommunal workshop under våren 2022, med experter från de tre kommunerna till exempel kommunikatörer, platsvarumärkesstrateger, näringslivsexperter och turistexperter. Syftet med workshopen var att "vaska" fram ett namnförslag.

Workshopen inleddes med en övning kring vilka värden som deltagarna bedömde att namnet på biosfärområdet bör associeras till (se foto 1).

De värden som deltagarna ansåg att namnet bör associeras till och som fick högst poäng i övningen var;

- Hållbart
- Namnet ska vara lockande, säljande och spännande
- Fungera internationellt
- Spegla någon unik art

Foto 1, Värden som området bör associeras till.

Efter denna övning fortsatte deltagarna att se över och rösta på inkomna namnförslag från namntävlingen samt även komplettera med egna förslag.

De två förslag som fick flest röster i den slutgiltiga omröstningen var;

- Biosfärområde Storkriket - Storkrikets biosfärområde
- Biosfärområde storklandskapet - Storklandskapets biosfärområde

Därefter följde;

- Biosfärområde Kronriket/Krondalen - Kronrikets/Krondalens Biosfärområde och
- Biosfärområde storkens kulturlandskap

Utifrån ovan förslag har arbetet fortsatt genom att man under workshopen och vidare i arbetsgruppen har tagit fram argument kring ovan alternativ.

Arbetsgruppen förordar följande alternativ med angivna argument.

Alternativ nr 1) Biosfärområde Storkriket - Storkrikets biosfärområde

- Namnet anknyter tydligt till alla tre kommuner dvs området utgör ett kärnområde för storken. Storken var en vanlig häckfågel i det gamla odlingslandskapet men minskade i och med att man började dika ut på 1800-talet. För att få tillbaka storken startade naturskyddsföreningen 1989 Storkprojektet och storken har på så vis återinförts i landskapet. Den positiva historien om återinförelse av storken visar på möjligheten för människa och naturen "Man and the biosphere" att samexistera och ger en positiv bild och symbolvärde på vad som är möjligt att åstadkomma.
- Storken är beskrivande för området så till vida att den lever i ett jordbrukspräglat kulturlandskap vilket kan beskriva landskapet i alla de tre kommunerna.
- Storken är grafisk enkelt. Kan sitta på muggar, nyckelringar, honungsburkar etc.

- Att sätta "riket" som suffix är ett vedertaget grepp som hjälper till i förståelsen. I Småland heter området runt de gamla glasbruken "Glasriket". Vid Kristianstad ligger "Vattenriket" osv. Det anger att det är en specifik plats eller ett avgränsat område. Ett storklandskap är mer generiskt. Alla landskap med storkar i passar på den beskrivningen. Det pekar alltså inte ut en bestämd plats/område.
- Vid val av "Storkriket" skapar det en igenkänningsfaktor med "Vattenriket" dvs i Skåne har vi två biosfärområden Vattenriket och Storkriket.
- Storkriket bedöms som något mer säljande/kommersiellt än storklandskapet.
- Riket lockar alla, ett landskap kan uppfattas som mer lämpligt för biologer, hard core vandrare och campare.
- Fungerar internationellt.

Alternativ nr 2) Biosfärområde storklandskapet - Storklandskapets biosfärområde:

- Namnet anknyter tydligt till alla tre kommuner dvs området utgör ett kärnområde för storken. Storken var en vanlig häckfågel i det gamla odlingslandskapet men minskade i och med att man började dika ut på 1800-talet. För att få tillbaka storken startade naturskyddsföreningen 1989 Storkprojektet och storken har på så vis återinförts i landskapet. Den positiva historien om återinförelse av storken visar på möjligheten för människa och naturen "Man and the biosphere" att samexistera och ger en positiv bild/symbolvärde på vad som är möjligt att åstadkomma.
- Storken är beskrivande för området så till vida att den lever i ett jordbrukspräglat kulturlandskap vilket kan beskriva landskapet i alla de tre kommunerna.
- Storken är grafisk enkelt. Kan sitta på muggar, nyckelringar, honungsburkar etc.
- Något svårare att översätta men det går.
- Storklandskapet bedöms som något mindre säljande/kommersiellt än Storkriket.

Alternativ nr 3) Biosfärområde storkens kulturlandskap

- Namnet anknyter tydligt till alla tre kommuner.
- Långt och svår-kommunicerat.
- Inte lika säljande/kommersiellt gångbart dvs ger inte något tydligt platsvarumärke.
- Något svårare att översätta.

Alternativ nr 4) Biosfärområde Kronriket/Krondalen - Kronrikets/Krondalens Biosfärområde

- Namnet anknyter inte tydligt till alla tre kommuner. I Eslövs södra jordbrukslandskap är inte kronhjorten vanligt förekommande då den delen som kommer med i biosfärområdet inte utgörs av skogsmark.
- Svårare att översätta men kronhjorten kan locka turister från delar av Europa.

Oavsett val av namn så är det svårt att hitta det perfekta alternativet. Ett fortsatt arbete måste genomföras för att bygga platsvarumärket. En logga är ett viktigt komplement till namnet och kommunikation och marknadsföring fyller namnet och platsvarumärket med innehåll. Loggan som finns framtagen till Vombsjösänkan kan användas som en grund till framtagandet av en ny logga. Byggandet av platsvarumärket bör fortsätta i en kommunövergripande grupp, i dialog med externa aktörer för att på så vis skapa ett gemensamt ägarskap.

3.3 Förslag på samarbetsavtal och långsiktig organisationsform

Dagens biosfärorganisation består av en politiskt utsedd styrgrupp, en anställd koordinator, en kommande kommunikatör samt en mellankommunal arbetsgrupp (se under nuvarande organisation och finansiering).

Under förstudiefasen, vilken koordinerades av Sjöbo, fanns ett mellankommunalt samarbetsavtal som gällde mellan 2017–2019. För att hantera frågor kring ansvar, mandat och representation behövs ett samarbetsavtal även under kandidaturen. Ett förslag till samarbetsavtal har arbetats fram av den nuvarande huvudmannen (Lunds kommun) och finns bifogat till detta dokument (Bilaga 2 förslag på samarbetsavtal).

Under kandidaturen behöver man vidare arbeta fram och ta beslut om den långsiktiga organisationsformen för biosfärverksamheten. Den kommande organisationen behöver utvecklas till att kunna omfatta olika aktörer i samhället och utgöra ett "paraply" där flera kan samlas och verka.

Erfarenheter kring organisation för biosfärområden i Sverige finns beskrivet i naturvårdsverkets studie "Utveckling av modellområden för hållbar samhällsförändring - En studie om organisationsformer och samverkansprocesser i Sveriges biosfärområden". Studien visar på att biosfärorganisationerna i Sverige kan ses som så kallade hybridorganisationer eller gränsorganisationer vilka bland annat kännetecknas av att skilda organisationsformer ryms inom samma organisation. Såsom en ideell förening och ett aktiebolag. Majoriteten fem av sju biosfärområden i Sverige har valt föreningsformen som grund i biosfärorganisationens arbete. Kristianstad Vattenrike och Voxnadalens biosfärområde har valt kommunen som organisatorisk hemvist och huvudman för sin verksamhet. Valen av organisationsform har delvis att göra med geografiska och historiska förutsättningar, där samtliga biosfärområden förutom Kristianstad Vattenrike överlappar flera kommunala gränser. Trots att man i de flesta biosfärområden har valt att organisera sitt arbete genom ideella föreningar så skiljer sig föreningarna åt i fråga om hur arbetet och medlemskapet är organiserat. Att tydligt knyta verksamheten mot kommunerna har setts som fördelaktigt av många, samtidigt som det på sikt kan bli föremål för partipolitiska dragkamper och uppfattas som "en kommunal angelägenhet". En annan organisatorisk utmaning har att göra med balansen mellan ideellt arbete, lönearbete och förtroendearbete. I Kristianstad Vattenrike som valt kommunen som organisatorisk hemvist har man löst frågan om representativitet och folklig delaktighet genom att knyta en rådgivande grupp till arbetet, bestående av en bred uppslutning av aktörer från olika föreningar och sakägare i området.

Organisationsformerna i de svenska biosfärområdena har vidare ändrats över tid och vilken form de tre kommunerna inom biosfärområde Vombsjösänkan väljer besluta om kan komma att behöva utvecklas över tid, beroende på framtidens önskemål och behov.

Det långsiktiga förslaget på organisationsform kommer att arbetas fram i samverkan under 2022 och fattas beslut om i samband med att kommunfullmäktige i de tre kommunerna beslutar om ansökan till Unesco. Därefter bör organisationen implementeras snarast möjligt för att möjliggöra ett bredare deltagande.

Kommunstyrelsen

§ 56

KS.2020.0120

Förslag att godkänna förstudie och anta avsiktsförklaring avseende biosfärområde Vombsjösänkan**Ärendebeskrivning**

2013 beslutade kommunerna Eslöv, Lund och Sjöbo att ta fram en förstudie för att belysa vilka förutsättningar som Vombsjösänkan har för att bli ett biosfärsområde. Förstudien finansierades av Region Skåne och godkändes av projektets styrgrupp den 4 februari 2020. Nästa steg är att respektive kommun godkänner förstudien och beslutar om den ska skickas till nationella programkommittén för godkännande. För att komma vidare i processen behöver även en gemensam avsiktsförklaring antas i samband med godkännande av förstudien.

Avsiktsförklaringen är enligt följande:

Att Sjöbo, Lund och Eslövs kommuner har för avsikt att, efter respektive kommuns och nationella programkommitténs godkännande av förstudien, ansöka om att inleda en kandidatur till UNESCO år 2020/2021.

I förstudien presenteras olika förslag på biosfärsområdets möjliga avgränsning. Det alternativ som föreslås beräknas kosta 1,7 mnkr årligen under kandidaturens tre år. Kostnaden fördelas geografiskt efter respektive kommuns andel i det tänkta området och för Eslövs innebär det 13 procent av totalkostnaden, ungefär 171 tkr per år. Beslut om delfinansiering av projektet har tagits av kommunfullmäktige 2019 och har formulerats enligt följande i Eslövs kommuns budget för 2020 "Kommunen kommer att delfinansiera åtgärder i projektet Vombsänkan med 0,1 mnkr under förutsättning av övriga kommuners motsvarande beslut om finansiering".

Beslutsunderlag

- Förstudie och avsiktsförklaring avseende biosfärsområde Vombsjösänkan
- Protokoll styrgruppsmöte biosfärområde Vombsjösänkan, 4 februari 2020 (justerat)
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 24, 2020 Beslut om förstudie och avsiktsförklaring avseende biosfärområde Vombsjösänkan
- Kommunstyrelsens beslut § 137, 2015 Beslut om deltagande i förstudie för biosfärområde Vombsjösänkan
- Protokoll, styrgruppsmöte biosfärområde Vombsjösänkan, 7 juni 2018
- Utdrag ur Eslövs kommuns budget 2020, Beslut om förstudie och avsiktsförklaring avseende biosfärområde Vombsjösänkan

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

- Förstudie; Biosfärområde Vombsjösänkan

Beredning

Att göra Vombsjösänkan till ett biosfärsområde skulle innebära nya möjligheter för de tre ingående kommunerna att utveckla och förädla området med hållbar utveckling i fokus. Frågor som rör området skulle ha en naturlig arena och inte riskera att falla mellan aktörer. En bättre möjlighet till samarbete med närliggande näringsliv, boende, föreningar och andra ideella aktörer skulle skapas. Därför ställer sig Kommunledningskontoret positivt till att fortsätta arbetet.

I den fortsatta processen bör det beaktas att den här typen av samverkan kräver tydliga ansvarsfördelningar och beslutsgångar för att bli det kraftfulla forum det har möjlighet att bli. Det bör tydligt framgå hur prioriteringar av projekt, urval av fokusområden och insatser görs mellan de ingående kommunerna. Enligt förstudien är Eslöv representerat i såväl styrgrupp som arbetsgrupp. Då kommunen ingår med en betydligt mindre andel än de två andra, behöver dock den formella beslutsgången förtydligas så att inte kommunens del blir allt för liten. Väntade etableringar och utvecklingsprojekt ska också komma Eslöv till del och projektgruppens arbete kan också bli mer effektivt när beslutsgången är tydlig mellan de tre kommunerna.

Att fortsätta arbetet med förstudiens ledstjärna ”goda exempel” är därtill ett utmärkt sätt att dra nytta av de erfarenheter som har gjorts i närliggande, befintliga, biosfärsområden. Kristianstads vattenrike och Blekinge Arkipelag drivs idag på olika sätt. I Blekinge har en ideell förening bildats för att driva områdets utveckling och i Kristianstad är projektkontoret istället väl integrerat i kommunens verksamhet. Genom att noga ta del av erfarenheter från befintliga projekt skapas de bästa förutsättningarna för Vombsjösänkan att hitta sin modell

Den fortsatta fasen bör också ha fokus på effekter och resultat där tydliga krav ställs mot den kommande projektgruppen kring vad de förväntas åstadkomma, vilka verksamheter man riktar sig mot och vilka delar som behöver utvecklas. Det är också avgörande att den projektgrupp som ska tillsättas har personella möjligheter att växla upp den ingående finansieringen då Vombsjösänkan blir ett betydligt mindre biosfärsområde än Sveriges övriga.

Yrkanden

Bengt Andersson (M), Tony Hansson (S), Catharina Malmberg (M) och Mikael Wehtje (M) yrkar bifall till Kommunledningskontorets förslag till beslut.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Beslut

- Kommunstyrelsen godkänner "Förstudie biosfärområde Vombsjösänkan".
- Kommunstyrelsen antar avsiktsförklaringen, under förutsättning att den antas av Lund och Sjöbos kommuner.
- Förstudien skickas till nationella programkommittén för godkännande, under förutsättning att detta även godkänns av Lund och Sjöbos kommuner.

Beslutet skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Lunds kommun, Park och naturavdelningen, Tekniska förvaltningen, Box 41, 221 00 Lund.

Sjöbo kommun, Strategienheten, Stadsbyggnadsförvaltningen, 275 80, Sjöbo

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 155

KS.2014.0546

**Avsiktsförklaring om inrättande av ett biosfärområde i
Vombsjösänkan**

Ärendebeskrivning

Sjöbo kommun har § 125, 2013 beslutat att verka för att Vombsjösänkan ska bli ett så kallat biosfärområde genom politisk dialog och förankring med berörda kommuner och markägare samt att Sjöbo kommun ska vara initiativtagare och drivande i processen.

Aktuella kommuner är förutom Sjöbo också Eslöv och Lund.

Sjöbo kommuns beslut har översänts till Eslöv för förankring och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har § 94, 2014 svarat att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till bildandet av biosfärområdet. Senare har det bedömts att ytterligare förankring är önskvärd och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har § 132, 2014 översänt ärendet för beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens i Sjöbo beslut § 125, 2013.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslut § 94, 2014 med tjänsteskrivelse.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslut § 132, 2014 med tjänsteskrivelse.

Kommunledningskontorets förslag till beslut daterat 31 oktober 2014.

Beredning

Kommunledningskontoret föreslår att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att delta i en förstudie om ett biosfärområde i Vombsjösänkan inom befintlig ram.

Yrkande

Henrik Wöhlecke (M) och Janet Andersson (S) yrkar bifall till förslaget till beslut.

Beslut

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att delta i en förstudie om ett biosfärområde i Vombsjösänkan inom befintlig ram.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

155/PS
§ 156, forts.

Expediering

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Sjöbo kommun

Justerares signatur <i>off 2</i>	Utdragsbestyrkande
-------------------------------------	--------------------

**Beslut om bygglov för mur och lusthus samt
marklov avseende stadsparken, Eslöv 53:4,
Eslövs kommun**

11

KS.2022.0353

2022-08-11

Mikael Vallberg

+4641362423

mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Beslut om bygglov och marklov för stadsparken, ESLÖV 53:4

Ärendebeskrivning

Miljö och Samhällsbyggnad har sökt bygglov för lusthus och mur samt marklov för markhöjning för att genomföra en upprustning av stadsparken, del av fastigheten ESLÖV 53:4, Eslöv.

Beslutsunderlag

- Skrivelse om pergola, spaljé med mera
- Detaljritning på tegelmur Stadsparken, Joel Sallius plats och Bäckavägen
- Utrustningsplan Stadsparken
- Planterings- och utrustningsplan Stadsparken, Joel Sallius plats och Bäckavägen
- Ansökan om lov- och anmälningspliktiga åtgärder Stadsparken Eslöv
- Arbetsmaterial ritning Sektioner överbyggnadstabell sektion C
- Arbetsmaterial Sektion överbyggnadstabell sektion A och B Stadsparken
- Karta Marklov ändringar Stadsparken
- Handläggarkarta Stadsparken
- Förslag till lusthus Stadsparken
- Sektionsritning Överbyggnadstabell
- Utformning- höjdsättnings och VA-Plan Stadsparken T-30-1-05
- Utformnings- höjdsättnings- och VA-plan stadsparken, T-30-1-01
- Utformning- höjdsättnings- och VA-plan Stadsparken

Beredning

Kommunledningskontoret har berett ärendet eftersom förvaltningen Miljö och Samhällsbyggnad har ansett att det blir en jävssituation om miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar om förvaltningens bygglov.

Ansökan avser bygglov för mur och lusthus samt marklov för markhöjningar där de är 0,5 meter eller mer. De platser med markhöjningar som kräver marklov är markerade med rött i bilagan *Karta Marklov ändringar Stadsparken*. Beslut om

startbesked behöver tas vid senare tillfälle eftersom ingen kontrollplan har hunnit upprättats.

Aktuell del av fastigheten ligger inom detaljplan S 11, vilken vann laga kraft 1938. För aktuell del av fastigheten ska det enligt planbeskrivningen vara "P. område för allmän plantering". Stadsplanens syfte var att det ska vara en park och bygglovet redovisar olika åtgärder för att rusta upp stadsparken. Kommunledningskontoret bedömer därför att åtgärden är planenlig och i enlighet med plan- och bygglagen 9 kap 30 §.

Riksintresse kulturmiljö

Fastigheten ligger inom av Riksantikvarieämbetet utsett område för kulturmiljö M 182 som utgör riksintresse för kulturmiljö. Åtgärden anses inte ha någon negativ inverkan på riksintresset i enlighet med plan- och bygglagen 2 kap. 6 §.

Regionala intressen kulturmiljö

Fastigheten ligger inom av länsstyrelsen utsett område för Särskilt värdefulla kulturmiljöer. Åtgärden anses inte ha någon negativ inverkan för kulturmiljön i enlighet med plan- och bygglagen 2 kap. 6 §.

Lusthuset ska vara tillgängligt och användbart för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Av den tekniska beskrivningen av lusthuset (se bilaga *Skrivelse om pergola, spalje med mera* och *Sektionsritning Överbyggnadstabell*) redovisas att det byggs med plintar och med marken som "golv". Det förekommer också ett fotografi som visar ett lusthus med otillgängligt golv i trä, men det är bara en illustration av lusthuset som byggnad för att visa om byggnadens gestaltning är lämplig för platsen. De tekniska ritningarna ligger till grund för bygglovet och av dem framgår att marken i lusthuset kommer att sättas med smågatsten. Kommunledningskontoret gör därmed bedömningen att lusthuset uppfyller plan- och bygglagen 8 kap. 1 §.

Utformningen av park, murar och lusthus bedöms vara väl anpassade till platsen och uppfyller därmed de krav som kommunen kan ställa på utformningen i enlighet med plan- och bygglagen 2 kap 6 §, 8 kap. 1 § och 8 kap. 9-12 §.

I förslaget höjs marken med 0,5 meter eller mer i några partier. Det görs för att skapa bättre tillgänglighet och förutsättningar för att bygga muren i enlighet med förslaget. Kommunledningskontoret bedömer att åtgärden är i enlighet med 9 kap. 35 § och att marklov därför ska ges.

I bedömningen av ärendet har nedanstående lagrum tagits i beaktande:

Av 9 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:

30 § Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser

a) överensstämmer med detaljplanen,

(...)

2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Av 2 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:

6 § Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,

(...)

5. möjligheterna att hantera avfall,

(...)

Vid planläggning och i andra ärenden samt vid åtgärder avseende byggnader som inte ingår i ett ärende enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. Lag (2014:477).

9 § Planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Av 8 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:

1 § En byggnad ska

- 1. vara lämplig för sitt ändamål,*
- 2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och*
- 3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.*

9 § En obebyggd tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Tomten ska ordnas så att

- 1. naturföresättningsarna så långt möjligt tas till vara,*
- 2. betydande olägenheter för omgivningen eller trafiken inte uppkommer,*
- 3. det finns en lämpligt belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter och tillgodoser kravet på framkomlighet för utryckningsfordon,*
- 4. det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon,*

5. personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna komma fram till byggnadsverk och på annat sätt använda tomten, om det med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt inte är orimligt, och

6. risken för olycksfall begränsas.

10 § Det som gäller i fråga om utrymme för parkering, lastning och lossning och om friyta i 9 § första stycket 4 och andra stycket ska i skälig utsträckning också tillämpas om tomten är bebyggd.

11 § I fråga om att på en bebyggd tomt vidta sådana ändringar av en byggnad som kräver lov enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 § eller åtgärder som kräver anmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 § ska 9 § tillämpas i den utsträckning som är skälig med hänsyn till kostnaderna för arbetet och tomtens särskilda egenskaper. Lag (2011:335).

12 § Det som gäller i fråga om tomter enligt 9-11 §§ ska i skälig utsträckning tillämpas också på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader, dock att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna använda platsen eller området i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

Av 9 kap. plan- och bygglagen (2010:900) följer:

35 § Marklov ska ges för en åtgärd som

- 1. inte strider mot en detaljplan eller områdesbestämmelser,*
- 2. inte förhindrar eller försvårar det berörda områdets användning för bebyggelse,*

Avgift

Enligt fastställd taxa, antagen av kommunfullmäktige den 25 januari 2021 § 11, utgör avgift för lov 11 951 kronor och avgift för tekniskt genomförande 1 739 kronor. Totalt 13 690 kronor. Ansökan inkom den 14 juli 2022, nämnden ska, enligt 9 kap. 27 § plan- och bygglagen, fatta beslut i ärendet inom tio veckor räknat från detta datum. Avgiften har därför inte reducerats med stöd av 12 kap. 8a § plan- och bygglagen.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beviljar sökt bygglov för murar och lusthus med stöd av 9 kap. 30 § i plan- och bygglagen och sökt marklov med stöd av 9 kap. 35 § i plan- och bygglagen.
- Kommunstyrelsen beslutar att avgiften för bygg- och marklov är 11 951 kronor och avgift för tekniskt genomförande 1 739 kronor. Totalt 13 690 kronor.

Beslutet skickas till

Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden

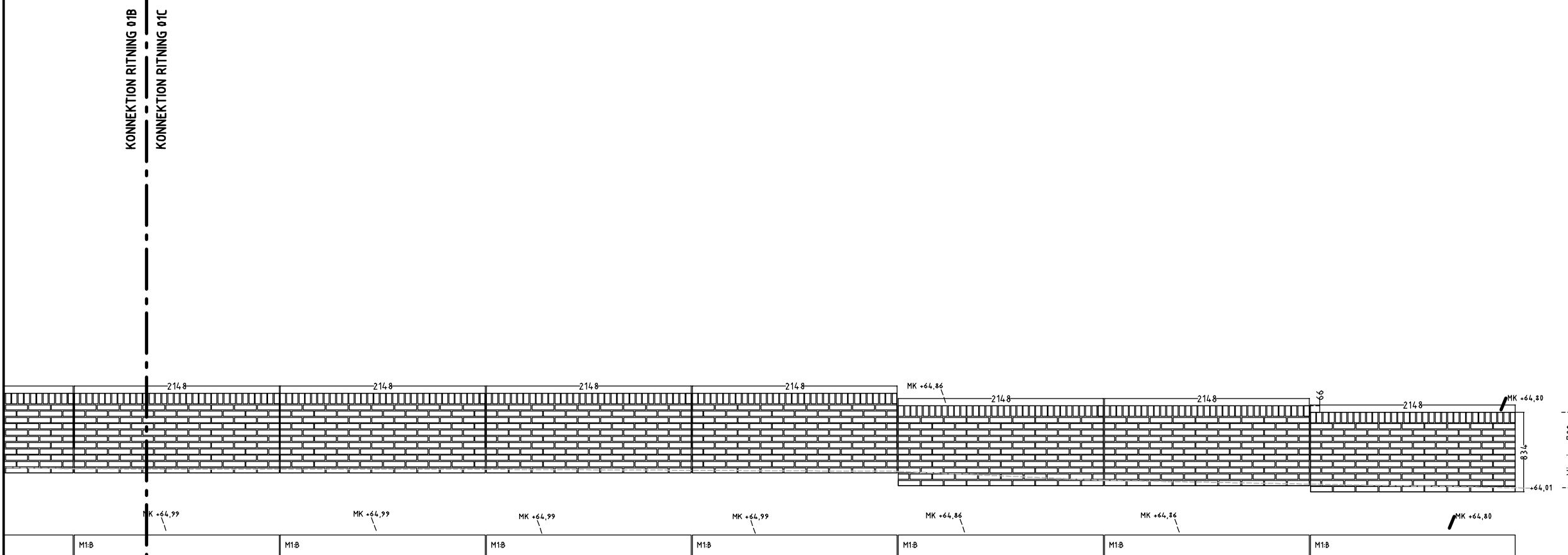
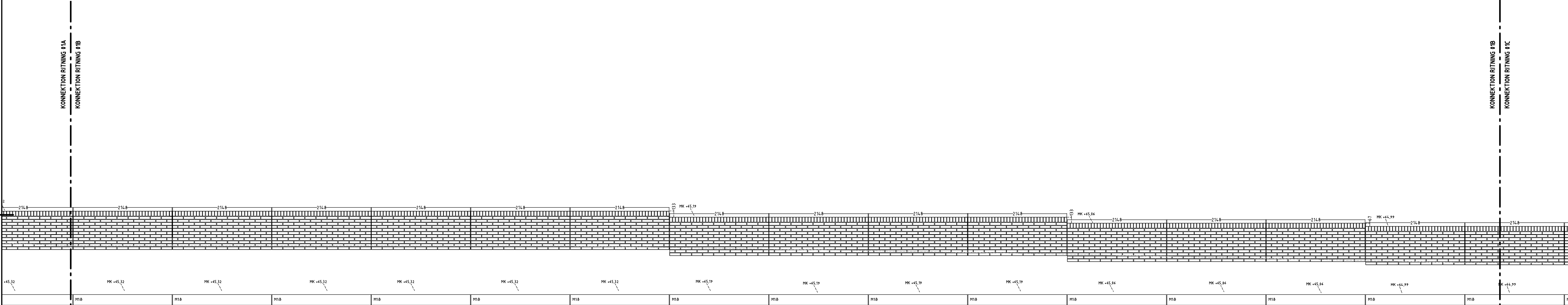
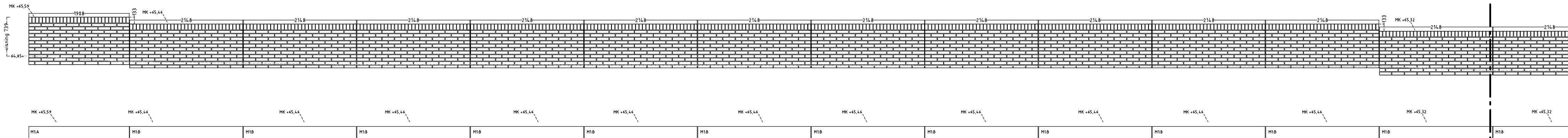
Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

DEK.4	Pergola, spaljé mm	
	Lusthus	
	Ska vara av typen BertschHelena 7-35 Z Pavilion Gazebo, https://www.simplylogcabins.co.uk/bertsch-helena-7-35-z-pavilion-gazebo-p1494 Ett 8-kantigt lusthus i trä och med shingel som taktäckning. Svart målad inklusive svart undersida tak. Med knopp på tak. Eller likvärdig.	
	Diameter: 3,5 m Höjd sidovägg: 2,24 m Höjd tillnock: 3,18 m Konstruktion: stolpar 116 mm samt limträbalkar Taktäckning: Takshingel Impregnerat trä Galvaniserat stål på anpassningsbara stolpfötter	
	Lusthuset ska monteras enligt leverantörens anvisningar på plintar.	
	På 3 sidor av lusthuset ska ett 1,2 m högt staket utföras. Staketet ska utföras med horisontella och vertikala träribbor med dimension 28x45 mm så att ett rutmönster med stående rutor (150x200 mm) bildas. Monteras på ram av grövre dimension. Snedsågas på ovankant.	
	Bänkar ska byggas mot staketet. Bänkar ska utföras med en sitthöjd 45 och sittdjup på 46 cm. Utförs med hyvlat virke med dimension 145x28mm.	

Tegelmur

Prel moduluppdelning
Tegel: RT 436 CLASSICA KIRKETEGL Slaget massivt m/4 fasader Format DK-NF - 228x108x54
Fog: B0 13, Ljusgrå
Mått i millimeter

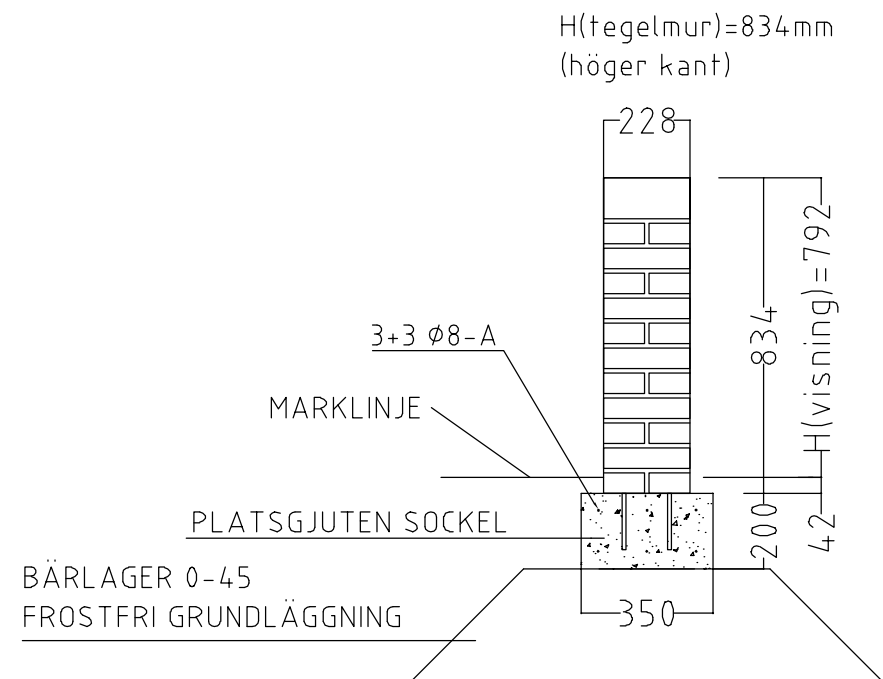
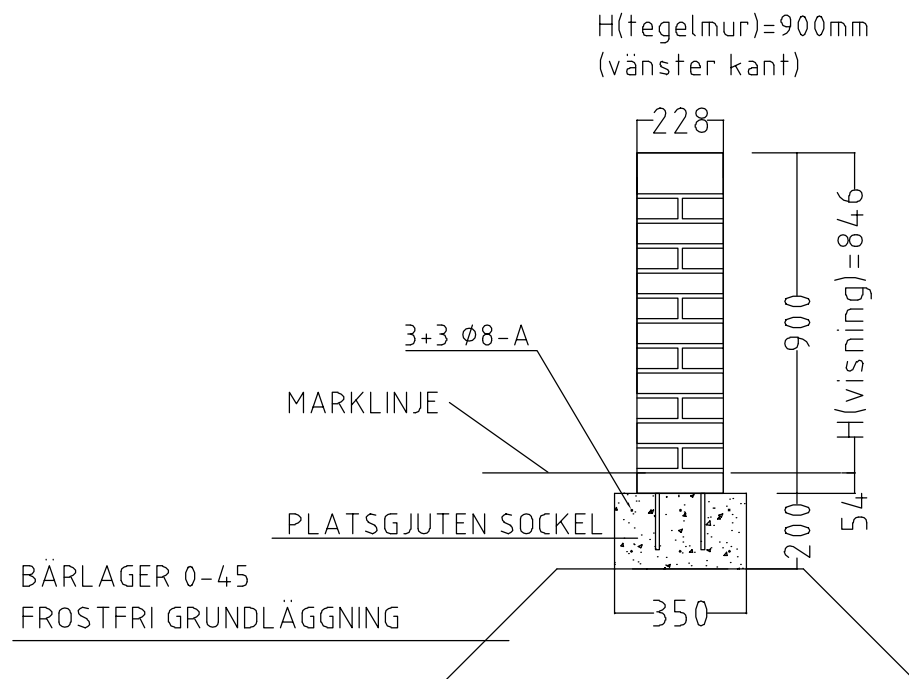

SKALA 1:50

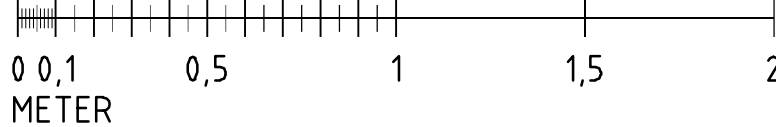
Princip fundament.

KRÄVS EN BOTTENPLATTA B=350mm.
FÖRUTSATT MAX TILLÅTET GRUNDTRYCK, 100 kPa.

ARMERING INRITAD MED TÄCKANDE BETONGSKIKT=30MM.
OM SOCKELN UTSÄTTS FÖR TÖSALTNING SKA TÄCKANDE
BETONGSKIKTET ÖKA TILL 45 MM.

SKALA 1:20

BET		ÄNDRINGEN AVSER		DATUM		SIGN	
UPPHANDLINGSDOKUMENT							
		STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS OCH BÄCKAVÄGEN					
WSP SVERIGE AB BOX 574 201 25 MÄLMÖ 010-722 50 00 www.wsp.com							
UPPDRAG NR 10320022		RITAD/KONSTRUERAD AV -		HANDL AGGARE -			
DATUM 2022-05-04		ANSVARIG S DEGERMAN					
KONSTRUERAD AV BARA MINERALER DETALJ TEGELMUR							
SKALA VAR		NUMMER 13.10 TEGELMUR				BET	

ARBETSMÅRÅDE REDOVISAT 3
UTANFÖR GÄLLANDE GRÄNS
BELÄGGNINGSKANT
KANTSTÖD STORGTATSTEN
VISINGN OCM
KANTSTÖD CORTENSTÅL
STAKET KVARNGATAN JOM
● HANDLEDDARE JÄRN
PLANTERINGSLINJE
BEF HÄCK SOM SPARAS
BEF TRÄD SOM SPARAS

BEF FORMKLIPPT BUSKE

EKSTOCK

ART (XX)
ENING (+)

NYTT TRÄD, ART ENL
VÄXTFÖRTECKNING

PLANTERING, ART ENLIGT
VÄXTFÖRTECKNING
PERENNPLANTERING, ART
ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
LÖKPLANTERING SAMPLANTER

GRÄSSÄDD
BEF FLAGGSTÅNG SPARAS
STENBLOCK
TRÄFLIS

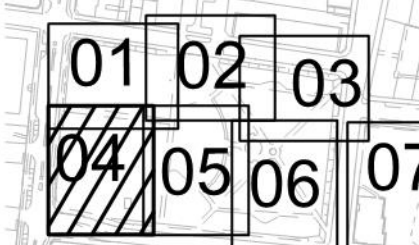
UTRUSTNING

U1	SOFFA, LESSEBO BYARUM		
U2	SOFFA, LESSEBO BYARUM, FÖRHÖJD OCH LÄNGRE ARMSTÖD		
U3	BORD, LESSEBO FRÅN BYARUM		
U4	PAPPERSKÖRG BYARUM		
U5	CYKELPOLLARE, ARKUS BYARUM		
U6	URNA GH FORM JEREMY DEAN		
U7	KLATTERAT, MYRSTACK FRÅN TRUSS		
U8	KARUSSELL, KONDUKTÖR FRÅN CADO		
U9	VIPPGUNGA, VÄSKOR FRÅN CADO	U17	LUSTHUS FRÅN GAZEBO
U10	VIPPRÄDA FRÅN CADO	U18	ROSPELARE SIRI FRÅN NOLA
U11	LEKTÅG FRÅN CADO	U19	BANK, ÖRM FRÅN NOLA
U12	KOMPSIGUNGA FRÅN CADO	U20	TEGELMUR BARA MINERALER
U13	VANTHALL FRÅN CADO	U21	TRAPPA GRANIT SE RITNING L-31-1-11 - L-31-1-16
U14	STATIONSBYGGNAD FRÅN CADO	U22	KONSTVERK ULLA
U15	SANDLÅDA FRÅN CADO	U23	KONSTVERK PSST
U16	TÅGVAXEL FRÅN CADO	U24	INSEKTSHOTELL

COORDINATSYSTEM

PLAN: SWEREF 99 13 30
HÖJD: RH2000

ORIENTERINGSFIGUR

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIG
-----	-----------------	-------	-----

UPPHANDLINGSDOKUMENT

**STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS
OCH BÄCKAVÄGEN**

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

UPPDAG NR
10320022

RITAD/KONSTRUERAD AV K MÅRTENSSON	HANDLÄGGARE S DEGERMAN
---	----------------------------------

DATUM
2022-05-

04	ANSVARIG S DEGERMAN
----	------------------------

PLANTERINGS- OCH UTRUSTNINGSPÅN

SKALA
1:100

NUMBER	L-30-1-04
--------	-----------

	BE
--	----

1

Trollsjögatan

KONNEKTION RITNING 01

KONNEKTION RITNING 02

KONNEKTION RITNING 01

KONNEKTION RITNING 04

SKALA 1:100

	ARBETSGRÄNS RÄDDOVISAT 3M
	UTANFÖR GÄLLANDE GRÄNS
	BELÄGGNINGSKANT
	KANTSTOD STORGATSTEN
	VISNING OCH
	KANTSTOD CORTENSTÅL
	STAKET KVARNGATAN JOM
	HANDELDARE JÄRN
	PLANTERINGSLINJE
	BEF HÅK SOM SPARAS
	BEF TRÅD SOM SPARAS

BEF FORMKLIPPT BUSKE

EKSTOCK

RT XX
NING (+) SOLITÄRBUSKE, ART
ENLIGT
VÄXTFÖRTECKNING

 NYTT TRÄD, ART ENLIGT
VÄXTFÖRTECKNING

PLANTERING, ART ENLIGT
VÄXTFÖRTECKNING
PERENNPLANTERING, ART
ENLIGT VÄXTFÖRTECKNING
LÖKPLANTERING SAMPLANTERING

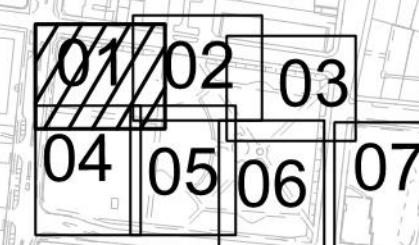
GRÄSSÄDD
BEF FLAGGSTÅNG SPARAS
STENBLOCK
TRÄFLIS

U1	SOFFA, LESSEBO BYARUM		
U2	SOFFA, LESSEBO BYARUM, FÖRHÖJD OCH LÅNGRE ARMSTÖD		
U3	BORD, LESSEBO FRÅN BYARUM		
U4	PAPPERSKORG BYARUM		
U5	CYKELPOLLARE, ARKUS BYARUM		
U6	URNA GH FORM JEREMY DEAN		
U7	KLATTERAT, MYRSTACK FRÅN TRESS		
U8	KARUSELL, KONDUKTÖR FRÅN CADO		
U9	VIPPPUNGA, VÅSKOR FRÅN CADO	U17	LUSTHUS FRÅN GAZEBO
U10	VIPPRÄDA FRÅN CADO	U18	ROSPELARE SIRI FRÅN NOLA
U11	LEKTÅG FRÅN CADO	U19	BÄNK, ORM FRÅN NOLA
U12	KOMISGUNGA FRÅN CADO	U20	TEGELMUR BARA MINERALER
U13	VÄNTHALL FRÅN CADO	U21	TRAPPA GRANIT SE RITNING L-31-1-11 - L-31-1-16
U14	STATIONSBYGGNAD FRÅN CADO	U22	KONSTVERK ULLA
U15	SANDLÅDA FRÅN CADO	U23	KONSTVERK PSST
U16	TÅGVÄXEL FRÅN CADO	U24	INSEKSHOTELL

COORDINATSYSTEM

PLAN: SWEREF 99 13 30
HÖJD: RH2000

ORIENTERINGSFIGUR

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----------------	-------	------

UPPHANDLINGSBOK

**STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS
OCH BÄCKAVÄGEN**

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

UPPDRAG NR 10320022	RITAD/KONSTRUERAD AV K MÅRTENSSON	HANDLAGGARE S DEGERMAN
DATUM 2022-05-04	ANSVARIG S DEGERMAN	

PLANTERINGS- OCH UTRUSTNINGSPÅN

SKALA	NUMER	BET
1:100	L-30-1-01	

Ansökan om lov- och anmälanspliktiga åtgärder

Fyll i dina kontaktuppgifter på första sidan, sedan fyller du i antingen

- sidan 2 för att ansöka om lov eller
- sidan 3 om det är anmälanspliktiga åtgärder.

Mer information om åtgärder som kräver bygglov eller anmälan hittar du på eslov.se/bygga.

Sökande/byggherre

Namn	Personnummer/organisationsnummer	
Eslövs kommun	212000-1173	
Adress	Postnummer	Ort
Gröna torg 2	24180	Eslöv
E-post	Telefon	
christel.wohlin@eslov.se	0413-62985	
Faktureringsadress om annan än sökandens	Fakturareferens	
	55000018	

Fastighet

Fastighetsbeteckning
ESLÖV 53:4
Fastighetens adress (om annan än sökandens)
-
Fastighetsägare (om annan än sökanden)
-

Kontrollansvarig

Namn	Personnummer/organisationsnummer	
Angelica Alvarez	556739-5263	
Adress	Postnummer	Ort
Klostergatan 9	222 22	Lund
E-post	Telefon	
angelica.alvarez@pontarius.com	0709786481	

Information om personuppgiftshantering

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är personuppgiftsansvarig och behandlar personuppgifter som ett led i nämndens myndighetsutövning.

Personuppgifterna kommer att bevaras och gallras i enlighet med nämndens informationshanteringsplan. Du har rätt att kontakta oss om du vill få information om vilka uppgifter som nämnden behandlar om dig. Du har även rätt att begära rättelse, eller begära att vi begränsar behandlingen för att göra invändningar, eller begära radering av dina personuppgifter.

Dessa rättigheter kan ibland begränsas.

På eslov.se/gdpr hittar du mer information om hur Eslövs kommun behandlar personuppgifter.

Ansökan om

☒ Bygglov	☐ Tidsbegränsat lov
☒ Marklov	☐ Förlängning av tidsbegränsat lov med diarienummer:
☐ Rivningslov	☐ Bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ansökan avser

☒ Nybyggnation	☐ Fasadändring	☐ Inredande av ytterligare bostad/lokal
☐ Tillbyggnad	☒ Ändrad markhöjd	☐ Ändrad användning
☒ Mur/plank	☐ Trädfällning	från: _____
☐ Rivning	☐ Skylt	till: _____
		☐ Annat: _____
Nyttillkommen byggnadsarea (m ²) 11		Nyttillkommen bruttoarea BTA (m ²)
Nyttillkommen bostadsarea BOA (m ²)		Nyttillkommen lokalarea LOA (m ²)
Planerad byggstart		Kan farligt avfall förekomma?
☐ Snarast ☒ Datum: <u>november 2022</u>		☒ Ja ☐ Nej

Byggnadstyp

☐ Enbostadshus	☐ Fritidshus	☐ Komplementbyggnad
☐ Tvåbostadshus	☐ Flerbostadshus	☒ Annat: <u>Lusthus</u>

Bifogade handlingar

☒ Situationskarta/Förenklad nybyggnadskarta 1:500	☒ Sektionsritningar 1:100
☒ Fasadritningar 1:100	☒ Kontrollansvarigs certifikat (om åtgärden kräver kontrollansvarig)
☒ Planritningar 1:100	☐ Annat: _____

Endast vid tillbyggnad eller annan ändring av en- eller tvåbostadshus

☐ Förslag till kontrollplan	☐ Energiberäkning
☐ Konstruktionsritningar	☐ Brandskyddsbeskrivning
☐ Nybyggnadskarta 1:500	☐ Annat: _____

Övriga uppgifter

Anmälan om

Nybyggnad eller tillbyggnad av: ☐ Tillbyggnad av bostadshus max 15 m ² ☐ Komplementbostadshus ☐ Komplementbyggnad (till exempel garage, förråd, växthus) ☐ Takkupa (utan ingrepp i bärande konstruktion) Ändring av: ☐ Bärande konstruktion ☐ Planlösning (avsevärd) ☐ Ändring från komplementbyggnad till komplementbostadshus	Installation eller väsentlig ändring av: ☐ Eldstad/kamin ☐ Rökkanal ☐ Hiss ☐ Ventilation ☐ Vattenförsörjning i en byggnad eller inom en tomt ☐ Avlopp i en byggnad eller inom en tomt ☐ Vindkraftverk ☐ Brandskyddet i byggnaden	Övriga åtgärder: ☐ Rivning av hel eller del av byggnad ☐ Bygglövsbefriade åtgärder enligt plan- och bygglagen (2010:900) 9 kap. 7 § ☐ Underhåll av bevarandevärd byggnadsverk ☐ Inredning av ytterligare en bostad i enbostadshus
---	---	--

Nyttillkommen byggnadsarea (BYA) m ²	Nyttillkommen bruttoarea (BTA) m ²
Planerad byggstart ☐ Snarast ☐ Datum: <u>november 2022</u>	Kan farligt avfall förekomma? ☐ Ja ☐ Nej

Byggnadstyp

☐ Enbostadshus	☐ Fritidshus	☐ Komplementbyggnad
☐ Tvåbostadshus	☐ Flerbostadshus	☐ Komplementbostadshus
☐ Annat: _____		

Bifogade handlingar

☐ Situationskarta/Förenklad nybyggnadskarta ☐ Fasadritningar 1:100 ☐ Planritningar 1:100 ☐ Sektionsritningar 1:100 ☐ Konstruktionsritningar	☐ Kontrollansvarigs certifikat (om åtgärden kräver kontrollansvarig) ☐ Förslag till kontrollplan ☐ Energiberäkning ☐ Brandskyddsbeskrivning ☐ Annat: _____
Beskrivning av projektet 	

PLANTERING WOODLAND VAR

PLANTERING BUSKAR

TEGELMUR

SMÅGÅTASTEN

LUSTHUS

GÄNGBANA

STENMÖJL VAR

PL2

PL3

SMG

SM

6a

6a

6b

6c

KONNEKTION RITNING 01A

KONNEKTION RITNING 01B

PL2 - VÄXTBÄDD WOODLAND, T=400 mm			
	VÄXTBÄDD	BEF. JORD SOM JORDFÖRBÄTTRAS	400

PL4 - VÄXTBÄDD SKELETJORDSGROP, T=700 mm			
	VÄXTBÄDD	MAKADAM 2/6, BLOKOL OCH KOMPOST	700

PL5 - VÄXTBÄDD GRÄSYTOR, T=300 mm			
	VÄXTBÄDD	REF JORD	300

BS - BAKBAR SAND, T=500 mm			
	BAKBAR SAND		400
	OBUNDER BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	100

G - GUMMIASFALT, T=397 mm		
BELÄGGNING	GUMMIASFALT	67
STENMJÖL	STENMJÖL 0-8 MM	30
OBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	100
FÖRSTÄRKNINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	200

ÖVRIGT (STÜDREMSA, Fyllning mm)			
6a	STORGATSTEN	SATT I GRUS	-
6b	GEOTEXTIL	BRUKSKLASS N3	-
6c	CORTENSTÅL	SATT I JORDFUKTIG BETONG	-
6d	JÄRNSTÅKET	-	-

SM2 - GÅNGBANA, STENMJÖL, JUSTERING GRUS T= VAR			
	BELÄGGNING	STENMJÖL	50
	JUSTERINGSLAGER AV GRUS	KROSSAT BERGMATERIAL	VAR

SMG - SMÅGÅTSTEN, T=370 mm			
	SMÅGÅTSTEN	SATTA I RADER	100
	SATTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	SLUTLAGER AV GRUS	KROSSAT BERGMATERIAL	40
	OBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	200

SMS - STENMJÖL SKELETTJORD T=1060 mm			
	SLITLAGER	STENMJÖL 0/8	50
	SLITLAGER AV GRUS	KROSSAT BERGMATERIAL	40
	AVJÄMNINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL 8/11	50
	LUFTIGT BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL 32-63 mm	150
	SKELETT KOLMAKADAM	KROSSAT BERGMATERIAL 32-90 mm	700
	BIOKOL	ÖGÖDLSAD BIOKOL	50

M - GRANITHÄLLAR, T= VAR			
	SLUTLAGER	GRANITHÄLLAR	60
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	JUSTERINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	VAR

M1 – KALKSTENSPLATTOR, T= VAR			
	SLITLAGER	SANDSTENSPLATTOR	50
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	JUSTERINGSLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	VAR

M2 - GRANITHÄLLAR, T= 330 mm			
	SLITLAGER	SANDSTENSPLATTOR	50
	SÄTTMATERIAL	KROSSAT BERGMATERIAL 1-4 MM	30
	ÖBUNDET BÄRLAGER	KROSSAT BERGMATERIAL	250

BF - BARKFLIS, T= 200 mm			
	SLITLAGER	BARKFLIS	200

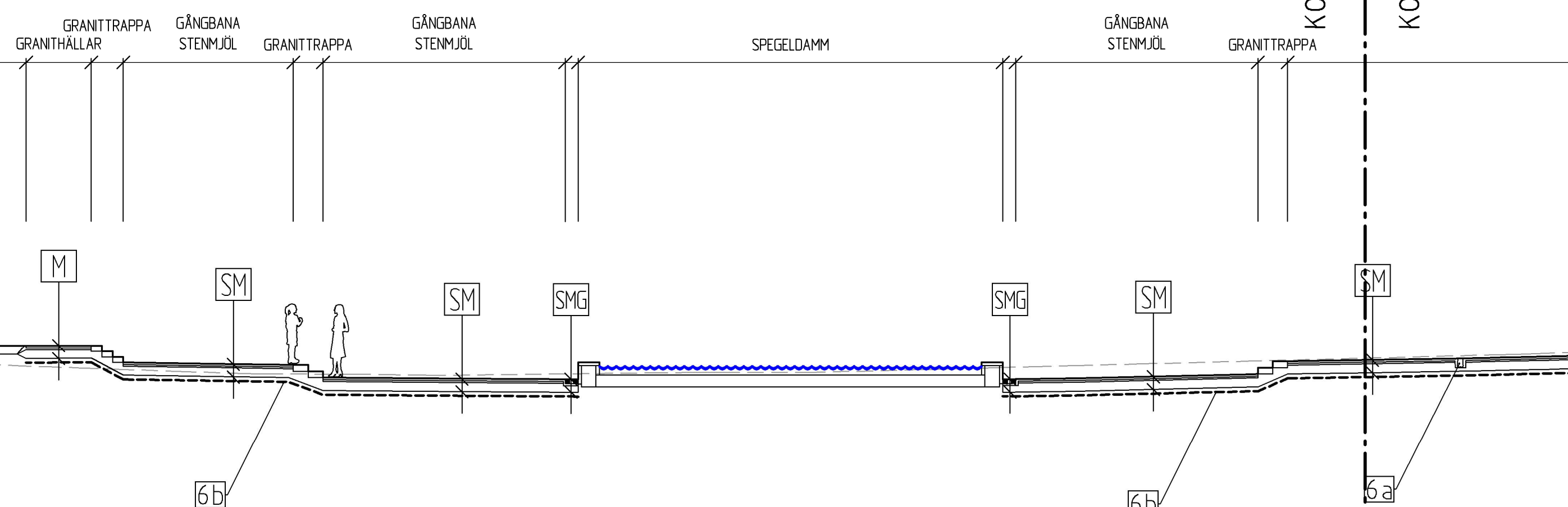
_____	Överyta
_____	Överbyggnadslager
- - - - -	Befintlig markyta
	Ny höjd
	Befintlig höjd

KONNEKTION RITNING 01A

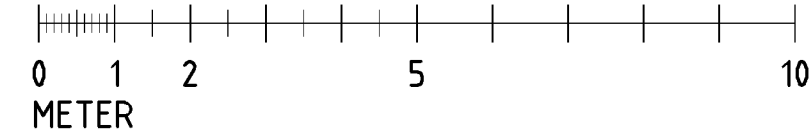
KONNEKTION RITNING 01B

KONNEKTION RITNING 01A

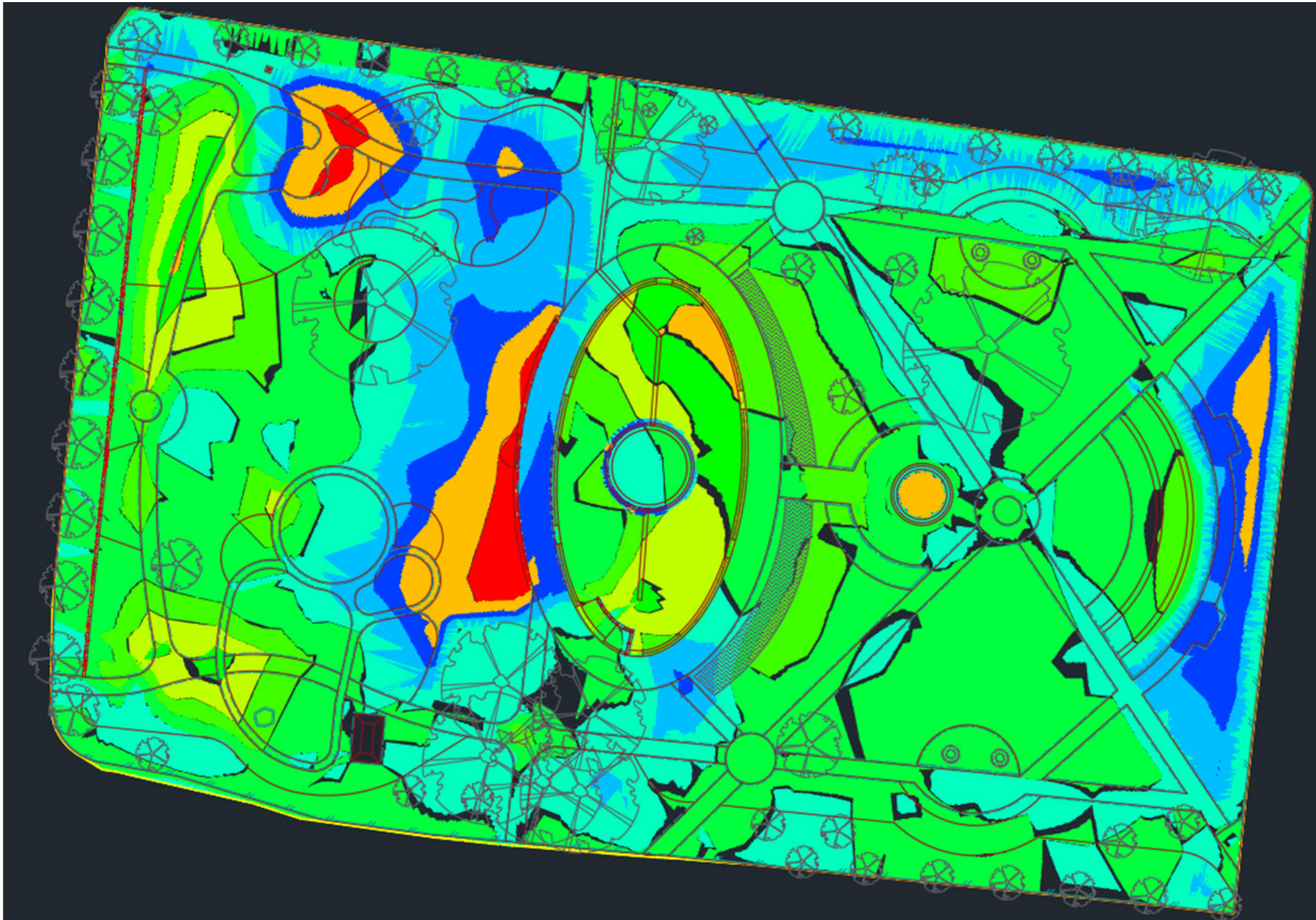
KONNEKTION RITNING 02A

SKALA 1:100

BET	ÄNDRINGEN SVARER	DATUM	SIGN
ARBETSMATERIAL			
	STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS ÖCH BÄCKAVÄGEN		
WSP SVERIGE AB BOX 574 201 25 MALMÖ 010 - 722 50 00 www.wsp.com			
UPPDRAK NR 10320022	RITAD/KONSTRUERAD AV K MÄRTENSSON	HANDLAGGARE S DEGERMAN	
DATUM 2022-05-04	ANSVARIG S DEGERMAN		
SEKTIONER ÖVERBYGGNADSTABELL SEKTION C			
SKALA	NUMMER		BET
1:100	T-31-2N-02		

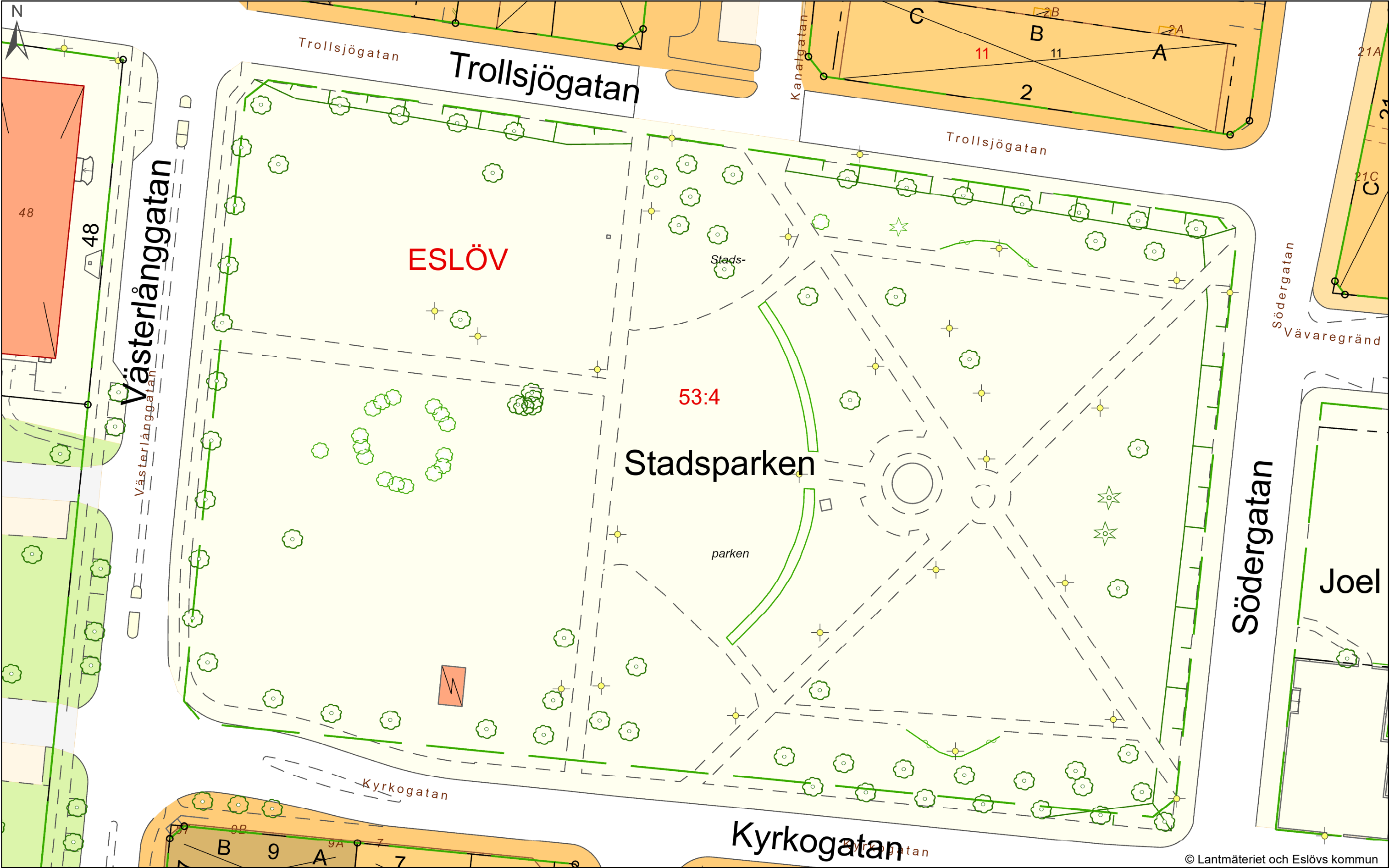
De röda färgerna är ändringar på mer än 0,5 meter.

I nordväst handlar det om en höjning av marken på den nya gången för att få ner lutningarna intill entrén.

Vid ovalen är det pga muren som marken höjs.

Höjdingelning			
Nummer	Min Z	Max Z	Färg
1	-63.07	-0.50	
2	-0.49	-0.40	
3	-0.39	-0.30	
4	-0.29	-0.20	
5	-0.19	-0.10	
6	-0.09	0.00	
7	0.01	0.10	
8	0.01	0.20	
9	0.20	0.30	
10	0.30	0.49	
11	0.50	100.00	

Share
[View All Bertsch](#)
[View All Gazebos](#)

Bertsch

Helena 7-35 Z Pavilion Gazebo

Code: HELENA7-35Z

£8,570.00 (Includes VAT: Home Delivered)

Deposit £4,285.00

RRP: £9,361.00 | Save: £791.00 (8%)

1. Select Optional Felt Shingles (3 Colour Choices)?

- ☒ None
- ☐ Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: BLACK - packs (bertsch) x 9) [More Info](#) **£324.00**
- ☐ Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: GREEN - packs (bertsch) x 9) [More Info](#) **£324.00**
- ☐ Bertsch Bitumen Felt Roof Shingles (Option: RED - packs (bertsch) x 9) [More Info](#) **£324.00**

2. Select Optional Roof Insulation and Facia Kit?

Stock Availability : Delivered Within 8-12 Weeks

[Add to Basket](#)
 [Add To Wishlist](#)
[Ask A Question](#)
[Email A Friend](#)

Trusted Website

Authorised by the Financial Conduct Authority

Price Match

We Will Always try to Match Any Price

100% Secure

Shop in Confidence

SE NORMALSEKTIONS RITNINGAR FÖR ÖVERBYGGNADER

BF	BARKFLIS	PL1	VÄXTBÄDD TRADGROP
BS	BAKBAR SAND	PL2	VÄXTBÄDD WOODLAND
G	GUMMIASFALT	PL3	VÄXTBÄDD PERENNER/ ANUELLER
SS	STRID SAND	PL4	VÄXTBÄDD SKELETTJORD
M	GRANTHÄLLAR	PL5	VÄXTBÄDD GRÄSYTOR
M1	KALKSTENSPLATTOR	PL6	VÄXTBÄDD SURJORD
M2	GRANTHÄLLAR		
SM	STENMJÖL		
SM2	STENMJÖL		
SMG	SMÅGATSTEN		
SMS	STENMJÖL SKELETTJORD		

A1	SLANT 1:6, ANPASSAS MOT BEF. TRÄD
A2	RÄNNDAL AV SMÅGATSTEN SE DETALJ 8 PÅ RITNING L-31-1-01
A3	ANSLUTNING TILL NY NEDSTIGNINGSBRUNN
A4	GRANITTRAPPA SE RITNING L-31-1-11 - L-31-1-16

A6	VISNING PÅ STORGATSTEN ANPASSAS FÖR ATT TA UPP HÖJDSKILLNAD MOT BEFINTLIG HÄCK
A7	GRANITSTÖDMUR
A8	RAMP

PLAN: SWERFF 99 13 30

PLAN: SWEREF 99 13 30
HÖJD: RH2000

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----------------	-------	------

ESLOVS
KOMMUN

WS |

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

UPPDRAAG NR
10320022

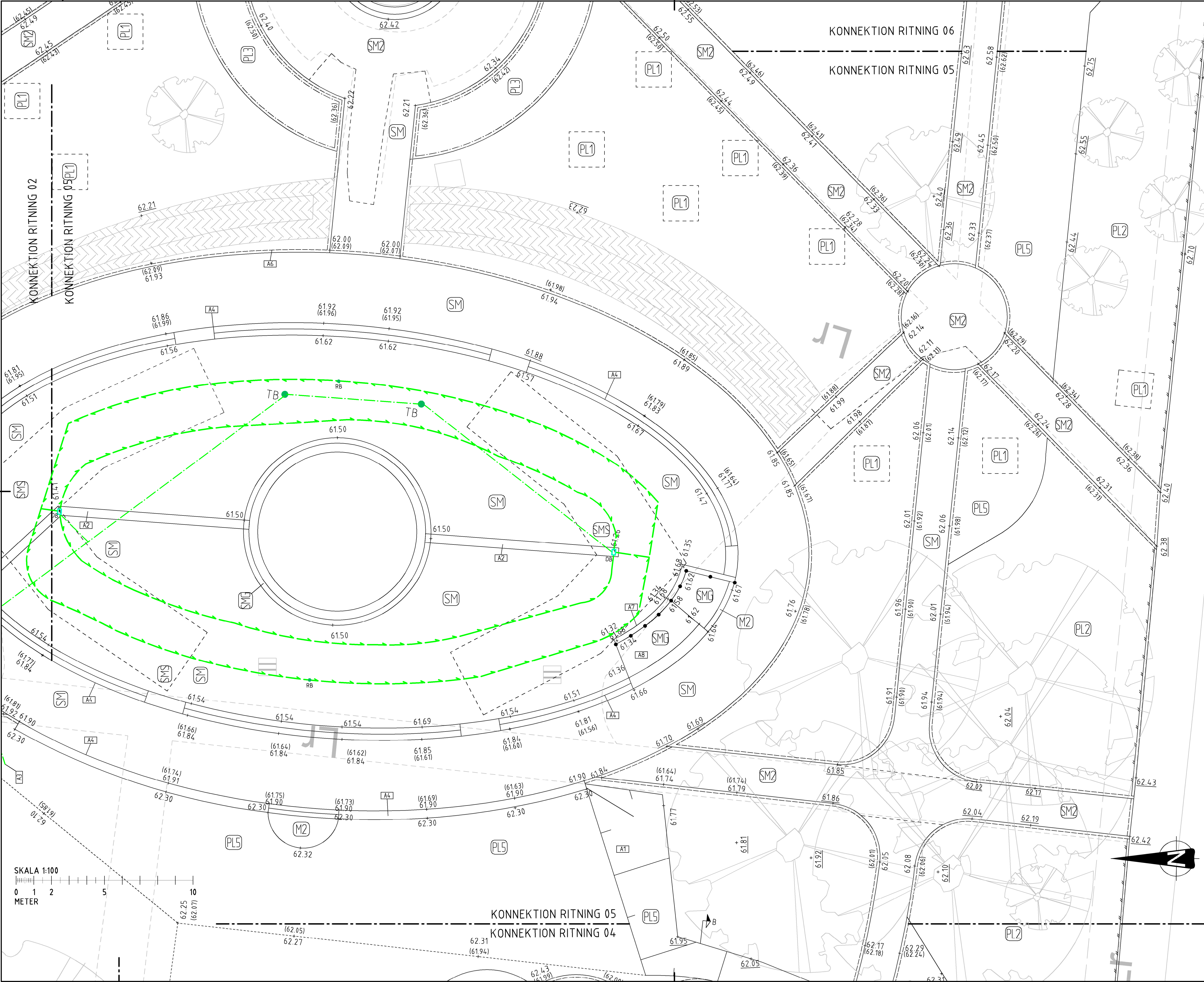
RITAD/KONSTRUERAD AV J NILSSON	HANDLÄGGARE J NILSSON
-----------------------------------	--------------------------

DATUM	ANSVARIG
2022-05-04	S DEGERMAN
UTFORMNINGS- HÖJDSÄTTNINGS- OCH VA-PLAN	

SKALA
1:100

NUMMER	T-30-1-02
--------	-----------

T	SIGN
PLATS	
P	
BET	

TECKENFÖRKLARING

- ARBETSOMRÅDE REDOVISAT 3M UTANFÖR GÄLLANDE GRÄNS
- BELÄGNGNSKANT
- KANTSTÖD, STÖRGATSTEN
- VISNING VHM
- KANTSTÖD CORTENSTÅL
- BEF HÄCK SOM SPARAS
- BEF TRÄD SOM SPARAS
- STAKET KVARNGATAN JOM
- HANDLEDARE JÄRN
- PROJEKTERAD HÖJD
- BEFINTLIG HÖJD SOM BEHÅLLS
- BEFINTLIG HÖJD SOM UTGÅR
- MARKERING FÖR SEKTION
- SLÄNT
- DAGVATTENLEDNING DIM 160 PP
- DRÄNRINGSLEDNING, DIM 110
- NY DAGVATTENBRUNN Ø400 MED SKÅLAD GALLERBETÄCKNING
- NY DAGVATTENBRUNN Ø400 MED GALLERBETÄCKNING
- RENSBRUNN
- TILLSYNSBRUNN

BELÄGNGNINGAR

SE NORMALSEKTIONS-RITNINGAR FÖR ÖVERBYGGNADER

(BF)	BARKFLIS	(PL1)	VÄXTBÄDD TRÄDGRÖP
(BS)	BAKBAR SAND	(PL2)	VÄXTBÄDD WOODLAND
(G)	GUMMIASFALT	(PL3)	VÄXTBÄDD PERENNER/ANUELLER
(SS)	STRID SAND	(PL4)	VÄXTBÄDD SKELETTJORD
(M)	GRANTHALLAR	(PL5)	VÄXTBÄDD GRÄSYTOR
(M1)	KALKSTENSPLATTOR	(PL6)	VÄXTBÄDD SURJORD
(M2)	GRANTHALLAR		
(SM)	STENMJÖL		
(SM2)	STENMJÖL		
(SMG)	SMÅGATSTEN		
(SMS)	STENMJÖL SKELETTJORD		

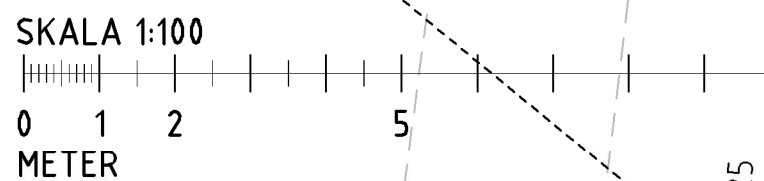
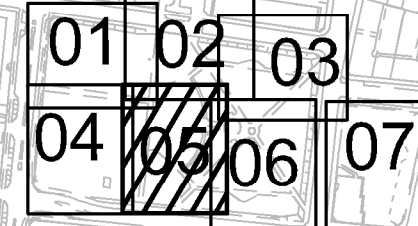
ANMÄRKNINGAR

- (A1) SLÄNT 1:6, ANPASSAS MOT BEF. TRÄD
- (A2) RÄNNDAL AV SMÅGATSTEN SE DETALJ 8 PÅ RITNING L-31-1-01
- (A3) ANSLUTNING TILL NY NEDSTIGNINGSBRUNN
- (A4) GRANITTRAPPA SE RITNING L-31-1-11 - L-31-1-16
- (A6) VISNING PÅ STÖRGATSTEN ANPASSAS FÖR ATT TA UPP HÖJDSKILLNAD MOT BEFINTLIG HÄCK
- (A7) GRANITSTÖDMUR
- (A8) RAMP

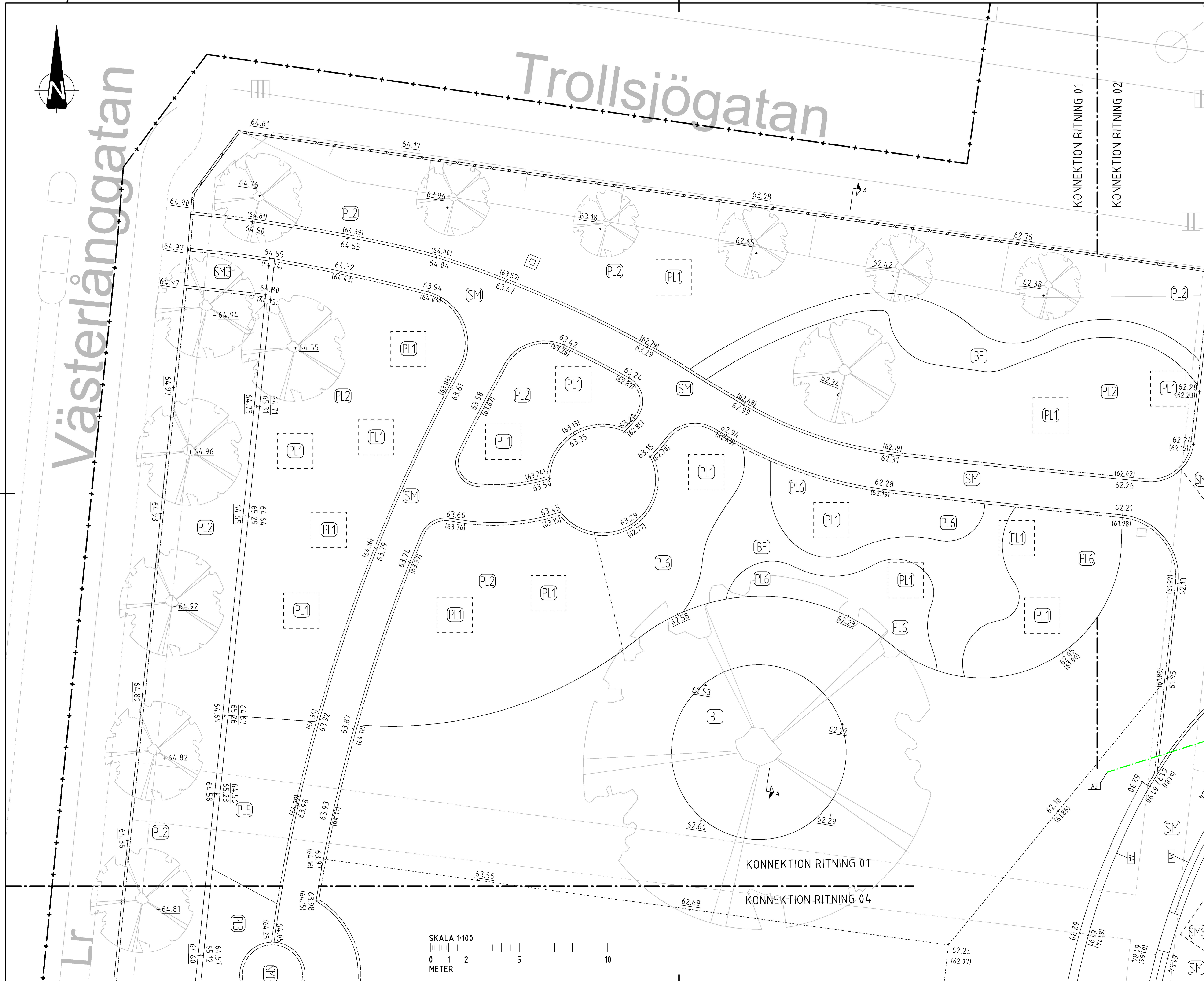
KOORDINATSYSTEM

PLAN: SWEREF 99 13 30
HÖJD: RH2000

ORIENTERINGSFIGUR

BET		ÄNDRINGEN AVSER		DATUM		SIGN	
UPPHANDLINGS-DOKUMENT							
		STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS OCH BÄCKAVÄGEN					
WSP SVERIGE AB BOX 574 201 25 MALMÖ 010-722 50 00 www.wsp.com							
UPPDRAG NR 10320022		RITAD/KONSTRUERAD AV J NILSSON		HANDLÄGGARE J NILSSON			
DATUM 2022-05-04		ANSVARIG S DEGERMAN					
UTFORMINGS- HÖJDSÄTTNINGS- OCH VA-PLAN							
SKALA 1:100		NUMMER T-30-1-05				BET	

ARBETSSOMRÅDE REDOVISAT 3M
UTANFÖR GÄLLANDE GRÄNS
BELÄGGNINGSKANT
KANTSTÖD STORFÄSTSTEN
VÄRNING 9CM

KANTSTÖD CORTENSTÅL
BEF HÄCK SOM SPARAS

BEF TRÄD SOM SPARAS

STAKET KVARNGATAN JÖM
HANDLEDARE JÄRN
PROJEKTERAD HÖJD
BEFINTLIG HÖJD SOM BEHÅLLS
BEFINTLIG HÖJD SOM UTGÅR

MARKERING FÖR SEKTION

SLÄNT

DAGVATTENLEDNING DIM 160 PP
DRÄNERINGSLEDNING, DIM 110

NY DAGVATTENBRUNN Ø400 MED
SKÅLD GALLERBETÄCKNING
NY DAGVATTENBRUNN Ø400 MED
GALLERBETÄCKNING
RENSBRUNN
TILLSYNSBRUNN

DB
DB
RB
TB

SE NORMALSEKTIONSRTNINGAR FÖR ÖVERBYGGNADER

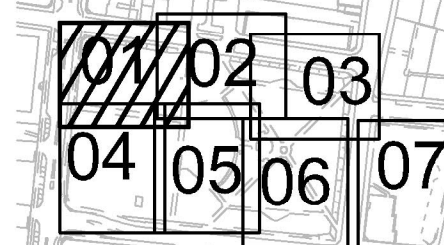
BF	BARKFLIS	PL1	VÄXTBÄDD TRÄDGROP
BS	BAKBAR SAND	PL2	VÄXTBÄDD WOOLAND
G	GUMMIASFALT	PL3	VÄXTBÄDD PERENNER/ ANUELLER
SS	STRID SAND	PL4	VÄXTBÄDD SKELETTJORD
M	GRANTHÄLLAR	PL5	VÄXTBÄDD GRÄSYTOR
M1	KALKSTENSPLATTOR	PL6	VÄXTBÄDD SURJORD
M2	GRANTHÄLLAR		
SM	STENMJÖL		
SM2	STENMJÖL		
SMG	SMÅGATSTEN		
SMS	STENMJÖL SKELETTJORD		

A1	SLÄNT 1:6, ANPASSAS MOT BEF. TRÄD
A2	RÄNNDAL AV SMÅGATSTEN SE DETALJ 8 PÅ RITNING L-31-1-01
A3	ANSLUTNING TILL NY NEDSTIGNINGSBRUNN
A4	GRANITTRAPPA SE RITNING L-31-1-11 - L-31-1-16
A6	VISNING PÅ STORGATSTEN ANPASSAS FÖR ATT TA UPP HOJDSKILLNAD MOT BEFINTLIG HACK
A7	GRANITSTÖDMUR
A8	RAMP

PLAN: SWERFF 99.13.30

HÖJD: BH2000

ORIENTERINGSFIGUR

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----------------	-------	------

 **STADSPARKEN, JOEL SALLIUS PLATS
OCH BÄCKAVÄGEN**

WSP SVERIGE AB
BOX 574
201 25 MALMÖ
010-722 50 00
www.wsp.com

UPPDRAG NR
10320022

DATUM
2022-05-04

UTFORMNINGS- HÖJDSÄTTNINGS-
OCH VA-PLAN

SKALA	NUMMER	BET
1:100	T-30-1-01	

**Antagande av detaljplan för fastigheterna
Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv,
Eslövs kommun**

12

KS.2020.0446

2022-08-10

Mikael Vallberg

+4641362423

mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Beslut om antagande av detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav (2020-12-15, § 172) serviceförvaltningen ett positivt planbesked för att genom en detaljplaneprocess pröva om det är lämpligt med en tillbyggnad av Lilla teatern. Utbyggnaden behövs eftersom kultur- och fritidsnämnden vill samla kulturskolans verksamhet till Lilla teatern.

Kommunledningskontoret har nu genomfört detaljplaneprocessen och föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen.

Beslutsunderlag

- Plankarta antagande Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Planbeskrivning antagande Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Granskningsutlåtande Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Samrådsredogörelse - Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Tillbyggnad kulturskolan, Eslöv. Markteknisk undersökningsrapport – Geoteknik, WSP 2021-04-23
- PM Geoteknik Tillbyggnad Kulturskolan, WSP 2021-04-23
- Antikvarisk förundersökning för Åkermannen 10, Restaurera 2021-04-12
- Antikvarisk konsekvensbeskrivning för Åkermannen 10, Restaurera 2021-06-15
- PM – Miljöteknisk markundersökning kulturskolan, Eslöv, WSP 2021-05-11
- Trädrapport Södergatan 31 Eslöv, Hejlskov Trädvård AB mars 2021
- Riskbedömning detaljplan Åkermannen 10 m.fl. i Eslöv, WSP 2021-08-19, rev. 2022-06-08

Beredning

Detaljplanen har varit föremål för samråd och granskningsförfarande. Under samråd och granskning har sakägare, myndigheter och allmänhet fått tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget. Framförda synpunkter och kommunens kommentarer till dessa redovisas i samrådsredogörelsen och granskningsutlåtandet.

Kommunledningskontoret

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

Förslag till beslut

- Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta *Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Eslövs kommun.*

Beslutet skickas till

Servicenämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, Eslövs kommun

Antagandehandling

Diarienummer: KS 2020.0446

Upprättad: 2022-09-06

Handlingar som tillhör detaljplanen:

- Plankarta för detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Planbeskrivning för detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Samrådsredogörelse för detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14
- Tillbyggnad kulturskolan, Eslöv. Markteknisk undersökningsrapport – Geoteknik, WSP 2021-04-23
- PM Geoteknik Tillbyggnad Kulturskolan, WSP 2021-04-23
- Antikvarisk förundersökning för Åkermannen 10, Restaurera 2021-04-12
- Antikvarisk konsekvensbeskrivning för Åkermannen 10, Restaurera 2021-06-15
- PM – Miljöteknisk markundersökning kulturskolan, Eslöv, WSP 2021-05-11
- Riskbedömning för detaljplan Åkermannen 10 m.fl. i Eslöv, WSP 2021-08-18, rev. 2022-06-08
- Trädrapport Södergatan 31 Eslöv, Hejlskov Trädvård AB mars 2021

VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan styr hur marken får användas för ett område inom kommunen exempelvis för bostäder, kontor, handel och industri. Detaljplanen får även reglera placering, utformning och utförande. En detaljplan består av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning som beskriver plankartan.

Planbeskrivningen, som inte är juridisk bindande, ska underlätta förståelsen för plankartans innebörd.

PLANPROCESSEN

Detaljplaneprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråd och granskning ges möjlighet för sakägare, myndigheter och andra berörda att inkomma med synpunkter.

Denna detaljplan tas fram genom standardförfarande i enlighet med Plan- och bygglagen (2010:900).

Kommunfullmäktige beslutade (2022-xx-xx) att anta detaljplanen för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv.

INLEDNING

SYFTE

Syftet med detaljplanen för kvarteret Åkermannen 10 och 11 och del av 14 är att möjliggöra en tillbyggnad av Lilla Teatern för nya lokaler åt kulturskolan. Detaljplanen ska också säkerställa att den planerade tillbyggnaden visar hänsyn och anpassas till omgivande bebyggelse. Tillbyggnaden ska tydligt förhålla sig till att den ingår i ett område som är av riksintresse för kulturmiljön. Detaljplanen säkerställer att tillkommande lokaler för kulturskolan utformas med skydd mot störning och risk från järnvägsområdet som är transportled för farligt gods. Syftet med detaljplanen är även att skydda den befintliga bebyggelsen, Lilla Teatern, och den stora eken då de är viktiga delar i kulturmiljön. Befintlig miljöstation får en ny placering i den sydöstra delen av planområdet där miljöhus möjliggörs. Dagvatten ska tas om hand inom planområdet.

SAMMANFATTNING

Planområdet är beläget cirka 400 meter söder om Eslövs station, mellan Södergatan och järnvägen. Inom planområdet ligger Lilla Teatern som är kulturhistoriskt värdefull. Byggnaden uppfördes år 1886 och fick en påkostad utformning. Inom planområdet finns en mindre torgyta med några mindre träd och en stor ek. Norr om planområdet ligger Medborgarhuset som även det har ett stort kulturhistoriskt värde och som är byggnadsminnesmärkt. Detaljplanen innebär att Kulturskolan kan bygga ut en tillbyggnad på baksidan av byggnaden mot järnvägen. Tillbyggnaden gör det möjligt för Kulturskolan att inhysa alla sina aktiviteter på samma plats samt även utöka sin verksamhet. Detta är positivt för Eslövs barn och unga.

Planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård, vilket innebär att gestaltningen av den planerade tillbyggnaden är viktig. I Lilla Teatern har Kulturskolan idag en del av sin verksamhet. Kulturskolan är en populär verksamhet i Eslöv och innefattar aktiviteter så som cirkus, dans, teater, konst och musik i åldrarna från tre år till sista året i gymnasiet.

Detaljplaneförslaget kräver att tillbyggnaden har en hög arkitektonisk nivå, det reglerar kommunen med utformningsbestämmelser i plankartan. Tillbyggnaden är delad i två delar, en lågdal och en högre volym som sluttar mot lågdelen. Den högre volymen ska ha en svängd form som ramar in och skapar en gårdsmiljö. Den svängda volymen tar dels hänsyn till Medborgarhusets linjer dels till den befintliga eken som genom förslaget får en central plats på gården. Detaljplaneförslaget reglerar att tillbyggnaden ska ha en fasad i trä och en form som är anpassad efter platsen. Anledningen till regleringarna är att tillbyggnaden tillsammans med Lilla Teatern och Medborgarhuset ska utgöra en helhet utan att upplevelsen av någon av de befintliga och unika byggnaderna ska påverkas negativt. Lilla Teatern och Medborgarhuset har olika utformningar, olika fasadmateriäl och är från olika tidsperioder. En träfasad på tillbyggnaden gör att tillbyggnaden inte konkurrerar med de andra byggnaderna och genom att hämta inspiration från detaljer i Medborgarhusets fasad får byggnaderna ett samspel. Gårdsplanen ska utformas med detaljer i marktegel, enligt bestämmelse i detaljplanen, vilket gör att även Lilla Teatern och Eslövs rika tegelarkitektur speglas. Kommunens avsikt med föreslagen gestaltning är att knyta ihop det historiska och det moderna Eslöv.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehåll

INLEDNING.....	3
SYFTE	3
SAMMANFATTNING.....	3
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	6
PLANDATA.....	6
BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING	7
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	10
KULTURMILJÖ.....	13
SERVICE.....	16
TRAFIK	17
NATUR.....	20
TEKNISK FÖRSÖRJNING	22
RISK	23
PLANFÖRSLAG	25
PLANSÖKANDE	25
PLANENS SYFTE	25
MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD	25
PLANBESTÄMMELSER	28
TRAFIK	30
BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD	31
RISK	31
NATUR.....	32
EKOSYSTEMTJÄNSTER	33
TEKNISK FÖRSÖRJNING	33
SOCIALA ASPEKTER.....	34
KONSEKVENSER.....	34
MILJÖKONSEKVENSER	34
MILJÖKVALITETSNORMER (MKN).....	40
DAGVATTEN OCH SKYFALL.....	41
MARK OCH GRUNDLÄGGNING.....	41
MARKRADON	41
MARKFÖRORENINGAR	41

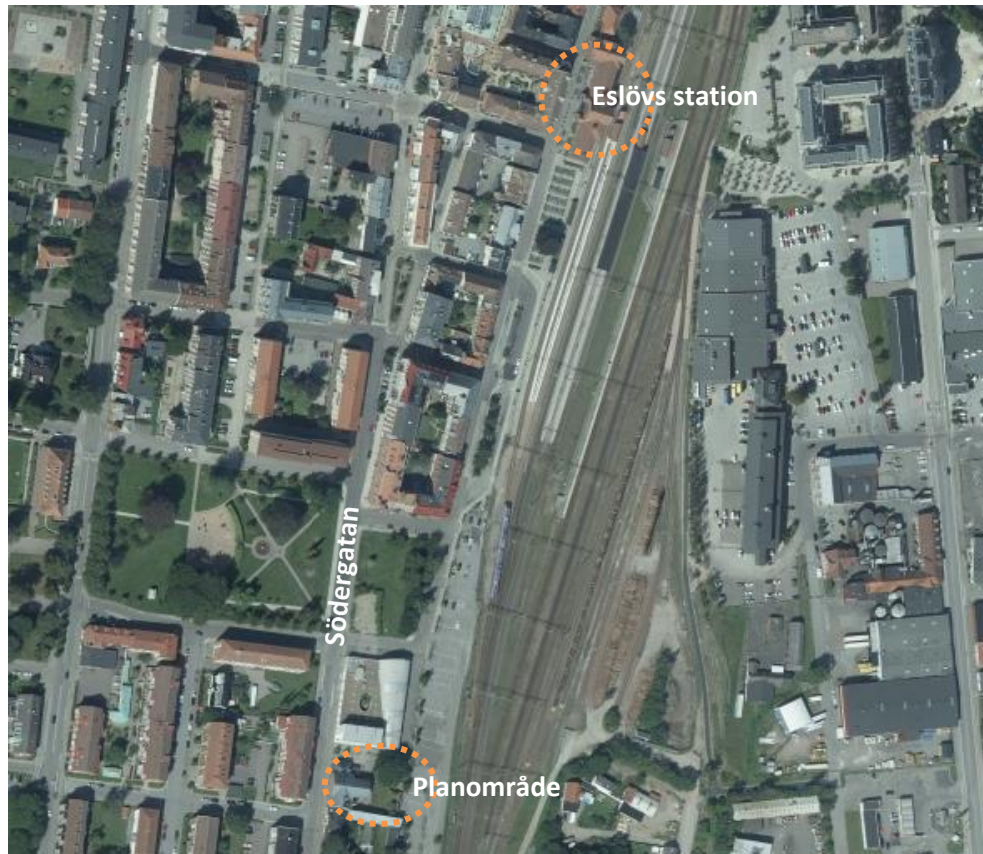
STADSBILD.....	41
ARKEOLOGI	41
SOLFÖRHÅLLANDEN.....	42
TRAFIK.....	42
BEFINTLIG TEKNISK FÖRSÖRJNING.....	42
HÄLSA OCH SÄKERHET.....	42
SOCIALA KONSEKVENSER.....	42
GENOMFÖRANDE.....	43
ORGANISATORISKA FRÅGOR	43
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER	43
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER	44

FÖRUTSÄTTNINGAR

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet är beläget i södra delen av centrala Eslöv, cirka 400 meter från Eslövs station.

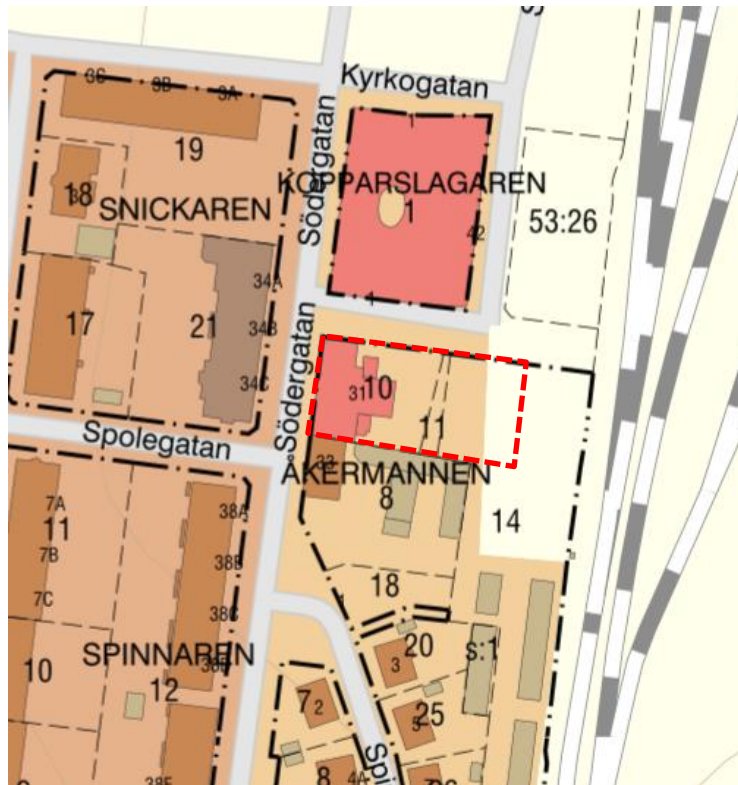

Areal och markägförhållanden

Planområdet är totalt cirka 1200 m² stort och omfattar fastigheterna Åkermannen 10, 11 och del av 14. Fastigheterna ägs av Eslövs kommun.

Plansituation och angränsande fastigheter

För planområdet gäller detaljplan *S211- Ändring av stadsplan för kv. Åkermannen mm*, antagen 1987. Detaljplanen medger för området bostäder och handel i tre våningar samt att särskild miljöhänsyn ska tas vilket innebär att särskild omsorg ska tas till utformning och färg samt att byggnader av kulturhistoriskt värde inte får förvanskas. Angränsande fastigheter är Eslöv 53:4, Eslöv 53:26, Åkermannen 8, Kopparslagaren 1, Snickaren 21 och Spinnaren 12, se nedan kartbild.

Omkringliggande fastigheter. Ungefärligt planområde utmärkt med röd streckad linje. Kartbild från Lantmäteriet (<https://minkarta.lantmateriet.se/>)

BEFINTLIG STADSILD OCH MARKANVÄNDNING

Planområdet är beläget i korsningen av Återvändsgränd och Södergatan. På Södergatan är bebyggelsen uppförd i framför allt tre våningar. Längs gatan ligger även Medborgarhuset med sin utmärkande arkitektur som står i kontrast till den omgivande bebyggelsens tegelfasader. Öster om planområdet går järnvägen och här finns även en stor parkering.

Planområdet innefattar Lilla Teatern som har ett högt kulturhistoriskt värde. Byggnaden uppfördes 1886 och är en byggnad i en våning samt en gårdsflygel som byggdes till 1902. Byggnaden har en röd tegelfasad med band i gult tegel. Mot korsningen Återvändsgatan/Södergatan är hörnet avfasat. Huset används idag av Kulturskolan som erbjuder en rad kulturaktiviteter till barn och unga i åldrarna tre år till sista året på gymnasiet. (Läs mer om Lilla teaterns arkitektur under avsnittet ”Kulturmiljö”). I anslutning till planområdet ligger Medborgarhuset som också har ett stort kulturhistoriskt värde och även är byggnadsminnesmärkt. Byggnaden ritades av Hans Asplund och började byggas 1955. Byggnaden har ett karakteristiskt utseende uppdelat i tre volymer: en liggande foajé, en högdal med kontor och en bågformad del med samlingssalar. I mitten av byggnaden ligger ett atrium som inte går att se utifrån.

Historik

En antikvarisk förundersökning har gjorts av Restaurera (2021-06-15) där Lilla Teatern och Medborgarhusets historia beskrivs.

Lilla Teaterns historia bottnar i Eslövs expansiva utveckling i samband med etableringen av Södra stambanan. Järnvägen ledde till en snabb utveckling av orten och 1875 blev Eslöv en köping vilket snart innebar att bebyggelsen kom att styras av 1876 års byggnadsstadga. Det syns tydlig i kvarteren närmast stationen med ambitionen av att skapa en stenstad med rutnätsplan. Stadens utveckling innebar en stor inflyttning av arbetare som inte bara innebar tillväxt och en blomstrande ekonomi utan även utanförskap. Detta blev i sin tur en grogrund för en växande nykterhetsrörelse och 1886 lät Godtemplarorden uppföra byggnaden som idag kallas Lilla Teatern. I byggnaden hölls föreläsningar, talarskola, fester, shower med mera samt ett café och alla stadens invånare, inte vara ordensmedlemmar, fick ta del av utbudet. Samlingslokalen var länge den enda teaterscenen i Eslöv.

Lilla Teatern sett från Södergatan (bild maps.google.se, bild tagen juni 2019)

Medborgarhuset sett från Södergatan (bild maps.google.se, bild tagen juni 2019)

Medborgarhuset uppfördes 1957 på tomten bredvid Lilla Teatern och blev den första fullgoda teaterlokalen i Eslöv. Medborgarhuset kom till genom en arkitekttävling som utlystes 1947 av Eslövs stad och som vanns av Hans Asplund, son till arkitekten Gunnar Asplund. Inspiration till byggnaden togs från New York och den är indelad i tre delar: en högdal med kontor, en lågdal med entrétorg, studierum, klubbрум och restaurang samt en karaktäristisk välvd lågdal, en ”strut”, som innefattar fyra stora salar. I bottenvåningen fanns också stadsmuseum, garderober och toaletter. I mitten av byggnaden finns ett ovalt atrium. Byggnaden blev klassad som byggnadsminne 2001.

Flygbild över Eslöv när Medborgarhuset byggdes. Bild från Eslövs bildarkiv, KG pressfoto bildsamling

Medborgarhusets byggnation. Bild från Eslövs bildarkiv, KG pressfoto bildsamling

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan Eslöv 2035

Planområdet ingår i Översiktsplan Eslöv 2035, antagen av kommunfullmäktige 2018-05-28. Översiktsplanen redovisar följande förslag till markanvändning: *Inom västra Eslövs befintliga struktur tillkommer upp till 600 nya bostäder fram till 2035 genom förtätning i lämpliga lägen. Ny bebyggelse ska komplettera och stärka befintliga värden. Hänsyn ska tas till befintliga förutsättningar särskilt till vattenhantering, buller, grönstruktur och kulturmiljö, samt riksintresse för kommunikationer och riksintresse för kulturmiljö.*

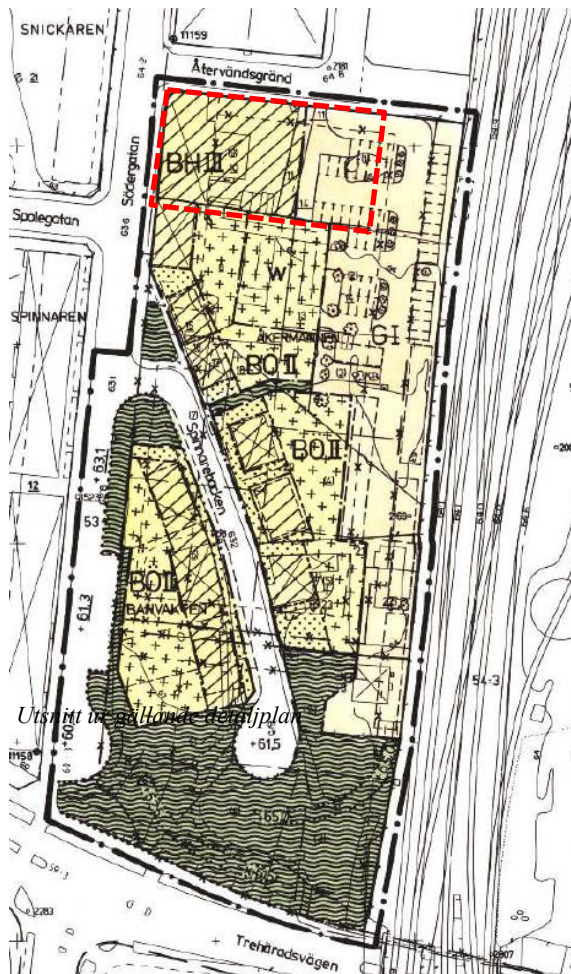
Avseende förtätning anges i översiktsplanen att tillkommande bebyggelse ska ta hänsyn till befintliga värden och förutsättningar i området. De kulturhistoriska värdena ska värnas om och stärkas och kulturmiljön är en viktig del eftersom den berättar om en plats historia och bidrar både till platsens identitet och skönhet. I alla om- och nybyggnadsprojekt ska kulturhistoriska värden stärkas och ny bebyggelse ska tillföra kvalitéer till stadsrummet för dagens och framtidens generationer.

Utvecklingen i Eslöv ska även verka för socialt hållbara strukturer och motverka segregation genom bland annat varierande hustyper och upplåtelseformer. Platser, stråk och gatumiljöer är viktiga sociala och demokratiska rum som ska värnas om. Ambitionen är att stärka inkluderande miljöer som uppmuntrar till möten, aktiviteter och rörelser på lika villkor. Det är också viktigt att beakta de gröna värdena och utveckla dem.

Kommunen bedömer att planförslaget för Åkermannen 10,11 och del av 14 är förenligt med gällande översiktsplan.

Gällande detaljplan

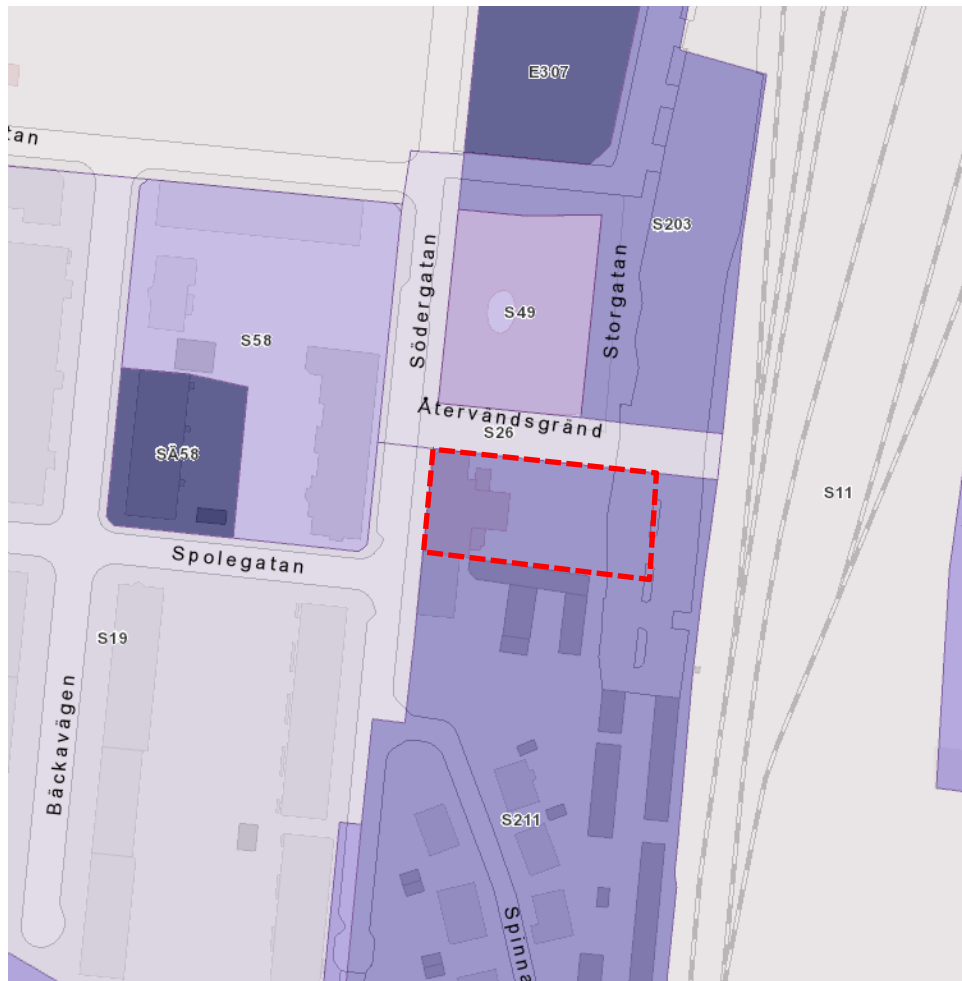
För planområdet gäller detaljplan S211- *Ändring av stadsplan för kv. Åkermannen med mera*, antagen 1987. Detaljplanen medger för området bostäder och handel i tre våningar samt att särskild miljöhänsyn ska tas vilket innebär att särskilt omsorg ska tas till utformning och färg samt att byggnader av kulturhistoriskt värde inte får förvanskas. Den gällande detaljplanen medger inte en tillbyggnad av Lilla teatern.

Utdrag ur gällande detaljplan

Angränsande detaljplaner

- S49 - Ändring av stadsplan för kvarteret 30 Kopparslagaren, antagen 1952. Detaljplanen medger allmänt ändamål i högst fyra våningar.
- S26 - Ändring av stadsplan beträffande kv. Kopparslagaren, antagen 1947. Detaljplanen medger allmän plats – gata.
- S19 - Ändring av stadsplan för kv. 9,10,27,28,600 m fl, antagen 1946. Detaljplanen medger mestadels bostäder i två till tre våningar.
- S58 - Ändring av stadsplan för kvarteret 20 Snickaren, antagen 1953. Detaljplanen medger bostäder i två till fyra våningar.
- S203- Ändring av stadsplan för kv. Postmästaren m fl, antagen 1985. Detaljplanen medger bland annat gata, parkering och bostäder i två till fyra våningar.
- S11 - Ändring av stadsplanen för centrala delen av Eslöv, antagen 1938. Detaljplanen medger bland annat område för järnväg.

Karta över angränsande detaljplaner. Aktuellt planområde markerad med röd streckad linje

Planuppdrag

Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) beslutade 2020-11-04 att ge positivt planbesked och planuppdrag för detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14, i Eslöv, Eslövs kommun.

Riksintressen

Riksintresse för kulturmiljövård, område M182.

Planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård som omfattar stora delar av centrala Eslöv. Riksintresset motiveras av järnvägens och industrialismens påverkan på utvecklingen av Eslöv från stationssamhälle till stad. I beskrivningen av riksintresset uttrycks följande värden: ”Spår av vägsträckningar, markanvändning och bebyggelse från tiden före järnvägens tillkomst och det nya samhällets tidigaste skeden. Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta, stadsmässiga, men relativt småskaliga karaktär. De kringbyggda kvarteren med bostäder och lokaler för handel och hantverk samt ekonomibyggnader och bakgårdar. Offentliga byggnader med bland annat den nygotiska kyrkan (1891) som givit upphov till begreppet ”Eslövsgotik”. Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och

anläggningar. Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel. Inslag av parker och grönska. Det tidiga 1900-talets utvidgningsområden, med tidstypisk terränganpassad plan och villor på stora, grönskande tomter. Medborgarhuset, ritat av H Asplund, från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet.” (Text från RAÄ, ”Riksintressen för kulturmiljövården – Skåne län, 2014-02-18”)

Riksintresse för kommunikationer gäller för Södra stambanan som ligger i anslutning till planområdet. Södra stambanan är av internationell betydelse och sträcker sig från Malmö till Stockholm och är viktig för både person- och godstrafik. Banan ingår även i det utpekade strategiska godsnätet.

KULTURMILJÖ

Kulturhistoriska byggnader och miljöer

Planområdet innefattar Lilla Teatern som har ett högt kulturhistoriskt värde. Byggnaden uppförs 1886 av Godtemplarorden som en typ av föreningslokal. Byggnaden fick en påkostad utformning med dekorativa mönstermurade tegelfasader och markerad frontespis ut mot gatan. Interiört uppfördes en stor salong på övreplan samt mindre rum och flera kök samt ett café på bottenplan. Namnet ”Lilla Teatern” kommer från att byggnaden användes som teaterlokal och var under en lång tid den enda större scenen i Eslöv.

Byggnaden består av ett grundmurat T-format hörnhus i en och två våningar samt källarplan. Fasaden ut mot gatan har en klassicistisk utformning med en ursprungligen symmetrisk fasadkomposition med bred frontespis, flankerat av lägre byggnadsdelar (mot söder tillbyggt med en våning). Hörnet i nordväst har en tidstypisk avfasning. Sentida glasade tillbyggnader flankerar gårdsflygeln mot öster. Fönster- och dörrpartier är symmetriskt placerade längs fasader och är i trä, förutom senare tillbyggnader på gården. Fönstren är fyrluftsfönster med korspost och öppnas utåt.

Fasaderna av rött tegel är murade i kryssförband och indelas av dekorativa pilastrar och gesimser i gult tegel. Våningsbanden är markerade i över- och nederkant med reliefskift av kopp, vilka upptill är avtäckta med plåt. Den sekundära gårdsflygeln ansluter till fasadens utformning med fasad i rött tegel och markerande gesimser i gult tegel. Sentida tillbyggnader är uppförda i glasad aluminiumkonstruktion. Hisschaktet har en enkel utformning och är slätputsad och vitmålad. Sockeln består av natursten och är fogad med en utanpåliggande cementfog.

Foto av Lilla Teatern från tidigt 1900-tal (bild från Bild från Eslövs bildarkiv, KG pressfotobildsamling)

Foto Lilla Teatern 2019 (bild från maps.google.se, bild tagen juni 2019)

Sadeltaket är belagt med en svart, trapetskorrugerad plåt och svart plåttäckning över gavelmuren. Även skorstenar är klädda med svart plåt. Taket var ursprungligen belagt med papp och trekantslist och skorstenarna var murade i rött tegel. Takgesimsen är profilerad och under den rödmålade takfoten sitter rödmålade, figursågade taktassar. Dörrar mot gatan är utbytta mot moderna men har anpassats till byggnadens karaktär och de ursprungliga dörrarna.

I frontespisens övre del finns en skylt med texten "Lilla Teatern". Skylten består av en ljusgul putsad yta med målad text i svart och lila, inramad av murat gult tegel med dekorativa avslut. På ritning från 1911 var skylten försedd med texten "G.TEMPLARFÖRENINGEN". Enligt uppgift ändrades texten till "Lilla teatern" på 1980-talet. Trapporna är ursprungliga och uppförda i natursten/granit.

Sen byggnaden uppfördes har flertalet om- och tillbyggnader gjorts men generellt är byggnadens yttre välbevarat. Nya fönster och dörr har anpassats väl till fastighetens karaktär. En väsentlig förändring av byggnaden är tillbyggnader i glas och aluminium på ömse sidor om gårdsflygeln samt ett hisschakt som tillkom

Ursprungliga detaljer i salongen; spegeldörrar, gångjärn från svängdörr, dekorativt ventilgaller och taklist, scen med marmorerade kolonner och mittkolonn.

under slutet av 1990-talet. På gårdsflygen har nästintill alla fönsteröppningar samt en dörröppning igensatta, öppningarna är putsade med slät puts.

Interiört är den ursprungliga planlösningen relativt välbevarad men vissa rum tagits bort eller tillkommit under årens lopp. Den andra våningen domineras av en stor salong med fönster ut mot gatan. I salongen finns flera ursprungliga detaljer är bevarade; parkettgolv, sockellister, taklister, fönsterbrädor, dörrar, scen med flankerande kolonner och mittkolonn. Planlösningen är även den bevarad efter det att teaterscenen tillkom år 1902. Golvet är belagt med ekparkett, väggarna är slätputsade och målade i en ljusgul kulör. Mot taket sitter en profilerad taklist. Utmed väggar åt söder och norr finns vertikala ventilationsrör och i mitten av rummet finns en bärande, vitmålad gjutjärnkolonn med flersidig fot, profileringar och ett enkelt utfört kapital. Det välvda taket är skivtäckt och har delvis försetts med ljudabsorbenter. Dekorativt ventilationsgaller i vitmålat gjutjärn i salongens nordöstra hörn. Scenen flankeras av två kraftiga brunmålade, marmorerade kolonner med enkelt kapital. Scenens golv består av lackat brädgolv och väggar och tak är svartmålade. Salongen är försedd med gråmålade pardörrar med fyllningar i en karm med profilerad dörrlist. Under den grå färgen finns spår efter en grågrön kulör. I byggnadens södra del finns ett välbevarat trapphus med trappor av grå terrazzo. Här finns även en pardörr med en lucka i som användes för biljettförsäljning.

Originaldetaljer i det södra trapphuset; dörrfoder, sockellist, ledstång, klinkergolv i terrazzo, glasad innerdörr samt pardörr med lucka

Arkeologi/Fornlämningar

Det finns inga dokumenterade fornlämningar inom planområdet.

SERVICE

Planområdet ligger i nära anslutning till Eslövs centrum och Stora torg, där det finns ett stort utbud av service såsom apotek, livsmedelshandel och restauranger.

Närmaste skola är Ekenässkolan (högstadiet) och närmaste förskola är Ekebacken, båda inom 500 meter från planområdet.

Kulturskolan har funnits i Eslöv sedan 1950, först som musikskola men de senaste 30 åren som kulturskola. Det är en populär verksamhet i Eslöv och innefattar aktiviteter så som cirkus, dans, teater, konst och musik i åldrarna från tre år till sista året i gymnasiet. Kulturskolan har ca 650 elever och 20 personer i personalstyrkan. Dessa 20 personer är utspridda över 30 kurser på 11 heltidstjänster, dvs en hög andel i kollegiet jobbar deltid.

Idag är verksamheten utspridd på tre platser i Eslöv; Östergatan 8, Lilla Teatern och Ekenässkolans idrottssal. Utöver dessa platser bedrivs också undervisning i Löberöd, Harlösa och Stehag. Verksamheten i byarna är viktigt för att komma nära de elever som har en geografisk distans till Eslöv. De kommer fortsätta oavsett var Eslövs kulturskolas primära lokaler finns.

Med hög andel deltidstjänster och undervisning utspridd på flera platser minskar verksamhetens effektivitet och minskar möjligheten till ämnesöverskridande samarbeten. Bredden på verksamheten ställer också förhållandevis höga krav på behovet av lokaler. Ämnena har olika behov och förutsättningar, beroende på ljud, yta, höjd, golv, scen och dylikt.

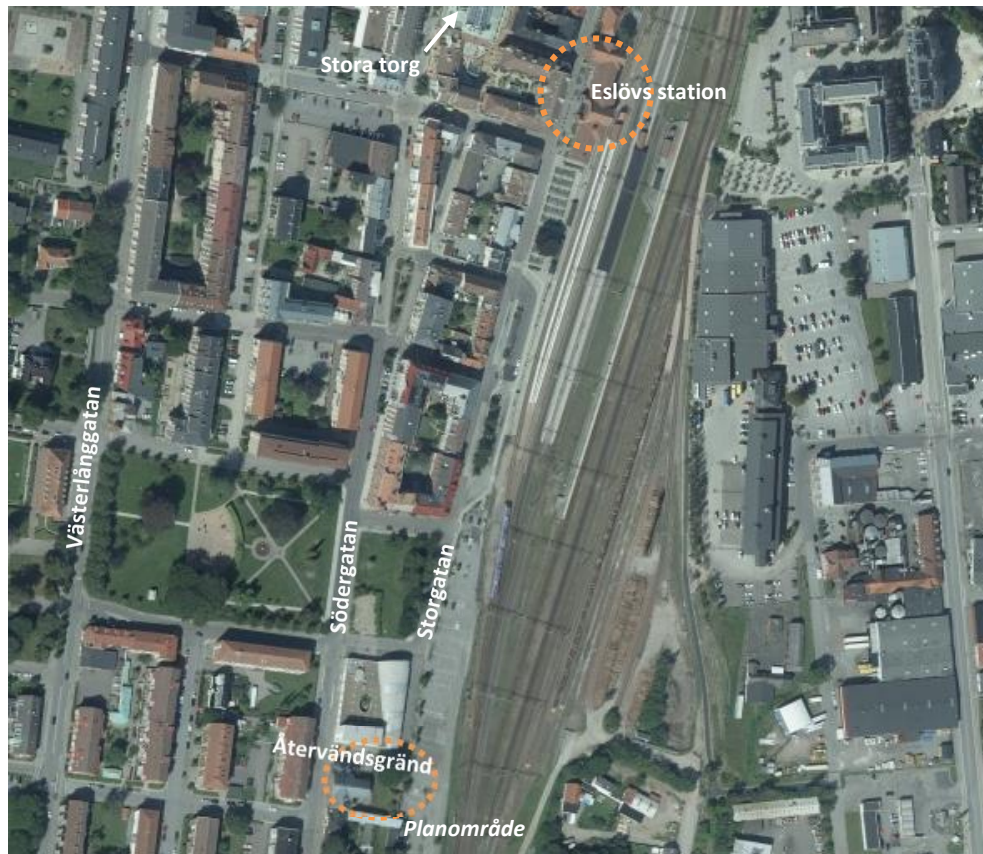
TRAFIK

Övergripande gatustruktur

Södergatan tillhör centrala Eslövs gatunät och löper upp förbi Stora Torg. Södergatan definieras som ett så kallat "Mjuktrafikrum" i Trafikutredningen för Eslövs centrum (2017). "Mjuktrafikrum" innebär att bilister och oskyddade trafikanter ska samspela, det är tätt mellan korsningspunkter, låga hastigheter och lätt för gångtrafikanter att korsa gatan.

Gång- och cykelvägar

Från Södergatan löper en bred gång- och cykelväg som fortsätter söderut. Norrut finns endast gångväg som knyter an till resten av gångnätet i centrala Eslöv. Cykling sker i blandtrafik. Enligt Trafikutredningen för Eslövs centrum finns förslag att anlägga en separerad cykelbana som fortsätter norrut på Södergatan.

Kollektivtrafik

Planområdet är beläget 500 meter från Eslöv central som är en knutpunkt för både buss och tåg. Tåg mot Malmö och Lund, de största utpendlingsorterna från Eslöv, avgår med god turtäthet. Höör och Kävlinge är de två andra stora utpendlingsorterna som också har god tillgänglighet med kollektivtrafik.

I direkt anslutning till planområdet finns även en busshållplats, ”Medborgarhuset” som trafikeras av fyra busslinjer med en turtäthet om en buss var 5:e minut.

Biltrafik

Södergatan tillhör centrala Eslövs gatunät och löper upp förbi Stora Torg där den möter Östergatan. Det finns inga mätningar av trafikflödet vid planområdet men längre norr på gatan vid Joel Sallius plats uppmättes trafikflödet år 2016 till cirka 1500 fordon/veckomedel (sydlig riktning) och 950 fordon/veckomedel (nordlig riktning).

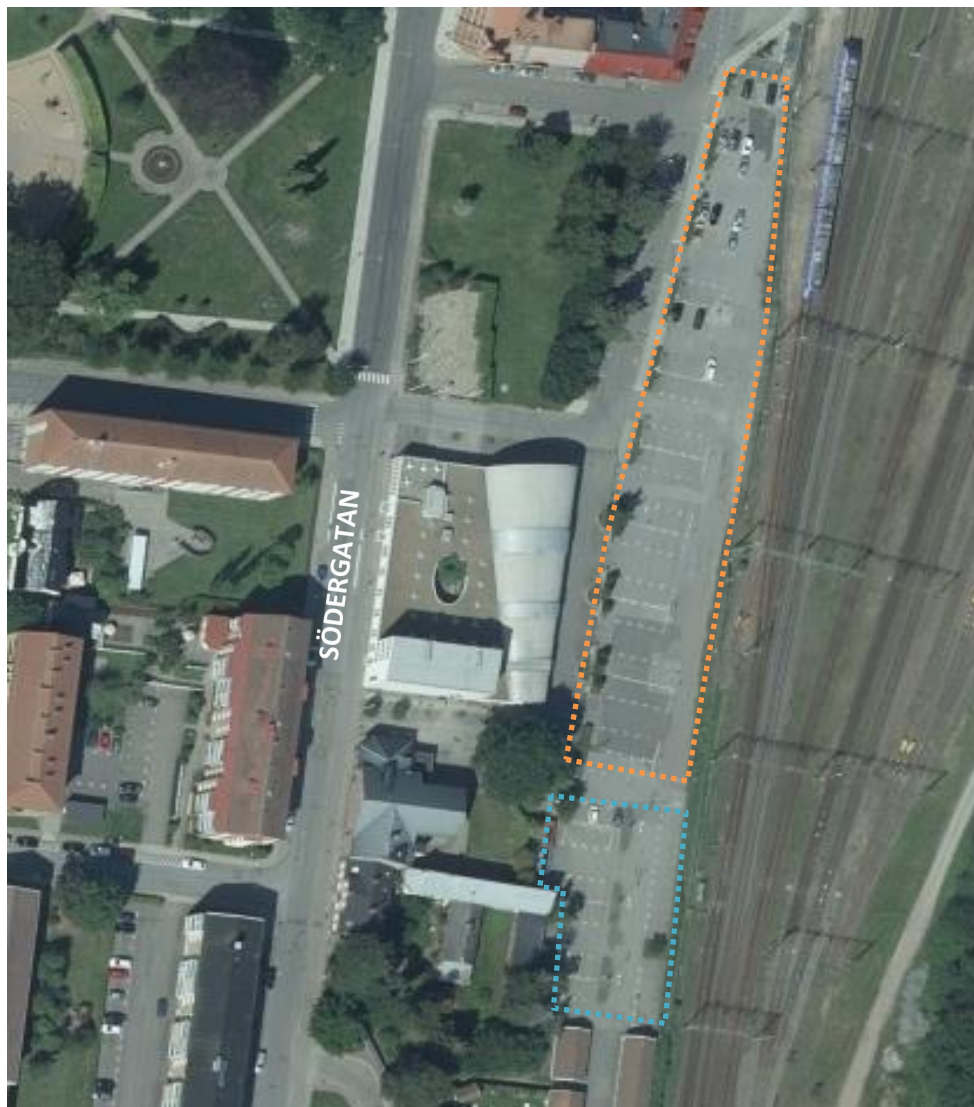
Parkering

I anslutning till planområdet finns en stor parkeringsyta med plats för över 100 fordon. Parkeringsytan är delad i två delar där den norra delen (orange markering) är detaljplanerad som allmän plats och är en allmän parkeringsyta som är avgiftsbelagd. Miljö och Samhällsbyggnad (förvaltning) ansvarar för ytan, där avdelningen Gata, trafik och park (GTP) sköter drift och underhåll. För blå yta ansvarar Serviceförvaltningen och sköter även drift och underhåll där. Ytan har tidsreglerad parkering. Båda parkeringarna nyttjas troligtvis av besökare till Medborgarhuset, som pendelparkering och till Kulturskolans verksamhet.

Den 6 april antog kommunstyrelsen i Eslövs kommuns en ny parkeringsnorm (Parkeringsnorm 2020) för kommunen.

Tabell Parkering cykel/ 1000 m ² BTA				
	Centrala zonen		Övriga staden och kommunen	
	Cykel	Lastcykel	Cykel	Lastcykel
Flerbostadshus	20	2	20	2
Småhus	På egen fastighet			
Verksamheter	20	4	20	4

Tabell Parkering bil/ 1000 m ² BTA		
	Centrala zonen	Övriga staden och kommunen
Flerbostadshus	6	8
Småhus	På egen fastighet	
Verksamheter	6	8

Karta som visar parkering i området

NATUR

Natur, park och rekreation

Inom planområdet finns en stor ek, ca 23 meter hög och med en kronutbredning på ca 16 meter. Eken är ett av de äldre träden i centrala Eslöv och är därmed även del i kulturmiljön i området. Längs gatan Återvändsgränd finns en trädrad med fem mindre träd.

En arborist (Hejlskov Trädvård AB) har bedömt ekens livskraftighet och hur trädet ska hanteras i både detaljplan och under kommande byggnation. Trädet är friskt med en stamdiameter på 85 centimeter i brösthöjd. Höjden är ca 23 meter och kronutbredningen ca 16 meter.

Närmaste park är Stadsparken och Joel Sallius plats som är ritad av Hans Asplund, som även ritade Medborgarhuset. I stadsparken finns förutom träd och planteringar en lekplats.

Foto på eken inom planområdet. Bild från maps.google.se Bild tagen augusti 2018

Biotopskyddad mark

Trädraden på Återvändsgränd omfattas inte av det generella biotopskyddet för alléer då träden inte definieras som vuxna (minst 20 centimeter i brösthöjd eller har uppnått en ålder av 30 år).

Topografi

Planområdet är plant utan några topografiska skillnader.

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk utredning har tagits fram för planområdet (WSP 2021-04-23). I dagsläget består undersökningsområdet av obebyggd mark i form av asfalterade och gröna ytor med träd och buskage. Den östra delen av området utgörs i dagsläget av parkeringsytor. Inom kvarterets västra och södra sida är befintliga byggnader planerade att stå kvar. Befintlig byggnad (Lilla Teatern) är grundlagd

med källare och plintar. Angränsad byggnad i södra delen är sannolikt grundlagd på plintar. Flygbilder från 1970-talet tyder på att det har funnits en byggnad av okänd karaktär på västra delen av området.

Sammanfattningsvis utgörs jorden av ca 2,0–3,5 meter fyllnadsmaterial ovan sandig lermorän i västra delen och lerig sandmorän i östra delen. Fyllnadsmaterialet består mestadels av mullhaltig sand, grusig sand med lermoränkörtlar, samt betongrester. Lermoränen som finns under fyllnadsmaterial är sandigt. Lagrets mäktighet har inte kunnat fastställas men är minst 4 meter i områdets västra del. Det innebär att området generellt inte är sättningskänsligt. Det fyllnadsmaterial som finns inom planområdet bedöms dock av WSP som inhomogent och med risk för ojämna sättningar vid belastning. I detaljprojekteringen bör därför detaljerade sättningar och sättningsdifferenser studeras. Det finns även föroreningar i fyllningsmassorna, läs mer under rubrik ”Markföroreningar”.

WSP bedömer att marken är lämplig för plattgrundläggning under förutsättning att jord med organisk halt och betongrester som eventuellt påträffas i schaktbotten skiftas ur samt att packning av ytliga jordlager utförs före grundläggning.

Installerade grundvattenrör visar på en fri grundvattenyta mellan ca 1,9–2,2 meter under markytan, vilket motsvarar nivån ca +62,4. Installerade rör har satts som djupast till nivån +60,4. Grundvattenytan på området har bedömts ligga ca 2 meter under markytan och är sannolikt påverkad av befintlig källardränning. Med tanke på intilliggande källare, förekommande jordarter och grundvattenytans läge är förutsättningarna för infiltration av dagvatten inom fastigheten mindre goda.

På grund av att marken i området är relativt plan och att det bedöms inte finns några risker kopplade till totalstabiliteten har inga stabilitetsberäkningar utförts.

Markföroreningar

En miljöteknisk markundersökning har tagits fram (WSP, 2021-05-11). Marken inom området utgörs till stor del av fyllning ned till 3,5 meter. I dessa massor har det påträffats föroreningar av PAH-H och PCB, i halter som överskrider känslig markanvändning (KM). Känslig markanvändning är exempelvis bostäder och skolor och mindre känslig markanvändning är exempelvis kontor och verksamheter. Föroreningarna påträffades framför allt i ytlig fyllning och härstammar troligtvis från de byggnader som tidigare har funnits på platsen.

Schakt i förorenad jord är anmälningspliktig. Innan schaktarbeten får ske måste generellt en anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd göras till tillsynsmyndigheten. Mot bakgrund av förekomsten av halter som överskrider KM bör framtida hantering av massor från området föregås av en dialog med tillsynsmyndigheten.

Markradon

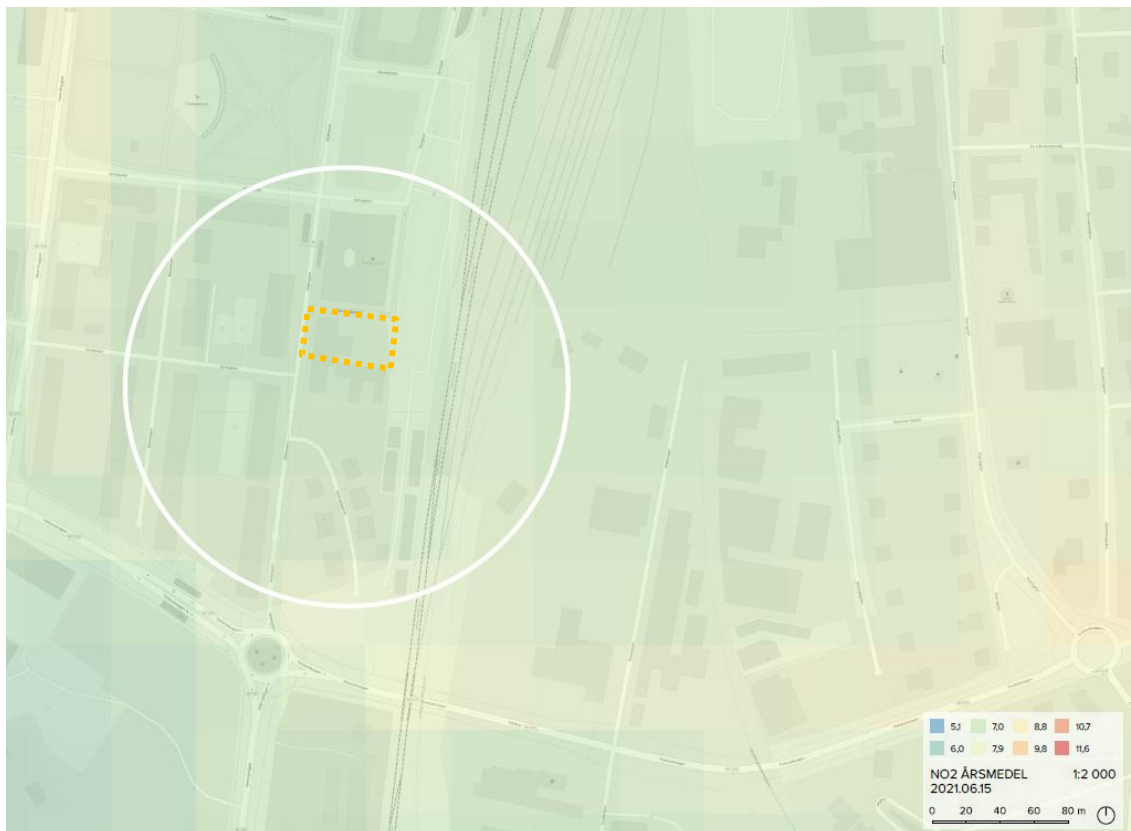
Markradonmätning har gjorts i samband med den geotekniska undersökning som har gjorts i planarbetet. Mätningarna är utförda 0,7 meter under markytan i ett sandigt och grusigt material. Utförda markradonmätningar visar på nivåer mellan ca 10 och 60 kBq/m³. Enligt riktvärden kan området mestadels klassas som

normalradonmark. Den uppmätta högradonhalten på 60 kBq/m³ kan sannolikt kopplas till fyllnadsmaterialet med betongrester.

Luftföroreningar

Luften i Eslöv bedöms generellt vara god. Eslöv ligger dock över genomsnittet i länet vad gäller kväveoxider och partiklar. Kväveoxiderna kommer främst från väg- och tågtrafik samt från jordbruket och partiklarna kommer främst från jordbruket.

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft enligt 5 kap miljöbalken gäller för svaveldioxid, bly, kvävedioxid, kolmonoxid och partiklar (PM 10). Enligt miljöförvaltningens uppgifter överskrider inte miljökvalitetsnormerna inom Eslövs kommun. Luftföroreningarna inom planområdet ligger inom godtagbara nivåer.

Årsmedelvärde av kväveoxid. Miljökvalitetsnormen för kväveoxid är 40 µg/m³. Inom och i anslutning till planområdet ligger värdet på 7,0 µg/m³.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Ledningar för vatten, avlopp och dagvatten finns i Södergatan. Serviser finns in till Åkermannen 10. Området ingår i VA-Syds verksamhetsområde.

Avfallshantering

Kulturskolans avfallshantering sker på baksidan av byggnaden i en tillbyggd del av den gamla byggnaden. Inom planområdet finns en även inhägnad yta med avfallshantering som nyttjas av Medborgarhuset och till viss del även Kulturskolan.

Fjärrvärme

Ledningar för fjärrvärme finns i Södergatan och Återvändsgränd. Ledningarna ägs av Krafringen.

El

Ledningar för el och tele finns i Södergatan och för el i Återvändsgränd där vissa ledningar leder in i planområdet. Krafringen är huvudman för el i området.

Fiber och tele

Teleledningar finns i Södergatan.

Dagvatten

VA Syd är huvudman för VA och planområdet kan anslutas till dagvattennätet. Recipient är Bråån som har enligt VISS en måttlig ekologisk status. Gällande kemisk status uppnår vattendraget ej god.

Skyfall

Enligt skyfallskartering från 2016 finns det ett litet instängt område inom planområdet. Den nya byggnaden innebär att lågpunkten kommer att bebyggas vilket innebär en förändring av hur området hanterar skyfallsvatten. För att undvika skador på byggnad bör marken höjdsättas så att inga nya instängda områden skapas.

RISK**Järnväg**

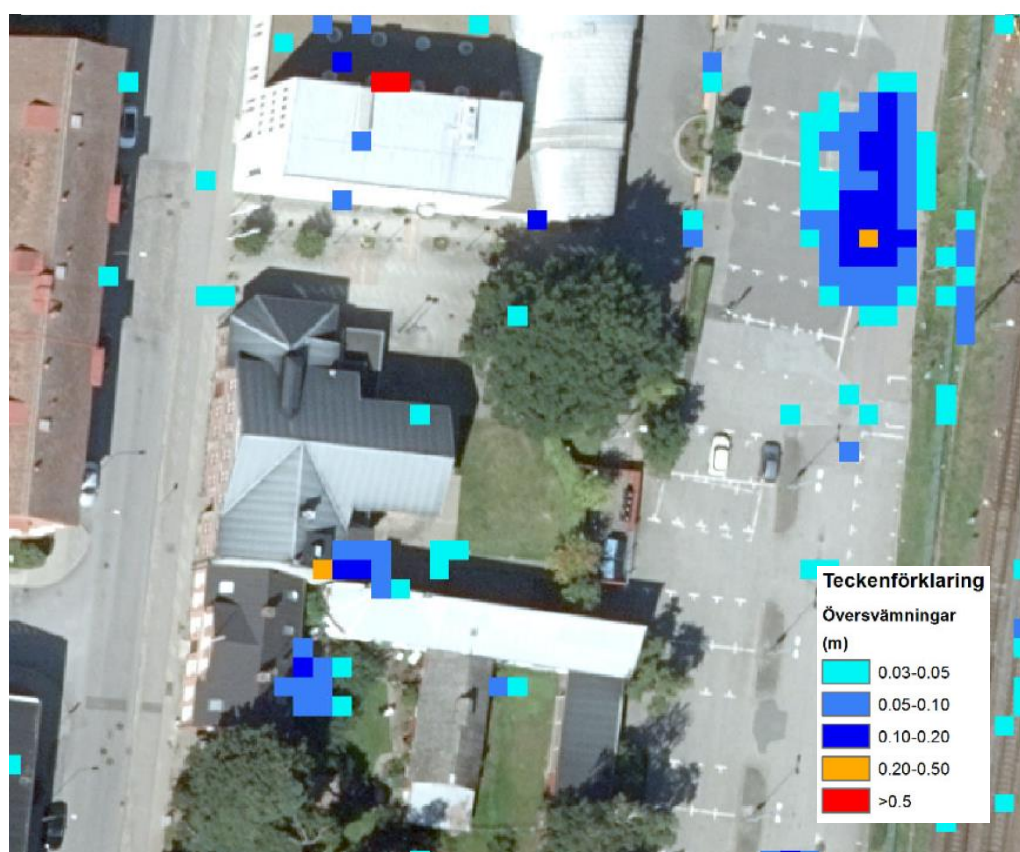
Planområdet ligger i direkt anslutning till Södra stambanan som är utpekad som en farligt gods led.

Verksamheter

Cirka 300 meter nordost om planområdet har Kavli verksamheter. Inom verksamhetsområdet finns en kylanläggning med ammoniak.

Karta över befintligt ledningsnät. Ledningarnas läge är inte exakta.

Utdrag ur skyfallskartering (2016)

PLANFÖRSLAG

PLANSÖKANDE

Plansökande är Serviceförvaltningen. På Serviceförvaltningens uppdrag har Kamikaze arkitekter tagit fram ett bebyggelseförslag.

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen för kvarteret Åkermannen 10 och 11 och del av 14 är att möjliggöra en tillbyggnad av Lilla Teatern för nya lokaler åt kulturskolan. Detaljplanen ska också säkerställa att den planerade tillbyggnaden visar hänsyn och anpassas till omgivande bebyggelse. Tillbyggnaden ska tydligt förhålla sig till att den ingår i ett område som är av riksintresse för kulturmiljön. Detaljplanen säkerställer att tillkommande lokaler för kulturskolan utformas med skydd mot störning och risk från järnvägsområdet som är transportled för farligt gods. Syftet med detaljplanen är även att skydda den befintliga bebyggelsen, Lilla Teatern, och den stora eken då de är viktiga delar i kulturmiljön. Befintlig miljöstation får en ny placering i den sydöstra delen av planområdet där miljöhus möjliggörs. Dagvatten ska tas om hand inom planområdet.

MARKANVÄNDNING OCH STADSILD

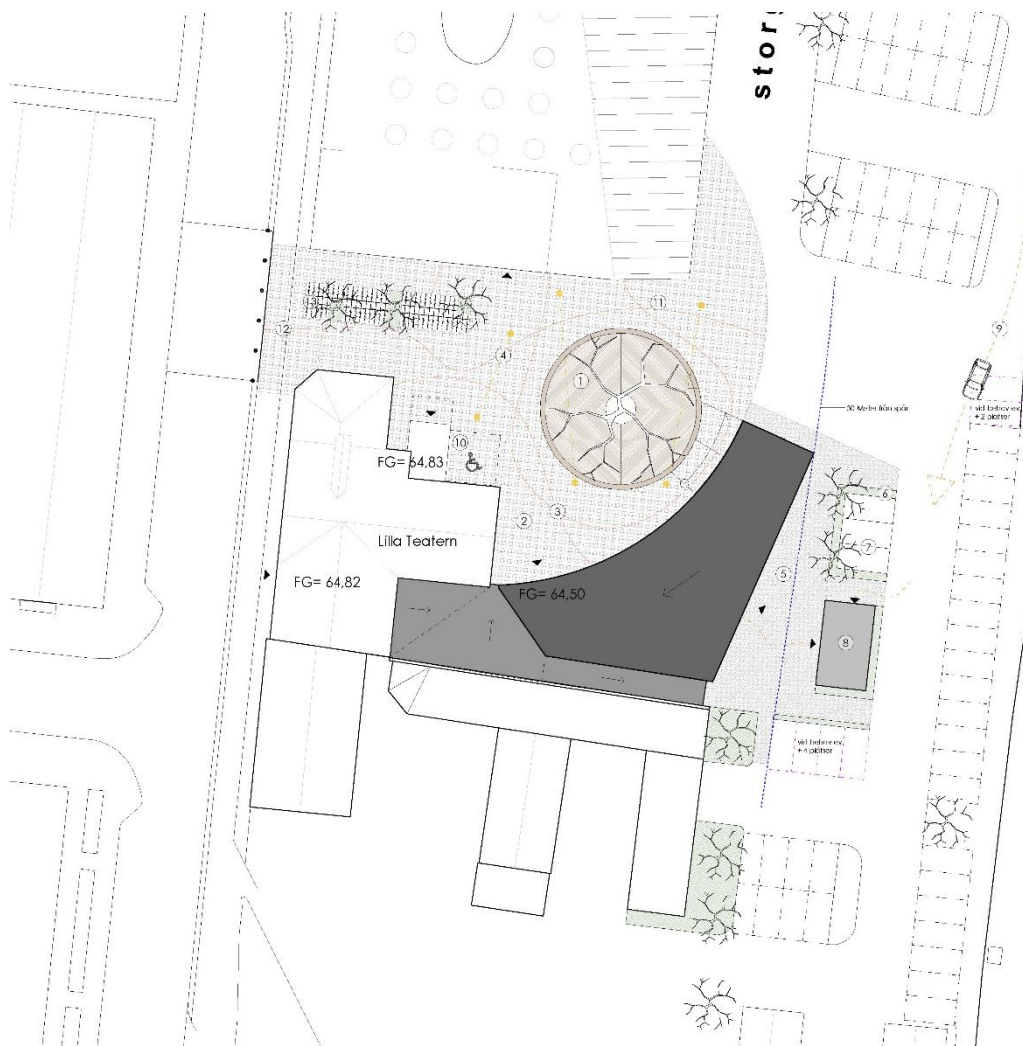
Kulturskolan har behov av att utveckla och samla sin verksamhet. Planförslaget innebär att det går att bygga till Lilla Teatern med en byggnadskropp som är ca 16 meter hög och som rymmer bland annat lokaler för teater, musik, film, konst, dans och cirkus förutom arbetsrum och allmänna utrymmen. Bruttoarea (BTA) i förslaget är cirka 1200 kvm fördelat på tre våningsplan. Gestaltningen av den föreslagna tillbyggnaden är anpassad till platsen speciella förutsättningar gällande kulturmiljö genom placering av tillbyggnaden och gestaltningen av den med ett svagt sluttande tak. Den stora eken som finns inom planområdet är kvar och bildar tillsammans med den föreslagna tillbyggnaden en halvt omsluten gård mellan Kulturskolan och Medborgarhuset. Som volym betraktat skiljer sig Kulturskolans tillbyggnad markant från både Lilla Teatern och Medborgarhuset och valet av träfasader gör att volymen upplevs ”lätt”.

Att tillkommande bebyggelse ges träfasader grundar sig i ett tydligt förhållningssätt till Medborgarhuset och Lilla Teatern. Ambitionen är att genom ett eget fasadmateriell tydliggöra och förhöja Medborgarhuset och Lilla Teatern så att de tre byggnaderna inte läses ihop utan får tydliga egna identiteter som speglar tiden då de byggdes. Föreslagen tillbyggnad kompletterar den befintliga bebyggelsen som tillsammans bildar en helhet som förhöjer platsen.

Tillbyggnaden visar dagens moderna arkitektur samtidigt som den speglar och lyfter fram arkitektoniska kvalitéerna hos Medborgarhuset och Lilla Teatern. För att knyta ihop byggnaderna används detaljer från Medborgarhuset i fasaden och detaljer från Lilla Teatern i gårdsutformningen. Träfasaden tar upp Medborgarhusets vertikala plåtfasadindelning genom indelning av fasaden i vertikala band. På gården knyter detaljer i tegel an till Lilla Teatern men också till Eslövs lokala byggnadstradition. Tillsammans knyts det historiska och det moderna Eslöv ihop. Reglering av utformning av den föreslagna tillbyggnaden sker med bestämmelser om högsta totalhöjd, takvinkel och fasadmateriell. Utformningen av

den föreslagna tillbyggnaden är reglerad för att skapa en byggnad som passar in i miljön men som ändå tillför egna värden till stadens arkitektur. Det svagt sluttande taket är en viktig del i gestaltningen av den föreslagna tillbyggnaden eftersom sluttningen speglar Medborgarhusets takutformning. Detaljplanen har därför en planbestämmelse som reglerar taklutning. Byggnadens höjd regleras i plankartan med en högsta totalhöjd då tekniska installationer på taket förtar från byggnadens siluettverkan. Fasadmaterialet trä är valt utifrån att träfasader avviker från de kulörer och fasadmateriell som finns på platsen idag vilket gör att tillbyggnaden får en egen identitet samtidigt som den förhöjer de arkitektoniska värdena på Medborgarhuset och Lilla Teatern. Inspiration till detaljer i fasaden tas från Medborgarhusets vertikala plåtfasadsindledning. Reglering av placering och utformning av föreslagen tillbyggnad sker även utifrån så kallad prickmark, mark som inte får bebyggas, för att ge tillbyggnaden den svängda formen in mot gården vilket även ger utrymme för att spara den stora eken som finns på platsen. Gården regleras till att ha detaljer i tegel i markbeläggningen samt att på vissa delar ska marken vara genomsläpplig för att underlätta hantering av dagvatten.

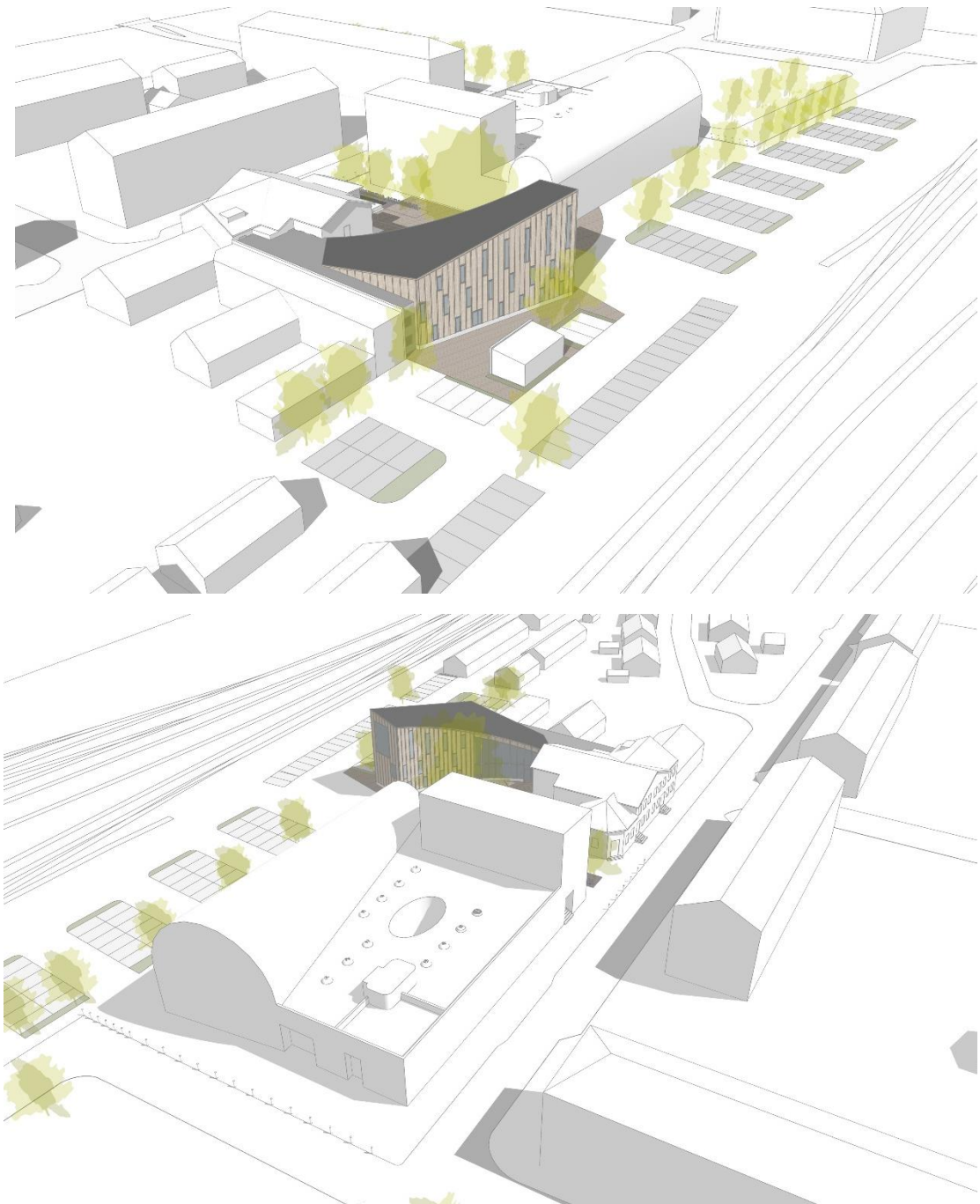
Den befintliga byggnaden, Lilla Teatern, har ett kulturhistoriskt värde både exteriört och interiört. Lilla teatern regleras med rivningsförbud, skydd av

Utdrag från illustrationsplan över tillbyggnad. Arkitekt: Kamikaze arkitekter

kulturvärden och varsamhet för att bevara byggnadens värden. Bestämmelserna innefattar de byggnadsdelar och detaljer som bär byggnadens kulturhistoriska värde. Hela byggnaden omfattas även av det så kallade förvanskningförbudet (PBL 2010:900 8 kap. 13§).

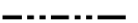
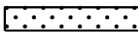
Den nya byggnaden innebär att befintlig avfallsstation samt parkering tas i anspråk. Ett nytt miljöhus som ersätter befintlig sophantering uppförs bredvid tillbyggnaden och en ny parkering anläggs, läs mer under ”*Parkering*”.

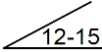

Flygvyer över föreslagen tillbyggnad. Arkitekt: Kamikaze arkitekter

PLANBESTÄMMELSER

Nedan är en genomgång av detaljplanens samtliga planbestämmelser och syftet med dessa.

Bestämmelse	Bestämmelseformulering	Syfte
1.	GRÄNSBETECKNINGAR	
	Planområdesgräns	Avgränsning av planområde
	Användningsgräns	Avgränsning av markanvändning
	Egenskapsgräns	Avgränsning av egenskapsbestämmelser
	Administrativ och egenskapsgräns	Avgränsning av administrativa bestämmelser samt egenskapsbestämmelser
2.	ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN	
	<i>Kvartersmark</i>	
E ₁	Miljöhus	Möjlighet att uppföra miljöhus för avfallshantering
S ₁	Kulturskola	Möjlighet att uppföra skola med inriktning på endast kulturverksamhet, exempelvis musik- och dansundervisning.
3.	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK	
	<i>Bebyggandets omfattning</i>	
e ₁	Största byggnadsarea är 50 m ²	Begränsning av tillkommande byggnad avsedd som miljöhus
	Marken får inte förses med byggnad	Begränsning av placering av byggnad för ett dels inte placera byggnad närmare än 30 meter från järnväg dels möjliggöra en gård.
	<i>Utformning</i>	
f ₁	Fasad ska utformas i trä och delas upp i vertikala band	Reglering av fasadmateriell till trä för att säkerställa att tillbyggnaden uppförs med träfasader som tar inspiration från Medborgarhuset fasad. Vertikala band kan exempelvis vara stående träpanel men även annan fasadutformning som uppnår en vertikal verkan.
f ₂	Byggnad ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet	Särskild omsorg ska ges till att byggnaden håller en hög arkitektonisk kvalitet med god omsorg för detaljer och helhetsverkan
	Högsta nockhöjd i meter	Begränsning av tillkommande byggnad avsedd som miljöhus
	Högsta totalhöjd i meter	Reglering av den högsta totalhöjden av ny byggnad. Reglering av den högsta totalhöjden innebär att även installationer på tak ingår i beräkning av byggnadens höjd. Reglering av totalhöjd anses lämpligt då ny byggnad uppförs i en miljö med höga kulturvärden och det är

Bestämmelse	Bestämmelseformulering	Syfte
		viktigt att ny byggnad anpassas till dessa värden och inte avviker på ett negativt sätt genom stora takinstallationer.
	Takvinkeln får vara mellan de angivna gradtalen	Reglering av takvinkel på föreslagen tillbyggnad för att säkerställa att taket uppförs med ett lutande tak som speglar Medborgarhusets takvinkel.
Utförande		
b ₁	Byggnad ska uppföras med radonskyddad grundläggning	Säkerställning av att föreslagen tillbyggnad uppfyller de krav som ställs för människors hälsa och säkerhet.
Markens anordnande och vegetation		
n ₁	Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk	Säkerställning av befintlig ek inom planområdet sparas då det tillför stora värden både inom och utanför planområdet. Trädet får endast tas ned i undantagsfall. Bedömning om trädet är sjukt eller utgör en risk ska göras av en sakkunnig inom området. Bestämmelsen hör ihop med bestämmelse om ändrad lovplikt, a1.
n ₂	Minst 75 procent av marken ska vara genomsläpplig	Reglering av hur stor del av marken som får hårdgöras för att säkerställa en god hantering av dagvatten inom planområdet.
n ₃	Markbeläggning ska ha detaljer i tegel	Reglering av utformning av markbeläggningen på gård för att knyta an till Lilla Teatern och den lokala byggnationstraditionen
(generell)	Dagvatten ska omhändertas och fördröjas inom kvartersmark	Säkerställning av att dagvatten hanteras inom planområdet i enlighet med kommunens dagvattenstrategi
Skydd av kulturvärden		
q ₁	Byggnadens ursprungliga byggnadsdelar i salong med teaterscen (parkettgolv, profilerade sockellister, profilerade fönsterbänkar, marmorerade kolonner, dekorativt utformade ventilgaller, järnkolonn) ska bevaras	Reglering av befintlig byggnad för att säkerställa att byggnadens kulturvärden, både interiört och exteriört, bevaras vid renovering eller ändring av byggnaden.
q ₂	Byggnadens ursprungliga byggnadsdelar i södra trapphallen och övre foajén (golv och trappa i terrazzo, ursprungliga ledstänger i lackad ek, ursprungliga spegeldörrar, profilerade sockellister) ska bevaras	
q ₃	Byggnadens ursprungliga spegeldörrar, profilerade dörrfoder, profilerade fönsterbänkar och profilerade golvlistor i övriga delar interiört ska bevaras	
q ₄	Fasader i rött tegel med lisener och gesimser i accentuerande gult tegel samt sockel i natursten ska bevaras. Återställande av igensatta fönster genom upptagning av dessa i fasad undantas	
q ₅	Skylt med dekorativt murad inramning mot Södergatan ska bevaras. Text får till innehållet ändras.	

Bestämmelse	Bestämmelseformulering	Syfte
Rivningsförbud		
r ₁	Byggnad får inte rivas	Säkerställning av befintlig byggnad bevaras då den har ett stort kulturvärde
Varsamhet		
k ₁	Fönster och dörrar ska till form, material, indelning och proportioner bibehållas till sin utformning	Säkerställning av att befintlig byggnads kulturvärden bevaras vid renovering eller ändring av byggnaden. Varsamhetsbestämmelserna innebär att det är möjligt att exempelvis byta ut fönster i stället för att restaurera befintliga fönster vilket kan vara gynnsamt för att förlänga byggnadens livslängd.
k ₂	Taketets form och lutning samt det utskjutande taksprånget med synliga taktassar ska bibehållas	
Skydd mot störningar		
m ₁	Utrymningsväg ska finnas i riktning från järnväg	Reglering av skyddsåtgärder på föreslagen tillbyggnad för att säkerställa att denna uppförs så att krav på markens lämplighet uppfylls i och med närheten till järnvägen.
m ₂	Luftintag ska placeras högt upp på fasad som vetter bort från järnväg	
m ₃	Yttervägg ska utföras i lägst brandteknisk klass EI 30 samt glaspartier ska utföras i lägst EW 30	
4.	ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER	
Genomförandetid		
(generell)	Genomförandetiden är 5 år	Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år. Under dessa år är avsikten att detaljplanen ska genomföras. Genomförandetiden gäller från den dag planen vinner laga kraft.
Ändrad lovplikt		
a ₁	Marklov krävs för fällning av träd. Träd ska ersättas med nytt träd med en minsta omkrets om 50 cm	Säkerställande av att befintligt träd inom planområdet endast tas ned i undantagsfall. Om trädet tas ned ska det ersättas med ett träd med en minsta stamsomkrets på 50 cm för att delvis kompensera för de gröna värden som förloras.
Villkor för startbesked		
a ₂	Startbesked får inte ges förrän markföreningar har avhjälppts	Säkerställning att de markföreningar som finns inom planområdet avhjälpas för att uppfylla krav på markens lämplighet utifrån hälsa och säkerhet.
Upplysningar		
	Planbestämmelser rörande skydd av kulturvärden (q), rivningsförbud (r) och varsamhet (k) finns beskrivna i planbeskrivning under "Kulturmiljö"	Upplysning om vart detaljerad beskrivning av kulturvärden inom planområdet finns för att underlätta vid tolkning av bestämmelser

TRAFIK

Planförslaget innebär att 16 parkeringar på befintlig parkeringsplats mot järnvägen tas i anspråk för att ge plats åt den nya byggnaden. Parkeringsnormen för området

anger att för verksamheter inom den centrala zonen ska det finnas 6 p-platser för bil per 1000 m² BTA. För cykel gäller 20 platser för cykel och 4 platser för lastcykel per 1000 m² BTA. Tillkommande byggnad är ungefär 1200 m² BTA vilket innebär ett behov av 6 bil p-platser, 20 cykelplatser och 4 lastcykelplatser. Mot järnvägen föreslås att upp till 9 parkeringar anläggs, beroende på efterfrågan. Det ger ett bortfall av totalt 7 parkeringsplatser inom planområdet. Planområdet angränsar till Medborgarhusets parkering, vilket är en allmän parkering på kommunal mark med 82 parkeringsplatser. Med en så stor allmän parkering intill bedöms bortfallet inte ha en stor negativ påverkan på parkeringsmöjligheterna i området. De parkeringsplatser som tillskapas inom planområdet kommer att användas av verksamheten. En tillgänglighetsanpassad parkering kan anordnas på gården liksom cykelparkering.

För hämtning och lämning av barn och unga som besöker Kulturskolan är det möjligt att stanna till på Södergatans längsgående parkering eller vid parkeringen vid järnvägen.

En samling av Kulturskolans aktiviteter på en plats i stället för utspritt i stan bedöms inte påverka det befintliga trafikflödet markant eftersom det finns goda möjligheter att ta sig till verksamhet till fots, på cykel eller buss. Att barn och unga själva kan ta sig till verksamheten kan vara en förutsättning för att en del ska kunna delta i undervisningen och kan vara positivt för deras utveckling.

BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD

Gällande riktvärden för buller vid skolverksamhet berör buller på skolgårdar. Då Kulturskolans verksamhet inte är av en sådan typ som kräver utomhusmiljöer så som skolgård omfattas verksamheten därmed inte av några bullerriktvärden. En bullerutredning har därför inte utförts.

RISK

Planområdet ligger i nära anslutning till Södra stambanan som är klassat som en transportled för farligt gods. Cirka 300 meter från planområdet ligger även en av Kavlis verksamheter som har en kylanläggning med ammoniak. En riskutredning har därför upprättats (WSP, 2022-06-08). Enligt länsstyrelsen i Skåne län ska riskhanteringsprocessen beaktas i framtagandet av detaljplaner inom 150 meter från farligt gods led.

Riskbedömningen indikerar att transportolyckor med giftiga gaser på järnvägen medför att individrisknivån inom planområdet inte når acceptabla nivåer samt att vådautsläpp av ammoniak från Kavlis kylanläggning kan medföra riskpåverkan på planområdet.

Ventilationsåtgärder kan markant reducera mängden gas som tränger in i byggnader. Notera dock att åtgärderna enbart skyddar personer som vistas inomhus alternativt personer som skyndsamt kan förväntas inrymma vid händelse av en olycka. Åtgärdernas skyddseffekt blir begränsad för känsliga verksamheter som är förenade med en relativt hög grad av utomhusvistelse, exempelvis förskolor eller grundskolor vilket är en av anledningarna till av användningen i detaljplanen är specificerad till "S₁ – Kulturskola" som innebär att undervisning till majoritet sker inomhus.

Följande skyddsåtgärder säkerställs i detaljplanen genom reglering av placering och skyddsbestämmelserna m_1 , m_2 och m_3 . Dessa skyddsåtgärder innebär att hänsyn tas till riskpåverkan som järnvägstransporterna har och att detaljplanen uppnår kravet på hälsa och säkerhet:

- Ingen bebyggelse eller ytor som medför stadigvarande vistelse kan uppföras inom 30 meter från Södra stambanan sett från spårcentrumlinjen på närmsta ytterspår.
- Alla byggnader inom planområdet där människor vistas stadigvarande ska ha minst en utrymningsväg som vetter bort från järnvägen.
- Friskluftsintag på tillkommande byggnader, som medför stadigvarande vistelse, inom planområdet ska placeras högt upp på fasaden på oexponerad sida, dvs. vända bort från Södra stambanan.
- Yttervägg till byggnader med stadigvarande vistelse som vetter mot och ligger 30 till 40 meter från järnvägen ska utföras i obrännbart material alternativt i lägst brandteknisk klass EI 30 samt att glaspartier ska utföras i lägst EW 30.

Miljöhus är den enda byggnaden som kan uppföras på ett närmare avstånd än 30 meter från spårcentrumlinjen på närmsta ytterspår. Kommunen bedömer att ett miljöhus inte innebär stadigvarande vistelse och därför inte behöver regleras med skyddsbestämmelser.

NATUR

Natur, park och rekreation

Planförslaget innebär att det bildas en liten gårdsmiljö mellan den nya byggnaden, Lilla Teatern och Medborgarhuset. Eken har en central roll i gårdsbildningen och tillför många värden till platsen. Urban grönska så som stora träd är ett uppskattat inslag i tät stadsmiljö och bidrar med många ekosystemtjänster samt biologisk mångfald, särskilt gamla träd. Träd bidrar bland annat med fördröjning och minskning av dagvatten (om förhållandena är rätt), renar luft och påverkar lokalklimatet genom att ge skugga och påverka vind.

Den befintliga eken ska sparas och skyddas med planbestämmelse n_1 om att trädet endast får tas ned om det är sjukt eller utgör en risk. Bedömning om trädet är sjukt eller utgör en risk ska göras av en sakkunnig inom området. Kopplat till bestämmelsen är även planbestämmelse a_1 om marklov som anger att marklov krävs för nedtagning av träd och att om trädet tas ned ska det ersättas med ett nytt träd med en minsta stamomkrets på 50 centimeter.

För att inte skada trädet och dess rotsystem under byggtiden får grävning inte ske närmare än 10 meter från stammen. Kronan på den södra sidan kan reduceras något för att skapa mer symmetri i kronan och lätta på vikten samtidigt som den föreslagna tillbyggnaden då inte skadas av kronan. Kronan kommer att behöva regelbunden beskärning av utbildad arborist eller kunnig personal.

Runt trädet finns idag en stenbeläggning som går upp på stammen. Genom ny utformning av gården tas denna bort vilket är positivt både för dagvattenhantering och för att minimera risk för framtida skador på stammen. Detta styrs genom bestämmelse n_2 som reglerar andel hårdgjord yta.

Vid grävning för byggnation av den föreslagna tillbyggnaden rekommenderas att först gräva ett dike försiktigt och göra en ordentlig rotbeskärning så rötter innanför 10 meters zonen inte fläks eller dras sönder. Efter grävning kan trädet behöva extra bevattning och eventuellt näringstillförsel för att hjälpa trädet återhämta sig efter förlusten av rötter. För att hindra att maskiner skadar trädet ska området under kronans droppzon spärras av under byggnation.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Ekosystemtjänster är tjänster som naturen tillhandahåller som bidrar till människors välbefinnande och välmående. Ekosystemtjänster delas oftast upp i fyra grupper (Källa: Naturvårdverket):

- Stödjande ekosystemtjänster
 - Förutsättningen för att övriga tjänster ska fungera, exempelvis fotosyntes och jordmånsbildning
- Försörjande ekosystemtjänster
 - Tillhandahållande av råvaror för produktion av exempelvis mat, dricksvatten, fiberråvara och bioenergi.
- Reglerande ekosystemtjänster
 - Exempelvis luft- och vattenrening, vattenreglering, kolbindning och pollinering.
- Kulturella ekosystemtjänster
 - Tillhandahållande av naturmiljöer lämpliga för till exempel friluftsliv, rekreation och pedagogik.

Planförslaget har analyserats med verktyget Ester. Ester är framtaget av Boverket och kartlägger och värderar vilka ekosystemtjänster som finns på en plats samt analyserar hur befintliga ekosystemtjänster kan komma att påverkas, positivt och negativt, av en planerad åtgärd.

Den nya bebyggelsen innebär att inga ekosystemtjänster som finns inom eller i närheten av planområdet idag kommer att påverkas negativt. Det kommer inte ske ett stort tillskott av ekosystemtjänster men det är positivt att den befintliga eken behålls.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Planförslaget innebär att nya ledningar för dag-, spill och dricksvatten behöver anläggas. Även ledningar för energi och el behöver anläggas.

Planområdet bedöms kunna anslutas till befintliga vatten- och avloppsledningar.

Planområdet kan anslutas till VA Syds dagvattennät. Ingen utredning har tagits fram över hur mycket dagvatten som planområdet alstrar före och efter planens genomförande. Bedömningen är att andel hårdgjord yta inte ökar markant vilket har en liten påverkan på tillkommande dagvattenflöde. Hantering av dagvatten och skyfallsvatten ska ske enligt kommunens dagvatten- och skyfallspolicy.

Omhändertagande och begränsning av dagvattenflödet ska därför ske inom egen fastighet för att minska påverkan på dagvattenledningarna. Detta regleras i plankartan med en generell planbestämmelse om att dagvatten ska omhändertas och fördröjas inom egen fastighet samt bestämmelse n₂ som reglerar andel hårdgjord yta.

Krafttringen har fjärrvärmeledning i närområdet och det finns möjlighet att koppla upp sig på nätet. Samma gäller även för elledningar.

Avfallshantering för verksamheten löses genom ett nytt miljöhus.

SOCIALA ASPEKTER

Trygghet, jämställdhet och mångfald

Planområdet är beläget centralt i Eslöv med goda gång- och cykelkopplingar samt närhet till kollektivtrafik. Busshållplatsen "Medborgarhuset" är direkt angränsande planområdet och Eslövs station är belägen 400 meter från planområdet. Att samla Kulturskolans verksamhet till en plats är gynnsamt för de barn och unga som nyttjar verksamheten då de får större möjligheter att självständigt ta sig dit vilket är utvecklande. Att inte vara beroende att ta sig till och från sin fritidsverksamhet med bil öppnar också upp för fler att nyttja verksamheten.

Genom utbyggnaden av Kulturskolan kan verksamheten utvecklas och erbjuda ett stort utbud av olika kulturverksamheter. Då verksamheten är en viktig del för många barn och unga och tillbyggnaden innebär att det går att inhysa alla aktiviteter på samma plats samt utöka om behovet skulle uppstå, är det positivt för Eslövs barn och unga nu och framöver.

Barnkonventionen

Genomförande av planen innebär att Kulturskolans verksamhet samlas och kan utvecklas vilket är positivt för barn och unga. Kulturskolan är en populär verksamhet med aktiviteter från cirkus till musik och är positivt för barn och ungas hälsa, så väl fysisk och psykisk. Som nämnt ovan är det också positivt för barns och ungas utveckling att kunna ta sig för egen hand till sin fritidsverksamhet då det utvecklar självständigheten.

KONSEKVENSER

MILJÖKONSEKVENSER

Strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken

Tillväxtavdelningen bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL. Behovet av miljöhänsyn vid genomförandet av detaljplanen belyses därför inte i en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken.

Planförslag innebär förtätning i centrala staden vilket är i linje med gällande översiktsplan. Planens genomförande bedöms av kommunen som helhet inte bidra till negativa effekter för miljön eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser.

Planområdet ligger inom område för riksintresse för kulturmiljö. Genomförande av planförslaget innebär att befintligt hus, Lilla Teatern, byggs till på baksidan av byggnaden. Tillbyggnaden har getts ett eget uttryck och hänsyn till kulturmiljön i området har tagits genom anpassningar av tillbyggnad i volym, placering och materialval. Tillbyggnaden bedöms därmed av kommunen att inte påverka

riksintresset för kulturmiljö negativt, läs mer under rubrik ”*Påverkan på riksintresse*”.

Påverkan på riksintresse

Riksintresse för kulturmiljö

Restaurera har gjort antikvarisk konsekvensbeskrivning (2021-06-15) där tillkommande bebyggelse har bedömts utifrån hur den påverkar områdets kulturmiljövärden och riksintresset för kulturmiljö.

De uttryck för riksintresset som finns inom planområdet är framför allt:

- Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta stadsmässiga men relativt småskaliga karaktär.
- Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel.
- Medborgarhuset, ritat av Hans Asplund från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet.
- Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och anläggningar.

Föreslagen tillbyggnad av Lilla Teatern har utformats med hänsyn till riksintresset och de kulturhistoriska värdena som finns inom planområdet samtidigt som tillbyggnaden har fått en egen karaktär. Placeringen av tillbyggnaden på baksidan av Lilla Teatern där det redan finns tillbyggnader och anslutning till Lilla Teatern som anpassas till höjden på befintlig mur mot grannfastighet är en bra plats utifrån att minimera påverkan på Lilla Teaterns exteriör.

Höjden på tillbyggnaden och utformning på taket samspelar med Medborgarhusets form och fungerar som en avslutande pendang i söder. Tillbyggnadens föreslagna volymer ansluter till Medborgarhusets formspråk, det finns en tydlig samhörighet och växelverkan dem emellan. Båda bryter med sin modernistiska utformning med den traditionella klassicerande tegelarkitekturen i området, samtidigt som den förhållandevis låga skalan inpassas i den befintliga kulturmiljön. Den föreslagna tillbyggnadens fasader utformas i trä vilket gör att alla de tre byggnaderna får en egen och tydlig identitet där tillbyggnadens träfasad förhöjer de arkitektoniska värdena hos Medborgarhuset och Lilla Teatern. Medborgarhusets vertikala plåtfasadindelning tas upp i tillbyggnadens indelning av träfasaden i vertikala band och knyter samman de båda byggnaderna utan att förlora sin självständighet från varandra. Eftersom tillbyggnadens volym avviker från Medborgarhuset och Lilla Teatern är det också önskvärt att uppföra volymen i trä som ger en lätthet till platsen. Genom att använda trä och ta upp detaljer från Lilla Teatern och Medborgarhuset knyts det historiska och det moderna Eslövs samman.

Med en svängd fasad mot gården sparas dels befintlig ek som har stora värden dels skapas en gårdsbildning mellan Lilla Teatern och Medborgarhuset. Gårdens markbeläggning ska utformas med detaljer i tegel som knyter an till Lilla Teatern och den lokala byggnadstraditionen.

Förslaget har studerats utifrån siktlinjer, se bilder nästa sida. Utifrån siktlinjer framgår det att till främst får en visuell påverkan från norr längs med Storgatan och vidare söderut. Här kommer den nya tillbyggnaden att framträda som en fondbyggnad mot söder. Även från spårområdet i öster kommer tillbyggnaden bli väl synlig som en del av bebyggelsefronten ut mot järnvägen. Viss visuell påverkan får tillbyggnaden även från söder, men då detta är en återvändsgränd med garagebyggnader kommer få att uppleva tillbyggnaden från detta håll.

Vy längs Södergatan mot norr och Kv. Åkermannen. Från denna vy kommer troligtvis tillbyggnaden döljas av Medborgarhuset.

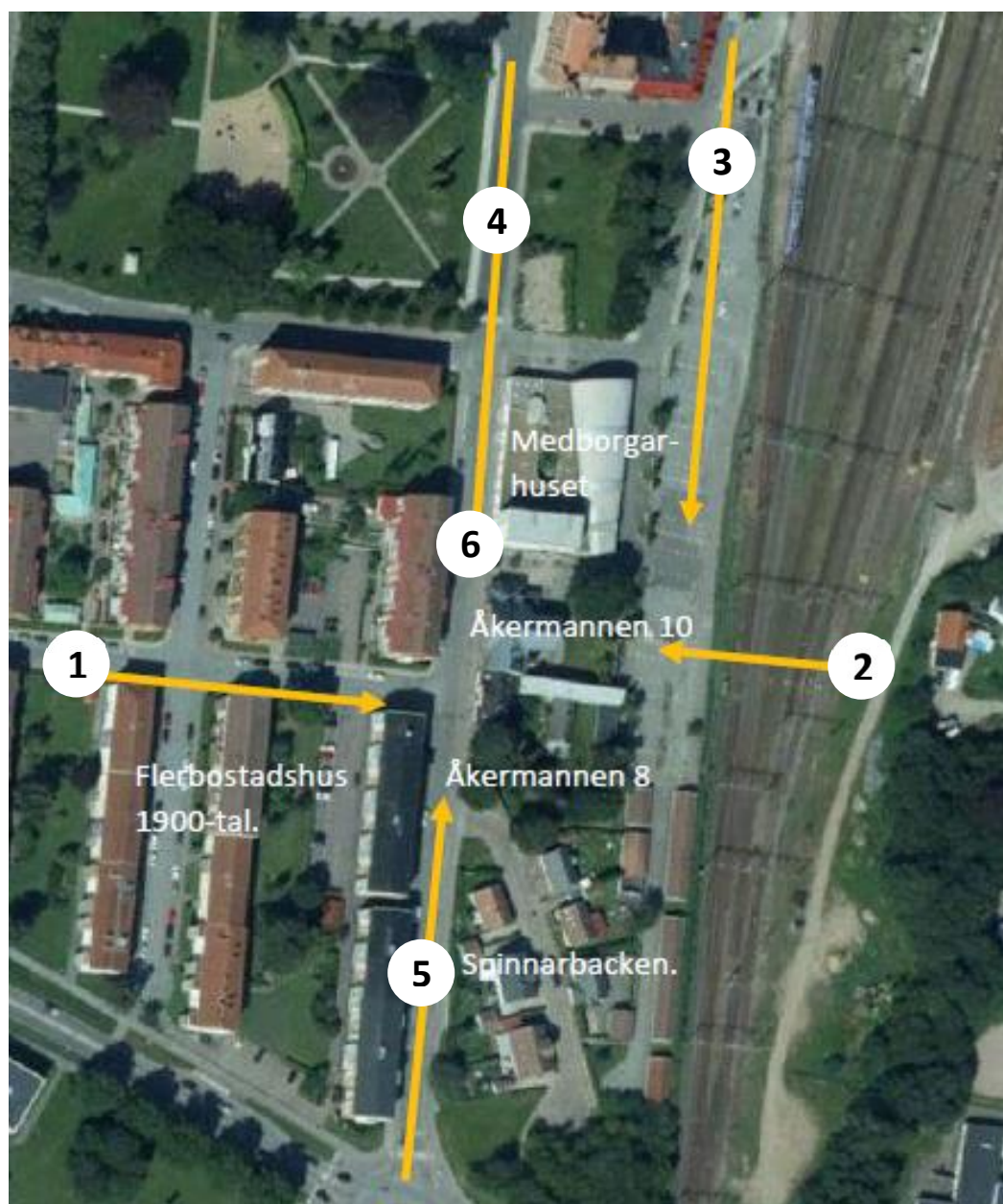
Vy längs Storgatan mot norr och Kv. Åkermannen. Från denna vy kommer tillbyggnaden få en visuell påverkan och bilda en fond mot söder intill Medborgarhuset.

Vy från söder längs med de asfalterade parkeringsytorna. Grannfastigheten, Åkermannen 8, syns delvis till vänster i bild. Tillbyggnaden kommer att skjuta ut något in på den asfalterade ytan.

Vy från öster med tegelmuren mot grannfastigheten Åkermannen 8, som kommer att bli förbyggd av den nya tillbyggnaden.

Vy från öster där tillbyggnaden kommer att uppföras. Kulturskolans fasad mot innergården kommer att döljas men eken bevaras.

Karta över siktlinjer

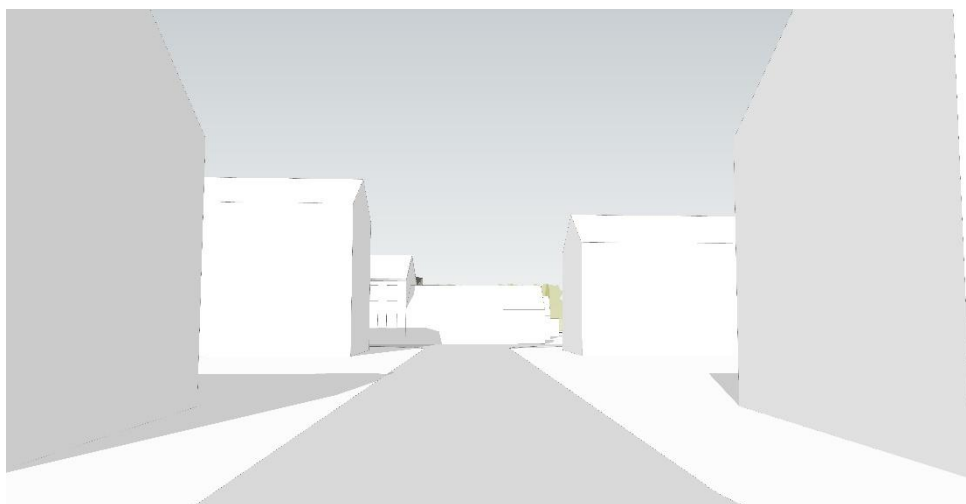

Bild 1: *Siktlinje från flerbostadshus 1900-tal*

Bild 2: Siktlinje från järnväg

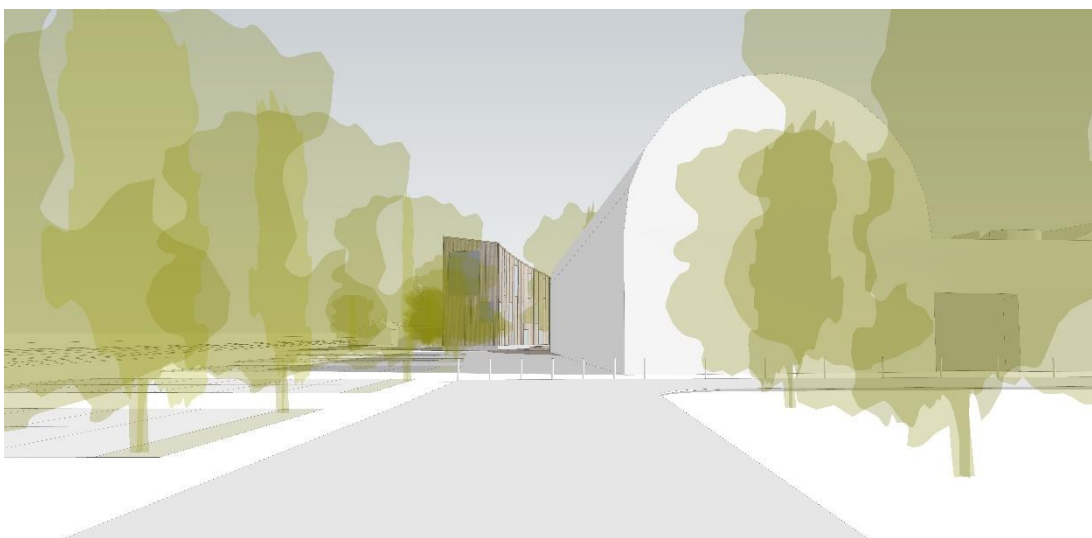

Bild 3: Siktlinje Medborgarhuset

Bild 4: Siktlinje från Medborgarhuset / Södergatan

Bild 5: Siktlinje från Spinnarebacken

Bild 6: Siktlinje från Lilla Teatern

Planförslagets relation till riksintressets värdebärande delar

Successivt framvuxen rutnätsplan

- Tillbyggnaden kompletterar befintlig miljö och skapar en platsbildning tillsammans med Lilla teatern och Medborgarhuset.
- Området ligger utanför rutnätsplanen och bryter inte de karaktäriserande delar i rutnätsplanen. Tillbyggnaden ansluts varsamt till befintlig byggnad, tomten med dess uppvuxna ek och områdets småskaliga karaktär.

Lokal byggnadstradition

- Tillbyggnaden ska uppföras med fasader i trä vilket avviker från den lokala byggnadstraditionen. Planförslaget relaterar till tegelstaden genom att materialet tas upp i markbeläggning och i detaljer.
- Utifrån materialen på Lilla Teatern och Medborgarhuset är det positivt ur kulturmiljöhänsyn att ha en fasad som avviker både i material och kulör så att de tre byggnaderna inte kan läsas ihop utan alla får en tydligt egen identitet. Träfasader förhöjer därmed de arkitektoniska värdena hos Lilla Teatern och Medborgarhuset.

- Genom att använda tegel i detaljer i stället för det dominerande materialet knyts det historiska och det moderna Eslöv samman.

Medborgarhuset

- Placeringen av tillbyggnaden knyter varsamt an till Medborgarhuset genom att ansluta i formspråk och inordna sig bakom mot söder.
- Tillbyggnadens träfasader avviker från Medborgarhuset och skapar en egen identitet. Detaljer från Medborgarhuset fasad, den vertikala plåtfasadindelningen, tas upp i tillbyggnadens fasader så att byggnaderna samspelar.
- Precis som Medborgarhuset, och även Lilla Teatern, är en tidsmarkör för tiden då de byggdes blir planförslaget ett avtryck av den moderna arkitekturen. Planförslaget ska spegla både det historiska Eslöv och det moderna Eslöv.

Järnvägsmiljö

- Järnvägsmiljön närmast spårområdet har historiskt varit bebyggt med ett flertal byggnader, vilka succesivt avlägsnats allt eftersom tågtrafiken ökat liksom säkerhetskraven. Ur ett kulturhistoriskt perspektiv är därför utbyggnad av de nuvarande asfalterade ytorna närmast järnvägen inte främmande.
- Tillbyggnaden kommer få viss visuell påverkan på järnvägsmiljön.

Kommunens sammanvägda bedömning

Utifrån ovanstående bedömer kommunen att påverkan på riksintressets värdebärande delar är liten.

Sammantaget bedömer kommunen att tillbyggnaden av Kulturskolan har goda förutsättningar att bidra med ett modernt tillägg i den befintliga kulturmiljön kring järnvägen i Eslöv.

Riksintresse för kommunikation

Planförslaget tillåter bebyggelse som närmast 30 meter från närmaste spår och anpassas till riskfaktorer från järnväg genom placering av luftintag och utrymningsvägar samt krav på fasadmaterial. Kommunen bedömer därmed att planförslaget inte negativt påverkar riksintresse för kommunikation.

MILJÖKVALITETSNORMER (MKN)

Luftkvalité

Vid detaljplanering ska gällande miljö kvalitetsnormer för utomhusluft iakttas. Kommunen bedömer att detaljplanen inte påverkar möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormer för utomhusluft då det i och omkring planområdet inte finns inga där miljö kvalitetsnormer för utomhusluft överskrids och planen inte innebär en betydande ökning av trafik.

Vattenkvalité

Vid detaljplanering ska gällande miljö kvalitetsnormer för vatten iakttas. Kommunen bedömer inte att detaljplanen påverkar möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten. Nödvändiga dagvattenåtgärder ska anläggas för att dagvattnet inte ska ge en negativ påverkan på ytvattenförekomstens kemiska och ekologiska status.

DAGVATTEN OCH SKYFALL

Planområdet kan anslutas till dagvattennätet. Hantering av dagvatten regleras genom planbestämmelse om omhändertagning och fördröjning av dagvatten inom planområdet samt bestämmelse n₂ om andel hårdgjorda ytor. Fler åtgärder, såsom regntunnor, utformning av utlopp från utkastare från stuprör etcetera, kan vidtas för att ytterligare hantera dagvatten. Detta görs vid projektering av byggnad och mark i bygglovsskedet.

Rörande skyfall kommer befintlig instängd område att bebyggas. Vid projektering av marken ska hänsyn tas till skyfall så att inga nya instängda områden skapas som skulle kunna skada byggnaden.

MARK OCH GRUNDLÄGGNING

En geoteknisk utredning har tagits fram för planområdet (WSP 2021-04-23). I utredningen bedöms att en ytlig grundläggning ska kunna ske med platta eller kantförstyvad platta på mark efter att jord med organisk halt och betongrester i den befintliga fyllningen skiftats ur. Fyllningen är även delvis förorenad vilket innebär att föroreningen måste avhjälpas innan startbesked kan ges vilket regleras med planbestämmelse a₂.

MARKRADON

Vid normalriskmark ska byggnader utföras med radonskyddad grundläggning. Krav på radonskyddad grundläggning regleras i plankartan.

MARKFÖRORENINGAR

En miljöteknisk markundersökning har tagits fram (WSP, 2021-05-11). Föroreningarna påträffades framför allt i ytlig fyllning och härstammar troligtvis från de byggnader som tidigare har funnits på platsen. Ett villkor som startbesked har därför införts i plankartan för att säkerställa markens lämplighet.

Schakt i förorenad jord är anmälningspliktig. Innan schaktarbeten får ske måste generellt en anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd göras till tillsynsmyndigheten.

STADSBILD

Den nya bebyggelsens utformning är mycket viktig utifrån både påverkan på stadsbilden och på kulturmiljön. Förutom att vara placerad i direkt anslutning till Medborgarhuset med sin karaktäristiska utformning och Lilla Teatern som visar hur Eslöv har utvecklats över tid är den föreslagna tillbyggnaden väl synlig från järnvägen. Den nya byggnaden blir en viktig del i entrén till Eslöv.

Val i gestaltning och placering av byggnaden har utgått från att komplettera den befintliga miljön och tillföra riksintresset ytterligare en årsring av Eslövs utveckling. Läs mer under ”Påverkan på riksintresse”.

ARKEOLOGI

Det finns inga kända fornlämningar finns inom området. I det fall fornlämningar påträffas i samband med markarbeten ska dessa, i enlighet med 2 kap 10§ kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

SOLFÖRHÅLLANDEN

Tillbyggnaden medför inga negativa konsekvenser för omgivningen med avseende på skuggning. Bostadsbebyggelsen söder om tillbyggnaden kommer inte att skuggas och skuggningen av Medborgarhuset är mycket begränsad på grund av att större delen av byggnaden ligger mer än 20 meter från Medborgarhuset.

TRAFIK

Den nya byggnaden kommer att innebära en liten ökning av trafik till Kulturskolan då hela verksamheten samlas på en plats. Södergatan har en stor kapacitet och kommer inte påverkas negativt av den föreslagna tillbyggnaden.

Byggnaden kommer ta i anspråk befintliga parkeringsplatser, men tillgången till parkering i området är god vilket innebär att detta inte påverkar möjligheten till parkering. 16 parkeringsplatser tas i anspråk vid detaljplanens genomförande varav 9 parkeringsplatser kan ersättas.

BEFINTLIG TEKNISK FÖRSÖRJNING

Genomförande av planen innebär en ökad kapacitetsbelastning på befintliga vatten och avloppsnät och elnät. Båda näten bedöms klara kapacitetsbelastningen.

Befintliga ledningar inom planområdet kan behöva flyttas. Flytt ska bekostas av den som initierar behovet av flytt.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Risk

Närheten till Södra stambanan innebär att skyddsåtgärder har införts i planen för att uppfylla krav på hälsa och säkerhet.

SOCIALA KONSEKVENSER

God bebyggd miljö

Ny tillbyggnad är noggrant studerad och tillför värden till både området och Eslöv i stort. Den nya byggnaden tillför en ny årsring till Eslöv utan att påverka riksintresset för kulturmiljö negativt.

Befolkning och service

Tillbyggnaden innebär att Kulturskolans uppskattade verksamhet kan fortsätta utvecklas vilket är positivt för framför allt Eslövs barn och unga.

Barnkonventionen

Genomförande av planen innebär att Kulturskolans verksamhet samlas och kan utvecklas vilket är positivt för barn och unga. Kulturskolan är en populär verksamhet med aktiviteter från cirkus till musik och är positivt för barns och ungas hälsa, så väl fysisk och psykisk. Som nämnt ovan är det också positivt för barn och ungas utveckling att kunna ta sig för egen hand till sin fritidsverksamhet då det utvecklar självständigheten.

Tillgänglighet

Vid utarbetande av planförslaget har kravet på god tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade beaktats. Hur kraven på tillgänglighet i 8 kap 4§ (byggnader) och 8 kap 9 § PBL (tomter) i detalj kommer att tillgodoses avgörs i samband med byggnads- och markprojekteringen och därmed vid kommande bygglovsprövning. Planförslaget innebär att tillgänglighetskraven enligt ovan kan uppfyllas.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planen handläggs med standardförfarande. När detaljplanen för Åkermannen 10, 11 och del av 14 vinner laga kraft upphävs i dag gällande plan inom motsvarande område.

Genomförandetid

Planen har en genomförandetid på 5 år från det datum den får laga kraft.

Före genomförandetidens utgång får detaljplanen ändras eller upphävas, mot berörda fastighetsägares bestridande, endast om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen. Efter genomförandetidens utgång får planen ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen beaktas (PBL 4 kap 40§).

Planekonomi

Planavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören, vilket innebär att ingen planavgift ska tas ut i samband med bygglov. I planavtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning gällande detaljplanearbetet. Byggaktören bekostar undersökningar och utredningar som erfordras för detaljplanens framtagande och genomförande.

Den som initierar ledningsomläggningar har ansvar att ombesörja och bekosta dessa, såvida inte annat överenskommit. Anslutning till kommunens allmänna vatten- och avloppsledningar skall ske enligt antagen taxa.

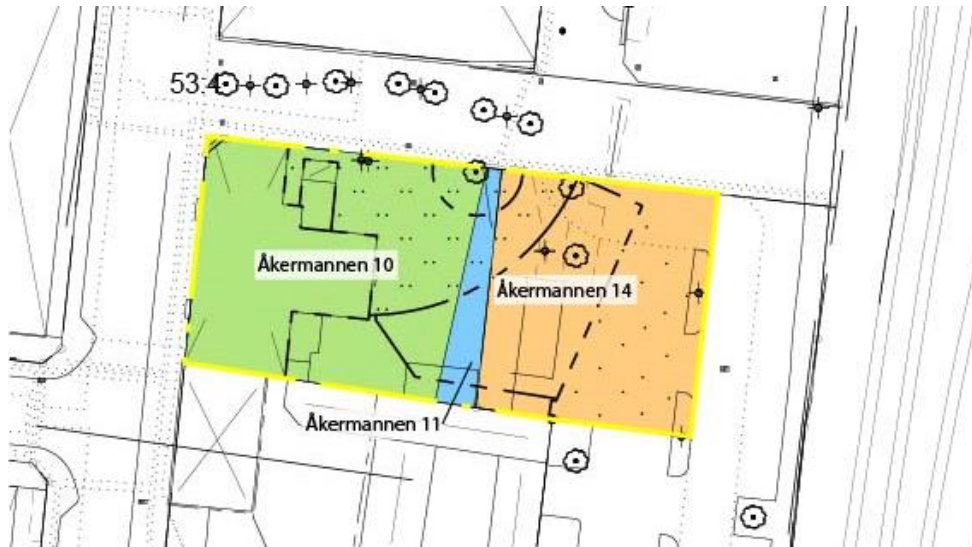
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Fastighetsbildningsåtgärder

Planområdet omfattar fastigheterna Åkermannen 10, 11 och del av Åkermannen 14. Planen förutsätter att fastighetsbildning sker så att en fastighet med ändamålet kulturskola bildas. Ett sätt att uppnå detta är överföring av Åkermannen 11 och del av Åkermannen 14 till Åkermannen 10. Se nedan tabell och kartbild på nästa sida.

Fastighetsreglering prövas vid lantmäteriförrättning enligt fastighetsbildningslagen (1970:988). Ansökan om fastighetsreglering görs till Lantmäteriet.

Färg	Ändamål i DP/Beskrivning	Areal (m ²)	Från fastighet	Till fastighet
Blå	Kulturskola	95	Åkermannen 11	Åkermannen 10
Orange	Kulturskola	740	Åkermannen 14	Åkermannen 10

Karta som visar fastighetsbildningsåtgärder. Efter fastighetsbildningsåtgärder kommer hela planområdet tillhöra Åkermannen 10 (grön markering).

Ansökan om lantmäteriförrättning

Fastighetsägaren ansvarar för att ansöka om erforderliga fastighetsbildningsåtgärder hos Lantmäteriet. Med ansökan följer lantmäterikostnader. Lantmäterikostnader åläggs den som har nytta av åtgärden om inte annat överenskommits.

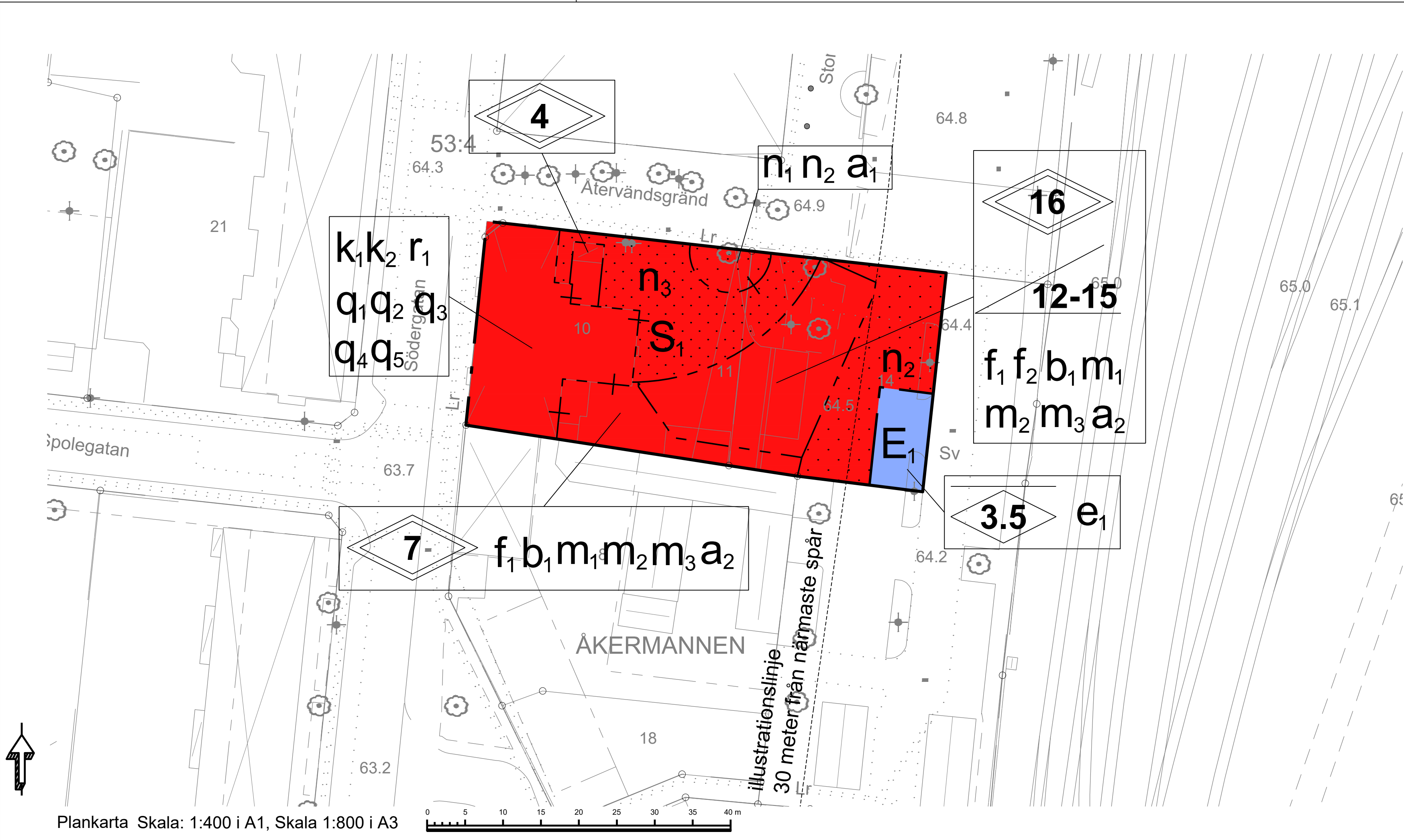
Planhandlingarna har upprättats av Josefin Brodén, planeringsarkitekt FPR/MSA och Hilda Hallén, arkitekt MSA för Radar arkitektur och planering AB.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

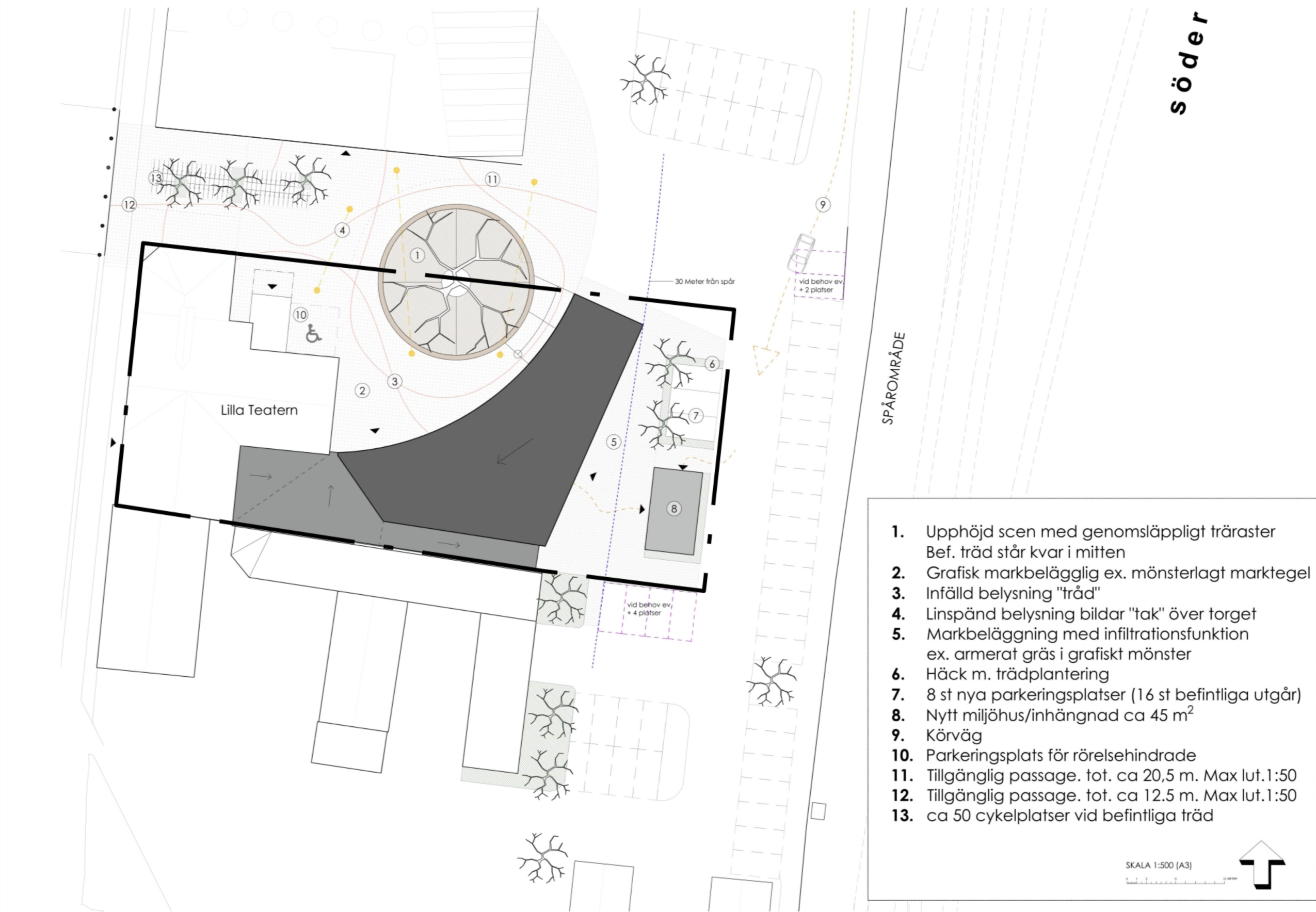
**Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen**

Katarina Borgstrand
Avdelningschef
Tillväxtavdelningen

Mikael Vallberg
Planchef
Tillväxtavdelningen

Plankarta Skala: 1:400 i A1, Skala 1:800 i A3

Illustrationsplan (Kamikaze Arkitekter)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

— — — — —	Planområdesgräns
- - - - -	Användningsgräns
— — — — —	Egenskapsgräns
- - - + - - +	Administrativ och egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark, 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

E _i	Miljöhus.
S _i	Kulturskola.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

e _i	Största byggnadsarea är 50 m ²
.....	Marken får inte förses med byggnad

Utformning, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

f ₁	Fasad ska utformas i trä och delas upp i vertikala band
f ₂	Byggnad ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet
3.5	Högsta nockhöjd i meter
0.0	Högsta totalhöjd i meter
12-15	Takvinkeln får vara mellan de angivna gradtalen

Utförande, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

b _i	Byggnad ska uppföras med radonskyddad grundläggning
----------------	---

Markens anordnande och vegetation, 4 kap. 10 §

n _i	Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk
n ₂	Minst 75 procent av marken ska vara genomsläpplig
n ₃	Markbeläggning ska ha detaljer i tegel

Dagvatten ska omhändertas och fördröjas inom kvartersmark

Skydd av kulturvärden, 4 kap. 16 § 1 st 3 p.

q _i	Byggnadens ursprungliga byggnadsdelar i salong med teaterscen (parkettgolv, profilerade sockellister, profilerade fönsterbänkar, marmorerade kolonner, dekorativt utformade ventilgaller, järnkolonn) ska bevaras
q ₂	Byggnadens ursprungliga byggnadsdelar i södra trapphallen och övre foajén (golv och trappa i terrazzo, ursprungliga ledstänger i lackad ek, ursprungliga spegeldörrar, profilerade sockellister) ska bevaras
q ₃	Byggnadens ursprungliga spegeldörrar, profilerade dörrfoder, profilerade fönsterbänkar och profilerade golvlistor i övriga delar interiört ska bevaras

q ₄	Fasader i rött tegel med lisener och gesimser i accentuerande gult tegel samt sockel i natursten ska bevaras .
q ₅	Återställande av igensatta fönster genom upptagning av dessa i fasad undantas
q ₆	Skylt med dekorativt murad inramning mot Södergatan ska bevaras. Text får till innehållet ändras

Rivningsförbud, 4 kap. 16 § 1 st 4 p.

r _i	Byggnad får inte rivas
----------------	------------------------

Varsamhet, 4 kap. 16 § 1 st 2 p.

k _i	Fönster och dörrar ska till form, material, indelning och proportioner bibehållas till sin utformning
k ₂	Takets form och lutning samt det utskjutande taksprånget med synliga taktassar ska bibehållas

Skydd mot störningar, 4 kap. 12 § 1 st 2 p.

m _i	Utrymningsvägar ska finnas i riktning från järnväg
m ₂	Luftintag ska placeras högt upp på fasad som vetter bort från järnväg
m ₃	Yttervägg ska utföras i lägst brandteknisk klass EI 30 samt glaspartier ska utföras i lägst EW 30

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid, 4 kap. 21 §

Genomförandetiden är 5 år

Ändrad lovplikt, 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

a _i	Marklov krävs för fällning av träd. Träd ska ersättas med ett nytt träd med en minsta omkrets om 50 cm
----------------	--

Villkor för startbesked, 4 kap. 14 § 1 st 4 p.

a ₂	Startbesked får inte ges förrän markföroreningar har avhjälpits
----------------	---

Upplysningar

Planbestämmelser rörande skydd av kulturvärden (q), rivningsförbud (r) och varsamhet (k) finns beskrivna i planbeskrivning under "Kulturmiljö"

	Till planen hör: ■ Grundkarta (Upprättad februari 2022) ■ Planbeskrivning ■ Fastighetsförteckning (Upprättad februari 2022) ■ Illustrationsplan ■ Samrådsredogörelse ■ Granskningsutlåtande	
	Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv Eslövs kommun Skåne län	Samrådshandling Granskningshandling ■ Antagandehandling
Upprättad 2022-09-06 KS.2020.0446		PLANFÖRFARANDE ■ Standardförfarande Utkat förfarande Enkelt förfarande
Katarina Borgstrand Avdelningschef Kommunledningskontoret	Mikael Vallberg Planchef Tillväxtavdelningen	
Antagen av Beslutande instans Antagandedatum	Laga kraft	Plan nr

KUND

ESLÖVS KOMMUN

TILLBYGGNAD KULTURSKOLAN, ESLÖV

MARKTEKNISK UNDERSÖKNINGSRAPPORT (MUR) -
GEOTEKNIK

2021-04-23

TILLBYGGNAD KULTURSKOLAN, ESLÖV

Markteknisk undersökningsrapport (MUR) - geoteknik

KUND

Eslövs Kommun

KONSULT

WSP Samhällsbyggnad

Box 574

WSP Sverige AB

201 25 Malmö

Besök: Jungmansgatan 10

Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Geotekniker, UA, HL

Edgar Rodriguez

Tel: +46 73 0718961

E-post: edgar.rodriguez@wsp.com

UPPDRAGSNAMN
Tillbyggnad Kulturskolan, Eslöv

UPPDRAGSNUMMER
10317597

FÖRFATTARE
Edgar Rodriguez

DATUM
2021-04-23

ÄNDRINGSDATUM

Granskad av
Bo Westerlund

Godkänd av
Edgar Rodriguez

ÄNDRINGSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 ALLMÄNT	5
1.1 OBJEKT	5
1.2 DOKUMENTETS SYFTE	6
1.3 UNDERLAG FÖR UNDERSÖKNING OCH REDOVISNING	6
1.3.1 Tidigare undersökningar	6
1.4 STYRANDE DOKUMENT	6
2 GEOTEKNISK KATEGORI	8
3 ÖVERSIKT BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	8
3.1 TOPOGRAFI, YTBESKAFFENHET OCH MARKANVÄNDNING	8
3.2 BEFINTLIGA LEDNINGAR OCH KONSTRUKTIONER	9
4 MARKTEKNISKA UNDERSÖKNINGAR	11
4.1 POSITIONERING	11
4.2 GEOTEKNIK	11
4.2.1 Fältundersökningar	11
4.2.2 Laboratorieundersökningar	12
4.3 HYDROGEOLOGI	12
4.3.1 Fältundersökningar	12
4.4 MILJÖTEKNIK	13
4.5 MARKRADON	13
4.5.1 Fältundersökningar	13
5 HÄRLEDDA VÄRDEN	14
5.1 UNDERLAG FÖR FRAMTAGANDE AV HÄRLEDDA VÄRDEN	14
5.2 HÅLLFASTHETSEGENSKAPER	14
5.3 DEFORMATIONSEGENSKAPER	16
5.4 HYDROGEOLOGISKA EGENSKAPER	17
5.5 MILJÖTEKNISKA EGENSKAPER	17
5.6 ÖVRIGA EGENSKAPER	17
6 VÄRDERING AV UNDERSÖKNING	18
7 REDOVISNING	19

BILAGOR

Bilaga 1	Fältrapport
Bilaga 2	Laboratorieprotokoll
Bilaga 3	CPTU Conradutvärdering
Bilaga 4	Härledda värden
Bilaga 5	Grundvattenrör protokoll
Bilaga 6	Kalibreringsprotokoll

RITNINGAR

Ritningsnummer	Typ	Skala	Format
G-10-1-01	Plan	1:200	A1
G-10-2-01	Sektion A-A, B-B, och enskilt borrhål 21W03	1:100	A1

1 ALLMÄNT

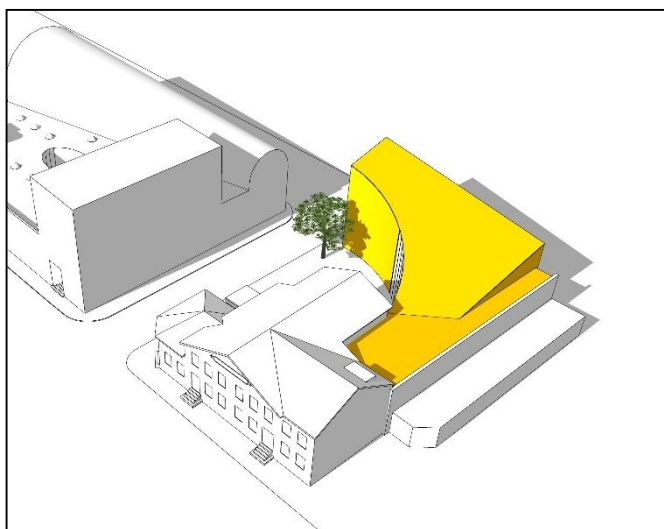
1.1 OBJEKT

WSP Sverige AB har på uppdrag av Serviceförvaltningen/Byggprojektavdelningen i Eslövs Kommun, utfört en geoteknisk undersökning och en radonundersökning för rubricerat objekt, se **Figur 1.1–1.3**.

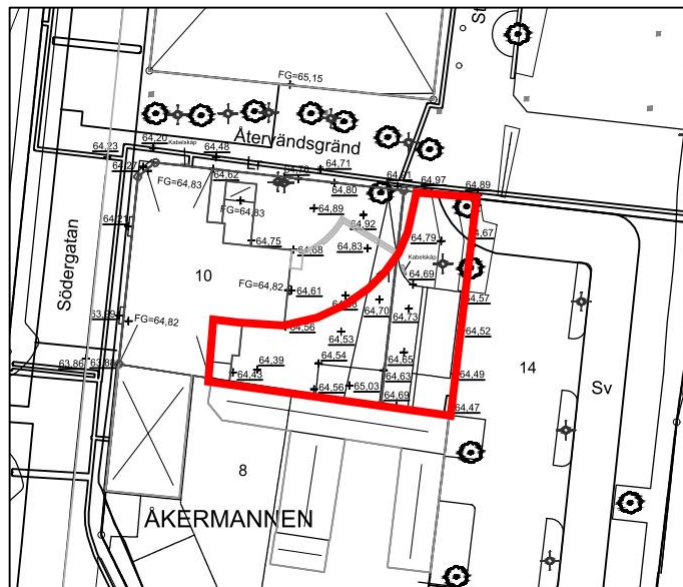
På aktuell fastighet planeras en tillbyggnad i 2-3 plan utan källare med anslutning till den gamla byggnaden Lilla Teatern, se **Figur 1.2**. Byggnadsmåtten är ca 32x28 m (största längd och bredd) med båge, se **Figur 1.3**. Runt byggnad kommer det främst vara asfalterade ytor till norr och öst samt en grönyta till väst.

Figur 1.1. Aktuellt område för geoteknisk undersökning (Lantmäteriet, bilddatum 2021-03-18).

Figur 1.2. Planerade byggnad i gul. (Urklipp från fågelperspektiv).

Figur 1.3. Planerade tillbyggnad visas i röd markering. (Urklipp från situationsplan).

1.2 DOKUMENTETS SYFTE

Denna utredning och detta dokument har till syfte att dokumentera de geotekniska förutsättningarna som ska ligga till underlag för fastställande av detaljplan.

Begränsningar

Föreliggande handling redovisar enbart resultat från utförda undersökningar.

1.3 UNDERLAG FÖR UNDERSÖKNING OCH REDOVISNING

Följande underlag har använts för planering av fältundersökningen:

- Ledningsunderlag, erhållet från beställare, ledningsägare i området och webbtjänsten ledningskollen.se
- Jordartskarta, erhållet från Sveriges geologiska undersökning (SGU)
- Fastighetskarta och flygbilder (Lantmäteriets)

Som underlag för redovisning av geotekniska undersökningar har ritningar tillhandahållits av Eslövs Kommun.

1.3.1 Tidigare undersökningar

Vid arkivsök i Eslövs arkiv har inga tidigare utförda geotekniska undersökningar hittats.

1.4 STYRANDE DOKUMENT

Denna rapport ansluter till SS-EN 1997-1 med tillhörande nationell bilaga. För standarder se **Tabell 1.1-1.5**.

Tabell 1.1. Planering och redovisning

Skede	Standard eller annat styrande dokument
Fältplanering	SS-EN 1997-2 och SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
Fältutförande	SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok och SS-EN-ISO 22475-1
Beteckningssystem	SGF/BGS beteckningssystem version 2001:2 och SGF kompletterat beteckningsblad 2016-11-01, SS-EN 14688-1 med tillägg SS-EN ISO 14688- 1/A1:2013

Tabell 1.2. Fältundersökningar

Metod	Standard eller annat styrande dokument
Spetstrycksondering (CPT)	SS-EN ISO 22476-1:2012, SGI Information 15; CPT-Sondering och SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
Hejarsondering (HfA)	SS-EN ISO 22476-3:2005 med tillägg SS-EN ISO 22476-2:2005/A1:2011, samt SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
Jord-bergsondering (Jb)	SGF Rapport 4:2012; Metodbeskrivning för jord- Bergsondering och SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
Skruvprovtagning (Skr)	SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
GW-observationer i bh, Hydrogeologiska metoder	SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok, SGI Information 11 Mätning av grundvattennivå och portryck

Tabell 1.3. Laboratorieundersökningar

Metod	Standard eller annat styrande dokument
Jordartsbeskrivning	SS-EN/ISO 14688-1 och SS-EN/ISO 14688-2
Materialtyp och tjälfarighetsklass	AMA Anläggning 17, tabell CB/1
Naturlig vattenkvot	SS 02 71 16, utgåva 3
Konflytgräns	SS 02 71 20, utgåva 2

Tabell 1.4. Grundvatten

Metod	Standard eller annat styrande dokument
Installation för grundvatten- mätning	SS-EN-ISO 22475-1, SS-EN 1997-2 och SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
Funktionskontroll av grund- vattenrör/portrycksmätare	SS-EN-ISO 22475-1, SS-EN 1997-2 och SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok
Avläsning av grundvatten- nivå/portryck	SS-EN-ISO 22475-1, SS-EN 1997-2 och SGF Rapport 1:2013; Geoteknisk fälthandbok

Tabell 1.5. Miljötekniska undersökningar

Metod	Standard eller annat styrande dokument
Radonmätning, jordluft	MARKUS 10 V 2.1, 2013-10-17

2 GEOTEKNISK KATEGORI

Omfattningen av undersökningen är planerad för grundläggning i geoteknisk kategori 2 (GK2).

3 ÖVERSIKT BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 TOPOGRAFI, YTBESKAFFENHET OCH MARKANVÄNDNING

Undersökningsområdet ligger i Eslövs centrum.

I dagsläget består undersökningsområdet av bebyggt mark, asfalterade och gröna ytor med träd och buskage, se **Figur 3.1–3.4**.

Undersökningsområdet angränsas i väst av befintlig byggnad (Lilla Teatern) och i söder av en två-våningsbyggnad. Norr om undersökningsområdet angränsar GC väg Återvändsgränd. Järnvägen och dess staket angränsar öster om undersökningsområdet.

Undersökningsområdet är mestadels platt med varierande marknivåer mellan ca +64,5 och + 64,8.

Figur 3.1. Vy mot norr som visar den gröna ytan med träd och buskage.

Figur 3.2. Asfalterad yta inom undersökningsområdet.

Figur 3.3. Vy mot söder som visar den befintlig två våningsbyggnad samt en betongplatta.

Figur 3.4: GC väg Återvändsgränd med vy mot väst/Södergatan. Till vänster av bilden visas en del av Lilla Teatern.

3.2 BEFINTLIGA LEDNINGAR OCH KONSTRUKTIONER

Befintliga byggnader finns på östra och södra delarna av området. Lantmäteriets flygbild från 1970 visar på ett hus i undersökningsområdets östra del som inte längre finns kvar, se **Figur 3.5**.

Ledningar finns i marken, se **Figur 3.6**. Interna belysningsledningar finns vid punkt 20W02 och 20W03.

Figur 3.5. Röd markering visar på undersökningsområdet med huset som inte finns kvar i östra delen (Urklipp från Lantmäteriets flygbild från 1970).

Figur 3.6. Ledningskart, urklipp från uppritad borrplan. Interna ledningar är inte redovisade.

4 MARKTEKNISKA UNDERSÖKNINGAR

4.1 POSITIONERING

Inmätning av geotekniska sonderingspunkter samt punkter för markradon har utförts av WSP Sverige AB i mars 2021. Inmätningen utfördes av Kristian Westlund.

Inmätning av undersökningspunkterna har utförts med GPS handenhet Leica Zeno 5 och antenn Leica Zeno GG03. Inmätningen motsvarar mättningsklass B enligt SGF Rapport 1:2013, Geoteknisk Fälthandbok.

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 13 30

Höjdsystem: RH 2000

4.2 GEOTEKNIK

4.2.1 Fältundersökningar

WSP Sverige AB har i mars 2021 utfört geotekniska fältundersökningar för rubricerat projekt. Resultat av undersökningarna redovisas på tillhörande ritningar G-10-1-01 och G-10-2-01.

Fältundersökningen har utförts av fältgeoteknikerna Kristian Nilsson, Kristian Westlund och Edgar Rodriguez, på WSP Sverige AB.

Utförda sonderingar, in situ-försök och provtagningar

Utförda undersökningar redovisas i **Tabell 4.1**.

Tabell 4.1. Utförda fältundersökningar

Sondering/provtagning	antal	typ/anmärkning
Hejarsondering (Hfa)	3	Tidigt stopp i 21W02-21W05 pga betong/gamla fundament rester.
Jordbergsondering (JB-2)	1	Utförd i 21W05 för att bekräfta djupet på hinder (betong/gamla fundament rester).
Spetstrycksondering (CPT)	2	Förborring genom fyllnadsmassor. Stopp i fyllnadsmaterial i punkt 21W04.
Skruvprovtagning (Skr)	5	Tidigt stopp i punkter 21W02-21W05. 21W04 kompletterad med foderrör pga betong/gamla fundament rester.

I de jordprover som analyserats ur geoteknisk synpunkt har inga indikationer på miljöföroreningar påträffats (såsom avvikande färg eller lukt). Dock har jordprover tagits för miljöanalys. Resultat för miljöanalys redovisas i rapport *PM Miljöteknisk markundersökning Kulturskolan, Eslöv*.

Utförda fältundersökningar redovisas i Fältrapport Bilaga 1.

Kalibrering och certifiering

I Tabell 4.2 redovisas använd utrustning. Kalibreringsprotokoll lämnas på begäran.

Tabell 4.2. Sammanställning utrustning och kalibrering

Utrustning	Kalibrerad datum
Borrvagn GEOTECH 605	2020-08-12
CPT-spets 51601	2020-10-15

Provhantering

Störda prover har tagits upp med skruvprovtagare, placerats i provtagningspåsar och benämnts i fält.

Provtagning och hantering av jordprover har utförts enligt SGF Rapport 1:2013 Geoteknisk Fälthandbok.

4.2.2 Laboratorieundersökningar

WSP Sverige AB har under april 2021 utfört geotekniska laboratorieundersökningar för rubricerat projekt.

Laboratorieundersökningen utfördes av Patrick Zens på WSPs geo laboratorie i Malmö.

Resultatet av utförda laboratorieundersökningar redovisas i Bilaga 2.

Utförda undersökningar

I **Tabell 4.3** redovisas utförda laboratorieundersökningar.

Tabell 4.3. Sammanställning av utförda laboratorieundersökningar

Metod	antal	typ/anmärkning
Jordartsbestämning	3	21W01, 21W04
Tjälfarlighetsklass	3	21W01, 21W04
Vattenkvot	3	21W01, 21W04
Konflytgräns	3	21W01, 21W04

Provförvaring

Jordproverna har efter mottagande på laboratoriet förvarats i kylrum. Proverna sparas i 6 månader efter utförd rutinundersökning i rumstemperatur.

4.3 HYDROGEOLOGI

4.3.1 Fältundersökningar

Hydrogeologiska undersökningar har utförts vid samma tillfälle och av samma fältpersonal som de geotekniska undersökningarna.

Utförda undersökningar

Tabell 4.4. Utförda fältundersökningar

Metod	antal	typ/anmärkning
Grundvattenrör (Rö)	2	PEH 50mm

Utrustning

Öppna grundvattenrör av typen plast (PEH) är försedda med filter och låsbart lock. Samtliga grundvattenrör har försetts med filtersand och tätats i markytan med bentonitblandning.

Information om installerade grundvattenrör redovisas i **Tabell 4.5** nedan:

Tabell 4.5. Installerad utrustning

Gvr-ID	Typ [mtrl, Ø]	Total rörlängd [m]	Uppstick [m]	Spetsdjup u. my [m]	Installationsdatum [ÅÅÅÅ-MM-DD]
20W01GV	PEH 50 mm	4,0	-0,1	4,1	2021-03-11
20W04GV	PEH 50mm	4,2	-0,1	4,3	2021-03-16

4.4 MILJÖTEKNIK

Miljöprovtagning har utförts i sammanband med den geotekniska fältundersökningen. Miljöundersökningar redovisas i *PM Miljöteknisk markundersökning Kulturskolan, Eslöv*.

4.5 MARKRADON

4.5.1 Fältundersökningar

WSP Sverige AB har i mars 2021 utfört markradonundersökningar för rubricerat projekt. Lägen för undersökningspunkterna i plan redovisas på ritning G-10-1-01.

Fältundersökningen har utförts av Edgar Rodriguez, på WSP Sverige AB.

Utförda undersökningar

Tabell 4.6. Utförda undersökningar

Mätningssmetod	antal	typ/anmärkning
Emanometer	4	Radonmätningar utförd med Markus 10 (Gammadata) i punkter 20W01-20W04.

Utförda fältundersökningar redovisas i Fältrapport Bilaga 1. Resultaten redovisas i **Tabell 5.3**.

Kalibrering och certifiering

I Tabell 4. redovisas använd utrustning. Kalibreringsprotokoll lämnas på begäran.

Tabell 4.7. Utrustning och kalibrering

Utrustning	Kalibrerad datum
Markus 10, ID M8922	2018-09-10

5 HÄRLEDDA VÄRDEN

Sammanställning av härledda värden redovisas i Bilaga 4.

5.1 UNDERLAG FÖR FRAMTAGANDE AV HÄRLEDDA VÄRDEN

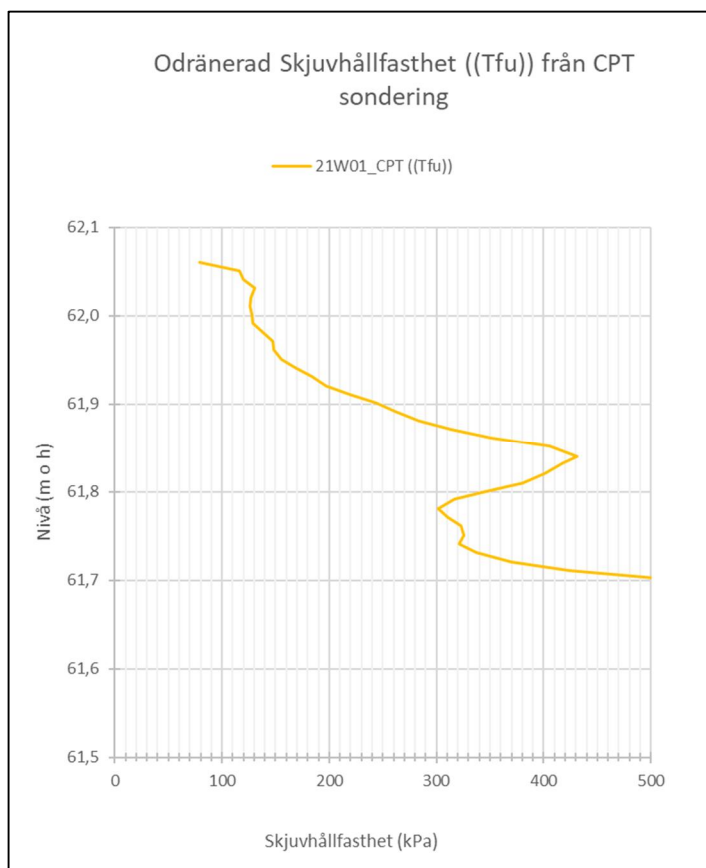
Resultaten från CPTu-sonderingar har utvärderats med programvaran Conrad, version 3.1.1, enligt "SGI Information 15, rev. 2007, CPT-sondering" med forcerad jordartstolkning från skruvprovtagning och antagna densitets parametrar. Relevanta resultat från CPTu-sonderingar redovisas i Bilaga 4.

Resultaten från hejarsonderingar har utvärderats enligt TDOK 2013:0668.

5.2 HÅLLFASTHETSEGENSKAPER

Odränerad skjuvhållfasthet

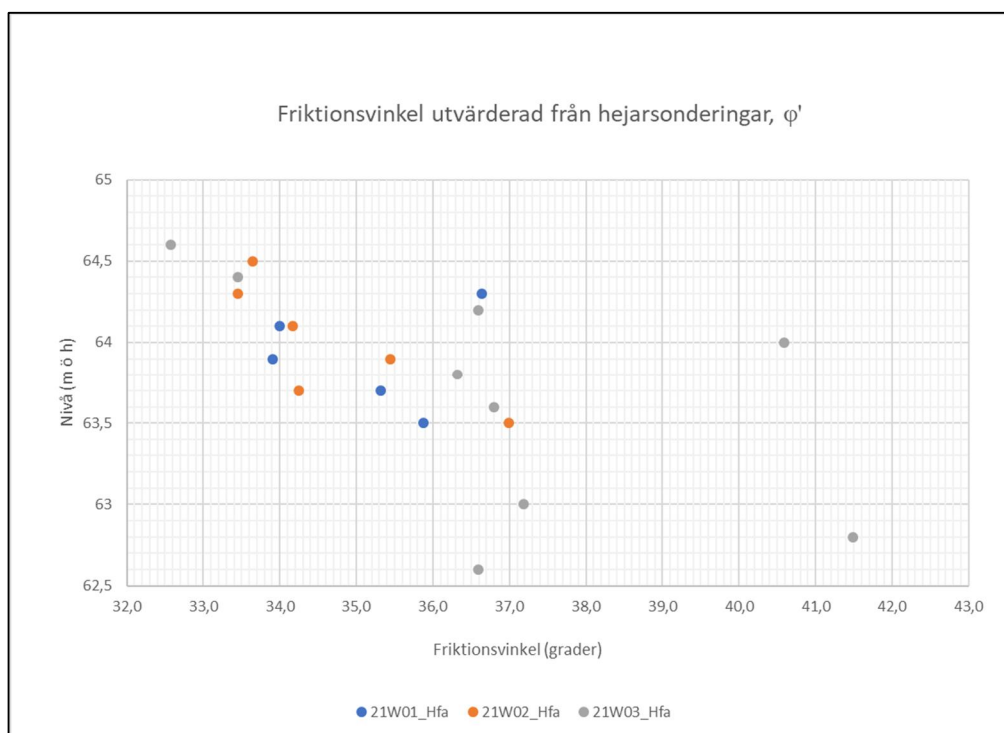
Sammanställning av härledda värden, baserade på utförda CPT-sonderingar redovisas i **Figur 5.1 och 5.2**.

Figur 5.1. Sammanställning av utvärderad odränerad skjuvhållfasthet.

Friktingsvinklar

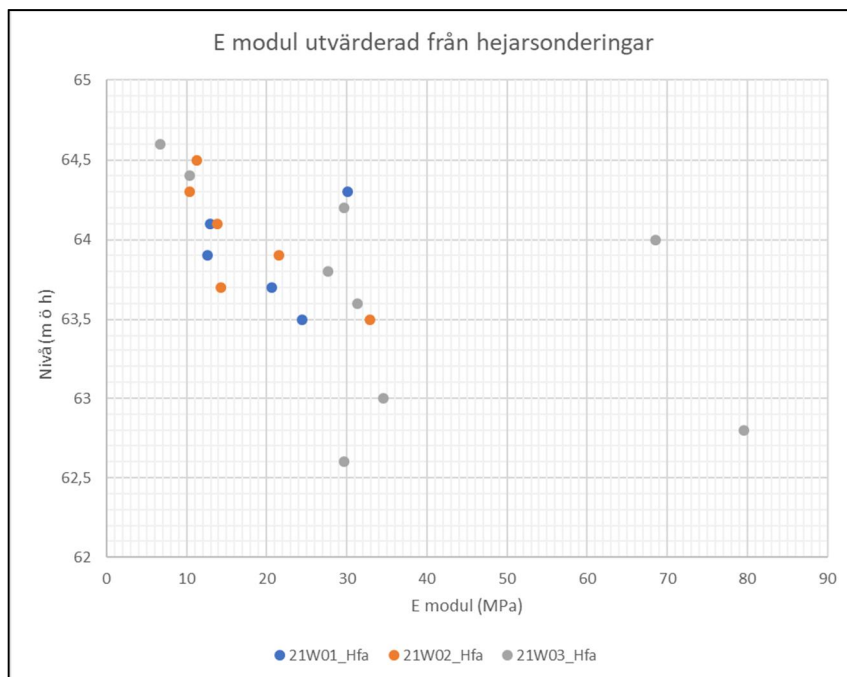
Sammanställning av härledda värden, baserade på utförda hejarsonderingar redovisas i **Figur 5.2**.

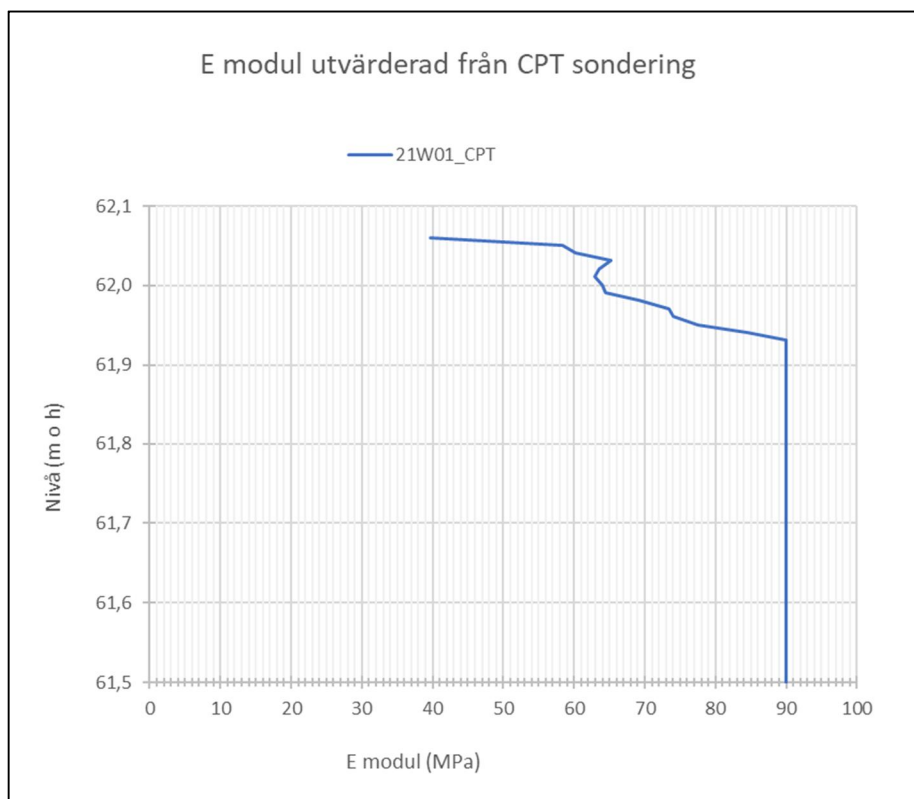
Figur 5.1. Sammanställning av friktionsvinklar utifrån hejarsonderingar.

5.3 DEFORMATIONSEGENSKAPER

Sammanställning av deformationsegenskaper, baserade på utförda hejarsonderingar, redovisas i **Figur 5.3**. Sammanställning på utförda CPTu-sonderingar redovisas i **Figur 5.4**. En begränsning satts på E modul=90MPa.

Figur 5.3. Sammanställning av E modul utifrån hejarsonderingar

5.4 HYDROGEOLOGISKA EGENSKAPER

Två grundvattenrör har installerats i punkt 21W01 och 21W04 och vattennivån har utlästs till 1,9 meter (2021-03-30) samt 2,2 meter (2021-03-03) under markytan.

Grundvattenmätningar i installerade grundvattenrör och observerad grundvattenyta i skruvprovtagningshål redovisas i **Tabell 5.1** och **Tabell 5.2**.

Tabell 5.1. Sammanställning grundvattenmätningar i grundvattenrör

Gvr-ID	Marknivå	Datum avläsning [ÅÅÅÅ-MM-DD]	Djup under markyta [m]	GV-nivå [RH 2000]
21W01GV	+64,5	2021-03-11	2,8	+61,7
		2021-03-30	2,3	+62,2
21W04GV	+64,7	2021-03-16	Torr	Torr
		2021-03-30	2,1	+62,6

Tabell 5.2. Sammanställning observerad vattenyta i skruvprovtagningshål

Punkt-ID	Datum avläsning [ÅÅÅÅ-MM-DD]	Observerad GVV [m under my]	Grundvattennivå [RH 2000]
21W01	2021-03-11	2,8 m	+61,74
21W04	2021-03-16	3,0 m	+61,74

5.5 MILJÖTEKNISKA EGENSKAPER

Mätresultat radonmätning enligt Tabell 5.3. För miljöanalyser se *PM Miljöteknisk Markundersökning Kulturskolan, Eslöv*.

Tabell 5.3. Mätresultat för markradon uppmätt i jord med Emanometer

Undersöknings-punkter	*Radongashalt (kBq/m ³)	Jordart	Anmärkning
21W01	11	F/Sandjord	Normalradonmark
21W02	60	F/Sandjord	Högradonmark
21W03	27	F/Sandjord	Normalradonmark
21W04	46	F/Sandjord	Normalradonmark

5.6 ÖVRIGA EGENSKAPER

Materialtyper och tjälfarlighetsklasser för jordens egenskaper enligt **Tabell 5.4**.

Tabell 5.4. Jordens egenskaper

Material	Materialtyp	Tjälfarlighetsklass
Mullhaltig sand	5B	4
Grusig sand	2	1
Lerig sandmorän	3B	2
Sandig lermorän	4B	3

6 VÄRDERING AV UNDERSÖKNING

Sondering är utförd i 5 stycken punkter. Skruvprovtagningen i punkter 21W01 och 21W04 visar på fyllnadsmassor som underlagras av sandig lermorän och lerig sandmorän. Den geologiska jordartskartan bestyrker de geotekniska undersökningarnas resultat.

I undersökningspunkter 21W02-21W05 fick hejarsonderingar ytliga stopp på grund av betong rester från huset som inte finns kvar.

På grund av de ytliga stoppen i alla hejarsonderingar, utfördes komplettering med jordbergsondering i undersökningspunkt 21W05 samt skruvprovtagning med foderrör i 21W04. Jordbergsonderingen och skruvprovtagningen med foderrör visar på att betong rester ligger mellan ca 0,7–3,5 m under markyta. Jordbergsondering utförd i punkt 20W05 visar på ett betongblock ca 0,5 m tjock.

Förborring till CPTu- sonderingar gjordes i undersökningspunkter 21W01 och 21W04 för att kunna bekräfta fasthet i de underliggande lager av lermorän och lerig sandmorän. CPTu-sondering i punkt 21W04 har inte utvärderats pga stopp i fyllnadsmaterialet.

Vid sammanställning av utförda geotekniska undersökningar erhålls en viss spridning och i vissa fall avvikande enstaka värden sinsemellan resultatet från de olika undersökningsmetoderna. Orsaken till spridningen och skillnader är alltifrån olika noggrannheter mellan mätmetoder till maskinella och yttre faktorer (exv. hantering och störning av jordprover etc.) som i enstaka fall kan medföra avvikande uppmätta värden. Dock anses erhållna värden för spridning i hållfasthets- och deformationsegenskaper vara normala.

Laboratorie bedömningar av jordarter är ej redovisad i ritningar eftersom det finns en viss skillnad mellan fältgeoteknikernas och labbgeoteknikernas bedömningar av moränjord. Labbgeoteknikernas bedömning av moränjord är begränsad eftersom bedömning görs på representativa störda prover. Labbgeoteknikernas jordarts bedömningar är inte avvikande med hänsyn till att lermorän och sandmorän är en blandning av lera, silt, sand och grus.

Grundvattenmätning bör utföras under en längre tidsperiod för att visa årstidsvariation. Generellt under de perioder av året då mer nederbörd faller, såsom höst och vår ligger normalt grundvattenytan närmare markytan och under torrare perioder av året, sommar och vinter, kommer grundvattenytan att ligga lägre. Kompletterande grundvattenobservationer rekommenderas för att få en bättre bild av grundvattennivån samt dess max- och minvärde.

Luftradonmätning bör också utföras under en längre tidsperiod för att visa årstidsvariation. Generellt under de perioder av året då mer nederbörd faller, såsom höst och vår har vatten en tendens att minska radonhalterna i jord.

7 REDOVISNING

Resultat från utförda fält- och laboratorieundersökningar redovisas på geotekniska plan-, profil- och tvärsektionsritningar.

Betydelsen av använda beteckningar framgår av SGF/BGS beteckningssystem, version 2001:2 med SGF kompletterat beteckningsblad 2016. Detta kan hittas på länken <http://www.sgf.net/> under fliken Kunskapsbank.

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 39 000 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare. wsp.com

WSP Sverige AB
Box 574
201 25 Malmö
Besök: Jungmansgatan 10

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

DAGBOK FÖR GEOTEKNISKT FÄLTARBETE									
Uppdragsnummer	10317597			Datum	2021-03-11				
Uppdrag	Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv			Vecka	10				
Uppdragsledare	A. Cronholm			Ort	Eslöv				
Väder	Snö			Temperatur	0+				
Borrvagn	Geotech 605 "Gonzo"				Borningsledare	Kristian Nilsson			
Säkerhetskontroll ☒	Utrustningens skick ok ☒		Stängernas raket ok ☒		Biträdande fältgeotekniker		Edgar Rodriguez		
Sonderingar	Trycksondering	32mm ☐	25mm ☐	Jb-sondering	Krontyp	Spolmedium	Arbetsid överstigande 8 timmar 1		
	Vinginstrument								
	CPT-sond nr								
Utförda utrustnings- och funktionskontroller enligt standarder									
Maskinstatus	CPT-u ☐	DPSH-a ☒	Vim ☐	Slb ☐	Skr ☒	Kv ☐	Tr ☐	Vb ☐	JB ☐
Rotationsgivare	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraftgivare	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Djupgivare	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använt CPT-filter	Mellanlägg DPSH-a ok ☒				Kontroll nollpunkt ☒				
Samtliga kalibreringsprotokoll för använd utrustning har hänvisad sökväg alternativt är bilagda fälttrapport och MUR									
Områdesbeksivning									
Plant området med buskar, träd, och asfalterade ytor.									
Övrig information: punkter som ej kan utföras, förändringar av undersökningsprogram, oförutsedda händelser tex markägare kommer ut, punktering, riggen startar ej mm.									
Sonderingar och skruvar kunde ej utföras i naturligt jord pga hård fyllning (block/betong) i punkter 20W02-20W05.									
Utförda undersökningspunkter									
Punkt	Metod	Typ GW	Startdjup	Stoppdjup	Stoppkod	Anmärkning / Nivåer för Kv och Vb, Dvb,			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W01	Skr		0,00	6,00	90				
	GV-rör	50 mm PEH							
	DPSH-A		0,00	1,19	91				
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W02	Skr		0,00	2,00	91	Tidigt stopp pga hinder			
	DPSH-A		0,00	1,54	91				
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W03	Skr		0,00	1,40	91	Tidigt stopp pga hinder			
	DPSH-A		0,00	2,33	91				
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W04	Skr		0,00	1,05	91	Tidigt stopp pga hinder			
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W05	Skr		0,00	0,55	91	Tidigt stopp pga hinder			
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									

WSP

ÖVRIGA ANMÄRKNINGAR

ÖVRIGA ANMÄRKNINGAR

ÖVRIGA ANMÄRKNINGAR

ÖVRIGA ANMÄRKNINGAR

kompletterad med foderrör 2021-03-16.

ÖVRIGA ANMÄRKNINGAR

Uppdrag

Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv

[illegible]

 Samhällsbyggnad SE-302 66 Halmstad Laholmsvägen 10 Växel: 010-722 50 00 Direkt: 010 722-1890 / -5289 Fax: +46 10 7225242					Sammanställning av Laboratorieundersökningar Projekt Tillbyggnad Kulturskolan												
					Beställare					Eslövs Kommun							
					Uppdragsnummer					10317597							
					Borrhål					21W01							
Fältundersökning					2021-03-11		ERZ		Ankomst					2021-03-31		HKN	
Provtagningsmetod		PG	Skr	Kv St I	Kv St II	Labundersökning					2021-04-13					PZS	
					Granskning					2021-04-14					ER		
Grundvattenobservation					Datum					Den-	Vatten-	Konfl.-	Sensi-	Skjuvhållfasthet	Matr.	Tjälf.-	Anm.
- m u my					2021-03-11					sitet	kvot	gräns	tivitet	(okorr.)	(omrörd)	typ ⁶⁾	
Djup	Jordartsbeskrivning ¹⁾				Eng.-förkort. ⁷⁾	ρ ²⁾	w_N ³⁾	w_L ⁴⁾	S_t ⁵⁾	τ_{fu} ⁵⁾	τ_r ⁵⁾						
m						(t/m ³)	(%)	(%)	(-)	(kPa)	(kPa)						
0,0	Gatsten (enl.fälttekn.) *																
-																	
0,1	Co																
0,1	Fyllning /mullhaltig,grusig,sandig,tegel																
-	(enl.fälttekn.) *																
0,5	F/hu,gr,sa,tegel																
0,5	Fyllning /grusig,sandig,lerig (enl.fälttekn.) *																
-																	
2,0	F/gr,sa,cl																
2,0	sandigSILTnågot grusig						9	20					4A	3			
-																	
4,0	saSi(gr)																
4,0	sandigLERMORÄN						9	19					4B	3			
-																	
6,0	saCITi																

1) Jordartsbeskrivning i enlighet med SS-EN-ISO 14688 1:2018 & SS-EN-ISO 14688 2:2004 samt BFR T21:1982

2) Skrymdensitet enligt SS 027114, utgåva 2

3) Vattenkvot enligt SS 027116, utgåva 3

4) Konflytgräns enligt SS 027120, utgåva 2

5) Skjuvhållfasthet - konförsök enligt SS 027125, utgåva 1
(avvikelse: lägsta konintrycket för 100 gramskonen är 7 mm enligt SGF:s laboratoriekommittés rekommendationer)

6) Enligt AMA Anläggning 17, Tabell DC/1

7) Enligt SGF beteckningsblad (2016-11-01)

*) enligt fälttekniker * enligt laboratoriet

 Samhällsbyggnad SE-302 66 Halmstad Laholmsvägen 10 Växel: 010-722 50 00 Direkt: 010 722-1890 / -5289 Fax: +46 10 7225242					Sammanställning av Laboratorieundersökningar Projekt Tillbyggnad Kulturskolan													
					Beställare					Eslövs Kommun								
					Uppdragsnummer					10317597								
					Borrhål					21W04								
Fältundersökning					2021-03-11		ERZ			Ankomst			2021-03-31 HKN					
Provtagningsmetod		PG	Skr	Kv St I	Kv St II	Labundersökning					2021-04-13 PZS							
					Granskning					2021-04-14 ER								
Grundvattenobservation					Datum					Den-	Vatten-	Konfl.-	Sensi-	Skjuvhållfasthet				
- m u my					2021-03-11					sitet	kvot	gräns	tivitet	(okorr.)	(omrörd)	Matr.	Tjälf.-	
Djup	Jordartsbeskrivning ¹⁾				Eng.-förkort. ⁷⁾					$\rho^{2)}$	$w_N^{3)}$	$w_L^{4)}$	$S_t^{5)}$	$\tau_{fu}^{5)}$	$\tau_r^{5)}$	typ ⁶⁾	klass ⁶⁾	Anm.
m										(t/m ³)	(%)	(%)	(-)	(kPa)	(kPa)			
0,0	Asfalt (enl.fälttekn.) *																	
-																		
0,1	Asfalt																	
0,1	FYLLNING /grusig,sandig (enl.fälttekn.) *																	
-																		
1,1	FYLLNING /betong,grusig,sandig																	
-	(enl.fälttekn.) *																	
1,1	FYLLNING /betong,grusig,sandig																	
-																		
3,5	F/betong,gr,sa																	
4,0	sandigSILTnågot lerig										8	18				4A	3	
-																		
5,0	saSi(cl)																	

1) Jordartsbeskrivning i enlighet med SS-EN-ISO 14688 1:2018 & SS-EN-ISO 14688 2:2004 samt BFR T21:1982

2) Skrymdensitet enligt SS 027114, utgåva 2

3) Vattenkvot enligt SS 027116, utgåva 3

4) Konfliktgräns enligt SS 027120, utgåva 2

5) Skjuvhållfasthet - konförsök enligt SS 027125, utgåva 1
(avvikelse: lägsta konintrycket för 100 gramskonen är 7 mm enligt SGF:s laboratoriekommittés rekommendationer)

6) Enligt AMA Anläggning 17, Tabell DC/1

7) Enligt SGF beteckningsblad (2016-11-01)

*) enligt fälttekniker * enligt laboratoriet

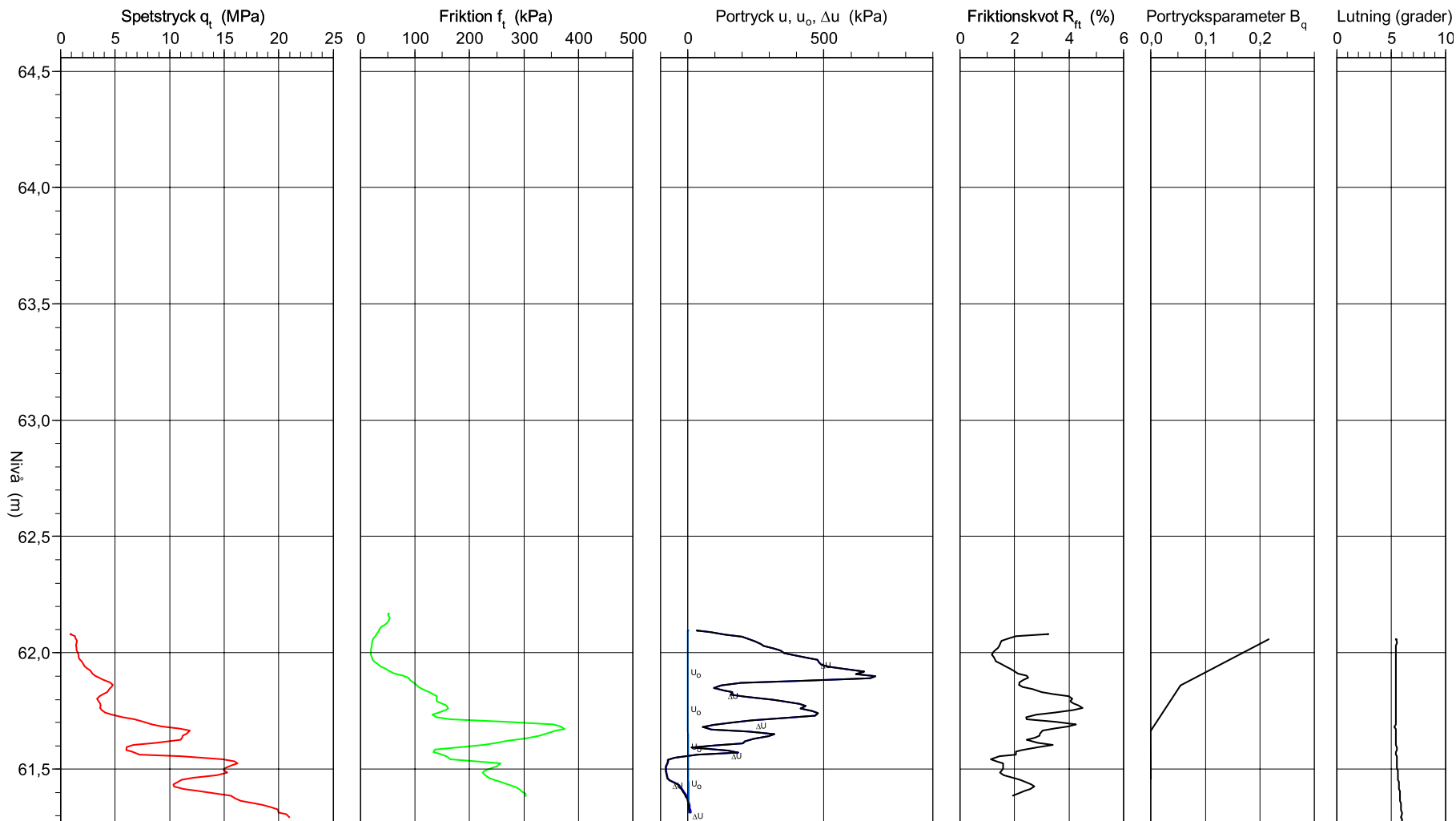
CPT-sondering utförd enligt EN ISO 22476-1

Förbörningsdjup 62,06 m
Start djup 62,06 m
Stopp djup 61,27 m
Grundvattennivå 61,74 m

Referens
Nivå vid referens 64,56 m
Förborrat material Mg:gr,sa,tegel
Geometri Normal

Vätska i filter Envi CPT olja
Borrpunktens koord.
Utrustning Envi CPT
Sond nr 51601

Projekt Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv
Projekt nr 10317597
Plats Eslöv
Borrhål 21W01
Datum 20210316

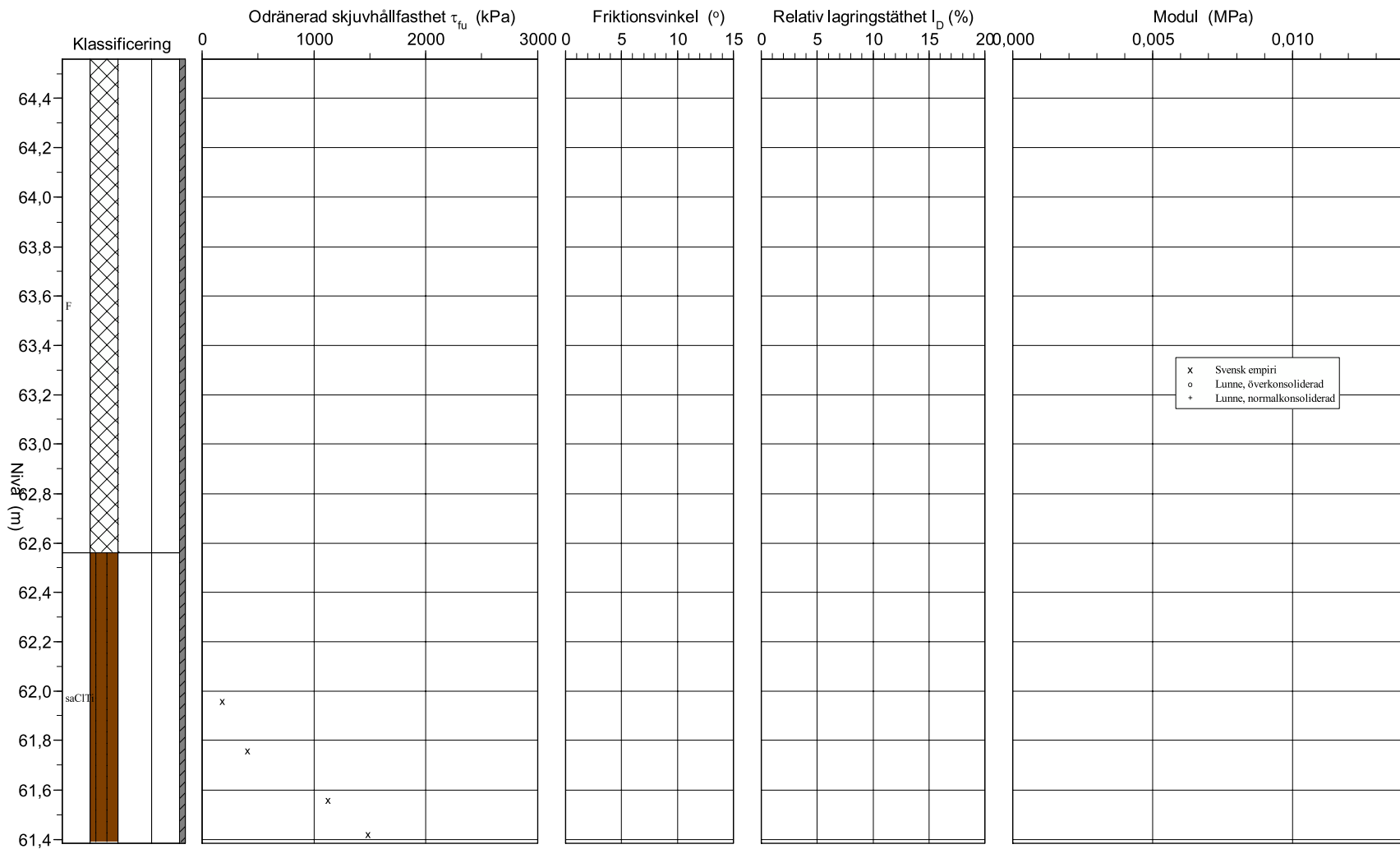
CPT-sondering utvärderad enligt SGI Information 15 rev.2007

Referens
Nivå vid referens 64,56 m
Grundvattenyta 61,74 m
Startdjup 62,06 m

Förbörningsdjup 62,06 m
Förborrat material Mg:gr,sa,tegel
Utrustning Envi CPT
Geometri Normal

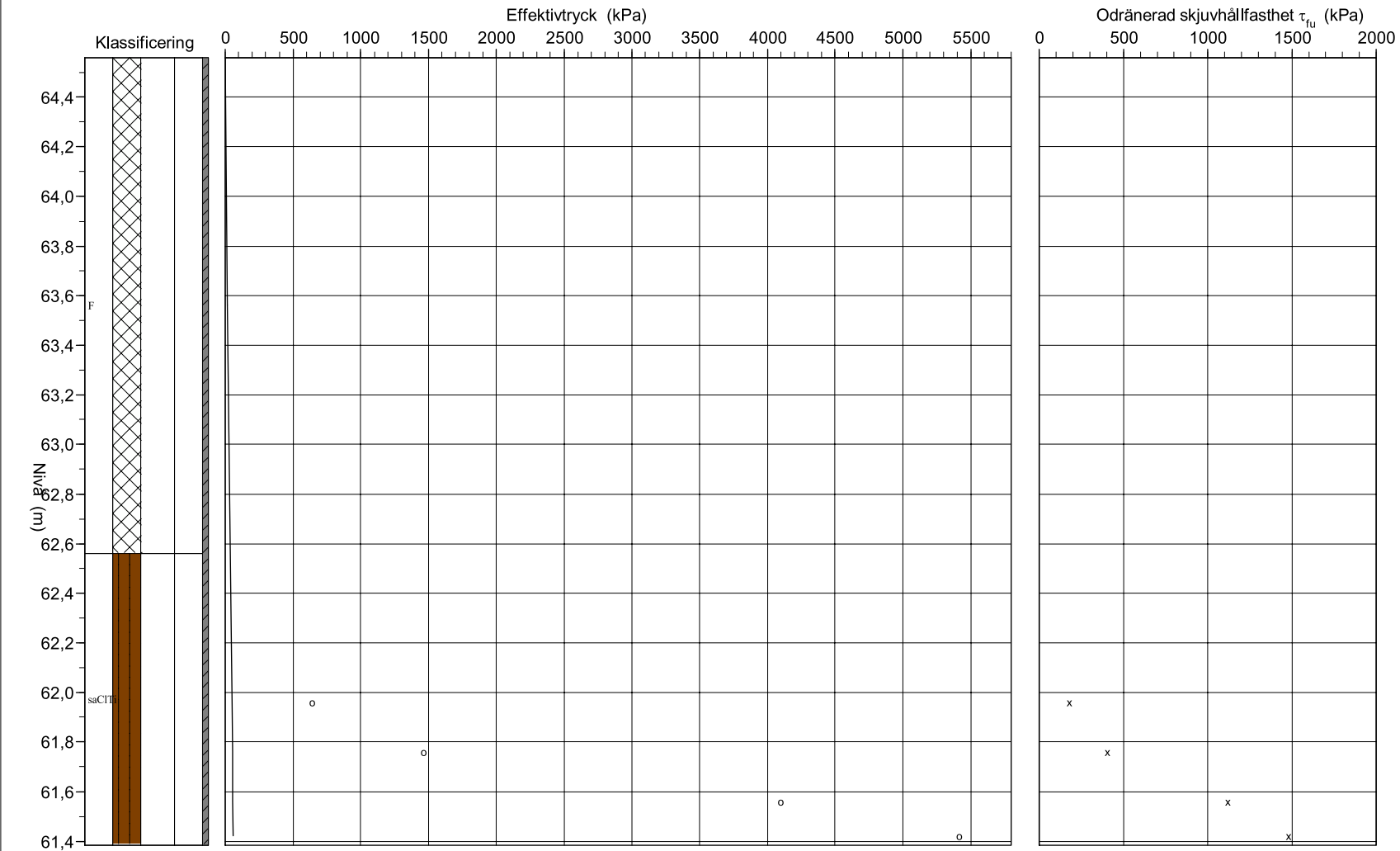
Utvärderare E. Rodriguez
Datum för utvärdering 2021-04-05

Projekt Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv
Projekt nr 10317597
Plats Eslöv
Borrhål 21W01
Datum 20210316

Referens		Förbörningsdjup	62,06 m	Utvärderare	E. Rodriguez
Nivå vid referens	64,56 m	Förborrat material	Mg:gr,sa,tegel	Datum för utvärdering	2021-04-05
Grundvattenyta	61,74 m	Utrustning	Envi CPT		
Startdjup	62,06 m	Geometri	Normal		

Projekt	Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv
Projekt nr	10317597
Plats	Eslöv
Borrhål	21W01
Datum	20210316

2021-04-09

C P T - sondering

Projekt Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv 10317597		Plats Eslöv Borrhål 21W01 Datum 20210316	
Förborrningsdjup 62,06 m	Förborrat material Mg:gr,sa,tegel		
Startdjup 62,06 m	Geometri Normal		
Stoppdjup 61,27 m	Vätska i filter Envi CPT olja		
Grundvattenyta 61,74 m	Operatör K. Nilsson		
Referens	Utrustning Envi CPT		
Nivå vid referens 64,56 m	☒ Portryck registrerat vid sondering		
Kalibreringsdata		Nollvärden, kPa	
Spets 51601	Inre friktion O_c 0,0 kPa		
Datum 2020-10-15	Inre friktion O_f 0,0 kPa		
Areafaktor a 0,690	Cross talk c_1 0,000		
Areafaktor b 0,006	Cross talk c_2 0,000		
Skalfaktorer		Korrigerig	
Portryck	Friktion	Portryck (ingen)	
Område Faktor	Område Faktor	Friktion (ingen)	
		Spetstryck (ingen)	
		Bedömd sonderingsklass 2	
☐ Använd skalfaktorer vid beräkning			
Portrycksobservationer		Skiktgränser	Klassificering
Nivå (m)	Portryck (kPa)	Nivå (m)	Nivå (m)
61,74	0,00		Från Till
			64,56 62,56
			62,56 58,56
			Densitet (ton/m ³)
			1,80
			2,20
			Flytgräns
			Jordart
			F saCITi
Anmärkning Tvingad klassificering mellan +62,56 till +58,56. Antagna densitet för fill av grus och sand satt till 1,8 t/m3 samt 2,2 t/m3 för lermorän.			

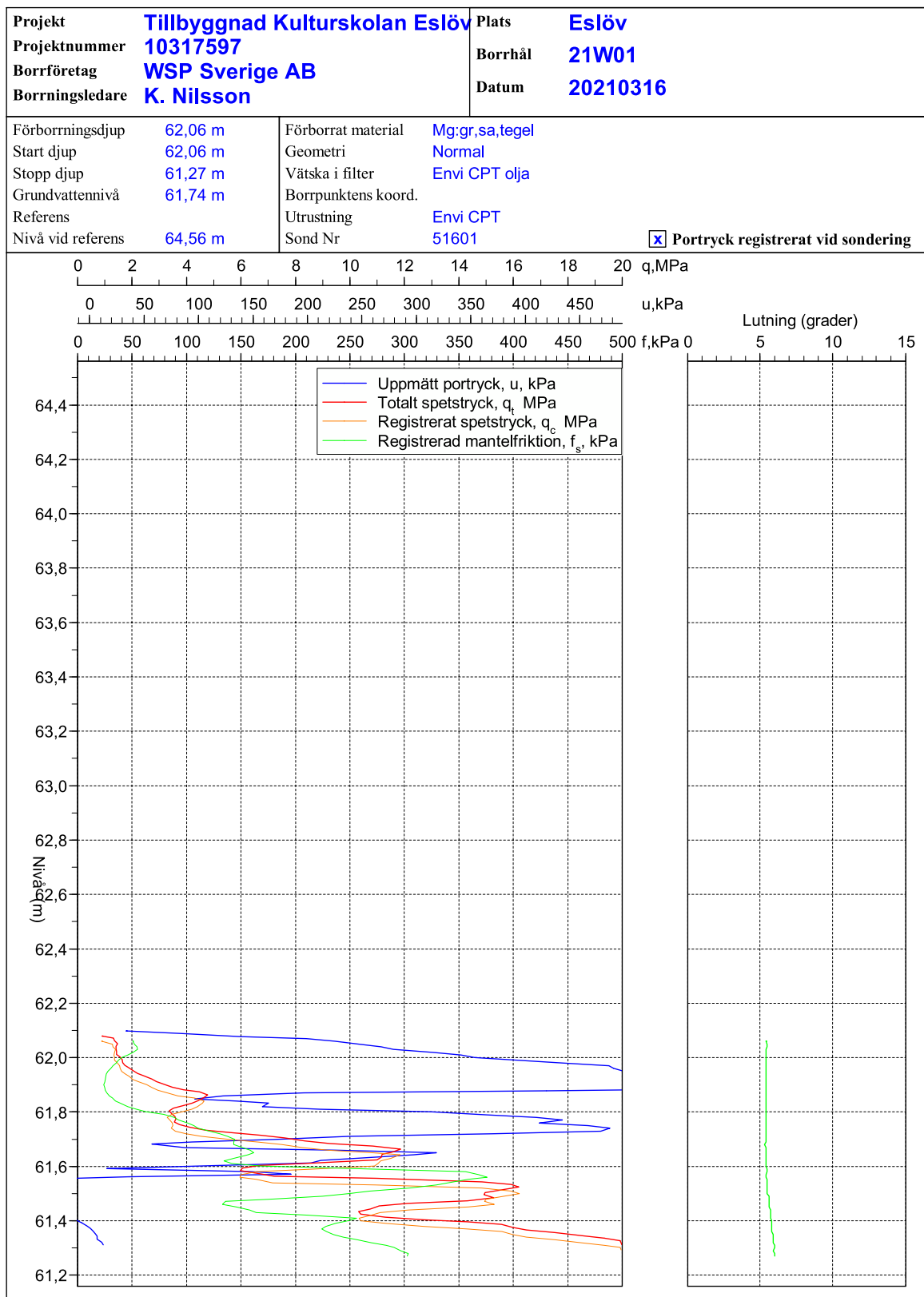
C P T - sondering

Sida 1 av 1

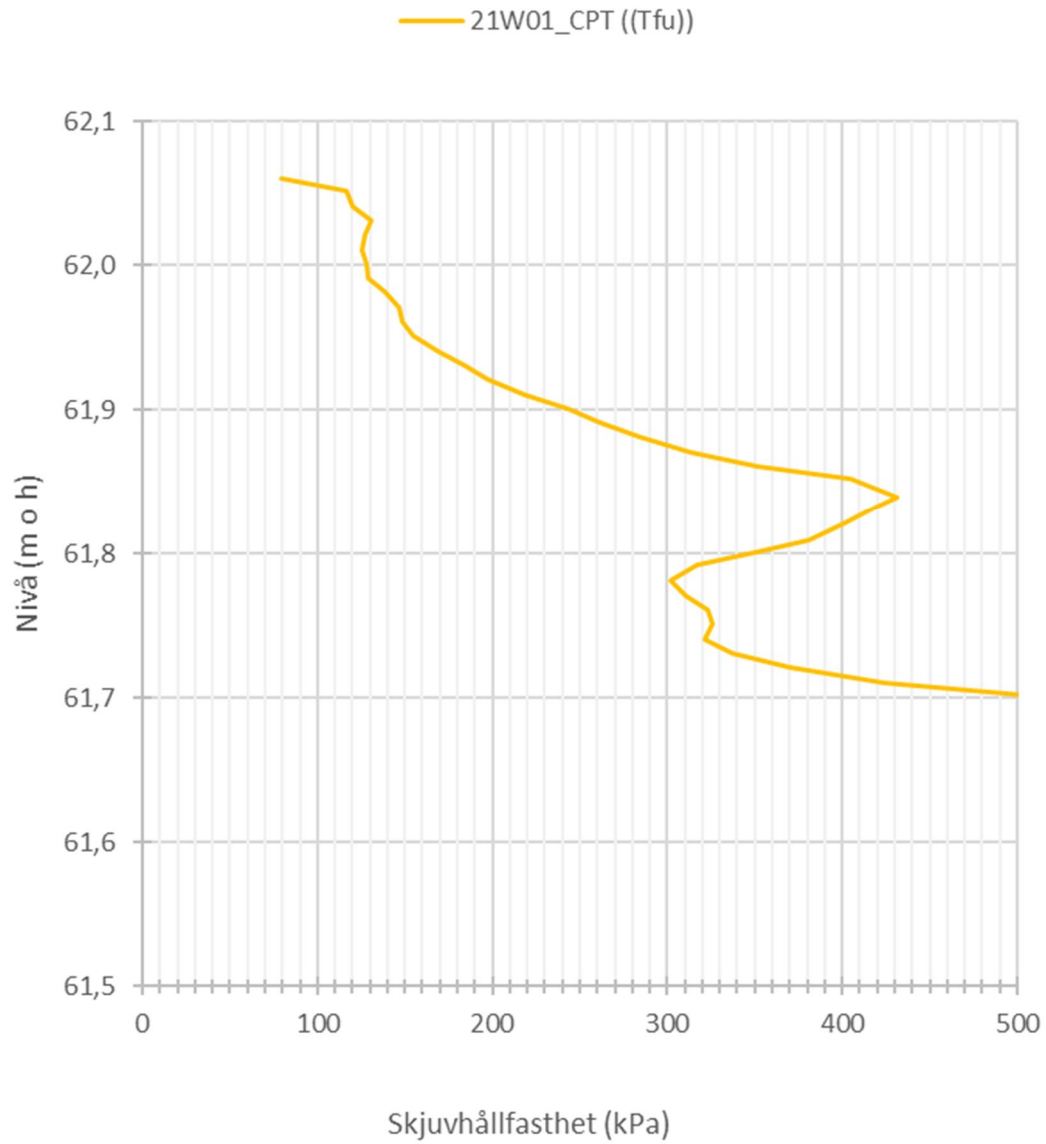
Projekt						Plats								
Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv						Eslöv								
10317597						21W01								
						Datum								
Nivå (m)		Klassificering	ρ	w_L	τ_{fu}	ϕ	σ_{vo}	σ'_{vo}	σ'_c	OCR	I_D	E	M_{OC}	M_{NC}
Från	Till		t/m ³		kPa	°	kPa	kPa	kPa		%	MPa	MPa	MPa
64,56	62,56	F	1,80				17,7	17,7						
62,56	62,06	saCITi	2,20		-9095,3		40,7	40,7	-33349,6					
62,06	61,86	saCITi	2,20		173,4		48,3	48,3	635,8					
61,86	61,66	saCITi	2,20		398,8		52,6	52,6	1462,3					
61,66	61,46	saCITi	2,20		1117,5		56,9	55,1	4097,6					
61,46	61,38	saCITi	2,20		1476,8		59,9	56,7	5414,9					

2021-04-09

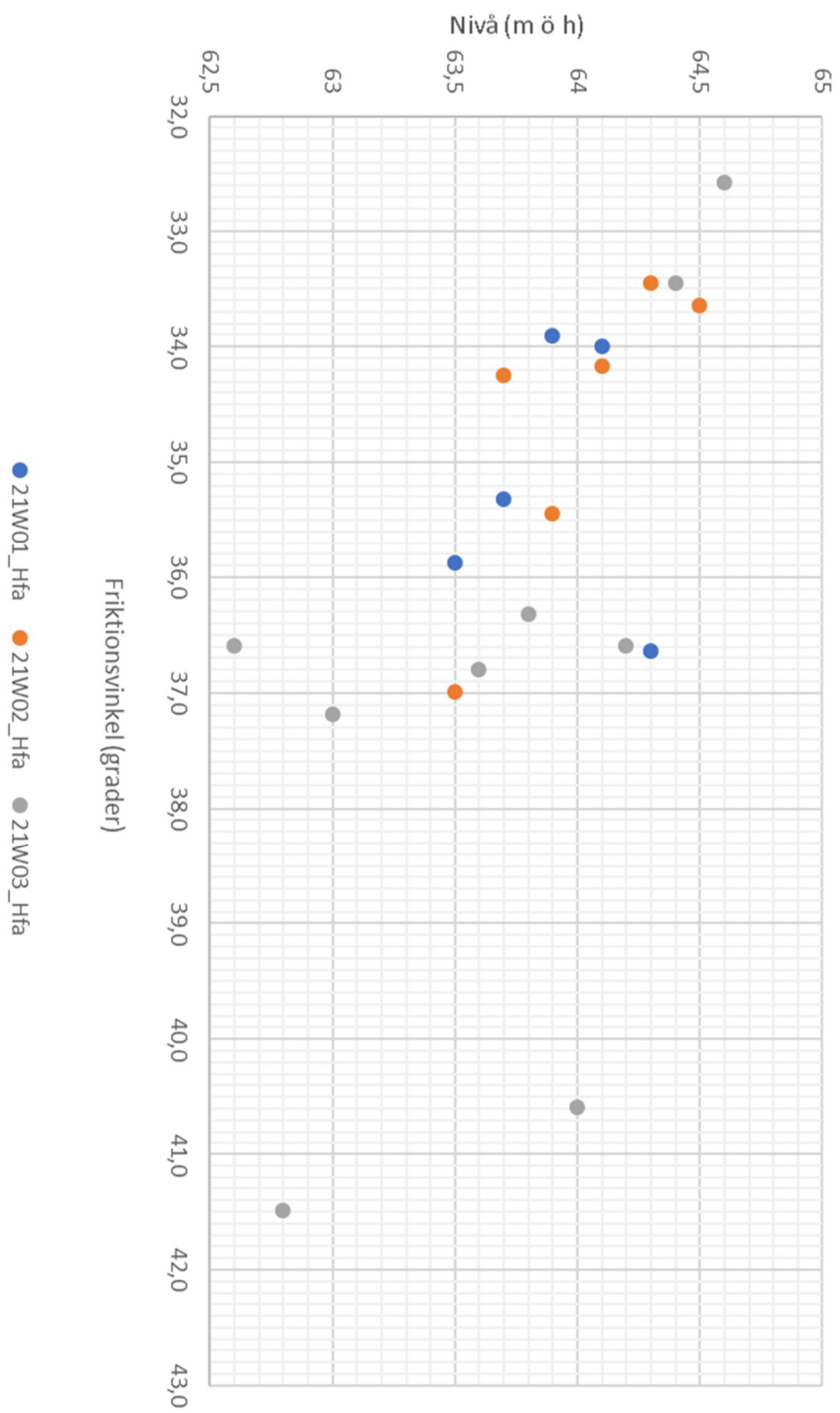
CPT-sondering utförd enligt EN ISO 22476-1

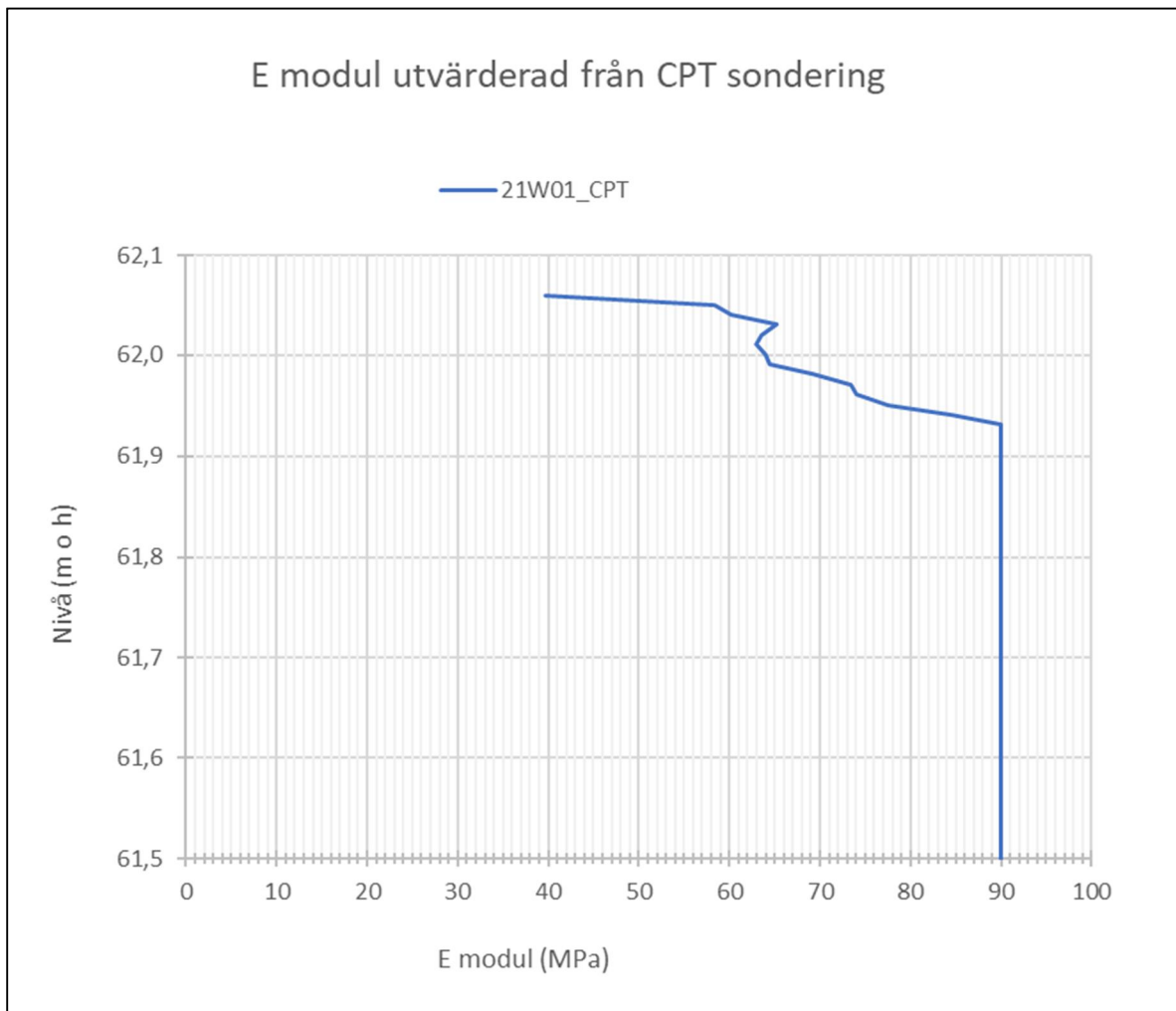

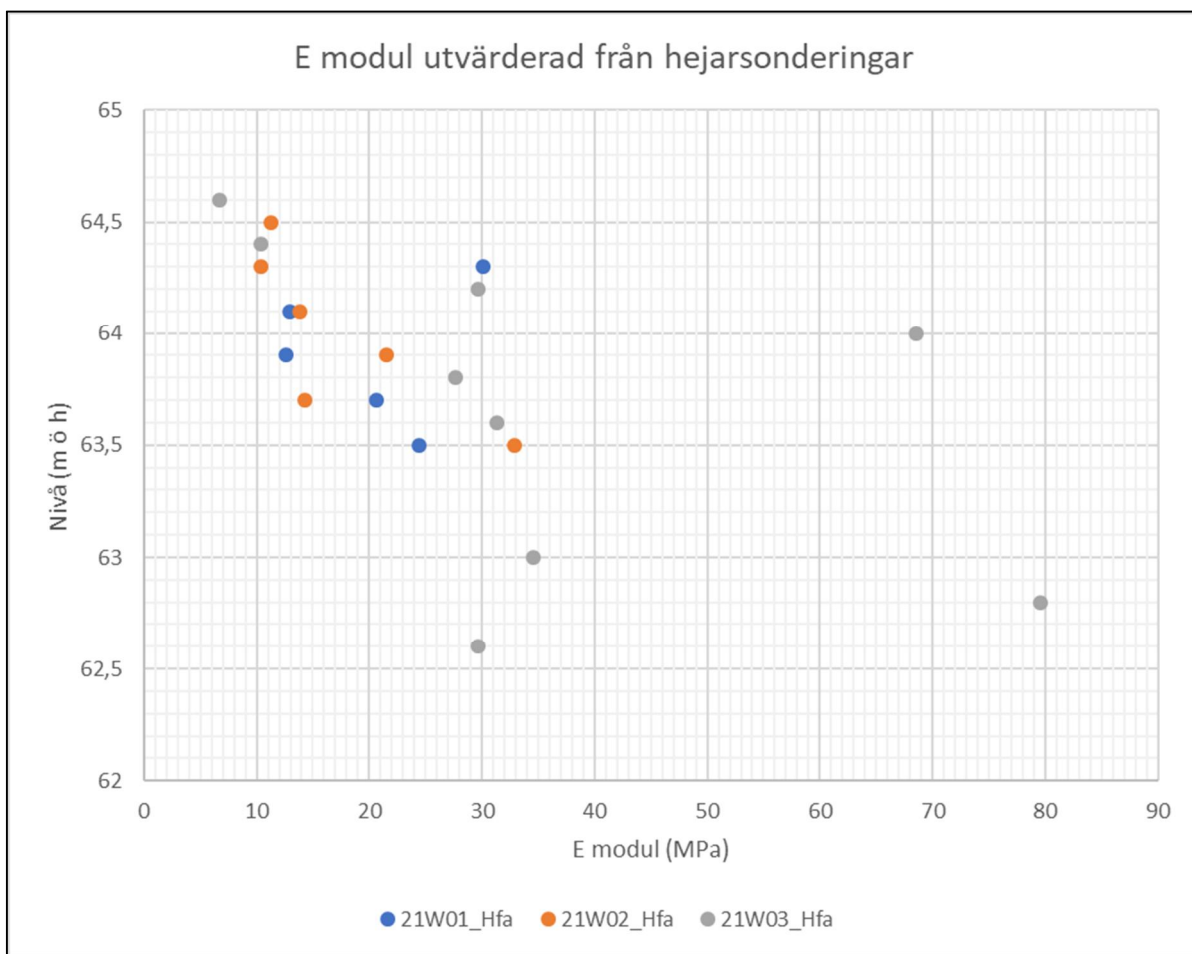
Odränerad Skjuvhållfasthet ((T_{fu})) från CPT sondering

Friktionsvinkel utvärderad från hejarsonderingar, φ'

INSTALLATION OCH MÄTNING GRUNDVATTENRÖR				wsp	
Uppdragsnr:		Uppdragsnamn:			
10317597		Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv			
		Borrningsledare:		Bitr. Borrningsledare:	
		K. Nilsson		E. Rodriguez	
Punkt nr/namn	Sektion	Sida	Ref.linje	Installationsdatum/klockslag	
21W01GV				2021-03-11/ 09:30	
ÖK RÖR MARKYTA GW-YTA Spetsnivå p d f ε		Markyta nivå	=	64,56	
		Toppnivå (ök rör nivå)	=	64,46	
		Total rörlängd	m=	4,00	
		Rörlängd ovan mark	h=	-0,10	
		Spetsnivå		60,46	
		Rörtyp (Rö, Rf)		Rö	
		Rörmaterial		PEH	
		Diameter		50 mm	
		Filtertyp		Slitsat	
		Filterlängd	f=	2,0 m	
		Tätning		Bentonit	
		Lock, dexel?		Blå dexel	
		Anmärkning			
Avläsningar				Funktionskontroll	
Datum	Djup under ÖK-rör. d=	Grundvatt en nivå	Sign	Påfyllning till rörets överkant och registrera vattennivåns avsänkning enligt nedan:	
2021-03-11	2,72	61,74	ER	Djup under ÖK-rör	Tid
2021-03-30	2,21	62,25	TL		Datum
					1 min
					3 min
					5 min
					10 min
					30 min
				Nivå innan kontroll:	
				Klockslag:	
				Datum:	
Anmärkning					

INSTALLATION OCH MÄTNING GRUNDVATTENRÖR				wsp	
Uppdragsnr:		Uppdragsnamn:			
10317597		Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv			
		Borrningsledare:		Bitr. Borrningsledare:	
		K. Nilsson		E. Rodriguez	
Punkt nr/namn	Sektion	Sida	Ref.linje	Installationsdatum/klockslag	
21W04GV				2021-03-16/ 13:30	
		Markyta nivå	=	64,74	
		Toppnivå (ök rör nivå)	=	64,64	
		Total rörlängd	m=	4,20	
		Rörlängd ovan mark	h=	-0,10	
		Spetsnivå		60,44	
		Rörtyp (Rö, Rf)		Rö	
		Rörmaterial		PEH	
		Diameter		50 mm	
		Filtertyp		Slitsat	
		Filterlängd	f=	2,0 m	
		Tätning		Bentonit	
		Lock, dexel?		Blå dexel	
Anmärkning					
Torr vid grundvattenmätning 2021-03-16, men vatten rinner mellan 3,0-3,5m u my.					
Avläsningar				Funktionskontroll	
Datum	Djup under ÖK-rör. d=	Grundvatten nivå	Sign	Påfyllning till rörets överkant och registrera vattennivåns avsänkning enligt nedan:	
2021-03-16	Torr	#VALUE!	ER	Djup under ÖK-rör	Tid
2021-03-30	1,96	62,68	TL		Datum
					1 min
					3 min
					5 min
					10 min
					30 min
				Nivå innan kontroll:	
				Datum:	
Anmärkning					

Kalibreringscertifikat

Environmental Mechanics AB intygar att CPT sonden av typ Memocone, med det serienummer som anges nedan, har blivit kalibrerad i vårt laboratorie samt passerat vår kvalitetskontroll.

Serienummer:	51601	Visad last/crosstalk:	
Kalibreringsdatum:	15-okt-2020	Q när F lastas:	0.0 %FSO
Max tillåten belastning:	50 kN	F när Q lastas:	<0.3 %FSO
Area faktor:	a=0.69b=0.006	U när Q lastas (Q≤7MPa):	0.0 %FSO

☒ ISO 22476-1 användningsklass 1 godkännande

☒ ASTM D 5778 godkännande

☒ ISO 22476-1 användningsklass 0 godkännande

För klass 0 får maximal belastning på Q inte överstiga 10MPa (10kN)!

Envi

Memocone calibration

Date: 15-okt-2020

Serial No: 51601

Q (MPa)

Applied load	Reading
0.00	0.00
5.00	5.00
15.00	15.01
30.00	30.01
50.00	50.01
30.00	30.00
15.00	15.00
5.00	4.99
0.00	0.00

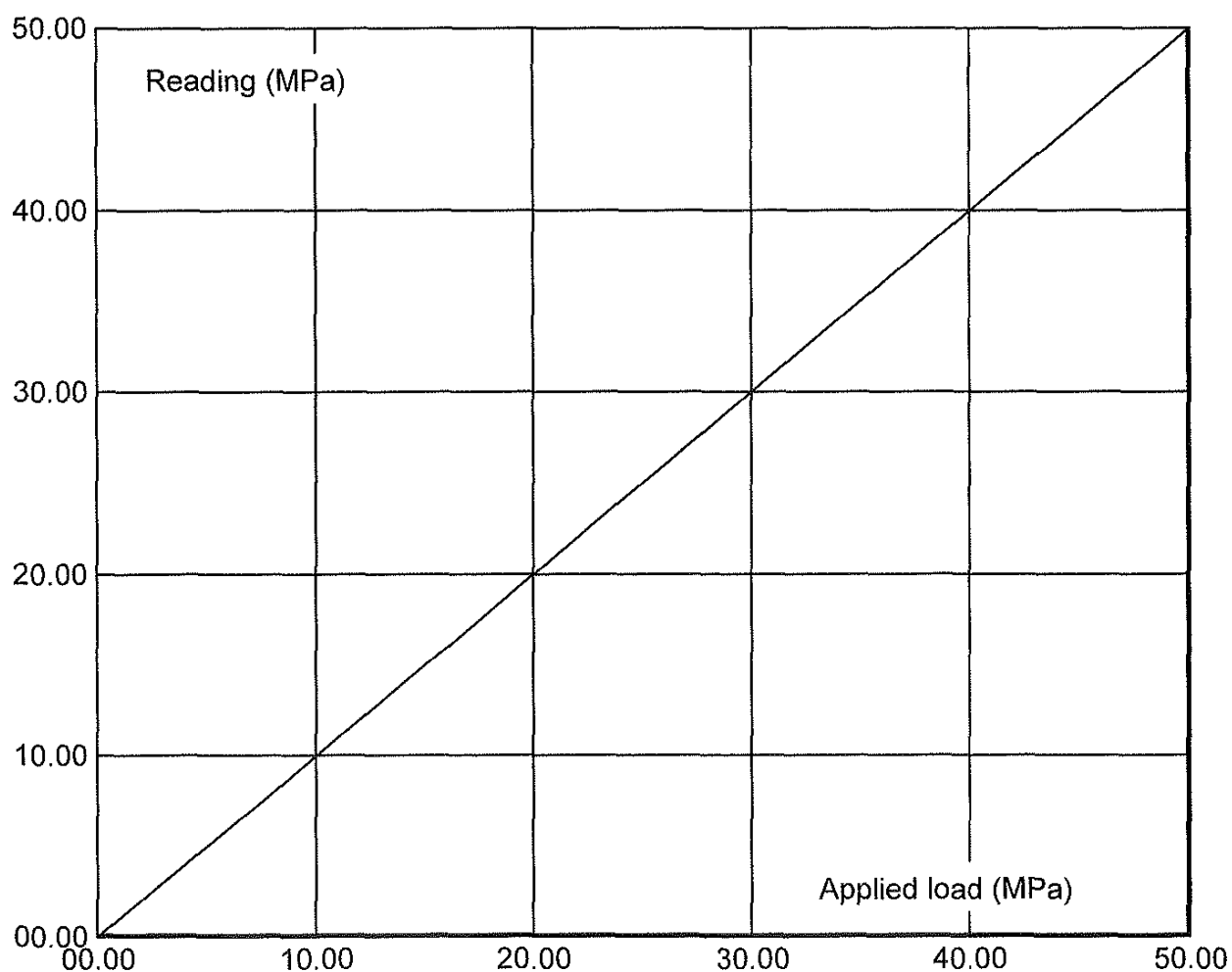
Calibration error: 0.02 % MO @ $\geq 20\%$ FSO

Calibration error: 0.02 % FSO

Nonlinearity: 0.02 % FSO

Hysteresis: 0.02 % FSO

Zero load error: 0.00 % FSO

Memocone calibration

Date: 15-okt-2020

Serial No: 51601

F (MPa)

Applied load	Reading
0.000	0.000
0.200	0.200
0.400	0.400
0.600	0.600
1.000	1.000
0.600	0.601
0.400	0.401
0.200	0.201
0.000	0.000

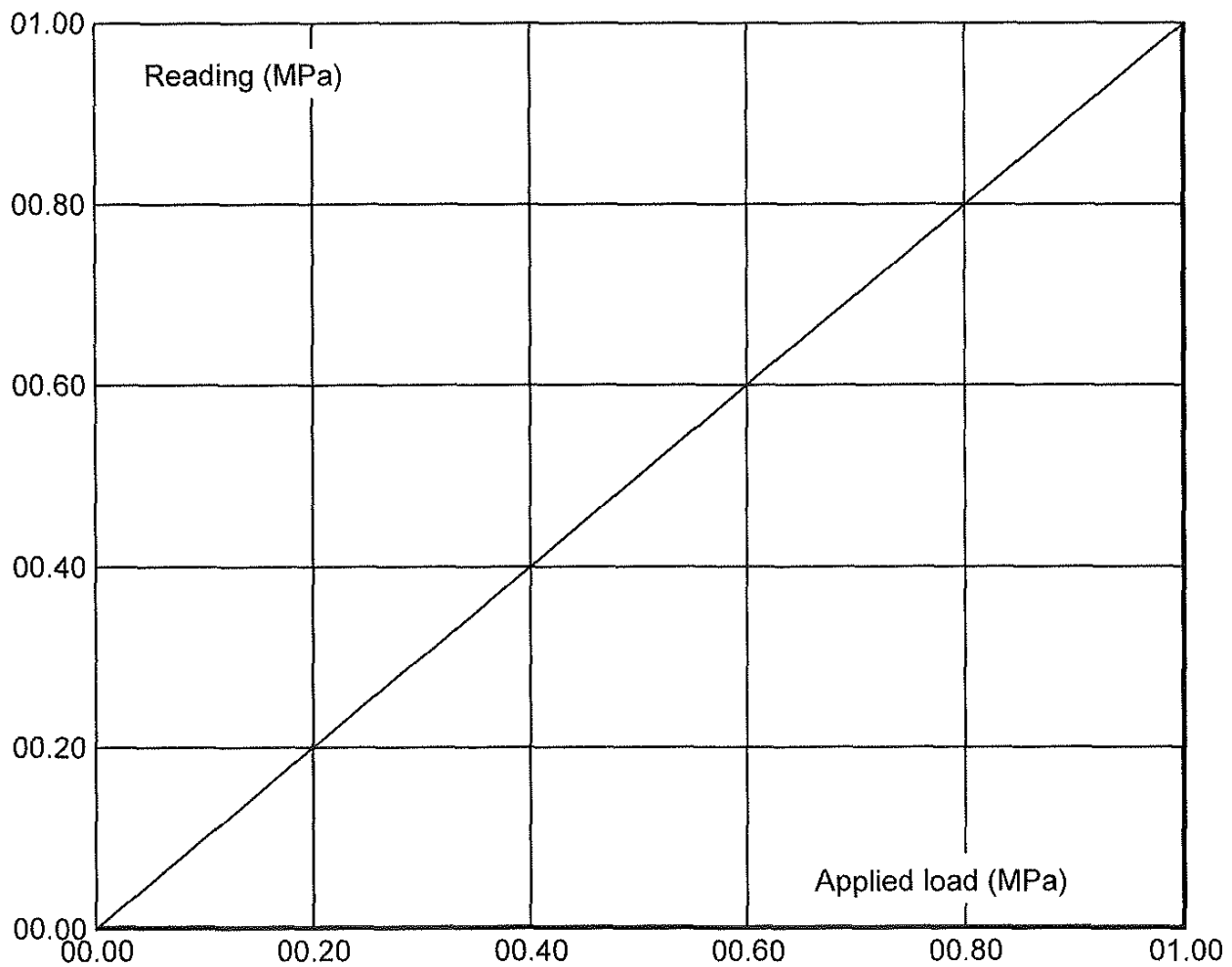
Calibration error: 0,16 % MO @ $\geq 20\%$ FSO

Calibration error: 0,04 % FSO

Nonlinearity: 0,07 % FSO

Hysteresis: 0,10 % FSO

Zero load error: 0,00 % FSO

Environmental Mechanics AB

CALIBRATION CERTIFICATE, G1

G1 master id:	10006	Date:	2020-08-12
Rig type:	Geotech 605	Place:	Halmstad
Rig serial nr:	03338	Cal operator:	Andreas Bertelsen
Rig man year:	2003	Owner:	WSP Halmstad

Calibrated parameters

	Applied value:	Reading:	Unit:
Depth:	2000	2000	mm

Rotation unit 1:	20	20	Halfturns
Rotation unit 2:	20	20	Halfturns

Blow count:	10	10	Counts
-------------	----	----	--------

Flush pressure:	-	-	l/min
-----------------	---	---	-------

Hammer pressure	150	151	Bar
Rotation pressure	20	20	Bar

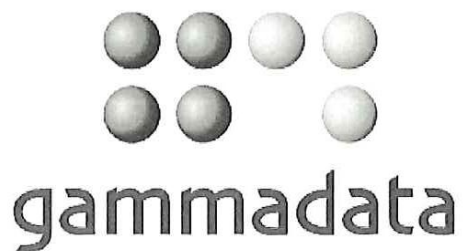
Feed force (Main)	0	0	Kilogram
	100	102	Kilogram
	250	247	Kilogram
	500	504	Kilogram
	750	750	Kilogram
	1000	1002	Kilogram
	1500	1505	Kilogram
	2000	2010	Kilogram

Signature

ANDREAS BERTELSEN

Stamp

Envite
 Environmental Mechanics AB
 Traversgatan 3
 441 38 Alingsås
 SWEDEN

Certificate of calibration for MARKUS 10

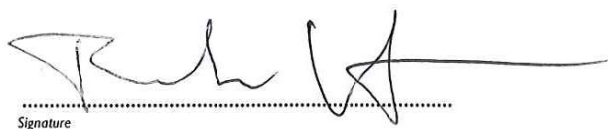
Customer: WSP Sverige AB, Halmstad

Serial number: **9019**

Radon gas concentration (reference instrument)	287	kBq/m ³
Relative humidity	80	%
Number of measurement's	6	times
Displayed average for 9019	279	kBq/m ³
Error	2,8	%
Date of calibration 2018-09-10		

The constant for Gammadata's reference instrument are traceable to SSM, where the margin of error is +/- 10%

For Gammadata, 2018-09-10

Signature

Fredrik Linden

KOPPARSLAGAREN

COORDINATSYSTEM

PLAN: SWEREF 99 13 30
HÖJD: RH 2000

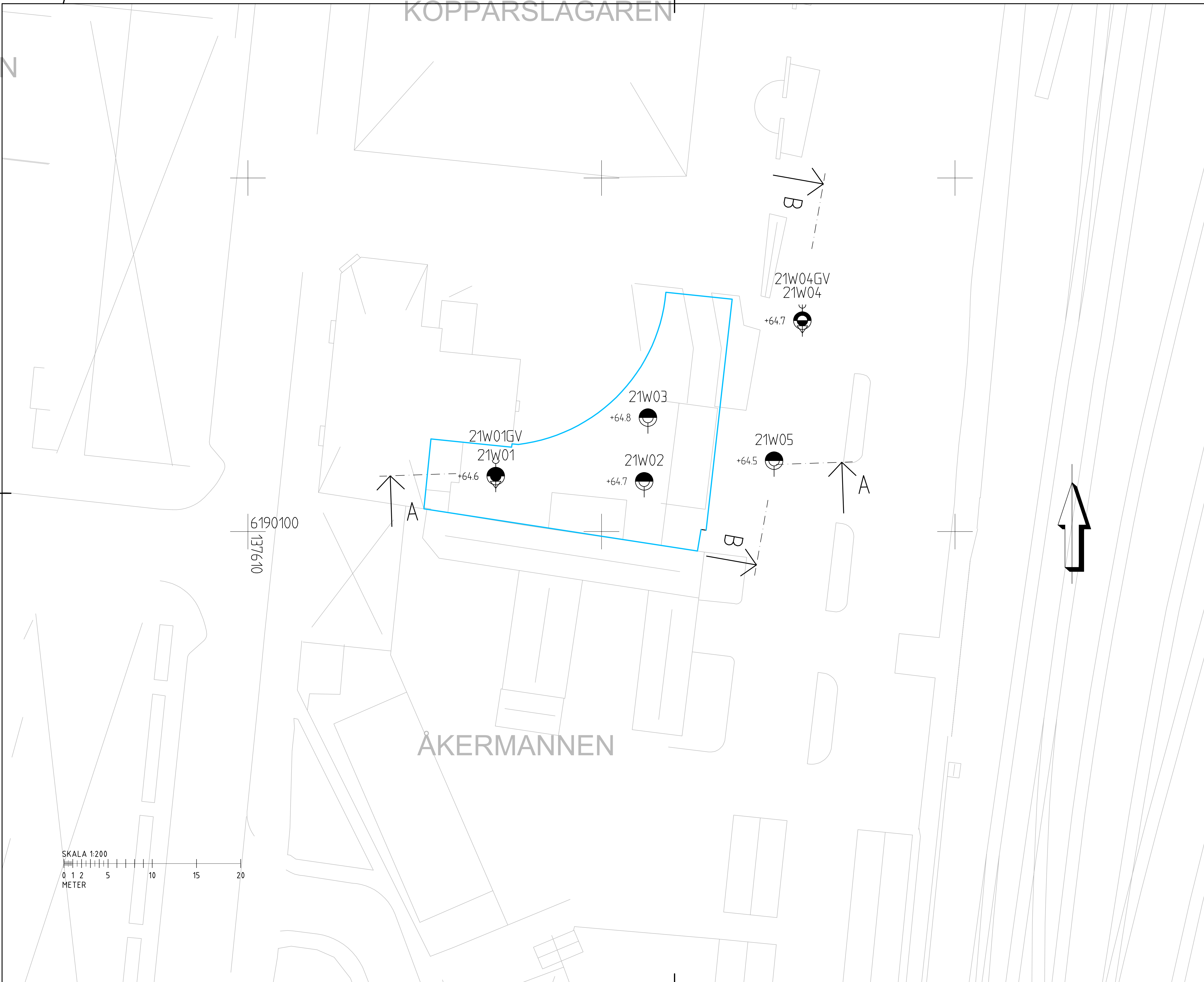
BETECKNINGAR

SE SGF:S BETECKNINGSSYSTEM,
www.sgf.net
RITNINGEN GÄLLER ENDAST
GEOTEKNISK REDOVISNING.

FÖRKLARINGAR:

UNDERSÖKNINGSPUNKTERNA
21W01-21W05 ÄR UTFÖRDA AV WSP
SVERIGE AB UNDER MARS 2021.

PLANERADE BYGGNAD ILLUSTRERAS I
BLÅ FÄRG.

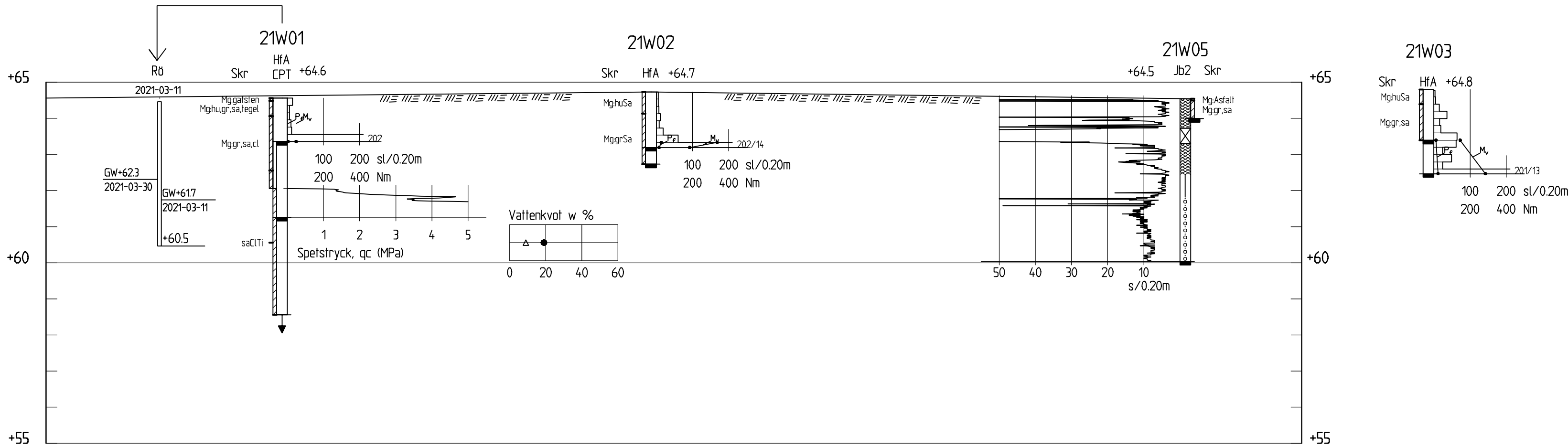

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
TILLBYGGNAD KULTURSKOLAN, ESLÖV ESLÖVS KOMMUN			
WSP SVERIGE AB SAMHÄLLSBYGGNAD 211 11 MALMÖ 010-722 50 00 www.wsp.com			
UPPDRAG NR 10317597	RITAD/KONSTRUERAD AV E. RODRIGUEZ	HANDLAGGARE E. RODRIGUEZ	
DATUM 2021-04-15	ANSVARIG E. RODRIGUEZ	ÖVERSIKTIG GEOTEKNISK UNDERSÖKNING INFÖR DETALJPLAN PLANRITNING	
SKALA 1:200	A1	NUMMER G-10-1-01	BET

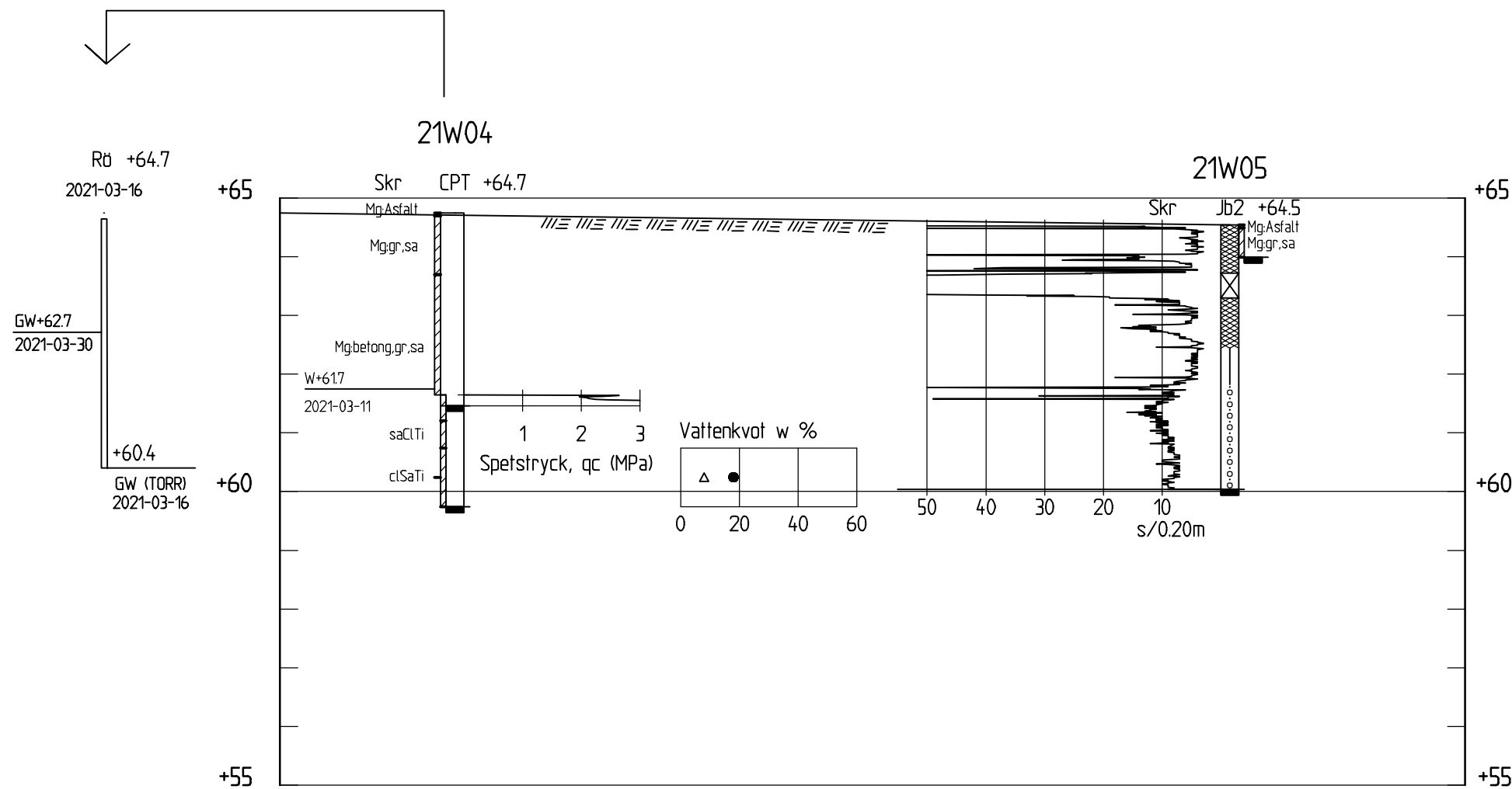
HÖJDSYSTEM:
HÖJD: RH 2000

BETECKNINGAR
SE SGF:S BETECKNINGSSYSTEM,
www.sgf.net

RITNINGEN GÄLLER ENDAST
GEOTEKNISK INFORMATION

SEKTION A-A
1: 100

SEKTION B-B
1: 100

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
TILLBYGGNAD KULTURSKOLAN, ESLÖV ESLÖVS KOMMUN			
WSP SVERIGE AB SAMHÄLLSBYGGNAD 211 11 MALMÖ 010-722 50 00 www.wsp.com			
UPPDRAG NR 10317597	RITAD/KONSTRUERAD AV E. RODRIGUEZ	HANDLAGGARE E. RODRIGUEZ	
DATUM 2021-04-15	ANSVARIG E. RODRIGUEZ		
ÖVERSIKTLIG GEOTEKNISK UNDERSÖKNING INFÖR DETALJPLAN SEKTION A-A, B-B OCH ENSKILT BORRHÅL 21W03			
SKALA 1:100	A1	NUMMER G-10-2-01	BET

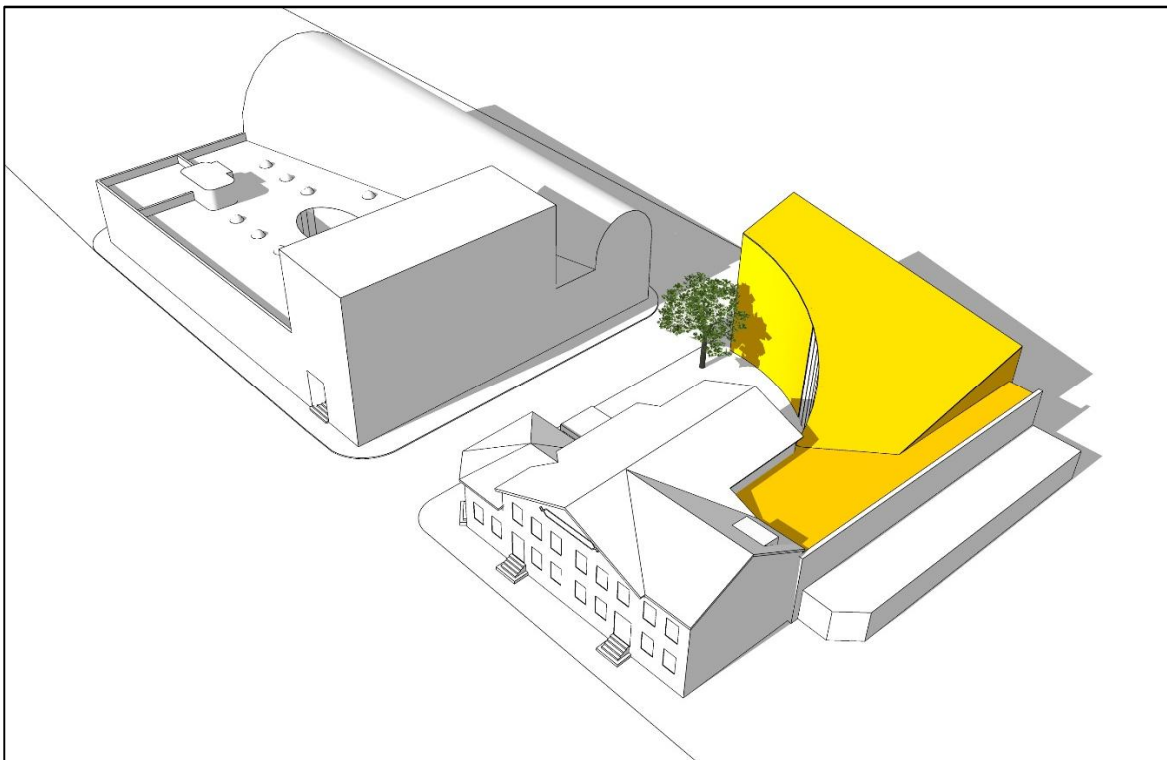
KUND

ESLÖVS KOMMUN

TILLBYGGNAD KULTURSKOLAN, ESLÖV

PM GEOTEKNIK

2021-04-23

TILLBYGGNAD KULTURSKOLAN, ESLÖV

PM Geoteknik

KUND

Eslövs kommun

KONSULT

WSP Samhällsbyggnad

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10-722 50 00
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
wsp.com

KONTAKTPERSONER

Geotekniker, UA, HL
Edgar Rodriguez
Tel: +46 73 0718961
E-post: edgar.rodriguez@wsp.com

PROJEKT
Kulturskolan Eslöv

UPPDRAGSNAMN
Tillbyggnad Kulturskolan, Eslöv -
Geoteknik

UPPDRAGSNUMMER
10317597

FÖRFATTARE
Edgar Rodriguez

DATUM
2021-04-23

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV
Bo Westerlund

GODKÄND AV
Edgar Rodriguez

ÄNDRINGSFÖRTECKNING

Version:
Ändringen avser:

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	UPPDRA	4
1.1	BAKGRUND	4
1.2	PLANERAD BYGGNATION	4
1.3	DOKUMENTETS SYFTE	5
2	BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	5
3	MARKTEKNISKA UNDERSÖKNINGAR	6
3.1	GEOTEKNIK	6
3.1.1	Tidigare utförda undersökningar	6
3.1.2	Nu utförd undersökning	6
3.2	MARKMILJÖ	6
3.3	MARKRADON	6
4	MARKTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	6
4.1	JORDLAGERFÖLJD	6
4.2	GRUNDEVATTENNIVÅER	7
4.3	STABILITETSFÖRHÅLLANDEN	7
4.4	SÄTTNINGSFÖRHÅLLANDEN	8
4.5	MARKRADONFÖRHÅLLANDEN	8
5	SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER	8
5.1	STABILITET	9
5.2	SÄTTNINGAR	9
5.3	VIBRATIONER	9
5.4	RADON	9
5.5	OMHÄNDERTAGANDE AV DAGVATTEN	9
5.6	SCHAKTARBETE OCH Fyllningar	10
5.7	GRUNDLÄGGNING	10
5.8	KOMPLETTERANDE UNDERSÖKNING	10

BILAGOR

Bilaga 1 - Översiktliga Sättningsberäkningar

TILLHÖRANDE HANDLINGAR

Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv, Markteknisk undersökningsrapport (MUR) - Geoteknik, daterad 2021-04-16, framtagen av WSP.

1 UPPDRAG

1.1 BAKGRUND

På uppdrag av Serviceförvaltningen/Byggprojektavdelningen på Eslövs Kommun, har WSP Sverige AB utfört en översiktlig geoteknisk undersökning på Åkermannen 10, 11 och 14 i Eslöv, se *figur 1*.

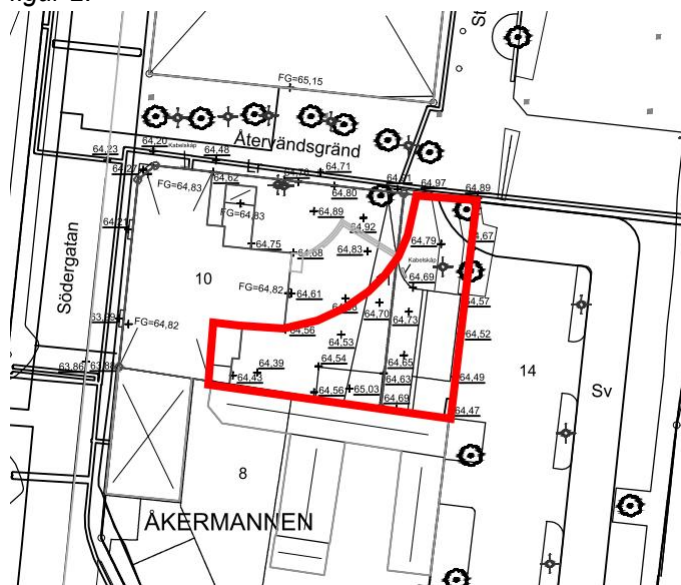

Figur 1: Aktuellt område för geoteknisk undersökning (Lantmäteriet, bilddatum 2021-03-18).

1.2 PLANERAD BYGGNATION

Östra delen av aktuell fastighet planeras att bebyggas en tillbyggnad i 2 till 3 plan med anslutningen till den befintlig byggnad i västra delen av området.

Byggnadsmåtten är ca 32x28 m (största längd och bredd) med båge. Se *figur 2*.

Figur 2: Planerade tillbyggnad visas i röd markering. (Urklipp från situationsplan).

1.3 DOKUMENTETS SYFTE

Denna utredning och detta dokument har till syfte att översiktligt redogöra för de geotekniska och geologiska förutsättningarna på aktuellt område.

Utredningen ska ligga till grund för uppförande av detaljplan.

Denna handling är ej framtagen som ett underlag för projektering.

2 BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Undersökningsområdet ligger i Eslövs centrum.

I dagsläget består undersökningsområdet av obebyggd mark i form av asfalterade och gröna ytor med träd och buskage.

Undersökningsområdet angränsas i väst av befintlig byggnad (Lilla Teatern) och i söder av en två-våningsbyggnad. Norr om undersökningsområdet angränsar en återvändsgränd. Järnvägen och dess staket angränsar öster om undersökningsområdet.

Undersökningsområdet är mestadels platt med varierande marknivåer mellan ca +64,5 och + 64,8 meter.

Den östra delen av området utgörs i dagsläget av parkeringsytor. Inom kvarterets västra och södra sida är befintliga byggnader planerade att stå kvar. Befintlig byggnad (Lilla Teatern) är grundlagd med källare och plintar. Angränsad byggnad i södra delen är sannolikt grundlagd på plintar.

Flygbilder från 1970-talet tyder på att det har funnits en byggnad av okänd karaktär på västra delen av området.

Externa och interna ledningar finns inom området, se *figur 3*.

Figur 3: Ledningskarta. Urklipp från uppritad borrhplan, interna ledningar ej visas här.

3 MARKTEKNISKA UNDERSÖKNINGAR

3.1 GEOTEKNIK

3.1.1 Tidigare utförda undersökningar

Inga tidigare utförda undersökningar hittades vid arkivsökning.

3.1.2 Nu utförd undersökning

Fältundersökningen utfördes i mars 2021.

För redovisning av geoteknisk fältundersökning hänvisas till *Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv, Markteknisk undersökningsrapport (MUR) -Geoteknik*, daterad 2021-04-16, framtagen av WSP.

3.2 MARKMILJÖ

Miljöteknisk markundersökning redovisas i *PM Miljöteknisk markundersökning Kulturskolan, Eslöv*.

3.3 MARKRADON

Kontroll av markradon har utförts på området i mars 2021. För redovisning av markradonundersökning hänvisas till *Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv, Markteknisk undersökningsrapport (MUR) -Geoteknik*, daterad 2021-04-16, framtagen av WSP.

4 MARKTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

4.1 JORDLAGERFÖLJD

Sammanfattningsvis utgörs jorden av ca 2,0–3,5 m fyllnadsmaterial ovan sandig lermorän i västra delen och lerig sandmorän i östra delen.

Figur 2: Principiell skiss över dimensionerande jordlagerföljd.

Fyllnadsmaterial

Fyllnadsmaterialet består mestadels av mullhaltig sand, grusig sand med lermoränkörtlar, samt betong rester.

Lagret bedöms ca 2,0 m i västra delen.

Fyllnadsmaterial med större betong delar har påträffats i områdets östra och mellersta del och bedöms där vara upp till ca 3,5 m mäktigt.

Fyllnadsmaterialets friktionsvinkel bedöms variera mellan 33–37 grader.

Fyllnadsmaterialets E modul bedöms variera mellan 10–35 MPa.

Lermorän

Lermoränen som finns under fyllnadsmaterial är sandigt. Lagrets mäktighet har inte kunnat fastställas men är minst 4 m i områdets västra del.

Lermoränens odränerade skjuvhållfasthet ligger på de övre nivåer mellan ca 75 och 150 kPa, och ökar därefter mot djupet till att överstiga 400 kPa. Dess E modul uppskattas vara mellan 40–60 MPa.

Lermoränen bedöms vara överkonsoliderad.

Friktionsjord/sandmorän

Lerig sandmorän har påträffats under lermoränen i östra delen av området. Friktionsjorden är ej närmare undersökt pga dess fasthet och stopp vid provtagning och sondering.

Fast botten

Djupet till mycket fasta jordar varierar mellan ca 2,5 och 5 m. Sonderingar har avbrutits på grund av att de ej kunde neddrivas enligt för metoden normalt förfarande. Det har ej bedömts som stopp mot block eller berg, utan att jorden är för fast lagrad.

Enligt SGU:s jorddjupskarta kan bergnivån förväntas ligga mellan ca 30 och 50 m under befintlig markyta.

4.2 GRUNDVATTENNIVÅER

Installerade grundvattenrör visar på en fri grundvattenyta mellan ca 1,9–2,2 m under markytan, vilket motsvarar nivån ca +62,4. Installerade rör har satts som djupast till nivån +60,4. Det ska noteras att grundvattenytan och även den fria vattenytan varierar under året och kan således påträffas på högre (såväl som lägre) nivåer vid andra tidpunkter på året än vad som registrerats under fältundersökningen. Grundvattenytan ligger generellt som lägst i september och oktober i södra Sverige och de högsta nivåerna brukar uppmätas i april och maj.

4.3 STABILITETSFÖRHÅLLANDEN

På grund av att marken i området är relativt plan och det bedöms inte finnas någon risk för totalstabiliteten har inga stabilitetsberäkningar utförts.

4.4 SÄTTNINGSFÖRHÅLLANDEN

Generellt är området ej sättning-skänligt.

Översiktliga sättningsberäkningar har utförts, vilka redovisas i *Bilaga 1 Översiktliga Sättningsberäkningar*.

Fyllnadsmaterialet bedöms dock inhomogent och med risk för ojämna sättningar vid belastning. Detta då det finns en risk att massorna innehåller organiskt material, har håligheter och är ojämnt packade pga kvarliggande betongrester mm.

Beräkningsresultaten visar att utan håligheter eller organisk halt kan sättningarna i fyllningen uppgå till ca 1-2 cm vid en ny påförd last av ca 100 kPa på områdets befintliga fyllnadsmaterial.

Jord med organiskt innehåll kan vara mycket sättning-skänlig och bör skiftas ur.

Lermoränen i området bedöms som kraftigt överkonsoliderad, vilket innebär att marken kan belastas utan att betydande sättningar uppstår i detta lager för aktuella belastningar.

Underliggande friktionsjord i området består av lerig sandmorän och bedöms som mycket fast vilket innebär att marken kan belastas utan risk för sättningar i djupare liggande jordlager.

4.5 MARKRADONFÖRHÅLLANDEN

Enligt aktuella riktvärden definieras normalradonmark i grus vid markradonhalter mellan 10 och 50 kBq/m³. Högradonmark definieras som markradonhalter högre än 50 kBq/m³.

Mätningarna är utförda 0,7 m under markytan i ett sandigt och grusigt material. Utförda markradonmätningar visar på nivåer mellan ca 10 och 60 kBq/m³. Enligt riktvärden kan området mestadels klassas som normalradonmark. Den uppmätta högradonhalten på 60 kBq/m³ kan sannolikt kopplas till fyllnadsmaterialet med betongrester.

5 SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

I den framtida planen finns ett flertal olika tänkbara scenarier som kan påverkas av de geotekniska förhållandena. Dessa har definierats som:

- Sättningar från ökad belastning på mark på grund av tillbyggnad av befintlig lokal

Dessutom har följande beaktats:

- Markradonförhållanden
- Omhändertagande av dagvatten
- Schaktarbete och fyllningar
- Grundläggning

De geotekniska förutsättningarna samt slutsatser och rekommendationer för dessa beskrivs nedan.

5.1 STABILITET

Med hänsyn till att området inte har så stora variationer i höjddled bedöms inga stabilitetsproblem förekomma för planerad tillbyggnad.

5.2 SÄTTNINGAR

Förekommande jordarter är normalt inte sättningskänsliga enligt utförda översiktliga sättningsberäkningar.

Mer detaljerade sättningar och sättningsdifferenser bör dock studeras i samband med detaljprojekteringen, när grundläggningsnivåer och -typ, laster m.m. för planerade byggnader är kända.

Marken ska ej belastas ovan befintliga ledningar som är känsliga för rörelser. Konsultation med geotekniker rekommenderas vid detaljprojektering.

Marken bedöms som lämpligt för plattgrundläggning under förutsättning att jord med organisk halt och betongrester som eventuellt påträffas i schaktbotten skiftas ur samt att packning av ytliga jordlager utförs före grundläggning.

5.3 VIBRATIONER

Schakt och packningsarbeten, samt trafik i parkeringsområdet öster om planerade tillbyggnad kan ge upphov till vibrationer i marken.

I denna utredning har dock ingen riskanalys utförts med hänsyn till vibrationer.

5.4 RADON

Marken klassas mestadels som normalradonmark. Åtgärdskravet vid normalradonmark är ett radonskyddande utförande. Detta innebär att sprickor eller andra otätheter i grundplattan måste beaktas. Åtgärdskravet vid högradonmark är ett radonsäkert utförande. Detta innebär att en kombination av radonsäkra åtgärder såsom sanering av befintliga fyllnadsmassor, tätning av grundkonstruktioner (t ex. med radonduk), dubbel sprickarmering, m.m. kan behövas.

5.5 OMHÄNDERTAGANDE AV DAGVATTEN

Fyllningens översta 2,0 m består av relativt genomsläppliga material men innehållet varierar dock inom området. I övrigt består jorden av täta material till större djup.

Grundvattenytan på området har bedömts ligga ca 2 m under markytan och är sannolikt påverkad av befintlig källardränning. Med tanke på intilliggande källare, förekommande jordarter och grundvattenytans läge bedöms förutsättningarna för infiltration av dagvatten inom fastigheten som mindre goda.

Konsultation med geotekniker rekommenderas vid detaljprojektering.

5.6 SCHAKTARBETE OCH FYLLNINGAR

Fyllningar i samband med terrasseringsarbeten eller liknande kan utföras med områdets befintliga, icke organiska jordar om markmiljöundersökningen inte visar några föroreningar som kan begränsa användningen. Dock rekommenderas utskiftning av betongrester större än ca 15 cm för att förhindra ojämn packning och håligheter.

Massor som frigörs i samband med grundläggningsarbeten bedöms i huvudsak utgöras av grusig sand (materialtyp 2, tjälfarlighetsklass 1). Packningsförfarande och liggtider enligt AMA ska beaktas. Även blandkorniga jordar såsom lerig sandmorän (materialtyp 3B, tjälfarlighetsklass 2) och lermorän (materialtyp 4B, tjälfarlighetsklass 3) kan användas om speciellt packningsförfarande och eventuella liggtider i AMA beaktas.

En grundvattenyta kan förväntas ligga ca 1,9–2,2 m under markytan. Förekommande fyllning på detta djup är genomsläpplig och riklig inströmning av grundvatten kan förekomma vid schakt under grundvattenytan. Grunda schakter ovan grundvattenytan bedöms kunna utföras med slänt i lutning 1:1,5 i den förekommande grusiga sanden och 1:1 i den naturligt lagrade sand- och lermoränen. Förekommande sandjordar bedöms vara lättschaktade ner till ca 1,0 m. Där under kan mycket fast lagrad lerig sandmorän och betong rester förekomma. Inom delar av fastigheten kan schaktbotten utgöras av lermorän eller lerig sandmorän och dessa schaktbottnar blir lätt uppmjukade vid vattenöverskott och dynamisk belastning. Även risk för hydraulisk bottenuppträckning föreligger vid schakt under grundvattenytan om dessa jordarter påträffas i schaktbotten.

5.7 GRUNDLÄGGNING

Ytlig grundläggning bedöms kunna ske med platta eller kantförstyvad platta på mark efter att jord med organisk halt och betongrester i den befintliga fyllningen skiftats ur.

5.8 KOMPLETTERANDE UNDERSÖKNING

Kompletterande undersökning med avseende på geoteknik bedöms ej krävas för fortsatt utredning av detaljplan.

Dock kan kompletterande undersökningar erfordras vid detaljprojektering, då dimensioneringsparametrar skall framarbetas, alternativt för förfrågningsunderlag.

VI ÄR WSP

WSP är en av världens ledande rådgivare och konsultbolag inom samhällsutveckling. Med cirka 50 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen

Besök: Arenavägen 7

T: +46 10-722 50 00

wsp.com

Översiktliga Sättningsberäkningar

Uppdragsnamn: Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv

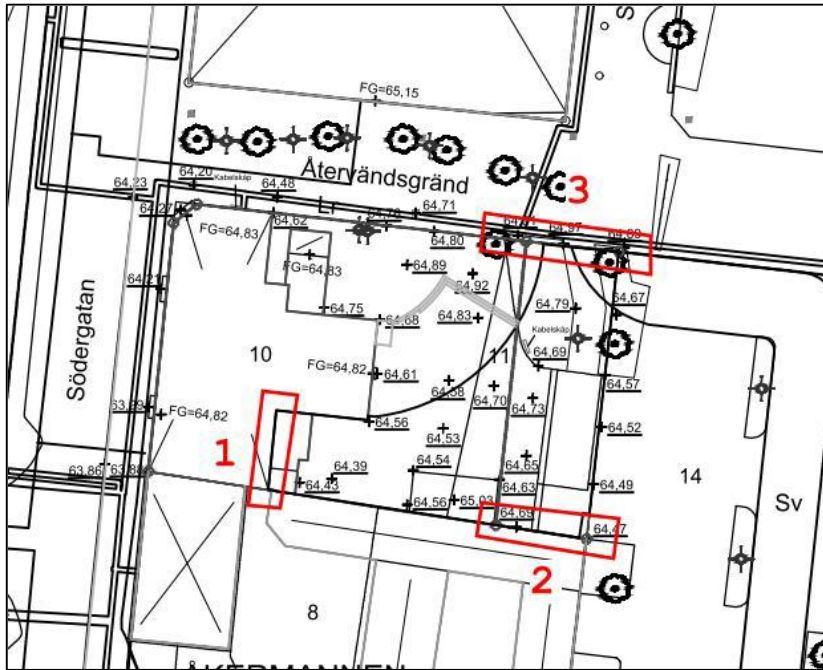
Uppdragsnummer: 10317597

Utförd av: Edgar Rodriguez

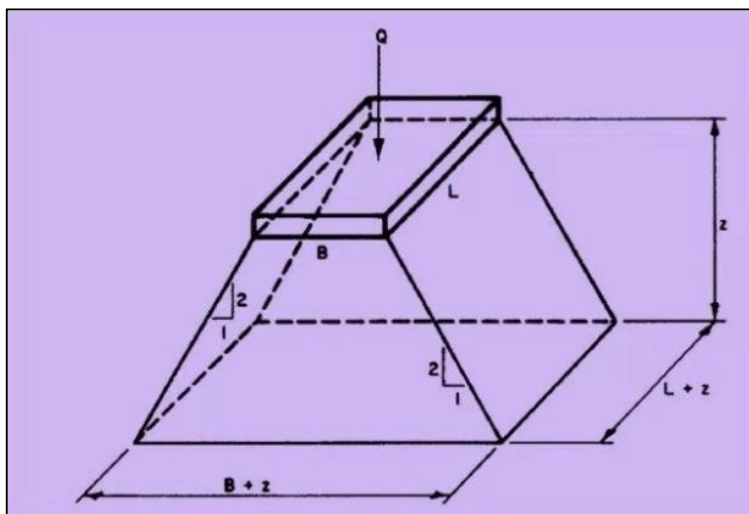
Datum: 2021-04-14

Figur 1 visar på områdena där följande sättningskalkyler har utförts:

- Sättningsberäkning 1 ligger västra delen av tillbyggnad
- Sättningsberäkning 2 ligger i östra delen av tillbyggnad.
- Sättningsberäkning 3 ligger i norra delen av tillbyggnad.

Figur 1: Läge på utförd översiktliga sättningsberäkningar

Figur 2: 2:1 metoden har använts för beräkningar av laster i olika djupet.

Sättningsberäkning 1									
Punkt	Jord	Last (q)	Bredd	Längd	Skikt	Skikt	Last på skiktet	E-Modul	Sättningar
ID-1		kPa	b [m]	l [m]	höjd [m]	mitt [m]	[kPa]	[kPa]	(m)
21W01	fill:mu,gr	100	1	6	0,5	0,25	76,80	10000	0,004
	fill:gr,sa,le	100	1	6	1,5	1,25	36,78	10000	0,006
	saLeMn	100	1	6	2	3	16,67	40000	0,001
	saLeMn	100	1	6	2	5	9,09	60000	0,000
								Summa	0,010
									1 cm

Antagande
Rektangulär kantförstyvad platta på mark
Bredd = 1 m
Längd = 6 m

Laster
100 kPa Last från tillbyggnad och plattan

Karakteristiska jordparametrar från Marktekniskrapport (MUR):

Djup (m u my)	Jordart	E-modul (MPa)
0-0,5	F:mu,gr	10
0,5-2,0	F:gr,sa,le	10
2,0-4,0	saLeMn	40
4,0-6,0	saLeMn(fast)	60

Sättningsberäkning 2

Punkt	Jord	Last (q)	Bredd	Längd	Skikt	Skikt	Last på skiktet	E-Modul	Sättningar
ID-1		kPa	b [m]	l [m]	höjd [m]	mitt [m]	[kPa]	[kPa]	(m)
21W05	fill:mu,gr	100	1	10	0,5	0,25	78,05	10000	0,004
21W04	fill:gr,sa,le	100	1	10	3	2	27,78	10000	0,008
21W04	saLeMn	100	1	10	0,5	3,75	15,31	40000	0,000
21W04	leSaMn	100	1	10	1,0	4,5	12,54	60000	0,000
								Summa	0,013

1,3 cm

Antagande

Rektangulär kantförstyvad platta på mark

Bredd = 1 m

Längd = 10 m

Laster

100 kPa Last från tillbyggnad och plattan

Karaktäristiska jordparametrar

Djup (m u my) Jordart E-modul (MPa)

0-0,5 F:mu,gr 10

0,5-2,0 F:gr,sa,le 10

2,0-4,0 saLeMn 40

4,0-6,0 saLeMn(fast) 60

4,0-5,0 leSaMn 60*

*Antagen för lerig sandmorän

Sättningsberäkning 3

Punkt	Jord	Last (q)	Bredd	Längd	Skikt	Skikt	Last på skiktet	E-Modul	Sättningar
ID-1		kPa	b [m]	l [m]	höjd [m]	mitt [m]	[kPa]	[kPa]	(m)
21W03	fyll:muSa	100	1	10	0,4	0,2	81,70	10000	0,003
21W04	fyll:gr,sa	100	1	10	1,0	0,9	48,29	10000	0,005
21W04	saLeMn	100	1	10	2,1	2,5	23,28	40000	0,001
21W04	leSaMn	100	1	10	1,5	4,25	13,37	60000	0,000
								Summa	0,010

1 cm

Antagande

Rektangulär kantförstyvad platta på mark

Bredd = 1 m

Längd = 10 m

Laster

100 kPa Last från tillbyggnad och plattan

Karaktäristiska jordparametrar

Djup (m u my) Jordart E-modul (MPa)

0-0,5 F:mu,gr 10

0,5-2,0 F:gr,sa,le 10

2,0-4,0 saLeMn 40

4,0-6,0 saLeMn(fast) 60

4,0-5,0 leSaMn 60*

*Antagen för lerig sandmorän

ANTI-KVARISK FÖRUNDERSÖKNING

ÅKERMANNEN 10

LILLA TEATERN

ESLÖV

GRANSKNINGSHANDLING

2021-04-12

Administrativa uppgifter

Uppdrag:	2111. Kulturskolan Eslöv
Beställare:	Serviceförvaltningen Eslöv
Beställarens kontaktperson:	Fredrik Liedberg
Konsult:	Restaurera Sverige AB Kirsebergsgatan 40 212 20 Malmö
Uppdragsansvarig:	Johanna Hadmyr, Restaurera Sverige AB Tel. 0734 21 83 61 E-post: johanna@restaurera.se
Handläggare:	Hedda Rabe Restaurera Sverige AB Tel. 0728 97 47 25 E-post: hedda@restaurera.se

Där inte annat anges har Restaurera Sverige AB tagit fotografierna i denna handling.

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund och syfte.....	4
1.2	Fastighetens läge.....	4
1.3	Antikvariska förutsättningar.....	5
2	Historik.....	7
2.1	Övergripande historik	7
2.2	Området	10
2.3	Nytkterhetsrörelsen	14
2.4	Åkermannen 10.....	16
2.5	Sammanfattande byggnadskronologi	18
3	Beskrivning av tomt och byggnad	22
3.1	Tomten	22
3.2	Byggnaden - exteriört.....	24
3.2.1	Stomme och fasader	26
3.2.2	Tak	28
3.2.3	Utvändiga dörrar och fönster	28
3.2.4	Skylt	30
3.2.5	Trappor	31
3.3	Byggnaden - Interiört	31
3.3.1	Planlösning.....	31
3.3.2	Salong med scen	36
4	Kulturhistoriskt värde	40
5	Förslag på varsamhets- och skyddsbestämmelser i detaljplan för Åkermannen 10.....	42
6	Källor	43
6.1	Tryckta källor	43
6.2	Otryckta källor	43
6.3	Muntliga källor	43

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Lilla Teatern (Åkermannen 10) ägs och förvaltas av Eslövs kommun och rymmer delar av den kommunala kulturskolan. För att samlokalisera samtliga verksamheter inom kulturskolan, idag utspridda på tre adresser, undersöks möjligheten med en om- och tillbyggnad av Lilla Teatern i en ny detaljplan.

Följande antikvariska förundersökning utgör ett kunskapsunderlag i den pågående planprocessen och syftar till att beskriva byggnaden, dess historia, gällande lagskydd samt dess kulturhistoriska värden. Förundersökningen är även tänkt att tjäna som underlag vid framtagandet av skydd- och varsamhetsbestämmelser till den nya detaljplanen.

Förundersökningen omfattar Lilla Teatern (Åkermannen 10). Fokus ligger på byggnadens exteriör och bevarade kulturhistoriskt värdefulla delar interiört.

Arbetet har utförts under våren 2021 och omfattat arkivstudier och platsbesök.

1.2 Fastighetens läge

Karta med den aktuella fastigheten markerad. Bildkälla: © Lantmäteriet.

Lilla teatern är belägen i centrala Eslöv på hörnet av Södergatan och Återvändsgränd, en bit söder om tågstationen och direkt söder om Medborgarhuset. Järnvägen ligger i direkt anslutning mot öster.

Fastighetsbeteckning: Åkermannen 10

Adress: Södergatan 31/Återvändsgränd.

1.3 Antikvariska förutsättningar

Detaljplan

Åkermannen 10 omfattas av detaljplan 1285-P27 för Kv Åkermannen m.m. (område kring Spinnarebacken), upprättad år 1986. I detaljplanen anges inga skydds- och varsamhetsbestämmelser men i planbeskrivningen redovisas följande gällande befintliga förhållanden:

Området karaktäriseras av äldre byggnader grupperade utmed Spinnarebacken samt i områdets norra del utmed Södergatan.

Samtliga byggnader är av betydelse för stadsbilden. I byggnadsinventering (år 1976) och bevaringsplan (förslag 1984) anges de på tomterna Åkermannen 8 och 10 även som kulturhistoriskt värdefulla.

Bevaringsplan 1984

En Bevaringsplan för Eslöv utarbetades år 1984 av Sölve Johansson för Kulturmiljönämnden. Den utgår från byggnadsinventeringar utförda åren 1973–1974, 1976 och 1980. Syftet med bevaringsplanen var att den skulle öka bevarandebeståndet och fungera som en konkret vägledning vid vården av den äldre bebyggelsen i Eslöv. I bevaringsplanen ingår en bedömning av vilka byggnader och miljöer som kan betraktas som kulturhistoriskt och miljömässigt värdefulla.

Här pekas Södergatan 31 (Åkermannen 10) ut som *byggnad av högt kulturhistoriskt värde*, vilket är att likställas med förvanskingsförbudet enligt PBL, se nedan under rubrik *Plan- och bygglagen*.

Eslöv kommuns kulturmiljökarta

I kommunens kulturmiljökarta pekas särskilt värdefulla byggnader ut, dock är än så länge bara östra och västra Eslöv inventerat. Åkermannen 10 är ännu inte inventerad.

Plan- och bygglagen

Byggnaden omfattas av de generella varsamhetskraven och förvanskingsförbudet i plan- och bygglagen som innebär att byggnadens värden och karaktärsdrag ska tillvaratas vid ändring eller underhåll. Byggnader, bebyggelseområden och allmänna platser som anses vara särskilt värda att bevara har ett förstärkt skydd. Dessa får inte förvanskas. Förvanskingsförbudet gäller vid alla ändringar, såväl exteriört som interiört, och oberoende av om en åtgärd är bygglovs- eller anmälningspliktig eller inte. Följande paragrafer i PBL är tillämpliga:

Kap 8 § 14 Underhåll och varsamhet (Tidigare PBL 3:13 Lag (1994:852)).

Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 4 § i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

Kap 8 § 17 (Tidigare PBL 3:10 Lag (1998:805)).

Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.

Kap 8 § 13 Förvanskingsförbudet.

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Riksintresse

Eslöv stad är utpekat som riksintresse M:182 för kulturmiljövården och regleras enligt Miljöbalkens tredje kapitel.

Motivering till det kulturhistoriska riksintresset:

Stadsmiljö – järnvägsstad – som visar järnvägens och industrialismens betydelse för den moderna tätortsutvecklingen, hur en hållplats på den rena landsbygden successivt utvecklades till ett planmässigt uppbyggt stationssamhälle och så småningom en stad.

Uttryck för riksintresset:

Spår av vägsträckningar, markanvändning och bebyggelse från tiden före järnvägens tillkomst och det nya samhällets tidigaste skeden. Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta stadsmässiga men relativt småskaliga karaktär. De kringbyggda kvarteren med bostäder och lokaler för handel och hantverk samt ekonomibyggnader och bakgårdar. Offentliga byggnader med bland annat den nygotiska kyrkan (1891) som givit upphov till begreppet "Eslövsgotik". Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och anläggningar. Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel. Inslag av parker och grönska. Det tidiga 1900-talets utvidgningsområden, med tidstypisk terränganpassad plan och villor på stora, grönskande tomter. Medborgarhuset, ritat av H. Asplund, från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet.

2 Historik

2.1 Övergripande historik

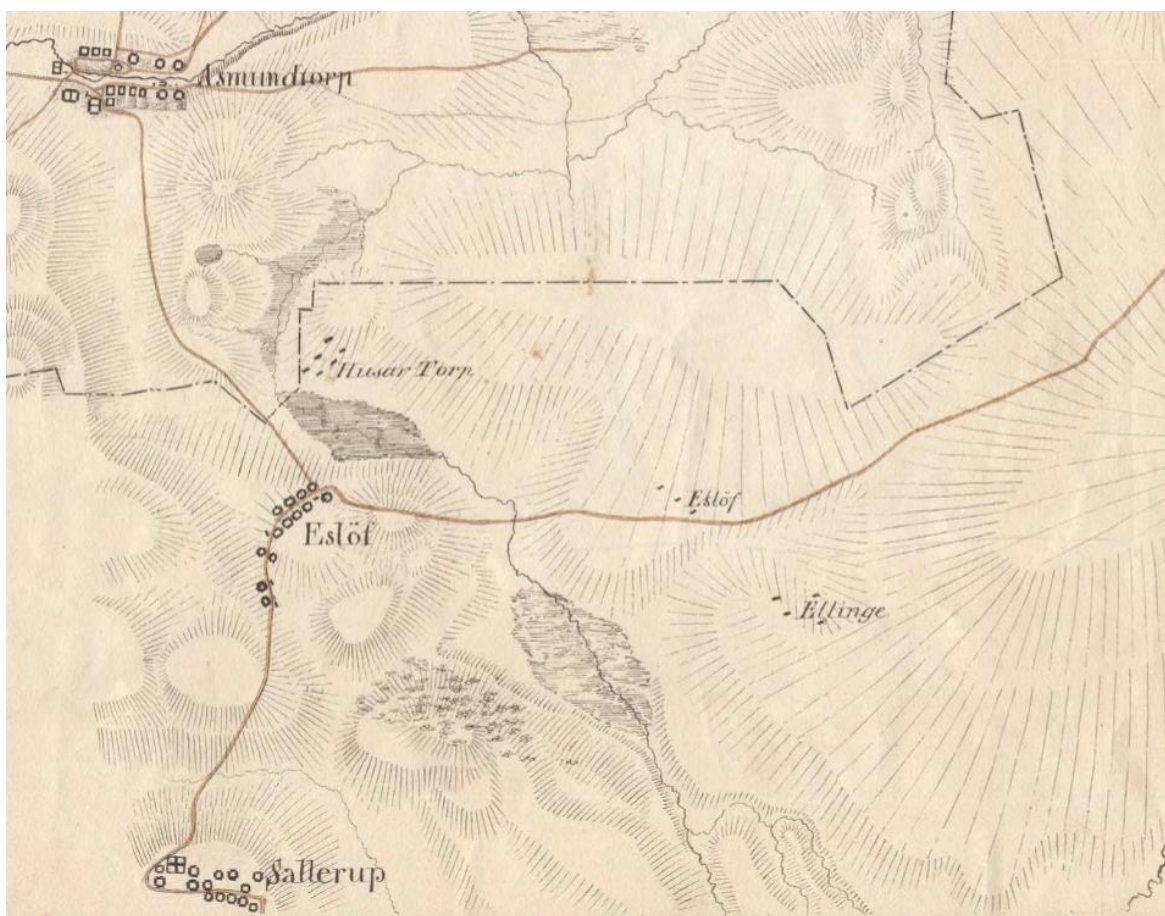
Eslövs utveckling från bondby till expansivt stationssamhälle

Eslövs by har medeltida anor och omnämns för första gången i historiska källor år 1145, då som "Haeslef".

Fram till mitten av 1800-talet var Eslöv en ordinär bondby bestående av ett femtontal gårdar och låg en bit längre västerut än dagens Eslöv (närmare bestämt invid dagens Västergatan–Remmarslövsgatan) och norr om dåvarande (Västra) Sallerup.

I samband med att Södra stambanan drogs fram genom byn år 1858 skedde en expansiv utveckling av orten. Stambanornas anläggande följde principen att järnvägslinjerna skulle medföra företagsamhet och rörelse i mindre etablerade områden. Efter att Södra stambanan var anlagd anslöts flera järnvägar i Eslöv; till Landskrona/Helsingborg 1865, Ystad 1866, Hörby/Kristianstad 1897 och Röstånga/Klippan 1898. I och med järnvägens ankomst skedde en mycket snabb utveckling av Eslöv som kom att bli en betydelsefull och blomstrande handelsort av framför allt jordbruksprodukter, där flera jordbruksrelaterade industrier anlades, bland annat sockersaftstation, mejeri och slakteri.

År 1875 blev Eslöv en köping genom en utbrytning ur Västra Sallerups landskommun, vilket ganska snart innebar att bebyggelsen kom att styras av 1876 års byggnadsstadga. Detta ses tydligt i kvarteren närmast stationen med ambition att skapa en stenstad med rutnätsplan.

Eslöv by på Skånska recogniseringskartan från år 1820. Bildkälla: Riksarkivet.

Det kraftigt växande samhället innebar stor inflyttning av arbetare, något som inte enbart medförde tillväxt och blomstrande ekonomi; många inflyttade hade svårt att komma in i en social gemenskap och hamnade i ett utanförskap och ofrivillig individualism, vilket kom att bli grogrunden för den nykterhetsrörelse som växte fram.

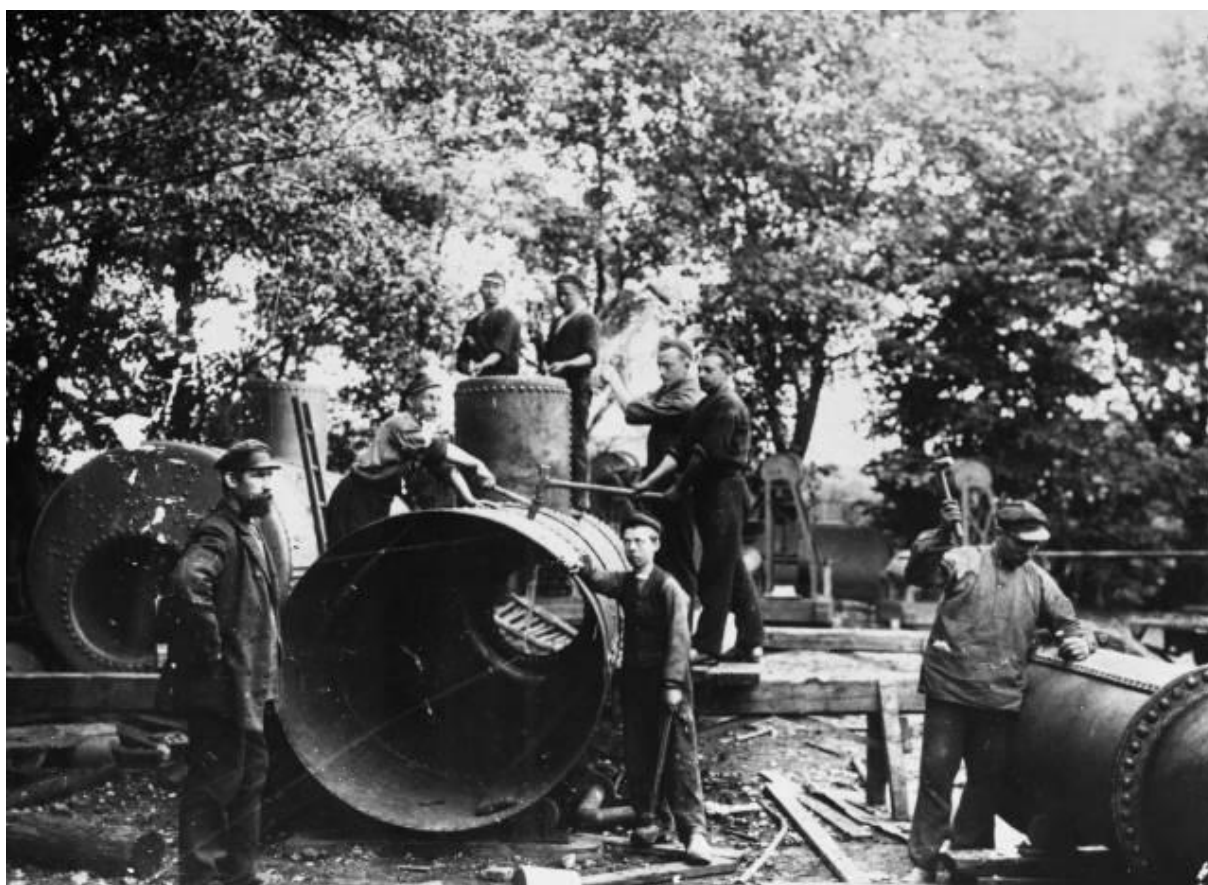
Generalstabskarta för Lund från år 1865, där Eslövs station är markerad samt Eslövs by innan det att samhället hade utökats och gått samman med Västra Sallerup. Bildkälla: © Lantmäteriet.

"Karta öfver den tillämnade köpingen Eslöv". Från år 1872 med bebyggelsen centrerad vid tågstationen. Blå markering visar där kvarteret Åkermannen 10 kom att bildas. Bildkälla: © Lantmäteriet.

År 1909 slogs Eslöv samman med den intilliggande orten Västra Sallerup och år 1911 fick Eslöv stadsprivilegier – den första järnvägsknutpunkten som fick stadsrättigheter – vilket följdes av den första stadsplanen år 1913, upprättad av stadsplaneraren Erik Bülow-Hübe. I Eslövs stadsvapen ingår en symbol för järnvägen och handeln vilket bekräftar järnvägens betydelse för stadens utveckling.

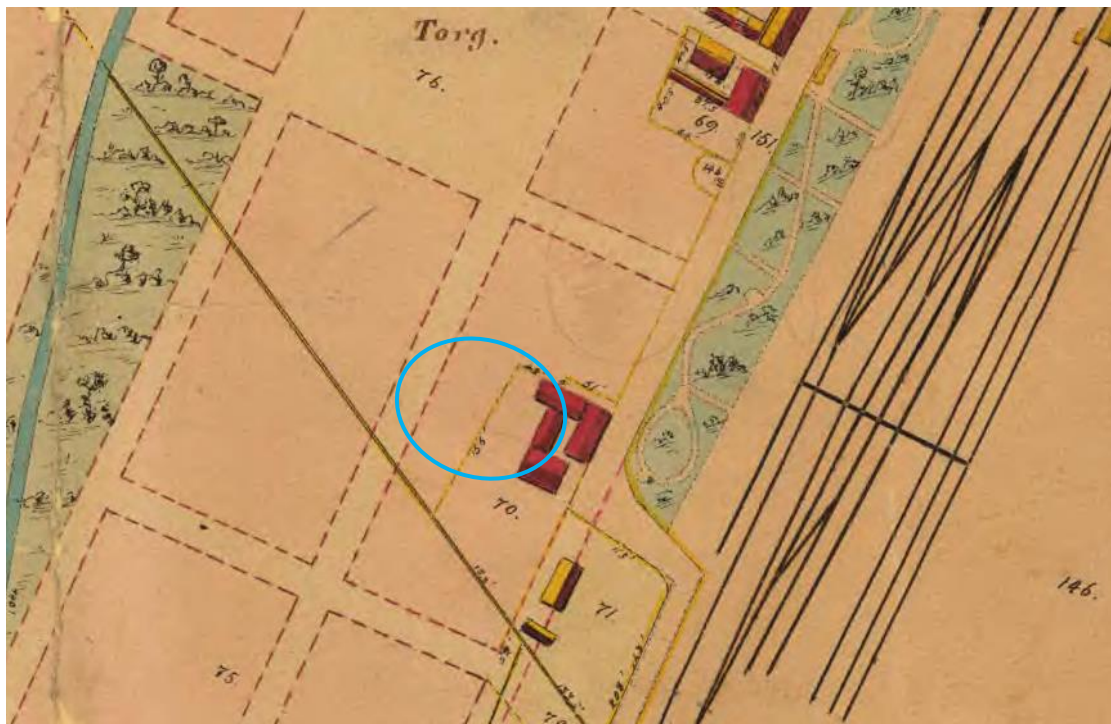
Första världskriget innebar en svår situation för det lokala näringslivet i Eslöv då järnvägens betydelse minskade. Situationen förvärrades under 1920- och 1930-talens ekonomiska depression. Stadens tillväxt stagnerade under 1940-talet men kom därefter åter att ta fart under 1950-talet då befolkningen fördubblades. Eslöv blev nu en av landets mest expansiva städer där idag välkända företag uppstod, bland annat Salubrin, ättiksprit-tillverkaren Felix (från början en saftstation och ingår idag i Orkla Foods) och grävmaskinstillverkaren Åkermans.

Åkermans gjuteri och mekaniska verkstad, Eslövsföretaget som namngav kvarteret Åkermannen. Verkstaden låg på den plats där Medborgarhuset byggdes. Bildkälla: Föjers arkiv.

2.2 Området

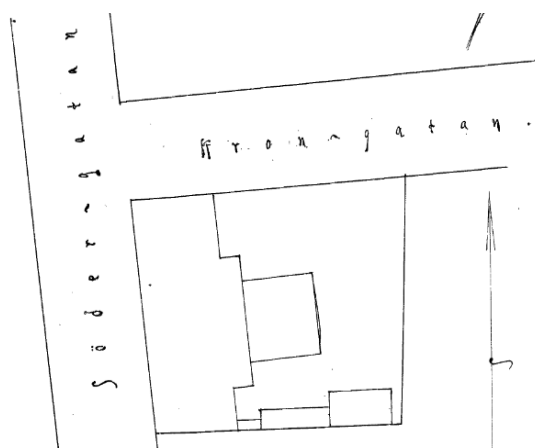
Kartan nedan från år 1872 visar att området vid Södergatan där Åkermannen 10 kom att uppföras endast var bebyggt med en handfull byggnader omgivna av jordmark. Mellan bangården och den så gott som obebyggda marken västerut fanns en långsträckt parkmiljö med slingrande gångar som sträckte sig söderut från stationshuset.

Beskuren del av karta över Eslöv från 1872. Blå markering visar ungefärlig plats där Åkermannen 10 kom att uppföras 14 år senare. Befintliga byggnader utgör bostadshus och ekonomibyggnader, varav delar av bebyggelsen fanns kvar in på 1960/70-talet.

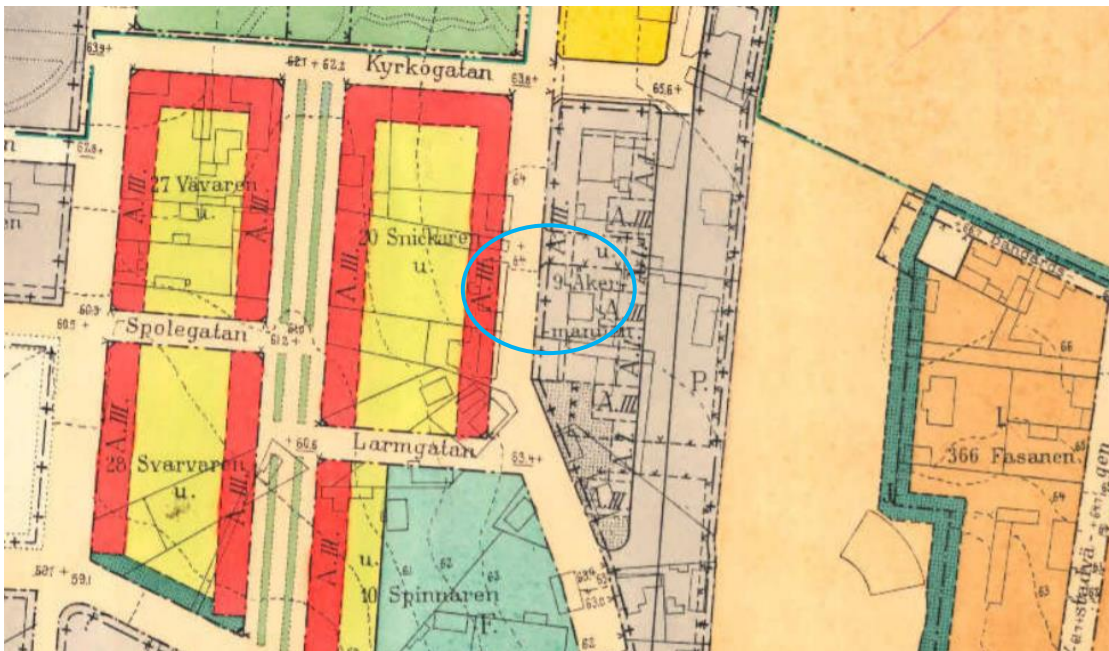
År 1886 lät Godtemplarorden uppföra en byggnad för sin verksamhet i hörnet av Södergatan och dåvarande Krongatan (numera Återvändsgränd) i det som då kallades Kvarteret Söder (nuvarande Kv Åkermannen). Året efter tillkom grannfastigheten mot söder, uppförd åt Slaktaremästare N. Hansson, vilken byggdes mot den södra gaveln i liknande arkitektur med rött tegel som Godtemplarordens hus.

I grannkvarteret mot norr – där Medborgarhuset kom att uppföras år 1957 – låg Åkermans gjuteri och mekaniska verkstad fram till 1937, vilket gett upphov till det senare kvartersnamnet Åkermannen. Verksamheten flyttade senare till Pärlgatan men husen stod kvar, bland annat en kontorsbyggnad nära bangården som från början var en enfamiljvilla och tillhörde länsdjurläkare M. G. Fältström, uppförd på 1870-talet. Efter att Åkermans gjuteri och mekaniska verkstad flyttat användes kontorsbyggnaden som vårdscentral. Söder om denna, nära bangården, låg

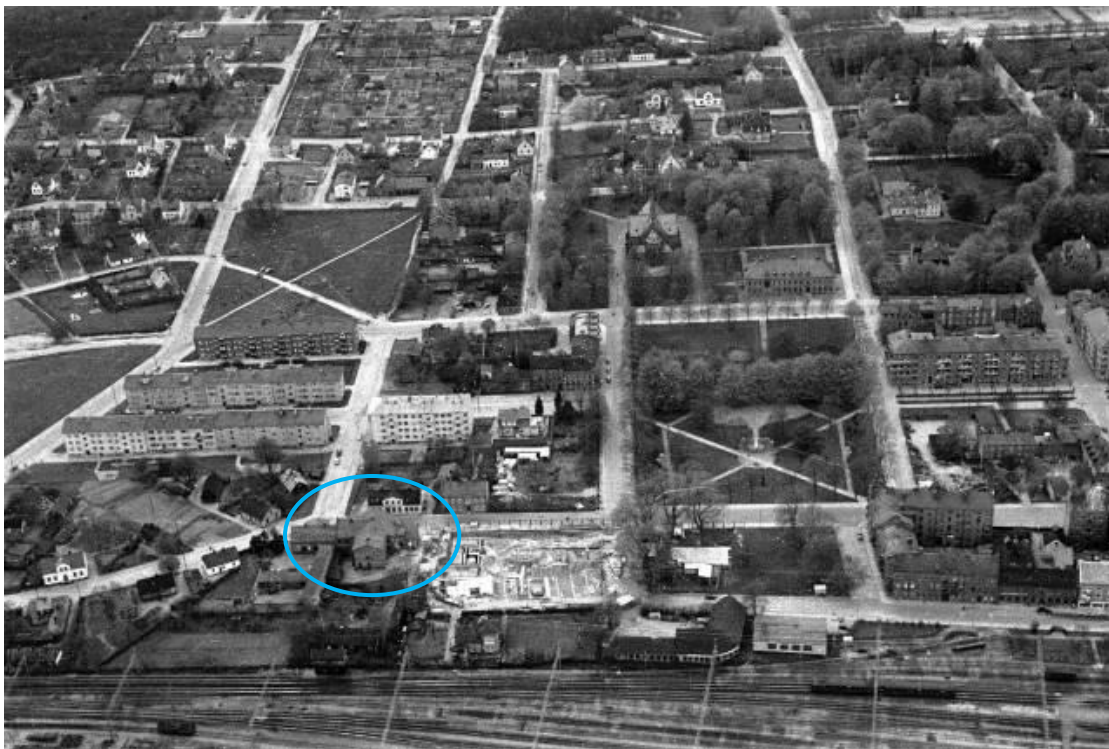

Godtemplarordens hus uppfördes i hörnet av Södergatan och Krongatan i Kv. Söder. Här är plan från 1911 med tillbyggnad mot öster och uthus.

fram till 1960/70-talet ytterligare ett bostadshus med en anlagd trädgård åt söder, vilket framgår av äldre kartmaterial.

Stadsplan från år 1938, upprättad av Eric Bülow-Hübe, med den aktuella fastigheten inringad i blått. Källa: eslov.se

Flygfoto över Eslöv då Medborgarhuset byggdes. Åkermannen 10 markerad. Bildkälla: Eslövs bildarkiv, KG-pessfotos bildsamling.

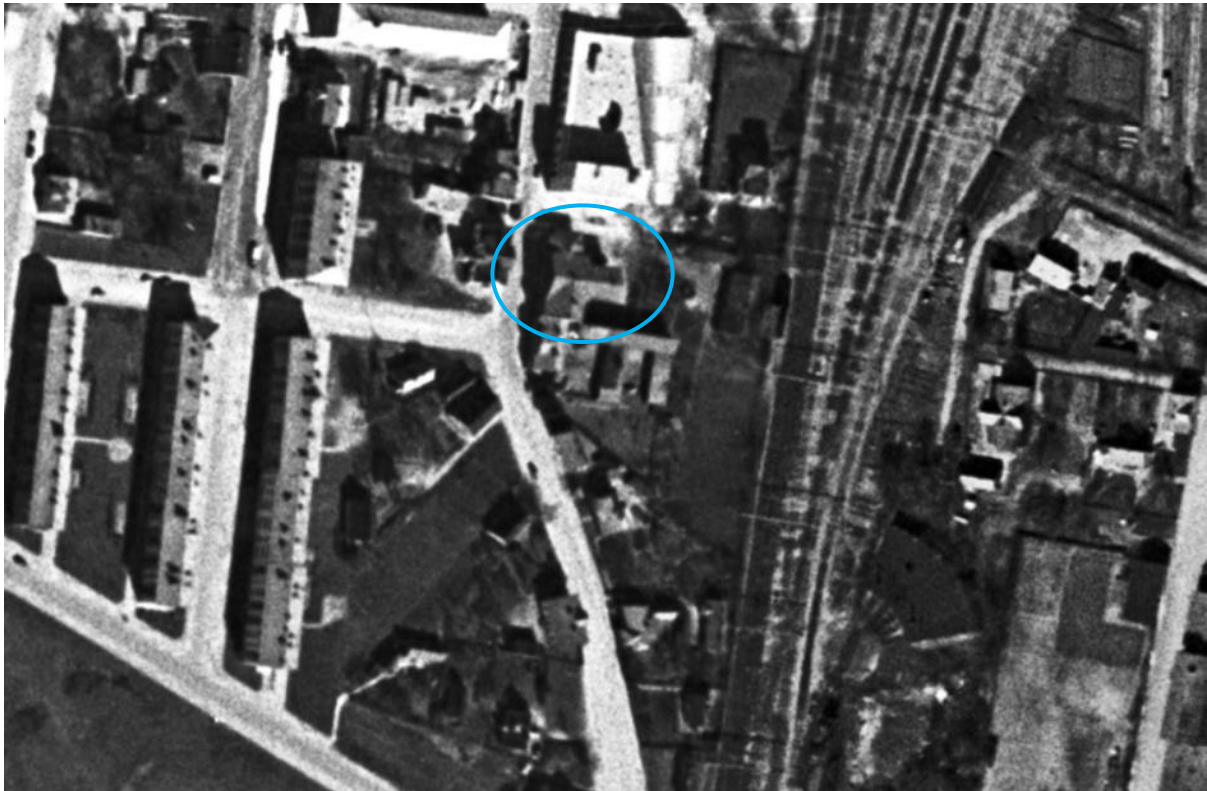
År 1957 uppfördes Medborgarhuset på granntomten direkt norr om kvarteret Åkermannen. Först genom Medborgarhusets tillkomst fick Eslöv en fullgod teaterlokal och en teaterförening bildades 1958. Byggnaden blev klassad som ett byggnadsminne år 2001.

Väster och söder om fastigheten fanns år 1960 en gles villabebyggelse med lummiga trädgårdstomter. På ett flygfoto från 1975 har villakvarteren väster om Södergatan delvis ersatts av lamellhus liggandes i nord-sydlig riktning längs med en förlängning av Södergatan som tidigare svängde av åt sydost (idag Spinnarebacken).

Idag är bebyggelsen blandad med äldre villor och gathus öster om Södergatan medan moderna lamellhus är uppförda på den västra sidan.

Fotografi från uppförandet av Medborgarhuset, som stod klart 1957. I bakgrund syns en villa i tegel tillhörde Länsdjurläkare M.G. Fältström. Bildkälla: Eslövs bildarkiv, KG-pressefotos bildsamling.

Flygfoto från 1960 visar ett område med både lamellhus i väst och äldre villakvarter med stora öppna gräsbeklädda ytor. Medborgarhuset var endast tre år här med ett glänsande tak. Åkermannen 10 markerad i blå ring. Bildkälla: © Lantmäteriet.

Länsdjurläkare M. G. Fältströms villa, senare kontorsbyggnad åt Åkermanns. Fotot från 1960-talet. Bildkälla: Eslövs bildarkiv, KG-pressfotografers bildsamling.

2.3 Nykterhetsrörelsen

Under 1700-talet började nykterhetsrörelsen att gro och tog fäste i landet, som uppstod ur en reaktion mot det tilltagande alkoholmissbruket bland befolkningen. Till en början fanns ett engagemang från statskyrkan med initiativtagande präster, men senare kom frireligiösa organisationer att förespråka nykterhet.

Husbehovsbränningen liksom drickandet kom att tillta under 1800-talet vilket resulterade i att allt fler nykterhetsföreningar bildades. År 1837 grundades Svenska Nykterhetssällskapet.

Vid 1800-talets mitt uppstod en nykterhetsrörelse i USA; Godtemplarorden. Denna rörelse kom att spridas över hela världen och i Sverige etablerades en första loge i Göteborg 1879. Denna rörelse var en absolutistisk nykterhetsrörelse med hårda krav på nykterhet, medan den tidiga svenska nykterhetsrörelsen förespråkade en måttlig konsumtion av alkohol.

I början ägde nykterhetsrörelsens sammankomster rum i skolor eller frikyrkor, men allt eftersom de växte var de i behov av egna byggnader för mer regelbundna möten. Det var vanligt att insamlingar startades för att få råd till eget ordenshus. Dessa ordenshus uppfördes främst i städer och tätorter från 1880-talet, och senare tillkom även ordenshus på landsbygden där det ofta kunde uppföras på mark för en oansenlig kostnad.

Oftast bestod ordenshusen av en rektangulär sal för samling, vanligtvis med en mindre scen eller podium, samt två mindre rum vid ena gaveln. I städerna utformades de ofta som praktfulla, offentliga byggnader, så som i Eslöv. Nykterhetsrörelsens lokaler var fram till att Folkets hus- och bygdegårdsrörelserna växte fram den viktigaste samlingslokalen på många orter.

Godtemplarorden i Eslöv

I Eslöv startades en loge 1882 av folkskollärarna Kjellin och Selin som kallades Fyrbåken. Året därpå uppstod logen Wasa. År 1883 gick medlemsantalet upp till över hundra medlemmar och man var i behov av en egen lokal. Ibland höll logerna till i Östra skolan medan större sammankomster hölls i Missionshuset. År 1885 köpte man gemensamt en tomt för 700 kronor vid Södergatan. Året därpå, den 24 oktober 1886, kunde man inviga den nya ordenslokalen på Södergatan i kvarteret Söder (idag Åkermannen). De två logerna slogs samman 1894 och bildade en ny loge vid namn Kronan nr 2019. I ordenshuset hölls allehanda föreläsningar, talarskola, fester, shower med mera. Inte bara ordensmedlemmar var välkomna, alla stadens invånare fick ta del av vad som erbjöds i lokalen. Godtemplarordens samlingslokal var länge den enda teaterlokalen i staden. Trots den lilla scenen med enkla scenanordningar nyttjades den av många Eslövsbor.

Godtemplarorden kallades IOGT (Independent Order of Good Templars) och ingår, efter flera ombildningar, i IOGT-NTO. På den tiden var det inte ovanligt att nykterhetsloger bildades, blommade och vissnade fort och att en annan förening inom nykterhetsrörelsen tog över. Olika sådana loger har troligen haft sin verksamhet i ordenshuset genom åren, bland annat finns uppgifter om att studieförbundet NBV (Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, med ursprung i Godtemplarorden) har haft kontor i fastigheten.

Eslövsprofiler med koppling till Godtemplarordens hus

Många personer med betydande roller i politiska och samhällsutvecklande sammanhang i Eslöv började sin bana i Godtemplarordens hus. En av dessa var Emilia Lindquist (1855–1932), en kvinna med många strängar på sin lyra; en

Emilia Lindquist, framstående talare från nykterhetsrörelsen i Eslöv. Bildkälla: Fyrbåken – Minnesskrift över Godtemplarordens 50-åriga verksamhet i Eslöv.

arbetsförmedlingsföreståndare, politiker och kvinnopolitisk pionjär. Både hennes far och bror var medlemmar i Godtemplarorden och genom dem trädde hon också in i logen. Där började hon så smått hålla tal vid mindre tillställningar därefter inför offentligheten, snart var hon vida omtyckt och berömd nykterhetstalare. Hon var den första kvinnan att bli invald i Eslövs stadsfullmäktige. Dessutom var hon ordförande för Eslövs arbetslöshetskommitté samt initiativtagare till Eslövs läsestuga.

En annan viktig person att nämna är Joel Sallius (1901–1988), en Eslövprofil som bidrog mycket till stadens utveckling. Han kom från enkla förhållanden och växte upp med nykterhetsrörelsen då föräldrarna tillhörde pionjärerna inom Godtemplarorden i Eslöv. Joel deltog redan 1912 i ungdomslogen Fridhem och var aktiv ända till början av 1920-talet. Han fortsatte därefter att medverka i programverksamheten. Med talets gåva och sin myndiga pondus blev han ombedd att medverka i och leda högtidliga sammankomster, jubileum, diplomutdelningar med mera.

Han utbildade sig till folkskollärare i Lund och blev senare även verksam som rektor, politiker och lokalhistoriker. Under sina verksamhetsår var han hela tiden aktiv som folkskollärare.

Han har författat många böcker och skrifter om Eslövs historia samt var med och startade Eslövs stadsmuseum. Genom hans personliga hållning till godtemplarna bidrog han till att rörelsen fick en stark ställning i staden. Joel Sallius dog 1988 och har därefter fått såväl en skola, en park som ett sammanträdesrum i stadshuset uppkallade efter sig.

Joel Sallius. Bildkälla: Eslövs bildarkiv, KG-pessfotos bildsamling.

Några av medlemmarna i Godtemplarorden framför ordenshuset i Eslöv 1923. Bildkälla: Minnesskrift över Godtemplarordens 50-åriga verksamhet i Eslöv.

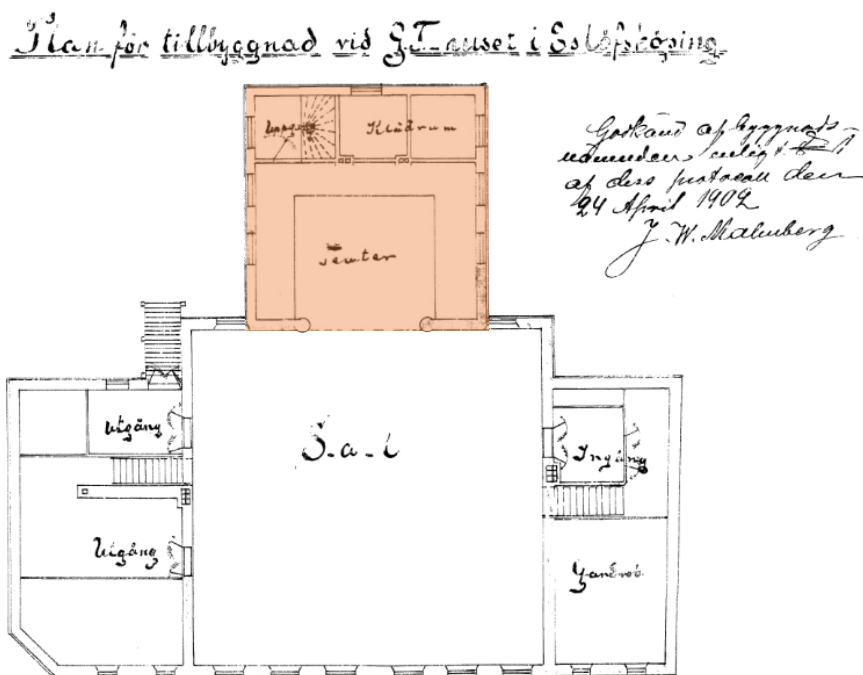
2.4 Åkermannen 10

Byggnaden uppfördes åt nykterhetsrörelsen Godtemplarorden år 1886. Arkitekten är okänd då originalritningar inte har påträffats. Byggnaden fick en påkostad utformning med dekorativa mönstermurade tegelfasader och markerad frontespis ut mot gatan. Interiört försågs byggnaden med en stor salong på ovanvåningen samt mindre rum och flera kök på bottenplan. Den norra delen med ingång på hörnet nyttjades redan från början som livsmedelsbutik. Nykterhetsrörelsen hade även caféverksamhet i byggnaden.

Huset har sedermera använts som teaterlokal, och då kallats Lilla teatern. Kommunen tog över fastigheten 1997 och IOGT nyttjade lokaler i fastigheten fram till 2007. De senaste åren har Kulturskolan använt lokalerna. På hörnet i nordväst inrymdes livsmedelsbutik med lagerlokal och kontorsrum fram till 1980-talet.

Tio år efter uppförandet genomfördes mindre justeringar; vindsrummet i nordöst inreddes, taket höjdes och fönster med korspost i något lägre format än övriga fönster sattes in.

År 1902 utökades byggnaden, den utskjutande mittrisaliten på gårdssidan byggdes till med en närmast kvadratisk utbyggnad i två våningar. Gårdsflygeln inreddes med teaterscen samt klädrum på andra våningen med en portgång under längs den ursprungliga östra fasaden. I första våningen inrymdes packhus, bryggghus, två vedbodas samt trappa. En utvändig trappa norr om utbyggnaden ledde upp till andra våningen. Ritning signerad Carl Lundqvist.

"Plan för tillbyggnad vid G.T.huset i Eslöfsköping", från 1902 då en teaterscen tillkom, vilken är markerad i orange. Källa: Eslöv kommun, Miljö och Samhällsbyggnads ritningsarkiv.

År 1911 skedde om- och tillbyggnad efter ritning av Tryggve Schilling. Den södra delen byggdes ut något mot öster så fasaden hamnade i liv med det utskjutande mittpartiet, för att få plats för biljettförsäljning. En våning höjdes söder om salongen på andra våningen, i samband med det tillkom två fönsteröppningar med korsform som ersatte två mindre rektangulära fönster.

Planlösning ändrades även om i andra våningen norr om salongen och en ekonomibyggnad ritades för klosetter och vedbodas med placering på tomtens södra del.

texten "Nykterhetscafé Blåbandet" ovan södra entrén. Vid 1900-talets mitt fanns en skylt med bokstäverna IOGT ovanför samma entré.

2.5 Sammanfattande byggnadskronologi

1882	Logen Fyrbåken bildas och året därpå logen Wasa.
1885	Tomten vid Södergatan inköps för 700kr.
1886	Byggnaden uppförs.
1896	Vindsrum i byggnadens nordöstra del inreds; fasad och tak höjdes, ett fönster mot öster sätts in.
1897	Den motbyggda grannfastigheten åt söder uppförs.
1902	Gårdsflygeln byggs till med teaterscen samt klädrum på andra våningen och en portöppning under. I första våningen inryms packhus, brygghus, två vedbodas samt trappa. En utvändigt trappa norr om utbyggnaden leder upp till andra våningen.
1911	Södra "flygeln" förlängs åt öster och hamnade i liv med det utskjutande mittpartiet. En våning höjs söder om salongen på andra våningen, i samband med det tillkommer två fönsteröppningar med korsform som ersätter två mindre rektangulära fönster. Ändrad planlösning norr om salongen på andra våningen. En ekonomibyggnad ritas för klosetter och vedbod. Förmodligen får då salongen sluttande golv.
1944	Förslag tas fram till skyltfönster åt butikslokalen på hörnet. Dörr mot gården muras igen alt. ersätts med en fönsteröppning. Butiksdörr på hörnet är glasad med överljus.
1952	Nya toaletter tillkommer i anslutning till salongen på andra våning åt nordväst. Troligen byggs salongen om och det sluttande golvet tas bort. Ritningen visar att ett kök finns i det som idag är städförråd norr om salongen.
1958	Ritningsförslag tas fram till garage av befintlig ekonomibyggnad på tomten mot tegelvägg åt söder.
1966	Inredning av två badrum i bottenplan. Ritningen visar att de två rummen i sydöst på samma våning har slagits ihop till ett större rum.
1960/70-tal	Bostadshus i kvarteret intill bangården rivs.
1988	Förslag till ny skylt för Lilla teatern tas fram.
1998	Bygglovshandling för "Lilla teatern" visar en om- och tillbyggnad norr och söder om gårdsflygel. Nya spiraltrappor tillkommer i ny tillbyggnad åt norr samt i befintlig gårdsflygel åt öster. Fönsteröppningar på gårdsflygel muras igen.
1997	Kommunen tillträder fastigheten 1 september.
2007	IOGT lämnar fastigheten helt efter att ha nyttjat lokaler sedan kommunen tog över.
Xxxx	Kulturskolan flyttar in i byggnaden.

Kolorerat fotografi av Godtemplarhuset omkring sekelskiftet 1900 eller möjligen ännu tidigare. Gaveln på frontespisen kröns av dekorativ snickarglädje med spira.

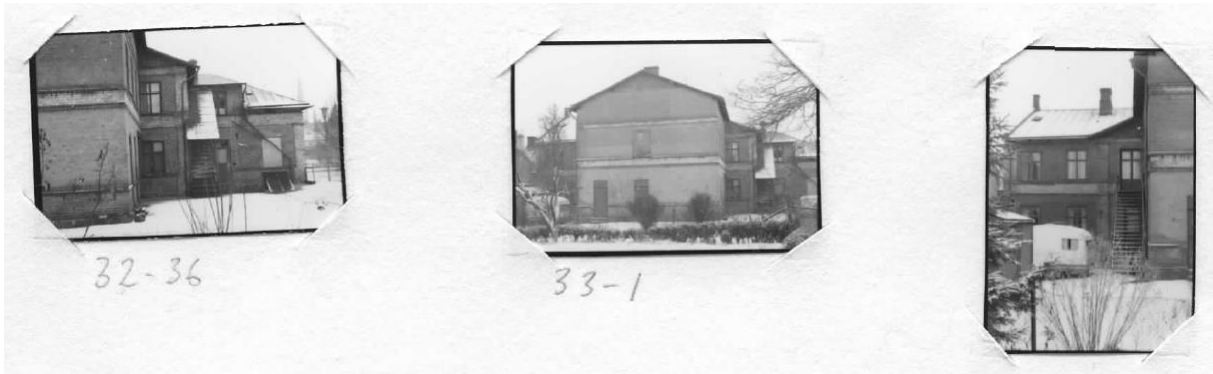
Foto från troligen 1909. Snickarglädjen är borttagen men spiran är kvar. Snedställd flaggstång sitter på fasadens mitt. Skylt med text "Nykterhetscafé Blåbandet". Planket till granntomten tillhör Åkermans gjuteri och mekaniska verkstad, där Medborgarhuset kom att uppföras under 1950-talet. Bildkälla: Eslöfs museum.

Foto tidigt 1900-tal, efter 1911 då våningen åt söder har höjts. Taknocken över gavlarna åt öst och väst har en profilerad spira, nedanför på gatufasaden är IOGT-flaggan hissad. Butikslokalen nyttjas av Johan Nilssons Diverse Handel. Bildkälla: Eslöfs museum.

Fotografier från inventering i slutet av 1970-talet. T.v. syns gårdsflygelns norra fasad med portgång. Två fönster på andra våningen är igensatta. Bilden till mitten visar trappan som ledde upp till andra våningen, med ett skärmtak. Källaringång. Bild t.h. visar hörnet med butikslokal vars skyltfönster i enlufts tillkom på 1940-talet, tidigare satt fyrlyfts likt övriga fönster.

Vyer från öster. T.h. syns utvändig trappa söder om gårdsflygeln.

Dörrar och fönster, från vänster; 1. Dörr på gårdsflygelns norra fasad, glasad överdel med överljus. 2. Dörr på gårdsflygelns östra fasad, även den glasad med överljus men med gjutet glas, från 1900-talets mitt. 3. Södra entrédörren mot Södergatan, en pardörr med spröjsat glas upptill och stående, rektangulära fyllningar nedtill. 4. Fönster mot gatan.

Interiöra fotografier som visar salongen på andra våningen. Till vänster syns en svängdörr med två dörrblad som idag är ersatt med en pardörr med nödutgångsfunktion.

3 Beskrivning av tomt och byggnad

3.1 Tomten

Åkermannen 10 utgörs av långsmal fastighet i öst-västlig riktning med byggnaden placerad ut mot Södergatan. Innergården öster om byggnaden avgränsas mot söder av en äldre tegelmur (tillhörande grannfastigheten) mot norr av Återvändsgränd och mot öster av ett rödmålat plank och bokhäckar. Delar av innergården är gräsbevuxen med inslag av grus och olika typer av markbeläggning. I tomtens nordöstra hörn växer en ståtlig ek vars krona breder ut sig över stora delar av innergården. Eken är synlig på flygfotografier från början av 1900-talet men är troligtvis betydligt äldre än då. I den östra delen finns flera bokhäckar, några mindre träd och en källsortering. Det är inte fastställt hur innergården såg ut när Godtemplarorden lät uppföra sitt hus vid slutet av 1800-talet. På äldre flygfotografier framkommer dock att innergården varit betydligare lummigare med mer växtlighet än idag. På ett ortofoto från år 1975 ser man att trädgården till den numera rivna gården som låg strax öster om Åkermannen 10, sträckte sig in på nuvarande tomt. Gränsen mot grannfastigheten i öster gick i höjd med nuvarande ek.

En innergård är placerad bakom byggnaden mot öster. Innergården karakteriseras av en gräsyta omgiven av olika typer av markbeläggning. I den östra delen finns en större ek, bokhäckar och några mindre träd.

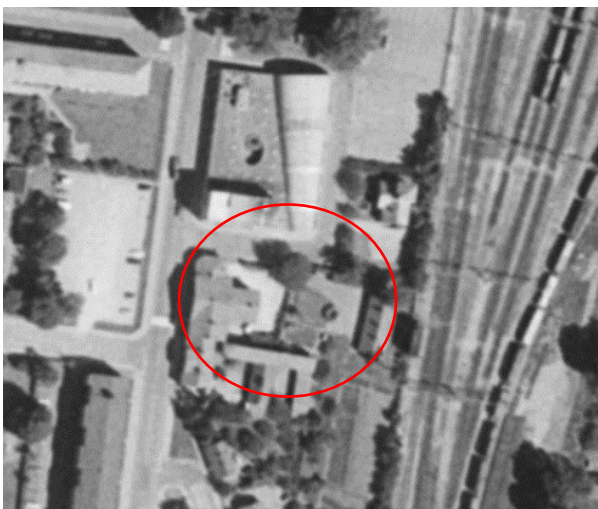
Åkermannen 10 avgränsas mot grannfastigheten av en hög tegelmur där man kan urskilja äldre rivna tillbyggnader som mörka markeringar i muren. Mot söder finns en mindre scen.

Åkermannen 10 sedd från Återvändsgränd respektive från parkeringsplatsen direkt öster om fastigheten.

Vykort från år 1938 med Åkermannen 10 till höger i bild med den imposanta eken.

Beskuret ortofoto från år 1975 där trädgården till grannfastigheten i öster tydligt framkommer. Gränsen mellan fastigheterna låg i höjd med nuvarande ek.

3.2 Byggnaden - exteriör

Byggnadens yttre är välbevarad men har genomgått vissa förändringar så som fönster- och dörrbyten, igensättning av fönster- och dörrpartier samt byte av takmaterial. De nya fönstren och dörrarna har anpassats tämligen väl till fastighetens karaktär. Annan väsentlig ändring är tillbyggnader i glas och aluminium på ömse sidor om gårdsflygeln samt ett hisschakt som tillkom under slutet av 1990-talet.

Byggnaden består av ett grundmurat T-format hörnhus i en och två våningar samt källarplan. Fasaden ut mot gatan har en klassicistisk utformning med en ursprungligen symmetrisk fasadkomposition med bred frontespis, flankerat av lägre byggnadsdelar (mot söder tillbyggt med en våning). Hörnet i nordväst har en tidstypisk avfasning. Sentida glasade tillbyggnader flankerar gårdsflygeln mot öster.

Fönster- och dörrpartier är symmetriskt placerade längs fasader. Näst intill alla fönsteröppningar samt en dörröppning på gårdsflygeln är igensatta, öppningarna är putsade med slät puts.

Fasad mot Södergatan. Den breda frontespisen i två våningar dominerar gatubilden.

Hörnet vid Södergatan och Återvändsgränd där det tidigare inrymdes en livsmedelsbutik.

Vy mot söder och gårdsflygel med tillbyggnad i glas från 1990-talet. Igensatta fönster- och dörröppningar.

Sydöstra sidan av byggnaden som vetter mot gården. Här finns tillbyggnad samt ett hisschakt. Söder om hisschaktet finns en ingång till källare samt ett miljörum utan tak. Muren till höger hör till grannfastigheten.

3.2.1 Stomme och fasader

Sockeln består av natursten och är fogad med en utanpåliggande cementfog. I sockeln förekommer välvda fönsteröppningar, varav flera är igensatta. Fasaderna av rött tegel är murade i kryssförband och indelas av dekorativa pilastrar och gesimser i gult tegel. Våningsbanden är markerade i över- och nederkant med reliefskift av kopp, vilka upptill är avtäckta med plåt. Den sekundära gårdsflygeln ansluter till fasadens utformning med fasad i rött tegel och markerande gesimser i gult tegel.

Sentida tillbyggnader är uppförda i glasad aluminiumkonstruktion. Hisschaktet har en enkel utformning och är slätputsad och vitmålad.

Takgesimsen är profilerad och under den rödmålade takfoten sitter rödmålade, figursågade taktassar. Gaveln som sticker upp en bit ovanför grannhuset är tunt putsad.

Sockel av natursten med den karakteristiska utanpåliggande fogen.

Fasaderna i rött tegel med pilastrar och gesimser i gult tegel.

Dekorativt utformade taktassar.

Tillbyggnad mot gårdsflygel består av glasade partier av aluminium med ett tak och skärmtak i betong belagt med takpapp.

3.2.2 Tak

Sadeltaket är belagt med en svart, trapetskorrugerad plåt och svart plåttäckning över gavelmuren. Även skorstenar är klädda med svart plåt. Taket var ursprungligen belagt med papp och trekantslist och skorstenarna var murade i rött tegel. Hängrännor och stuprör av svartmålad plåt.

Ursprungligen var taket täckt med papp, bild t.v. från ca 1909. Idag är taket klätt med korrugerad plåt.

3.2.3 Utvändiga dörrar och fönster

Dörrar mot gatan är utbytta till moderna, även då viss anpassning har gjorts till byggnadens karaktär. Dörrarna av rödmålat trä är glasade upptill med enkla spröjs, nedtill sitter fyra rektangulära, stående speglar. På ett tidigt fotografi kan man se att den södra pardörren sitter en bit längre ut i fasaden, är av trä med fyllningar samt snidad dekor i relief. Ovanför finns ett överljus. Även gårdsflygeln har en dörr med överljus, vars enkla dörrblad har en rödmålad stående panel. 1990-talets tillbyggnader på båda sidor om gårdsflygeln är försedda med glasdörrar i ram av aluminium. Fönstren är även de utbytta och utformade likt ursprungliga; utåtgående fyrluftsfönster i rödmålade träbågar. Ursprungliga fönster- och dörrpartier var troligvis brunmålade.

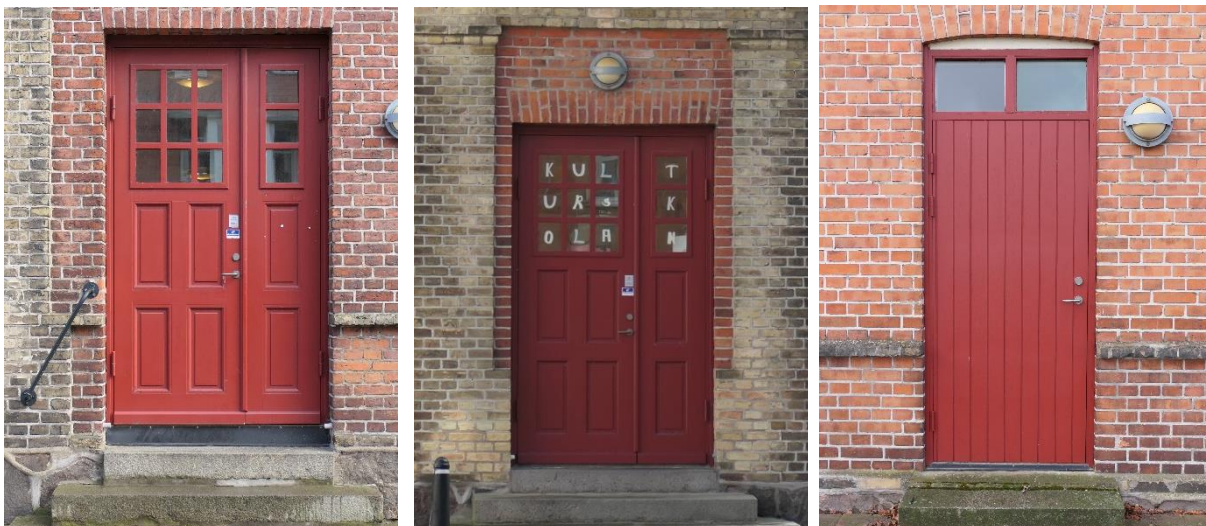
Beskuret foto från omkring sekelskiftet 1900 visar insidan av den ena pardörrens dörrblad samt de ursprungliga fönstren. Dörren har tre speglar varav den mittersta med romber.

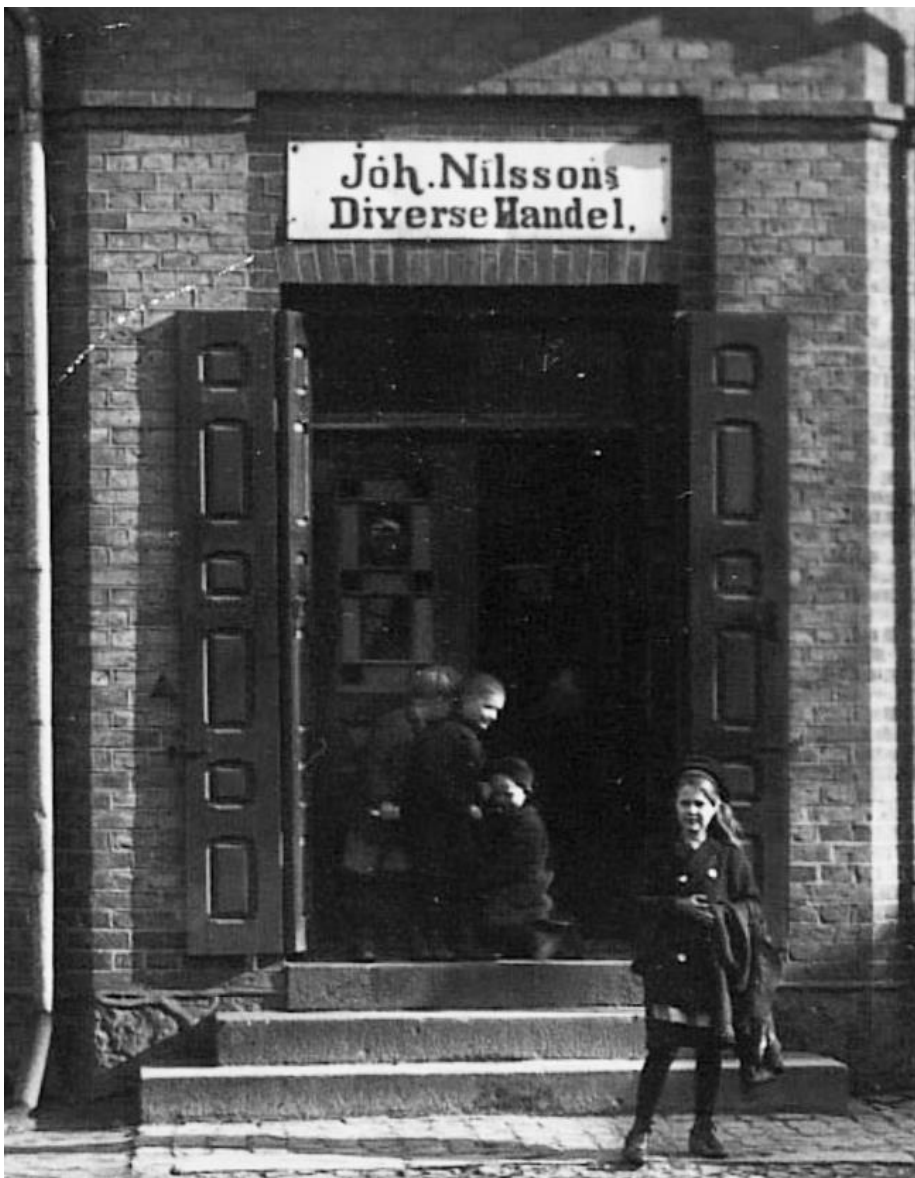
Entrédörr fotad i slutet av 1970-talet, i ett annat utförande än ursprungliga med glasrutor upptill och fyra speglar nedtill.

Dörrarna är utbytta under senare tid, men har utformats efter tidigare dörrar.

Den norra dörren mot gatan samt på hörnet är likadant utformade. Dörr på gårdsflygel med överljus.

Beskuret foto från tidigt 1900-tal: Entré på hörnet sitter en pardörr med vikbara dörrblad, försedda med rektangulära och kvadratiska speglar om vartannat. Innanför syns innerdörrar med spröjsat glas, med både färgat glas och muslinglas, speglar nedtill och upptill överljus.

Glasdörrar från 1990-talet på gårdssidan.

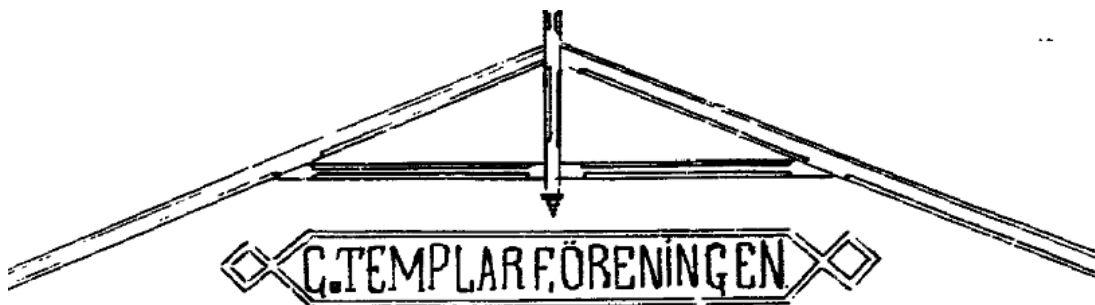

Vänster foto från 1970-talet visar ursprungligt fönster. Idag är fönstren utbytta till nya, utformade likt de ursprungliga med korspostindelning och utåtgående bågar.

3.2.4 Skylt

I frontespisens övre del finns en skylt med texten "Lilla Teatern". Skylten består av en ljusgul putsad yta med målad text i svart och lila, inramad av murat gult tegel med dekorativa avslut. På ritning från 1911 var skylten försedd med texten "G.TEMPLARFÖRENINGEN". Enligt uppgift ändrades texten till "Lilla teatern" på 1980-talet.

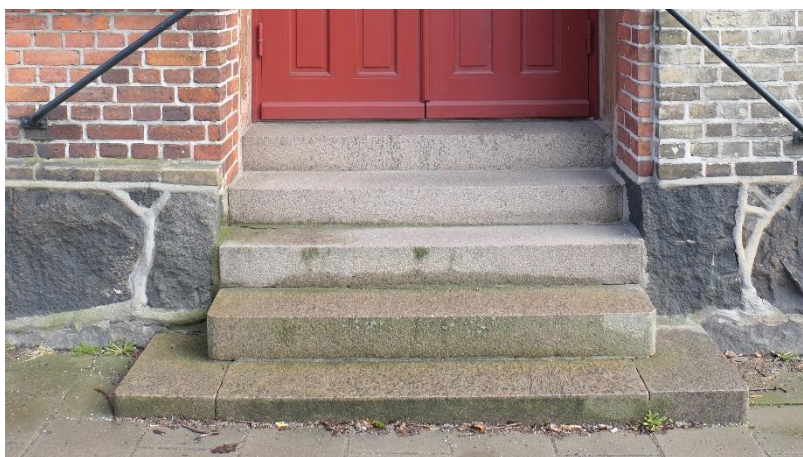

Ritning från 1911 visar texten "G. TEMPLARFÖRENINGEN".

3.2.5 Trappor

Entréerna mot Södergatan är försedda med ursprungliga trappor i granit. Handledare i svartmålat gjutjärn sitter på fasaden, dessa har tillkommit någon gång mellan 1910–1970-talet.

På gårdssidan finns en spiraltrappa i aluminium, denna tillkom vid 1998-års om- och tillbyggnation.

Ursprunglig stentrappa mot gatan med handledare i järn.

3.3 Byggnaden - Interiört

3.3.1 Planlösning

Planlösningen är relativt välbevarad men har genomgått vissa förändringar under årens lopp. Ut mot gatan består bottenplanen av två undervisningsrum, trapphall, lärarrum samt mindre förrådsrum och toaletter.

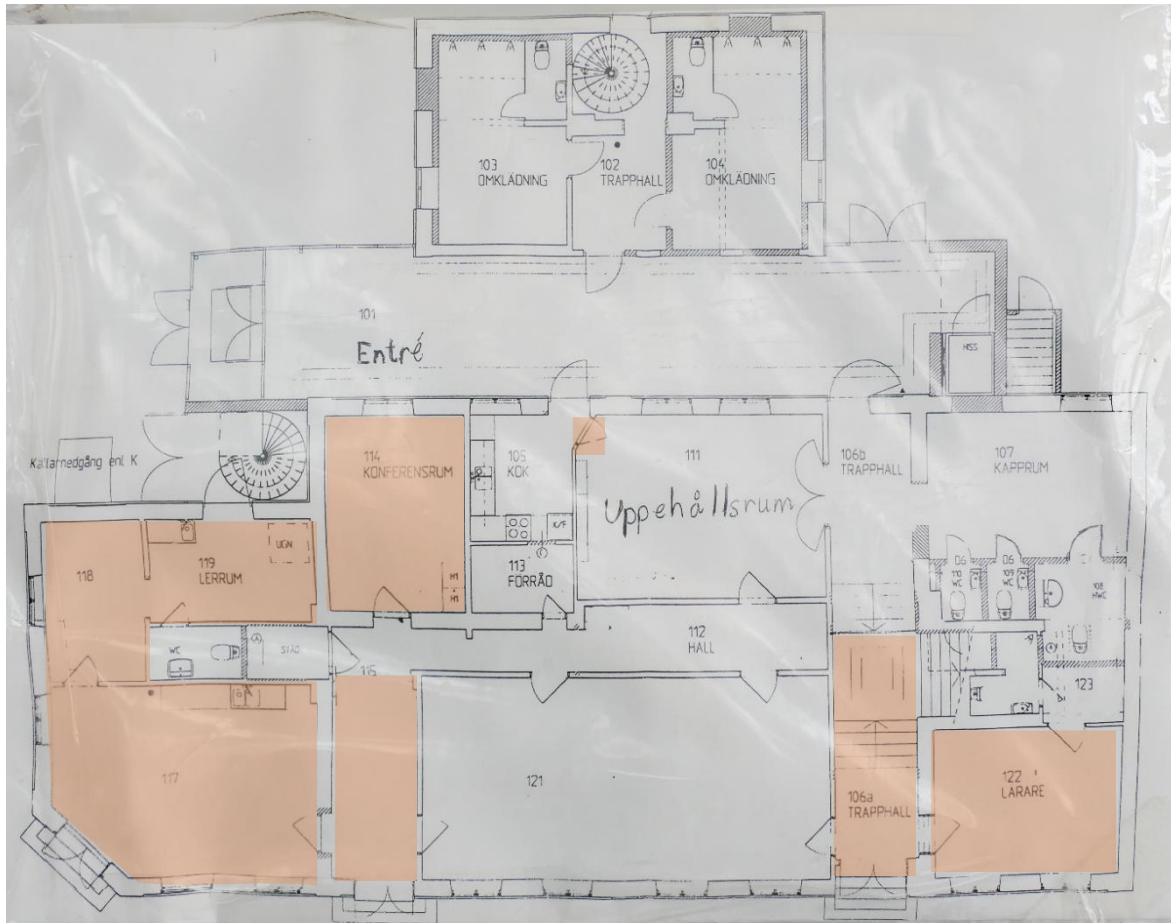
I mitten finns en korridor i nord-sydlig riktning, som inte är ursprunglig. Här fanns tidigare mindre rum för spiskammare (=skafferier), garderober och förråd. En tidigare trappa i norra delen har tagits bort och ersatts med städförvaring.

Öster om korridoren finns ett konferens-/kontorsrum, mindre kök, uppehållsrum, trapphall och kapprum. Här har tidigare funnits bland annat tre kök och två rum.

Möjligen har nuvarande konferens-/kontorsrum och kök tidigare varit en vaktmästarbostad bestående av ett rum och kök. En av två dörrar i vinkel finns kvar vid den tidigare entrén i öst, mellan dagens kök och uppehållsrum. Trapphallen var tidigare ett av köken.

Den ursprungliga portgången är idag inbyggd med glasade partier åt söder och norr, denna del utgör idag entré med ingång från norr. De tidigare exteriöra delarna är kvar; fasadtegel och fönster- och dörröppningar. Även här har fönstren bytts ut.

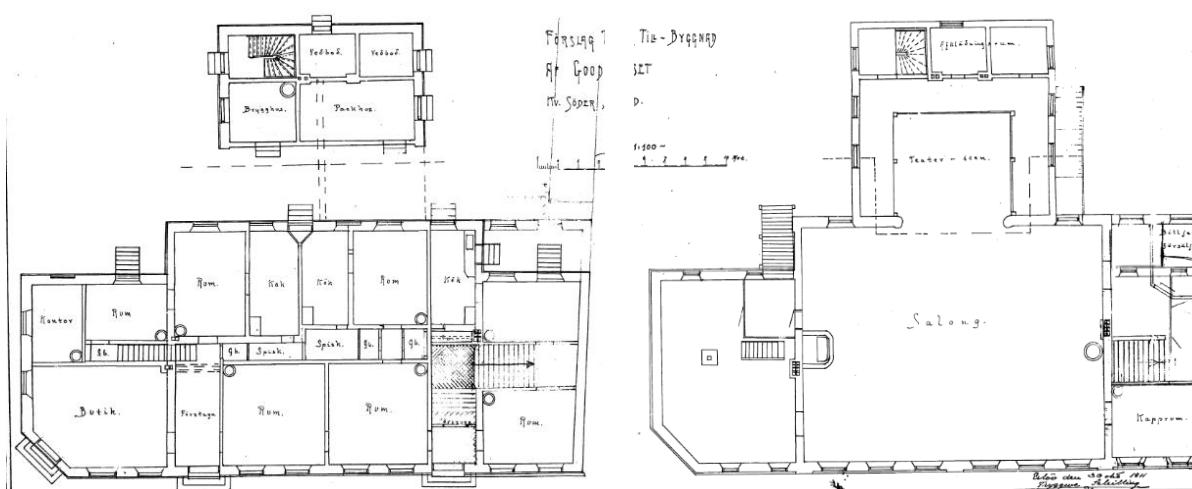
I gårdsflygelns bottenplan finns omklädningsrum och toaletter samt en spiraltrappa som tillkom vid ombyggnationen 1998. Ursprungligen bestod denna del av två vedbodar, packhus, brygghus och ett trapphus med ingångar från alla väderstreck. I brygghuset fanns en murstock och spis eller kakelugn.

Bottenvåningens planlösning som den ser ut idag. De orangemarkerade ytor är ursprungliga enligt 1911 års plan.

Planlösning som det ser ut idag, andra våningen. Blå markering visar ändringar som skett genom åren. De utvändiga ändringarna är markerade grönt.

Planlösningen som den såg ut 1911.

Andra våningen är i ett relativt gott ursprungligt skick med mestadels små ändringar som skett genom åren. Våningen domineras av en stor salong med fönster ut mot gatan. I öster, i gårdsflygeln, finns en scen med två loger samt spiraltrappa.

Salongen flankeras av mindre rum; åt söder finns en foajé med trappa samt ett kostymförråd. Åt norr finns förrådsrum och städförvaring. Salongen beskrivs närmre under nästa rubrik.

Generellt har byggnaden interiört försetts med nya ytskikt men ofta med bevarade äldre golvlister och dörrpartier.

Interiört återfinns ett välbevarat trapphus i byggnadens södra del med trappor av grå terrazzo och viloplanet belagt med nyare terrazzoplattor. Ledstång är av kraftig ekstav med profilerad knopp. Övriga trappor är sentida spiraltrappor i aluminium.

Trapphall med vy mot södra entrén från gatan.

Originaldetaljer i det södra trapphuset; dörrfoder, sockellist, ledstång, klinkergolv i terrazzo, glasad innerdörr samt pardörr med lucka.

3.3.2 Salong med scen

Den övre våningen domineras av en stor salong med teaterscen. Flera ursprungliga detaljer är bevarade här; parkettgolv, sockellister, taklister, fönsterbrädor, dörrar, scen med flankerande kolonner och mittkolonn. Planlösningen är även den bevarad efter det att teaterscenen tillkom år 1902.

Golvet är belagt med ekparkett, väggarna är slätputsade och målade i en ljusgul kulör. Mot taket sitter en profilerad taklist. Utmed väggar åt söder och norr finns vertikala ventilationsrör och i mitten av rummet finns en bärande, vitmålad gjutjärnkolonn med flersidig fot, profileringar och ett enkelt utfört kapital.

Det välvda taket är skivtäckt och har delvis försetts med ljudabsorbenter. Dekorativt ventilationsgaller i vitmålat gjutjärn i salongens nordöstra hörn. Scenen flankeras av två kraftiga brunmålade, marmorerade kolonner med enkelt kapital. Scenens golv består av lackat brädgolv och väggar och tak är svartmålade.

Salongen är försedd med gråmålade pardörrar med fyllningar i en karm med profilerad dörrlist. Under den grå färgen finns spår efter en grågrön kulör. Till trapphuset har en nyare säkerhetsdörr satts in, även den gråmålad. Tidigare satt här en stor sväng-pardörr vars gångjärn sitter kvar.

Salongen, överst vy mot nordväst. Nedre bilden vy mot sydost och scenen som här döljs av speglar.

Salongen, överst vy mot nordväst. Nedre bilden vy mot sydost och scenen som här döljs av speglar.

Ursprungliga detaljer i salongen; spegeldörrar, gångjärn från svängdörr, dekorativt ventilgaller och taklist, scen med marmorade kolonner och mittkolonn. Även fönsterbänkarna är ursprungliga.

Underliggande färgskikt visar en kulör i grönbrun nyans, kanske grön umbra.

Gjutjärnskolonnen visar tidigare färgskikt i grågrön kulör.

Äldre färglager i grönt på sockellisten i foajén på andra våningen.

4 Kulturhistoriskt värde

Fastigheten Åkermannen 10 har ett betydande kulturhistoriskt värde som tidstypisk representant för nykterhetsrörelsens etablering i Sverige under 1800-talet. Som ordenshus åt Godtemplarorden har byggnaden framför allt ett samhällshistoriskt värde där byggnaden genom sin fysiska gestaltning vittar om 1800-talets omvälvande samhällsförändringar. Godtemplarorden (IOGT) hade en stark ställning i Eslöv och var betydelsefull för stadens invånare och samhällets utveckling. Stadens expansion i samband med järnvägens etablering vid mitten av 1800-talet innebar inte bara välfärd och framgång för Eslövs invånare utan även fattigdom och svåra sociala förhållanden. Ordenshuset och nykterhetsrörelsen kom att fylla en viktig social roll i samhällets kamp mot fattigdom och alkoholism.

Många framstående talare och sedermera politiker började sin karriär i ordenshuset såsom Emilia Lindquist och Joel Sallius, båda med stark koppling till Eslöv. Byggnaden har genom åren fungerat som en viktig samlingslokal och nav för stadens kultur- och nöjesliv och var till Medborgarhusets uppfördes i princip den enda stora scenen i Eslöv.

Byggnaden har också ett kulturhistoriskt värde som förmedlare av 1800-talets arkitektoniska ideal och utgör ett fint exempel på Eslövs karakteristiska tegelarkitektur. Ordenshuset är uppfört före den stora rationaliseringen av byggnadsindustrin och uppvisar stora hantverks- och materialmässiga kvaliteter i material och utformning.

Dess byggnadsvolym och placering på hörnet i ett av kvarteren nära Eslövs centrum utgör ett särskilt miljöskapande värde i stadsmiljön och bidrar till att stärka områdets visuella identitet. Byggnaden ingår i en välbevarad gatusträckning tillsammans med Åkermannen 8 med betydande stadsbildsmässiga kvaliteter.

Tomtens indelning går tillbaka till slutet av 1800-talet då Godtemplarorden lät uppföra sitt ordenshus. Idag återstår endast den imposanta eken och muren mot grannfastigheten i söder som berättar om hur innergården ursprungligen såg ut.

Interiört är det kulturhistoriska värdena framför allt kopplat till delar av planlösningen; trapphus och salong med teaterscen samt till välbevarade byggnadsdelar så som dörrpartier, trappor, sockellister mm.

Byggnadens värdeskapande delar bedöms vara följande:

Exteriört:

- Den ursprungliga byggnadsvolymen samt den östra gårdsflygeln.
- Den större eken och tegelmuren mot grannfastigheten i söder.
- Sockeln av natursten med dess karakteristiska utanpåliggande cementfog och välvda fönsteröppningar.
- Trappor av natursten.
- Fasaderna i rött tegel med lisener och gesimser i accentuerande gult tegel.
- Den symmetriska fasadkompositionen med frontespis mot gatan och placering av fönster- och dörröppningar.
- Taken vad gäller takform och lutning.
- Det utskjutande taksprånget med synliga taktassar.
- Skylt med dekorativt murad inramning mot gatan.
- Fönster och dörrpartier i trä vad gäller material.
- Fönster vad gäller indelning med korspost och öppning utåt.

Interiört:

- Salongen med teaterscen med planlösning och alla dess ursprungliga detaljer; golv, takutformning, sockel-, tak-, och fönsterbänkslistor, scen med marmorerade kolonner, ventilgaller och järnkolonn.
- Den södra entréhallen och övre foajén med golv och trappa i terrazzo, ursprungliga ledstänger och planlösningen och bevarade byggnadsdetaljer i den övre foajén.
- Ursprungliga spegeldörrar.
- Profilerade sockellister.

Råd och riktlinjer vid renovering

- Igensatta dörr- och fönsteröppningar kan med fördel åter tas upp och förses med anpassade dörrar och fönster.
- Fönster och dörrar har enligt äldre fotografier varit målade i en mörk kulör, troligtvis mörkt bruna vilken är en vanlig kulör vid denna tid.
- Spår av äldre färgsättning är synligt på flera ställen invändigt på dörrpartier, sockellister, järnpelare mm. Den äldre färgsättningen kan med fördel återskapas för att skapa en mer tidstypisk karaktär interiört.
- Det kan finnas bevarandevärda byggnadsdelar och material under nuvarande ytskikt. Största försiktighet ska iakttas vid ombyggnad och rivning.

5 Förslag på varsamhets- och skyddsbestämmelser i detaljplan för Åkermannen 10

VARSAMHET

k Ändring av byggnad ska utföras varsamt. Följande karaktärsdrag och egenskaper är av betydelse för det kulturhistoriska värdet:

Exteriört

- Byggnadens ursprungliga byggnadsvolym samt flygelbyggnad mot öster.
- Sockel av natursten med utanpåliggande fog och välvda fönsteröppningar med omfattning av huggen sten.
- Trappor av natursten.
- Fasader i rött tegel med lisener och gesimser i accentuerande gult tegel.
- Fasadkompositionen med frontespis mot gatan och placering av fönster- och dörröppningar.
- Äldre småmönstrade ventilgaller i fasad.
- De flacka takfallen.
- Det utskjutande taksprånget med profilerade taktassar och underbrädning av rödmålat trä.
- Putsat och målat textfält mot gatan med dekorativ inramning i gult tegel.
- Fönster och dörrpartier vad gäller material, indelning och öppning utåt.

Interiört

- Ursprunglig planlösning och rumsvolym i salong med teaterscen, södra trapphallen och övre foajén.

SKYDDSBESTÄMMELSER

r Byggnader inom egenskapsgräns får inte rivas. (Den ursprungliga byggnadsvolymen samt den östra gårdsflygeln)

q Byggnad som är kulturhistoriskt särskilt värdefull och inte får förvanskas. Följande egenskaper och detaljer ska bevaras:

- Bevarade ursprungliga byggnadsdelar i salong med teaterscen: parkettgolv, profilerade sockellister, profilerade fönsterbänkar, marmorade kolonner, dekorativt utformade ventilgaller, järnkolonn.
- Bevarade ursprungliga byggnadsdelar i södra trapphallen och övre foajén: golv och trappa i terrazzo, ursprungliga ledstänger i lackad ek, ursprungliga spegeldörrar bl.a. med lucka, profilerade sockellister.
- Bevarade spegeldörrar, profilerade dörrfoder, profilerade fönsterbänkar och profilerade golvlistor i övriga delar invändigt.

6 Källor

6.1 Tryckta källor

Joel Sallius, Gösta Johannesson och Allan Arvastson, *Fälad blev stad – Historik med anledning av Eslövs femtioåriga tillvaro som stad*, Eslöv, 1961

Bernt Karlsson (red.), *Hus att hålla till i – Om nykterhetsrörelsens samlingslokaler*, Stockholm, 1980

Joel Sallius, *Från flydda tider*, Eslöv museums skriftserie 13, Eslöv, 1981

Fyrbåken, *Minnesskrift över Godtemplarordens 50-åriga verksamhet i Eslöv*, Eslöv, 1932

Sölve Johansson, *Bevaringsplan Eslöv*, Kulturnämnden i Eslöv, 1984

Thorsten Sandberg, *Svenska småstäder: Eslöv*, Populär Historia, 2011

Nordisk familjebok, Uggleupplagan, *Band 9. Fruktdoling – Gossensass*, digital faksimilutgåva, 1909 (om Godtemplarorden)

6.2 Otryckta källor

Kulturmiljökartan på eslov.se: <https://arcg.is/14TTHX>

Historiska kartor, Lantmäteriet: <https://www.lantmateriet.se/sv/kartor-och-geografisk-information/historiska-kartor/>

Länsstyrelsen om Eslöv:

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/besoksmal/kulturmiljoprogram/omraden/eslov.html>

Länsstyrelsen om Medborgarhuset i Eslöv:

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/besoksmal/byggnadsminnen/eslovs-medborgarhus.html>

Detaljplan "Kv Åkermannen mm" 1285-P27, Eslövs kommun.

Byggnadsinventering genomförd i slutet av 1970-talet, Regionmuseet i Skåne/Landsantikvarien i Skåne.

Kartor från Riksarkivet.

Föjers och KG Pressfotos bildarkiv, Eslövs kommun.

6.3 Muntliga källor

Leif Arne Gustavsson, Verksamhetsutvecklare IOGT-NTO team Syd, mejlkontakt 21-03-09.

Hans Bertil Hansson, Eslöfs museiförening och boende i Åkermannen 8, samtal 21-03-12 samt 21-03-15.

2021-06-15

Antikvarisk konsekvensbeskrivning gällande tillbyggnad av Kv. Åkermannen 10 i Eslöv

Bakgrund

Följande konsekvensbeskrivning är tänkt att utgöra kunskapsunderlag i den pågående planprocessen med att ta fram ny detaljplan för om- och tillbyggnad av Kulturskolan inom Kv. Åkermannen 10, 11 och (del av) 14 i Eslöv. Kulturskolans aktiviteter är idag utspridda på flera adresser och tanken är nu att samlokalisera hela verksamheten i en och samma byggnad. Konsekvensbeskrivningen utgår från framtaget om- och tillbyggnadsförslag från Kamikaze Arkitekter: *Eslöv. Kv. Åkermannen. Kulturskolan om- och tillbyggnad, preliminärhandling 210520*, vilket utgörs av situationsplan och planritningar. Även fem olika illustrerade vypunkter har tillhandahållits.

Den idag befintliga byggnaden på Kv. Åkermannen 10, den s.k. Lilla Teatern, är av kommunen utpekad som byggnad av högt kulturhistoriskt värde och omfattas av såväl förvanskingsförbudet (Kap 8 § 13) som de generella varsamhetskraven (Kap 8 § 17) i PBL. Byggnaden ingår i en bebyggelsemiljö med betydande kulturhistoriska värden tillsammans med bl.a. det intilliggande Medborgarhuset, klassat som byggnadsminne, samt som en del av riksintresset för kulturmiljövården [Eslöv M182].

Följande konsekvensanalys syftar till att beskriva den påverkan som föreslagen om- och tillbyggnad bedöms få på befintlig kulturmiljö inom fastigheten Åkermannen 10, dess omgivande kvarter och på riksintresset. Förslaget är i ett tidigt skede och omfattar endast planlösning och volymer. Fasadmaterial, färgsättning och detaljutformning redovisas först i ett senare skede och bedöms följaktligen inte i denna konsekvensbeskrivning. Inte heller eventuella förändringar i planlösning inom Kulturskolan bedöms i detta skede.

En antikvarisk förundersökning är sedan tidigare framtaget för Lilla Teatern med fokus på beskrivning av byggnaden, dess historik, lagskydd och kulturhistoriska värden. I rapporten beskrivs också kortfattat omgivande närmiljö och dess historiska framväxt för att sätta in byggnaden i dess rumsliga och historiska kontext. Denna rapport tillsammans analys av siktlinjer och framtaget förslag av Kamikaze Arkitekter har legat till grund för den sammanvägda konsekvensbeskrivningen.

Uppdragsgivare är Eslövs kommun, Serviceförvaltningen genom Fredrik Liedberg, projektledare.

Befintlig kulturmiljö

Åkermannen 10 är belägen i centrala Eslöv strax söder om tågstationen och direkt söder om Medborgarhuset. Järnvägen ligger i direkt anslutning mot öster. Bildkälla: © Lantmäteriet.

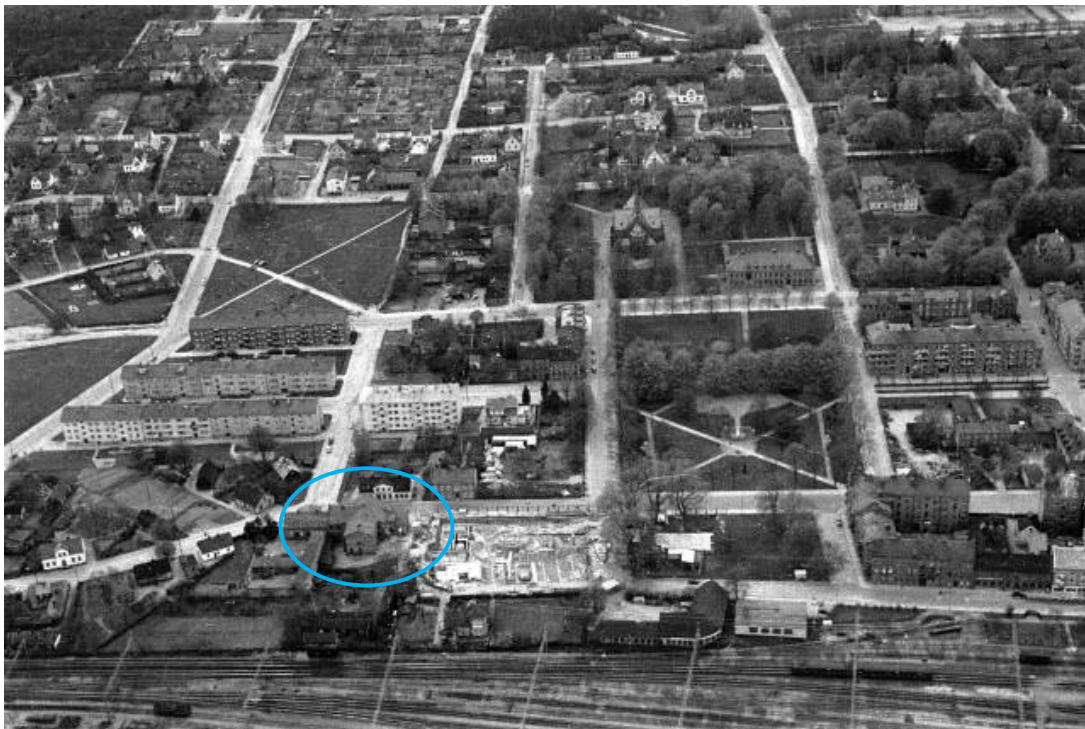
Kortfattad historisk bakgrund

Fram till mitten av 1800-talet var Eslöv en bondby bestående av ett femtontal gårdar som låg en bit längre västerut än dagens Eslöv och norr om dåvarande (Västra) Sallerup. I samband med att Södra stambanan drogs fram genom byn år 1858 skedde en expansiv utveckling av orten som började växa fram runt järnvägen och den nyuppförda järnvägsstationen. När Eslöv blev köping år 1874 kom bebyggelsen kort därefter att regleras genom 1876 års byggnadsstadga där kvarteren närmast stationen utformades som en rutnätsplan med ambition att skapa en traditionell stenstad.

Fram tills det att järnvägen drogs fram genom Eslöv utgjordes området för Åkermannen 10 av jordbruksmark med enstaka gårdsbebyggelse, vilket framgår av "Karta öfver den tillämnade köpingen Eslöv" från 1872, där bebyggelsen ännu är koncentrerad till järnvägsstationen. På kartan syns även att området närmast spåret upptogs av en långsträckt parkmiljö med slingrande gångar som sträckte sig från järnvägsstation ner mot det som senare kom att bli Åkermannen 10, där Godtemplarorden lät uppföra sitt hus på 1880-talet (dvs. det hus som sedermera kom att kallas "Lilla teatern"). På kartan syns även en byggnad i parkmiljön längs med spårområdet, troligtvis tillhörande järnvägen. Av senare äldre kartmaterial och fotografier framgår att området närmast spåren, som idag i huvudsak utgörs av asfalterade ytor, har varit bebyggt med ett flertal byggnader bl.a. äldre gårdsbebyggelse, bostäder, industrier (bl.a. Åkermans gjuteri och mekaniska verkstad och ett spinneri) samt byggnader tillhörande järnvägen. Den sista bebyggelsen intill spårområdet revs på 1970-talet, men det kan vara värt att notera att området längs med spåren tidigare haft en helt annan karaktär med bebyggelse och grönska än dagens relativt ensartade miljö.

"Karta öfver den tillämnade köpingen Eslöv". Från år 1872 med bebyggelsen centrerad vid tågstationen. Blå markering visar där kvarteret Åkermannen 10 kom att bildas. Notera parkområdet längs med spårområdet ner mot söder. Bildkälla: © Lantmäteriet.

Flygfoto över Eslöv då Medborgarhuset byggdes. Åkermannen 8 och 10 markerade. På bilden syns också den tidigare villabebyggelsen mot söder och väster, som endast delvis finns bevarad. I bildens nedkant syns ett flertal äldre byggnader längs med spårområdet som idag är rivna. Bildkälla: Eslövs bildarkiv, KG-pessfotos bildsamling.

Åkermannen 10 uppfördes ursprungligen som Godtemplarordens hus år 1886 och grannfastigheten mot söder, Åkermannen 8 som bostadshus med slakteri, året efter. De två byggnaderna utgör den äldsta bevarade bebyggelsen på platsen, tillsammans med enstaka bevarade äldre hus längs med det som idag kallas Spinnarbacken, vilken ursprungligen utgjorde en förlängning av Södergatan. Bebyggelsen söder och väster om Åkermannen utgjordes fram till 1960-talet av en gles villabebyggelse med lummiga trädgårdstomter. Idag är bebyggelsen blandad med äldre villor och gathus öster om Södergatan med moderna lamellhus är uppförda på den västra sidan.

År 1957 uppfördes Medborgarhuset på granntomten direkt norr om kvarteret Åkermannen, på platsen för det år 1937 rivna Åkermans gjuteri och mekaniska verkstad. Medborgarhuset, Eslövs mest kända moderna byggnad och landmärke, ritades av arkitekt Hans Asplund och klassades som byggnadsminne år 2001. Medborgarhuset kom med sin byggnadsvolym och ljusputsade fasader utgöra en påtaglig kontrast till den omgivande bebyggelsen, samtidigt som skalan hölls låg. Fram till 1970-talet låg en kontorsbyggnad tillhörande Åkermans kvar på tomten strax öster om nuvarande Medborgarhuset. Området har därefter inte genomgått några större förändringar.

Länsdjurläkare M. G. Fältströms villa, senare kontorsbyggnad åt Åkermans. Byggnaden låg ut mot järnvägsspåret och revs på 1970-talet. Fotot från 1960-talet. Bildkälla: Eslövs bildarkiv, KG-pressfotos bildsamling.

Området idag/ Befintlig kulturmiljö

Bebyggelsen utgörs idag av den bevarade äldre 1800-talsbebyggelsen längs med Södergatan – Åkermannen 8 och 10 (1887 respektive 1886) samt enstaka bevarade äldre friliggande villor längs med nuvarande Spinnarbacken mot söder. Mot väster på andra sidan Södergatan breder sig en flerbostadshusbebyggelse ut sig, placerade som lameller i nors-sydlig riktning, uppförda under andra hälften av 1900-talet. I direkt anslutning mot norr ligger Medborgarhuset som upptar ett helt kvarter. Mot öster breder sig spårområdet ut sig med asfalterade ytor närmast spåret, i huvudsak parkering. Längst mot söder, i höjd med Spinnarbacken, är området bebyggt med garage fram till viadukten vid Trehäradsvägen. Området söder om Medborgarhuset karakteriseras av lummiga uppvuxna trädgårdar, där grönskan utgör ett påtagligt inslag i stadsmiljön.

De kulturhistoriska värdena i området är kopplade till så väl enskilda byggnader som välbevarade bebyggelsemiljöer. De byggnader som specifikt pekats ut som kulturhistoriskt värdefulla av kommunen (i gällande detaljplan och kulturmiljökartan) är Åkermannen 8 och 10 och den äldre bebyggelsen kring Spinnarbacken, vilka är exempel på den 1800-talsbebyggelse som växte fram söder om järnvägsstationen efter att Eslöv blivit köping. Den enhetliga bebyggelsen i företrädesvis rött tegel i 1–2 våningar är tidstypisk och utgör en väl sammanhållen bebyggelsemiljö inbäddad i en lummig grönska. Medborgarhuset med sin signifikativa arkitektur är klassat som byggnadsminne med betydande kulturhistoriska värden, såväl lokalt som nationellt.

Åkermannen 10 (Kulturskolan) och Åkermannen 8 längs med Södergatan utgör den äldsta bebyggelsen i området och båda är utpekade som kulturhistoriskt värdefull bebyggelse av kommunen. Till vänster mot norr skimtar Medborgarhuset med sina ljusa putsfasader.

Bebyggelsen längs med Spinnarbacken med inslag av såväl äldre som yngre bebyggelse.

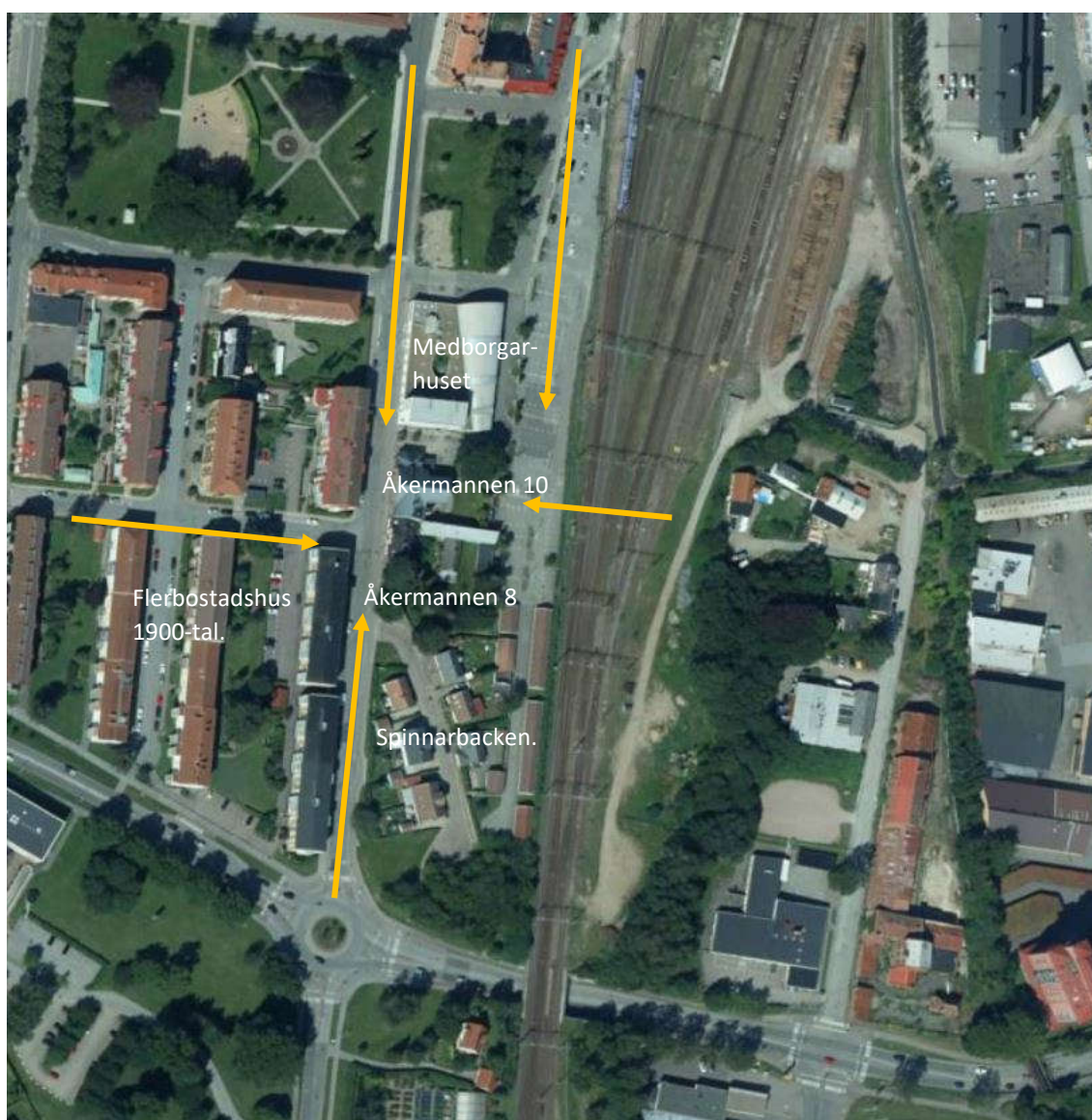
Vy längs med Södergatan med Kulturskolan till vänster. Till höger i bild skimtar flerbostadshusbebyggelsen mot väster.

Området mot öster utgörs av asfalterade parkeringsplatser framför spårområdet.

Medborgarhuset med sin karakteristiska organiska byggnadsvolym ut mot spårområdet.

Viktiga siktlinjer in mot området från norr, söder och väster. Siktlinjerna från öster är i dagsläget begränsade med hänsyn till topografin, även om tillbyggnaden blir väl synlig från järnvägsspåret.

Områdets kulturhistoriska värden är också kopplat till riksintresset för kulturmiljövården [M:182] som omfattar hela Eslövs stad och regleras av Miljöbalkens tredje kapitel. De uttryck för riksintresset som finns representerade inom berört område är framför allt:

- Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta stadsmässiga men relativt småskaliga karaktär.
- Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel.
- Medborgarhuset, ritat av Hans Asplund från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet.
- Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och anläggningar. (Kan indirekt påverkas av förbyggda siktlinjer).

Utgångspunkten vid utveckling inom riksintresset är att riksintresset ska skyddas mot åtgärder som kan medföra påtaglig skada på natur- och kulturmiljön. Det innebär dock inte att förändringar inte kan ske, utan att dessa måste ske med hänsyn och i samklang med riksintressets värdebärande delar.

Eslöv stad [M:182]

Motivering till det kulturhistoriska riksintresset

Stadsmiljö – järnvägsstad – som visar järnvägens och industrialismens betydelse för den moderna tätortsutvecklingen, hur en hållplats på den rena landsbygden successivt utvecklades till ett planmässigt uppbyggt stationssamhälle och så småningom en stad.

Uttryck för riksintresset

Spår av vägsträckningar, markanvändning och bebyggelse från tiden före järnvägens tillkomst och det nya samhällets tidigaste skeden. Den successivt framvuxna rutnätsplanen med tomtstruktur, platsbildningar och gaturum. Bebyggelsen och dess täta stadsmässiga men relativt småskaliga karaktär. De kringbyggda kvarteren med bostäder och lokaler för handel och hantverk samt ekonomibyggnader och bakgårdar. Offentliga byggnader med bland annat den nygotiska kyrkan (1891) som givit upphov till begreppet "Eslövsgotik". Järnvägsmiljön med stationshuset från 1913, industribyggnader och andra till järnvägen knutna byggnader och anläggningar. Den lokala byggnadstraditionen med hus i företrädesvis rött och gult tegel. Inslag av parker och grönska. Det tidiga 1900-talets utvidgningsområden, med tidstypisk terränganpassad plan och villor på stora, grönskande tomter. Medborgarhuset, ritat av H. Asplund, från 1957 och annan bebyggelse som visar den fortsatta utvecklingen under 1900-talet.

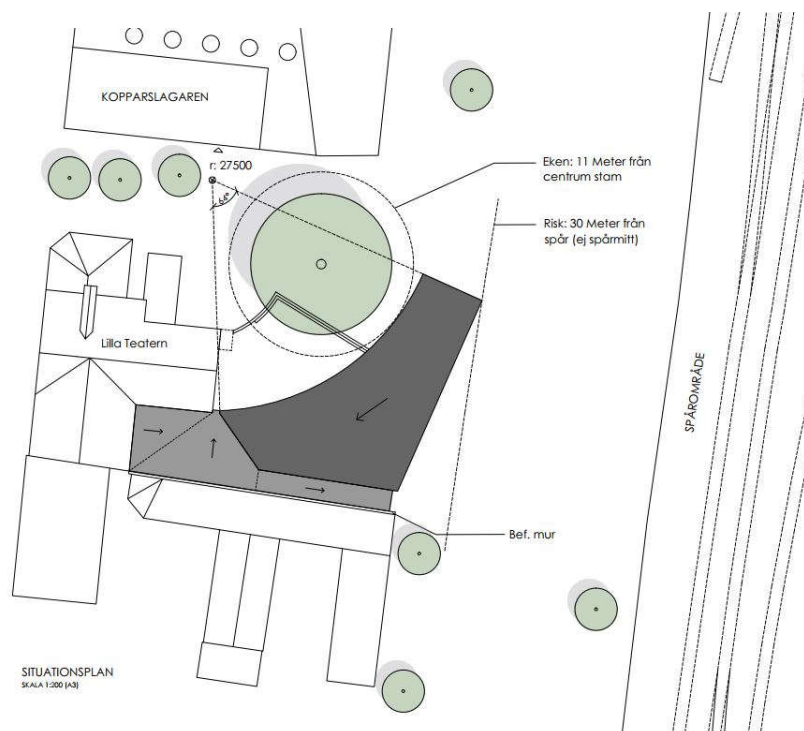
Förslag på tillbyggnad av Kv. Åkermannen

Framtaget förslag utgår från att en ny byggnadskropp tillfogas Lilla Teatern mot öster. Anslutningen sker på baksidan av byggnaden i dess sydöstra del, idag platsen för ett sekundärt hisstorn och glasad entré från 1990-talet. Här finns även en nedgång till källare och en enklare förrådstillbyggnad. Tillbyggnaden i två våningar placeras på innergårdens sydöstra del samt sträcker sig något in på angränsade fastighet som i huvudsak utgörs av en parkering. Mot söder följer tillbyggnaden befintlig tegelmur, som avgränsar tomten mot grannfastigheten. Tillbyggnaden har närmast en triangulär planform med en mjukt konkavt formad fasad mot innergården och ett respektavstånd på 11 meter från befintlig uppvuxen ek på tomten, för att säkerställa att trädet inte skadas. Riskavståndet till järnvägen har också påverkat tillbyggnadens utbredning, som placeras inom 30 meter från spårområdet. Byggnadskroppen har vinklats något för att samspela med Medborgarhusets vinklade form. Tillbyggnaden är lägst mot befintlig byggnad för att därefter succesivt höjas mot norr.

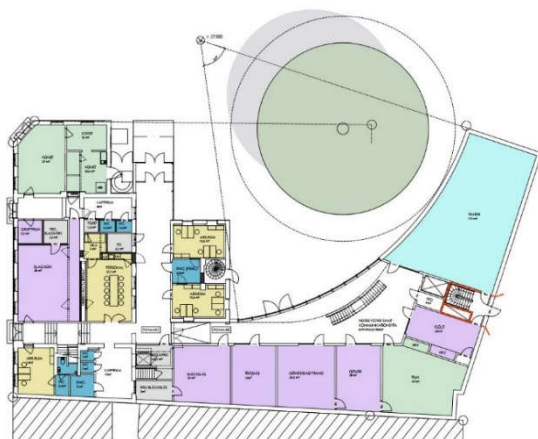

Den nya tillbyggnaden skjuter ut något från befintlig tomtgräns för att möjliggöra ett bevarande av den uppvuxna eken.

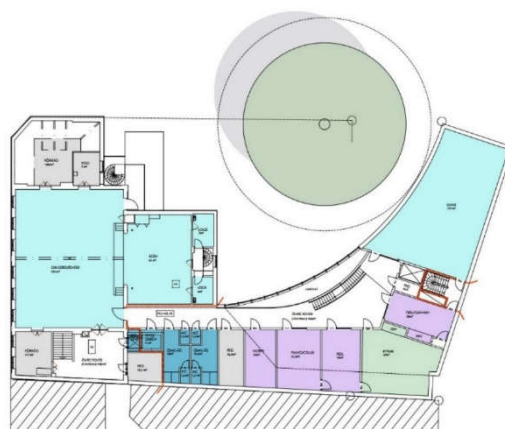
Fasad mot öster där Kulturskolan byggs på.

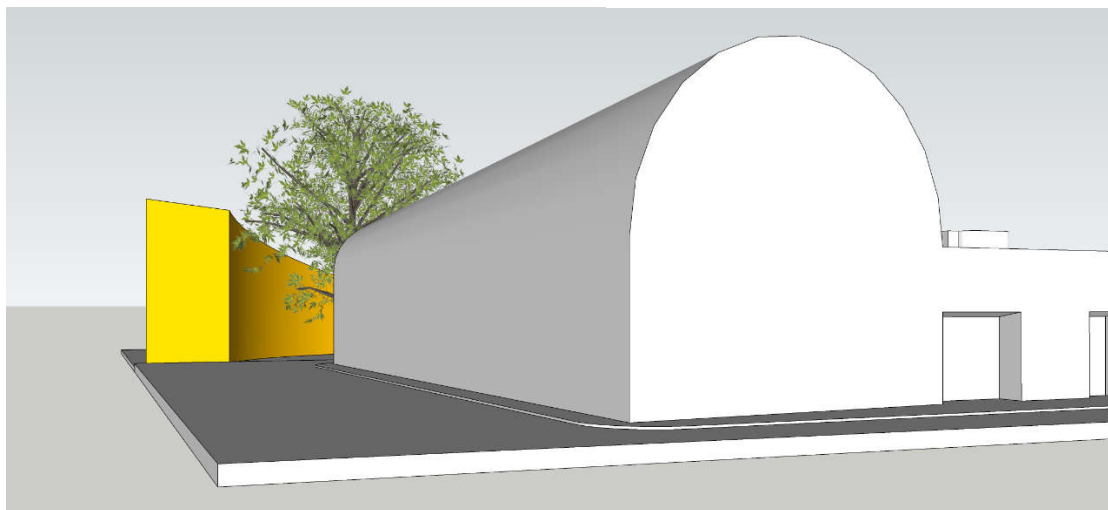
Situationsplan över den nya tillbyggnaden av Åkermannen 10. Utsnitt av ritning från Kamikaze Arkitekter.

Plan 1.

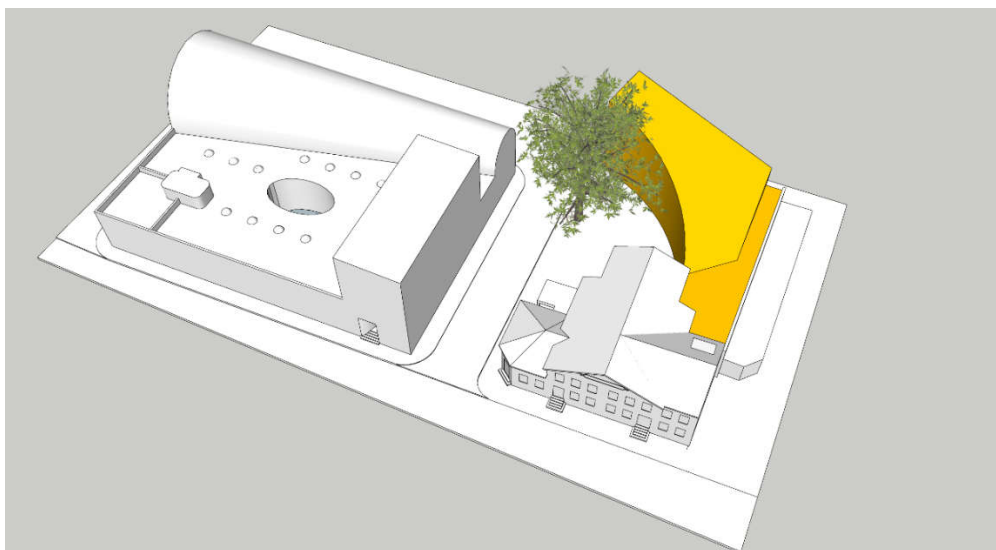
Plan 2

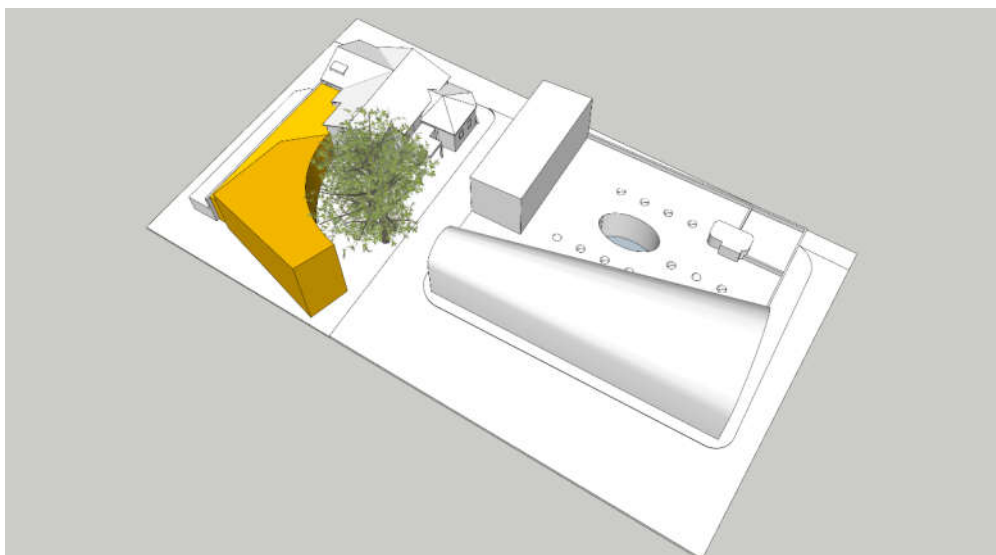
Vy från norr längs med spårområdet. Föreslagen tillbyggnad skjuter fram bakom Medborgarhusets välvda fasad mot järnvägsspåret för att freda den uppvuxna eken på innergården.

Vy från väster och Södergatan med Medborgarhuset till vänster och Kulturskolan till höger.

Vy från väster, fågelperspektiv.

Vy från öster, fågelperspektiv.

Vy från öster, från spårområdet.

Vy längs Södergatan mot norr och Kv. Åkermannen. Från denna vy kommer troligtvis tillbyggnaden döljas av Medborgarhuset.

Vy längs Storgatan mot norr och Kv. Åkermannen. Från denna vy kommer tillbyggnaden få en visuell påverkan och bilda en fond mot söder intill Medborgarhuset.

Vy från söder längs med de asfalterade parkeringsytorna. Grannfastigheten, Åkermannen 8, syns delvis till vänster i bild. Tillbyggnaden kommer att skjuta ut något in på den asfalterade ytan.

Vy från öster med tegelmuren mot grannfastigheten Åkermannen 8, som kommer att bli förbyggd av den nya tillbyggnaden.

Vy från öster där tillbyggnaden kommer att uppföras. Kulturskolans fasad mot innergården kommer att döljas men eken bevaras.

Bedömning av föreslagna åtgärder

Föreslagen tillbyggnad ansluter diskret på Kulturskolans baksida, där fasaden redan sedan tidigare blivit tillbyggd med hisstorn och uppglasad entré. Det sydöstra hörnet bedöms som en väl vald plats för att ansluta en tillbyggnad för minsta möjliga påverkan på byggnadens exteriör. Anslutningen bedöms interiört inte heller medföra någon åverkan på de kulturhistoriskt värdefulla delar som redovisas i den antikvariska förundersökningen.

Den nya byggnadskroppen förläggs längs med och i samma höjd som grannfastighetens tegelmur mot söder, för att därefter höja sig uppåt mot norr. Den successiva stigningen mot norr medför att den visuella påverkan på grannfastigheten minskas.

Tillbyggnadens triangulära planform med en mjukt konkavt formad fasad mot innergården har vinklats utåt mot öster för att den uppvuxna eken på tomten ska bevaras, vilket säkerställs med ett respektavstånd på 11 m. Härmed bevaras betydande naturvärden inom fastigheten och områdets gröna karaktär bibehålls. Den sluttande byggnadskroppen är även ett medvetet drag från arkitekterna att samspela med Medborgarhusets form och fungera som en avslutande pendang i söder.

Tillbyggnadens föreslagna volymer ansluter till Medborgarhusets formspråk, det finns en tydlig samhörighet och växelverkan dem emellan. Båda bryter med sin modernistiska utformning med den traditionella klassicerande tegelarkitekturen i området, samtidigt som den förhållandevis låga skalan inpassas i den befintliga kulturmiljön. Tillbyggnaden inordnar sig bakom Medborgarhuset och blir en pendang till Medborgarhuset sett från norr. Hur mycket byggnaderna kommer läsas ihop kommer att bli avhängigt fasadmaterial och fasadkulör.

Utifrån de illustrerade vpunkterna och bedömning av siktlinjer på plats framgår att tillbyggnaden främst får en visuell påverkan från norr längs med Storgatan och vidare söderut. Här kommer den nya tillbyggnaden att framträda som en fondbyggnad mot söder. Även från spårområdet i öster kommer tillbyggnaden bli väl synlig som en del av bebyggelsefronten ut mot järnvägen. Viss visuell påverkan får tillbyggnaden även från söder, men då detta är en återvändsgränd med garagebyggnader kommer få att uppleva tillbyggnaden från detta håll. Siktlinjerna från Södergatan och från väster bedöms inte påverkas nämnvärt.

Påverkan på riksintressets värdebärande delar bedöms som liten. Berörd tomt ligger strax utanför den rutnätsplan som karakteriserar stadens mest centrala delar. Tillbyggnaden ansluts varsamt till befintlig byggnad, tomten med dess uppvuxna ek och områdets småskaliga karaktär.

En anpassning sker även till Medborgarhuset, specifikt utpekad som en del av Riksintressets värdebärande delar, genom att ansluta i formspråk och varsamt inordna sig bakom mot söder. Järnvägs miljön längs närmast spårområdet har historiskt varit bebyggt med ett flertal byggnader, vilka succesivt avlägsnats allt eftersom tågtrafiken ökat liksom säkerhetskraven. Ur ett kulturhistoriskt perspektiv är därför utbyggnad av de nuvarande asfalterade ytorna närmast järnvägen inte främmande. Tillbyggnaden kommer få viss visuell påverkan på järnvägs miljön.

Sammantaget bedöms tillbyggnaden av Kulturskolan ha goda förutsättningar att bidra med en ny årsring i den befintliga kulturmiljön kring järnvägen i Eslöv. Fasadmaterial och färgsättning måste dock studeras vidare.

För att tillbyggnaden inte ska läsas ihop med Medborgarhuset bör tillbyggnaden ges en avvikande kulör och/eller materialitet. För att anpassa till omgivande äldre bebyggelse kan med fördel en kulör eller nyans plockas upp från omgivande bebyggelse; rött, beige, mättat gult etc. Takmaterial kan exempelvis vara papp eller plåt.

Malmö 2021-06-15

Restaurera Sverige AB

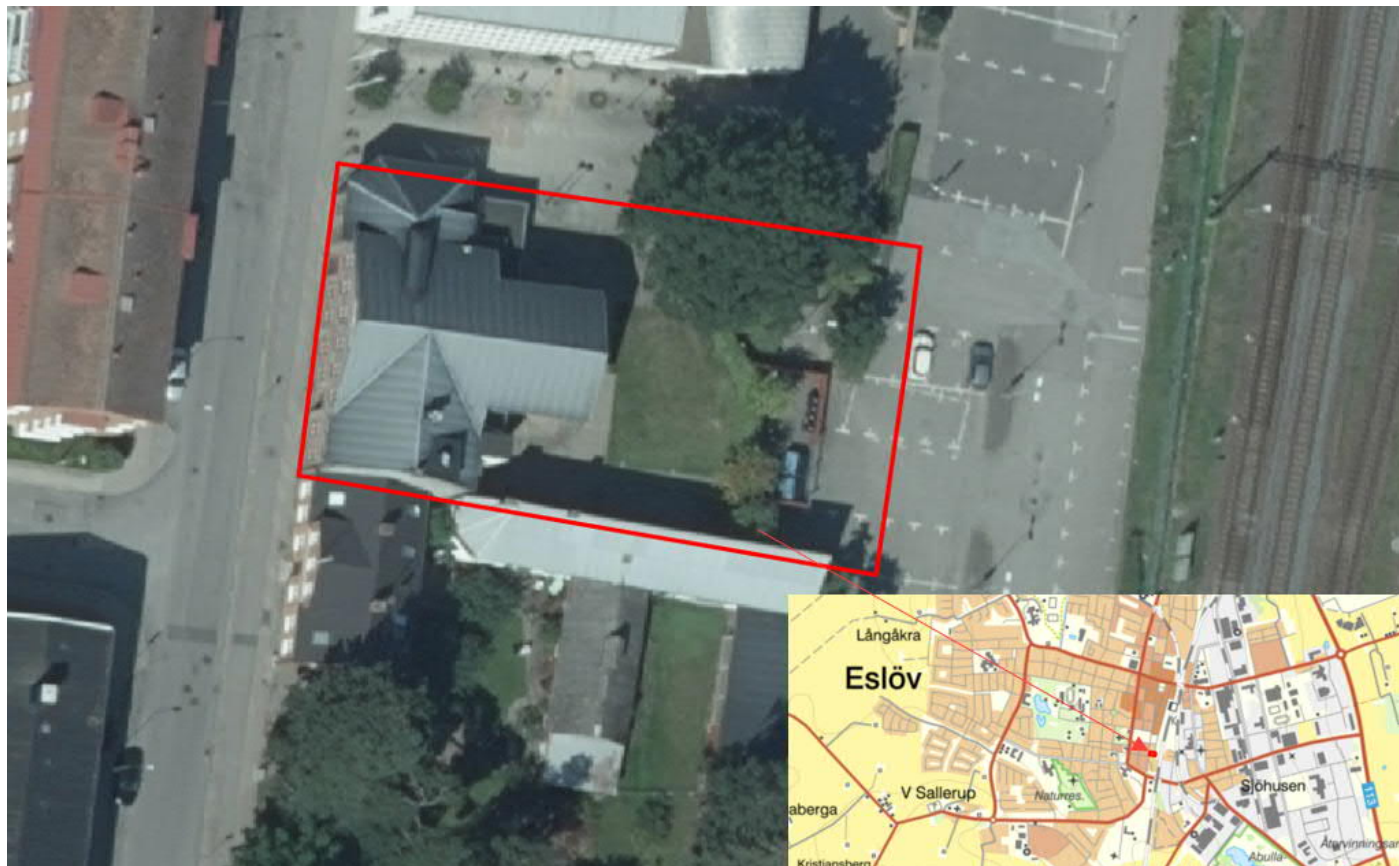
Johanna Hadmyr

PM – MILJÖTEKNISK MARKUNDERSÖKNING KULTURSKOLAN, ESLÖV

1 Inledning och syfte

WSP har på uppdrag av Serviceförvaltningen/Byggprojektavdelningen på Eslövs kommun utfört en översiktlig miljöteknisk markundersökning i samband med geoteknisk markundersökning inför upprättande av ny detaljplan. Syftet med detaljplanen är att pröva lämpligheten för en tillbyggnad av Lilla Teatern. Det aktuella undersökningsområdet ligger i de centrala delarna av Eslöv mellan Södergatan och Södra stambanan inom fastigheterna Åkermannen 10 och 11 samt del av Åkermannen 14 i Eslöv, se lokalisering av området i figur 1. Tillbyggnad planeras utföras i 2-3 plan utan källare med anslutning till den gamla byggnaden Lilla Teatern.

Föreliggande PM redovisar den miljötekniska markundersökningen.

Figur 1 Flygfoto över undersökningsområdet. Ungefärlig utbredning av undersökningsområdet har markerats med röd linje. © Lantmäteriet

Inför utförande av undersökningen kontaktades miljöförvaltningen i Eslöv för att ta reda på eventuella synpunkter samt tidigare undersökningar inom området. Miljöförvaltningen pekade på järnvägen och spårområdet som ett riskobjekt att ta hänsyn till vid planerandet av undersökningen. Spårområdet är beläget ca 20 m öster om undersökningsområdet. Det har inte utförts några miljötekniska markundersökningar tidigare inom området enligt uppgifter från Miljöförvaltningen.

Syftet med den miljötekniska markundersökningen är att inför upprättande av ny detaljplan utreda om det förekommer föroreningar inom området.

2 Områdesbeskrivning

Inom undersökningsområdet finns byggnaden Lilla Teatern, hårdgjorda ytor och mindre gräsytor med träd och buskage. Västra delen av området upptas av Lilla Teatern, vars västra fasad vetter mot Södergatan. I norra delen av området finns en GC-väg belagd med marksten. I östra delen finns en asfalterad parkering som avgränsas av stängsel och som sedan följs av spårområdet som ligger utanför undersökningsområdet. I söder avgränsas området av en befintlig tvåvåningsbyggnad. Mot mitten av området, på Lilla Teaterns baksida, finns en gräsyta. Se flygfoto över undersökningsområdet i figur 1.

3 Genomförande

Den miljötekniska markundersökningen omfattar provtagning av jord, asfalt och grundvatten. Jordprovtagning utfördes i fem provpunkter; 21W01, 21W02, 21W03, 21W04 och 21W05. Provtagning av jord och asfalt utfördes av personal från WSP i samband med den geotekniska undersökningen. Grundvattenprovtagning utfördes av personal för WSP Environmental. Provtagningen följde i tillämpbara delar Svenska Geotekniska föreningens rapport 2:2013 Fälthandbok – Undersökningar av förorenade områden (SGF, 2013). Se bilaga 1 för provpunkternas inmätta läge.

Jordprovtagning och installation av grundvattenrör utfördes genom skruvborrning med borrhandsvagn under två fältdagar, 2021-03-11 och 2021-03-16. Provtagning utfördes ner till 0,5 m i naturliga jordlager i 21W01. På grund av hård fyllning kunde provtagning ej utföras ner till 0,5 i naturliga jordlager i provpunkterna 21W02-21W05. Prov togs ut som samlingsprov halvmetersvis med hänsyn till geologiska jordlagerföljder. I punkt 21W04 togs ett asfaltprov i samband med skruvborrningen. Förekomst av fyllnadsmassor, jordlagerföljd och eventuella lukt- och synintryck noterades i fältprotokoll och återfinns i bilaga 2a.

Uttag av jord till samlingsprover för analys utfördes direkt från skruven till diffusionstäta påsar som förslöts med buntband och placerades i kylväskor för vidare transport till laboratorium. Varje samlingsprov består av minst fem delprov från aktuellt djupintervall.

I samband med jordprovtagningen etablerades grundvattenrör i provpunkt 21W01 och 21W04. I båda provpunkterna installerades 50 mm PEH-rör med 2 m filter placerat i botten av rören. Filtersand fylldes på kring filterdel och borrhålen tätades med bentonitlera i ytnivå för att förhindra inträngning av markvatten. Båda grundvattenrören installerades med dexel. För detaljerad information om respektive grundvattenrör samt utförda inmätningar av grundvattennivåer, se fältprotokoll i bilaga 2b.

I samband med fältarbetet mättes provpunkterna in med GPS i x-, y-, och z-led (SWEREF99, RH2000).

Grundvattenprovtagning utfördes 2021-03-30 i de installerade grundvattenrören, 21W01 och 21W04. Grundvattenytan lodades och prov togs ut med engångsbailer. Uttagna prov fördes direkt till provkärl erhållna av laboratorium och förvarades mörkt och svalt under fältarbetet.

Totalt analyserades 7 jordprover med avseende på tungmetaller (arsenik, barium, bly, kadmium, kobolt, koppar, krom, kvicksilver, nickel, vanadin, zink) och 6 jordprover med avseende på polycykliska aromatiska kolväten (PAH). Därutöver analyserades provet 21W01 0,07-0,5 m u my (meter under markytan) även med avseende på polyklorerade bifenylter (PCB). Uttaget asfaltsprov från 21W04 analyserades med avseende på PAH.

Grundvattenproven från 21W01 och 21W04 analyserades med avseende på tungmetaller (arsenik, barium, bly, kadmium, kobolt, koppar, krom, kvicksilver, nickel, vanadin), PAH, BTEX samt fraktionerade alifater och aromater.

Samtliga analyser utfördes av Eurofins Environment Testing Sweden AB.

4 Jämförvärden

4.1 Jord och asfalt

Resultat från laboratorieanalyserna på jordprover har jämförts med Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark; känslig markanvändning, KM och mindre känslig markanvändning, MKM (Naturvårdsverket, 2009, rev. 2016), som ett verktyg i riskbedömningen. Halter över riktvärdena för KM och MKM kan innebära en oacceptabel risk för människor och miljö, men behöver inte göra det. I Tabell 1 beskrivs Naturvårdsverkets markanvändningskategorier närmare.

Tabell 1. Markanvändningskategorier enligt Naturvårdsverket (2009).

Marktyp	Beskrivning
KM	Markkvaliteten begränsar inte val av markanvändning. Marken ska t.ex. kunna användas till bostäder, daghem, odling etc. Grundvatten skyddas som naturresurs inom området och ska kunna användas till dricksvatten. De exponerade grupperna antas vara barn, vuxna och äldre som lever inom området under en livstid. De flesta typer av mark ekosystem skyddas. Ekosystem i närbeläget ytvatten skyddas.
MKM	Markkvaliteten begränsar val av markanvändning. Marken kan t.ex. användas för kontor, industrier eller vägar. Grundvattnet skyddas som naturresurs 200 m nedströms området. De exponerade grupperna antas vara personer som vistas inom området under sin yrkesverksamma tid samt barn och äldre som tillfälligt vistas inom området. Vissa typer av mark ekosystem skyddas. Ekosystemet i närbeläget ytvatten skyddas.

I ett masshanteringsperspektiv har uppmätta halter även jämförts med Naturvårdsverkets (2010) nivå för mindre än ringa risk (MRR) samt koncentrationsgränser för FA enligt Avfall Sverige (2019). För massor som underskrider nivåvärdena för MRR anses risken vara mindre än ringa vid återvinning av "avfall", där "avfallet" kan användas utan anmälan till den kommunala nämnden om det inte finns andra föroreningar som påverkar risken och användningen inte sker inom ett område där det krävs särskild hänsyn.

Inom undersökningsområdet ligger Lilla teatern som nyttjas som lokal av Eslövs kulturskola. Målsättningen är att Eslövs kulturskola genom tillbyggnaden av Lilla teatern ska kunna samla hela sin verksamhet i lokalen. Deltagande i kulturskolans verksamhet är en fritidsaktivitet och den individuella vistelsetiden för barn och unga i lokalerna kan därmed antas vara kortare än motsvarande vistelsetid i vanliga skollokaler. Enligt uppgift som erhållits från beställaren via mail den 30 juni 2021, har markanvändning bestämts till Kulturskola (S1) vilket gör att användningen klassas som känslig markanvändning.

4.2 Grundvatten

Uppmätta halter i grundvatten har jämförts med Sveriges geologiska undersöknings bakgrundshalter och bedömningsgrunder klass 1-5 för grundvatten (SGU, 2013). Bedömningsgrunderna innehåller en skala för bedömning

av vattnets tillstånd, där olika parametrar är indelade i fem klasser: 1 – mycket låg halt till 5 – mycket hög halt (klass 1 motsvarar bakgrundshalter medan klass 5 motsvarar dricksvattennormen och sammanfaller med befintliga riktvärden för grundvatten enligt SGU:FS 2013:2).

För ämnen där det inte finns några svenska jämförvärden har holländska riktvärden för grundvatten använts (VROM, 2009). De holländska riktvärden som använts är de s.k. "Target values", d.v.s. "målsättningsvärde", vilket för grundvatten är tänkt som ett riktmärke på längre sikt för när föroreningar inte utgör en risk för miljön, och "Intervention values", d.v.s. halter då grundvattnets kvalitet är klart försämrat och då efterbehandlingsåtgärder bör övervägas. I detta fall har riktvärden för ytligt grundvatten använts.

Vidare har uppmätta halter jämförts med Svenska Petroleum Institutets riktvärden för bensinstationer (SPI, 2011) som ett verktyg i riskbedömningen. SPI har tagit fram branschspecifika riktvärden för föroreningar i bl.a. grundvatten. Riktvärdena är baserade på samma förutsättningar och ämnesdata som används för Naturverkets generella riktvärden. SPI-RV för grundvatten finns för flera olika användningsområden. I detta fall jämförs uppmätta halter i grundvatten med SPI:s riktvärden för grundvatten som ska användas som dricksvatten samt ångor i byggnader.

4.3 Asfalt

Uppmätta halter av polyaromatiska kolväten (PAH16) i asfalt kan jämföras med olika riktvärden beroende på mängd och planerad åtgärd. De haltgränser som Naturvårdsverket (2020) föreslagit för återvinning av asfalt för asfaltverk baseras på haltkriteriet för klassning av farligt avfall för Benzo(a)pyren och den haltgräns på 70 mg/kg TS för PAH16 som togs fram 2004 av Vägverket för bedömning avseende om beläggning ska anses vara fri från stenkolsstäja. Vid högre nivåer krävs en bedömning i det enskilda fallet.

5 Resultat

I detta kapitel redovisas resultaten från utförd undersökning. Se bilaga 2a och 2b för fältprotokoll avseende jord och asfalt respektive grundvatten. Se bilaga 3a för en sammanställning av analysresultat för jord och bilaga 3b för en sammanställning av analysresultat för grundvatten. Ingående parametrar och rapporteringsgränser för jord, asfalt och grundvatten framgår i sin helhet av laboratoriets analysrapporter i bilaga 4.

5.1 Fältobservationer

Undersökningsområdet är flackt med marknivåer som varierar mellan 64,5-64,8 m ö h.

Fyllnadsmassor påträffas i alla fem provpunkter vilket stämmer med uppgifter som erhållits från SGU:s jordartskarta (1:25 000 - 1:100 000). Fyllningen domineras av mullhaltig sand, grusig sand med lermöränkörtlar och rester av betongfundament. Lagret bedöms vara ca 3,5 m mäktigt i östra delen och ca 2,0 m mäktigt i västra delen.

Naturliga jordlager påträffas under fyllningen på varierande djup inom undersökningsområdet. De naturliga jordlagren domineras av lermörän som underlagras av lerig sandmörän i östra delen av området. Rester av betongfundament påträffas på flera platser inom undersökningsområdet. Betongfundament antas tillhörande tidigare bygganden på plats som syns på historiska flygfoton från 1960 och 1970-talet, se figur 2.

Inga avvikande intryck noterades i samband med fältarbetet.

Figur 2 Flygfoto från ca 1975 över undersökningsområdet (markerats med röd linje). © Lantmäteriet

5.2 Laboratorieanalyser

5.2.1 Jord

Utifrån resultat av laboratorieanalyserna i nu utförd undersökning kan följande noteras för jord:

- Metaller: Inga metaller påvisas i halter över motsvarande riktvärden för KM. Bly, kadmium, krom, kvicksilver och zink påvisas i halter över motsvarande nivåer för MRR i olika punkter inom undersökningsområdet.
- Organiska ämnen: I fyra prov; 21W01 0,07-0,5 m u my, 21W02 0,0-0,6 m u my, 21W03 0,0-0,4 m u my och 21W04 0,05-0,5 m u my, påvisas PAH-H i halter som överskrider riktvärdet för KM. PAH-M och PAH-H påvisas även i halter över motsvarande nivåer för MRR i andra punkter inom undersökningsområdet. Den totala halten PCB för analyserade PCB-ämnen, PCB Summa 7 st, överskrider riktvärdet för KM i prov 21W01 0,07-0,5 m u my.
- Inga av de analyserade ämnena förekom i halter överstigande riktvärden för MKM.

5.2.2 Grundvatten

Utifrån resultaten av laboratorieanalyserna i nu utförd undersökning kan följande noteras för grundvatten:

- Metaller – Nickel påvisas i en halt motsvarande SGU:s bedömningsgrund klass 3, måttlig halt/påtaglig påverkan i både 21W01 och 21W04. Övriga uppmätta halter av metaller motsvarar klass 2, låg halt/måttlig påverkan, eller lägre klass.

- Organiska ämnen – Benso(a)pyren påvisas i en halt motsvarande SGUs bedömningsgrund klass 5, mycket hög halt/starkt påverkat i 21W01. Bens(a)antracen, krysen, indeno(1,2,3-cd)pyren, fenantren, fluoranten och benso(g,h,i)perylen påvisas i halter över Holländska listans Target values i 21W01. Jämförvärden från SGU saknas för dessa ämnen. I 21W04 påvisas inga PAH-föreningar i halter över laboratoriets rapporteringsgräns. Halterna BTEX samt fraktionerade alifater och aromater underskrider laboratoriets rapporteringsgräns i både 21W01 och 21W04. Inga analyserade ämnen överskrider SPL:s riktvärden.

5.2.3 Asfalt

I asfaltsprov från 21W04 påvisas låga halter PAH-L, PAH-M och PAH-H (<1 mg/kg TS). Summa PAH16 uppgår till 1,7 mg/kg TS. Asfalten bedöms därför ej vara tjärasfalt. Analysprotokoll för asfalt återfinns i bilaga 4.

6 Slutsatser och rekommendationer

Inom ramen för nu utförd miljöteknisk markundersökning har det konstaterats att föroreningar av PAH-H och PCB förekommer inom undersökningsområdet. Föroreningarna påträffas i halter som ligger över KM men inte över MKM.

Geologin i området utgörs generellt av fyllning ner till max 3,5 m u my. De högsta halterna PAH-H påvisas i yttlig fyllning i provpunkterna 21W02 och 21W03. I dessa punkter överskrider riktvärdet för KM drygt 2 respektive 4 gånger. Halterna ligger dock betydligt närmare riktvärdet för KM än riktvärdet för MKM. I yttlig fyllning i 21W05, belägen på parkeringsyta ca 15 m öster om de två nämnda punkterna förekommer inga halter PAH över laboratoriets rapporteringsgräns. I punkten 21W04, och i punkten närmast Lilla teatern, 21W01, förekommer också halter något över KM.

PCB påvisas i ytliga fyllnadsmassor i 21W01. Provpunkten är belägen några meter öster om Lilla teatern. Summa för de 7 analyserade PCB-ämnena, PCB-7, uppgår till 0,013 mg/kg TS, vilket överskrider riktvärdet för KM som är 0,008 mg/kg TS men underskrider med marginal riktvärdet för MKM som är 0,2 mg/kg TS.

Undersökningsområdet är beläget i centrala Eslöv och utifrån de betongfundament och rester av fundament som påträffades vid skruvborringen är det rimligt att anta att de tillhör historiska byggnader som fanns med på flygfoton från 1960 och 1970-talet. Flera olika typer av verksamheter kan ge upphov till PAH-föroreningar och med bakgrund av områdets läge i centrala Eslöv bedöms både tillförda massor och verksamheter på plats kunna ge upphov till de halter som påvisas. PCB bedöms kunna härstamma från PCB-haltiga fogmassor som spreds till tegel som påträffades i detta jordprov.

Schakt i förorenad jord är anmälningspliktig. Innan schaktarbeten får ske måste generellt en anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd göras till tillsynsmyndigheten. Mot bakgrund av förekomsten av halter som överskrider KM bör framtida hantering av massor från området föregås av en dialog med tillsynsmyndigheten.

Överskottsmassor som uppstår i samband med planerade arbeten bör omhändertas utifrån föroreningsgrad. Med bakgrund av de påvisade halterna över KM rekommenderas eventuella överskottsmassor från området klassas som MKM-massor. Det kan dock bli aktuellt med kompletterande analyser för närmare klassning av massor utifrån mottagningsanläggningens riktlinjer. Det bör påpekas att undersökningen är av översiktlig karaktär och provtagning har endast utförts i ett fåtal punkter.

Provtagningsstrategi och urval av analysparametrar är grundade på erfarenhetsmässiga bedömningar och branschpraxis. Det kan inte uteslutas att det förekommer föroreningar i punkter eller områden som inte har undersökts eller att det förekommer ämnen och föreningar som inte analyserats. I samband med planerade markarbeten bör man därför hålla uppsikt efter tecken på föroreningar i massorna.

Enligt Miljöbalken 10 kap 11§ ska den som äger eller brukar en fastighet oavsett om området tidigare ansetts förorenat underrätta den lokala tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten. Vi rekommenderar därför att detta PM delges miljöförvaltningen i Eslöv.

7 Referenser

Avfall Sverige, 2019. Uppdaterade bedömningsgrunder för förorenade massor. Rapport 2019:01.

Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment (VROM), Rev 2009. ANNEXES Circular on target values and intervention values for soil remediation.

Naturvårdsverket, 2009. Riktvärden för förorenad mark. Rapport 5976.

Naturvårdsverket, 2010. Återvinning av avfall i anläggningsarbeten. Handbok 2010:1, utgåva 1.

Naturvårdsverket, 2020. Förslag till allmänna regler för vissa verksamheter som hanterar avfall.

SGF, 2013. Fälthandbok – Undersökningar av förorenade områden. Svenska Geotekniska Föreningen. Rapport 2:2013.

SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten, SGU-rapport 2013:01.

SPI, 2011. SPI Rekommendation, Efterbehandling av förorenade bensinstationer och dieselanläggningar.

Vägverket, 2004. Hantering av tjärhaltiga beläggningar, Vägverket. Publikation 2004:90.

BILAGOR

Bilaga 1 – Situationsplan

Bilaga 2a – Fältprotokoll, jord och asfalt

Bilaga 2b – Fältprotokoll, grundvatten

Bilaga 3a – Resultatsammanställning, jord och asfalt

Bilaga 3b – Resultatsammanställning, grundvatten

Bilaga 4 – Analysprotokoll från Eurofins, jord, asfalt och grundvatten

Malmö 2021-05-11 rev 2021-09-02

WSP Sverige AB

Upprättad av: Fritiof Pröjts Erlandsson

Granskad av: Safaa Gad Olausson

C:\GIS\Kulturskolan Eslöv\Kulturskolan Eslöv.mxd

292 (448)

Teckenförklaring

- Skruvborrning, installation av grundvattenrör
- Skruvborrning
- Undersökningsområde, ungefärligt

Ritningsunderlag

Erhållet från Lantmäteriet/Eslövs kommun

Koordinatsystem

Koordinater i SWEREF99 13:30 angivna nivåer i RH 2000

Förklaringar

Beteckningar enligt SGF/BGS beteckningssystem

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----	-----------------	-------	------

Bilaga 1 - Situationsplan inkl. provpunktsplacering

WSP Sverige AB
Avdelning Mark och Vatten
Box 574
201 25 Malmö
Tel: 010 721 10 98

UPPDRAG NR 10318563	RITAD/KONSTRUERAD AV Fritiof Pröjts Erlandsson	HANDLÄGGARE Fritiof Pröjts Erlandsson
------------------------	---	--

DATUM 2021-04-20	Granskare Safaa Gad Olausson
---------------------	---------------------------------

Tillbyggnad Kulturskolan, Eslöv

SKALA 1:300	NUMMER A3 Bilaga 1	BET
----------------	--------------------------	-----

DAGBOK FÖR GEOTEKNISKT FÄLTARBETE									
Uppdragsnummer		10317597			Datum		2021-03-11		
Uppdrag		Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv			Vecka		10		
Uppdragsledare		A. Cronholm			Ort		Eslöv		
Väder		Snö			Temperatur		0+		
Borrvagn		Geotech 605 "Gonzo"				Borrningsledare		Kristian Nilsson	
Säkerhetskontroll ☒		Utrustningens skick ok ☒		Stängernas rakheter ok ☒		Biträdande fältgeotekniker		Edgar Rodriguez	
Sonderingar		Trycksondering		32mm ☐	25mm ☐	Krontyp		Spolmedium	
		Vinginstrument							
		CPT-sond nr				Jb-sondering			
Utförda utrustnings- och funktionskontroller enligt standarder									
Maskinstatus		CPT-u ☐	DPSH-a ☒	Vim ☐	Slb ☐	Skr ☒	Kv ☐	Tr ☐	Vb ☐
Rotationsgivare		☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraftgivare		☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Djupgivare		☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använt CPT-filter		Mellanlägg DPSH-a ok ☒				Kontroll nollpunkt ☒			
Samtliga kalibreringsprotokoll för använd utrustning har hänvisad sökväg alternativt är bilagda fältrapport och MUR									
Områdesbeksivning									
Plant området med buskar, träd, och asfalterade ytor.									
Övrig information: punkter som ej kan utföras, förändringar av undersökningsprogram, oförutsedda händelser tex markägare kommer ut, punktering, riggen startar ej mm.									
Sonderingar och skruvar kunde ej utföras i naturligt jord pga hård fyllning (block/betong) i punkter 20W02-20W05.									
Utförda undersökningspunkter									
Punkt	Metod	Typ GW	Startdjup	Stoppdjup	Stoppkod	Anmärkning / Nivåer för Kv och Vb, Dvb,			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W01	Skr		0,00	6,00	90				
	GV-rör	50 mm PEH							
	DPSH-A		0,00	1,19	91				
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W02	Skr		0,00	2,00	91	Tidigt stopp pga hinder			
	DPSH-A		0,00	1,54	91				
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W03	Skr		0,00	1,40	91	Tidigt stopp pga hinder			
	DPSH-A		0,00	2,33	91				
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W04	Skr		0,00	1,05	91	Tidigt stopp pga hinder			
	Radon					Markus 10			
Fixlösning GNSS: Ja ☒ 21W05	Skr		0,00	0,55	91	Tidigt stopp pga hinder			
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									
Fixlösning GNSS: Ja ☐									

DAGBOK FÖR GEOTEKNISKT FÄLTARBETE														
Uppdragsnummer		10317597			Datum		2021-03-16							
Uppdrag		Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv			Vecka		11							
Uppdragsledare		A. Cronholm			Ort		Eslöv							
Väder		Sol			Temperatur		5+							
Borrvagn		Geotech 605 "Gonzo"				Borrningsledare		Kristian Nilsson						
Säkerhetskontroll ☒		Utrustningens skick ok ☒		Stängernas raket ok ☒		Biträdande fältgeotekniker		Edgar Rodriguez						
Sonderingar		Trycksondering		32mm ☐	25mm ☐	Jb-sondering		Krontyp		Spolmedium		Arbets tid överstigande 8 timmar		
		Vinginstrument						Stift Ø57		Luft		1		
		CPT-sond nr		51601										
Utförda utrustnings- och funktionskontroller enligt standarder												Signatur		
Maskinstatus		CPT-u ☒	DPSH-a ☒	Vim ☐	Slb ☐	Skr ☒	Kv ☐	Tr ☐	Vb ☐	JB ☐				
Rotationsgivare		☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐				
Kraftgivare		☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐				
Djupgivare		☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐				
Använt CPT-filter			Mellanlägg DPSH-a ok ☒			Kontroll nollpunkt ☒								
Samtliga kalibreringsprotokoll för använd utrustning har hänvisad sökväg alternativt är bilagda fältrapport och MUR														
Områdesbeksrivning														
Plant området med buskar, träd, och asfalterade ytor.														
Övrig information: punkter som ej kan utföras, förändringar av undersökningsprogram, oförutsedda händelser tex markägare kommer ut, punktering, riggen startar ej mm.														
Utförda undersökningspunkter														
Punkt		Metod	Typ GW	Startdjup	Stoppdjup	Stoppkod	Anmärkning / Nivåer för Kv och Vb, Dvb,							
21W04		Fixlösning GNSS: Ja ☒	Foderrör		0,00	4,00	91	Foderrör krona gick sönder och fastnade i backen.						
			Skr		1,05	5,00	91	Svår att borra med skruven i fast morän.						
			CPT-u		3,10	3,28	91							
			GV-rör	50 mm PEH										
21W05		Fixlösning GNSS: Ja ☒	JB-2		0,00	4,50	91	Spolstopp.						
21W01		Fixlösning GNSS: Ja ☒	CPT-u		2,50	3,30	91	Forbörning.						
		Fixlösning GNSS: Ja ☒												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												
		Fixlösning GNSS: Ja ☐												

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Datum 2021-03-11

Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv

[illegible]

INSTALLATION OCH MÄTNING GRUNDVATTENRÖR				wsp	
Uppdragsnr:		Uppdragsnamn:			
10317597		Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv			
		Borrningsledare:		Bitr. Borrningsledare:	
		K. Nilsson		E. Rodriguez	
Punkt nr/namn	Sektion	Sida	Ref.linje	Installationsdatum/klockslag	
21W01GV				2021-03-11/ 09:30	
		Markyta nivå	=	64,56	
		Toppnivå (ök rör nivå)	=	64,46	
		Total rörlängd	m=	4,00	
		Rörlängd ovan mark	h=	-0,10	
		Spetsnivå		60,46	
		Rörtyp (Rö, Rf)		Rö	
		Rörmaterial		PEH	
		Diameter		50 mm	
		Filtertyp		Slitsat	
		Filterlängd	f=	2,0 m	
		Tätning		Bentonit	
		Lock, dexel?		Blå dexel	
		Anmärkning			
Avläsningar				Funktionskontroll	
Datum	Djup under ÖK-rör. d=	Grundvatt en nivå	Sign	Påfyllning till rörets överkant och registrera vattennivåns avsänkning enligt nedan:	
2021-03-11	2,72	61,74	ER	Djup under ÖK-rör	Tid
2021-03-30	2,21	62,25	TL		Datum
					1 min
					3 min
					5 min
					10 min
					30 min
				Nivå innan kontroll:	
				Klockslag:	
				Datum:	
Anmärkning					

INSTALLATION OCH MÄTNING GRUNDVATTENRÖR				wsp						
Uppdragsnr:		Uppdragsnamn:								
10317597		Tillbyggnad Kulturskolan Eslöv								
				Borrningsledare:		Bitr. Borrningsledare:				
				K. Nilsson		E. Rodriguez				
Punkt nr/namn	Sektion	Sida	Ref.linje	Installationsdatum/klockslag						
21W04GV				2021-03-16/ 13:30						
				Markyta nivå	=	64,74				
				Toppnivå (ök rör nivå)	=	64,64				
				Total rörlängd	m=	4,20				
				Rörlängd ovan mark	h=	-0,10				
				Spetsnivå		60,44				
				Rörtyp (Rö, Rf)		Rö				
				Rörmaterial		PEH				
				Diameter		50 mm				
				Filtertyp		Slitsat				
				Filterlängd	f=	2,0 m				
				Tätning		Bentonit				
				Lock, dexel?		Blå dexel				
				Anmärkning Torr vid grundvattenmätning 2021-03-16, men vatten rinner mellan 3,0-3,5m u my.						
				Avläsningar				Funktionskontroll		
Datum	Djup under ÖK-rör. d=	Grundvatten nivå	Sign	Påfyllning till rörets överkant och registrera vattennivåns avsänkning enligt nedan:						
2021-03-16	Torr	#VALUE!	ER	Djup under ÖK-rör	Tid	Datum				
2021-03-30	1,96	62,68	TL		1 min					
					3 min	Klockslag				
					5 min					
					10 min	Signatur				
					30 min					
				Nivå innan kontroll:						
				Datum:						
Anmärkning										

Provets märkning		21W01_0,07-0,5	21W01_1,5-2	21W02_0_0,6	21W03_0_0,4	21W03_0,4_1	21W04_asfalt	21W04_0,05-0,5	21W05_0,05_0,55	Mindre än ringa risk*	KM**	MKM**	FA***
Provtagningsdag		2021-03-11											
Djup	m	0,07-0,5	1,5-2,0	0,0-0,6	0,0-0,4	0,4-1,0		0,05-0,5	0,05-0,55				
Ämne	Enhet												
Provberedning krossning, malning							1						
Torrsubstans	%	87,7	90,4	82,7	81,7	92,6	95,7	87,2	93,8				
Arsenik As	mg/kg Ts	2,5	5,7	4,4	5	2,3		< 2,1	< 2,0	10	10	25	1000
Barium Ba	mg/kg Ts	59	57	88	91	38		35	43	-	200	300	50000
Bly Pb	mg/kg Ts	24	35	41	43	8,8		8,4	8,1	20	50	400	2500
Kadmium Cd	mg/kg Ts	0,33	< 0,20	0,28	< 0,20	< 0,20		< 0,20	< 0,20	0,2	0,8	12	1000
Kobolt Co	mg/kg Ts	5,2	12	8,3	6,5	7,8		5,2	6,2	-	15	35	1000
Koppar Cu	mg/kg Ts	17	16	24	33	18		9,9	12	40	80	200	2500
Krom Cr	mg/kg Ts	9,8	25	15	15	40		10	8,5	40	80	150	10000
Kvikksilver Hg	mg/kg Ts	0,083	0,016	0,18	0,097	0,021		0,011	0,014	0,1	0,25	2,5	50
Nickel Ni	mg/kg Ts	8,4	21	12	11	21		11	8,8	35	40	120	1000
Vanadin V	mg/kg Ts	17	29	27	29	20		15	17	-	100	200	10000
Zink Zn	mg/kg Ts	240	78	130	120	41		37	41	120	250	500	2500
Summa PAH med låg molekylvikt	mg/kg Ts	0,37		0,14	0,21		< 0,18	0,11	< 0,045	0,6	3	15	1000
Summa PAH med medelhög molekylvikt	mg/kg Ts	1,3		2,3	3,4		0,75	1,8	< 0,075	2	3,5	20	1000
Summa PAH med hög molekylvikt	mg/kg Ts	1,6		2,2	3		0,78	1,7	< 0,11	0,5	1	10	50
Summa cancerogena PAH	mg/kg Ts	1,4		2	2,7		0,59	1,5	< 0,090	-	-	-	-
Summa övriga PAH	mg/kg Ts	1,9		2,7	3,9		1,1	2,1	< 0,14	-	-	-	-
Summa totala PAH16	mg/kg Ts	3,3		4,7	6,6		1,7	3,6	< 0,23				
PCB Summa 7 st	mg/kg Ts	0,013								-	0,008	0,2	10

Resultaten från laboratorieanalyserna (enhet mg/kg TS) jämförs med:

*Mindre än ringa risk, NV Handbok 2010:1

**Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark (NV 5976) känslig markanvändning (KM) och mindre känslig markanvändning (MKM)

***Farligt avfall (FA) Avfall Sverige 2019:01

Provpunkt		21W01	21W04	☒ SGU Rapport 2013:01*						☒ Holländska listan**		☒ SPI****	
Provets märkning		21W01 GV	21W04 GV	Bakgrundshalter opåverkat, ytliga jordgrundvattnet	1: mycket låg halt, ingen el obetydlig påverkan	2: låg halt, måttlig påverkan	3: måttlig halt, påtaglig påverkan	4: hög halt, starkt påverkat	5: mycket hög halt, stark påverkat	Target value	Intervention value	Dricksvatten	Ångor i byggnader
Provtagningsdag		2021-03-30	2021-03-30										
Ämne	Enhet												
Arsenik, As, filt	µg/l	0,24	0,23	0,12	<1	1-2	2-5	5-10	>10	10	60	-	-
Barium, Ba, filt	µg/l	140	170	0	0	0	0	0	0	50	625	0	0
Bly, Pb, filt	µg/l	0,01	< 0,01	0,03	<0,5	0,5-1	1-2	2-10	>10	15	75	5	-
Kadmium, Cd, filt	µg/l	0,1	0,084	0,12	<0,1	0,1-0,5	0,5-1,0	1-5	>5	0,4	6	-	-
Kobolt, Co, filt	µg/l	1	1,3	0,06	-	-	-	-	-	20	100	-	-
Koppar, Cu, filt	µg/l	0,99	1,4	0,88	<20	20-200	200-1000	1000-2000	>2000	15	75	-	-
Krom, Cr, filt	µg/l	< 0,05	< 0,05	0,19	<0,5	0,5-5	5-10	10-50	>50	1	30	-	-
Kvicksilver, Hg, filt	µg/l	< 0,1	< 0,1	0,00038	0,005	0,01	0,05	1	>1	0,05	0,3	-	-
Nickel, Ni, filt	µg/l	2,3	4,5	0,38	<0,5	0,5-2	2-10	10-20	>20	15	75	-	-
Vanadin, V, filt	µg/l	0,19	< 0,02	0,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zink, Zn, filt	µg/l	1,5	1,3	4,3	<5	5-10	10-100	100-1000	>1000	65	800	-	-
Bens(a)antracen	µg/l	0,025	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,0001	0,5	-	-
Krysen	µg/l	0,025	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,003	0,2	-	-
Benso(b,k)fluoranten	µg/l	0,056	< 0,020										
Benso(a)pyren	µg/l	0,031	< 0,010	-	<0,0005	0,0005-0,001	0,001-0,002	0,002-0,01	>0,01	0,0005	0,05	-	-
Indeno(1,2,3-cd)pyren	µg/l	0,024	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,0004	0,05	-	-
Dibens(a,h)antracen	µg/l	< 0,010	< 0,010										
Summa cancerogena PAH	µg/l	< 0,20	< 0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Naftalen	µg/l	< 0,020	< 0,020	-	-	-	-	-	-	0,01	70	-	-
Acenaftylen	µg/l	< 0,010	< 0,010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Acenaften	µg/l	< 0,010	< 0,010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fluoren	µg/l	< 0,010	< 0,010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fenantren	µg/l	0,037	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,003	5	-	-
Antracen	µg/l	< 0,010	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,0007	5	-	-
Fluoranten	µg/l	0,065	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,003	1	-	-
Pyren	µg/l	0,053	< 0,010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benso(g,h,i)perylen	µg/l	0,019	< 0,010	-	-	-	-	-	-	0,0003	0,05	-	-
Summa övriga PAH	µg/l	< 0,30	< 0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa PAH med låg molekylvikt	µg/l	< 0,20	< 0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	10	2000
Summa PAH med medelhög molekylvikt	µg/l	< 0,30	< 0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	2	10
Summa PAH med hög molekylvikt	µg/l	< 0,30	< 0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	0,05	300
Bensen	µg/l	< 0,5	< 0,5	-	<0,02	0,02-0,1	0,1-0,2	0,2-1	>1	-	30	0,5	50
Toluen	µg/l	< 1	< 1	-	-	-	-	-	-	-	1000	40	7000
Etylbensen	µg/l	< 1	< 1	-	-	-	-	-	-	-	150	30	6000
M/P/O-Xylen	µg/l	< 1	< 1										
Summa TEX	µg/l	< 2	< 2										
Alifater >C5-C8	µg/l	< 20	< 20	-	-	-	-	-	-	-	-	100	3000
Alifater >C8-C10	µg/l	< 20	< 20	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
Alifater >C10-C12	µg/l	< 20	< 20	-	-	-	-	-	-	-	-	100	25
Alifater >C5-C12	µg/l	< 30	< 30										
Alifater >C12-C16	µg/l	< 20	< 20	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
Alifater >C16-C35	µg/l	< 50	< 50	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
Alifater >C12-C35	µg/l	< 50	< 50										
Aromater >C8-C10	µg/l	< 10	< 10	-	-	-	-	-	-	-	-	70	800
Aromater >C10-C16	µg/l	< 10	< 10	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10000
Aromater >C16-C35	µg/l	< 5	< 5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	25000
Oljetyp < C10		Utgår	Utgår										
Oljetyp > C10		Utgår	Utgår										

*SGU, 2013: Bedömningsgrunder för grundvatten, SGU-rapport 2013:01.

**Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment, Rev 2009. ANNEXES Circular on target values and intervention values for soil remediation.

****SPI, 2011: SPI Rekommendation, Efterbehandling av förorenade bensinstationer och dieselanläggningar.

Bilaga 4

Analysrapporter

Eurofins Environment Testing Sweden AB

Box 737

531 17 Lidköping

306 (448)

Tlf: +46 10 490 8110

Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]

Safaa Gad Olausson

Box 574

201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047867-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.

10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170225	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W01_0,07-0,5				
Provtagningsplats:	21W01				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	87.7	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Benso(a)antracen	0.19	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.20	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.55	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.24	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.22	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	0.039	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Naftalen	0.28	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	0.073	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.29	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	0.045	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.52	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.43	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	0.19	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	0.37	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	1.3	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	1.6	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	1.4	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	1.9	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	3.3	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PCB 28	< 0.0020	mg/kg Ts	30%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 52	< 0.0020	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 101	< 0.0020	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 118	< 0.0020	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 153	0.0024	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 138	0.0036	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
PCB 180	0.0033	mg/kg Ts	25%	SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
Summa PCB7	0.013	mg/kg Ts		SS-EN 16167:2018+AC:2019	a)
Arsenik As	2.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	59	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	24	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	0.33	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	5.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	17	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	9.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvikksilver Hg	0.083	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	8.4	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	17	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	240	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 2

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

308 (448)

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]
Safaa Gad Olausson
Box 574
201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047803-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.
10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170226	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W01_1,5-2				
Provtagningsplats:	21W01				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	90.4	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Arsenik As	5.7	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	57	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	35	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	12	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	16	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	25	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.016	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	21	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	29	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	78	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 2

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

310 (448)

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]
Safaa Gad Olausson
Box 574
201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047845-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.
10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170227	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W02_0_0,6				
Provtagningsplats:	21W02				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	82.7	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Benso(a)antracen	0.27	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.33	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.70	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.35	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.26	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	0.064	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Naftalen	0.063	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	0.061	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	0.032	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.62	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	0.055	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.89	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.73	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	0.26	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	0.14	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	2.3	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	2.2	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	2.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	2.7	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	4.7	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Arsenik As	4.4	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	88	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	41	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	0.28	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	8.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	24	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	15	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvikksilver Hg	0.18	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	12	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	27	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	130	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig
Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

312 (448)

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]
Safaa Gad Olausson
Box 574
201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047846-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.
10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170228	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W03_0_0,4				
Provtagningsplats:	21W03				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	81.7	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Benso(a)antracen	0.40	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.46	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.96	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.46	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.32	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	0.081	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Naftalen	0.10	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	0.096	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	0.059	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.90	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	0.15	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	1.3	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.99	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	0.31	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	0.21	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	3.4	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	3.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	2.7	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	3.9	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	6.6	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Arsenik As	5.0	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	91	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	43	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	6.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	33	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	15	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvikksilver Hg	0.097	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	11	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	29	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	120	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig
Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

314 (448)

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]
Safaa Gad Olausson
Box 574
201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047805-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.
10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170229	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W03_0,4_1				
Provtagningsplats:	21W03				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	92.6	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Arsenik As	2.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	38	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	8.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	7.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	18	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	40	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kviksilver Hg	0.021	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	21	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	41	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 2

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

316 (448)

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]
Safaa Gad Olausson
Box 574
201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047802-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.
10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170230	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Asfalt				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W04_asfalt				
Provtagningsplats:	21W04				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Provberedning krossning, malning	1.0			SS-EN 15002:2015-07	a)
Torrsubstans	95.7	%	5%	SS-EN 12880:2000	b)
Benso(a)antracen	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Krysen	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Benso(b,k)fluoranten	0.29	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Benso(a)pyren	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.12	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Naftalen	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Acenaftylen	< 0.12	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Acenaften	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Fluoren	< 0.12	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Fenantren	0.17	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Antracen	< 0.12	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Fluoranten	0.14	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Pyren	0.32	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Benso(g,h,i)perylen	0.19	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	b)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.18	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	b)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	0.75	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	b)
Summa PAH med hög molekylvikt	0.78	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	b)
Summa cancerogena PAH	0.59	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	b)
Summa övriga PAH	1.1	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	b)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Summa totala PAH16	1.7 mg/kg Ts	Beräknad från analyserad halt	b)
Kemisk kommentar Höjd rapporteringsgräns för PAH pga svår provmatris .			

Utförande laboratorium/underleverantör:

- a) Eurofins Biofuel & Energy Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1820
b) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

AR-003v58

Sida 2 av 2

Eurofins Environment Testing Sweden AB
Box 737
531 17 Lidköping

318 (448)

Tlf: +46 10 490 8110
Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]
Safaa Gad Olausson
Box 574
201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047847-01**EUSELI2-00860893**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.
10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170231	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W04_0,05-0,5				
Provtagningsplats:	21W04				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	87.2	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Benso(a)antracen	0.32	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.27	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.48	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.27	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.15	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	0.053	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	0.076	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	0.064	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.41	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	0.13	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.69	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.50	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	0.15	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	0.11	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	1.8	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	1.7	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	1.5	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	2.1	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	3.6	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Arsenik As	< 2.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	35	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	8.4	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	5.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	9.9	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	10	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kviksilver Hg	0.011	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	11	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	15	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	37	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig
Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Eurofins Environment Testing Sweden AB

Box 737

531 17 Lidköping

320 (448)

Tlf: +46 10 490 8110

Fax: +46 10 490 8051

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]

Safaa Gad Olausson

Box 574

201 25 MALMÖ

AR-21-SL-047801-01

EUSELI2-00860893

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.

10318563

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03170232	Provtagningsdatum	2021-03-11		
Provbeskrivning:		Provtagare	KN&ER		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-03-16				
Utskriftsdatum:	2021-03-19				
Analyserna påbörjades:	2021-03-16				
Provmärkning:	21W05_0,05_0,55				
Provtagningsplats:	21W05				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	93.8	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Benso(a)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.045	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	< 0.075	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	< 0.11	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	< 0.090	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	< 0.14	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	< 0.23	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Arsenik As	< 2.0	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	43	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	8.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	6.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	12	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	8.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kviksilver Hg	0.014	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	8.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	17	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	41	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:
a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Paola Nilson, Rapportansvarig
Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *
Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Eurofins Environment Testing Sweden AB

Box 737

531 17 Lidköping

Tlf: +46 10 490 8110

Fax: +46 10 490 8051

322 (448)

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]

Safaa Gad Olausson

Box 574

201 25 MALMÖ

AR-21-SL-057210-01**EUSELI2-00866127**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.

10318563 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03310379	Ankomsttemp °C Kem	8		
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2021-03-30		
Matris:	Grundvatten	Provtagare	TL		
Provet ankom:	2021-03-30				
Utskriftsdatum:	2021-04-06				
Analyserna påbörjades:	2021-03-30				
Provmärkning:	21W01 GV				
Provtagningsplats:	21W01				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Bensen	< 0.00050	mg/l	30%	Intern metod	a)
Toluen	< 0.0010	mg/l	30%	Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.0010	mg/l	30%	Intern metod	a)
M/P/O-Xylen	< 0.0010	mg/l	30%	Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.0020	mg/l		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 0.020	mg/l	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 0.020	mg/l	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 0.020	mg/l	20%	SPI 2011	a)
Alifater >C5-C12	< 0.030	mg/l		Intern metod	a)
Alifater >C12-C16	< 0.020	mg/l	20%	SPI 2011	a)
Alifater >C16-C35	< 0.050	mg/l	25%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C35	< 0.050	mg/l		SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 0.010	mg/l	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.010	mg/l	20%	SPI 2011	a)
Aromater >C16-C35	< 0.0050	mg/l	25%	SIS TK 535 N 012 mod	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Bens(a)antracen	0.025	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Krysen	0.025	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.056	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Benso(a)pyren	0.031	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.024	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Dibens(a,h)antracen	< 0.010	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Summa cancerogena PAH	< 0.20	µg/l		SPI 2011	a)
Naftalen	< 0.020	µg/l	30%	SPI 2011	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaftilen	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Acenaften	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Fluoren	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Fenantren	0.037	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Antracen	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Fluoranten	0.065	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Pyren	0.053	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Benso(g,h,i)perylene	0.019	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Summa övriga PAH	< 0.30	µg/l		SPI 2011	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.20	µg/l		SPI 2011	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	< 0.30	µg/l		SPI 2011	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	< 0.30	µg/l		SPI 2011	a)
Arsenik As (filtrerat)	0.00024	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba (filtrerat)	0.14	mg/l	25%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Bly Pb (filtrerat)	0.000010	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Kadmium Cd (filtrerat)	0.00010	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Kobolt Co (filtrerat)	0.0010	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Koppar Cu (filtrerat)	0.00099	mg/l	25%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Krom Cr (filtrerat)	< 0.000050	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Kviksilver Hg (filtrerat)	< 0.00010	mg/l	20%	SS-EN ISO 17852:2008 mod	a)
Nickel Ni (filtrerat)	0.0023	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Vanadin V (filtrerat)	0.00019	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Zink Zn (filtrerat)	0.0015	mg/l	25%	EN ISO 17294-2:2016	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Sara Gustavsson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 2

WSP Env. Mark och Vatten - Malmö [3157]

Safaa Gad Olausson

Box 574

201 25 MALMÖ

AR-21-SL-057211-01**EUSELI2-00866127**

Kundnummer: SL8434892

Uppdragsmärkn.

10318563 Eslöv

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-03310380	Ankomsttemp °C Kem	8		
Provbeskrivning:		Provtagningsdatum	2021-03-30		
Matris:	Grundvatten	Provtagare	TL		
Provet ankom:	2021-03-30				
Utskriftsdatum:	2021-04-06				
Analyserna påbörjades:	2021-03-30				
Provmärkning:	21W04 GV				
Provtagningsplats:	21W04				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Bensen	< 0.00050	mg/l	30%	Intern metod	a)
Toluen	< 0.0010	mg/l	30%	Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.0010	mg/l	30%	Intern metod	a)
M/P/O-Xylen	< 0.0010	mg/l	30%	Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.0020	mg/l		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 0.020	mg/l	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 0.020	mg/l	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 0.020	mg/l	20%	SPI 2011	a)
Alifater >C5-C12	< 0.030	mg/l		Intern metod	a)
Alifater >C12-C16	< 0.020	mg/l	20%	SPI 2011	a)
Alifater >C16-C35	< 0.050	mg/l	25%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C35	< 0.050	mg/l		SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 0.010	mg/l	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.010	mg/l	20%	SPI 2011	a)
Aromater >C16-C35	< 0.0050	mg/l	25%	SIS TK 535 N 012 mod	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Bens(a)antracen	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Krysen	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Benso(b,k)fluoranten	< 0.020	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Benso(a)pyren	< 0.010	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	< 0.010	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Dibens(a,h)antracen	< 0.010	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Summa cancerogena PAH	< 0.20	µg/l		SPI 2011	a)
Naftalen	< 0.020	µg/l	30%	SPI 2011	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Acenaftilen	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Acenaften	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Fluoren	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Fenantren	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Antracen	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Fluoranten	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Pyren	< 0.010	µg/l	25%	SPI 2011	a)
Benso(g,h,i)perylene	< 0.010	µg/l	30%	SPI 2011	a)
Summa övriga PAH	< 0.30	µg/l		SPI 2011	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.20	µg/l		SPI 2011	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	< 0.30	µg/l		SPI 2011	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	< 0.30	µg/l		SPI 2011	a)
Arsenik As (filtrerat)	0.00023	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba (filtrerat)	0.17	mg/l	25%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Bly Pb (filtrerat)	< 0.000010	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Kadmium Cd (filtrerat)	0.000084	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Kobolt Co (filtrerat)	0.0013	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Koppar Cu (filtrerat)	0.0014	mg/l	25%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Krom Cr (filtrerat)	< 0.000050	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Kviksilver Hg (filtrerat)	< 0.00010	mg/l	20%	SS-EN ISO 17852:2008 mod	a)
Nickel Ni (filtrerat)	0.0045	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Vanadin V (filtrerat)	< 0.000020	mg/l	20%	EN ISO 17294-2:2016	a)
Zink Zn (filtrerat)	0.0013	mg/l	25%	EN ISO 17294-2:2016	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Sara Gustavsson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 2

Trädrapport Södergatan 31 Eslöv

Art: Skogsek (*Quercus robur*)

Stamdiameter: 85 cm (diameter i brösthöjd)

Höjd: ca 23m

kronutbredning: ca 16m, med mer utbredning på södra sidan än norra.

Jag bedömer att trädet är fullt friskt, jag ser inga tecken på skador eller döda grenar utöver vad som förväntas från en frisk ek på denna storleken.

Trädet har en central stam ungefär 4 meter upp och sedan delar den sig i tre stora stammar, varav två går uppåt och en sträcker sig söderut och står för den södra delen av kronan.

Trädet står på ett torg med plattläggning runt stora delar av trädet, och gräsmatta och häck på södra sidan. Bygger man där gräset finns nu kommer trädet förlora en del av sin vattentillgång, men håller man behörigt avstånd bedömer jag inte att det kommer vara katastrofalt för trädet. Det kan dock vara till hjälp att försöka öppna upp för bättre vattentillgång på de ytorna som inte bebyggs.

Jag rekommenderar att man inte gräver närmre än 10 meter från stammen. På södra sidan är det där kronan slutar nu. När man ska bygga kan man reducera kronan på den sidan med ett par meter, detta skulle också skapa lite mer symmetri i kronan och lätta vikten lite på den stora sidostammen. Men man kommer behöva återkomma och beskära det regelbundet efteråt för att det inte ska växa in och komma i konflikt med fasaden om man bygger 10 meter från stammen.

När man ska gräva rekommenderar jag att man först gräver ett dike försiktigt och gör en ordentlig rotbeskärning så man inte riskerar att fläka eller dra sönder rötter innanför den zonen man inte ska gräva i. Och gärna lägga bevattning och eventuellt näringstillförsel efteråt för att hjälpa trädet återhämta sig efter förlusten av rötter.

Jag rekommenderar också att man spärrar av området under kronan vid bygge så inga maskiner kör där och så det inte förvaras massor eller material där, då det kan skada rötterna.

Jag har också rekommenderat att ta bort stenläggning som just nu går helt upp till stammen, och eventuellt ersätta med en rabatt eller liknande för att minska framtida risk för skador på stammen.

Matthias Hejlskov
Arborist
Hejlskov Trädvård AB

ESLÖVS KOMMUN

RISKBEDÖMNING DETALJPLAN

ÅKERMANNEN 10 M.FL. I ESLÖV

2022-06-08

wsp

Riskbedömning Detaljplan

Åkermannen 10 m.fl. i Eslöv

KUND

Eslövs kommun

KONSULT

WSP Brand & Risk

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10-722 50 00
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
wsp.com

KONTAKTPERSONER

Katarina Herrström, WSP, katarina.herrstrom@wsp.com

Fredrik Liedberg, Eslövs kommun, fredrik.liedberg@eslov.se

PROJEKT
DP Åkermannen

UPPDRAGSNAMN
Åkermannen, Eslöv RB DP

UPPDRAGSNUMMER
10318013

FÖRFATTARE
Olov Holmstedt Jönsson

DATUM
2021-08-19

ÄNDRINGSDATUM
2022-06-08

GRANSKAD AV
Emelie Laurin

GODKÄND AV
Katarina Herrström

Sammanfattning

WSP har av Eslövs kommun fått i uppdrag att göra en riskbedömning i samband med upprättande av detaljplan för fastigheterna Åkermannen 10 m.fl. i Eslövs kommun. Planområdet inrymmer i dagsläget Lilla teatern som är en del av Eslövs kulturskola. Den nya detaljplanen kommer att specificera markanvändningen S1 – Kulturskola inom planområdet. Öster om planområdet löper Södra stambanan, som är transportled för farligt gods. Kortaste avstånd mellan den planerade tillbyggnaden av kulturskolan och farligt gods-leden är cirka 30 meter. Drygt 300 meter nordöst om planområdet, inom Kavlis verksamhetsområde, finns en kylanläggning med ammoniak.

Enligt länsstyrelsen i Skåne län ska riskhanteringsprocessen beaktas i framtagandet av detaljplaner inom 150 meter från farligt gods-led. Syftet med denna riskbedömning är att uppfylla Plan- och bygglagens (2010:900) krav på lämplig markanvändning med hänsyn till risk, samt länsstyrelsens krav på beaktande av riskhanteringsprocessen vid markanvändning intill farligt gods-led.

Riskbedömningen indikerar att transportolyckor med giftiga gaser på järnvägen medför att individrisknivån inom planområdet inte når acceptabla nivåer. Vidare kan vådautsläpp av ammoniak från Kavlis kylanläggning medföra riskpåverkan på planområdet. Ventilationsåtgärder kan markant reducera mängden gas som tränger in i byggnader. Notera dock att dessa åtgärder enbart skyddar personer som vistas inomhus alternativt personer som skyndsamt kan förväntas inrymma vid händelse av en olycka. Givet att planbestämmelsen är S1 – Kulturskola kan människor som vistas inom planområdet företrädesvis förväntas befinna sig inomhus. Ventilationsåtgärder bedöms därmed ge en god skyddseffekt i det aktuella fallet. Notera dock att åtgärdernas skyddseffekt skulle kunna bli begränsad för känsliga verksamheter som är förenade med en relativt hög grad av utomhusvistelse, exempelvis förskolor och grundskolor.

WSP bedömer att följande skyddsåtgärder bör kravställas i detaljplanen med hänsyn till den riskpåverkan som järnvägstransporterna på Södra stambanan och Kavlis kylanläggning med ammoniak medför på planområdet:

- WSP rekommenderar generellt att ingen bebyggelse eller ytor som medför stadigvarande vistelse bör uppföras inom 30 meter från Södra stambanan sett från spårcentrumlinjen för närmsta ytterspår. Komplementbyggnader och ytparkering kan dock tillåtas inom 30 meter från järnvägen då dessa typer av markanvändning inte medför stadigvarande vistelse.
- Alla byggnader inom planområdet där människor vistas stadigvarande ska ha minst en utrymningsväg som vetter bort från järnvägen.
- Friskluftsintag på tillkommande byggnader, som medför stadigvarande vistelse, inom planområdet ska placeras högt upp på fasaden på oexponerad sida, dvs. vända bort från Södra stambanan och Kavlis kylanläggning.
- WSP rekommenderar att ytterväggar till byggnader med stadigvarande vistelse som vetter mot och ligger inom 30–40 meter från järnvägen utförs i lägst brandteknisk klass EI 30. Glaspartier ska utföras i lägst EW 30.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	SYFTE OCH MÅL	5
1.2	OMFATTNING	5
1.3	AVGRÄNSNINGAR	5
1.4	STYRANDE DOKUMENT	6
1.5	UNDERLAGSMATERIAL	7
1.6	INTERNKONTROLL	7
1.7	REVIDERING 2022-01-27	7
1.8	INKOMNA SYNUNKTER FRÅN SAMRÅD	8
2	OMRÅDESBESKRIVNING	10
2.1	OMGIVNING	10
2.2	PLANOMRÅDET	10
2.3	SÖDRA STAMBANAN	12
2.4	KAVLI	12
2.5	BEFOLKNING OCH PERSONTÄTHET	13
3	RISKIDENTIFIERING	14
3.1	IDENTIFIERING OCH BESKRIVNING AV RISKKÄLLOR	14
3.2	MEKANISK PÅVERKAN I SAMBAND MED URSPÅRNING	14
3.3	TRANSPORTER AV FARLIGT GODS PÅ SÖDRA STAMBANAN	15
3.4	VÅDAUTSLÄPP AV AMMONIAK FRÅN KYLANLÄGGNING	16
4	RISKUPPSKATTNING OCH RISKVÄRDERING	18
4.1	INDIVIDRISKNIVÅ MED AVSEENDE PÅ SÖDRA STAMBANAN	20
4.2	SAMHÄLLSRISKNIVÅ MED AVSEENDE PÅ SÖDRA STAMBANAN	22
4.3	UTSLÄPP AV AMMONIAK FRÅN KYLANLÄGGNING	24
5	RISKREDUCERANDE ÅTGÄRDER	25
5.1	REKOMMENDERADE ÅTGÄRDER	25
6	DISKUSSION	27
7	SLUTSATSER	28
BILAGA A.	METOD FÖR RISKHANTERING	29
BILAGA B.	FREKVENSBERÄKNINGAR	31
BILAGA C.	KONSEKVENSBERÄKNINGAR	40
BILAGA D.	SKYDDSEFFEKTER	46
BILAGA E.	REFERENSER	47

1 INLEDNING

WSP har av Eslövs kommun fått i uppdrag att göra en riskbedömning i samband med upprättande av detaljplan för fastigheterna Åkermannen 10 m.fl. i Eslövs kommun. Planområdet inrymmer i dagsläget Lilla teatern som är en del av Eslövs kulturskola. Det aktuella planförslaget syftar till att samla kulturskolans verksamhet till Lilla teatern genom att möjliggöra en tillbyggnad av befintliga lokaler. Öster om planområdet löper Södra stambanan, som är transportled för farligt gods. Kortaste avstånd mellan den planerade tillbyggnaden av kulturskolan och farligt gods-leden uppgår till 30 meter. Planförslaget avser att tillåta markanvändningen S1 – Kulturskola.

Enligt länsstyrelsen i Skåne län ska riskhanteringsprocessen beaktas i framtagandet av detaljplaner inom 150 meter från farligt gods-led [1]. Riskbedömningen upprättas som ett underlag för fattande av beslut om lämpligheten med planerad markanvändning, med avseende på närhet till farligt gods-led.

1.1 SYFTE OCH MÅL

Syftet med denna riskbedömning är att uppfylla Plan-och bygglagens (2010:900) krav på lämplig markanvändning med hänsyn till risk, samt länsstyrelsens krav på beaktande av riskhanteringsprocessen vid markanvändning intill farligt gods-led.

Målet med riskbedömningen är utreda lämpligheten med planerad markanvändning utifrån riskpåverkan. I ovanstående ingår att efter behov ge förslag på åtgärder.

1.2 OMFATTNING

Riskbedömningen tar huvudsakligt avstamp i nedanstående frågeställningar:

- Vad kan inträffa? (riskidentifiering)
- Hur ofta kan det inträffa? (frekvensberäkningar)
- Vad är konsekvensen av det inträffade? (konsekvensberäkningar)
- Hur stor är risken? (riskuppskattning)
- Är risken acceptabel? (riskvärdering)
- Rekommenderas åtgärder? (riskreduktion)

Mer djupgående beskrivning av riskhanteringsprocessens olika steg och de metoder som använts i riskbedömningen redogörs för i Bilaga A.

1.3 AVGRÄNSNINGAR

I riskbedömningen belyses risker förknippade med urspårning/ transport av farligt gods på Södra stambanan. De risker som har beaktats är plötsligt inträffade skadehändelser (olyckor) med livshotande konsekvenser för tredje man, d.v.s. risker som påverkar personers liv och hälsa. Bedömningen beaktar inte påverkan på egendom, miljö eller arbetsmiljö, personskador som följd av påkörning eller kollision eller långvarig exponering av buller, luftföroreningar samt elsäkerhet.

Resultatet av riskbedömningen gäller under angivna förutsättningar. Vid förändring av förutsättningarna behöver riskbedömningen uppdateras.

1.4 STYRANDE DOKUMENT

I detta avsnitt redogörs för de dokument som huvudsakligen varit styrande i framtagandet och utformningen av riskbedömningen.

1.4.1 Plan- och bygglagen

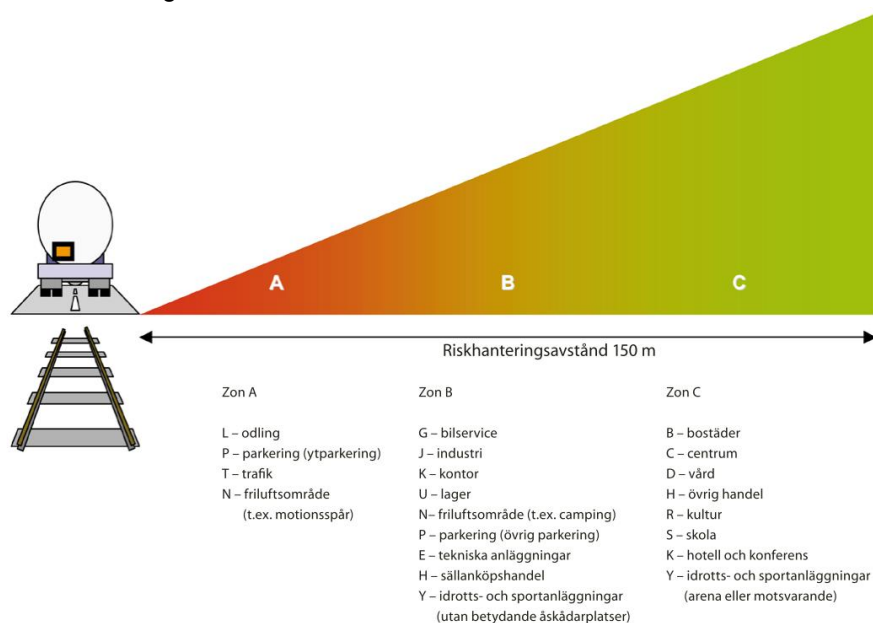
Plan- och bygglagen (2010:900) ställer krav på att bebyggelse lokaliseras till för ändamålet lämplig plats med syfte att säkerställa en god miljö för brukare och omgivning.

Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till [...] människors hälsa och säkerhet, ... (PBL 2010:900. 2 kap. 5§)

Vid planläggning och i ärenden om bygglov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till [...] skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser, ... (PBL 2010:900. 2 kap. 6§)

1.4.2 Riktlinjer

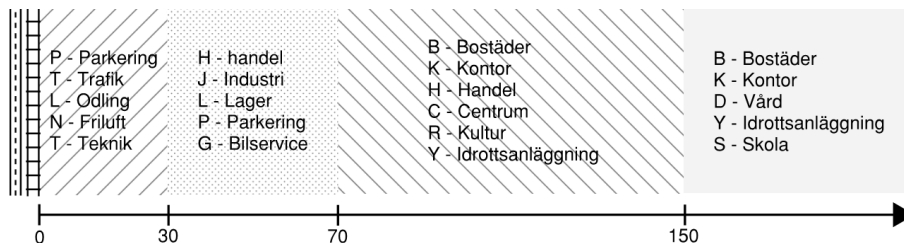
Länsstyrelserna i Skånes, Stockholms samt Västra Götalands län gemensamma dokument *Riskhantering i detaljplaneprocessen* [1] anger att riskhanteringsprocessen ska beaktas vid markanvändning inom 150 meter från en transportled för farligt gods. I Figur 1 illustreras lämplig markanvändning i anslutning till transportleder för farligt gods. Zonerna har inga fasta gränser, utan riskbilden för det aktuella planområdet är avgörande för markanvändningens placering. En och samma markanvändning kan därmed tillhöra olika zoner.

Figur 1. Zonindelning för riskhanteringsavstånd. Zonerna representerar lämplig markanvändning i förhållande till transportled för farligt gods [1].

Länsstyrelsen i Skåne län har tagit fram *Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen - Bebyggelseplanering intill väg och järnväg med transport av farligt gods* (RIKTSAM) [2]. I RIKTSAM föreslås tre vägledningsnivåer för att säkerställa att tillfredsställelse och jämförbar säkerhet åstadkoms i samhällsplaneringen. Vägledning 1 baseras enbart på skyddsavstånd, och uttrycks som minimiavstånd för god planering mellan transportleder och markanvändning, se Figur 2.

Vägledning 2 baseras på deterministiska kriterier (hänsyn till konsekvenser som tänkbara scenarier medför). Vägledning 3 baseras på probabilistiska kriterier (hänsyn till såväl sannolikhet som konsekvens av tänkbara scenarier) avseende individ- och samhällsrisk. Vägledningarna ska tillämpas för bebyggelse som planeras inom vägledningsområdet 200 meter från transportleder för farligt gods.

Figur 2. Föreslagna

skyddsavstånd i Vägledning 1 [2].

I aktuell riskbedömning har Vägledning 3 i RIKTSAM tillämpats. Det vill säga att probabilistiska¹ kriterier tillämpas när lämplig markanvändning och behovet av riskreducerande åtgärder inom planområdet utvärderas. Markanvändningen S1 – Kulturskola bör rimligtvis betraktas som en känslig verksamhet utifrån definitionerna RIKTSAM.

Enligt RIKTSAM bör en detaljplanering som medger känsliga verksamheter inom 150 meter från en transportled för farligt gods kunna bedömas som tolerabel om följande kriterier uppfylls [3]:

- Den probabilistiska riskanalysen kan påvisa att individrisken understiger 10^{-7} per år.
- Den probabilistiska riskanalysen kan påvisa att samhällsrisk² understiger 10^{-5} per år där $N = 1$ och 10^{-7} per år där $N = 100$.
- Den deterministiska analysen kan påvisa det "nettotillskott" av oönskade händelser reduceras eller elimineras av förhållanden på platsen eller efter åtgärder.

1.5 UNDERLAGSMATERIAL

Det underlagsmaterial som ligger till grund för riskbedömningen redovisas löpande i rapporten.

1.6 INTERNKONTROLL

Rapporten är utförd av Olov Holmstedt Jönsson (Civilingenjör i Ekosystemteknik och Riskhantering) med Katarina Herrström (Brandingenjör & Civilingenjör Riskhantering) som uppdragsansvarig. I enlighet med WSP:s miljö- och kvalitetsledningssystem, certifierat enligt ISO 9001 och ISO 14001, omfattas denna handling av krav på internkontroll. Detta innebär bland annat att en från projektet fristående person granskar förutsättningar och resultat i rapporten. Ansvarig för denna granskning har varit Emelie Laurin (Brandingenjör & Civilingenjör Riskhantering).

1.7 REVIDERING 2022-02-04

Utredningen har reviderats och kompletterats utifrån inkomna synpunkter från länsstyrelsen och Räddningstjänsten Syd, se avsnitt 1.8. Reviderade avsnitt i rapporten markeras med ett vertikalt streck i vänstermarginalen likt detta stycke.

¹ Hänsyn tas till såväl sannolikhet som konsekvens av tänkbara olycksscenarier

² Avser samhällsrisknivån för ett 1 km² stort område med riskkällan placerad i mitten av området.

1.8 INKOMNA SYNPUNKTER FRÅN SAMRÅD

I Tabell 1 och Tabell 2 redovisas de synpunkter kopplad till hälsa och säkerhet som länsstyrelsen respektive Räddningstjänsten Syd framförde under samrådsförfarandet samt hur de har hanterats.

Tabell 1. Inkommen synpunkt från länsstyrelsen efter samrådet [4].

Synpunkt	Kommentar
Länsstyrelsen meddelar att det pågår två separata tillståndsprövningar för miljöfarlig verksamhet i Eslövs kommun, där det vid båda anläggningarna förekommer kylanläggningar med ammoniak. Vid båda har ett utsläpp av ammoniak ett konsekvensområde för AEGL-2 (risk för allvarliga eller permanenta skador) som innefattar planområdet. O Kavli ligger närmst, ca 300 meter öster om planområdet. (...) Länsstyrelsen anser att det inte går att bedöma markens lämplighet enligt plan- och bygglagen utifrån den riskutredning som bilagts planen då den enbart hanterar farligt gods från järnväg. Länsstyrelsen menar att det återstår att bedöma risk och ev. riskreducerande åtgärder för hela riskbilden från farligt gods och verksamheter.	Riskbedömningen har kompletterats och beaktar nu även potentiell riskpåverkan på planområdet från O Kavlis kylanläggning med ammoniak.

Tabell 2. Inkomna synpunkter från Räddningstjänsten Syd

Synpunkt	Kommentar
I riskutredningen (upprättad av WSP Brand & Risk den 2021-08-18) framgår det inom vilka avstånd som riskreducerande åtgärder krävs. Räddningstjänsten observerar att det endast skiljer 2 m mellan ganska milda skyddsåtgärder och mer krävande sådana, vilket räddningstjänsten bedömer som orimligt utan ytterligare beskrivning och motivering. WSP och kommunen behöver diskutera rimligheten i att endast 2 m ger så olika åtgärdskrav. Kommunens bedömning och ställningstagande om skyddsåtgärderna bör tydligt framgå i planbeskrivningen eftersom det är kommunen som är beslutsfattare.	Urspråkningar bedöms generellt ha ett konsekvensområde (med avseende på mekaniska skador) på maximalt cirka 30 meter från spårmit. Detta medför att mark som ligger inom 30 meter från spårmit, utifrån den beräkningsmodell som används, tenderar att få signifikant högre individrisknivå i jämförelse med mark som ligger bortom 30 meter. Ett reducerat skyddsavstånd medför även att påverkan från eventuella pölbränder ökar i form av en högre infallande strålningsnivå. Skillnaden i rekommenderade skyddsåtgärder beror således på att individrisknivån minskar betydligt bortom 30 meter från järnvägen. Notera att skyddsavståndet mellan tillbyggnaden och spårmit i det reviderade planförslaget uppgår till minst 30 meter. I avsnitt C.1 presenteras ett mer utvecklat resonemang kring hur risken för mekanisk påverkan skiljer sig åt mellan olika beräkningsmodeller.
Varken i planbeskrivningen eller på plankartan framgår det vilket avstånd från närmaste järnvägsspår som byggnaden kommer att uppföras på, det är därför svårt att ta ställning till om de planbestämmelser som föreslås verkligen stämmer med det riskutredningen föreslår. I planbeskrivningen och på plankartan	Enligt det reviderade planförslaget kommer skyddsavståndet mellan den planerade tillbyggnaden av kulturskolan och närmsta spårmit uppgå till minst 30 meter. Riskbedömningen har uppdaterats utifrån denna förutsättning.

<i>behöver det framgå tydligt vilka förutsättningar som gäller för de föreslagna planbestämmelserna.</i>	
<i>I riskutredningen anges skyddsnivå i % för personer inomhus. Detta behöver förklaras och motiveras tydligare.</i>	Vid uppskattningen av samhällsrisknivån för planområdet ansätts skyddsfaktorer vid inomhusvistelse. Dessa skyddsfaktorer har i sin tur varierats beroende på vilket typ av skadeeffekt farligt gods-olyckan medför (värmestrålning, toxisk gas, stötvåg i luft). Skyddsfaktorerna representerar ett antagande om att människor som befinner sig inomhus när olyckan inträffar löper en lägre risk att omkomma i förhållande till oskyddade personer som befinner sig utomhus. Dvs. byggnaden utgör en fysisk barriär som helt eller delvis antas skydda personerna inuti från de livshotande skadeeffekterna. En skyddsgrad på exempelvis 60 % innebär att individerna som befinner sig inom konsekvensområdet och inomhus antas ha en 60 % mindre sannolikhet att omkomma till följd av olyckan jämfört med individer som vistas utomhus inom samma konsekvensområde. I Bilaga D ges mer ingående motiveringar av ansatta skyddsgrader vid inomhusvistelse.

2 OMRÅDESBESKRIVNING

I detta kapitel ges en översiktlig beskrivning av planområdet med omgivning med syfte att överskådligt tydliggöra de förutsättningar och konfliktpunkter som utgör grund för bedömningen.

2.1 OMGIVNING

Planområdet är beläget i de centrala delarna av Eslöv i direkt anslutning till Medborgarhuset. I Figur 3 syns planområdets placering i förhållande till övriga delar av tätorten. Planområdet avgränsas i östlig riktning av Södra stambanan och i västlig riktning av Södergatan. Strax norr om planområdet ligger Medborgarhuset i Eslöv och söder om planområdet finns ett antal friliggande bostadshus.

Figur 3. Planområdets placering i förhållande till övriga delar av tätorten (kartbild från eniro.se)

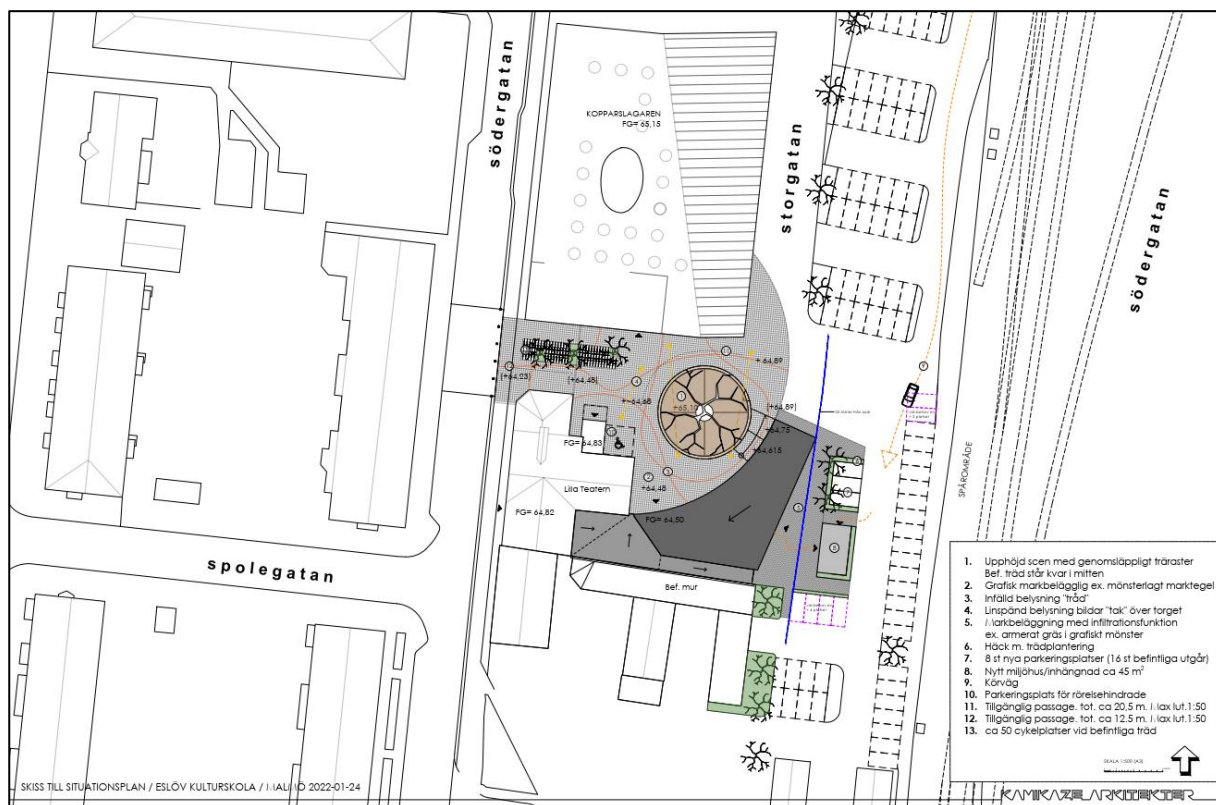
2.2 PLANOMRÅDET

Eslövs kulturskola bedriver i dagsläget verksamhet på tre olika platser i centrala Eslöv; Lilla teatern, en lokal på Östergatan samt på Ekenässkolan [5]. Verksamheten riktar sig till barn i åldrarna 3 till 18 år. Det aktuella planförslaget syftar till att samla kulturskolans verksamhet till Lilla teatern genom att möjliggöra en tillbyggnad av befintliga lokaler, se Figur 4 och Figur 5 [5] [6]. Detaljplanen omfattar fastigheterna Åkermannen 10 och 11 samt en del av Åkermannen 14. Planområdets yta uppgår till cirka 1 200 m² varav hälften av ytan upptas av byggnaden som inrymmer Lilla teatern.

Maximalt 100 personer förväntas vistas inom kulturskolans lokaler på Södergatan efter att den planerade tillbyggnaden är genomförd [7]. Kortaste avstånd mellan fasaden på tillbyggnaden och spårcentrumlinjen för närmsta järnvägsspår uppgår till drygt 30 meter.

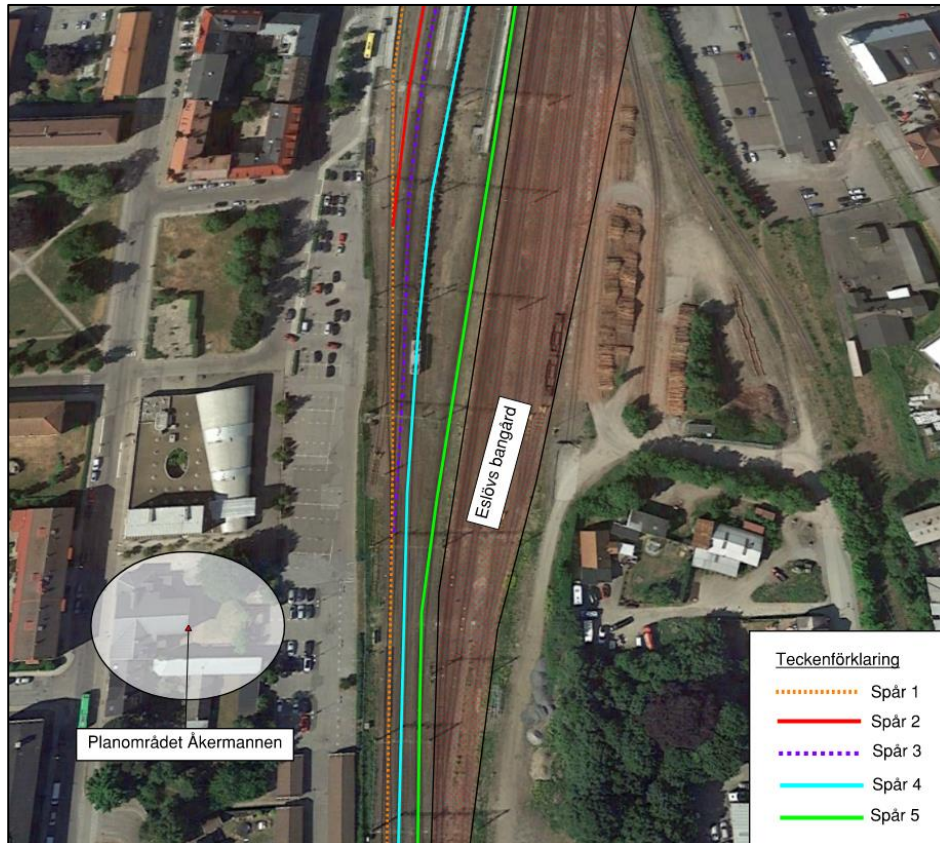
Figur 4. Lilla teatern och Medborgarhuset sett från Södergatan.

Figur 5. Skiss till situationsplan för kulturskolan (2022-01-04) [6].

2.3 SÖDRA STAMBANAN

Södra stambanan är en elektrifierad dubbelspårig järnväg som sträcker sig från Malmö C i söder till Katrineholm i norr. Strax innan Eslövs järnvägsstation och bangård, i höjd med aktuellt planområde, delar järnvägen upp sig i flera spår, se Figur 6. En relativt stor andel av godstågen (drygt 30 %) blir omkörda i Eslöv och växlas då in på spår 2 (norrgående) eller spår 5 (södergående) [8]. Godståg som kan passera Eslöv utan att behöva lämna fri väg åt ett bakomliggande persontåg använder spår 3 (södergående) och spår 4 (norrgående) [8]. Persontågen nyttjar spår 1–5.

Figur 6. Järnvägens uppdelning i höjd med aktuellt planområde.

I Tabell 3 redovisas det prognostiserade trafikflödet på Södra stambanan delsträckan Lund C – Höör C enligt Trafikverkets basprognos för horisontår 2040.

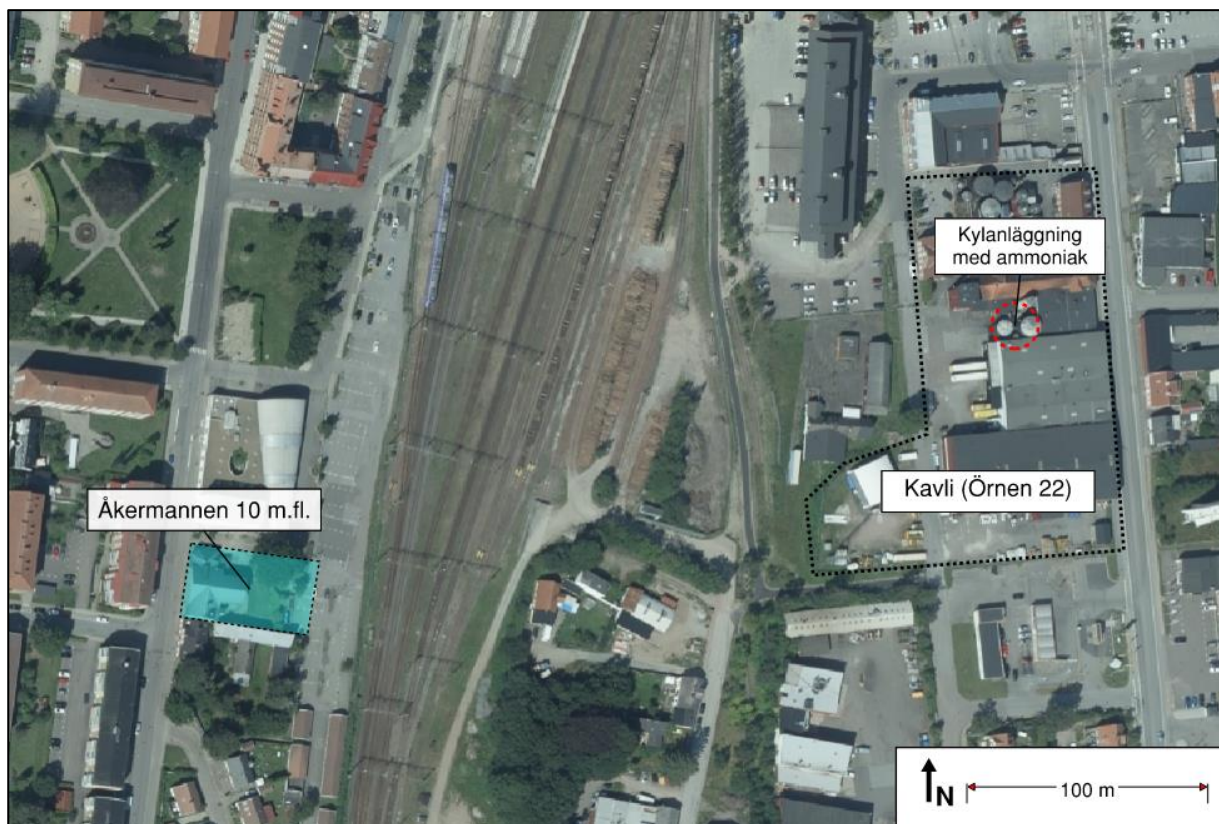
Tabell 3. Antal person- och godståg per årsmedeldygn på aktuell delsträcka av Södra stambanan enligt Trafikverkets basprognos för år 2040 [9].

Södra stambanan (Lund C – Höör C)	År 2040
Antal persontåg per årsmedeldygn	156
Antal godståg per årsmedeldygn	38

2.4 KAVLI

Kavlis verksamhet i Eslöv är belägen inom fastigheten Örn 22 och tillverkar livsmedelsprodukter i form av bland annat vinäger och senap. År 2012 installerade bolaget en kylanläggning med ammoniak för att kunna leverera processkyla till sin tillverkningsprocess. I Figur 7 redovisas kylanläggningens placering i förhållande till det aktuella planområdet. Kortaste avståndet mellan planområdet och kylanläggningen uppgår till drygt 300 meter. Som underlag till en pågående ansökan om miljötillstånd har Tyréns på uppdrag av Kavli upprättat en riskutredning för den aktuella kylanläggningen [10].

I riskutredningen studeras spridningen av gasformig ammoniak mot omgivningen vid händelse vådautsläpp av ammoniak från kylanläggningen.

Figur 7. Kylanläggningens placering i förhållande till planområdet.

2.5 BEFOLKNING OCH PERSONTÄTHET

Befolkningstätheten i Eslövs tätort uppgick år 2019 till drygt 2 100 invånare per km². Den generella befolkningstätheten i tätorten antas vara representativ för den kvadratkilometern, med Södra stambanan placerade i mitten, som inrymmer planområdet Åkermannen.

3 RISKIDENTIFIERING

I detta kapitel redovisas riskidentifieringen.

3.1 IDENTIFIERING OCH BESKRIVNING AV RISKKÄLLOR

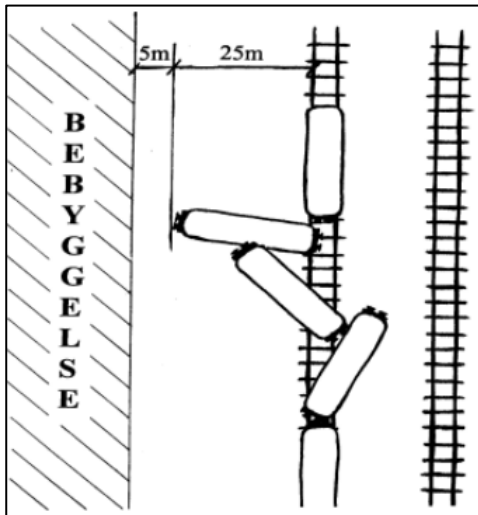
Att bedöma möjlig påverkan på omgivningen innebär, enligt avgränsningarna för denna riskbedömning, att identifiera de risker som är förknippade med järnvägsanläggningen samt Kavlis kylanläggning med ammoniak. Följande olycksrisker för planområdet har identifierats kopplade till järnvägstransporterna på Södra stambanan samt hantering av ammoniak inom Kavlis verksamhet:

- Mekanisk påverkan i samband med urspårning.
- Olycka vid transport av farligt gods på järnväg.
- Utsläpp av ammoniak från kylanläggning.

3.2 MEKANISK PÅVERKAN I SAMBAND MED URSPÅRNING

Den dominerande risken (med avseende på sannolikhet) i anslutning till järnväg är urspårning. Konsekvenserna till följd av urspårning kan omfatta att människor förolyckas, antingen utomhus eller i intilliggande byggnader som påverkas av händelsen. Dock är den vanligaste konsekvensen av en urspårning materiella skador på järnvägsanläggningen och/eller på tåg. Risken för mekanisk påverkan på människor eller byggnader är oberoende av om det rör sig om persontåg eller godståg.

Det finns ett antal kända orsaker som var för sig eller tillsammans kan resultera i en urspårning, såsom växelpassager, kraftiga inbromsningar, spårlägesfel, solkurvor och sabotage. Alla urspårningar leder inte till negativa konsekvenser för omgivningen. Konsekvenserna av en urspårning är direkt beroende av hur långt ifrån spåret som tåget hamnar. Urspårningar bedöms generellt ha ett konsekvensområde (med avseende på mekaniska skador) på maximalt cirka 30 meter från spåret, vilket är det avstånd som urspårade vagnar i de flesta fall hamnar inom [11].

Figur 8. Urspårningsolycka på järnväg

3.3 TRANSPORTER AV FARLIGT GODS PÅ SÖDRA STAMBANAN

3.3.1 Omfattning och fördelning

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för farliga ämnen och produkter som har sådana egenskaper att de kan skada människor, miljö och egendom om de inte hanteras rätt under transport. Transport av farligt gods omfattas av regelsamlingar [12] [13] som har tagits fram i internationell samverkan. Farligt gods på järnväg delas in i nio olika klasser enligt det så kallade RID-systemet, som baseras på den dominerande risken som finns med att transportera ett visst ämne eller produkt.

I Bilaga B.2 redovisas klassindelningen av farligt gods och en beskrivning av vilka konsekvenser som kan uppstå vid olycka. Utifrån bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå vid olycka med farligt gods bedöms följande farligt gods-kategorier vara relevanta för den fortsatta riskbedömningen; klass 1, 2.1, 2.3, 3 och 5. Övriga klasser transporteras i begränsad mängd, eller bedöms inte ge signifikanta konsekvenser förutom i olycksfordonets omedelbara närhet.

I enlighet med en tidigare genomförd riskbedömning för aktuell delsträcka av Södra stambanan antas 7,6 % av de framförda godsvagnarna på sträckan transportera någon form av farligt gods [14]. I Tabell 4 redovisas fördelningen mellan de transporterade farligt gods-klasserna på järnvägen baserat på den tidigare genomförda riskbedömningen [14]. Statistiken indikerar att andelen transporter av giftiga gaser (RID-klass 2.3) på den aktuella delsträckan av Södra stambanan är signifikant högre än riksgenomsnittet 2013–2017 (12,4 % kontra 5,2 % [15]).

Tabell 4. Fördelning mellan transporterade farligt gods-klasser på aktuell delsträcka av Södra stambanan [14].

RID-S-klass	Andel
1. Explosiva ämnen och föremål	0,13 %
2.1 Brännbara gaser	2,1 %
2.3 Giftiga gaser	12,4 %
3. Brandfarliga vätskor	15,6 %
5. Oxiderade ämnen och organiska peroxider	20,6 %
Övriga klasser	49,2 %
Totalt	100 %

3.3.2 Sammanställning av olycksscenarioer

Baserat på de farligt gods-klasser som utreds vidare, har ett antal dimensionerande olycksscenarioer med potentiellt dödlig konsekvens sammanställts i Tabell 5.

Tabell 5. Övergripande sammanställning över dimensionerande olycksscenarioer baserat på rådande förutsättningar.

Explosiva ämnen Klass 1	Brandfarlig gas Klass 2.1	Giftig gas Klass 2.3	Brandfarlig vätska Klass 3	Oxiderande ämnen Klass 5.1
Liten explosion	BLEVE	Litet läckage	Liten pölbrand	Explosion
Medelstor explosion	Gasmolns-explosion	Medelstort läckage	Medelstor pölbrand	Brand
Stor explosion	Liten jetflamma Mellan jetflamma Stor jetflamma	Stort läckage	Stor pölbrand	

3.4 VÅDAUTSLÄPP AV AMMONIAK FRÅN KYLANLÄGGNING

3.4.1 Utsläppsscenarier

I koncentrerad lösning är ammoniak starkt frätande. Ammoniakgas orsakar kraftig irritation på ögon och slemhinnor. Vid inandning av gasformig ammoniak i hög koncentration föreligger risk för andningsbesvär och lungskador [16]. Utsläpp av ammoniak till vattendrag och mark leder till förurning och övergödning vilket kan skada både djur- och växtlivet. Ammoniak är förnimbar redan vid 5 ppm och har en stark och stickande lukt [16].

Vid händelse av ett vådautsläpp från kylanläggningen riskerar gasformig ammoniak att spridas utanför Kavlis verksamhetsområde och orsaka skador på människor i omgivningen. I den riskutredning som har upprättats för kylanläggningen har konsekvenserna för omgivningen vid följande två utsläppsscenarier studerats vid olika vind- och väderförhållanden [10]:

- **Scenario 1:** Brott på rörledning mellan vätskeavskiljare och lagringstank. Vätskeformig ammoniak läcker ut på gårdsplanen och bildar en pöl vilken i sin tur snabbt avdunstar och sprids mot omgivningen.
- **Scenario 2:** Utsläpp av gasformig eller vätskeformig ammoniak från processutrustningen inuti maskinrummet i samband med att nödventilationen i utrymmet felfungerar och ej stänger vid högnivåalarm³.

3.4.2 Gränsvärden för exponering

I riskutredningen avseende kylanläggning används företrädesvis AEGL-nivåer (Acute Exposure Guideline Levels) för att värdera potentiell omgivningspåverkan vid större vådautsläpp av ammoniak från anläggningen [10]. AEGL-systemet består av riktvärden i tre nivåer som är framtagna för att ta hänsyn till känsligare delar av populationen, t.ex. äldre, sjuka eller överkänsliga personer, se Tabell 6.

- **AEGL-1** är den luftburna koncentration av en substans över vilken det antas att den generella populationen, inklusive känsliga individer, kan uppleva märkbart obehag, irritation eller andra effekter utan märkbara symptom. Dock är dessa effekter övergående och går tillbaka när exponeringen upphör.
- **AEGL-2** är den luftburna koncentration av en substans över vilken det antas att den generella populationen, inklusive känsliga individer, kan uppleva irreversibla eller andra allvarliga, långvariga negativa hälsoeffekter eller en påverkan på förmågan att söka skydd.
- **AEGL-3** är den luftburna koncentration av en substans över vilken det antas att den generella populationen, inklusive känsliga individer, kan uppleva livshotande hälsoeffekter eller omkomma

Notera att AEGL-systemet inte bör användas vid uppskattningar av skadeutfall eftersom andelen skadade inom respektive nivå inte är tydligt. Riskområden med hänsyn till AEGL-gränsvärden kan dock utgöra ett underlag till verksamhetens beredskapsplanering och räddningstjänstens insatsplanering. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) rekommenderar att probitfunktionerna från RIVM ska användas för att beräkna skadeutfall när det föreligger risk för dödlig exponering efter ett kemikalieutsläpp för en genomsnittlig befolkning [17]. Skadeutfallet beräknat med probitfunktionen kan sedan användas för att ta fram riskmåttet individ- och samhällsrisknivå vilket möjliggör värdering mot DNV:s acceptanskriterier.

LC_{xx} är den ämneskoncentration där en given andel (XX %) personer i en population förväntas omkomma till följd av exponering under en given tidsram. Värdet används generellt vid riskbedömning

³ Maskinrummet är försett med ett gaslarm som är sammankopplat med nödventilationen. Om gaslarmet utlöser och koncentrationen av ammoniak i maskinrummet är relativt låg (<1 000 ppm) kommer nödventilationen aktiverats och vädra ut utsläppet. Vid ett högnivåalarm (≥ 1 000 ppm) i maskinrummet ska däremot nödventilationen inte aktiveras i syfte att begränsa spridningen.

för att möjliggöra för riskvärdering med vedertagna metoder. $LC_{0,1}$ -koncentrationen (0,1 %) för ammoniak vid 60 minuters exponering uppgår exempelvis till 1 750 ppm enligt den probitfunktion som RIVM har tagit fram [18]. Det vill säga 0,1 % av den exponerande populationen kan förväntas omkomma vid luftburen exponering för 1 750 ppm ammoniak under 60 minuter. Notera att $LC_{0,1}$ -koncentrationen under 60 minuter enligt RIVM motsvarar en drygt 1,6 gånger större dos än AEGL-3 gränsvärdet under 60 minuters exponering av ammoniak.

Tabell 6. AEGL-gränsvärden (ppm) för ammoniak beroende på exponeringstiden [16].

Exponeringstid	10 min	30 min	60 min	4 h	8 h
AEGL-1	30	30	30	30	30
AEGL-2	220	220	160	110	110
AEGL-3	2 700	1 600	1 100	550	390

Tabell 7. LC_{xx} -koncentration för ammoniak vid 60 minuters exponering beräknat med probitfunktionen som föreslås av RIVM [18].

Probitfunktion: RIVM – Ammoniak	Koncentration
LC_{50} (60 minuter)	8 179 ppm
LC_{10} (60 minuter)	4 313 ppm
LC_{01} (60 minuter)	2 551 ppm

4 RISKUPPSKATTNING OCH RISKVÄRDERING

I detta kapitel redovisas individrisknivån och samhällsrisknivån för området med avseende på identifierade olycksscenarier förknippade med järnvägstransporterna på Södra stambanan. Vidare studeras vilken riskpåverkan på planområdet Kavlis kylanläggning med ammoniak medför baserat på de spridningssimuleringar som har genomförts i den tidigare riskutredningen [10].

I Sverige finns inget nationellt beslut om vilket tillvägagångssätt eller vilka kriterier som ska tillämpas vid riskvärdering inom planprocessen. Praxis vid riskvärderingen är att använda Det Norske Veritas förslag på kriterier för individ- och samhällsrisk [19]. Risker kan kategoriskt delas upp i;

- oacceptabla
- acceptabla med åtgärder och
- acceptabla

Risker som klassificeras som **oacceptabla** värderas som oacceptabelt höga och tolereras ej. Dessa risker kan vara möjliga att reducera genom att åtgärder vidtas.

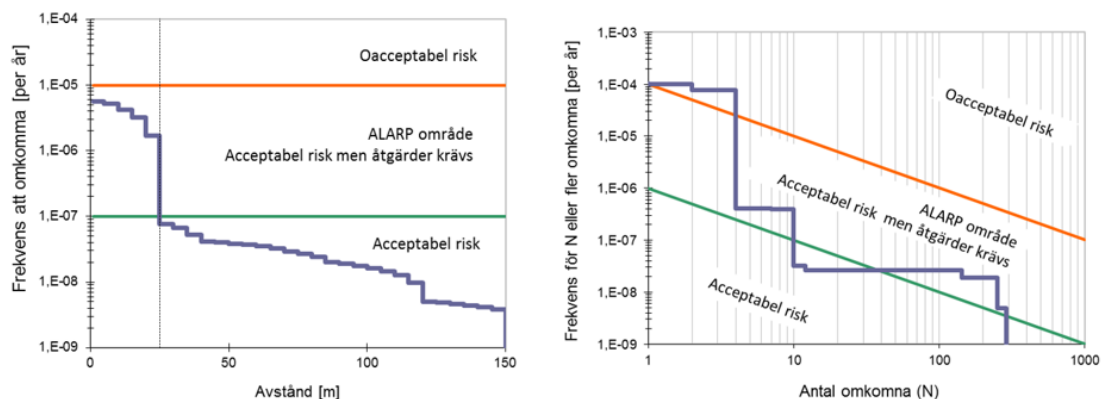
De risker som bedöms vara **acceptabla med åtgärder** behandlas enligt ALARP-principen (As Low As Reasonably Practicable). Risker som ligger i den övre delen, nära gränsen för oacceptabla risker, accepteras endast om nyttan med verksamheten anses mycket stor, och det är praktiskt omöjligt att vidta riskreducerande åtgärder. I den nedre delen av området bör inte lika hårda krav ställas på riskreduktion, men möjliga åtgärder till riskreduktion ska beaktas. Ett kvantitativt mått på vad som är rimliga åtgärder kan erhållas genom kostnads-nyttoanalys.

De risker som kategoriseras som låga kan värderas som **acceptabla**. Dock ska möjligheter för ytterligare riskreduktion undersökas där åtgärder, som med hänsyn till kostnad kan anses rimliga att genomföra, ska genomföras.

I Tabell 8 redogörs för DNV:s uppställda kriterier för värdering av individ- och samhällsrisk enligt ovan nämnd kategorisering. Kriterier återfinns i riskvärderingen för bedömning av huruvida risknivån är acceptabel eller ej. Gränserna markeras med streckade linjer enligt Figur 9. I aktuell riskbedömning används DNV:s föreslagna kriterier i kombination med länsstyrelsens riktlinje (RIKTSAM), se avsnitt 1.4.2, för att värdera riskerna och möjlig markanvändning inom planområdet.

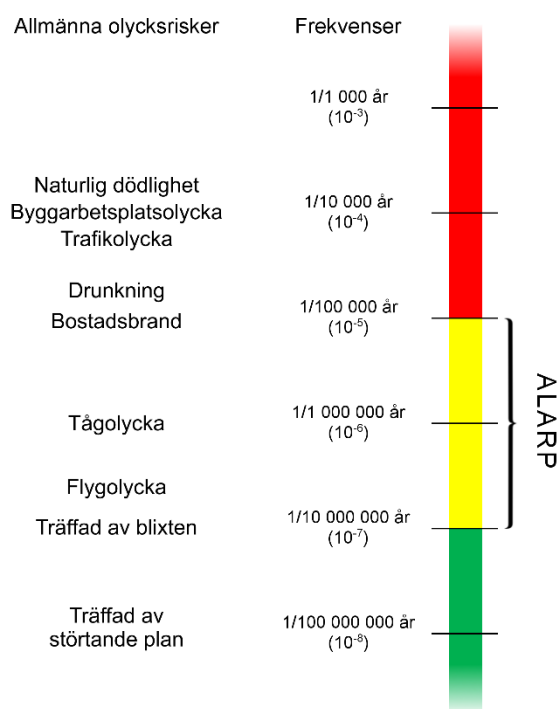
Tabell 8. Förslag till kriterier för värdering av individ och samhällsrisk enligt DNV.

Riskmått	Acceptabel risk	ALARP	Oacceptabel risk
Individrisk	$< 10^{-7}$	10^{-7} till 10^{-5}	$> 10^{-5}$
Samhällsrisk	$< 10^{-6}$	10^{-6} till 10^{-4}	$> 10^{-4}$

Figur 9. Föreslagna kriterier på individrisk samt samhällsrisk enligt DNV [19].

Som jämförelse illustreras i Figur 10 ett antal olycksrisker i samhället

Figur 10. Storleksordning på allmänna olycksrisker i förhållande till ALARP-området [20].

Individrisk – Sannolikheten att en individ som kontinuerligt vistas på en specifik plats omkommer. Individrisken är platsspecifik och oberoende av hur många personer som vistas inom det givna området. Syftet med riskmålet är att kvantifiera risken på individnivå för att säkerställa att enskilda individer inte utsätts för oacceptabel risk.

Individrisk redovisas ofta med en individriskprofil (t.v. i Figur 9) som beskriver frekvensen att omkomma som en funktion av avståndet till en riskkälla. Kan även redovisas som konturer på karta.

Samhällsrisk – Beaktar hur stor konsekvensen kan bli med avseende på antalet personer som påverkas vid olika scenarier där hänsyn tas till befolkningstätheten inom det aktuella området. Hänsyn tas även till eventuella tidsvariationer, som t.ex. att persontätheten i området kan vara hög under en begränsad tid på dygnet eller året och låg under andra tider.

Samhällsrisk redovisas ofta med en F/N-kurva (t.h. i Figur 9) som visar den ackumulerade frekvensen för N eller fler omkomna till följd av de antagna olycksscenarierna.

Det är nödvändigt att använda sig av båda riskmåten, individrisk och samhällsrisk, vid uppskattning av risknivån i ett område så att risknivån för den enskilde individen tas i beaktande samtidigt som hänsyn tas till hur stora konsekvenserna kan bli med avseende på antalet personer som samtidigt påverkas.

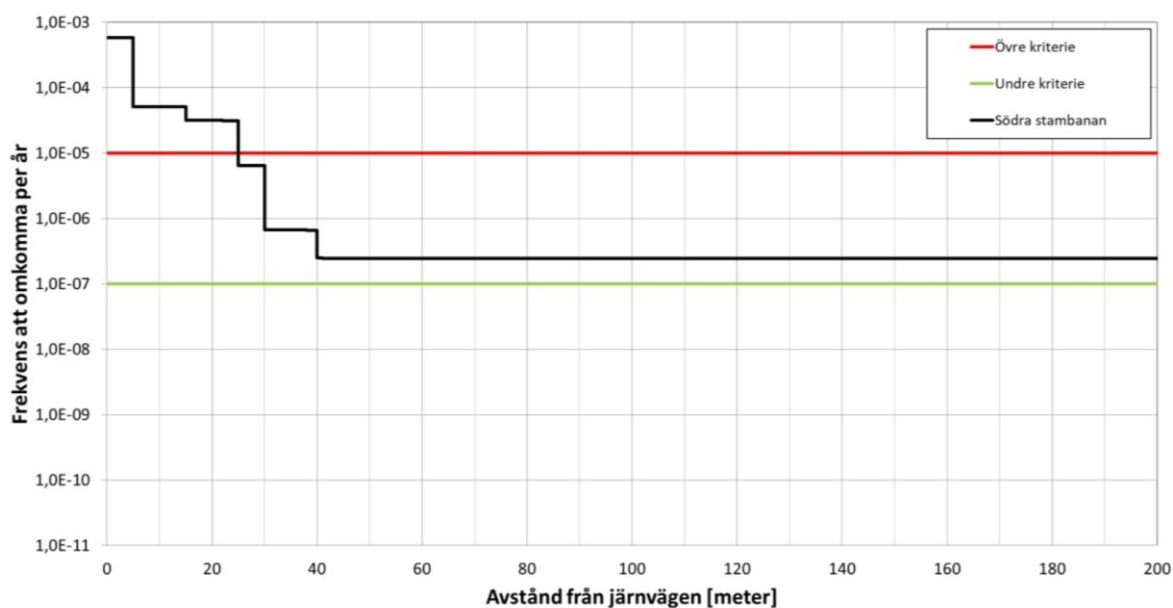
Med hjälp av Banverkets (nuvarande Trafikverket) rapport [21] beräknas frekvensen för att en järnvägsolycka, med eller utan farligt gods, inträffar på den aktuella sträckningen. För beräkning av frekvenser/sannolikheter för respektive skadescenario används händelseträdsanalys.

Frekvensberäkningarna redovisas i Bilaga B.

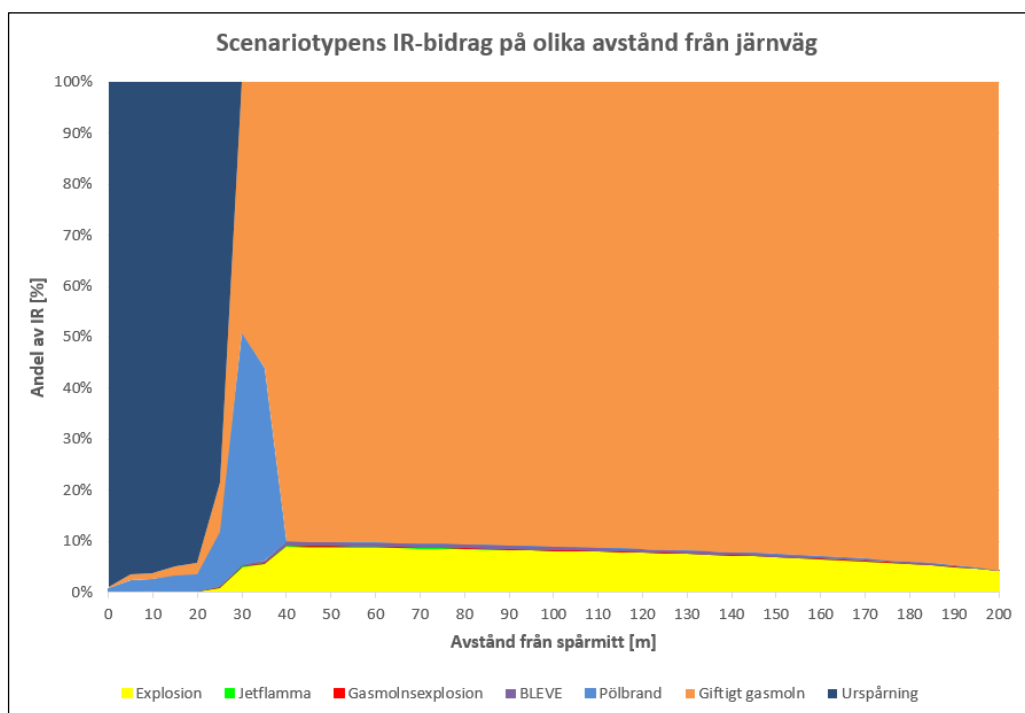
Konsekvenserna av olika skadescenarier uppskattas utifrån litteraturstudier, datorsimuleringar och handberäkningar. Konsekvensuppskattningar redovisas mer omfattande i Bilaga C.

4.1 INDIVIDRISKNIVÅ MED AVSEENDE PÅ SÖDRA STAMBANAN

I Figur 11 illustreras den uppskattade individrisknivån längs Södra stambanan. De vågräta linjerna markerar övre och undre gräns för ALARP-området. Ur figuren kan utläsas att individrisknivån är oacceptabelt hög inom 25 meter från järnvägen sett från spårcentrumlinjen på närmsta ytterspår. Mellan 25 och 30 meter ligger individrisknivån inom den övre halvan av ALARP-området. Bortom 30 meter från järnvägen minskar individrisknivån markant och ligger inom den nedre halvan av ALARP-området, dvs. understiger 10^{-6} per år. Vidare indikerar beräkningen att individrisknivån inom vägledningens (RIKTSAM) tillämpningsområde, dvs. upp till 200 meter från järnvägen, inte når acceptabla nivåer i det aktuella fallet. Det är framförallt bidraget från farligt gods-olyckor med RID-klass 2.1 (giftig gas) som medför att individrisknivån inte når acceptabla nivåer inom vägledningens tillämpningsområde, se Figur 12. Notera dock att den redovisade risknivån avser utomhusvistelse och tar inte hänsyn till eventuella skyddseffekter som inomhusvistelse kan medföra.

Figur 11. Individrisknivå med avseende på järnvägstransporterna på Södra stambanan.

Figur 12. Bidraget till individrisknivån för olika typer av farligt gods-olyckor med avseende på avståndet från järnvägen.

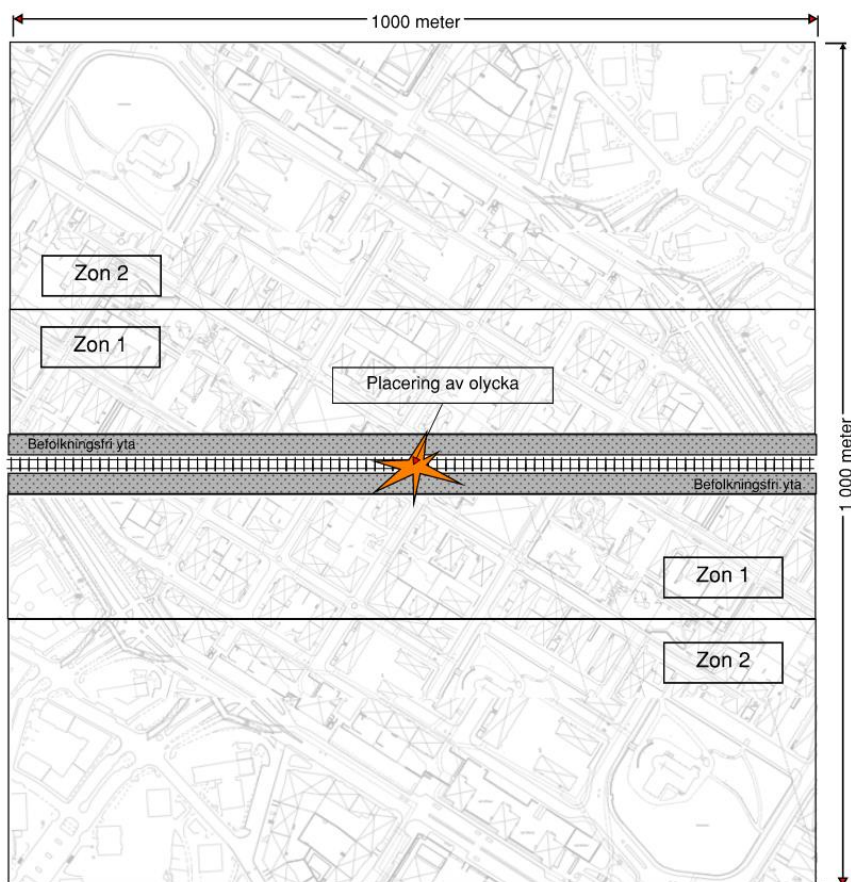
Eftersom individrisknivån inom planområdet överstiger 10^{-7} per år bör detaljplanen inte, utan krav på särskilda skyddsåtgärder, medge känsliga verksamheter inom planområdet, se avsnitt 1.4.2. Med känsliga verksamheter avses verksamheter som medför särskilt hög personbelastning alternativt vistelse av särskilt känsliga individer. Exempelvis flerbostadshus, hotell, vårdinrättningar, skolor och idrottsanläggningar (med betydande åskådarplats). I kapitel 5 redogörs för vilka riskreducerande åtgärder som bedöms skäligen att införa i detaljplanen med hänsyn till riskpåverkan från farligt gods-transporterna på Södra stambanan.

4.2 SAMHÄLLSRISKNIVÅ MED AVSEENDE PÅ SÖDRA STAMBANAN

I detta avsnitt redovisas hur beräkningarna av samhällsrisk har genomförts. Vidare redovisas vilka skyddsfaktorer avseende inomhusvistelse som har antagits vid beräkningarna av samhällsrisknivån. I Figur 13 redovisas den modell för uppskattning av samhällsrisk för planområdet och omnejd som har använts i aktuell riskbedömning. I Tabell 9 redovisas persontätheten inom respektive zon i beräkningsmodellen.

Tabell 9. Antatt persontäthet inom respektive zon i beräkningsmodellen.

Zonindelning	Bredd	Persontäthet [inv. per km ²]
Befolkningsfri yta	40 meter	N/A
Zon 1	100 meter	2 100
Zon 2	360 meter	2 100

Figur 13. Modell för beräkning av samhällsrisknivån med avseende på järnvägstransporterna på Södra stambanan.

Närmst Södra stambanan antas en bebyggelse- samt befolkningsfri yta. Grundantagandet är i övrigt att personer uppehåller sig jämnt utspridda över respektive zon samt att en större andel av dessa personer vistas inomhus när olyckan inträffar enligt värdena i Tabell 10. Vid beräkningarna av samhällsrisk antas inomhusvistelse vid vissa olycksscenarier medföra en signifikant lägre risk att omkomma.

De ansatta skyddsgraderna som redovisas i Tabell 7 bygger på erfarenhetsmässiga bedömningar, tidigare riskbedömningar inom samhällsplanering [22] och internationella vägledningar så som CPR 18E [23]. I Bilaga D redovisas mer ingående motiveringar av ansatta skyddsgrader vid inomhusvistelse.

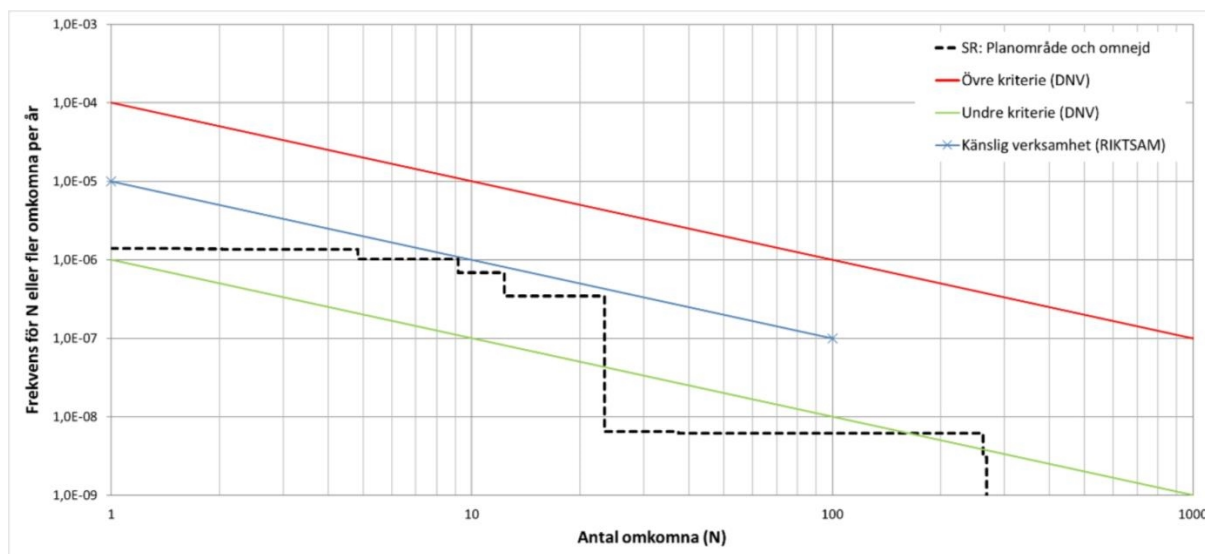
Tabell 10. Andel personer som befinner sig inomhus respektive utomhus vid olika tidpunkter på dygnet enligt riktvärden från RIKTSAM [2].

Tid på dygnet	Andel inomhus	Andel utomhus
Dagtid (kl. 07-19)	90 %	10 %
Natttid (kl. 19-07)	99 %	1 %

Tabell 11. Ansatta skyddsgrader vid inomhusvistelse när samhällsrisk för planområdet med omnejd beräknas. En skyddsgrad på exempelvis 60 % innebär att individerna som befinner sig inom konsekvensområdet och inomhus antas ha en 60 % mindre sannolikhet att omkomma till följd av olyckan jämfört med individer som vistas utomhus inom samma konsekvensområde.

Olycksscenario	Zon 1 (skyddsgrad vid inomhusvistelse)	Zon 2 (skyddsgrad vid inomhusvistelse)
Stora explosionslaster (~25 000 kg)	0 %	50 %
Mindre explosionslaster (~150 kg)	50 %	100 %
Utsläpp av brandfarliga gaser (jetflammar, gasmoln)	75 %	75 %
Utsläpp av brandfarliga gaser (BLEVE)	90 %	90 %
Utsläpp av giftiga gaser	50 %	95 %
Utsläpp av brandfarliga vätskor	95 %	95 %

I Figur 14 redovisas den uppskattade samhällsrisknivån för planområdet och omnejd. Beräkningen indikerar att samhällsrisknivån för det betraktade området ligger inom den nedre halvan av ALARP-området vid utvärdering mot DNV:s kriterier. Vidare indikerar beräkningen av samhällsrisknivån understiger kriteriet i RIKTSAM avseende känslig verksamhet, se avsnitt 1.4.2.

Figur 14. Samhällsrisknivån med avseende på järnvägstransporterna på Södra stambanan.

4.3 UTSLÄPP AV AMMONIAK FRÅN KYLANLÄGGNING

I detta avsnitt värderas vilken riskpåverkan på planområdet hanteringen av ammoniak inom Kavlis anläggning medför.

Scenario 1 – Brott på rörledning mellan vätskeavskiljare och lagringstank

Simuleringarna indikerar att koncentrationen av ammoniak i marknivå kan överskrida AEGL-2 (220 ppm) gränsvärdet inom planområdet både vid normal och ogynnsam väderlek [10]. Notera dock att AEGL-gränsvärdet avser en dos och inte en momentan koncentration. Skadeeffekten kan således först observeras om individen kontinuerligt exponeras för koncentrationen under ett angivet tidsintervall, i detta fall 10 minuter. Enligt den tidigare riskutredningen förväntas exponeringstiden för utsläppet understiga 10 minuter varvid sannolikheten för att allvarliga personskador ska uppstå minskar [10]. Notera även att utsläppet enbart riskerar att påverka aktuellt planområde om östlig eller nordöstlig vindriktning råder vid olyckstillfället.

Scenario 2 – Utsläpp från processutrustning i maskinrum

Spridningssimuleringen indikerar att gränsvärdet för AEGL-2 (220 ppm, 10 min) kan överskridas inom planområdet om utsläppet inträffar i samband med ogynnsam väderlek [10]. Om utsläppet inträffar i samband med normal väderlek minskar konsekvensområdet betydligt och omfattar då inte längre det aktuella planområdet. Precis som för scenario 1 förväntas exponeringstiden för utsläppet understiga 10 minuter vilket reducerar risken för allvarliga personskador. Vidare måste vindriktningen vid olyckstillfället ligga mot planområdet för att en påverkan ska ske.

Samlad bedömning:

Sammantaget bedöms riskbidraget från kylanläggningen inte medför någon signifikant påverkan på de tidigare beräknade individ- och samhällsrisknivåerna för planområdet och omnejd (se Figur 11 respektive Figur 14). Notera att riskmåttens individ- och samhällsrisk specifikt avser dödsrisker och inte personskador. Vidare bedöms åtgärder som reducerar konsekvenserna till följd av farligt gods-olycka med giftiga gaser på järnvägen även ge en skyddseffekt gentemot ammoniakutsläpp från Kavlis kylanläggning.

5 RISKREDUCERANDE ÅTGÄRDER

Om risknivån bedöms som ej acceptabel ska riskreducerande åtgärder identifieras och föreslås. Exempel på vanligt förekommande riskreducerande åtgärder anges i Boverkets och Räddningsverkets (nuvarande Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) rapport *Säkerhetskänsliga åtgärder i detaljplaner* [24], vilken är lämplig att använda som utgångspunkt. Åtgärder redovisas som kan eliminera eller begränsa effekterna av de identifierade scenarier som bedöms ge störst bidrag till risknivån utifrån de lokala förutsättningarna. För att rangordna och värdera åtgärders effekt kan med fördel kostnads-effekt- eller kostnads-nyttoanalys användas. Riskbilden efter de valda åtgärdernas genomförande bör verifieras.

Åtgärderna kan antingen vara sannolikhetsreducerande eller konsekvensbegränsande. I samband med fysisk planering är det utifrån Plan- och bygglagen svårt att reglera sannolikhetsreducerande åtgärder, eftersom riskkällorna och åtgärderna i regel är lokaliserade utanför området, eller regleras med andra lagstiftningar. De åtgärder som föreslås kommer därför i första hand vara av konsekvensbegränsande art. Åtgärdernas lämplighet och riskreducerande effekt baserar sig i huvudsak på bedömningar gjorda i *Säkerhetskänsliga åtgärder i detaljplaner* [24]. De åtgärder som bedöms lämpliga att genomföra givet projektets förutsättningar och beräknade risknivåer presenteras och diskuteras nedan.

Observera att avsnittet utgör ett diskussions- och beslutsunderlag för vidare planering och således inte har formulerats som konkreta planbestämmelser.

5.1 REKOMMENDERADE ÅTGÄRDER

Samtliga åtgärder är inte lämpliga att reglera i en detaljplan, utan beaktas först i senare skede. Där inget annat nämns nedan, anses åtgärderna, enligt Boverkets skrift, vara lämpliga att reglera i detaljplan.

5.1.1 Skyddsavstånd

Åtgärden innebär att skyddsvärt objekt inte får placeras inom ett visst avstånd från en riskkälla. Inom ett skyddsavstånd kan mindre störningskänsliga verksamheter finnas, liksom skyddsanordningar, t.ex. vall och plank. Skyddsavstånd som riskreducerande åtgärd har hög tillförlitlighet och fungerar oberoende av andra åtgärder. Åtgärden är mest effektiv på korta avstånd, och effektiviteten avtar med avståndet.

WSP rekommenderar generellt att ingen bebyggelse eller ytor som medför stadigvarande vistelse bör uppföras inom 30 meter från Södra stambanan sett från spårcentrumlinjen för närmsta ytterspår. Komplementbyggnader och ytparkering kan dock tillåtas inom 30 meter från järnvägen då dessa typer av markanvändning inte medför stadigvarande vistelse. Detta är i linje med Trafikverkets nuvarande riktlinjer för samhällsplanering i anslutning till järnvägar vilka tillåter uppförandet av bland annat komplementbyggnader inom 30 meter från närmsta spårmitt:

"Generellt bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnvägen, (räknat från spårmitt på närmaste spår). Ett sådant avstånd ger utrymme för räddningsinsatser om det skulle ske en olycka, och det möjliggör en viss utveckling av järnvägsanläggningen. Verksamhet som inte är störningskänslig och där människor endast tillfälligtvis vistas, till exempel parkering, garage och förråd, kan dock finnas inom 30 meter från spårmitt. Hänsyn bör dock tas till möjligheterna att underhålla järnvägsanläggningen och bebyggelsen. [25]

5.1.2 Disposition av byggnad

Åtgärden innebär disposition av lokaler i en byggnad för att uppnå ett skydd mot olyckor.

WSP rekommenderar att alla byggnader inom planområdet där människor vistas stadigvarande ska ha minst en utrymningsväg som vetter bort från järnvägen.

5.1.3 Placering av friskluftsintag

Åtgärden innebär att friskluftsintag placeras högt på oexponerad sida, vanligen bort från riskkällan. Syftet med åtgärden är att minska den mängd gas som kommer in i byggnaden via ventilationssystemet. Åtgärden minskar konsekvensen för personer som vistas inomhus vid utsläpp av brandgaser och andra giftiga gaser. Åtgärdens effekt minskar om det finns andra öppningar i fasad, som fönster och dörrar. Åtgärden kan vara lämplig att reglera i detaljplan om den är projekthanpassad.

WSP rekommenderar att friskluftsintag på tillkommande byggnader, som medför stadigvarande vistelse, inom planområdet placeras högt upp på fasaden på oexponerad sida, dvs. vända bort från Södra stambanan. Åtgärden bedöms även ge en hög skyddseffekt vid händelse av ett vådautsläpp av ammoniak från Kavlis kylanläggning.

Notera dock att åtgärden enbart skyddar personer som vistas inomhus alternativt personer som skyndsamt kan förväntas inrymma vid händelse av en olycka. Givet att planbestämmelsen är S1 – Kulturskola kan människor inom planområdet företrädesvis förväntas vistas inomhus. Ventilationsåtgärder bedöms därmed ge en god skyddseffekt i det aktuella fallet. Åtgärdernas skyddseffekt skulle dock kunna bli begränsad för känsliga verksamheter som är förenade med en relativt hög grad av utomhusvistelse, exempelvis förskolor, grundskolor.

5.1.4 Byggnadstekniskt brandskydd

Obrännbara fasadmaterial och takyttskikt kan användas för att försvåra brandspridning till byggnaden, men innebär inte explicit att brand- eller brandgasspridning in i byggnaden till följd av ledning eller otätheter förhindras. Brandtekniskt klassade ytterväggar och fönster kan användas som komplement till obrännbara fasadmaterial för att förhindra brand- och brandgasspridning till inomhusmiljön. Genom att utforma ytterväggar i lägst brandteknisk klass EI 30, samt glaspartier i lägst EW 30, görs bedömning att risken för brandspridning in i byggnaden i händelse av pölbrand eller jetflamma reduceras på ett tillfredsställande sätt. Observera att brandklassade väggar kan utformas med brännbara material och yttskikt.

WSP rekommenderar att ytterväggar till byggnader med stadigvarande vistelse som vetter mot och ligger inom 30–40 meter från järnvägen utförs i lägst brandteknisk klass EI 30. Glaspartier ska utföras i lägst EW 30.

6 DISKUSSION

Riskbedömningar av detta slag är alltid förknippade med osäkerheter, om än i olika stor utsträckning. Osäkerheter som påverkar resultatet kan vara förknippade med bl.a. det underlagsmaterial och de beräkningsmodeller som analysens resultat är baserat på. De beräkningar, antaganden och förutsättningar som bedöms vara belagda med störst osäkerheter är:

- Personantal inom området,
- utformning och disposition av etableringar,
- farligt gods-transporter förbi planområdet,
- schablonmodeller som har använts vid sannolikhetsberäkningar och
- antal personer som förväntas omkomma vid respektive skadescenario.

De antaganden som har gjorts har varit konservativa så att risknivån inom området inte ska underskattas.

Vid analyser av detta slag råder ibland brist på relevanta data, behov av att göra antaganden och förenklingar och svårigheter att få fram tillförlitliga uppgifter som dessutom är mer eller mindre osäkra. Dessa svårigheter innebär att olika riskanalyser/riskanalytiker ibland kan komma fram till motstridiga resultat på grund av skillnader i antaganden, metoder och/eller ingångsdata. [26]

Det finns flera skäl till varför systematiska riskanalyser är att föredra framför andra mer informella eller intuitiva sätt att hantera den stora, men långt ifrån fullständiga, kunskapsmassa som finns beträffande riskerna med farligt gods. Användning av riskanalysmetoder av den typ som presenteras i VTI Rapport 389:1 och som använts i detta projekt innebär att befintlig kunskap insamlas, struktureras och sammanställs på ett systematiskt sätt så att kunskapsluckor kan identifieras. Detta medför att analysens förutsättningar kan prövas, ifrågasättas och korrigeras av oberoende. Metoden innebär också att de antaganden och värderingar som ligger till grund för olika skattningar tydliggörs för att undvika missförstånd vid information, diskussion och förhandling mellan beslutsfattare, transportörer och allmänhet. Riskanalyser utgör därigenom ett viktigt led i den demokratiska process som omger transporter av farligt gods i samhället. [26]

7 SLUTSATSER

Resultaten av genomförd riskbedömning indikerar att riskbidraget från transportolyckor med giftiga gaser på järnvägen medför att individrisknivån inom planområdet inte når acceptabla nivåer. Detaljplanen bör därmed inte, utan vidare krav på särskilda skyddsåtgärder, medge känsliga verksamheter inom planområdet.

WSP bedömer att följande skyddsåtgärder bör kravställas i detaljplanen med hänsyn till den riskpåverkan som järnvägstransporterna på Södra stambanan och Kavlis kylanläggning med ammoniak medför på planområdet:

- WSP rekommenderar generellt att ingen bebyggelse eller ytor som medför stadigvarande vistelse bör uppföras inom 30 meter från Södra stambanan sett från spårcentrumlinjen för närmsta ytterspår. Komplementbyggnader och ytparkering kan dock tillåtas inom 30 meter från järnvägen då dessa typer av markanvändning inte medför stadigvarande vistelse.
- Alla byggnader inom planområdet där människor vistas stadigvarande ska ha minst en utrymningsväg som vetter bort från järnvägen.
- Friskluftsintag på tillkommande byggnader, som medför stadigvarande vistelse, inom planområdet ska placeras högt upp på fasaden på oexponerad sida, dvs. vända bort från Södra stambanan och Kavlis kylanläggning.
- WSP rekommenderar att ytterväggar till byggnader med stadigvarande vistelse som vetter mot och ligger inom 30–40 meter från järnvägen utförs i lägst brandteknisk klass EI 30. Glaspartier ska utföras i lägst EW 30.

BILAGA A. METOD FÖR RISKHANTERING

Detta kapitel innehåller en beskrivning av begrepp och definitioner, arbetsgång och omfattning av riskhantering i projektet samt de metoder som använts.

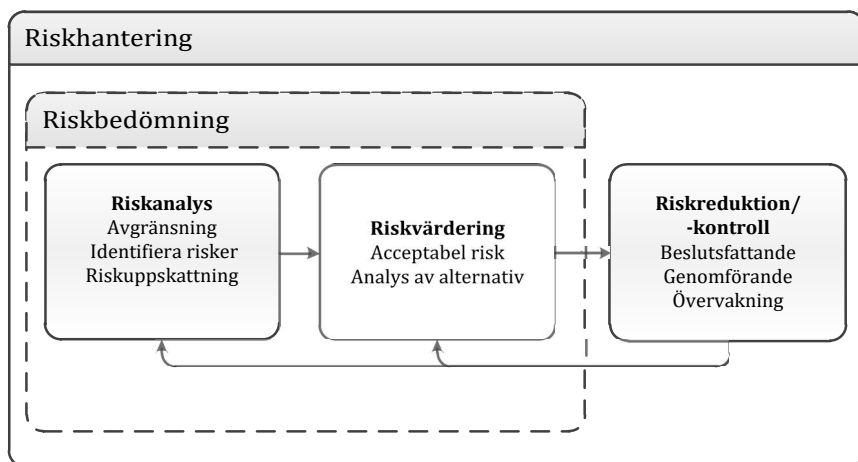
A.1. BEGREPP OCH DEFINITIONER

Begreppet risk avser kombinationen av sannolikheten för en händelse och dess konsekvenser. Sannolikheten anger hur troligt det är att en viss händelse kommer att inträffa och kan beräknas om frekvensen, d.v.s. hur ofta något inträffar under en viss tidsperiod, är känd.

Riskanalys omfattar, i enlighet med de internationella standarder som beaktar riskanalyser i tekniska system [27] [28], riskidentifiering och riskuppskattning, se Figur 15.

Riskidentifieringen är en inventering av händelseförlopp (scenarier) som kan medföra oönskade konsekvenser, medan riskuppskattningen omfattar en kvalitativ eller kvantitativ uppskattning av sannolikhet och konsekvens för respektive scenario.

Sannolikhet och frekvens används ofta synonymt, trots att det finns en skillnad mellan begreppen. Frekvensen uttrycker hur ofta något inträffar under en viss tidsperiod, t.ex. antalet bränder per år, och kan därigenom anta värden som är både större och mindre än 1. Sannolikheten anger istället hur troligt det är att en viss händelse kommer att inträffa och anges som ett värde mellan 0 och 1. Kopplingen mellan frekvens och sannolikhet utgörs av att den senare kan beräknas om den första är känd.

Figur 15. Riskhanteringsprocessen.

Efter att riskerna analyserats görs en riskvärdering för att avgöra om riskerna kan accepteras eller ej. Som en del av riskvärderingen kan det även ingå förslag till riskreducerande åtgärder och verifiering av olika alternativ. Det sista steget i en systematisk hantering av riskerna kallas riskreduktion/-kontroll. I det skedet fattas beslut mot bakgrund av den värdering som har gjorts av vilka riskreducerande åtgärder som ska vidtas.

Riskhantering avser hela den process som innehåller analys, värdering och reduktion/-kontroll, medan riskbedömning enbart avser analys och värdering av riskerna.

A.2. RISKANALYSMETODER

I denna riskbedömning används en kvantitativ metod för att utvärdera riskpåverkan på planområdet till följd av järnvägstransporterna på Södra stambanan.

A.2.1 *Kvalitativa metoder*

I kvalitativa metoder används beskrivningar av typen stor, mellan eller liten, utan försök att närmre precisera sannolikheter för olika utfall utan, eftersom det primära syftet med klassificeringen är att jämföra riskerna med varandra [29].

A.2.2 *Semi-kvantitativa metoder*

De semi-kvantitativa metoderna är mer detaljerade än de renodlat kvalitativa metoderna, och innehåller delvis numeriska riskmått. De numeriska måtten behöver inte vara precisa, utan kan beteckna storleksordningar för att jämföra olika alternativ. En riskmatris är ett exempel på ett semi-kvantitativt verktyg [29].

A.2.3 *Kvantitativa metoder*

Kvantitativa metoder är helt numeriska och beskriver således risker med kvantitativa termer, exempelvis förväntat antal omkomna per år [30].

BILAGA B. FREKVENSBERÄKNINGAR

För att kunna kvantifiera risknivån i området behövs ett mått på frekvensen för de skadescenarier som identifierats och bedömts kunna inträffa på den planerade järnvägssträckningen i höjd med studerat område. Denna frekvens beräknas enligt Trafikverkets (tidigare Banverkets) *Modell för skattning av sannolikheten för järnvägsolyckor som drabbar omgivningen* [31]. Därefter används händelseträdsmetodik för att bedöma frekvenserna för de scenarier som kan få konsekvensen att minst en person skadas allvarligt eller omkommer. Det bör påpekas att det är frekvensen för järnvägsolycka (antal olyckor per år) och inte sannolikheten som skattas med denna modell.

B.1. SANNOLIKHET FÖR URSPÅRNING

De indata som krävs för att kunna skatta frekvensen för järnvägsolycka är:

- Den studerade sträckans längd (km) som bestäms av den sträcka på vilken en olycka kan påverka planområdet. Studerad sträcka är i detta fall 1 km.
- Årsmedeldygnstrafiken på den aktuella delsträckan av Södra stambanan baseras på Trafikverkets basprognos för horisontår 2040, se Tabell 3.
- Varje persontåg antas i snitt ha 7 stycken vagnar.
- Varje godståg antas i snitt ha 30 stycken vagnar.
- Antal vagnaxlar per vagn, vilket antagits till 3 st.
- Varje tåg antas i snitt passera två stycken växlar.

B.1.1 Urspåring

Frekvenser för beräkning av sannolikhet för urspåring av tåg redovisas i Tabell 12 [31]:

Tabell 12. Ingående parametrar vid beräkning av sannolikhet för urspåring.

Identifierade olyckstyper för urspåring	Frekvens (per år)	Enhet
Rälsbrott	$5,00 \cdot 10^{-11}$	vagnaxelkm (godståg)
Solkurvor	$1,00 \cdot 10^{-5}$	spårkm
Spårlägesfel	$4,00 \cdot 10^{-10}$	vagnaxelkm (godståg)
Växel sliten, trasig	$5,00 \cdot 10^{-9}$	antal tågpassager
Växel ur kontroll	$7,00 \cdot 10^{-8}$	antal tågpassager
Vagnfel		
Persontåg	$9,00 \cdot 10^{-10}$	vagnaxelkm (persontåg)
Godståg	$3,10 \cdot 10^{-9}$	vagnaxelkm (godståg)
Lastförskjutning	$4,00 \cdot 10^{-10}$	vagnaxelkm (godståg)
Annan orsak	$5,70 \cdot 10^{-8}$	tågkm
Okänd orsak	$1,40 \cdot 10^{-7}$	tågkm (godståg)

B.1.2 Sammanstötningar

I denna grupp innefattas sammanstötningar mellan rälsburna fordon, som t.ex. sammanstötning mellan två tåg, mellan tåg och arbetsfordon etc. Sannolikheten för en sammanstötning med tåg på en linje antas vara så låg att den inte är signifikant [31] och kommer därför inte att beaktas i de fortsatta beräkningarna.

B.1.3 Plankorsningsolyckor

I höjd med planområdet finns inga plankorsningar.

B.1.4 Resultat

Notera att vissa olyckstyper i Tabell 12 som kan resultera i en urspårning är specifikt kopplade till godstrafik, exempelvis vagnfel godståg och lastförskjutningar. Olycksfrekvenserna för dessa olyckstyper allokeras därmed enbart till händelsen urspårning godståg. Frekvensbidraget från olyckstyper som inte specifikt rör godståg fördelas genom att vikta för andelen tåg av respektive trafikslag som förekommer på sträckan enligt nedanstående exempel:

$$\varphi(\text{Godståg, rälsbrott}) = \varphi(\text{rälsbrott}) \cdot \text{Andel godståg}$$

$$\text{Andel godståg} = \frac{\text{Antal godståg}}{\text{Antal godståg} + \text{Antal persontåg}}$$

I Tabell 13 redovisas hur olycksfrekvenserna har fördelats över respektive trafikslag.

Tabell 13. Fördelning av olycksfrekvenser för respektive trafikslag.

Urspårning godståg	Frekvens (per år)
Vagnfel godståg	$\varphi(\text{vagnfel godståg})$
Lastförskjutning	$\varphi(\text{lastförskjutning})$
Okänd orsak	$\varphi(\text{okänd orsak})$
Spårlägesfel	$\text{Andel godståg} \cdot \varphi(\text{spårlägesfel})$
Solkurvor	$\text{Andel godståg} \cdot \varphi(\text{solkurvor})$
Växel sliten, trasig	$\text{Andel godståg} \cdot \varphi(\text{växel sliten, trasig})$
Växel ur kontroll	$\text{Andel godståg} \cdot \varphi(\text{växel ur kontroll})$
Rälsbrott	$\text{Andel godståg} \cdot \varphi(\text{rälsbrott})$
Annan orsak	$\text{Andel godståg} \cdot \varphi(\text{annan orsak})$
Σ	$\varphi(\text{godståg})$
Urspårning persontåg	Frekvens (per år)
Vagnfel persontåg	$\varphi(\text{vagnfel persontåg})$
Solkurvor	$\text{Andel persontåg} \cdot \varphi(\text{solkurvor})$
Spårlägesfel	$\text{Andel persontåg} \cdot \varphi(\text{spårlägesfel})$
Växel sliten, trasig	$\text{Andel persontåg} \cdot \varphi(\text{växel sliten, trasig})$
Växel ur kontroll	$\text{Andel persontåg} \cdot \varphi(\text{växel ur kontroll})$
Rälsbrott	$\text{Andel persontåg} \cdot \varphi(\text{rälsbrott})$
Annan orsak	$\text{Andel persontåg} \cdot \varphi(\text{annan orsak})$
Σ	$\varphi(\text{persontåg})$

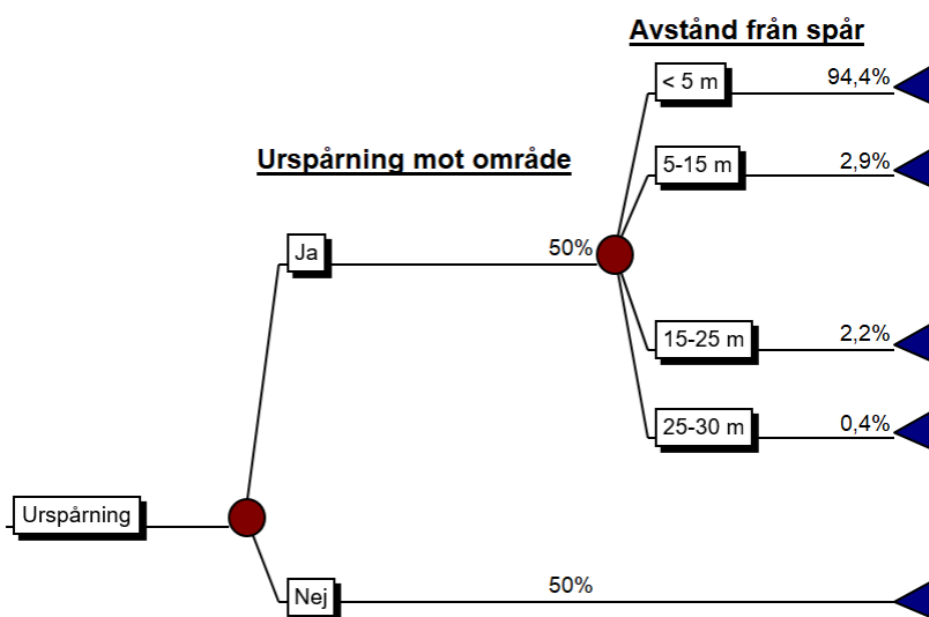
B.1.5 Avstånd från spårmittpunkt för urspårade vagnar

Alla urspårningar leder inte till negativa konsekvenser för omgivningen. Huruvida personer i omgivningen skadas eller ej beror på hur långt ifrån rälsen en vagn hamnar efter urspårning. I Tabell 14 nedan redovisas fördelningen för avstånd från spårmittpunkt som vagnar förväntas hamna efter urspårning, fördelat på trafikandelar (80 % persontåg och 20 % godståg) [31].

Tabell 14. Avstånd från spårmittpunkt (m) för urspårade vagnar.

Avstånd från spårmitt	0-1 m	1-5 m	5-15 m	15-25 m	>25 m
Resandetåg	77,53%	17,98%	2,25%	2,25%	0,00%
Godståg	70,33%	19,78%	5,49%	2,20%	2,20%
Viktat medel efter andel	76,12%	18,33%	2,88%	2,24%	0,43%

Sannolikheten att en vagn hamnar så långt som 25 meter från spårmitt vid urspärning är mycket liten [32]. Enligt Tabell 14 ovan varierar sannolikheten för respektive konsekvensavstånd något beroende på vilken tågtyp som går på det aktuella spåret. En sammanvägning (viktning) av dessa sannolikheter används tillsammans med den totala urspärningsfrekvensen för både gods- och resandetåg för att beräkna riskbidraget från urspärande tåg. Ett händelseträd som beskriver detta presenteras i Figur 16.

Figur 16. Händelseträd med sannolikheter för urspärningar.

B.2. JÄRNVÄGSOLYCKA MED TRANSPORT AV FARLIGT GODS

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för farliga ämnen och produkter som har sådana egenskaper att de kan skada människor, miljö och egendom om det inte hanteras rätt under transport. Transport av farligt gods omfattas av regelsamlingar [12] som tagits fram i internationell samverkan. Farligt gods på järnväg delas in i nio olika klasser enligt RID-S-systemet där kategorisering baseras på den dominerande risken som finns med att transportera ett visst ämne eller produkt. Detta innebär inte att ett ämne inte kan ge upphov till typkonsekvenser motsvarande de för en annan klass. T.ex. transporteras vätefluorid under klass 8 eftersom dess primära risk utgörs av frätskador. Ämnet är dock mycket giftigt och kan ge upphov till dödliga konsekvenser över relativt stora avstånd. I Tabell 15 nedan redovisas klassindelningen av farligt gods och en beskrivning av vilka konsekvenser som kan uppstå vid olycka.

Tabell 15. Kortfattad beskrivning av respektive farligt gods-klass samt konsekvensbeskrivning.

RID-S	Kategori	Beskrivning	Konsekvenser
Klass 1	Explosiva ämnen och föremål	Sprängämnen, tändmedel, ammunition, etc. Maximal tillåten mängd explosiva ämnen på väg är 16 ton [12].	Orsakar tryckpåverkan, brännskador och splitter. Stor mängd massexplosiva ämnen ger skadeområde med 200 m radie (orsakat av tryckvåg). Personer kan omkomma både inomhus och utomhus. Övriga explosiva ämnen och mindre mängder massexplosiva ämnen ger enbart lokala konsekvensområden. Splitter och annat kan vid stora explosioner orsaka skador på uppemot 700 m [33].
Klass 2	Gaser	Inerta gaser (kväve, argon etc.) oxiderande gaser (syre, ozon, etc.), brandfarliga gaser (acetylen, gasol etc.) och giftiga gaser (klor, svaveldioxid etc.).	Förgiftning, brännskador och i vissa fall tryckpåverkan till följd av giftigt gasmoln, jetflamma, gasmolnsexplosion eller BLEVE. Konsekvensområden över 100-tals m. Omkomna både inomhus och utomhus.
Klass 3	Brandfarliga vätskor	Bensin och diesel (majoriteten av klass 3) transporteras i tankar som rymmer maximalt 50 ton.	Brännskador och rökskador till följd av pölbrand, värmestrålning eller giftig rök. Konsekvensområden för brännskador utbreder sig vanligtvis inte mer än omkring 30 m från en pöl. Rök kan spridas över betydligt större område. Bildandet av vätskepöl beror på vägutformning, underlagsmaterial och diken etc.
Klass 4	Brandfarliga fasta ämnen	Kiseljärn (metallpulver), karbid och vit fosfor.	Brand, strålning och giftig rök. Konsekvenserna vanligtvis begränsade till närområdet kring olyckan.
Klass 5	Oxiderande ämnen, organiska peroxider	Natriumklorat, väteperoxider och kaliumklorat.	Tryckpåverkan och brännskador. Självantändning, explosionsartat brandförlopp om väteperoxidlösningar med koncentrationer > 60 % eller organiska peroxider som kommer i kontakt med brännbart organiskt material. Konsekvensområden för tryckvågor uppemot 120 m.
Klass 6	Giftiga ämnen, smittförande ämnen	Arsenik-, bly- och kvicksilversalter, bekämpningsmedel, etc.	Giftigt utsläpp. Konsekvenserna vanligtvis begränsade till kontakt med själva olycksfordonet eller dess omedelbara närhet.
Klass 7	Radioaktiva ämnen	Medicinska preparat. Vanligtvis små mängder.	Utsläpp radioaktivt ämne, kroniska effekter, mm. Konsekvenserna begränsas till närområdet.
Klass 8	Frätande ämnen	Saltsyra, svavelsyra, salpetersyra, natrium- och kaliumhydroxid (lut). Transporteras vanligtvis som bulkvara.	Utsläpp av frätande ämne. Dödliga konsekvenser begränsade till närområdet [34]. Personskador kan uppkomma på längre avstånd.
Klass 9	Övriga farliga ämnen och föremål	Gödningsämnen, asbest, magnetiska material etc.	Utsläpp. Konsekvenserna vanligtvis begränsade till kontakt med själva olycksfordonet eller dess omedelbara närhet.

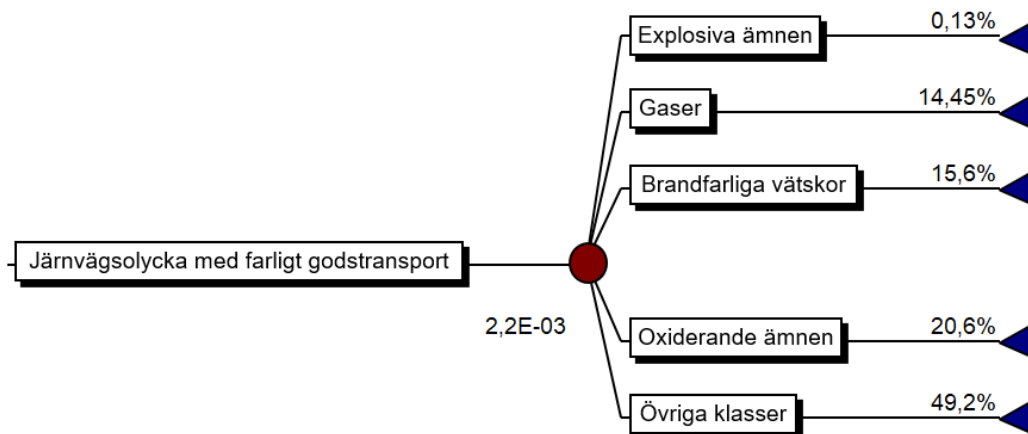
Enligt tidigare resonemang bedöms inte alla farligt gods-klasser relevanta vid uppskattning av risknivån på det aktuella området. Således är de RID-S-klasser som beaktas mer detaljerat i riskuppskattningen därför explosiva ämnen (klass 1), gaser (klass 2), brandfarliga vätskor (klass 3) samt oxiderande ämnen och organiska peroxider (klass 5).

Frekvensen för en olycka med godståg är enligt avsnitt B.1.4 beräknad till $9,31 \cdot 10^{-2}$ per år. I genomsnitt omfattar en urspårning 3,5 vagnar [35].

Farligt gods-vagnar antas utgöra 7,6 % av det totala antalet godsvagnar. Sannolikheten att en eller flera av de inblandade godsvagnarna i en urspårning innehåller farligt gods är då:

$$1-(1-0,076)^{3,5}$$

Frekvensen för att en farligt gods-vagn spårar ur på den aktuella sträckan beräknas bli cirka $2,18 \cdot 10^{-2}$ per år. I händelseträdet, se Figur 17, redovisas frekvensen för olycka med transport av aktuella farligt gods-klasser inblandade utifrån uppskattad andel av respektive klass.

Figur 17. Händelsetråd med sannolikhet för olycka med farligt gods.

B.3. OLYCKSSCENARIER – HÄNDELSETRÄDSMETODIK

I denna del av bilagan redovisas frekvensberäkningar som genomförts med hjälp av händelseträdsmetodik.

B.3.1 RID-S-klass 1 – Explosiva ämnen

Inom EU är den maximalt tillåtna mängden som får transporteras på väg 16 ton, och små mängder begränsas till 50-100 kg. Dock tillåts större mängder på järnväg, varför 25 ton antagits som maximal transportmängd.

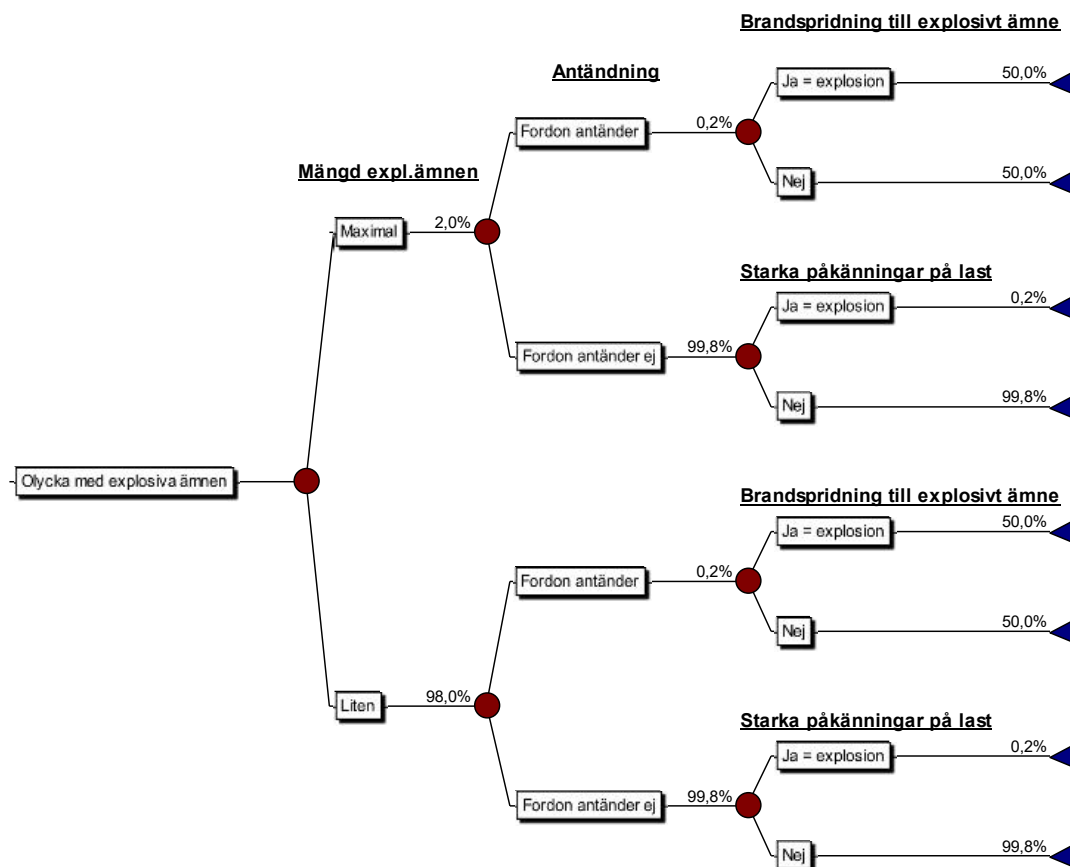
Transport av RID-S klass 1 på järnväg förekommer i väldigt liten mängd. RID-S klass 1 utgjorde under tidsperioden 2006-2010 endast 0,015 % av den totala transportmängden farligt gods i Sverige som helhet [36]. Det finns flera olika transportörer och de flesta hänvisar till sekretess, dels av företagsmässiga och dels av säkerhetsmässiga skäl. Enligt samtal med ett av de största transportbolagen på järnväg utfördes endast tre transporter med klass 1 i Sverige under hela 2011. Ingen uppgift om total mängd explosiver finns att tillgå eftersom även emballage och annat räknas in i transportvikten. Uppskattningsvis var ingen av de tre transporterna på mer än 500 kg explosivt ämne [37].

En grov uppskattning är att laster på 25 ton utgör cirka 2 % av antalet transporter med RID-S klass 1, och övriga 98 % antas i beräkningarna förenklat utgöra mindre laster om 150 kg.

En explosion antas kunna inträffa dels om olyckan leder till brand i vagn, dels om de mekaniska påkänningarna på vagnen blir tillräckligt stora, d.v.s. om lasten utsätts för en stöt. Eftersom det finns detaljerade regler för hur explosiva ämnen ska förpackas och hanteras vid transport görs bedömningen att det är liten sannolikhet för att olycka vid transport av explosiva ämnen leder till omfattande skador på det transporterade godset på grund av påkänningar.

Sannolikheten för att en vagn inblandad i en olycka ska börja brinna uppskattas till 0,2 %, vilket är hälften av motsvarande sannolikhet för vägolycka [38] [39]. Därefter antas ett konservativt värde på sannolikheten för att branden sprider sig till det explosiva ämnet till 50 % [22].

Med stöt avses sådan stöt som har den intensitet och hastighet att den kan initiera en detonation. Det krävs kollisionshastigheter som uppgår till flera hundra m/s [40]. Till skillnad från i fallet med brand så saknas kunskap om hur stort krockvåld som behövs för att initiera detonation i det fraktade godset. Som ett jämförelsevärde att förhålla sig till anger HMSO [41] att sannolikheten för en stötinitierad detonation vid en kollision är mindre än 0,2 %. I Figur 18 redovisas möjliga scenarier.

Figur 18 Händelseträd med sannolikhet för olycka med explosiva ämnen.

B.3.2 RID-S-klass 2 – Gaser

Baserat på transportflödena som uppmätts 2006 [42], antas 87 % av transporterna inom RID-S-klass 2 utgöras av brandfarliga gaser. 13 % antas vara giftiga gaser.

Sannolikheten för att en olycka leder till läckage av farligt gods antas variera beroende på om det rör sig om en tunn- eller tjockväggig vagn. Gaser transporteras vanligtvis tryckkondenserade i tjockväggiga tryckkärl och tankar med hög hållfasthet. Sannolikheten för stort respektive litet läckage (punktering) som följd av en olycka är för tjockväggiga vagnar 1 % i båda fallen [31]. Sannolikheten för inget läckage är följaktligen 98 %.

För *brännbara gaser* bedöms konsekvenserna för människor bli påtagliga först sedan utsläppet antänts. Tre scenarier kan antas uppstå beroende av typ av antändning. Om den trycksatta gasen antänds omedelbart vid läckage uppstår en jetflamma. Om gasen inte antänds direkt kan det uppstå ett brännbart gasmoln som sprids med vinden och kan antändas senare.

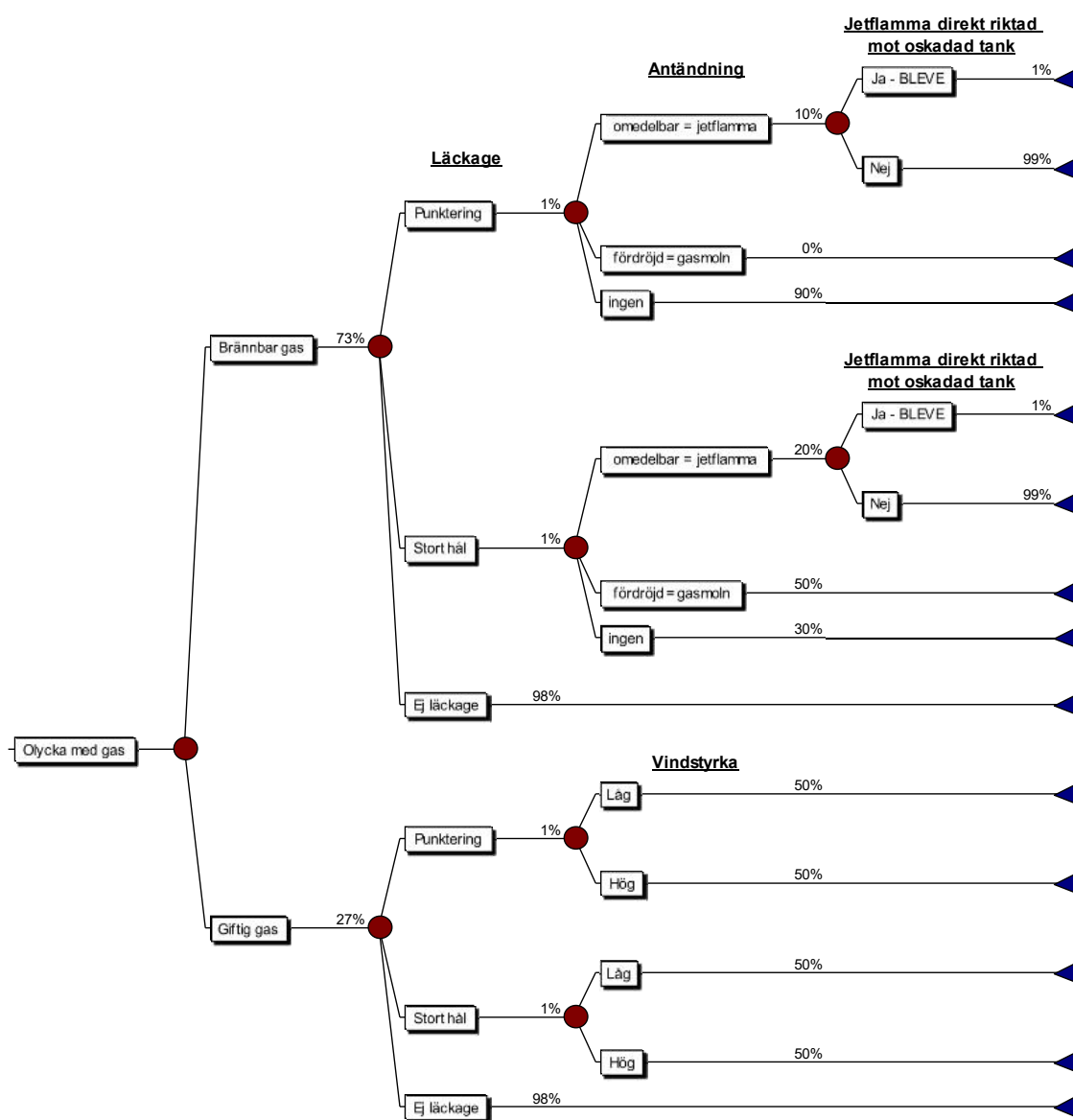
Det tredje scenariot, BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion), är mycket ovanligt och kan endast inträffa om vagnen saknar säkerhetsventil och tanken utsätts för en omfattande brand. En BLEVE kan då uppkomma om tanken utsätts för kraftig brandpåverkan under en längre tid.

För ett litet utsläpp brännbar gas (punktering av vagn) ansätts följande sannolikheter [43] för:

- omedelbar antändning (jetflamma): 10 %
- fördröjd antändning (brinnande gasmoln): 0
- ingen antändning: 90 %

För ett stort utsläpp (stort hål) är motsvarande siffror 20 %, 50 % och 30 % [43]. En BLEVE antas enbart kunna uppstå i intilliggande tank om eventuell jetflamma är riktad direkt mot tanken under en lång tid. Vid fördröjd antändning av den brännbara gasen antas gasmolnet driva iväg med vinden och därför inte påverka intilliggande tankar vid antändning. Sannolikheten för att en BLEVE ska uppstå till följd av jetflamma är mycket liten. Konservativt ansätts 1 %.

För olycka med *giftiga gaser* påverkar vindstyrkan utsläppets konsekvenser på omgivningen. Vindstyrkan antas vara antingen hög (8 m/s) eller låg (3 m/s) med lika stor sannolikhet. I Figur 19 redovisas olika scenarier för en olycka med gas.

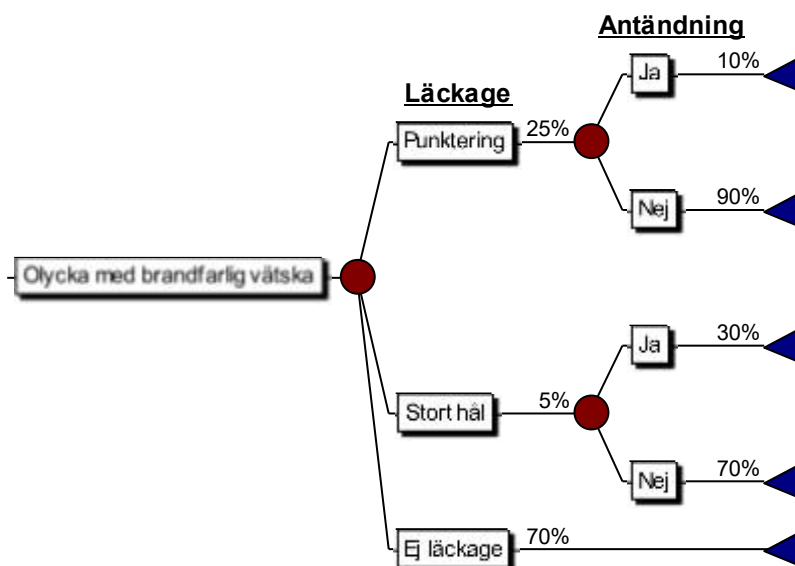

Figur 19. Händelseträd för farligt gods-olycka med gas i lasten.

B.3.3 RID-S-klass 3 – Brandfarliga vätskor

För brandfarliga vätskor gäller att skadliga konsekvenser kan uppstå först när vätskan läcker ut och antänds. Brandfarliga vätskor antas oftast transporteras i tunnväggiga tankar, och sannolikheten för ett litet läckage (punktering) respektive stort läckage vid urspärning är 25 % och 5 % [31]. I 70 % av fallen förekommer inget läckage.

Sannolikheten för att ett litet respektive stort läckage av brandfarliga vätskor på järnväg ska antändas antas vara 10 % respektive 30 % [31]. I Figur 20 redovisas olika scenarier för en olycka med brandfarlig vätska. Scenariot stor pölbrand bedöms som mycket konservativt om underlaget vid järnvägsbanken består av makadam som är ett lättgenomsläppligt material, vilket försvårar bildandet av pölar vid utsläpp.

Figur 20. Händelseträd för farligt gods-olycka med brandfarlig vätska i lasten.

B.3.4 RID-S-klass 5 – Oxiderande ämnen och organiska peroxider

Oxiderande ämnen brukar vanligtvis inte leda till personskador, förutom om de kommer i kontakt med brännbart, organiskt material (t.ex. bensin, motorolja etc.). Blandningen kan då leda till självantändning och kraftiga explosionsförlopp. Det är dock inte samtliga oxiderande ämnen som kan självantända. Vattenlösningar av väteperoxider med över 60 % väteperoxid bedöms kunna leda till kraftiga brand- och explosionsförlopp och detsamma gäller för organiska peroxider. Vattenlösningar av väteperoxider med mindre än 60 % väteperoxid bedöms däremot inte kunna leda till explosion.

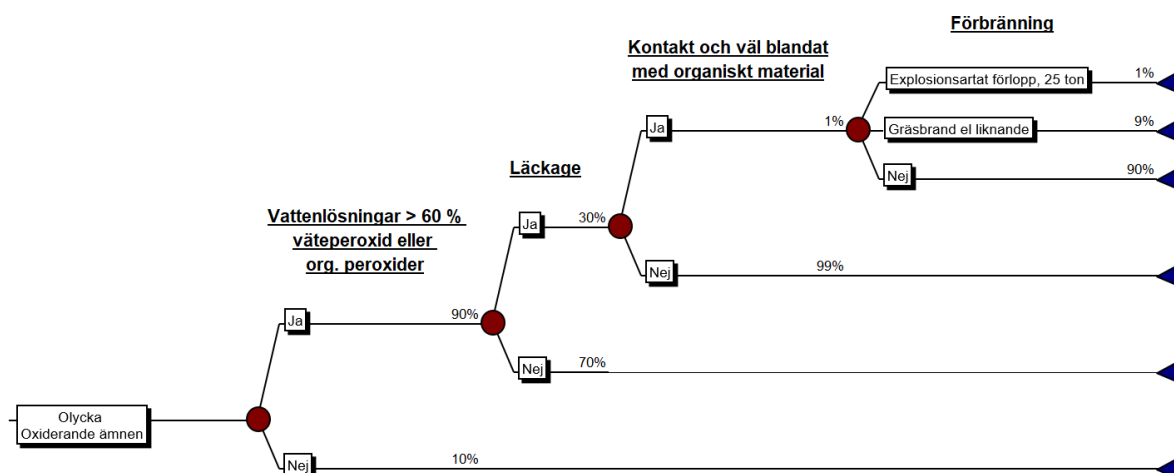
Oxiderande ämnen är brandbefrämjande ämnen som vid avgivande av syre (oxidation) kan initiera brand eller understödja brand i andra ämnen, t.ex. brand i vegetation kring banvallen. Explosion kan inträffa i vissa fall.

Vissa organiska peroxider är så känsliga att de endast får transporteras under temperaturkontrollerade förhållanden. Dessa ämnen får ej transporteras på järnväg enligt RID.

Transportstatistik [36] anger att 93 % av transporterna i RID-S-klass 5 utgörs av oxiderande ämnen, och 7 % av organiska peroxider. En huvuddel av de oxiderande ämnen som transporteras i Sverige bedöms kunna självantända explosionsartat vid kontakt med organiskt material. Utifrån detta antas 90 % av transporterna med klass 5 kunna leda till explosionsartade förlopp.

Oxiderande ämnen antas bli transporterade i tunnväggiga vagnar och sannolikheten för läckage är då 30 % (se ovan i avsnitt B.3.3 avseende litet respektive stort läckage). Sannolikheten för att det utläckta ämnet ska komma i kontakt med väl blandat och organiskt material har i aktuellt fall antagits till 1 % [22]. Givet att blandning skett antas en antändning uppstå med sannolikheten 10 %. 10 % av fallen då

blandningen antänt antas gå till detonation, medan resterande 90 % antas utvecklas till en kraftig brand. I Figur 21 redovisas olika scenarier för en olycka med oxiderande ämnen.

Figur 21. Händelsesträd för farligt gods-olycka med oxiderande ämnen i lasten.

B.4. ANPASSNING AV SANNOLIKHETEN AVSEENDE KONSEKVENSAVSTÅND

För individriskberäkningarna görs en frekvensreducering med avseende på att vissa scenarier har konsekvensavstånd som inte sträcker sig över hela den studerade sträckan. En specifik plats drabbas bara av olyckans konsekvenser om den inträffar på en viss sträcka i närheten. Längden på denna sträcka antas vara det uppskattade konsekvensavståndet multiplicerat med en faktor 2. Detta värde dividerat med den totala studerade sträckan ger därmed en frekvensreduktionsfaktor för respektive scenario.

BILAGA C. KONSEKVENSBERÄKNINGAR

De riskmått som används i denna riskbedömning är individrisk och samhällsrisk. Indata till beräkningar är bl.a. avståndet inom vilket personer antas omkomma, med avseende på respektive skadescenario.

Alla konsekvensavstånd för olyckor med farligt gods har beräknats utifrån att olyckan inträffar mitt på spåret, från vilket alla konsekvensavstånd sedan uppskattas. Vid beräkning av mekanisk skada orsakad av urspårning har dock de urspårande vagnarnas avstånd från spårmitte beaktats.

C.1. MEKANISK SKADA VID URSPÅRNING

Urspårningar bedöms generellt ha ett konsekvensområde (med avseende på mekaniska skador) på maximalt cirka 30 meter från spåret, vilket är det avstånd som urspårade vagnar i de flesta fall hamnar inom [11]. De genomförda beräkningarna i Figur 11 indikerar att individrisknivån är oacceptabel inom 25 meter från järnvägen sett från spårcentrumlinjen på närmsta ytterspår. Mellan 25 och 30 meter ligger individrisknivån inom den övre halvan av ALARP-området. De höga individrisknivåerna inom 30 meter från järnvägen beror huvudsakligen på risken för mekanisk påverkan till följd av urspårningar samt strålningspåverkan från pölbränder.

I aktuell riskbedömning har metodiken i Banverkets (nuvarande Trafikverkets) rapport *Modell för skattning av sannolikheten för järnvägsolyckor som drabbar omgivningen* använts för att uppskatta sannolikheten och konsekvenserna av en urspårning. Enligt denna modell finns det inget statistiskt säkerställt samband mellan urspårningshastighet och spridning av urspårande fordon [44]. Detta innebär dock inte att urspårningshastigheten är oväsentlig för spridningsavståndet.

Kontentan är att spridningsavståndet sannolikt är minst lika beroende av omgivningsfaktorer, som exempelvis spårens läge i förhållande till omgivningen. Dvs. lokala förutsättningar så som en hög banvall kan troligtvis medföra förhållandevis långa spridningsavstånd även om urspårningen inträffar vid en låg hastighet. Järnvägsspåren i höjd med aktuellt planområde ligger i nivå med omgivningen och STH (Största Tillåtna Hastighet) på sträckan är enligt Trafikverkets linjeböcker 130 km/h (driftplats Eslöv) [45].

I Banverkets modell modelleras spridningen av urspårade fordon enligt en sannolikhetsfördelning vilken baseras på inträffade urspårningar i Sverige under perioden 1985–1995 [44]. Dvs. modellen är i detta avseende inte platsspecifik. Det finns alternativa modeller som kan nyttjas för att uppskatta spridningsavståndet av urspårade fordon och resulterande olyckslaster. Eurocode om dimensioneringskrav avseende olyckslaster hänvisar exempelvis till UIC 777–2⁴ för vägledning avseende olyckslaster orsakade av spårbunden trafik [46]. I UIC-modellen har hastigheten på sträckan en central betydelse då denna parameter bland annat avgör hur långt från spåret (vinkelrätt) urspårade fordon kan hamna. Modellen anger att tågets maximala avvikelse vinkelrätt från spåret i meter kan skattas utifrån $V^{0.55}$ (V = urspårningshastigheten i km/h) [47]. Givet att STH längs den aktuella järnvägssträckan uppgår till 130 km/h ger föregående samband ett maximalt spridningsavstånd på cirka 14,5 meter (jämfört med 30 meter i Banverkets modell). Utifrån UIC-modellen är det därmed troligtvis inte skäligt att vidta några riskreducerande åtgärder avseende mekanisk påverkan om skyddsavståndet överstiger drygt 15 meter.

⁴ UIC Code 777-2: Structures built over railway lines - Construction requirements in the track zone

De båda modellerna producerar således signifikant skilda skattningar av urspårningsrisken. Utifrån försiktighetsprincipen har WSP valt att utgå ifrån Banverkets modell och den tidigare uppskattade individrisknivån. Dvs. riskreducerande åtgärder avseende mekanisk påverkan ska utvärderas och vidtas om skyddsavståndet mellan bebyggelsen och järnvägen understiger 30 meter. Det kan dock vara möjligt, i samråd med länsstyrelsen, att använda UIC-modellen för att avgöra behovet av riskreducerande åtgärder med hänsyn till urspårningsrisken. Dvs. att åtgärder avseende mekanisk påverkan från urspårade fordon enbart bör övervägas när skyddsavståndet understiger 15 meter.

C.2. UPPSKATTADE KONSEKVENSER FÖR OLYCKOR MED FARLIGT GODS

Eftersom egenskaperna hos ämnena i de olika farligt gods-klasserna skiljer sig mycket från varandra har olika metoder använts för att uppskatta konsekvenserna för de scenarier som beskrivs i Bilaga B. Litteraturstudier, simuleringsprogram och handberäkningar är exempel på olika metoder som har använts.

C.2.1 RID-S-klass 1 – Explosiva ämnen

Den påverkan som kan uppkomma på människor till följd av tryckvågor kan delas in i direkta och indirekta skador. Vanliga direkta skador är spräckt trumhinna eller lungskador. De indirekta skadorna kan uppstå antingen då människor kastas iväg av explosionen (tertiära), eller då föremål (splitter) kastas mot människor (sekundära) [48].

Sannolikheten för en individ att träffas av splitter är låg, och antalet omkomna till följd av splitterverkan bedöms därför bli litet. Sammantaget bedöms riskbidraget från splitterverkan vara försumbart. Vad gäller trycknivåer, och de direkta skador som de ger upphov till, går gränsen för lungskador vid omkring 70 kPa och direkt dödliga skador kan uppkomma vid 180 kPa [49]. Dessa värden avser dock direkt tryckpåverkan, mot vilken den mänskliga kroppen är relativt tålig. Tertiära skador (då människor kastas iväg av explosionen) bedöms leda till dödsfall vid betydligt lägre tryck än 180 kPa. Byggnader har normalt en relativt låg trycktålighet, och skadas svårt eller rasar vid tryck på 15–40 kPa. 20 kPa bedöms vara ett representativt medelvärde för när byggnader skadas.

Samtantaget bedöms det lämpligt att dela upp konsekvensberäkningarna i två zoner, med hänsyn till de stora skillnaderna i trycknivåer som kan leda till dödlig påverkan, beroende på vilken effekt som studeras. Följande antaganden har gjorts vad gäller konsekvenserna:

- Inom det område där trycket överstiger 180 kPa antas 100 % omkomma.
- Inom det område där trycket uppgår till 20–180 kPa antas 20 % omkomma.

Utifrån beräkningsgång i *Konsekvensanalys explosioner* [50] har avstånd, dit tryckvågen överstiger 180 respektive 20 kPa, beräknats för de olika representativa dynamiska lastmängderna, vilka redovisas i Tabell 16. Denna analys beaktar inte egendomsskador, vilka kan uppstå på ännu längre avstånd.

Tabell 16. Avstånd inom vilket personer antas omkomma för olika laddningsvikt av RID-S klass 1 gods. Explosionen antas vara så nära marken att man får full markreflexion, dvs halvsfärisk utbredning av luftstöt vågen.

Konsekvens	Representativ mängd gods	Avstånd $P \geq 180 \text{ kPa}$	Avstånd $P \geq 20 \text{ kPa}$
Liten explosion	150 kg	13 meter	41 meter
Stor explosion	25 000 kg	74 meter	221 meter

C.2.2 RID-S-klass 2 – Gaser

Gaser indelas i brännbara, inerta och giftiga. Det är endast de brännbara (RID-S-klass 2.1) och giftiga gaserna (RID-S-klass 2.3) som antas kunna innebära dödliga konsekvenser för omgivningen vid olycka.

Brännbar gas, RID-S-klass 2.1

Konservativt antas att det är tryckkondenserad gasol i samtliga vagnar, eftersom gasol har en låg brännbarhetsgräns, vilket antas medföra att antändning kommer att kunna inträffa på ett längre avstånd från olycksplatsen. Mängden gas i en järnvägsvagn antas till cirka 40 ton [51].

Utsläppsstorlekarna (för jetflamma och gasmoln) antas till: punktering (hålstorlek 20 mm) och stort hål (hålstorlek 100 mm) [52]. För respektive utsläppsstorlek beräknas, med simuleringsprogrammet *Gasol* [53], dels eventuell jetflammas längd vid omedelbar antändning, dels det brännbara gasmolnets volym samt området som påverkas vid en BLEVE. För jetflamma och brinnande gasmoln varierar skadeområdet med läckagestorlek, direkt alternativt fördröjd antändning samt vindhastighet. Beroende på om läckage inträffar i tanken i gasfas, i gasfas nära vätskefas eller i vätskefas kan utsläppets storlek och konsekvensområde variera. De värsta konsekvenserna bedöms uppstå om utsläppet sker nära vätskeytan och därför antas det konservativt att detta är fallet.

För värmestrålning antas en rimlig kritisk nivå där människor förväntas omkomma vara 15 kW/m² (vilket orsakar outhärdlig smärta efter kort exponering).

De indata som använts i *Gasol* för att simulera konsekvensområden för jetflamma och gasmoln presenteras nedan:

- Lagringstemperatur: 15°C
- Lagringstryck: 7 bar övertryck
- Utströmningkoefficient (Cd): 0,83 (Rektangulärt hål med kanterna fläktat utåt)
- Tankdiameter: 2,5 m (jvg)
- Tanklängd: 19 m (jvg)
- Tankfyllnadsgrad: 80 %
- Tankens vikt tom: 50 000 kg
- Designtryck: 15 bar övertryck
- Bristningstryck: 4*designtrycket
- Lufttryck: 760 mmHg
- Omgivningstemperatur: 15°C
- Relativ fuktighet: 50 %
- Molnighet: Dag och klart
- Omgivning: Många träd, häckar och enstaka hus (tätortsförhållanden)

I Tabell 17 visas de avstånd inom vilka personer antas omkomma för respektive scenario vid olika typer av utsläpp. För jetflamma och brinnande gasmoln blir inte skadeområdet cirkulärt runt olycksplatsen utan mer plymformat. För brinnande gasmoln antas det att gasmolnet antänds då det fortfarande befinner sig vid tanken och inte har hunnit spädas ut ytterligare. Det brännbara molnets volym bedöms där vara som störst.

Det skadedrabbade området, med avseende på brinnande gasmoln, uppskattas vara molnets storlek plus avståndet där tredje gradens brännskada kan uppnås från gasmolnsfronten.

Tabell 17. Konsekvensavstånd där personer förväntas omkomma, för olika scenarier med brännbara gaser.

Scenario	Källstyrka	Antändning	Konsekvensavstånd
BLEVE	-	-	Cirkulärt 200 m radie
Punktering	2,4 kg/s	Jetflamma	18 m
		Gasmoln	18 m
Stort hål	60 kg/s	Jetflamma	91 m
		Gasmoln	21 m

Giftig gas, RID-S-klass 2.3

Den icke brännbara men giftiga gasen antas vara klor som är en av de giftigaste gaserna som transporteras på järnväg i Sverige. Att använda klor som representativt ämne bedöms vara konservativt, jämfört med exempelvis ammoniak eller svaveldioxid. Med simuleringsprogrammet *Spridning luft* [54] beräknas storleken på det område där koncentrationen klor antas vara dödlig (utomhus). Använt gränsvärde för dödliga skador (LC₅₀⁵) för klor är 250 ppm.

Mängden i en järnvägsvagn antas till 65 ton [54]. Utsläppsstorlekarna uppskattas till litet läckage (punktering 0,45 kg/s) och stort läckage (stort hål 112 kg/s) [54].

Gasens spridning beror bland annat på vindstyrka, bebyggelse och tid på dygnet. *Spridning luft* visar spridningskurvor och uppskattningar av hur stor andel av befolkningen inom området som förväntas omkomma. Denna andel avtar med avståndet både i längd med och vinkelrätt mot gasmolnets riktning, se Tabell 18.

De indata som använts i *Spridning luft* för att simulera konsekvensområden för utsläpp av giftig gas presenteras nedan. Vindstyrkan kommer att varieras från 3-8 m/s och simuleringar kommer att göras med olika stora utsläppsmängder, men i övrigt hålls faktorerna konstanta:

- Kemikalie: Klor
- Emballage: Järnvägsvagn (65 000 kg)
- Bebyggelse: Bebyggt
- Lagringstemperatur: 15°C
- Omgivningstemperatur: 15°C
- Molnighet: vår, dag och klart

Tabell 18. Konsekvensavstånd där personer förväntas omkomma vid farligt godsolycka med giftig gas i lasten.

Scenario	Källstyrka	Vindstyrka	Konsekvensavstånd
Punktering	0,45 kg/s	3 m/s	38 m
		8 m/s	34 m
Stort hål	112 kg/s	3 m/s	755 m
		8 m/s	880 m

⁵ Värdet för människa exponerad via inhalation under 30 minuter.

C.2.3 RID-S-klass 3 – Brandfarliga vätskor

För brandfarliga vätskor gäller att skadliga konsekvenser kan uppstå först när vätskan läcker ut och antänds. Det avstånd, inom vilket personer förväntas omkomma direkt alternativt som följd av brandspridning till byggnader, antas vara där värmestrålningsnivån överstiger 15 kW/m², vilket är en strålningsnivå som orsakar outhärdlig smärta efter kort exponering (cirka 2-3 sekunder) samt den strålningsnivå som bör understigas i minst 30 minuter utan att särskilda åtgärder vidtas i form av brandklassad yttervägg [52].

Vid beräkning av konsekvensen av en farligt gods-olycka med brandfarlig vätska antas tanken rymma bensen. Uppskattningsvis rymmer en järnvägsstank cirka 45 ton bensen. Vanligtvis är tankar dock uppdelade i mindre fack, och därför är sannolikheten för att all bensen läcker ut mycket liten. Beroende på utsläppsstorleken antas olika stora pölar med brandfarlig vätska bildas, vilket leder till olika mängder värmestrålning. Ett stort läckage antas bilda en 400 m² pöl medan en punktering grovt antas bilda en 100 m² pöl.

Strålningsberäkningarna har genomförts med hjälp av handberäkningar. Använda formler och samband är etablerade och har använts under många år vid bedömning av olika typer av brandförlopp [55].

I Tabell 19 redovisas skadeområden inom vilka personer kan omkomma vid olika stora pölbränder. Eftersom strålningsberäkningarna utgår från pölens kant är det viktigt att även räkna med pölradien för att få det aktuella avståndet med utgångspunkt från olycksplatsen, eftersom den brandfarliga vätskan kan spridas över ett relativt stort område beroende på topografi med eventuella diken osv. I detta fall antas konservativt att pölen breddas ut cirkulärt med centrum vid olycksplatsen på spåret.

Tabell 19. Skadedrabbat område, inom vilket personer förväntas omkomma, för olika scenarier vid farligt godsolycka med brandfarlig vätska i lasten.

Scenario	Pölradie	Avstånd från pölkant till kritisk strålningsnivå	Konsekvensområde
Liten pölbrand bensen (100 m ²)	5,6 m	17 m	22 m
Stor pölbrand bensen (400 m ²)	11 m	29 m	40 m

C.2.4 RID-S-klass 5 – Oxiderande ämnen och organiska peroxider

Vid olycka med oxiderande ämne antas personer i omgivningen kunna omkomma om det oxiderande ämnet kommer i kontakt med organiskt material och ger upphov till förbränning. Förbränning antas leda till explosionsartade förlopp alternativt till kraftiga bränder i vegetation eller liknande i banvallens närhet.

Vid transport kan en vagn med 25 ton gods av RID-S-klass 5 vid urspärning kollidera med en vagn innehållande någon form av brännbart ämne som t.ex. bensen. Den blandning som då bildas kan motsvara 25 ton massexplosiv vara och leda till samma typ av konsekvenser som vid olycka med massexplosiva varor [22], se vidare avsnitt B.3.1.

Om det utläckande godset inte exploderar utan istället fungerar brandunderstödjande och bidrar till vegetationsbrand eller liknande antas att konsekvensområdet blir liknande det för stor pölbrand enligt avsnitt B.3.3.

Tabell 20. Konsekvensuppskattningar oxiderande ämnen och organiska peroxider.

Scenario	Avstånd till dödliga förhållanden
Explosion 25 ton	250 m
Gräsbrand etc.	40 m

C.3. UPPSKATTNING AV ANTAL OMKOMNA I RESPEKTIVE SCENARIO

För att uppskatta antalet omkomna i respektive olycksscenario, enligt avsnitt B.3, multipliceras aktuellt konsekvensområde, enligt avsnitt C.2, med den persontäthet som antagits i området, enligt avsnitt 2.4.

BILAGA D. SKYDDSEFFEKTER

Vid beräkningar av samhällsrisk för det aktuella planområdet och omnejd har skyddsfaktorer vid inomhusvistelse använts. Skyddsgraderna bygger på erfarenhetsmässiga bedömningar och internationella vägledningar så som CPR 18E [23]. I nedanstående stycken ges mer ingående motiveringar av ansatta skyddsgrader vid inomhusvistelse.

Explosioner:

Tryckvågor från större explosionslaster kan medföra omfattande skador på byggnader belägna långt ifrån olyckans centrum. Människor som befinner sig inomhus bedöms vara relativt skyddade från direkt tryckpåverkan men kan förolyckas om delar av byggnaden rasar. Kollaps av moderna byggnader till följd av jordbävningar bedöms kunna medföra ett skadeutfall på 20–50 % omkomna och 50–80 % skadade [56]. Inom Zon 1 antas ingen skyddsfaktor vid inomhusvistelse. Byggnader inom Zon 2 kommer delvis vara skyddade från tryckpåverkan av framförvarande byggnader inom Zon 1. Skyddsgraden vid inomhusvistelse inom zon 2 till följd av explosioner på järnvägen antas uppgå till 50 %.

Olycksscenarier med brännbara gaser:

Personer som vistas inomhus bedöms inledningsvis vara helt skyddade med avseende på infallande strålning från jetflammar. Om branden sprids och får fäste i byggnaden innan utrymningen har skett är antagandet mer osäkert. Gasmolnsexplosioner kan utöver strålningspåverkan även medföra tryckskador på omgivningen. Skyddsgraden vid inomhusvistelse med avseende på olycksscenarier med brännbara gaser antas i beräkningarna uppgå till 75 %.

BLEVE:

En BLEVE förväntas inte uppstå förrän efter cirka en halv till en timmes extern brandpåverkan på tanken. Fullskaliga tester har visat att oisolerade tankar med säkerhetsventiler kan klara 25 min av kraftig yttre upphettning innan en BLEVE inträffar [57]. Om tanken är värmeisolerad ökar den tiden till kring 90 minuter [57]. Vid BLEVE av en lagringstank med brandfarlig gas uppstår både tryck- och strålningspåverkan mot omgivningen. Strålningspåverkan bedöms dock utgöra den dimensionerande skadeeffekten med avseende på potentiellt konsekvensavstånd. Människor som befinner sig inomhus antas vara skyddade från den utfallande strålningen men skulle kunna förolyckas om delar av byggnadskroppen rasar. Möjligheten att hinna utrymma riskområdet bedöms även vara relativt god då olycksscenariot inte inträffar momentant. Skyddsfaktorn vid en BLEVE vid inomhusvistelse inom ansätts till 90 %.

Utsläpp av giftig gas:

I CPR 18E bedöms individer som befinner sig inomhus i princip vara helt skyddade (avseende risken att omkomma) vid ett utsläpp av giftig gas [58]. För byggnader som ligger nära anslutning till transportleden och olycksplatsen bedöms dock föregående antagande underskatta konsekvensen baserat på erfarenhet av liknande fall. Skyddsfaktorn vid inomhusvistelse inom Zon 1 avseende utsläpp av giftig gas antas konservativt i beräkningarna endast uppgå till 50 %. Inom Zon 2 antas skyddsgraden vid inomhusvistelse med avseende på utsläpp av giftig gas öka till 95 %.

Pölbränder:

Personer som vistas inomhus bedöms inledningsvis vara helt skyddade med avseende på infallande strålning från pölbränder. Om branden sprids och får fäste i byggnaden innan utrymningen har skett är antagandet mer osäkert. I beräkningarna ansätts en 90 %-ig skyddsgrad vid inomhusvistelse med avseende på olycksscenarier som medför pölbrand.

BILAGA E. REFERENSER

- [1] Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län, *Riskhantering i Detaljplanprocessen*, Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län, 2006.
- [2] Länsstyrelsen i Skåne Län, *Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen (RIKTSAM)*, 2007.
- [3] Länsstyrelsen i Skåne Län, *Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen (RIKTSAM)*, 2007.
- [4] Länsstyrelsen Skåne, *Yttrande över samråd om detaljplan för Åkermannen 10, Åkermannen 11 och del av Åkermannen 14 i Eslöv, Eslövs kommun.*, 2021-12-08.
- [5] Eslövs kommun, *Fastigheterna Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv, detaljplan* (<https://eslov.se/bygga-bo-miljo/kommunens-planarbete/alla-plan-och-byggprojekt/fastigheterna-akermannen-10-11-och-del-av-14-i-eslov-detaljplan/>) Hämtad 2021-03-19, Eslövs kommun, 2021.
- [6] Kamikaze Arkitekter, *Situationsplan Kulturskolan i Eslöv*, 2022-01-04.
- [7] Serviceförvaltningen/Byggprojektavdelningen på Eslövs kommun, *Uppgift erhållen via mejl från Fredrik Liedberg 2021-02-22*.
- [8] Wuz risk consultancy AB, *Risikanalys avseende järnvägsolyckor - Utredning i samband med planarbetet för Abborren 2 & 10 i Eslöv*, Kävlinge: Wuz, 2017.
- [9] Trafikverket, *Trafikuppgifter järnväg T18 och bullerprognos 2040.xlsx: Hämtad via <https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Planerings--och-analysmetoder/Samhallsekonomisk-analys-och-trafikanalys/Kort-om-trafikprognoser/>*, Trafikverket, 2018.
- [10] Tyréns, *Riskutredning av ammoniak i kylanläggning - Utsläpp till luft (Version E)*, Malmö, 2020-11-13.
- [11] Länsstyrelsens i Stockholms län, "Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer," 2000.
- [12] MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2009.
- [13] MSB, *MSBFS (2016:9) föreskrifter om transport av farligt gods på järnväg (RID-S)*, 2016.
- [14] Wuz risk consultancy AB, *Risikanalys avseende farligt gods-olyckor: Utredning i samband med planarbete för del av Eslöv 53:4 (Joel Sallius plats) i Eslöv*, Kävlinge: Wuz, 2012.
- [15] TRAFA, *Bantrafik 2018*, Trafikanalys, 2019.
- [16] MSB, *RIB: Ammoniak, hämtad 2019-05-03: <https://rib.msb.se/Portal/template/pages/Kemi/Substance.aspx?id=4348>*, Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, 2019.
- [17] U. Bergström, S. Jonasson och Å. Gustafsson, *Probit functions for selected chemicals based on AEGL-3 values*, Totalförsvarets forskningsinstitut, 2019.

- [18] Netherlands National Institute of Public Health and the Environment (RIVM), *20170606-ammonia-INTERIM: Probitfunktion technical support document*, RIVM, 2017.
- [19] G. Davidsson, M. Lindgren och L. Mett, *Värdering av risk*, Statens Räddningsverk, 1997.
- [20] Länsstyrelsen Hallands län, "Riskanalys av farligt gods i Hannalds län, Meddelande 2011:19," 2011.
- [21] S. Fredén, "Modell för skattning av sannolikheten för järnvägsolyckor som drabbar omgivningen," Banverket, Borlänge, 2001.
- [22] Stadsbyggnadskontoret Göteborgs Stad, "Översiktplan för Göteborg, fördjupad för sektorn TRANSPORTER AV FARLIGT GODS.," 1997.
- [23] CPR 18E, Guidelines for quantitative risk analysis 'Purple Book', 1999.
- [24] Räddningsverket och Boverket, *Säkerhetshöjande åtgärder i detaljplaner - Vägledningsrapport 2006*, Statens Räddningsverk, Boverket, 2006.
- [25] Trafikverket, *Säkerhetsavstånd vid byggande intill järnväg*, Trafikverket, <https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/samhallsplanering/Sakerhet-och-konflikter/Sakerhetsavstand-mellan-infrastruktur-ny-bebyggelse-samt-ovriga-anordningar/sakerhetsavstand-vid-byggande-intill-jarnvag/> Hämtad 2019-05-15.
- [26] Väg- och transportforskningsinstitutet, *VTI rapport 387:1*, 1994.
- [27] IEC, *International Standard 60300-3-9*, Geneve: International Electrotechnical Commission, 1995.
- [28] ISO, *Risk management - Vocabulary*, Geneva: International Organization for Standardization, 2002.
- [29] B. Mattsson, *Riskhantering vid skydd mot olyckor*, Karlstad: Räddningsverket, 2000.
- [30] F. Nystedt, *Riskanalysmetoder*, Lund: Brandteknik, Lunds Tekniska Högskola, 2000.
- [31] S. Fredén, "Modell för skattning av sannolikheten för järnvägsolyckor som drabbar omgivningen," Banverket, Borlänge, 2001.
- [32] Banverket och Räddningsverket, "Säkra järnvägstransporter av farligt gods," 2004.
- [33] Räddningsverket, *Förvaring av explosiva varor*, Karlstad, 2006.
- [34] VTI, *Konsekvensanalys av olika olyckscenarier vid transport av farligt gods på väg och järnväg*, Väg- och transportforskningsinstitutet, 1994.
- [35] Väg- och transportforskningsinstitutet, "Om sannolikhet för järnvägsolyckor med farligt gods, VTI-rapport 387:2," 1994.
- [36] Trafik analys - TRAFA, "Bantrafik 2010, Statistik 2011:24," 2011.
- [37] J. Pettersson, Interviewee, *Säkerhetsansvarig Green Cargo*. [Intervju]. 2012.
- [38] SIKA, Statens institut för kommunikationsanalys, 2001.
- [39] VTI, *Vägverkets informationssystem för trafiksäkerhet (VITS)*, Statens Väg- och trafikforskningsinstitut, 2003.

- [40] S. Lamnevik, *Explosivämneskunskap*, Institutionen för energetiska material Försvarets forskningsanstalt (FOA), 2000.
- [41] HMSO, London: Advisory Committee on Dangerous Substances Health & Safety Commission, 1991.
- [42] MSB, "Trafikflödet på järnväg – 2006.," 2013-08-09.
- [43] G. Purdy, "Risk analysis of the transportation of dangerous goods by road and rail," *Journal of Hazardous materials*, 33, 1993.
- [44] Banverket, *Modell för skattning av sannolikheten för järnvägsolyckor som drabbar omgivningen*, Banverket, 2001.
- [45] Trafikverket, *Linjebok Malmö (Trafikcentralen Malmö): Nässjö - Pederholm*, Trafikverket, Hämtad via: <https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/jarnvag/Underlag-till-linjebok/Malmos-linjebok/> 2021-05-07.
- [46] Swedish Standard Institute, *Eurocode 1 - Laster på bärverk - Del 1-7: Allmänna laster - Olyckslast*, 2008: Swedish Standard Institute.
- [47] UIC, *Structures built over railway lines - Construction requirements in the track zone (UIC Code 777-2)*, UIC, 2002.
- [48] R. Forsén och S. Lamnevik, *Verkan av explosioner i det fria*, Stefan Lamnevik AB, 2010.
- [49] FOA, Försvarets forskningsanstalt, 1997.
- [50] S. Lamnevik, Stefan Lamnevik AB, 2006.
- [51] Svenska gasföreningen, "Åtgärder vid olyckor under gasoltransporter," 2004.
- [52] Väg- och transportforskningsinstitutet, "Konsekvensanalys av olika olycksscenarior vid transport av farligt gods på väg och järnväg, VTI-rapport 387:4," 1994.
- [53] Brandteknik, Lunds Tekniska Högskola, "Datorprogrammet Gasol".
- [54] RIB, Statens räddningsverk, *Spridning luft, Simulering av kemikalieutsläpp, version 1.1.0.19887, en del av Räddningsverkets informationsbank*.
- [55] Brandteknik, Lunds tekniska högskola, "Brandskyddshandboken, Rapport 3161," Lund, 2012.
- [56] Ministry of Transport and Water Management, CPR 14E: Methods for the calculation of physical effects, Haag: Ministry of Transport and Water Management (Nederländerna), 1996.
- [57] W. Townsend, "Comparison of thermally coated and uninsulated rail tank cars filled with LPG subjected to a fire environment.," U.S. Department of Transportation, federal railroad administration, Washington, 1974.
- [58] Advisory Council on Dangerous Substances, "Guidelines for quantitative risk assessment, "Purple book", CPR18E," Ministry of Transport (NL), 2005.

VI ÄR WSP

WSP är en av världens ledande rådgivare och konsultbolag inom samhällsutveckling. Med cirka 50 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen

Besök: Arenavägen 7

T: +46 10-722 50 00

wsp.com

**Komplettering med yrkande och grunder
avseende överklagande av tillstånd enligt
miljöbalken Länsstyrelsens dnr. 551-3991-2020,
1285-144, O. Kavli AB**

13

KS.2021.0399

2022-07-28

Mikael Vallberg

+4641362423

mikael.vallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut; Komplettering med yrkande och grunder avseende överklagande av tillstånd enligt miljöbalken Länsstyrelsens dnr. 551-3991-2020, 1285-144, O. Kavli AB

Ärendebeskrivning

Kommunen överklagade den 5 april 2022 miljöprövningsdelegationens beslut att med vissa villkor bevilja O.Kavli AB tillstånd för miljöfarlig verksamhet för fortsatt och utökad livsmedelsproduktion.

Växjö tingsrätt har den 7 juli 2022 förelagt kommunen om en komplettering av överklagandet med ett tydligt preciserat yrkande och grunderna för yrkandet.

Beslutsunderlag

- Föreläggande från Växjö tingsrätt, 2022-07-07
- Bilaga 1: Yrkande och förtydligande av underlag avseende kommunens överklagande av Miljöprövningsdelegationens beslut om Tillstånd enligt miljöbalken till livsmedelsverksamhet Eslövs kommun, dnr. 551-3991-2020, 1285-144
- Bilaga 2: Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 114, 2021-09-07, Yttrande över remiss gällande ansökan om miljöfarlig verksamhet O. Kavli AB

Beredning

Kommunledningskontoret har sammanfattat och preciserat yrkanden och grunderna för yrkandena i bilaga 1. För att belysa bakgrund, motiv och kontinuiteten i kommunens ställningstagande bifogas även kommunstyrelsens tidigare remissyttrande i ärendet, bilaga 2.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att som svar på Mark- och miljödomstolens föreläggande om komplettering översända bilaga 1 och 2 med detta beslut.
- Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet skickas till

Mark-och miljödomstolen, Växjö tingsrätt mmd.vaxjo@dom.se

Eva Hallberg
Kommundirektör
Kommunledningskontoret

Katarina Borgstrand
Chef tillväxtavdelningen
Kommunledningskontoret

Yrkande och förtydligande av underlag avseende kommunens överklagande av Miljöprövningsdelegationens beslut om Tillstånd enligt miljöbalken till livsmedelsverksamhet Eslövs kommun, dnr. 551-3991-2020, 1285-144

Yrkande

Kommunen yrkar att Mark- och miljödomstolen ändrar Miljöprövningsdelegationen i Länsstyrelsens Skånes beslut angående Tillstånd, Eslövs kommun enligt miljöbalken till livsmedelsverksamhet, dnr. 551-3991-2020, 1285-144. Som grund för det yrkandet framför kommunen a) att juridiskt bindande detaljplanebestämmelse enligt plan- och bygglagen för området inte har respekterats och b) att 2 kap 3§ miljöbalken (MB) inte har beaktats genom att bästa möjliga teknik inte har villkorats samt att försiktighetsprincipen, också 2 kap 3§ MB, inte har beaktats genom att försiktighetsmått inte har vidtagits av verksamheten eller villkorats i det aktuella tillståndet i tillräcklig utsträckning.

Kommunen yrkar vidare:

1. Att i första hand kylteknik utan användning av ammoniak ska komma ifråga, exempelvis koldioxid. I andra hand att anläggningen med ammoniak förbättras så långt att vid ett utsläpp av ammoniak, i ett "worst case" scenario, inga risknivåer motsvarande AEGL-2 eller högre förekommer utanför O'Kavlis fastighetsgräns.
2. Att fläktar och andra bullerkällor inom fastigheten, genom villkor i tillståndet säkerställs hålla en så begränsad ljudimmission att befintliga bostäder och kvartersmark i omgivningen inte belastas av buller till en nivå högre än boverkets allmänna råd anger för bostäder.
3. Att miljötillståndet ska innehålla en åtgärd med en bullerdämpande skärmning av kyltornet med en beräknad effekt av cirka 15 dB, i enlighet med beskrivning i ansökan daterad 2020-05-04
4. Att felaktigheter rättas och eventuella konsekvenser av rättelserna vägs in i nytt beslut om tillstånd. Felaktigheter:
 - a. i bullerutredningen saknas tre närliggande bostäderna på fastigheten Falken 10, direkt nordost om anläggningen
 - b. räddningstjänstens yttrande över bygglov för ammoniakanläggningen 2011 var inget godkännande av anläggningen

Som grund för yrkandena 1, 2 och 3 framför kommunen att O'Kavli ligger inom ett område där den gällande detaljplanen anger "småindustri av icke störande karaktär". Det överklagade miljötillståndet innebär att verksamheten ges tillstånd att störa, vilket är oförenligt med detaljplanens bestämmelser. Detaljplanen finns bilagd denna skrivelse.

Kommunen vill också framföra som grund för yrkande 1,2 och 3 att det aktuella miljötillståndet även påverkar den pågående kommunala planeringen och i förlängningen kommunens utveckling. I planeringen har kommunen utgått från att

den gällande detaljplanen för O’Kavlis fastighet ska gälla och därigenom ej tillåta störande verksamheter. Utöver påverkan på den befintliga omgivningen kommer även verksamheten med det nya tillståndet att påverka två pågående detaljplaner: Örnen 4 och Falken 10 samt möjligheten att utveckla Järnvägsstaden i enlighet med den antagna fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv. Kommunen ser risker ur flera hänseenden med det aktuella tillståndet. Det mest grundläggande är att möjlighet till olika sorters användning av grannfastigheter i attraktiva stationsnära läge begränsas kraftigt. Andra konsekvenser är att plan- och exploateringsprocesser kommer att bli belastade av ett stort mått av otydlighet, kostnader för utredningar och åtgärder för att hantera påverkan från O’Kavli. Ett aktuellt exempel på detta är: *Detaljplan för Åkermannen 10, 11 och del av 14 i Eslöv*. Det är en detaljplan för en ny kulturskola i centrala Eslöv och i framtagandet av den detaljplanen har kommunen behövt bekosta en riskanalys med anledning av O’Kavlis ammoniakhantering samt införa planbestämmelse om ventilationsåtgärder. Det bör också noteras att det finns många befintliga bostäder och verksamheter som ligger närmare O’Kavli än den planerade kulturskolan. Andra risker är att utveckling av befintliga och nya gång- och cykelstråk samt mötesplatser försvåras eftersom utemiljöer inte går skydda på samma sätt som byggnader.

Som grund för yrkande 1 framför kommunen att den pågående ammoniakanvändningen inte har erforderliga tillstånd.

Som grund för yrkande 1 framför kommunen att enligt miljöbalken (2 kap 3§) ska ”vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller annan olägenhet för miljö eller hälsa uppstår”. Kommunen menar att omgivningspåverkan måste minimeras vilket är det detaljplanen för OKavlis fastigheterna föreskriver. Detta synsätt delas också i flera yttranden, bland annat Länsstyrelsens yttrande på sid 24 i tillståndsbeslutet. Bästa möjliga teknik ska, enligt MB 2 kap. 3§, villkoras.

Som grund för yrkande 2 och 3 framför kommunen att den bullerdämpande åtgärd som beskrevs i ansökan 2020-05-04 med en effekt av cirka 15 dB sänkning av bullernivån är i överensstämmelse med de krav som detaljplanen ställer på en icke störande verksamhet. Kommunen bedömer den därför som en nödvändig åtgärd för en anpassning till den plats som verksamheten bedrivs på. Bästa möjliga teknik enligt MB 2 kap. 3§ ska villkoras.

Som grund för yrkande 2 och 3 framför kommunen också att kommunen har fått klagomål avseende buller från den aktuella verksamheten.

Som grund för yrkande 4 framför kommunen att beslut ska tas på riktiga grunder och därför behöver felaktigheter rättas och eventuella konsekvenser av det ska vägas in i beslut om miljötillstånd. De befintliga bostäder på Falken 10 som inte är medtagna i bullerutredningen är bullerutsatta enligt utredningen och bullerutredningen behöver kompletteras med dem. För de befintliga bostäderna finns permanenta bygglov som bostäder. Bästa möjliga teknik ska, enligt MB 2 kap. 3§, villkoras.

Förtydligande av underlag till KS beslut 2022-04-05 §86

I de handlingar som kommunen överlämnade till MMD i samband med överklagandet bifogades inte den tjänsteskrivelsen som var underlag för kommunstyrelsens överklagande 2022-04-05 §86. I protokollets beslutsmening benämndes kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, eventuellt vilseledande, med orden kommunledningskontorets yttrande. Kommunen kompletterar därför överklagan med tjänsteskrivelsen och framför den som kommunledningskontorets yttrande inför beslutet 2022-04-05 §86. Citatet nedan är ur tjänsteskrivelsen som låg till grund för kommunstyrelsens beslut §86. (Texten är också identisk med den som upprepas i §86.)

Ärendebeskrivning

O. Kavli AB har hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till miljöfarlig verksamhet, för fortsatt och utökad livsmedelsproduktion på fastigheterna Örnen 19, Örnen 22. Kommunstyrelsens arbetsutskott yttrade sig över ansökan 2021-09-07. Ansökan har därefter justerats och, med vissa villkor, beviljats 2022-03-17. Ett par frågor har beviljats tillstånd på ett mindre fördelaktigt sätt än kommunen efterfrågade i sitt yttrande över ansökan. Kommunen har nu, fram till den 7 april, möjlighet att överklaga tillståndsbeslutet.

Beslutsunderlag

Miljöprövningsdelegationens beslut 22-03-17 om, "Tillstånd enligt miljöbalken till livsmedelsverksamhet, Eslövs kommun"

Ksau yttrande över remiss gällande ansökan om miljöfarlig verksamhet. 2021-09-07

Remiss från Länsstyrelsen Skåne, 2021-07-05

Tillståndsansökan, 2020-05-04

PM Externbullerutredning 21-09-27 Sweco

Riskutredning ammoniak 22-02-07

Beredning

I sitt yttrande 2021-09-07 över ansökan ifrågasatte Eslövs kommun flera frågor med hänsyn till det centrala läget, befintlig plansituation och befintliga bostäder. Frågorna rörde bland annat ammoniak, buller och transporter. Dessa frågor har inte heller nu fått en tillfredställande lösning.

Kommunledningskontoret anser att det nya tillståndet, i för hög grad tar det gällande tillståndet i beaktande som vägledande. Ett nytt tillstånd borde prövas utifrån dagens och platsens förutsättningar.

Verksamheten ligger inom ett område där den gällande detaljplanen medger "småindustri av icke störande karaktär" och Kommunledningskontoret noterar att det nya tillståndet innehåller en ammoniakanvändning som för med sig ett AEGL-2 område på 180 meter, det sträcker sig långt in på angränsande fastigheter. AEGL-2 är den luftburna koncentrationen av ett ämne över vilken man beräknat att befolkningen, inklusive känsliga individer, kan få irreversibla eller andra allvarliga och långvariga hälsoeffekter eller en nedsatt förmåga att fly från exponeringen.

Verksamheten kommer att påverka boende, fastighetsägare och verksamhetsutövare som finns i området idag.

Utöver påverkan på den befintliga omgivningen kommer även verksamheten med det nya tillståndet att påverka två pågående detaljplaner: Örnen 4 och Falken 10

samt också möjligheten att utveckla Järnvägsstaden i enlighet med förslag till fördjupad översiktsplan för östra Eslöv.

Kommunledningskontoret ser risker för påverkan ur flera hänseenden, dels kommer plan- och exploateringsprocesser att bli belastade med kostnader för utredningar och åtgärder. Dels kommer utveckling av befintliga och nya gång- och cykelstråk samt mötesplatser att försvåras eftersom utemiljöer inte går skydda på samma sätt som byggnader.

Vidare finns felaktigheter i beslutet om tillstånd gällande tidigare yttranden från räddningstjänsten samt befintliga bostäder (vilket beskrivs nedan). Ansökan och remitterat material är svåröverskådligt.

Ammoniakhantering

Verksamhetens befintliga ammoniakanläggning finns inte i tillstånd från 2002 och ingen anmälan till kommunen har gjorts i samband med installation 2011. I det nya tillståndet anges på sid 23 att ammoniakanläggningen godkänts av räddningstjänsten i samband med bygglov 2011. I yttrandet till bygglovet 2011 framgår att räddningstjänsten var tveksamma. Anläggningen var också, genom att tillstånd från 2002 inte medgivit ammoniak, anmälningspliktig enligt miljöbalken. Någon sådan anmälan gjordes dock aldrig av Kavli.

Enligt det nya tillståndet ska verksamheten "snarast och senast 18 månader efter att tillståndet tagits i anspråk bygga in de rörledningar för ammoniak som är placerade utomhus samt installera sprinklersystem i maskinrum och vid säkerhetsventil på taket. Förorenat sprinklervatten från taket ska avledas till den interna reningsanläggningen" (villkor 9, sid 2). Denna åtgärd begränsar området där det finns en risk att människor kan få irreversibla eller andra allvarliga och långvariga hälsoeffekter till 180 meter.

Eslövs kommun förordade i sitt yttrande ett annat kylmedium som till exempel koldioxid, vilket enligt det nya tillståndet (sid 23) skulle kosta 12 miljoner kronor att installera.

Om företaget inte genomför investeringen innebär det att ägare till omgivande fastigheter kan behöva hantera kostnader till följd av verksamhetens tillstånd. Sådana kostnader kan handla om att användningen av grannfastigheter begränsas kraftigt.

Enligt miljöbalken (2 kap 3§) ska "vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller annan olägenhet för miljö eller hälsa uppstår". Kommunledningskontoret menar att omgivningspåverkan måste minimeras vilket är det detaljplanen för fastigheterna föreskriver. Detta synsätt delas också i flera yttranden, bland annat Länsstyrelsens yttrande på sid 24 i tillståndsbeslutet.

Buller

I bullerutredning 2021-09-27 och slutsatser till denna saknas redovisning av tre bostäder på Falken 10 strax nordost om verksamheten tomt. Dessa är, liksom flera fastigheter i närheten, enligt utredningen utsatta för buller dagtid, enligt bilaga 1 i nämnda utredning. Kommunledningskontoret menar att dessa måste ingå i ansökan och Länsstyrelsens tillståndsbeslut.

I ansökan 2020-05-04 beskrevs en åtgärd med en bullerdämpande skärmning av kyltornet med en beräknad effekt av cirka 15 dB sänkning av bullernivån. Dessa 15

dB sänkning har legat som grund för Eslövs kommuns yttrande över ansökan. Om kyltornet ges den skärmning av ljudnivån med 15 dB, som handlingarna tidigare angav, minskar belastningen på omgivande fastigheter och Falken 10 väsentligt. Detta är i överensstämmelse med de krav som detaljplanen ställer på en icke störande verksamhet på verksamhetens tomt.

Denna åtgärd finns inte längre med i det nya tillståndet då verksamheten istället har bytt ett kullager i "topp av kyltorn mp 33", vilket enligt utredningen endast ger 5,5 dB sänkning av ljudnivån och inte den sänkning på 15 dB, som en bullerdämpande skärmning av kyltornet, som tidigare utredning 2020-05-04 i ärendet förordat.

Överklagan av tillståndsbeslut

Sammantaget menar Kommunledningskontoret att det nya tillståndet inte visar skälig anpassning till befintlig omgivning och stadsutveckling.

Kommunledningskontoret menar, med anledning av ovan beskrivet, att det finns skäl att överklaga tillståndsbeslutet angående:

- *Ammoniakanvändning i kylanläggning*
- *Bullerdämning av kyltorn*
- *Att beslutet är fattat på felaktigt underlag gällande befintliga bostäder*

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 114

KS.2021.0399

**Yttrande över remiss gällande ansökan om miljöfarlig verksamhet O.
Kavli AB****Ärendebeskrivning**

O. Kavli AB har hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för fortsatt och utökad livsmedelsproduktion på fastigheterna Örnén 19, Örnén 22 samt Gurkan 2, Eslövs kommun.

Den 5 juli 2021 skickade miljöprövningsdelegationen på länsstyrelsen ut en remiss angående ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet på fastigheten Örnén 19 och 22, Eslövs kommun.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Yttrande över ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet på O.Kavli AB, fastigheterna Örnén 19, 22, Eslövs kommun
- Remiss från Länsstyrelsen Skåne
- Tillståndsansökan
- Sweco Rapport Externbulerutredning
- Bilaga B1 Bilaga 1-8 Sweco

Beredning

Miljöprövningsdelegationen ger nu kommunen möjlighet att yttra sig över ansökan. Yttrandet ska, efter beviljat anstånd, vara länsstyrelsen tillhanda senast den 8 september. Tillståndsansökan avser 35 000 ton livsmedel, medan gällande tillstånd (från 2002) medger 30 000 ton. Det produceras i dagsläget ca 16 000 ton.

I nu aktuell tillståndsansökan och process hölls ett tidigt samråd 2018 där sökande, representanter från länsstyrelsen Skåne, kommunens tillväxtavdelning och miljöavdelning medverkade. Sedan dess har ansökan uppdaterats och kommunen givits möjlighet att lämna synpunkter på eventuella kompletteringsbehov. Miljöprövningsdelegationen har drivit processen.

Yttrande

Kommunen ser positivt på Kavlis verksamhet och lokalisering till Eslöv och är samtidigt angelägen om en stadsutveckling i östra Eslöv. Ett miljötillstånd är juridiskt bindande liksom detaljplaner eller bygglov är det angående byggande och exploatering. Att undvika en konflikt mellan dessa intressen är angeläget och vägledande för detta yttrande. Kommunens förhoppning och uttalade ambition är att båda intressena ska kunna rymmas utan att det ena begränsar det andra. Detta ställer

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

krav på tillståndsgivningen, verksamhetens utformning och de särskilda villkor som ställs i tillståndet.

Kommunledningskontorets har under det tidiga samrådet och i samband med kompletteringar framfört synpunkter i enlighet med ovanstående.

Handlingarna i ansökan och tillståndsprocessen är omfattande och generellt svåra att överblicka, varför förvaltningen inte går in i detalj på deras innehåll. Några av tidigare framförda synpunkter sammanfattas och kompletteras istället nedan.

Plan och omgivning

Fastigheten Örnen 19 och 22 är centralt lokaliserade i Eslöv och området med omgivningar är planmässigt reglerat. Fastigheterna får enligt detaljplan endast användas för småindustri av icke störande karaktär.

Omgivningen har i detaljplaner och översiktsplaner liknande inskränkningar, till att endast tillåta icke störande verksamheter.

Befintliga bostäder, gällande planrätt till bostäder och bostäder under planering finns i nära omgivning.

Kommunen ser det som väsentligt att verksamheten på Örnen 19 sker på ett sådant vis att begränsningar för omgivningen undviks. Detta föranleder några synpunkter angående lösningar och åtgärder vad gäller risker, buller och transporter i förhållande till omgivningen.

Ammoniak

I dagsläget är ammoniakanläggningen inte prövad i tillstånd eller genom anmälan. En riskutredning angående installerad ammoniakanläggning redovisas i tillståndsansökan. Denna visar omfattande områden i omgivningen, som vid ett utsläpp skulle riskera allvarliga konsekvenser.

Området ligger i ett centralt och för stadsutvecklingen mycket värdefullt område.

I samband med tillståndsgivning måste ett alternativ till ammoniak som kylmedium övervägas. I annat fall måste anläggningen åtgärdas och säkerställas att hålla så hög klass, att allmänhetens vistelse, bostäder i angränsande fastigheter och stadsutveckling i närområdet inte riskerar att hämmas.

Buller

Handlingarna redovisar inventerade bullerkällor inom fabriksområdet. Många av dessa är av redovisningen att döma, i ålderstiget utförande och kan inte betraktas vara i ett utförande, som kan betraktas som "bästa möjliga teknik". Kartor över bullersberäkningar visar också en mera omfattande bullerspridning än vad både

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

tillstånd från 2002 och gällande planbestämmelse om småindustri av icke störande karaktär kan betraktas medge. Handlingarna redovisar också åtgärder och kostnader för att nå en bättre bullersituation.

Ett tillstånd måste vara tydligt på denna punkt. Det är med hänsyn till det centrala läget och gällande planbestämmelser om småindustri av icke störande karaktär, viktigt att tillstånd, åtgärdsbeskrivningar och utföranden av bullerkällor tar höjd för en så god teknik, att omgivning, inklusive bostäder i söder och öster där planarbeten pågår, kan komma att innefatta bostäder. Bostäder detaljplaneras i dagsläget på Örnen 4 liksom Falken 10. Omedelbart öster om Kvarngatan finns i dagsläget bostäder i en våning och planrätt till begränsad bostadsbebyggelse. Där, och norr om Vasagatan på Örnen 16 och 18 är bostäder tänkbara i en stadsförnyelse som kommunen vill hålla öppet för i framtida exploateringar, vilket också finns uttryckt i översiktsplan. Förvaltningen önskar att det tas höjd för dessa områden vid krav på utformning av bullerkällor så att det inte läggs en kall hand över dem på grund av buller från produktionen. Åt väster är bullerfrågan mindre känslig varför kraven på bullerdämpning i den riktningen kan vara mindre.

Ansökan avser en produktion på 35 000 ton per år, vilket är en ökning med 5000 mot nuvarande tillstånd. En medgiven produktion på 35000 ton kräver att väl formulerade logistiska krav på trafik anges i tillståndet. Detta för att trafik, särskilt lastbil, inte ska komma att betraktas oförenligt med kravet på en icke störande verksamhet.

Stora investerings-, exploaterings- och stadsbyggnadsvärden vilar på att fabriksverksamheten ska kunna integreras i nära omgivning med en levande stad. Kommunen vill i denna fråga verka för att både fabriksverksamheten och den nära omgivningens värden i en stadsförnyelse tas tillvara.

Yrkanden

Catharina Malmberg (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande ändringar, att understrykningen i texten under rubriken Buller ska tas bort. Samt att man under samma rubrik ändrar i tredje stycket enligt följande "Ansökan avser en produktion på 35 000 ton per år, vilket är en ökning med 5000 mot nuvarande tillstånd" resterande av den meningen stryks.

Janet Andersson (S) yrkar bifall till Catharina Malmbergs (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag med Catharina Malmbergs (M) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med detta.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att översända yttrande som sitt eget till Miljöprövningsdelegationen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Länsstyrelsen i Skåne (Dnr. 551 3991-2020)
Miljöprövningsdelegationen
205 15 MALMÖ

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

**Godkännande av överlåtelseatal avseende del
av Eslöv Skatan 10, Eslövs kommun**

14

KS.2019.0243

2022-06-30

Annika Lagerqvist

+4641362284

annika.lagerqvist@eslov.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av överlåtelseavtal avseende del av Skatan 10, Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

BioGaia Production AB och Eslövs kommun har tecknat ett optionsavtal avseende del av Skatan 10 i Eslöv. Ett förslag till köpeavtal avseende del av Skatan 10 har tagits fram.

Beslutsunderlag

Optionsavtal avseende del av Skatan 10

Förslag överlåtelseavtal del av Skatan 10

Beredning

Del av Skatan 10, i fortsättningen benämnd fastigheten, är idag planlagd för skoländamål. Kommunledningskontoret arbetar med en ny detaljplan för fastigheten med syfte att ändra markanvändningen till icke störande verksamhet. För planens genomförande krävs bland annat åtgärder på mark som i den nya planen planläggs för allmän plats. Detaljplanen har varit ute på granskning och nästa steg i planprocessen är tecknande av exploateringsavtal och antagande av detaljplanen. Exploateringsavtal kan endast tecknas när kommunen inte är markägare och därför sker försäljning av fastigheten innan beslut om antagande av detaljplanen och godkännande av exploateringsavtal. Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till överlåtelseavtal avseende del av Skatan 10.

Fastigheten omfattar cirka 5 545 kvadratmeter och köpeskillingen är 3 359 400 kronor. Köpeavtalet är villkorat av att detaljplan för ändrad markanvändning till icke störande verksamhet och tillhörande exploateringsavtal får laga kraft samt att erforderlig fastighetsbildning genomförs. Tillträde sker först när erforderlig fastighetsbildning vunnit laga kraft.

Om BioGaia Production AB inte påbörjar byggnationen inom 18 månader från tillträdet av fastigheten går köpet åter.

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2

Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

- Kommunstyrelsen godkänner överlåtelseavtal avseende del av Skatan 10, Eslövs kommun.

Beslutet skickas till
BioGaia Production AB

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

KÖPEAVTAL

Mellan Eslövs kommun genom dess kommunstyrelse (org.nr. 212000-1173), 241 80 Eslöv, nedan kallad Kommunen, och BioGaia Production AB (org.nr. 556591-9767), Vindelvägen 3, 241 38 Eslöv, nedan kallad Bolaget, har under nedan angivna förutsättningar träffats följande köpeavtal, nedan kallat Avtalet, avseende del av fastigheten Eslöv Skatan 10, Eslövs kommun.

Kommunen och Bolaget benämns nedan gemensamt som Parterna.

§ 1 Bakgrund

Mellan Parterna har ett optionsavtal tecknats avseende del av Skatan 10. Fastigheten är vid avtalstecknandet planlagd för skoländamål och får inte användas för industri. Ett planarbete för ändring av tillåten markanvändning från skoländamål till icke störande industri pågår.

§ 2 Överlåtelseobjekt och överlåtelseförklaring

På de villkor som framgår av Avtalet överlåter Kommunen härmed del av fastigheten Eslöv Skatan 10, nedan kallad Fastigheten, markerad på bilaga 2, till Bolaget.

§ 3 Köpeskillning

- 3.1 För Fastigheten ska Bolaget till Kommunen betala 3 359 400 (tremiljonertrehundrafemtio tusen fyrahundra) kronor, nedan kallad Köpeskillingen. Köpeskillingen har beräknats utifrån 550 (femhundrafemtio) kronor per kvadratmeter uppräknat med index (KPI med basår 1980) från tidpunkten för tecknande av optionsavtalet, den 11 november 2020, till och med juli 2022. Den slutliga arealen av Fastigheten kommer att beslutas vid lantmäteriförrättning. Om den slutliga arealen avviker med mer än 30 kvadratmeter från den beräknade arealen på 5 544 kvadratmeter ska Köpeskillingen justeras från första kvadratmetern med 550 kronor per kvadratmeter uppräknat med index (KPI med basår 1980) från den 11 november 2020, till och med juli 2022.
- 3.2 Vid tecknande av Avtalet ska Bolaget till Kommunen erlägga 336 000 kronor. Resterande del av Köpeskillingen erlägger Bolaget kontant fem arbetsdagar före

Tillträdesdagen enligt § 6.1 nedan. Vid sen betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

- 3.3 När Köpeskillingen till fullo erlagts ska Kommunen upprätta och överlämna köpebrev till Bolaget.
- 3.4 I Köpeskillingen ingår inga avgifter för Fastighetens anslutning till vatten och avlopp, el etcetera. Bolaget bekostar alla, för Fastigheten, tillkommande anslutningsavgifter.
- 3.5 Om köpet hävs enligt § 13 eller går åter enligt § 10.2 ska den erlagda handpenningen på 336 000 kronor, enligt § 3.2, tillfalla Kommunen som skadestånd. Om detta belopp inte täcker Kommunens skada har Kommunen rätt att kräva ytterligare skadestånd.

§ 4 Fastighetsbildning

- 4.1 Kommunen har ansökt om fastighetsbildning. Bolaget står för samtliga kostnader avseende förrättningen. Bolaget ansvarar för att informera lantmäteriet om överlåtelsen och komplettera inlämnad ansökan om förrättning med detta Avtal.
- 4.2 Kommunen medger att servitut för utfart till förmån för Fastigheten bildas inom ungefärligt område x i kartan i bilaga 4.2. Ersättning för upplåtelsen är 220 kr per kvadratmeter. Bolaget åtar sig att vidta de åtgärder som krävs på infarten för att den ska kunna användas för Bolagets verksamhet. Ombyggnad av infarten ska ske i samråd med Kommunen.

§ 5 Lagfartskostnader

Bolaget svarar för samtliga med detta köp förenade kostnader i samband med inskrivning och lagfart.

§ 6 Tillträde

- 6.1 Bolaget ska tillträda Fastigheten 14 dagar efter att ny detaljplan för ändrad markanvändning till icke störade industri fått laga kraft. Tillträde sker under förutsättning att Köpeskillingen enligt § 3 till fullo erlagts.
- 6.2 Samtliga utgifter för Fastigheten som belöper på och avser tiden före Tillträdesdagen betalas av Kommunen och för tiden därefter av Bolaget. Motsvarande gäller för inkomster för Fastigheten.
- 6.3 På Tillträdesdagen ska Kommunen upprätta likvidavräkning.

§ 7 Villkor för giltighet

- 7.1 Avtalet förutsätter för sin giltighet att kommunstyrelsen i Eslövs kommun godkänner avtalet genom beslut som får laga kraft.
- 7.2 Avtalet förutsätter för sin giltighet att detaljplan för Fastigheten avseende ändrad markanvändning till icke störande verksamhet och tillhörande exploateringsavtal får laga kraft.

- 7.3 Avtalet förutsätter för sin giltighet att fastighetsbildning i enlighet med ny detaljplan och detta avtal genomförs.
- 7.4 Avtalet är till alla delar förfallet utan rätt till någon form av ersättning eller skadestånd för någon av Parterna om villkor enligt §§ 7.1, 7.2 och 7.3 inte uppfylls.

§ 8 Kommunens garantier och områdets skick

- 8.1 I och med undertecknandet av Avtalet garanterar Kommunen att
- Kommunen är civilrättslig och lagfaren ägare till Fastigheten
 - Fastigheten inte besväras av några sökta eller beviljade inteckningar
 - det inte finns några förelägganden eller motsvarande från domstol eller myndighet beträffande Fastigheten och att Kommunen inte är part i någon domstolstvist rörande Fastigheten.
- 8.2 Fastigheten överläts i befintligt skick. Bolaget har informerats om sin plikt att undersöka Fastigheten. Bolaget har beretts tillfälle att med sakkunnig hjälp noggrant besiktiga Fastigheten. Kommunen har inte lämnat någon garanti eller utfästelse beträffande Fastigheten utöver vad som framgår ovan, vare sig explicit eller implicit, och Bolaget har inte förlitat sig på någon lämnad garanti eller utfästelse beträffande Fastigheten utöver vad som framgår av Avtalet. Parterna är överens om att Kommunen inte ska ha något miljömässigt ansvar av vilket slag det än må vara och att Bolaget inte har rätt att framställa anspråk mot Kommunen enligt 10 kapitlet Miljöbalken.
- 8.3 Fastigheten belastas inte av några andra rättigheter än de som anges i detta avtal och i utdrag ur fastighetsregistret över Eslöv Skatan 10, bilaga 8.3.
- 8.4 I västra gränsen av Fastigheten finns en kanalisation för koppar/fiberledningar tillhörande Skanova AB och i östra gränsen finns en dagvattenledning. Till den del kanalisationen/ledningarna ligger inom Fastigheten medger Bolaget att rättighet för ledningarna upplåts och att ingen ersättning betalas för upplåtelsen.

§ 9 Bolagets garantier

I och med undertecknandet av Avtalet garanterar Bolaget att:

- Bolaget och dess ställföreträdare har erforderlig befogenhet och behörighet att ingå detta avtal och att detta avtal och alla andra tillhörande förpliktelser som ingås av Bolaget, vid verkställandet av detsamma kommer att utgöra giltiga och bindande avtalsförpliktelser för Bolaget i enlighet med varje avtalsvillkor och bestämmelser
- Verkställandet av fullgörandet av Bolagets förpliktelser under detta avtal inte kommer att strida mot Bolagets bolagsordning eller något annat för Bolaget grundläggande dokument, eller andra styrande förhållanden
- Bolaget har erforderligt kapital för eller säkerställd extern finansiering för att kunna genomföra transaktionen enligt detta avtal
- Bolaget inte är medvetet om några omständigheter eller faktorer som berättigar Bolaget att framställa anspråk på grund av kontraktsbrott enligt detta avtal mot

Kommunen

§ 10 Byggnation

10.1 Bolaget ansvarar för och bekostar samtliga bygg- och anläggningsåtgärder inom Fastigheten. Bolaget står för samtliga grundläggningsåtgärder, masshantering och eventuell sanering. Bolaget ansvarar för och bekostar projektering och genomförande av återställande- och anslutningsarbeten som behöver göras på intilliggande fastigheter som en följd av Bolagets bygg- och anläggningsarbeten. För åtgärder utanför området ska projektering och återställande utföras i samråd med Kommunen.

10.2 Det åligger Bolaget att senast 18 månader efter Tillträdesdagen ha påbörjat byggnation av en produktionsanläggning för kosttillskott om minst 2 800 kvadratmeter byggnadsarea i enlighet med ny detaljplan. Om byggnation inte påbörjats inom 18 månader från Tillträdesdagen går köpet åter. Byggnationen anses påbörjad när hela byggnationens bottenplatta eller annan jämförbar grundläggning färdigställts. Om grundläggning görs efter resning av stommar anses byggnationen påbörjad när markarbeten utförts, plintar satts och stommen för hela byggnationen inom Fastigheten rests.

§ 11 Exploatering

Försäljning av Fastigheten sker med syfte att möjliggöra en expansion av Bolagets verksamhet. En förutsättning för att expansion ska kunna ske är att tillåten markanvändning ändras till icke störande industri. En exploatering av Fastigheten innebär att åtgärder måste vidtas inom allmän plats. Bolaget kommer i enlighet med Eslövs kommuns riktlinjer för exploateringsavtal vid kommunalt huvudmannaskap att åta sig att bekosta och utföra iordningställande av allmän plats som krävs för exploatering av Fastigheten.

§ 12 Nyttjanderätt

Fastigheten nyttjas idag som fotbollsplan för skola och föreningar. Bolaget upplåter en vederlagsfri nyttjanderätt till Kommunen avseende Fastigheten från och med dagen då Bolaget tillträtt Fastigheten och fram till markarbeten för Bolagets byggnation startar. Bolaget informerar Kommunen minst två månader innan markarbeten påbörjas.

§ 13 Hävning

Kommunen har rätt att häva detta avtal om Bolaget inte erlägger hela Köpeskillingen i enlighet med § 3.2.

§ 14 Överlåtelse av Fastigheten

Fastigheten får inte utan Kommunens skriftliga medgivande överlåtas innan byggnationen enligt § 10.2 färdigställts. Byggnationen ska anses färdigställd när slutbesked alternativt interimistiskt slutbesked meddelats.

§ 15 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknade av Parterna för att vara gällande.

§ 16 Tvist

Tvist hänförlig till detta avtal ska prövas och avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt

med Lunds tingsrätt som första instans.

Till avtalet hörande handlingar:

Bilaga 2 Karta över del av Skatan 10

Bilaga 4.2 Karta över servitutsområde

Bilaga 8.3 Utdrag ur fastighetsregistret avseende Skatan 10

Separat signatursida följer

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav Parterna tagit ett vardera.

Eslöv den
För Eslövs kommun

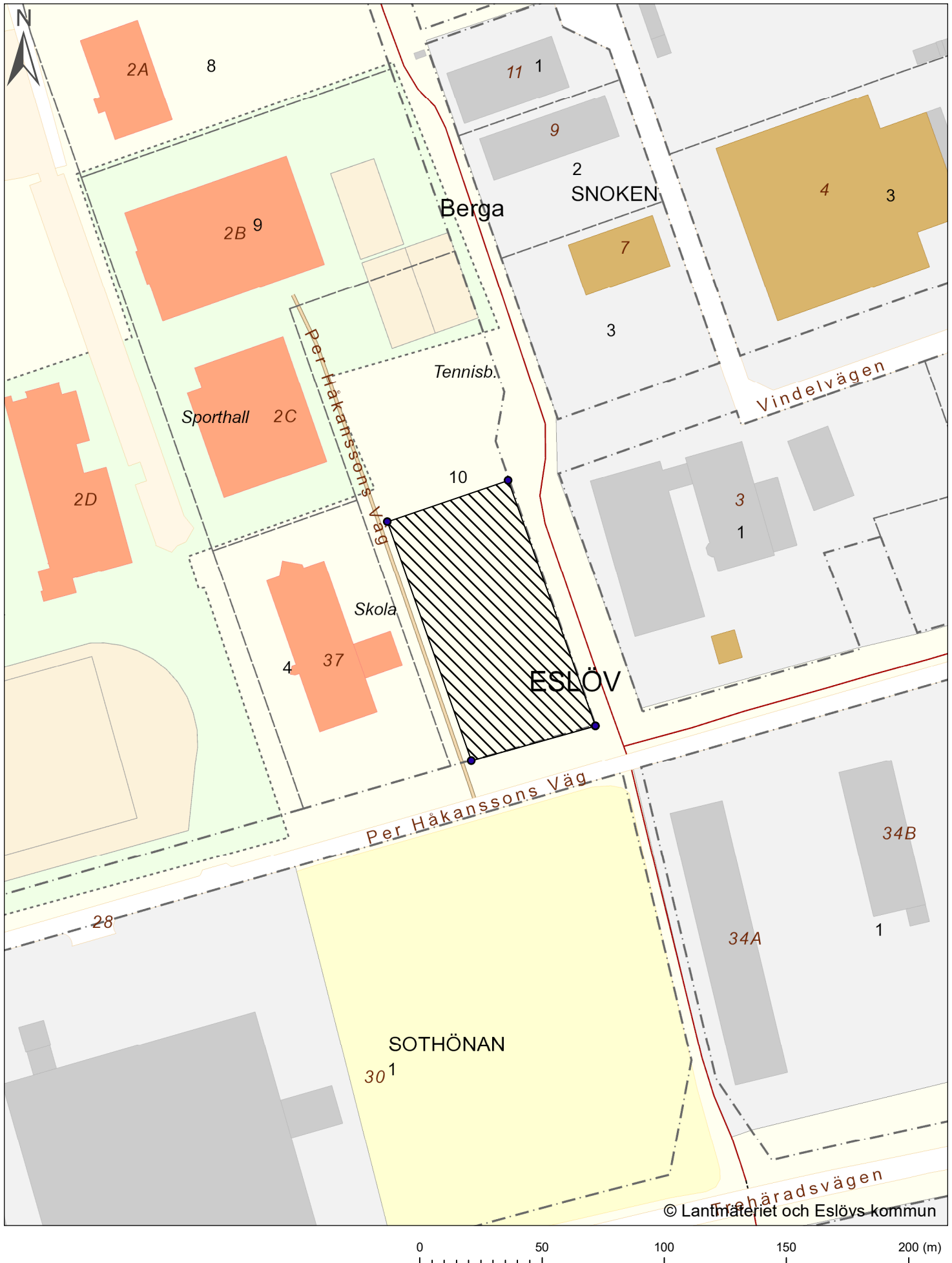
Ort: Datum:
För BioGaia Production AB

Säljarens underskrift bevittnas

Köparens underskrift bevittnas

Del av Skatan 10

398 (448)
2022-06-22

Fastighet

Beteckning	Senaste ändringen i allmänna delen	Aktualitetsdatum i inskrivningsdelen
Eslöv Skatan 10 Skåne län, M, 12 Nyckel: 121064393	2006-07-13	2022-08-18

Pågående förrättningsärenden

Status	Ärende
Lantmäteriförrättning pågår	M22726

Areal

Område	Totalareal	Därav landareal	Därav vattenareal
Totalt	1 3025 kvm	1 3025 kvm	

Läge, karta

Område	N, E (SWEREF 99 TM)		N, E (SWEREF 99 13 30)	
1	6189322.9	394959.7	6190541.0	138892.4

Lagfart

Ägare	Andel	Inskrivningsdag	Akt
212000-1173 Eslövs Kommun 241 80 Eslöv Köp: 1953-03-03 Lagfartsanmärkning: Anmärkning 82/2005	1/1	1953-04-01	53/187

Tidigare lagfarna ägare

Några tidigare lagfarna ägare är ej registrerade i fastighetsregistret.

Inteckningar, Avtalsrättigheter och Anteckningar

Fastigheten är gravationsfri.

Rättigheter

Ändamål	Rättsförhållande	Rättighetstyp	Datum	Akt
Starkström	Last	Ledningsrätt	2004-04-08	1285-1431.3
Vatten-och avlopp	Last	Ledningsrätt	2004-04-08	1285-1431.4
Starkström	Last	Ledningsrätt	2006-07-13	1285-1467.1

Ändamål	Rättsförhållande	Rättighetstyp	Datum	Akt
Optokabel	Last	Ledningsrätt	2006-07-13	1285-1467.3

Planer, bestämmelser och fornlämningar

Planer	Datum	Akt
Detaljplan: Eslöv 52:14 m fl	1999-09-27	1285-P99/186
	Laga kraft: 1999-11-02	
	Genomf. start: 1999-11-03	
	Genomf. slut: 2013-12-31	

Taxeringsuppgifter

Taxeringsenhet		Taxeringsår
Industrienhet, övrig mark (gatu- och parkmark), taxeringsvärde 0 kr (498) 702204-6		2019
Omfattar hel registerfastighet.		
Industritillbehör: Industritillbehör saknas		
Taxeringsvärde		
0		
Taxerad ägare	Andel	Juridisk form
Eslövs Kommun	1/1	Primärkommuner,
241 80 Eslöv		borgerliga

Åtgärd

Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Avstyckning, Ledningsåtgärd	2004-04-08	1285-1431
Ledningsåtgärd	2006-07-13	1285-1467

Ursprung

Eslöv Eslöv 54:2

Myndighetsadresser

Fastighetsbildning

www.lantmateriet.se/hittakontor

Fastighetsinskrivning

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning
761 80 Norrtälje

Telefon

0771-63 63 63

Lägesbild nyanlända och integration 2022

15

KS.2022.0356

2022-08-12
Annie Niubó
+4641362036
annie.niubo@eslov.se

Kommunstyrelsen

Lägesbild nyanlända och integration 2022

Ärendebeskrivning

Den första årliga lägesrapporteringen om arbetet med mottagande av nyanlända och integrationsinsatser påbörjades år 2020 och föregicks av kvartalsvisa redovisningar i kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Efter beslut i kommunstyrelsen år 2021 kompletteras den årliga rapporteringen även med halvårsrapport. Den första rapporten för år 2022 har nu sammanställts och den ger information om statistik på antalet nyanlända, deras resultat i SFI och antal som påbörjat studier eller arbete efter Arbetsförmedlingens. Redovisningen av statistik kompletteras avslutningsvis med en lägesbild från kommunala verksamheter och idéburen sektor.

Statistik är ett viktigt underlag för politiska samtal och beslut och kan visa på viktiga förändringar och mönster över tid eller förhållanden mellan och inom grupper. Första lägesbilden för 2022 ger en översikt över hur mottagandet ser ut, samt hur de nyanlända sedan tar sig vidare i sitt nya liv. Den ger också en indikation över hur mottagandet kan se ut närmsta framtiden.

Beslutsunderlag

Lägesbild 1, nyanlända och integration 2022
Kartläggning nyanlända kvinnor och arbetsmarknaden

Beredning

Lägesrapporten baserar sig på statistik från den kommungemensamma databasen Kolada, SCB och Migrationsverket. För information om det lokala arbetet med mottagande har intervjuer genomförts med tjänstepersoner inom kommunen: bostadssamordnare, handläggare, integrationspedagog, fritidsstrateg och biträdande rektor SFI. Intervjuer har också genomförts med samordnare vid Arbetsförmedlingen. En uppmaning till idéburen sektor har sänds ut både via den kommunala dialogportalen och via e-post med frågor om hur de har upplevt arbetet med nyanlända och förslag till förbättringar. De svar som inkommit har gett information och delar utgör den avslutande delen av lägesbilden.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen godkänner Lägesbild 1, nyanlända och integration 2022.

Beslutet skickas till

Vård- och omsorgsnämnden
Barn- och familjenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Eslövs folkhögskola
Svenska kyrkan Eslöv
Studiefrämjandet Skåne Blekinge, kontor Eslöv
ABF MittSkåne, kontor Eslöv
Sensus studieförbund Malmö, Sofia Rydberg
MIXAT

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef, tillväxtavdelningen

LÄGESBILD NYANLÄNDA OCH INTEGRATION 2022

Denna rapport ger en lägesbild från det första halvårets arbete med integration samt senaste statistiken som rör mottagande av nyanlända i kommunen.

Innehållsförteckning

Kommunens ansvar för mottagande.....	3
Nyanländ som begrepp.....	3
Omvärldsbevakning	3
Rysslands invasion av Ukraina och massflyktsdirektivet	3
Lättade restriktioner under pandemin	4
Den nya migrationslagstiftningen	4
Statistik och helhetsbild.....	5
Ett ökat mottagande?	5
Mottagandet i siffror	6
Nyanlända med boende i Eslövs kommun	7
Åldersuppdelning bland nyanlända.....	8
Etableringsinsatser för nyanlända	8
Utbildning och inträdet på arbetsmarknaden.....	10
Svenska för invandrare (SFI)	10
Efter etableringstiden	11
Det lokala arbetet	13
Individanpassat stöd vid direkt ankomst.....	13
Krisberedskap.....	13
Projekt för nyanländas lärande.....	13
I varje flicka bor en Pippi.....	14
Kompetensråd	14
Studieförbunden	14
Svenska kyrkan	14
Stöd till asylsökande	14

Kommunens ansvar för mottagande

Varje kommun har en rad ansvarspunkter när det gäller mottagande och integration av nyanlända. Ansvaret är fördelat mellan staten, kommuner, regioner och myndigheter. Eslöv liksom alla andra kommuner i Sverige har ansvar att:

- ta emot nyanlända för bosättning, utifrån kommun-tal och årsplanering,
- ta emot nyanlända som ordnar bosättning på egen hand,
- ta emot och att ordna boende för ensamkommande barn,
- erbjuda undervisning i Svenska för invandrare (SFI) samhällsorientering och annan vuxenutbildning samt skola, förskola, och andra insatser för barn och ungdomar,
- efter ansökan betala ut försörjningsstöd för de som inte har rätt till etableringsprogrammet.

Källa: [MILSA 2.0. 2019](#). Kartläggning av nyanländas hälsa, levnadsvanor, sociala relationer, arbetsmarknad och boendemiljö efter etableringen.

Nyanländ som begrepp

Enligt Migrationsverket är en nyanländ person någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd inom bosättningslagen. Enligt denna definition definieras en person som nyanländ under tiden som den personen omfattas av lagen om etableringsinsatser. Nyanlända inkluderar även personer som kommer direkt från flyktingläger som kvotflyktingar genom UNHCR. Det inkluderar också personer som kommer till Sverige genom anhöriginvandring. Utöver detta tar kommunerna även emot ensamkommande barn men eftersom de är under 18 år innefattas de inte av etableringsinsatserna.

Omvärldsbevakning

Denna omvärldsbevakning syftar till att sammanfatta förändringar som har skett under första halvåret som är relevanta för Eslövs kommuns mottagande av nyanlända samt integrationsarbete. Omvärldsbevakningen täcker inte allt som har skett i år på internationell och nationell nivå utan syftar till att ta fram relevanta aspekter som påverkar eller kan komma att påverka kommunens arbete.

Rysslands invasion av Ukraina och massflyktsdirektivet

I februari påbörjade Ryssland invasionen av Ukraina och den 4 mars aktiverade Förenta Nationerna (FN) det så kallade massflyktsdirektivet. Direktivet innebär att personer som flyr Ukraina har status som skyddsbehövande med rätt till tidsbegränsade uppehållstillstånd i EU-

länder. Enligt Migrationsverket har en person som har fått uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet rätt att få hjälp med kost och logi, rätt att arbeta, rätt att söka grundläggande vård, rätt till skolgång för barn och visst ekonomiskt bistånd (migrationsverket.se).

I juni beslutade Sveriges riksdag och regering om förändrad lagstiftning för en jämnare fördelning av skyddsbehövande. Tidigare var det Migrationsverket som upphandlade bostäder för skyddssökande när de ordinarie platserna inte räcker till. Med den nya lagstiftningen ska boendeplatser tas fram enligt en fördelningsnyckel för en jämnare fördelning av mottagandet mellan kommunerna. Fördelningstalen på kommunnivå tar bland annat hänsyn till kommunens befolkningsstorlek och antal asylsökande som bor i kommunen.

Migrationsverket har fortfarande huvudansvaret för mottagandet av skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Nytt är kommunernas ansvar att ta fram boendeplatser och ansvara för driften av boendena. Kommuner får ersättning för kostnaderna, bland annat utifrån antalet personer som kommer och utifrån hur lång vistelsen blir. Ersättningen omfattar också ensamkommande barn som fyllt 18 år.

Lättade restriktioner under pandemin

Mottagandet av kvotflyktingar och anvisade flyktingar fördröjdes i flera fall åren 2020 och 2021 till följd av pandemin. Detta innebär att en del personer som skulle anvisats det enda året istället kom året efter. Nu är anvisningarna och mottagandet av vidarebosatta (kvotflyktingar) i bättre fas och de fördröjningar som sker beror inte på pandemin utan i vissa fall på praktiska problem såsom utresetillstånd.

Den nya migrationslagstiftningen

En ny migrationslagstiftning trädde i kraft den 20 juli 2021 vilket innebär ändrade regler i den så kallade utlänningslagen. Den nya lagen ersätter den tillfälliga och är mer omfattande och påverkar nästan alla som ansöker om uppehållstillstånd i Sverige, även de som skickade in ansökan innan den 20 juli. Tidsbegränsade uppehållstillstånd är nu grundprincipen för alla sökande förutom vidarebosatta som kommer till Sverige som kvotflyktingar via Förenta Nationernas (FN) flyktingorgan UNHCR. Kvotflyktingar har möjlighet att få permanent uppehållstillstånd vid första ansökningstillfället och besluten är då permanenta.

Statistik och helhetsbild

I denna lägesbild presenteras av senaste statistiken över antalet nyanlända, resultat i SFI och efter Arbetsförmedlingens etableringsinsatser.

Redovisningen av statistik kompletteras avslutningsvis med en lägesbild från kommunala verksamheter och idéburen sektor. Statistik är ett viktigt underlag för politiska samtal och beslut och kan visa på viktiga förändringar och mönster över tid eller förhållanden mellan och inom grupper. Statistik över integrationen i Eslövs kommun kan ge en bra översikt över hur mottagandet ser ut samt hur de nyanlända sedan tar sig vidare i sitt nya liv i Sverige.

Det är viktigt att poängtera statistikens begränsningar och även denna lägesrapports begränsning att förklara/redovisa integration som är en komplex samhällsprocess. Integration är en tvåvägsprocess där även majoritetssamhället behöver anpassa service, bemötande och beslut utifrån nya målgruppers behov. Lägesbilden ska inte ses som heltäckande utan baserar sig på ett urval. För att komplettera statistiken har berörda verksamheter och idéburen sektor välkomnats att ge sin aktuella bild av arbete med och för nyanlända.

I 2021 års lägesbild uppmärksammades pandemin och införandet av digital undervisning på SFI som en viktig förklaring till generellt sämre kursresultat för nyanlända. Detta förklarades med att målgruppen har begränsad tillgång till digitala verktyg. Vidare lyftes det att nyanlända med akademisk bakgrund har lättare att fångas upp av Arbetsförmedlingens insatser än analfabeter. Lägesbilden visade att det i alla kategorier var svårare för nyanlända kvinnor att tillträda arbetsmarknaden.

Svårigheter för nyanlända kvinnor att nå arbetsmarknaden lyftes även i 2020 års lägesbild. Mot bakgrund av detta slöts ett idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP) med Rädda Barnen och möjlighet gavs att undersöka faktorerna bakom. Arbetet pågick inom ramen för utvecklingsinsatsen Kompetensområde Eslöv, finansierat av Länsstyrelsen Skåne. Undersökningen innebar att nyanlända kvinnor fick berätta om de egna svårigheterna och möjligheterna att nå arbete eller studier. Rapporten blev färdigställd i början av år 2022 och bifogas denna lägesbild.

Ett ökat mottagande?

Sedan flyktingvågen 2015 och fram till 2017 har antalet personer som kommunen tagit emot minskat varje år. I år spås ett ökat mottagande då

anvisningar sker både utifrån ordinarie kommunal och anvisningar enligt massflyktsdirektivet. Årets kommunal beslutad av Länsstyrelsen är 26 personer och hittills har kommunen tagit emot 14 av dessa. Två av de anvisade är ensamkommande barn. Migrationsverkets fördelningstal är 82 och det gäller skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet för år 2022. I skrivande stund har två ensamkommande barn från Ukraina kommit. Ytterligare åtta personer förväntas anlända till kommunen under augusti efter aktualiserad anvisning från Migrationsverket.

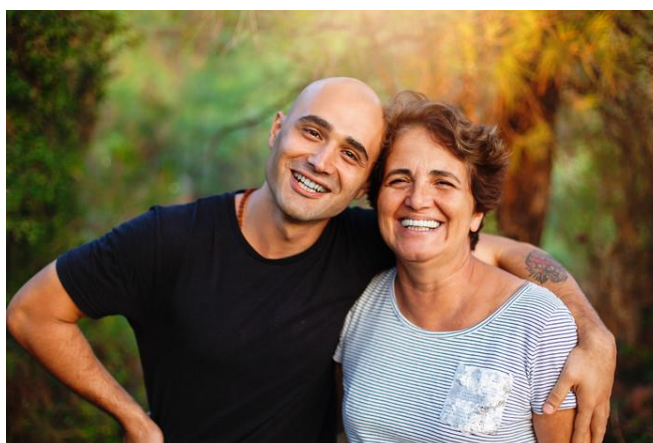
I tabellerna nedan redovisas inte de mottagna ensamkommande barnen och det beror sannolikt på att rapportering till den officiella insamlingen till statistiska centralbyrån (SCB) släpar efter.

Mottagandet i siffror

Statistik 1. Antalet personer som Eslövs kommun tagit emot under åren 2016-2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Totalt</i>	211	229	164	115	59	43	14
<i>varav män</i>	132	143	90	62	23	21	7
<i>varav kvinnor</i>	79	86	74	53	36	22	7
<i>varav EKB</i>	42	55	20	11	6	2	-

Källa: Migrationsverket, [Kommunal och mottagande](#) samt [Kommunmottagna enligt ersättningsförordningen 2022](#), hämtad 2022-08-10

Nyanlända med boende i Eslövs kommun

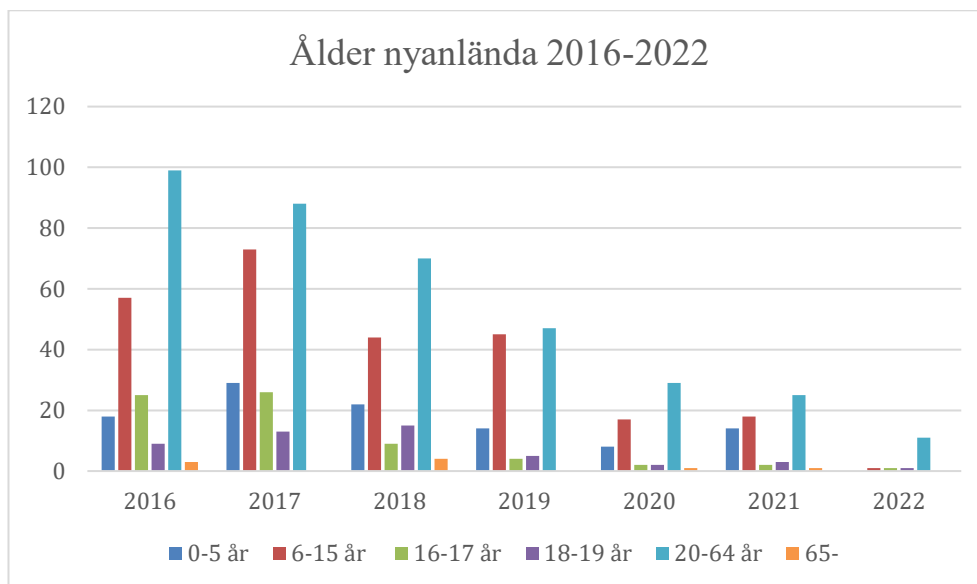
Statistik 2. Nyanländas olika vistelseform i Eslövs kommun 2016-2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt	211	229	164	115	59	63	14
<i>Kvinnor</i>						31	7
<i>Män</i>						32	7
<i>Barn under 18 år</i>						37	5
Migrationsverkets	87	113	40	30	13	9	2
anläggningsboende (ABO)							
varav ensamkommande barn	37	51	10	5	2	2	-
(EKB)							
Eget boende (EBO)	72	32	19	18	8	7	2
varav ensamkommande barn	5		5	6	2	0	-
(EKB)							
Vidarebosatta	-	31	17	9	5	21	6
(kvotflyktingar)							
varav ensamkommande barn	-	-	-	-	-	-	-
(EKB)							
Övrigt	2	3	5	1	7	0	0
varav ensamkommande barn	-	1	5	-	2	0	-
(EKB)							
Anhöriga	50	50	83	57	26	26	4
varav ensamkommande barn	-	-	-	-	-	-	-
(EKB)							

Källa: Migrationsverket, [Kommunmottagna enligt ersättningsförordningen 2022](#), hämtad 2022-08-10

Åldersuppdelning bland nyanlända

Statistik 3. Ålder på mottagna i Eslövs kommun 2016-2021.

Källa: Migrationsverket, [Kommunmottagna enligt ersättningsförordningen 2022](#), hämtad 2022-08-10

Hittills under 2022 har de flesta som kommit varit i åldern 20-64 år. Mot bakgrund av mottagande tidigare år, kan vi förvänta oss en ökning av mottagande av barn i åldrarna 0-15 år.

Etableringsinsatser för nyanlända

Alla nyanlända som kommer till Sverige har möjlighet att delta i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, en integrationsinsats som pågår i sammanlagt 24 månader. Som nyanländ i Sverige sker inskrivning i etableringsprogrammet när ens svenska personnummer är skapat. Programmet ser olika ut beroende på utbildning, arbetslivserfarenhet och intressen där några exempel på aktiviteter i etableringsprogrammet är svenska för invandrare (SFI), samhällsorienterande utbildning och stöd vid jobbsökan.

Statistik 4. Antalet inskrivna i etableringsuppdraget under året..

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Antal totalt</i>	172	253	290	272	182	127
<i>Antal kvinnor</i>	82	117	142	145	119	86
<i>Antal män</i>	90	136	148	127	63	41

Källa: [Kolada](#) som baserar sig på registerdata från SCB

Statistiken i tabellen visar hur många personer som var inskrivna i etableringsprogrammet hos Arbetsförmedlingen i Eslövs kommun. Eftersom etableringsprogrammet kan pågå under 2-3 års tid finns samma personer inskrivna i statistiken under flera år. Statistiken visar alltså inte enbart nya inskrivna utan inkluderar alla som är inskrivna under respektive år. Under 2020 var det betydligt färre personer som var inskrivna i etableringen jämfört med året innan. Under år 2021 ser vi att minskningen har fortsatt.

Statistik 5. Nyanländas utbildningsbakgrund

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inskrivna som saknar formell grundläggande utbildning, andel (%)							
Kvinnor			15	20	23	29	-
Män			8	6	19	22	-
Inskrivna med högst förgymnasial utbildning, andel (%)							
Kvinnor	57	47	46	44	43	37	-
Män	47	44	45	50	48	39	-
Inskrivna med gymnasial utbildning, andel (%)							
Kvinnor	30	27	23	20	21	21	-
Män	24	24	24	17	14	17	-
Inskrivna med eftergymnasial utbildning längre än 2 år, andel (%)							
Kvinnor	12	16	16	16	13	13	-
Män	29	29	24	27	19	22	-

Källa: [Kolada](#) som baserar sig på registerdata från SCB.

Personer som saknar formell grundläggande utbildning och är inskrivna i etableringsprogrammet har ökat med 5,4 procent sedan förra året. 38 procent av alla inskrivna har högst förgymnasial utbildning vilket är en minskning från föregående år, det indikerar ett trendbrott då siffrorna legat stadigt oförändrat under flera år.

Utbildning och inträdet på arbetsmarknaden

Svenska för invandrare (SFI)

Över 300 elever studerar vid SFI och under de perioder som redovisas nedan är det möjligt att klara av fler än en kurs. Detta förklarar varför antalet kursdeltagare överstiger antalet elever. Antalet kvinnor som studerar grundläggande kurs är större än antalet män, vilket kan bero på att män har haft fler möjligheter att lära sig läsa och skriva i hemlandet. Kvinnor har trots det fler godkända betyg i SFI än vad männen har.

En överenskommelse med Eslövs folkhögskola har medfört att flera elever läser vissa kurser på folkhögskolan. Antal elever och kursdeltagare på Eslövs folkhögskola redovisas inte i denna lägesbild. Eslövs kommun köper även platser på Eslövs folkhögskolas kvällsundervisning i SFI vilket möter upp behov hos dem som arbetar, studerar eller är föräldralediga på dagtid.

Det sedan flera år lyckade konceptet med SFI på Familjens hus riktat till föräldralediga har fortsatt även under år 2022. Denna insats kommer att kompletteras med information och undervisning på ordinarie SFI till målgruppen som väntar barn och studerar vid SFI. Syftet är att uppmärksamma de som snart blir föräldralediga om möjligheten att besöka Familjens hus och fortsätta träna svenska språket. Ett samarbete pågår också med föreningen MIXAT som uppger de har gett studiestöd till 11 personer från SFI samt även förberett en grupp av föräldrar för att de ska kunna medverka i SFI på Familjens hus.

	Augusti 2020	Augusti 2021
	till och med augusti 2021	till och med augusti 2022
Antal SFI-elever		
Totalt	363	314
Kvinnor	239	213
Män	124	101
Kursdeltagare inom SFI		
Totalt	704	595
Godkända betyg SFI		
Totalt	175	139
Kvinnor	126	106
Män	49	33

Källa: Vuxenutbildningen, Eslövs kommun 2022-08-12

Efter etableringstiden

Statistik 6. Andel som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Börjat arbeta, andel (%)						
<i>Kvinnor</i>	6	7	28	13	9	12
<i>Män</i>	24	31	40	24	27	8
Börjat studera, andel (%)						
<i>Kvinnor</i>	6	11	9	5	4	2
<i>Män</i>	8	3	3	1	0	4

Källa: [Kolada](#) som baserar sig på registerdata från SCB

I 2021 års statistik visar att det är i snitt 13 procent som lämnat etableringsprogrammet och som efter 90 dagar studerar eller arbetar. Av de som har tagit sig vidare i studier eller arbete är det betydligt fler som börjat arbeta då enbart i snitt är tre procent har påbörjat studier. Vidare råder det en skillnad i andel kvinnor och män som lämnat etableringen för studier eller arbete då 14 procent kvinnor och 12 procent män har sysselsättning 90 dagar efter avslutat etableringsprogram.

För gruppen män har andelen minskat sedan 2020 och i gruppen kvinnor har andelen istället ökat till viss del under samma period. Genomgående sedan flera år tillbaka har varit att nyanlända män etablerar sig på arbetsmarknaden i högre grad än kvinnor, men år 2021 innebär ett trendbrott och siffrorna visar på en kraftig minskning för männen.

Statistik 7. Andel som lämnat etableringsuppdraget och som deltar i arbetsmarknadspolitiskt program efter 90 dagar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Andel (%) kvinnor	61	59	35	62	81	80
Andel (%) män	64	58	42	67	64	80

Källa: [Kolada](#) som baserar sig på registerdata från SCB

Sedan 2018 har det skett en ökning bland både män och kvinnor i andel som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program tre månader efter etableringsprogrammet. År 2021 var det i snitt 80 procent av både män och kvinnor som avslutat etableringsprogrammet som var inskrivna i ett program.

Statistik 8. Andel öppet arbetslösa ålder 18-24 år

	Okt. 2020	Okt. 2021	Juni 2021	Juni 2022
Andel (%) kvinnor	7	4	5	4
Andel (%) män	8	5	6	6
Andel (%) utrikes födda kvinnor	15	5	12	6
Andel (%) utrikes födda män	16	9	9	8

Källa [Arbetsförmedlingen](#)

Andel öppet arbetslösa avser personer som aktivt söker jobb och som omgående kan börja arbeta. Statistiken ovan visar att arbetslösheten bland unga generellt i Eslövs kommun har minskat med flera procentenheter sedan förra året. Arbetslösheten bland personer som aktivt söker jobb är högre hos män än hos kvinnor. Arbetslösheten är också högre bland personer som är utrikes födda.

Kategorin öppet arbetslösa innefattar inte personer som deltar i olika program hos Arbetsförmedlingen, exempelvis etableringsprogrammet eller ett arbetsmarknadspolitiskt program. Inkluderas även dessa personer var andelen inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen med utländsk bakgrund 22 procent i oktober 2021 och 21 procent juni 2022.

Det lokala arbetet

Individanpassat stöd vid direkt ankomst

I augusti 2021 påbörjade Vård och Omsorgs nya integrationspedagog sitt arbete med att ge nyanlända stöd vid direkt ankomst till kommunen. Integrationspedagogen hjälper till med folkbokföringsfrågor, registrering hos Försäkringskassan och andra svenska myndigheter samt initierar kontakt med sjukvården. Arbetet handlar också om att ge fortsatt stöd och hjälp vid behov gällande introduktion till samhället, motivera samt att se barnen och deras behov.

Krisberedskap

Beredskapen för ett ökat mottagande av nyanlända har sedan början av året organiserats av en särskild krisorganisation, med styrgrupp, krisstab och arbetsgrupper kopplat till boende, skola och civilsamhälle. Boendeplatser har tagits fram och en kontinuerlig dialog har förts med Migrationsverket och Länsstyrelsen Skåne för att ha bästa möjliga beredskap. Vidare har civilsamhället och idéburen sektor bjudits in till informationsträffar och en särskild grupp i den kommunala dialogportalen har skapats för dialog och informationsdelning kopplat till stöd för enskilda och familjer som flytt från Ukraina. Särskilt informationsmöte har också hållits för studieförbund som har verksamhet i kommunen.

Inför aktualiserade anvisningar från Migrationsverket skickas vanligtvis underlag som berättar behov hos målgruppen som ska komma. Dessa underlag är vanligtvis goda och en planering för olika behov, om det rör bostadsanpassning, sjukvård eller familjerelationer kan förberedas. För målgruppen skyddsbehövande enligt massflyktsdirektiven, brister dessa underlag genomgående vilket äventyrar den goda planeringen som behövs.

Projekt för nyanländas lärande

Barn och Utbildning har med finansiellt stöd från Skolverket under år 2021 och 2022 bedrivit en utvecklingsinsats för att förbättra nyanländas lärande. En särskild metodutvecklare har haft dialog både med berörda verksamheter och målgruppen för att ta fram förslag på hur studieresultat och arbetsinträde kan ökas hos målgruppen. Metodutvecklaren har bland annat konstaterat att för att nå en ökad måluppfyllelse behövs ett helhetsgrepp som rör både utbildning, arbete, hälsa, sociala kontakter och samverkan.

I varje flicka bor en Pippi

Rädda Barnen har i endast två svenska kommuner bedrivit det internationella projektet Pippi of Today. Arbetet syftar till att stärka flickor med migrationsbakgrund och i Eslövs kommun har tjejer fått vara med och skapa trygga rum för umgänge och aktivitet. Arbetet har skett i nära samarbete med Kultur och Fritid, Fritidsbanken och arbetet kan med stöd av Länsstyrelsen Skåne även fortsätta under perioden 2022-2023.

Kompetensråd

I nära samarbete med företag i Eslövs kommun och med stöd av plan för förbättrat företagsklimat genomförs regelbundet särskilda kompetensråd. Syftet är att i verksamhetsöverskridande forum lyssna till företagets behov av kompetenser och snabbare kunna anpassa insatser för att kunna presentera personer som är aktuella för insatser i kommunen för lediga arbetstillfällen. I kompetensråden deltar förutom företagen de kommunala verksamheterna som ansvarar för tillväxt, arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Studieförbunden

ABF och Studieförbundet rapporterar om kursverksamheten som erbjuds målgruppen nyanlända och att den fungerar väl. Förbunden erbjuder bland annat studiecirkel i svenska och demokrati. Studieförbundet har dessutom slutit ett idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP) med Vård och Omsorg gällande kurser i mobil- och datorkunskap.

Svenska kyrkan

Vård och Omsorg och boendegruppen har ett väl fungerande samarbete med Svenska kyrkan när det gäller stöd till nyanlända vid direkt ankomst. Förutom att Svenska kyrkan erbjuder aktiviteter såsom café, utflykter och stöd tillhandahåller de leksaker och kläder om det finns behov.

Stöd till asylsökande

De nyanlända som inte blivit kommunanvisade kan bo i kommunen via Migrationsverkets anordnade boenden, så kallade anläggningsboenden (ABO) eller ordnar man boende själv. Målgruppen erbjuds stöd via tidiga insatser för asylsökanden (TIA) som samordnas av idéburen sektor med stöd från Länsstyrelsen Skåne. I Eslövs kommun uppbär föreningen MIXAT finansiellt stöd från Länsstyrelsen Skåne till arbetet med asylsökande, föreningen har även bidrag från kommunen. Föreningen rapporterar om verksamhet som rör språkstudier, pratkamrater och hjälp till fritidsaktiviteter.

”Jag vill kämpa, men kan inte själv”

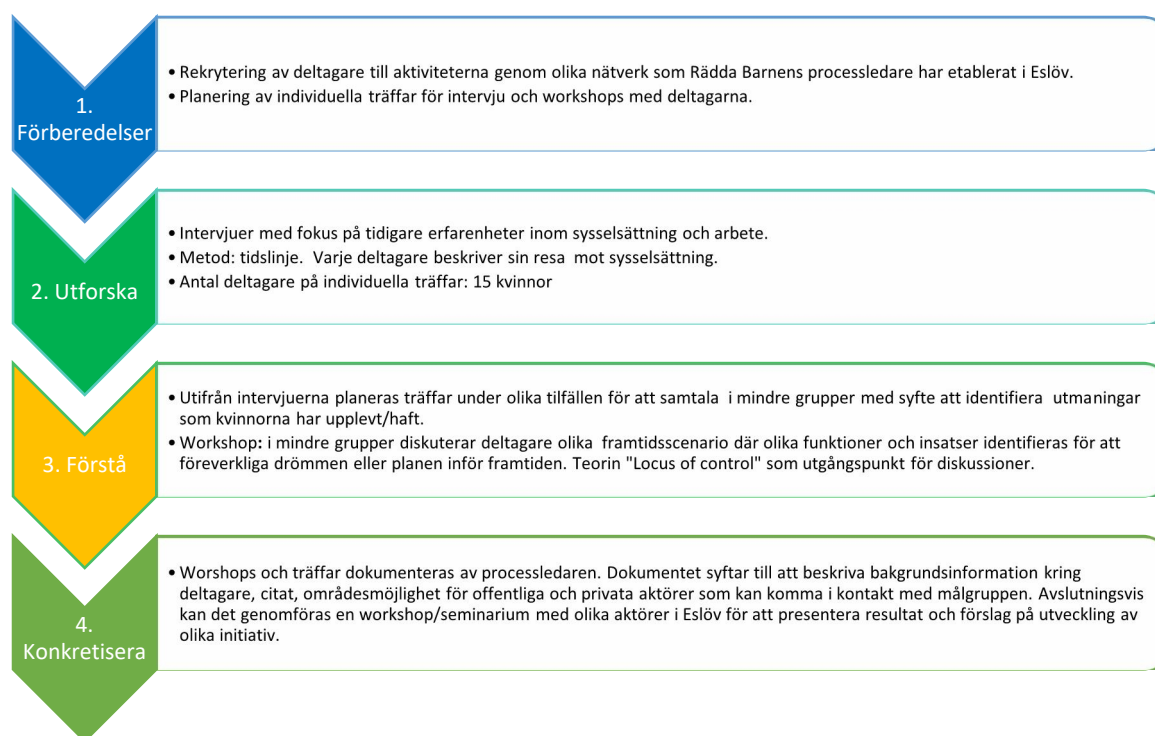
Kartläggning utifrån intervjuer med kvinnor med erfarenhet av migration om deras väg till arbete

Utförd och sammanställd av: Charlotta Andersson från Rädda Barnen (2021)

Om kartläggningen

Ur den årliga lägesrapporten från 2020 om integration av nyanlända i Eslöv, pekar kommunen på att det finns könsskillnader i etableringen. Kvinnor klarar fler kurser på SFI än män. Ändå är det färre kvinnor än män som kommer ut i arbete efter etableringsprogrammet. Under Kompetensområde Eslöv har Rädda Barnen genom IOP med kommunen och Eslövs folkhögskola genomfört en kartläggning med målet att identifiera trösklarna som finns för nyanlända kvinnor att komma ut i sysselsättning, utifrån kvinnornas perspektiv. Förväntade effekter av och efter kartläggningen innefattar mer lyhörda arbetssätt eller insatser för att möta kvinnornas behov för att ta sig ut i arbete eller studier.

Upplägget för Rädda Barnens kartläggning illustreras i bilden nedan:

Metod

Vi genomförde djupintervjuer med 15 kvinnor. Tolk användes vid ungefär hälften av tillfällena (alla kvinnorna fick frågan om de ville ha tolk). Två fokusgrupper/workshops genomfördes, uppdelade efter språkgrupp. I den ena deltog sex kvinnor med arabiska som modersmål och i den andra deltog fem kvinnor med dari som modersmål. Vi hade tolk vid båda tillfällena.

Som utgångspunkt har vi använt teorin och metoden *locus of control*. Locus of control är en teori inom psykologi och sociologi som handlar om var en upplever att kontrollen för det som händer i ens liv ligger. Har man ett starkt externt locus of control tenderar man till exempel att tro att ödet styr vad som händer i ens liv, medan en person med ett starkt internt locus of control anser att hon själv styr sitt liv med hjälp av olika val och riktade insatser. Kvinnorna utförde ett självskattningstest som mätte locus of control och diskuterade sedan resultaten i grupp. Detta gav kvinnorna möjlighet att reflektera över synen på sin livssituation och även ge oss en bild över var de främst tycker ansvaret för deras väg till arbete ligger, hos dem själva eller hos någon annan.

Målgrupp

Alla kvinnorna hade genomgått etableringsprogrammet på Arbetsförmedlingen. Kvinnorna var mellan 29-57 år gamla, och hade levt 1-10 år i Sverige. 5 av 15 kvinnor var ensamstående. Alla hade barn. En av kvinnorna arbetade, medan resten studerade eller var arbetssökande.

Sammanställning av intervjuer och workshops

Generellt sett hade kvinnorna höga poäng på internt locus of control vilket indikerar att de ser sig själva som i kontroll av och ansvariga för sina liv. Kvinnorna betonade ofta vikten av eget ansvar och av att kämpa, vilket även går hand i hand med deras resultat. Kvinnornas intervjusvar och diskussioner inom alla områden såsom språk, arbete, studier och integration visade att de har en stark vilja och motivation. Sammanställning och analys av deras svar visar vidare att det finns flera aspekter i kvinnornas väg mot arbete som förhindrar eller fördröjer deras mål.

Vi måste planera och veta hur vi ska nå vårt mål, fråga om vilken utbildning vi behöver, kämpa för att nå kraven (kvinna 29 år).

**SPRÅK
OCH
STUDIER**

“Först kommer språket, sen kommer jobb” (kvinna, 31 år)

Det kommer allt fler kvinnor till Eslöv och generellt sett har det varit kvinnor med låg utbildningsbakgrund (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020). Om man saknar tidigare studievana kan det vara utmanande med SFI-studier, och detta är något kvinnorna som intervjuats också själva nämnde.

Något som lyftes från flera av kvinnorna var de långa väntetiderna på SFI. Vissa hade väntat sju till åtta månader, någon till och med längre. En anledning kan vara att det är långa väntetider för folkbokföring hos Skatteverket. Utan ett svenskt personnummer kan kvinnorna inte börja studera på SFI (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020).

Flera kvinnor berättade även att de blev tvungna att avbryta SFI mot deras önskemål. En kvinna berättade att hon blev ombedd att avsluta SFI-studier på grund av hög frånvaro eftersom hon vårdade sitt allvarligt sjuka barn. En annan kvinna hade liknande situation när hon blev allvarligt sjuk. En kvinna fick sluta för att SFI-timmarna tagit slut, och blev instruerad att söka arbete i sex månader istället. Kvinnan känner sig inte stark nog i svenska språket för att kunna söka arbete. En kvinna fick avbryta SFI på grund av att hon skulle in på nytt program på Arbetsförmedlingen. *Jag skulle inte få ersättning om jag sa nej till stöd och matchning så därför var jag tvungen att avbryta mina studier på SFI. Men hittills har stöd och matchning inte hjälpt mig hitta jobb* (kvinna, 50 år). Samtliga kvinnor uttryckte att det skulle varit bättre att fortsätta på SFI då de fortfarande inte behärskar svenska språket helt.

När det är paus tappar man mycket, som nu att jag måste vänta på SFI igen. Jag har glömt mycket svenska och tappar motivation hemma (kvinna 31 år).

Jag är alltid hemma och även när jag går ut kan jag inte prata. Jag kan inte kommunicera så därför stannar hemma mycket. Jag promenerar och går hem (kvinna 57 år).

Många sa att de behöver träna språket och att praktik och jobb skulle hjälpa dem med det. *Teori ger absolut något men inte på samma sätt som praktik* (kvinna, 31 år). Flera efterlyste ett bredare utbud av olika kurser för nyanlända kvinnor som kan vara meriterande och kan inkluderas i deras CV. De menade på att det även behövs mer information om olika kurser som kvinnorna kanske inte känner till. *Många vet dessutom inte att det finns många utbildningar inom olika yrken, de behöver information om det* (kvinna, 32 år).

Jag önskar att de skulle kunna starta kurser, där man kan lära sig något nytt, alla mår bra av att gå sådan kurs. Mänsklig utveckling, något som kan vara intressant för någon som jobbat

inom viss bransch, att man lär sig/utvecklas om samhället. Som någon form av start för personen. Jättebra om det fanns kurs som till exempel att vara sekreterare i Sverige. Exempelvis att de lär sig om programmering, dator, teknologi, extra information. Många pratar om att de går tex körskurs, snickeri, osv. Liknande som den, det är begränsat utbud (kvinna, 43 år).

Om jag kunde svenska språket så skulle jag arbetat. Jag hade två olika jobb, ett i tre månader och ett i 6 månader, i kök, men fick sluta på grund av språkförbristning (kvinna 57 år).

Rädda Barnens språkcafé var väldigt bra för där kunde jag prata svenska, vi pratade inte mycket svenska på SFI, det var mest skriva och läsa och jag hade inga svenska kompisar. Jag fick också ett kontaktnät där. Det var också väldigt bra att jag kunde ta med barnen till språkcaféet. Jag gick också till Familjens Hus ofta och träffade Sabina. Det var de enda två aktiviteterna jag hade när jag var föräldraledig (kvinna, 33 år).

“Jag behöver få en chans att visa vad jag kan” (Kvinna, 29 år)

Statistiken visar att det tar tid för nyanlända att få sitt första jobb i Sverige. Siffror från 2015-2019 visar att i Eslöv kommer nyanlända män ut i arbete i större utsträckning än nyanlända kvinnor (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020).

Nationella studier har analyserat könsskillnader i etableringen och en förklaring kan vara att arbetsmarknaden inte riktigt ger jämställda förutsättningar för män och kvinnor att komma ut i sysselsättning (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020). Detta kan också urskiljas från kvinnornas svar, eftersom i flera fall berättade de att männen arbetade men inte de själva.

Alla 15 intervjuade kvinnor uttryckte att det var väldigt viktigt att lära sig svenska samt att arbeta (10 på en 10-gradig skala). Det som ständigt upprepades i intervjuerna var att språket är nyckeln till integration i samhället och att ha ett arbete är grunden till att vara självständig. Kvinnorna beskrev att de vill betala skatt och bidra till samhället samt kunna bygga ett bra liv för sina barn, köpa hus, åka på semester. När kvinnorna fick frågan om hur deras liv kommer att se ut om fem år var alla övertygade om att de då har jobb.

De flesta kvinnorna sade att de sökt många jobb men att de inte ens blivit kallade på intervju. De uttryckte en frustration över det men att de ändå förstår att arbetsgivaren väljer någon med mer erfarenhet eller meriter. En viss uppgivenhet visades, att det känns meningslöst att söka jobb eftersom de vet att de väljs bort direkt. *Arbetsgivarna ser att man inte har utbildning eller erfarenhet, så man får alltid nej. Och man söker inte för man vet att det är för höga krav. Det är självklart att de väljer andra med bättre meriter, så vår ”grupp” väljs bort (kvinna, 29 år).*

Det är jättesvårt att få jobb. Jag har sökt i två och halvt år, och fått tre intervjuer men inga jobb. Jag tror det är på grund av svenskan. Men jag tror att om jag får jobb kommer det hjälpa

mig att kunna prata svenska mer. Jag fick ett samtal från kommunen i förrgår där de sa att de kanske har jobb till mig på köket i äldreboende, jag hoppas verkligen på det (kvinna 31 år).

När kvinnorna själva fick spekulera kring varför det tar längre tid eller är svårare för kvinnor med migrationsbakgrund att komma ut på arbetsmarknaden svarade merparten att det beror på två saker: bristande svenska samt tomma CV. Vissa hade erfarenhet eller utbildning från hemlandet men menar att den inte väger tungt här och att det kanske inte går att validera sina betyg eller erfarenhet.

Vi behöver praktik för att komma ut i samhället och träna språket. Även om vi inte har utbildning får vi erfarenhet genom praktik och jobb så vi kan fylla vårt CV (kvinna, 31 år).

Jag behöver få en chans att visa vad jag kan. Jag kan svenska men pratar inte så bra eftersom jag inte fått chansen att kommunicera med någon (kvinna, 29 år).

Många söker jobb och vill jobba, så att man kan känna att man är viktig och ha värde. Men det är svårt när man inte har studerat i hemlandet och har ingen erfarenhet, därför får de inte jobb, de behöver mer meriter (kvinna, 32 år).

Praktik beskrevs av de flesta som något positivt för att träna sin svenska och lära sig mer om arbetsmarknaden i Sverige, men då på en praktik där de får chans att träna språket.

Om det var en praktik där jag skulle kunna prata svenska så skulle jag såklart accepterat den. Men för mig visste jag att om jag skulle praktisera med städning skulle jag bara bli trött och inte kunna fokusera på studierna. Det var bättre för mig att studera och sen ta mina barn och gå till Familjens Hus eller Rädda Barnens språkcafé för att prata svenska (kvinna, 33 år).

Många av kvinnorna uttryckte att det är viktigt att ha ett nätverk och gärna "svenska" kompisar men de menade att det är svårt att hitta, och många förklarade det med att det beror på språket. De efterfrågade mer kommunikation med svensktalande men sa att många grannar inte ens hälsar.

Något som flera av kvinnorna tog upp var vikten av kunskap om vad det finns för möjligheter för dem, och vägledning, inte bara i början utan även under etableringstiden, både när det gäller arbete och studier.

Jag behöver en bra plan för hur man ska lägga upp sina studier, men jag vet inte var jag kan få hjälp med det (kvinna, 31 år).

Det tar tid i Sverige innan man kommer på vad man vill och kan jobba med. Så det räcker inte att ha ett samtal om det när man precis kommit, det behövs vägledning senare (kvinna, 41 år).

Det är viktigt med medvetenhet kring vilken väg jag ska ta (kvinna, 43 år).

Jag har försökt kontakta min handläggare [på Arbetsförmedlingen] jättemånga gånger men hon svarar inte. Jag ville ha råd om vilken utbildning jag kunde gå på (kvinna, 41 år).

“Innan fungerade det bra men nu funkade det inte alls” (kvinna, 43 år)

Ur den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv (2020), beskrivs att det från olika verksamheter rapporterats att man länge uppmärksammat att det tar lång tid innan nyanlända skrivs in på Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen har dessutom under året 2020 flyttat stor del av sin verksamhet från Eslöv till Malmö. Effekten av detta sågs tydligt i intervjuerna med kvinnorna. Flera berättade att de väntat länge på att skrivas in på Arbetsförmedlingen och på etableringsprogrammet (allt från 2 månader upp till 1 år). Det i sin tur gjorde att deras kötid till SFI blev längre, eftersom SFI prioriterar dem som är inskrivna på etableringsprogrammet.

I stort sett alla intervjuade kvinnor berättade att de enbart träffat sin handläggare på Arbetsförmedlingen en gång, precis när de kom till Eslöv. Flera kvinnor efterfrågade mer vägledning, och inte bara i början utan efter att man “landat”.

Jag känner inte ens min handläggare och hon svarar aldrig när man ringer (kvinna, 57 år).

Nu är det jättesvårt. Jag sa till AF att jag behöver planering nu när jag blivit arbetslös, de skulle kalla mig inom en vecka, nu har det gått 1,5 månader. När man ringer är det kö i två timmar. När jag skulle få nystartjobbet så tog det jättelång tid. Förskolan sa att de gärna ville anställa mig men det var AF som tog flera månader på sig, chefen ringde till dem väldigt många gånger (kvinna, 41 år).

Ett problem att de uppmuntrar folk att jobba som extratjänst, men de får inget jobb efter den och sen har etableringen tagit slut och då kan man inte plugga SFI utan måste gå in i annat program (kvinna, 43 år).

Flera av kvinnorna uttryckte stress över kravet från Arbetsförmedlingen att söka jobb trots att de inte kan svenska ordentligt ännu. Många sa att de inte vet hur man ska söka jobb och att deras (vuxna) barn söker jobb åt dem.

Några av kvinnorna uttryckte att deras män har mer och tätare kontakt med sin arbetsförmedlare än de själva har. Detta är ett fenomen som Arbetsförmedlingen själv rapporterat om och själva menar att det tyder på att myndigheten är mer lyhörd för mäns behov, vilket i sig kan vara en av förklaringarna till att det går snabbare för män att komma ut i arbete (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020).

KOMMUNEN

Eslövs Kommun har haft och har flera pågående insatser för nyanlända och genom olika projekt har det framkommit att tidigt och praktiskt stöd till nyanlända skapar goda förutsättningar för nyanländas självständighet och integration (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020).

Stödet från kommunen som nyanländ upplevdes blandat hos kvinnorna, de flesta uttryckte att de var nöjda och hjälpen de fick var i form av lägenhet och försörjningsstöd. Extra stöd som lyfts var från familjepedagogen som innan arbetade i kommunen och tidigare satsningen Connecting Eslöv.

Flera sa att kommunen - arbetsmarknadsförvaltningen - hjälpt dem hitta praktik och även jobb. Vissa upplevde att de hade önskat mer stöd från kommunen då de inte kände till något i början.

Vi fick mycket hjälp av Rådrum. Det var väldigt stressigt i början men bättre när vi fick kontakt med Rådrum och även lärarna på SFI hjälpte mycket (kvinna, 33 år).

Ingen hjälpte oss med det man behövde veta i början, vi "forskade" allt själva. Vi visste till exempel inte hur vi skulle köpa busskort så vi promenerade hela tiden. När min man började skolan så lärde hans sig mer hur vi kunde klara oss, innan det visste vi inte heller vad vi hade för rättigheter. Vi är vana från Syrien att inte få hjälp eller stöd (kvinna, 29 år).

När man söker arbete på skolor i Eslöv så hänvisar de till kommunen, men där är det jättesvårt att få tag på någon (kvinna, 41 år).

I Eslöv finns det inte så mycket instanser, till exempel för vård, och vi kvinnor måste åka med våra barn till Lund eller Malmö och då missar vi hela dagar på våra aktiviteter. Det är också begränsande att bussarna slutar gå tidigt i Eslöv och inte går alls på söndagarna (kvinna, 29 år).

Ett problem som togs upp var att förskolorna i flera fall säger till föräldrarna att lämna in schema för SFI och sedan uppmanar föräldrarna att hämta barnen när SFI slutar. Kvinnorna berättade att det då inte blev tid över till hemstudier eftersom barnen var hemma, och att de halkade efter med sina studier på grund av detta.

**PSYKISKT
MÅENDE**

“Att hela tiden få nej leder till dåligt psykiskt mående” (kvinna, 43 år)

Folkhälsomyndigheten har kartlagt att en av tre flyktingar i Sverige upplever psykisk ohälsa och det finns ett samband mellan genomlevd flykt, hälsa och etablering på arbetsmarknaden (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020).

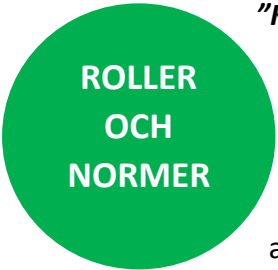
Flera av kvinnorna uttryckte att de upplever stress och dåligt mående. Stress över att det tar lång tid att lära sig språket, stress över att de inte får jobb och att det är mycket de inte förstår i samhället.

Det pratades också om en stress över att olika instanser, till exempel SFI och Arbetsförmedlingen inte tar hänsyn till dåligt psykiskt eller fysiskt mående. *Nej ingen har frågat [hur vi mår] och det är förvånansvärt. Alla som flyttar hit har egna skäl att de lämnat sitt hemland och upplever stress* (kvinna, 43 år).

I Sverige känns det som man tappat kontrollen över sitt liv, i hemlandet hade jag full kontroll men inte här. Det är som man tappat en del av sitt liv (kvinna, 29 år).

Det finns mycket regler här och ett system som styr mycket, inte som i hemlandet. Känns som någon annan kontrollerar ens liv, genom det man måste göra för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, soc. Det påverkar ens personlighet tills slut (kvinna, 31 år).

Och att man hela tiden får nej det leder till dåligt psykiskt mående. När man kommer från en situation där man var framgångsrik och här blir det nej hela tiden så känns det som ett steg tillbaka och man tappar hoppet lite (kvinna, 43 år).

ROLLER OCH NORMER

"Kvinnorna blir trötta från att ta hand om barn och hemmet och orkar inte studera" (kvinna, 33 år)

En studie som utgått från Försäkringskassans registerdatabas visar att det är mer vanligt att kvinnorna är föräldralediga under de första åren i Sverige och att det ofta händer innan de hunnit etablerat sig på arbetsmarknaden (Den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv, 2020).

De intervjuade kvinnorna lyfte olika aspekter av hur normer och roller i familjen påverkar deras möjlighet att hinna studera och hitta arbete.

Arbetsförmedlingen sa att jag måste fortsätta med praktiken men jag sa att jag kan inte för jag studerar SFI och har 5 barn, jag kommer hem och lagar mat, städar, och sen studerar till 2 på natten. Jag kan inte praktisera hela livet och jag hinner inte eftersom jag måste ta hand om hushållet (kvinna, 41 år).

Det finns ett intryck att männen säger till kvinnor att stanna hemma men det är inte riktigt så här. Och om man varit hemmafru hela livet så tar det tid innan man förstår det nya sammanhanget och vill börja jobba (kvinna, 29 år).

I [mitt hemland] får kvinnor inte jobba, inte gå ut hemifrån, så det är svår anpassning när man kommer till Sverige. Det är lättare för de som kommer från länder som "matchar" med Sverige (kvinna, 31 år).

Kvinnorna blir trötta från att ta hand om barn och hemmet och orkar inte studera. Många vill inte lämna sina barn på förskolan innan 3 år gamla. Det var många kvinnor som klagade på mig när jag lämnade mina barn när de var 1 år. Så jag känner en kvinna som varit hemma i sju år därför att hon fick flera barn. Jag vet också kvinnor som varit på SFI i 5 år men som inte kan lära sig språket (kvinna, 33 år).

Jag var hemmafru i 10 år i Sverige, nu håller jag på att utbilda mig, ta körkort och satsar på drömjobbet (Kvinna, 47 år)

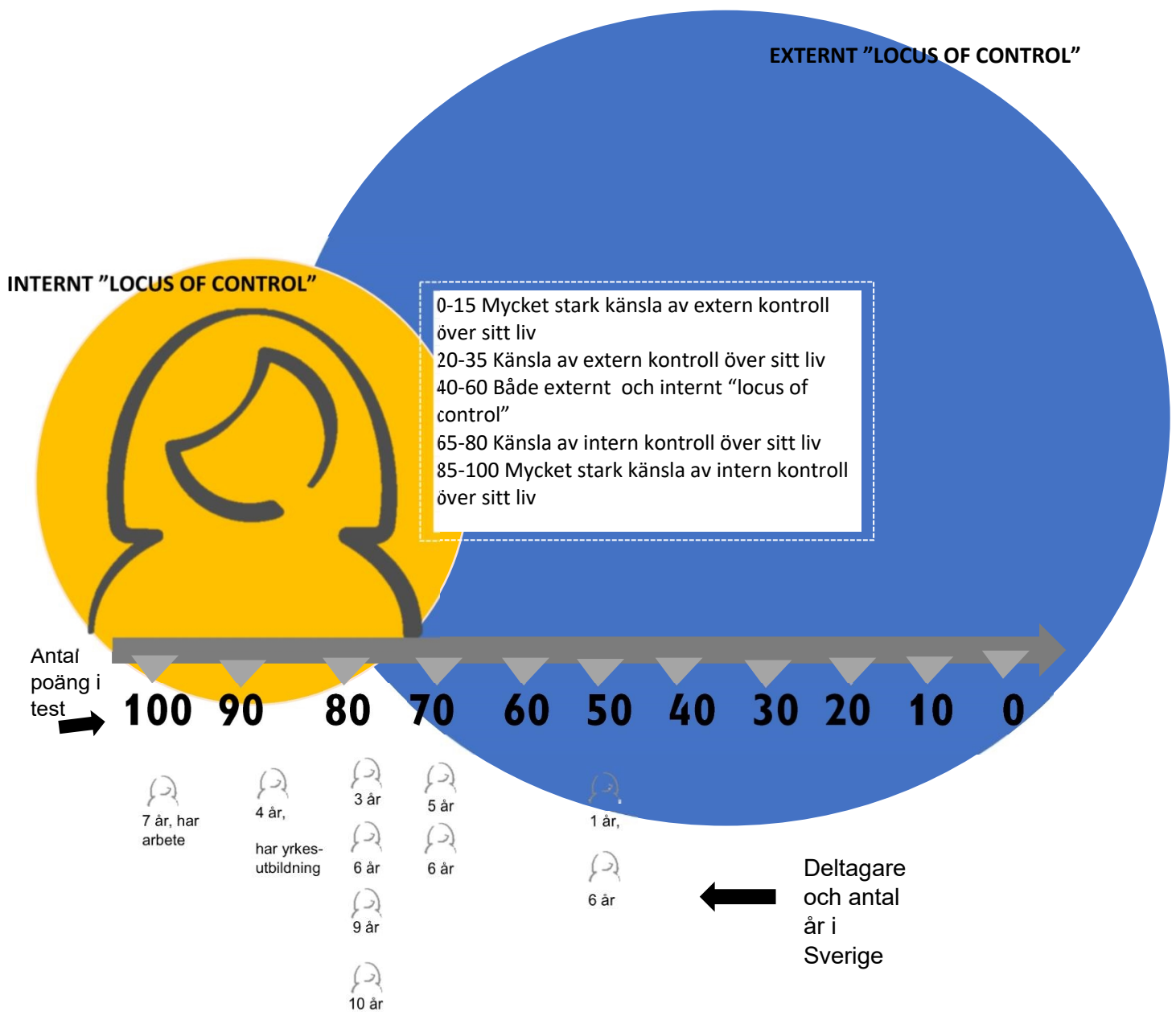
Detta behöver vi göra (enligt kvinnorna):

- Skaffa körkort
- Bygga kontaktnät
- Lära sig svenska
- Skaffa utbildning
- Kämpa!!!
- Det är viktigt att inte ge upp, även när man möter hinder som definitivt kommer att komma här

Vad säger resultat av testen Locus of control ?

Andra kan inte hjälpa dig om du inte hjälper dig själv (kvinna 31 år).

Rekommendationer

I den årliga lägesrapporten om integration av nyanlända i Eslöv (2020) fastställs det att insatser behövs före, under och efter etableringstiden. Detta är något som också bekräftas av denna kartläggning då merparten av kvinnorna som intervjuades var förbi etableringstiden men fortfarande upplevde hinder och svårigheter att slutföra sina studier samt att hitta jobb. Utifrån intervjuer och workshops föreslår vi följande rekommendationer för att underlätta vägen till arbete för nyanlända kvinnor i Eslöv:

- ✓ Ha en kurator på SFI
- ✓ Utökad vägledning på SFI och Arbetsförmedlingen
- ✓ Tydligare information om vägledningscentrum
- ✓ Ett mer holistiskt perspektiv från Arbetsförmedlingen, SFI och kommunen
- ✓ Anpassad skolgång på SFI vid till exempel svår sjukdom
- ✓ Större utbud av kurser
- ✓ Hjälp med jobbsök
- ✓ Belöna företag som erbjuder kompetensutveckling kopplad till arbete så att kvinnor har en möjlighet att öka sin arbetsförmåga under arbetstid. Det är viktigt att flera aktörer arbetar proaktivt och bidrar till att inkludera mer kvinnor som riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden.
- ✓ Förskola och fritidsverksamhet ska erbjuda nyanlända föräldrar möjligheten att deras barn ska vistas i verksamheter på heltid om föräldrarnas studier/program är på heltid. Nyanlända kvinnor behöver tid för att studera, träna språket och söka arbete efter skolan.
- ✓ Öka stöd till föreningar som erbjuder aktiviteter som riktar sig till kvinnor under första tiden i Eslöv. Uppmuntra kvinnor att organisera sig genom att skapa verksamheter som matchar tidigare kunskaper från hemlandet. Socialt företagande och innovativa lösningar som fångar kvinnor som riskerar att vara långtidsarbetssökande.

Detta behöver kommunen, Arbetsförmedlingen och andra aktörer göra (enligt kvinnorna):

- Presentera och matcha oss till företag och arbetsgivare
- Ordna praktikplatser
- Korta ner SFI-kön
- Skapa fler arbetstillfälle
- Fler aktiviteter som kan hjälpa oss att nå våra mål
- Ta tillvara på andra före detta nyanländas erfarenheter
- Mer vägledning om hur vi ska nå våra mål
- Extratjänst och nystartsjobb som är meningsfulla och leder till arbete
- Erbjud utbildning som kan leda till jobb
- Etableringen är bra, att man får den tiden

**Yttrande över remiss avseende ansökan om
förlängt förordnande som borgerlig
vigselförrättare**

16

KS.2022.0352

2022-08-21
Helena Heintz
+4641362123
helen.heintz@eslov.se

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut; Yttrande över ansökan om förordnande som borgerlig vigselförrättare i Eslövs kommun

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen Skåne har i remiss med diarienummer 214-23235-2022 begärt kommunstyrelsens yttrande över en ansökan från Tine Markebo om att på nytt förordnas som borgerlig vigselförrättare. Länsstyrelsen önskar särskilt besked om hur kommunen bedömer behovet av vigselförrättare. Kommunstyrelsen har fått anstånd att inkomma med yttrandet till den 8 september 2022.

Tine Markebo är bosatt i Eslövs kommun och har varit borgerlig vigselförrättare sedan 2018.

Beslutsunderlag

Remiss: Ansökan om förordnande som borgerlig vigselförrättare i Eslövs kommun
Ansökan till vigselförrättare

Beredning

Kommunledningskontoret har stämt av med Serviceförvaltningens Kontaktcenter, som sköter administrationen kring borgerliga vigslar, och konstaterar att det finns behov av att bibehålla antalet borgerliga vigselförrättare i kommunen.

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att tillstyrka förlängningen av förordnandet.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen har inget att erinra mot att Länsstyrelsen Skåne förlänger förordnandet som borgerlig vigselförrättare för Tine Markebo.
- Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet skickas till
Länsstyrelsen Skåne
Tine Markebo

Eva Hallberg
Kommundirektör

Patrik Linder
Avdelningschef

Eslövs kommun

kommunen@eslov.se

Ansökan om förlängt förordnande som borgerlig vigselförrättare

Tine Markebo har för närvarande ett förordnande som borgerlig vigselförrättare i Eslövs kommun som gäller till den 31 december 2022. Tine Markebo har nu ansökt om att på nytt förordnas som borgerlig vigselförrättare inom främst Eslövs kommun. Ansökan visar att hon är fortsatt införstådd med vad uppdraget innebär. Länsstyrelsen vill även påpeka att Tine Markebo är en mycket aktiv vigselförrättare i kommunen.

Ansökan översänds för yttrande till kommunen, se bifogad fil. Länsstyrelsen önskar särskilt besked om hur kommunen bedömer behovet av vigselförrättare.

Yttrandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen via e-post till skane@lansstyrelsen.se **senast den 1 september 2022.**

Vänligen ange diarienumret ovan i ert svar.

Maria Harderup Lerstorp

Handlingen har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Maria Harderup Lerstorp, för frågor på telefon 010-224 13 66 eller via e-post skane@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 23235-2022 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 10 00.

**Godkännande av årsredovisningar och
beviljande av ansvarsfrihet för 2021 för Selma
Sundelius stiftelser**

17

KS.2022.0283

2022-05-30

Jan Tingecz

+4641362012

jan.tingecz@eslov.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av årsredovisningar och beviljande av ansvarsfrihet för 2021 för Selma Sundelius stiftelser

Ärendebeskrivning

Härmed överlämnas årsredovisningar från Selma Sundelius Utbildningsstiftelse, Selma Sundelius Julgåvestiftelse och Magnus och Bengta Sundelius Donationsstiftelse.

Beslutsunderlag

Under året har inga utdelningar ur stiftelserna gjorts. Den sammanlagda behållningen per 31 december 2021 uppgick till 197 929 kronor.

Beredning

Årsredovisning 2021

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningarna för 2021 samt bevilja styrelserna ansvarsfrihet.

Eva Hallberg
Kommundirektör

Tomas Nilsson
Ekonomichef

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade revisorer har granskat Magnus och Bengta Sundelius donationsstiftelses räkenskaper för år 2021, och funnit dem väl förda, varför vi tillstyrker ansvarsfrihet.

Eslöv den 8/4 2022

Kerstin Lindström

Håkan Elleström

Stiftelsen: **Magnus och Bengta Sundelius donationsstiftelse**
Org.nr: 842000-0997

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Ändamål

Av den årliga avkastningen skall minst en tiondel läggas till kapitalet.
Vart femte år skall beslut fattas om avkastningens användning.
För allmännyttiga ändamål t ex lokaler eller byggnader, försköning
genom planteringar och prydnader inom Reslövs församling.

Beträffande stiftelsens redovisade resultat för räkenskapsåret och
ställning per 2021-12-31 hänvisas till bifogade resultat- och
balansräkning.

Balansrapport

Preliminär

Sida: 1(1)

Utskrivet: 22-03-2020 14:48 (448)

18:14

Senaste version: 7

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
1310 Obligationsfond	80 000,00	0,00	80 000,00
1311 Förändring Obligationsfond	-9 156,60	-1 457,74	-10 614,34
S:a Finansiella anläggningstillgångar	70 843,40	-1 457,74	69 385,66
S:a Anläggningstillgångar	70 843,40	-1 457,74	69 385,66 ✓
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1930 Företagskonto/checkkonto/affärskonto	37 831,34	187,08	38 018,42
S:a Kassa och bank	37 831,34	187,08	38 018,42
S:a Omsättningstillgångar	37 831,34	187,08	38 018,42
S:A TILLGÅNGAR	108 674,74	-1 270,66	107 404,08
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-108 590,76	116,02	-108 474,74
2019 Årets resultat	116,02	1 154,64	1 270,66
S:a Eget kapital	-108 474,74	1 270,66	-107 204,08
Kortfristiga skulder			
2890 Övriga kortfristiga skulder	-200,00	0,00	-200,00
S:a Kortfristiga skulder	-200,00	0,00	-200,00
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-108 674,74	1 270,66	-107 404,08
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00

Resultatrapport

Preliminär

Sida: 1(1)

Utskrivet: 22-03-2011 (448)

18:14

Senaste ver nr: 7

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Perioden	Akkumulerat
Övriga externa kostnader		
6590 Förvaltningskostnad	-510,00	-510,00
S:a Övriga externa kostnader	-510,00	-510,00
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm	-510,00	-510,00
Rörelseresultat före avskrivningar	-510,00	-510,00
Rörelseresultat efter avskrivningar	-510,00	-510,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	-510,00	-510,00
Resultat från finansiella investeringar		
Resultat från andelar i koncernföretag		
8070 Nedskrivning Bostadsobligationsfond	-1 457,74	-1 457,74
S:a Resultat från andelar i koncernföretag	-1 457,74	-1 457,74
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
8320 Utdelning Obligationsfond	697,08	697,08
S:a Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	697,08	697,08
S:a Resultat från finansiella investeringar	-760,66	-760,66
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-1 270,66	-1 270,66
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-1 270,66	-1 270,66
Resultat före skatt	-1 270,66	-1 270,66
Beräknat resultat	-1 270,66	-1 270,66
8999 Årets resultat	1 270,66	1 270,66

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade revisorer har granskat Selma Sundelius
Julgåvestiftelsens räkenskaper för år 2021, och funnit dem väl förda,
varför vi tillstyrker ansvarsfrihet.

Eslöv den 8/4 2022

Kerstin Lindström

Kerstin Lindström

Håkan Elleström

Håkan Elleström

Stiftelsen: **Selma Sundelius julgåvestiftelse**
Org.nr: 842000-9253

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Ändamål

Räntan skall årligen i december månad utdelas till äldre ensamma kvinnor inom Reslövs församling.

Kommunfullmäktige har den 1 september 2009 §67 beslutat att denna stiftelse skall avslutas. Detta arbete pågår.

Beträffande stiftelsens redovisade resultat för räkenskapsåret och ställning per 2021-12-31 hänvisas till bifogade resultat- och balansräkning.

Balansrapport

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

Senaste version:

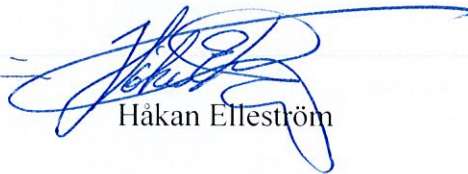
	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1930 Företagskonto/checkkonto/aflärskonto	12 677,88	0,00	12 677,88
S:a Kassa och bank	12 677,88	0,00	12 677,88
S:a Omsättningstillgångar	12 677,88	0,00	12 677,88
S:a TILLGÅNGAR	12 677,88	0,00	12 677,88
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-12 622,54	0,00	-12 622,54
2019 Årets resultat	-55,34	0,00	-55,34
S:a Eget kapital	-12 677,88	0,00	-12 677,88
S:a EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-12 677,88	0,00	-12 677,88
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade revisorer har granskat Selma Sundelius utbildningsstiftelses räkenskaper för år 2021, och funnit dem väl förda, varför vi tillstyrker ansvarsfrihet.

Eslöv den 8/4 2022

Kerstin Lindström

Håkan Elleström

Stiftelsen: **Selma Sundelius utbildningstiftelse**
Org.nr: 842000-7356

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Ändamål

Av den årliga avkastningen skall minst en tiondel läggas till kapitalet.

Stipendium utdelas för att stimulera till yrkesutbildning.

Stipendium kan sökas av ungdomar mantalsskrivna/folkbokförda i Reslövs församling som slutat grundskolan och är fyllda högst 25 år.

För att komma i åtnjutande av stipendium måste den sökande bedriva yrkesutbildning. Denna kan ske genom gymnasie- eller högskolans ram, men även andra utbildningsvägar kan komma ifråga.

Stipendium utdelas ej till fortbildning, språkresor för ungdomar eller enstaka kurser som har sin grund i hobby eller allmänt intresse.

Stipendium beviljas för högst ett år.

Stipendium kan erhållas under högst fyra år.

Förnyad ansökan måste ingivas varje år och stipendium ett år innebär inte att det automatiskt beviljas vid nästa ansökan.

Beträffande stiftelsens redovisade resultat för räkenskapsåret och ställning per 2021-12-31 hänvisas till bifogade resultat- och balansräkning.

Balansrapport

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
1310 Obligationsfond	60 000,00	0,00	60 000,00
1311 Förändring Obligationsfond	-6 867,44	-1 093,31	-7 960,75
S:a Finansiella anläggningstillgångar	53 132,56	-1 093,31	52 039,25
S:a Anläggningstillgångar	53 132,56	-1 093,31	52 039,25
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1930 Företagskonto checkkonto affärskonto	25 695,72	112,81	25 808,53
S:a Kassa och bank	25 695,72	112,81	25 808,53
S:a Omsättningstillgångar	25 695,72	112,81	25 808,53
S:a TILLGÅNGAR	78 828,28	-980,50	77 847,78
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-78 770,59	-257,69	-79 028,28
2019 Årets resultat	-257,69	1 238,19	980,50
S:a Eget kapital	-79 028,28	980,50	-78 047,78
Kortfristiga skulder			
2890 Övriga kortfristiga skulder	200,00	0,00	200,00
S:a Kortfristiga skulder	200,00	0,00	200,00
S:a EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-78 828,28	980,50	-77 847,78
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00

Resultatrapport

Preliminär

Sida: 1(1)

Utskrivet: 22-03-2024 14:48 (448)

18:01

Senaste version: 6

	Perioden	Akkumulerat
Övriga externa kostnader		
6590 Förvaltningskostnad	-410,00	-410,00
S:a Övriga externa kostnader	-410,00	-410,00
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm	-410,00	-410,00
Rörelseresultat före avskrivningar	-410,00	-410,00
Rörelseresultat efter avskrivningar	-410,00	-410,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	-410,00	-410,00
Resultat från finansiella investeringar		
Resultat från andelar i koncernföretag		
8070 Nedskrivning Bostadsobligationsfond	-1 093,31	-1 093,31
S:a Resultat från andelar i koncernföretag	-1 093,31	-1 093,31
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
8320 Utdelning Obligationsfond Nordea	522,81	522,81
S:a Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	522,81	522,81
S:a Resultat från finansiella investeringar	-570,50	-570,50
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-980,50	-980,50
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-980,50	-980,50
Resultat före skatt	-980,50	-980,50
Beräknat resultat	-980,50	-980,50
8999 Årets resultat	980,50	980,50